ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΝΕΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Η

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΩΝ ΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΘΕΙΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΛ. ΧΑΝΤΣΕΡΗ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΚΑΡΠΟΛΑ.

1841

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα, ὅτε οἱ μὲν Συνταγματικώτατοι Ἄγγλοι μετὰ τῶν ὀρθοδόξων Ῥώσσων συνεμάχουν ὑπὲρ τοῦ Μωαμεθανοῦ Δεσπότου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ δὲ προοδευτικώτατοι Γάλλοι ἐφρόνουν ὅτι ἀνήγειρον τὴν μητέρα τοῦ Σεσώστριος ἐκ τῆς κόνεώς της, στηλόνοντες σεσηπότα γέροντα Ὀθωμανὸν τὸν Μεχμέτην, ἀξιωματικός τις ἐκ τοῦ παραπλέοντος τὰ ὕδατα τῆς Σαλαμῖνος Γαλλικοῦ στόλου, ἐμβὰς εἰς βιβλιοπωλεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ἠρώτησεν ἐνώπιόν μου Γερμανόν τινα βιβλιοπώλην, ἂν ἡ Ἑλληνικὴ νέα γλῶσσα ἔχῃ ποίησίν τινα· ὄχι ἀπεκρίνατο ὁ ἀνίδεος Πχύαρος· ἐκεῖνος δὲ καγχάσας διὰ τὴν ἀθλιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἔδειξεν ὅσην ὁ εὐγενὴς συμπολίτης του Κύριος Θιέρσος μεταμέλειαν διὰ τὴν γενναίαν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν τὸ ἔνδοξον Γαλλικὸν Ἔθνος ἔδωκεν εἰς τὴν ἀναστᾶσαν Ἑλλάδα.

Ὁ λόγος ὅμως τοῦ καλοῦ Γάλλου δὲν ἔπεσεν εἰς ἄκαρπον χώραν· τὴν αὐτὴν ὥραν ἐμελέτησα τὴν σύνθεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ νέου Παρνασσοῦ, ἢ Ἀπανθίσματος τῶν ἐκλεκτοτέρων νέων Ἑλληνικῶν ποιήσεων, τὸ ὁποῖον δημοσιεύω σήμερον, σκοπὸν μάλιστα προθέμενος νὰ δείξω εἰς τοὺς Εὐρωπαίους ὅτι τὸ χθὲς ἀναστηθὲν Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ φιλολογίαν ἔχει, καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη ἐμόρφωσε ποιητικὴν γλῶσσαν, ἐνῷ ἡ Γαλλία ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος μοχθοῦσα, μόλις μετὰ τέσσαρας ἑκατονταετηρίδας ἔτεκε τὸν Μελέρβην της, πατέρα τῆς ποιητικῆς της γλώσσης.

Ἀλλ' ἀναδεχθεὶς τοιοῦτον ἔργον ἀπήντησα πολλὰ κωλύματα· ζητήσας νὰ ἐκλέξω ὅ,τι καλὸν καὶ ἄξιον λόγου ἐγράφη εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ποίησιν, ἀπέσυρα τῆς

κόνεως πολλὰς βίβλους, καὶ εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο συγγραμμάτιόν μου κατέταξα μετὰ πολλοῦ μόχθου ὅσους ἀδάμαντας καὶ μαργαρίτας εὗρον διεσπαρμένους· διῄρεσα δὲ τὴν ὕλην σχεδὸν κατὰ τὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν ὁ Νοέλος φυλάττει εἰς τὸ ἀπάνθισμα τῶν Γαλλικῶν ποιήσεων.

Πρῶτος κατὰ τὴν χρονολογίαν ποιητὴς ἀναφέρεται εἰς τὸν Παρνασσόν μου ὁ ἀπὸ τῆς Σιτίας τῆς Κρήτης Βικέντιος Κορνάρος ἢ Βιτζέντζος Κορνάρος, ὡς αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λέγει.

« Βιτζέντζος εἶν' ὁ ποιητὴς καὶ στὴν γενιὰν Κορνάρος,
« Ποῦ νὰ βρεθῇ ἀκριμάτιστος σὰν νὰ τὸν πάρῃ ὁ Χάρος.
« Στὴν Στίαν ἐγεννήθηκε στὴν Στίαν ἀνετράφη,
« Ἐκεῖ ἔκαμε κ' ἐκόπιασεν ἐτοῦτα ποῦ σᾶς γράφει. »

Εἰς αὐτὸν τὸν Βικέντιον ποιητὴν τοῦ Ἐρωτοκρίτου ὁ Κοραῆς χρεωστεῖ τὰ ἤθελε κάμειν, καὶ θέλω ὑπάγειν του, λαβὼν ταῦτα ἐκ τοῦ ἀκολούθου στίχου,
« Σ' δύο μέσα κόψειν ἤθελε τὸ σιδερὸ ἀμῶνι. »

Ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ Βικεντίου Κορνάρου δὲν ἤθελε λάμπει πολύ, ἂν ὁ Ἐρωτόκριτός του παρεῖχε μόνον εἰς τὸν φιλολόγον Κοραῆν τὸ δυσηχὲς ἐκεῖνο ἀπαρέμφατον, τὸ ὁποῖον ἠρέθισε τόσον τὴν χολὴν τοῦ Κυρίου Ἰακώβου Ρίζου. Εἰς τὴν ἐποποιΐαν τοῦ Βικεντίου ἀπαντῶνται τεμάχια ὑψηλῆς ποιήσεως, ἄξια τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Αἰσχύλου, τὰ ὁποῖα ὅμως πνίγονται εἰς τὸν καταῤῥάκτην τῆς πολυλογίας του. Ἐκτὸς τούτου ἡ γλῶσσά του ἀμόρφωτος ἔτι καὶ παλαιά, κατέστη σήμερον ἀκατανόητος. Θελήσαντες ἡμεῖς νὰ δημοσιεύσωμεν δείγματά τινα τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ ἐποποιοῦ τῆς Κρήτης, παρεδώκαμεν αὐτὸν εἰς χεῖρας δοκίμου ποιητοῦ· αὐτὸς δὲ λαβὼν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων του τεμαχίων τοὺς ἐντελεστέρους στίχους, προσέθεσε πολλάκις ἡμιστίχια ἴδιά του, πολλάκις δὲ καὶ στίχον ὁλόκληρον προσήρμοσε, καὶ εἰργάσθη, καθὼς εἰς

ναὸν μέγαν καὶ καταῤῥεύσαντα ἐμβαίνων διαβάτης συνάζει τοὺς πεπτωκότας κίονας, προσαρμόζει τὰ συντρίμματά του, καὶ μικρόν τινα βωμὸν ἐγείρει ἀρχιτεκτονικῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκ τῶν ἐρειπίων τοῦ μεγάλου ναοῦ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰργάσθημεν εἰς τὸν Ἐρωτόκριτον, καὶ δίδομεν τὰ ἓξ ὡραῖα τεμάχια τοῦ Κορνάρου, τοῦ μιμητοῦ τούτου τοῦ Τάσσου, καὶ Ἀριόστου.

Οἱ ἀδελφοὶ Ἀλέξανδρος καὶ Παναγιώτης Σοῦτσοι πρὸ χρόνου προητοίμασαν νέαν ἔκδοσιν τῶν ποιήσεών των μετὰ διορθώσεων πολλῶν, ἥτις ἔτι μένει ἀτύπωτος· ἐκ τῶν χειρογράφων τούτων ἐξελεξάμην ὅσα κατεχώρησα εἰς τὸν Παρνασσόν μου, καὶ φρονῶ ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο ἡ μικρά μου βίβλος θέλει ἔχει ἀξίαν τινά. Ἴσως οἱ ἀναγνῶσται πολλὰ εὕρωσι τὰ καταχωρηθέντα ἐκ τῶν ποιήσεων τῶν Σούτσων, ἀλλ' αὐτοὶ ἔγραψαν καὶ πλειότερα τῶν ἄλλων, καὶ εἰς αὐτῶν τὰς ποιήσεις εὑρίσκει τις μάλιστα τὴν ποιητικὴν γλῶσσαν τῆς νέας Ἑλλάδος μεμορφωμένην· τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ μὲ κατακρίνῃ ἂν ἐκ τῶν δημοσιευομένων σήμερον ποιήσεων τῶν Σούτσων ὑπάρχῃ μία μόνη ἀναξία δημοσιεύσεως.

Ἐκ τῶν ἄλλων ποιητῶν ἐξελεξάμην μετ' ἐπιστασίας ὅ,τι νευρῶδες, ὅ,τι εἰκονικόν, ὅ,τι πρωτότυπον, καὶ οὕτω ἐπλήρωσα τὸ ἔργον μου.

Εἰς τὸ μικρόν μου ἀπάνθισμα τῶν ποιήσεων τούτων ὁποῖον ὕψος ἐνίοτε ἰδεῶν! καὶ ποῖον χρῶμα εἰκόνων! πόσον μέγας ὁ πατριωτισμός! πόσον φλογερὸς ὁ ἐνθουσιασμὸς πρὸς τὰς ὡραίας πράξεις! Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ γοητεύεται εἰς τὸν ζωηρὸν πίνακα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, νικώσης τοὺς Πέρσας· ἐνθουσιᾷ εἰς τὴν θέαν τῆς νέας Ἑλλάδος, νικώσης τοὺς Ὀθωμανούς, θρηνεῖ δὲ εἰς τοὺς τραυματισμοὺς τῆς Ἐλευθερίας, αἱματωθείσης εἰς νέα Φάρσαλα καὶ εἰς νέους Φιλίππους! πόσον εὐστόχως οἱ νέοι ποιηταὶ τῆς Ἑλλάδος θιγγάνουσι τὰς χορδὰς τῆς ἀνθρωπίνης καρ-

θίας! μειδιῶσιν; μᾶς ἀποσπῶσι τὸν γέλωτα· παρίστανται τεθλιμμένοι; μᾶς ἀποσπῶσι τὰ δάκρυα· καὶ εἰς τὸν γέλωτά των καὶ εἰς τὸν θρῆνόν των ὅμως πόση πολλάκις φιλοσοφία! Χάρις εἰς αὐτούς, γλῶσσα ποιητικὴ ἐμορφώθη, δυναμένη νὰ ἐπιληφθῇ ἐπιτυχῶς ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ποιήσεως καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὰς λεπτοτέρας ἰδέας· διατὶ οἱ πεζοὶ συγγραφεῖς τῆς Ἑλλάδος τόσον μακρὰν ἀπελείφθησαν τῶν ποιητῶν; πῶς δὲν ἐμόρφωσαν καὶ αὐτοὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ πεζοῦ λόγου ἀλλὰ μένουσιν εἰς τὰ ἐπιτυχῆ μὲν, ἀλλ' ἀτελῆ ἔτι σχεδιάσματα τοῦ κριτικωτάτου Ἀδαμαντίου Κοραῆ!

Ὁ Παρνασσός μου θέλει μετ' οὐ πολὺ γενῇ πλουσιώτερος καὶ θέλω τὸν ἐπανεκδώσει· διότι οἱ μὲν Σοῦτσοι μετ' ὀλίγον δημοσιεύουσι νέα ποιήματα καὶ δράματα, οἱ δὲ νέοι ποιηταὶ Ὀρφανίδης, Καρατσοῦτσας καὶ Ταντταλίδης καὶ αὐτοὶ ὡς μέλισσαι συνάζουσιν ἄνθη Ἑλικώνια, καὶ εἰς τὰς κυψέλας των ἑτοιμάζουσι μέλι εὔοσμον καὶ γλυκύ. Εἰς τὴν καλὴν Σμύρνην πρὸς τούτοις εὐφυέστατος νέος ὁ Ἰωάννης Σκυλίτσης, κρούει σήμερον λύραν ἔμμουσον μὲ δακτύλους Ἑλληνικούς. Ὁ δὲ μελαγχολικὸς Σαλτέλης, πτηνὸν τῶν τάφων, κελαδεῖ καὶ αὐτὸς εἰς τὰ ἐρείπια τῶν Κυδωνιῶν.

Ἡ γραῖα Ἰωνία ἀνέκτησε τὴν παλαιὰν γονιμότητά της, καὶ γυναῖκές της ἤδη βρέχουσι τὰς λευκὰς πτέρνας των εἰς τὰ ὕδατα τῆς Ἱπποκρήνης.

Ὅ,τι μέγα κατώρθωσαν οἱ στρατηγοὶ τῆς νέας Ἑλλάδος διὰ μαχῶν καὶ ἀγώνων πολυκρότων ἀνορθώσαντες ἐλεύθερον κράτος τὴν Ἑλλάδα, καὶ νέον πλάσαντες κόσμον, τὸ αὐτὸ ἔπραξαν καὶ πράττουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατ' αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἔτη ὀλίγοι τινὲς ἥσυχοι ποιηταί, ἀνορθοῦντες τὴν ἑστίαν τῶν Μουσῶν, καὶ δημιουργοῦντες νέον φιλολογικὸν κόσμον. Εὐτυχέστεροι οἱ τελευταῖοι οὗτοι τῶν Μαραθωνομάχων καὶ Σαλαμινομάχων ἡρώων τῆς νέας Ἑλλάδος, διότι τὰ ἔργα τῆς εὐφυΐας αἰώνια, ἀπὸ

τὰς χεῖρας τῆς μιᾶς γενεᾶς μεταβαίνουσιν ὡραιότερα εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἄλλης· καὶ ἡ δόξα τῶν ἀληθῶν ποιητῶν καθ' ὅσον παλαιοῦται, λαμβάνει στιλπνότητα διαυγεστέραν.

Ἄνευ ποιητῶν καὶ συγγραφέων τὸ ἡρωϊκότερον ἔθνος λησμονεῖται καὶ καταφρονεῖται, διότι δι' αὐτῶν τὰ ξένα ἔθνη ἀλληλογνωρίζονται καὶ τιμῶνται ἀμοιβαίως· ὀλίγοι γνωρίζουσι πόσας μάχας εἰς τὴν Γερμανίαν ἐνίκησαν οἱ Βαλενστέϊοι της, οἱ Φρεδερῖκοί της, ἀλλ' ὅλοι γνωρίζουσι καὶ τιμῶσι τὴν Γερμανίαν διὰ τὸν Κλοπστῶκόν της, διὰ τὸν Σίλλερόν της, καὶ διὰ τὸν Γκέτην της. Τὸ βιβλίον μου τοῦτο εὔχομαι νὰ χρησιμεύσῃ ὡς στήλη θριάμβου κατὰ τῶν ξένων, οἵτινες νομίζουσιν ὅτι δὲν εἴμεθα Ἔθνος, δὲν ἔχομεν γλῶσσαν, δὲν ἔχομεν ποίησιν, δὲν ἔχομεν φιλολογίαν.

Εἰς τοῦτό μου τὸ ἀπάνθισμα τὰ μὲν παιδία τῆς Ἑλλάδος θέλουσι συλλαβίζει τοὺς θριάμβους τῶν γονέων των, οἱ δὲ νέοι τῶν Λυκείων της θέλουσιν εὕρει τοὺς τύπους τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὡραίου· εἰς τοῦτο ἐνυπάρχουσιν αἱ ἐλπίδες ἔτι καὶ οἱ πόθοι τῆς συνενώσεως ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ Ταινάρου μέχρι Εὐξείνου. Εἴθε ἡ βίβλος μου λοιπὸν καὶ ὡς δαυλὸς νὰ περιτρέχῃ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα καθ' ὅλον τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος!

Ὁ Ἐκδότης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛ. ΧΑΝΤΣΕΡΗΣ.

ΛΥΡΙΚΑ ΤΕΜΑΧΙΑ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

Θεέ! ὑμνεῖ τὴν δόξαν σου ἡ νὺξ καὶ ἡ ἡμέρα·
Μὲ ἄνθη ἔστρωσας τὴν γῆν, μὲ ἄστρα τὸν αἰθέρα.
Ἀσύμφωνοι τόσοι λαοὶ σὲ προσκυνοῦν συμφώνως·
Ποικίλαι γλῶσσαι χίλιαι, σὲ συνυμνοῦν συγχρόνως.
Τὸ πᾶν ἀμέτρητος μετρᾷς, ἀόριστος ὁρίζεις·
Τὸ πᾶν ἀόρατος ὁρᾷς, ἀγνώριστος γνωρίζεις.
Τὸ φῶς ὑπάρχει σῶμά σου
Ὁ ἥλιος δὲ ὄμμα σου,
Ὁ κεραυνὸς φωνή σου.
Τὸ ἄπειρον διάστημα
Τὸ μέγα σου ἀνάστημα,
Καὶ ὁ αἰὼν στιγμή σου.

Δύναται ὁ δάκτυλός σου
Ὡς μοχλὸς τὴν γῆν νὰ σείσῃ,
Καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρός σου
Τοὺς Ὠκεανοὺς νὰ κλείσῃ·
Μὲ πνοήν σου μίαν σβύνεις
Τῶν ἀστέρων τοὺς φανούς,
Καὶ μ' ἓν μόνον νεῦμα κλίνεις
Πρὸς τὴν γῆν τοὺς οὐρανούς.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ.

Ἄγριος τίγρις, δεινὸν θηρίον,
Τούρκων Σουλτάνος εὐνούχων θρέμμα,
Ῥοφᾷ μὲ λύσσαν Γραικικὸν αἷμα,
Αἷμα γερόντων, ἀνδρῶν, νηπίων!

'Αντὶ τὴν σπάθην αὐτὸς ν' ἁρπάσῃ
Τῶν προπατόρων του τῶν 'Οσμάνων,
Καὶ τῶν Μεχμὲτ καὶ τῶν Σουλεϊμάνων,
Δὲν ἔχει νεῦρα νὰ τὴν βαστάσῃ·

'Αλλ' ἐμφωλεύων ς' τὸν γυναικῶνα,
Κατὰ Γραικίας φιλελευθέρας
Μὲ τῶν δημίων του τὰς μαχαίρας
Ἐπροοιμίασε τὸν ἀγῶνα.

'Απὸ τὴν δύναμιν τῶν Μουράτων
Ὁ δειλὸς οὗτος πόσον ἀπέχει!
Πλὴν ἤδη πόσον ἡ 'Ελλὰς ἔχει
Πλῆθος Σκενδέρων μαχιμοτάτων!

Προστάζων φόνον Γραικῶν ἀθρόον,
Ὁπλιτῶν πλῆθος πανταχοῦ στέλλει.
Ἀλλ' ὁ στρατός του, δούλων ἀγέλη,
Ὁ δὲ στρατός μας, στρατὸς ἡρώων.

Μάτην ἀντέταττε χειρῶν βίαν,
Τάφρους, ἐπάλξεις, ὕψη φρουρίων,
Καὶ πῦρ ἀπείρων του κανονίων
Πρὸς τῶν 'Ελλήνων τὴν εὐψυχίαν.

Εἰς τῆς Κορίνθου πετοῦν τὰ τείχη,
Μονεμβασίας οἱ πύργοι κλίνουν,
Τὸν Ναβαρῖνον ἤδη στολίζουν
Τῶν χαλκοστόμων κωδώνων ἦχοι.

Εἰς δολοφόνον πόλιν προσβάλλουν,
Κ' ἐκεῖ κολάζοντες ψευδορκίαν,
Κοινὴν σαλπίζουν Τουρκοκτονίαν
Κ' εἰς σφακτηρίαν τὴν μεταβάλλουν.

Ἀφοῦ ἐδούλωσας τὴν 'Ελλάδα,
Ἀλαζὼν 'Ρώμη πῶς νὰ ἐλπίσῃς
Καλὰς τῆς τύχης σου διακρίσεις
Εἰς τῶν Φαρσάλων τὴν πεδιάδα;

Σ' τὸ ἔδαφός της τότ' ἡ Γραικία
Μὲ πόσον δίκαιον σ' ἐκδικήθη!
Σ' τὸν Φάρσαλόν μας κ' ἡ Γερουσία
Καὶ ὁ Πομπήϊος κατελύθη.

Ἀλλ' ἰδὲ τώρα, σ' αὐτὸ τὸ μέρος,
Ὁ Ἕλλην Ἄρης τὸν Μουλσουμάνον,
Τυραννικώτατον τῶν τυράννων
Πῶς καταστρέφει εὐτυχεστέρως.

Καθὼς ὀρέων τῶν ἀποτόμων
Ἀετὸς ὕψος ἐξουσιάζει,
Κ' ὁρμᾷ κ' ἁρπάζων διασκεδάζει
Ἄπειρον πλῆθος πτηνῶν ἐντρόμων,

Οὕτω τῆς Σάμου μας τῆς εὐάνδρου
Αἱ ἀποβάσεις παντοῦ τὴν νίκην
Σύντροφον ἔχουν κ' ἐμπνέουν φρίκην
Εἰς τὰ ἀνδράποδα τοῦ Μεάνδρου.

Τὸ δὲ περίφημον ὄρος Σοῦλι,
Ὅπου οἱ ἄνδρες κεραυνοὶ ὄντες,
Κ' ἀπὸ τὰ σύννεφα καθορμῶντες
Ποτὲ δὲν ἔπεσαν κάτω δοῦλοι.

Ὅπου ὁ Φάλαρις τῆς Ἠπείρου
Μάτην τοσάκις ὥρμησε φθείρας,
Καὶ στρατευμάτων του πολλὰς σπείρας,
Καὶ ϑημωνίας χρυσοῦ ἀπείρου.

Ἀλώθη τέλος οἱ δ' ἄνδρες ὄχι.
Ξίφος δὲ μόνον κ' ἐλευθερίαν
Διαφυλάξαντες μ' εὐψυχίαν,
Τοὺς ἐπερίθαλψαν ξενοδόχοι.

Ἰδὲ τρεῖς πέτρας ἐκεῖ τραχείας,
Σ' τοὺς ὑγροὺς κόλπους τοῦ Ποσειδῶνος,
Αὐτὰς κρηπῖδας ἔστησ' ὁ χρόνος
Τῆς ποθεινῆς μας ἐλευθερίας.

Εἰς τοὺς σκοπέλους αὐτοὺς γεννήθη
Γένος γιγάντων θαλασσοβίων,
Αὐτοὺς τῶν Τούρκων ἀνδρῶν ἀγρίων·
Τρὶς εἶδ' ὁ στόλος, τρὶς ἐνικήθη,
Ἄφησε Μοῦσά μου τὰ πελάγη,
Καὶ εἰς τὰ ὄρη ἀνύψωσέ με,
Σ' τοὺς ἥρωάς μας ὁδήγησέ με.
Δὲν μὲ τρομάζουν κρημνοὶ καὶ πάγοι,
Ὄρη ἀείμνηστα τῆς Γραικίας,
Ἄσυλ' ἀνδρίας ἀταπεινώτου,
Τόποι λιτότητος ἀδουλώτου,
Αὐχμηρᾶς θρόνοι ἐλευθερίας,
Χαίρετε ὄρη, φθορεῖς Τιτάνων,
Κρημνοὶ Ἀγράφων, Πήλιον Ὄσσα!
Ὦ Πιερίας μνημεῖα τόσα.
Ὦ γῆ φιλτάτη, γῆ σεβασμία!
Ἄχ! πότε μέλλω νὰ σὲ φιλήσω!
Πότε δὲ μέλλω νὰ θεωρήσω,
Τὰ λαμπρὰ κάλλη σου τὰ μυρία!
Ἔσομαι τότε εὐδαίμων ὅλος,
Καὶ θέλει λάμπει 'στὰ ὄμματά μας,
Πᾶσά σου ψῆφος ὡςὰν ἀδάμας,
Ὡς χρυσοῦν ψῆγμα πᾶσά σου βῶλος.

(Ἰάκωβος Ῥίζος).

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ.

Ἅγιον καὶ παντοκράτορ Πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας!
Ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πρώτην ὥραν τῆς δημιουργίας
Σ' ἐνεφύσησεν ὡς αὔραν εἰς τὴν κτίσιν ζωογόνον,
Καὶ σὲ εἶπε· « Πνέε μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων. »
Ξίφος σου τὸν λόγον ἔχεις, κεραυνόν σου τὴν ἰδέαν,
Στρατιώτας σου τὰ ἔθνη καὶ τὴν ἴριδα σημαίαν.

Μᾶς φωτίζεις, μᾶς θερμαίνεις,
Καὶ τὸν νοερὸν συστρέφεις ἄξονα τῆς οἰκουμένης.

Μ' ἓν σου πνεύσιμον τυράννους ἐκ τῶν θρόνων των κρημνίζεις,
Εἰς ἐρείπια καὶ τάφους λαμπρὰς πόλεις ἀνακτίζεις,
Καὶ ἀγνὰς σου Ἑστιάδας καὶ πιστὰς σου Ἱερείας
Εἰς τοὺς νάρθηκάς σου ἔχεις τὰς θεὰς τῆς Πιερίας.
Ἔψαλλαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τοὺς παιᾶνάς σου τὸ πάλαι
Μαραθῶνες, Θερμοπύλαι, Σαλαμῖνες, καὶ Μυκάλαι.
Σήμερον εἰς τὴν Γαλλίαν
Ἐκλεξας τὴν Σηκουάνων σταθεράν σου κατοικίαν.

Ὦ Γαλλία! χθὲς, ὁπόταν καὶ μὲ ῥώμην καὶ μὲ τάχος
Εἰς τοὺς πόδας σου ὠρθώθης ὡς ἀκμαῖος μονομάχος,
Τὸν αἰφνίδιόν σου κλόνον συναισθάνθησαν οἱ πόλοι·
Ἡ Εὐρώπη σὲ φοβεῖται ἡ μοναρχουμένη ὅλη.
Τὸν Ἰούλιόν σου βλέπει ὡς ἀπαίσιόν της μῆνα,
Καὶ τοῦ Ἰουλίου τρέμει τὸν ἐρεθισμένον Κύνα,
Ὅστις βασιλεῖς γαυγίζει,
Τῶν λαῶν φρουρεῖ τὴν ποίμνην, καὶ τὰς ἀλουργίδας σχίζει.

Καθὼς ἔστεκεν ἐκεῖνος τῶν τρικυμιῶν ὁ δαίμων
Εἰς τὴν Αἰολίαν νῆσον, κατοικίαν τῶν ἀνέμων,
Κάθηται ὁ Φίλιππός σου εἰς ὑποσκαμμένον θρόνον,
Λαοῦ κάτωθεν βοῶντος αἰσθανόμενος τὸν κλόνον.
Ἂν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του σκοτεινὴ ἀνεμοζάλη
Τὴν χιλιετῆ κορώναν τοῦ Καπέτου καταβάλῃ,
Εἰς τοὺς δρόμους, ψωμοζήτας
Θέλομεν ἰδεῖ ἐκ νέου αὐτοκράτορας ἀλύτας.

Εἰς τὸν οὐρανόν σου βλέπω τὴν δυάδα τῶν ἀστέρων,
Τοὺς λαμπρούς σου Διοσκούρους, τὸν Ῥουσσὼ καὶ τὸν Βολταῖρον.

Ἐθρυμμάτισεν ὁ πρῶτος τὸν ζυγὸν τῶν βασιλέων,
Καὶ κατέλυσεν ὁ ἄλλος τὴν ἰσχὺν τῶν ἱερέων.
Ὁ Ῥουσσῶ μὲ τὴν θερμήν του καὶ νευρώδη εὐγλωττίαν,
Ὁ Βολταῖρος μὲ τὴν τόσον καυστικήν του εἰρωνείαν,
Τρέχοντες ἀλλοίους δρόμους
Τῆς ἐπαναστάσεώς σου ὤρυξαν τὰς ὑπονόμους.

Ἐκ τῶν φλογερῶν σου σπλάγχνων ὁ σεισμὸς τῆς οἰκουμένης
Ἐῤῥιψε τὸν Βοναπάρτην, τὸν υἱὸν τῆς εἱμαρμένης,
Νικητὴς τῶν Πυραμίδων Σέσωστρις τῶν νέων χρόνων,
Εἰς τὸ ἅρμα του τραχήλους ζεύγει δέκα ἡγεμόνων.
Ἀλλὰ πίπτων μετὰ κρότου καὶ τὸ στάδιόν του κλείων,
Ἐπὶ τῆς Εὐρώπης πέτρας κυλινδεῖ ὁ Δευκαλίων
Τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν Γάλλων,
Καὶ ἰδοὺ ἐθνῶν βλαστήσεις ἐλευθέρων καὶ μεγάλων.

Σήμερον εἰς τὴν βουλήν σου στάδιον τῆς ῥητορείας,
Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἄνοιξες ἐλευθερίας.
Ἀλλ' ἐνῷ εἰς χεῖρας φέρεις τὴν κλεψύδραν τῶν Ἑλλήνων,
Ἡ Ἑλλὰς πενθοφοροῦσα μάταιον σὲ πέμπει θρῆνον.
Γύρω της σφριγᾷ ὁ Ἄγγλος καὶ ὁ Ῥῶσσος ὁ δεσπότης—
Τὴν Παρθένον σύρουν δύω ξιφηφόροι. . . . ἀθλιότης!
Ὡς εἰς τὸν ἀρχαῖον χρόνον,
Μεταξὺ Ῥωμαίων πάλιν ἵσταται καὶ Μακεδόνων.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ.

Ὦ Ἔρωτ' ἀνθηρότατε,
Γλυκὲ καὶ ἱλαρότατε
Τοῦ κόσμου κυβερνήτη,
Ἐσέν' ὁ νοῦς, τὸ σῶμά μου,
Τὸ στῆθος, καὶ τὸ στόμα μου
Λατρεύει, καὶ κηρύττει.

Ἐσὺ θεοὺς, αἰθέρια,
Οὐράνια κι' ἀέρια
Κρατεῖς, καὶ βασιλεύεις,
Καὶ ἕως τὰ αἰώνια
Τῆς γῆς μας καταχθόνια,
Τὰ βέλη σου τοξεύεις.
Τὸ βλέμμα σου τὸ ἥμερον
Ἀπὸ τὸν κόσμον σήμερον
Στιγμὴν σχεδὸν ἂν λείψῃ,
Ἡ φύσις ὅλη σβύνεται,
Καὶ καταντᾷ, καὶ γίνεται
Κατήφεια καὶ θλίψη.
Ἀμίμητα τὰ κάλλη σου,
Ἡ δύναμη μεγάλη σου,
Μεγάλη σου ἡ δόξα,
Λατρεύω τὴν αἰώνιαν,
Καὶ θαυμαστήν σου πρόνοιαν,
Καὶ τ' ἄφθαρτά σου τόξα.

(Ἀ. Χριστόπουλος.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΠΟΡΕΥΟΜΕΝΗΝ ΝΑ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. (*)

1. Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερὴ,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψι,
Ποῦ μὲ βία μετράει τὴν γῆ.

2. Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε, ἐλευθεριά.

(*) Τὸ θαυμαστὸν τοῦτο τεμάχιον εἶναι γεγραμμένον εἰς διάλεκτον Ζακυνθίνην.

3. Μόλις εἶδε τὴν ὁρμήν σου
Ὁ οὐρανὸς, ποῦ στοὺς ἐχθροὺς.
Εἰς τὴν γῆν τὴν μητρικήν σου
Ἔτρεφ' ἄνθη καὶ καρποὺς,

4 Ἐγαλήνευσε κ' ἐχύθη
Καταχθόνια μία βοὴ,
Καὶ τοῦ Ῥόγα σου ἀπεκρίθη
Πολεμόκραχτη ἡ φωνή.

5 Ὅλοι οἱ τόποι σοῦ ἐκράξαν,
Χαιρετῶντας σε θερμὰ,
Καὶ τὰ στόματα ἐφωνάξαν
Ὅσα αἰσθάνετο ἡ καρδιά.

6. Ἐφωνάξανε ὡς τ' ἀστέρια
Τοῦ Ἰωνίου καὶ τὰ νησιὰ,
Καὶ ἐσηκώσανε τὰ χέρια,
Γιὰ νὰ δείξουνε χαρά.

7. Μ' ὅλον ποῦναι ἀλυσσωμένο
Τὸ καθ' ἕνα τεχνικὰ,
Κ' εἰς τὸ μέτωπον γραμμένο
Ἔχει ψεύτρα ἐλευθεριά.

8. Γκαρδιακὰ χαροποιήθη
Καὶ τοῦ Βάσιγκτων ἡ γῆ,
Καὶ τὰ σίδηρα ἐνθυμήθη
Ποῦ τὴν ἔδεναν καὶ αὐτή·

9. Ἀπ' τὸν πύργον του φωνάζει,
Νὰ, σὲ λέγει, σὲ χαιρετῶ,
Καὶ τὴν χήτην του τεινάζει
Τὸ λεοντάρι τὸ Ἱσπανό.

10. Σὲ ξανοίγει ἀπὸ τὰ νέφη,
Καὶ τὸ μάτι τοῦ Ἀετοῦ,

Ποῦ φτερὰ καὶ νύχια θρέφει
Μὲ τὰ σπλάγχνα τοῦ Ἰταλοῦ.

11. Ἄλλο ἐσὺ δὲν συλλογιέσαι
Πάρεξ ποῦ θὰ πρωτοπᾷς,
Δὲν μιλεῖς, καὶ δὲν κουνιέσαι
Σ' ταῖς βρυσίαις ὁποῦ ἀγροικᾷς.

12. Σὰν τὸν βράχον, ὁποῦ ἀφίνει
Κάθε ἀκάθαρτο νερὸ
Εἰς τὰ πόδια του νὰ χύνη
Εὐκολόσβυστον ἀφρὸ,

13. Ὁποῦ ἀφίνει ἀνεμοζάλη,
Καὶ χαλάζι, καὶ βροχὴ,
Νὰ τοῦ δέρνουν τὴν μεγάλη,
Καὶ αἰώνιαν κορυφή.

(Διονύσιος Σαλωμός.)

Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

ΙΩΣΗΦ Ο ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ.

Ἐπὶ ξύλου ἐκρεμάσθης ὁ εἰς τὸ κενὸν κρεμάσας
Καὶ τὴν γῆν καὶ τὰς θαλάσσας.
Καὶ ὑπέστης εἰς τὰς χεῖρας τὴν πληγὴν σιδηρῶν ἥλων,
Ὁ τὴν ἄλυσιν τῶν κόσμων ἐξαρτῶν ἐκ τῶν δακτύλων.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ἐγκλείει τάφος σήμερον τὸν εἰς παλάμην μίαν
Ἐγκλείοντα τὴν κτίσιν.
Καὶ μάρμαρον τὴν σάρκα σου καλύπτον τὴν ἁγίαν
Στεγάζει τὸν στεγάσαντα δι᾽ οὐρανοῦ τὴν φύσιν.

ΙΩΣΗΦ Ο ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ.

Ἰδοῦσα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὸν πλάστην ἀναβάντα
Ἡ κτίσις ἠλλοιοῦτο,
Ὁ ἥλιος ἐσκόταζεν, ἡ γῆ ἐκυματοῦτο,
Καὶ μετὰ τοῦ Κυρίου των συνέπασχον τὰ πάντα.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ὑπὲρ τοῦ κόσμου τούτου
Τὸ πνεῦμα τότε παραδοὺς αὐτὸς ἐκ τοῦ σταυροῦ του
Ἐνηγκαλίζετο τὸ πᾶν τὰς χεῖράς του ἐκτείνων
Κ' ηὐλόγει τὴν γῆν ἅπασαν τὴν κεφαλήν του κλίνων.

ΙΩΣΗΦ Ο ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ.

Ἐξέτεινε τὰς χεῖράς του, ἀπὸ τῶν δύω πόλων
Τὸν κόσμον περὶ τὸν σταυρὸν ζητῶν ν' ἀθροίσῃ ὅλον.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Τὸ μέτωπόν του ἔκυπτε βαρὺ ὡς ἐσωκλεῖον
Τοὺς τύπους πλάσεως γαιῶν καὶ οὐρανῶν μυρίων.

ΙΩΣΗΦ Ο ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ.

Τὸν οὐρανὸν ἐλέλιξε τὸ ἔσχατόν του νεῦμα.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ἡ τελευταία του πνοὴ μετέδωκε τὸ πνεῦμα
Τῆς ἀληθείας εἰς τὴν γῆν

ΙΩΣΗΦ Ο ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ.

Φωτὸς ἐνέπλησε τὸ πᾶν τὸ ἔσχατόν του βλέμμα.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Εἰς τοὺς λαοὺς τὸ κενωθὲν ἐκ τῆς πλευρᾶς του αἷμα
Ζωῆς ἐξέχυσε πηγήν.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΦΙΞΙΝ ΤΟΥ.

Ἐπέρασ' ὁ χειμώνας,
Ἀνέλυσε τὸ χιόνι,
Καὶ ς' τοὺς παλιοὺς ἀνθῶνας
Ἐπέστρεψες ἀηδόνι,
Πουλὶ τοῦ Παρνασσοῦ.

Τὸ θεῖον πῦρ ποῦ εἶχες
Χριστόπουλ' ἐμαράνθη;
Ἤ' τὲς λευκές σου τρίχες
Ἀκόμη στέφεις μ' ἄνθη
Μυρσίνης καὶ κισσοῦ;

Τὰ κάλλη τῶν χαρίτων,
Τὸν Βάκχον καὶ τ' ἀμπέλια
Μᾶς ἔψαλλες, πλὴν ἦτον
Ἀγέλαστα τὰ γέλοια
Εἰς χείλη δουλικά.

Ψυχὰς γενναίας θλίβει
Ἡ ἄλυσσος ἡ ξένη,
Καὶ ὅςτις τὴν συντρίβει,
Ἤ' εὐγενῶς πεθαίνει,
Ἢ ἔνδοξα νικᾷ.

Αἱματερὴ τενία
Στὸν οὐρανὸν ἐφάνη,
Καὶ ἡ ἐλευθερία
Μ' ἀστέρινον στεφάνι
Καὶ μ' ἔνδυμα θεᾶς,

Κατέβη ὡπλισμένη
Σ' τ' ἀρχαῖά μας ἐδάφη,

Καὶ ὡς ἠλεκτρισμένοι
Ἐσχίσθησαν οἱ τάφοι
Κ' ἐξέμεσαν σκιάς.

Εἰς κρότον πυροβόλων,
Εἰς στεναγμοὺς τῆς φρίκης,
Εἰς πυρπολήσεις στόλων
Καὶ εἰς παιᾶνας νίκης
Ἐξύπνησ' ἡ Ἑλλάς.

Ἀφῆκε τὰς κοιλάδας
Ἡ φοβισμένη χάρις,
Καὶ εἰς τὰς πεδιάδας
Ἐθέριζεν ὁ Ἄρης
Γενναίων κεφαλάς.

Κυλᾷ ἡ Ἱπποκρήνη
Καὶ πάλιν μελῳδίας,
Κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα χύνει
Ποιήσεως πλουσίας
Τὸν ἐνθουσιασμόν.

Ν' ἀρχίσῃς σὲ ζητοῦμεν
Τῆς λύρας σου τὸν ἦχον·
Μ' εὐλάβειαν θ' ἀκοῦμεν
Κάθε χρυσόν σου στίχον
Ὡς τῶν Μουσῶν χρησμόν.

Ἡ πολιά σου κόμη
Ἂς στολισθῇ μὲ ῥόδα,
Καὶ ῥύθμισε ἀκόμη
Νεάζοντα τὸν πόδα
Εἰς εὔθυμον χορόν.

Ἐνέπνεεν ὁ ἔρως
Τὸν ποιητὴν τῆς Τέου·

Κ᾽ ἐκεῖνος ἦτον γέρος,
Πλὴν φρένας εἶχε νέου,
Καὶ γῆρας ἀνθηρόν.

Ὤ! νέος πάλιν γίνε,
Μὲ τὴν Ἑλλάδα νέος·
Κιθάριζε καὶ πίνε
Χωρὶς μερίμνας, ἕως
Τοῦ τέλους τοῦ γραπτοῦ.

Εἰς τὴν ἐλευθερίαν
Ὡς ἡ Ἑλλὰς βαπτίσου,
Ὡς Φοίνιξ ἀπ᾽ τὴν κρύαν
Σποδὸν ἀναγεννήσου,
Καὶ ψάλλε ὡς προτοῦ.

(Ἀλ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΥΡΩΝΑ.

Ὦ Βύρων! ὦ θεσπέσιον
Πνεῦμα τῶν Βρετανίδων!
Τέκνον Μουσῶν καὶ φίλε
Ἄμοιρε τῆς Ἑλλάδος
Καλλιστεφάνου!

Πλεγμένα μὲ τὰ φύλλα
Τοῦ μυστικοῦ Ἑλικῶνος
Τῆς Ὑγείας τὰ ῥόδα
Χθὲς θαυμασίως ἐστόλιζον
Τὴν κεφαλήν σου.

Χθὲς τὸν οὐράνιον ἔτρεχε
Δρόμον ὁ ἥλιος χύνων

Τὰς πλέον λαμπρὰς ἀκτῖνας.
Τὸ μέτωπόν σου ἀντέστραπτεν
Ὡς ἀθανάτου.

Σήμερον κεῖσαι, ὡς εὔφορος
Πολύκλωνος ἐλαία
Ἀπὸ τὸ βίαιον φύσημα
Σκληρῶν ἀνέμων κεῖται
Ἐκριζωμένη.

Σήμερον κεῖσαι, ὦ Βύρων.
Καὶ ποῦ τὰ ἔνθεα ἔπη,
Ποῦ τὰ τόσα σου σύμμετρα
Πτερόεντα φωνήεντα
Κασταλιε κύκνε;

Θαυματουργοὶ φυσήσατε
Πνοαὶ τοῦ παραδείσου.
Σηκώσου, ὦ Βύρων, τίναξον
Μακρὰν ἀπὸ σὲ τὸν ἄωρον
Μόρσιμον ὕπνον.

Ἰδοὺ τῆς μουσοτρόφου
Εὐρώπης τὰ ὑπερέχοντα
Ἔθνη ἀκόμη προσμένουσιν,
Ἀκόμη τὴν φωνήν σου
Ἐπιθυμοῦσιν.

Ἰδοὺ ἡ Ἑλλάς σου ἑτοίμασεν
Ὄχι τὸν χρυσὸν κύκλον
Τὸν τοὺς κροτάφους φλέγοντα
Τῶν ἀργῶν βασιλέων
Ἢ τῶν τυράννων

Ἀλλὰ στέφανον ἕτερον,
Στολὴν ἔνδοξον, ἔντιμον,

Α'ξίαν νοὸς δικαίου,
Α'νδρὸς ἀξίαν γενναίου,
Φιλελευθέρου.

Στέφανον αἰωνίων
Κλάδων ἀφθάρτων λάμποντα
Ο῎χι διὰ τοὺς κροτοῦντας
Ποιητὰς τὸ μονόχορδον
Τῆς κολακείας

Α'μὴ διὰ τὸν εὔτολμον
Λειτουργὸν τῶν παρθένων
Ἑ'λικωνίων φυλοῦσαι
Μοῦσαι χεῖρα ἀμίαντον
Καὶ [illegible]

Σὲ ἡ Ἑλλὰς εὐγνώμων
Ω῾ς φίλον μεγαλόψυχον
Ζητεῖ νὰ [illegible]
Ω῾ς παρηγορητήν της
Ω῾ς εὐεργέτην.

Σηκώσου ὦ Βύρων... φίλε
Σηκώσου... λάβε, ὦ μέγα,
Λάβε τὸ δῶρον, ὕμνησον
Τοῦ σταυροῦ τοὺς θριάμβους
Καὶ τῆς Ἑ'λλάδος.

(Κάλβος; ᾠδαί.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Καθὼς τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου του τὸν δίσκον
Ο῾ Πέρσης προσευχόμενος μὲ ὄμμα βλέπει θρῆσκον,
Πρὸς σὲ ὁ νοῦς μου στρέφεται, ὦ Βαϊρὼν, ὦ νέε
Τῆς ἀθανάτου πάλης μας ἀθάνατε Τυρταῖε!

Τὴν τετριμμένην παραιτῶν κονίαν τῶν αἰώνων,
Τοὺς διαβήτας ἔῤῥιψες τῶν κλασικῶν κανόνων,
Ὡς βρέφος τὰ παιγνίδια τῆς χθεσινῆς ἡμέρας,
Καὶ ἄνοιξες ποιήσεως ἀγνώστους ἀτμοσφαίρας.
Τὰ ἴδιά σου ζωγραφῶν τρικυμιώδη πάθη
Καὶ εἰς ἀβύσσων θλιβερῶν πλανώμενος τὰ βάθη,
Τὰ δάκρυά μας ἀποσπᾷς μὲ τοὺς πικροὺς κλαυθμούς σου,
Ἰξίων συστρεφόμενος ἐπάνω τοῦ τροχοῦ σου.
Ἡ Μοῦσά σου δὲ πένθιμος καὶ μεγαλείου τόσου,
Ὑψόνεται ὡς πυραμὶς ἐπὶ τοῦ μνήματός σου.

Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα ἔμελλε λοιπὸν τῆς Βρετανίας
Αὐτὸς ὁ ἦχος ν' ἀκουσθῇ τῆς τόσης θρηνῳδίας
Ὁ τὴν Εὐρώπην ἅπασαν εἰς συντριβὴν κινήσας!
Ἀπὸ τὰς ὄχ[illegible] τῆς ζηλωτῆς Ταμίσας
Καὶ ἥτις εἰς τὴν δόξαν της, εἰς [illegible] της πλοῦτον,
Τὴν ἐλευθερίαν της ἐπαίρεται τοσοῦτον,
Νὰ ἐκχυθῇ ἐπεπρω[illegible]δοοῦσα
Τὴν ὅλην ἀθλιότητα τοῦ κόσμου μαρτυροῦσα!

Ὦ Βαϊρῶν, τῆς νήσου σου καὶ ἡ μεγαλειότης
Καὶ τῶν ἀρχαίων της ἠθῶν ἡ τόση αὐστηρότης
Καὶ ἡ νομοθεσία της ἡ τόσον θρυλλουμένη
Ὡς τύπος τελειότητος εἰς τῶν θνητῶν τὰ γένη,
Αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα δεκαοκτὼ αἰώνων
Ἀνεκαλύφθη ἀπὸ σὲ σκηνογραφία μόνον·
Διέσεισες τὸ κάλυμμα, κ' ἐφάνη, πικρὰ θέα!
Εἰς ὅλην της τὴν γύμνωσιν ἡ μήτηρ σου ἡ γραία.

Καθὼς δὲ τὴν ῥομφαίαν του ἐφ' ὅλης τῆς γῆς σείων
Ὁ Βρέννος τῶν Κορσικανῶν, ἐπὶ τῶν Παρισίων
Τὸν χάλκινόν του ἵδρυσε καὶ μέγαν ἀνδριάντα
Εἰς στήλην παριστάνουσαν τεράστια συμβάντα,
Ὁμοίως τῆς ποιήσεως καὶ σὺ ὁ Ναπολέων
Τὸ ἄγαλμά σου ἔστησες ἐπάνω τῶν τροπαίων,

Κ' ἐπὶ τοῦ θριαμβεύοντος Ἑλληνικοῦ ἐδάφους
Τὸν τάφον σου συνένωσες μὲ ἡμιθέων τάφους...

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πλάστιγξ)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ.

Δεῦτε, Ἕλληνες γενναῖοι!
Δράμετε προθύμως, νέοι,
Εἰς τὸν θεῖον Παρνασσόν,
Πατρικὴν κληρονομίαν
Ἔχοντες τὴν εὐφυΐαν,
Καὶ φιλίαν τῶν Μουσῶν,

Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Ἡ Ἑλλὰς ταπεινωμένη,
Φίλοι! ἀπὸ σᾶς προσμένει
Δόξαν της τὴν παλαιάν.
Ἡ Σοφία μόνη δίδει
Ὅλα τῶν καλῶν τὰ εἴδη,
Κ' εὐτυχίαν στερεάν.
Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Νέοι, χάριν τῆς παιδείας,
Εὖγε! τρέχετε παντοίας
Καὶ θαλάσσας καὶ ξηράς.

Φιλοτίμως ἀγρυπνεῖτε,
Τὴν τρυφὴν καταπατεῖτε,
Ψάλλοντες μετὰ χαρᾶς,
» Ἕλληνες, ἄγωμεν!
» Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Τίς Ἑλλὰς μὲ νέα κάλλη
Ἔμπροσθέν μου ἀναθάλλει;
Μακράν, βέβηλοι μακράν!
Μέλλοντος μ' ἀνοίγει θύρας
Ὁ Ἀπόλλων, καὶ τῆς Μοίρας
Βουλὴν βλέπω φανεράν.
Ἕλληνες ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Ποντοπόροι νησιῶται,
Ἱππηλάται ἠπειρῶται,
Μακεδόνες καὶ Δελφοί,
Θετταλοὶ καὶ Ἀθηναῖοι,
Σπαρτιᾶται καὶ Θηβαῖοι,
Ὅλοι ζοῦν, ὡς ἀδελφοί.
Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Εὐνομία βασιλεύει,
Εὐτυχία κυριεύει,

Ἔλειψαν οἱ στεναγμοί.
Παντοῦ χάριν ἀφθονίαν,
Παντοῦ κάλλος, εὐρυθμίαν,
Βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί.
Ἕλληνες ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Μουσῶν στόμα καὶ χαρίτων,
Ὅμηρε! τῶν ἀνικήτων
Ὕμνησε τὰς ἀρετάς.
Πίνδαρε! ς' τὴν Ὀλυμπίαν
Μὲ τὴν λύραν σου, τὴν θείαν
Δόξαζε τοὺς ἀθλητάς.
Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Ξένοι πάντοτε συῤῥέουν
Εὐζωΐαν ν' ἀναπνέουν
Ἔαρος διηνεκοῦς·
Παραδείσους Ἰταλίας
Παραβλέπουν καὶ Γαλλίας,
Καὶ Ἀγγλίας θησαυρούς.
Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

Ὢ πανύμνητε Σοφία!
Τῶν καλῶν πηγὴ πλουσία,
Θεραπεία τῶν κακῶν!
Στῆσε τὸν λαμπρόν σου θρόνον
Εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων
Ἐν τῷ μέσῳ τῶν Γραικῶν.
Ἕλληνες, ἄγωμεν!
Φῶς ἀναλάβωμεν!
Τὸ ζοφερὸν
Τῆς Ἀμαθείας
Νὰ μείνῃ ς' τὸν ἐχθρόν!

(Πίκκολος.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑΣΤΑΣΑΝ ΕΚ ΤΟΥ ΜΝΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ.

Ὕψωσε τὸ μέτωπόν σου, ὦ Πατρίς μου! ὦ Ἑλλάς!
Εἰς τὸν ἔνδοξόν σου θρόνον ἀναβαίνεις καὶ γελᾷς.
Τὴν ἀνάστασίν σου βλέπων χαίρεται ὁ οὐρανός σου
Καὶ ἀντανακλᾷ τὸ φῶς σου!
Χαῖρε γῆ ἐλευθερίας! Δόξ' ἀθάνατος εἰς Σὲ
Εὐφυΐας Κολοσσέ!

Ὤμοσαν τὸν ὄλεθρόν σου ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία,
Ἐσωτερικοὶ δεσπόται, Εἱμαρμένη καὶ Στοιχεῖα·
Σκόπελε τῆς Μεσογείου! εἰς σὲ τώρα ὡς τὸ πάλαι
Ἐναυάγησαν δυνάμεις, ἱκανότητες μεγάλαι.
— Κ' οἱ ἐχθροί σου αὐτοὶ κράζουν «Δόξ' ἀθάνατος εἰς Σὲ
«Εὐφυΐας Κολοσσέ!»

Τώρα κρύπτει τὰς πληγάς σου ἡ βασιλικὴ πορφύρα,
Καὶ τὸν Ἑλικῶνα τέρπει τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ λύρα,
Καὶ σκιρτᾷ ὁ Παρθενών,
Καὶ σκιαὶ ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν

Ἀνεγείρονται καὶ ψάλλουν « Δόξ᾽ ἀθάνατος εἰς Σὲ
« Εὐφυΐας Κολοσσέ! »

Ὁ Θεὸς καταδιώκτης τῶν τυράννων καὶ τῶν δούλων,
Τῆς ἐλευθερίας μήτηρ σὲ προώρισε νὰ ἦσαι·
Ἀντὶ λόγχης κράτει λύχνον, ὦ πατρὶς τῶν Θρασυβούλων
Κ᾽ εἰς τὴν γῆν ἐλευθερίας ἁγνὰ φῶτα πάλιν χύσε,
Κ᾽ οἱ λαοὶ ἂς κράζουν πάλιν « Δόξ᾽ ἀθάνατος εἰς Σέ
« Εὐφυΐας Κολοσσέ! »

Εἴθε πάλιν τὴν σεπτήν σου κεφαλὴν νὰ στεφανώσῃ
Ποιητῶν σεπτὴ χορεία, στέμμ᾽ ἀστέρων φωτερῶν!
Εἴθε ἡ δική μου δάφνη νέας δάφνας ν᾽ ἀναδώσῃ
Κ᾽ εἰς τὸν Πίνδον νὰ βλαστήσῃ νέον ἄλσος ἱερὸν,
Κι ἀοιδῶν χορὸς νὰ ψάλλῃ « Δόξ᾽ ἀθάνατος εἰ Σέ
« Εὐφυΐας Κολοσσέ! »

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀφρικῆς κ᾽ Ἀσίας
Ὦ κρατὴρ Ἐλευθερίας
Κάπνιζε . . . Καὶ ὁ καπνός σου φθάνων εἰς τὸν οὐρανὸν
Γίγαντ᾽ ἂς σὲ παριστάνῃ φοβερὸν καὶ μελανὸν,
Κ᾽ οἱ δεσπόται βλέμμα τρόμου ἂς τοξεύωσιν εἰς Σέ
« Εὐφυΐας Κολοσσέ! »

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ.

Ὦ πόσον μεγαλοπρεπῶς ὁ Παρνασσὸς κοιμᾶται!
Πνοὴ τῆς ἀρχαιότητος ἐπάνω του πλανᾶται,
Διάστερον διάδημα τὰς κορυφάς του στέφει,
Καὶ ἀστραπαὶ τὴν ζώνην του περικυκλοῦν καὶ νέφη.
Ἐκεῖ πρὸς τὰ κοιλώματα ποῦ κρύπτουσι τὰ σκότη,
Τὸ πάλαι ὁ χρυσότοξος Θεὸς ἐχρησμοδότει.

Καὶ ἤδη δὲν σᾶς φαίνεται τὴν λύραν ὁ Ἀπόλλων
Πῶς κρούει ἀπὸ τ' οὐρανοῦ τὸν στίλβοντ' αὐτὸν θόλον,
Καὶ ἀντηχοῦν αἱ θεῖαί του χορδαὶ εἰς τὰς καρδίας;
Ἐλευθερίας εἰς αὐτὰς δὲν χύνουσι μαντείας;
Ναός της εἶναι τὸ βουνόν· τὰ δένδρα του τὰ μαῦρα,
Αἱ ἄσπιλοι χιόνες του καὶ ἡ ἁγνή του αὔρα
Καὶ ὅσοι χείμαῤῥοι κρυφοὶ ἀπὸ τοὺς βράχους ῥέουν,
Ἐλευθερίαν ὁμιλοῦν, ἐλευθερίαν πνέουν.
Ἡ τυραννία μὲ βαρὺν καὶ βάρβαρον τὸν πόδα,
Τῶν ταπεινῶν πεδίων μας καταπατεῖ τὰ ῥόδα,
Ἀλλ' ὅμως ὑπεράνω της ὁ Παρνασσὸς ὁ γέρων
Ὑψοῦται ὑπερήφανος, τὰς κορυφάς του φέρων
Εἰς τὸν χρυσοῦν μας οὐρανὸν, ἐκεῖ ποῦ αἰωνία,
Ἐκεῖ ὁπου ἀμόλυντος οἰκεῖ ἐλευθερία.

(Ἀλεξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Παραμονή.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΘΩΝΑ.

Ὦ Ἄθων! ὄρος ἅγιον! μὲ θάμβος σὲ κυττάζω·
Διὰ τὸ γιγαντῶδές σου ἀνάστημα θαυμάζω.
Εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς γῆς τὰς ῥίζας σου ἁπλώνεις,
Καὶ μὲ τὰ μαῦρα τάρταρα τὸν οὐρανὸν ἑνόνεις.

Διάδημα κρυστάλλινον τὴν κορυφήν σου στέφει·
Τὰ δάσ' εἶναι ἡ ζώνη σου, ἡ κόμη σου τὰ νέφη,
Ἡ ἀστραπὴ τὸ βλέμμα σου, ὁ χείμαῤῥος φωνή σου
Καὶ ὁ ἀνεμοστρόβιλος ἡ βροντερὰ πνοή σου.

Καθὼς ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς ἀρχαῖος,
Σὺ πρῶτος ἔλαβες ζωὴν καὶ θέλεις τελευταῖος
Ἰδεῖ τὸν πανδαμάτορα νὰ σὲ κρημνίσῃ χρόνον
Νὰ ῥέῃ βλέπεις ὑπὸ σὲ ἡ κόνις τῶν αἰώνων.
Κατακλυσμὸς δὲν ἔλουσε ποτὲ τὸ μέτωπόν σου·
Ἀσπάζεται ἡ θάλασσα τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν σου.

Ὦ φύσις! τόσα τέκνα σου χωρὶς ψυχὴν κ' αἰσθήσεις
Αἰῶνας ζῶσι καθὼς σύ, ὦ αἰωνία φύσις!
Κ' ἐνῷ τῶν μυστηρίων σου τὸ αἴνιγμα εὑρίσκει
Ὁ ἄνθρωπος, στιγμῆς υἱός, πρὶν ζήσῃ, ἀποθνήσκει.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ.

Κύλιε τὰ κύματά σου, θάλασσα!.. μυρίοι στόλοι,
Ἔρχονται, πηγαίνουν τρέχουν εἰς τὸν τράχηλόν σου ὅλοι
Σείεσαι, καὶ τῶν μελῶν σου τῶν βαρέων, τῶν μεγάλων
Καὶ ὁ εἷς καὶ ἄλλος πόλος συναισθάνονται τὸν σάλον.
Θάλασσα! ὁ ἄμετρός σου καὶ ἀκάματος βραχίων
Ἐγκολποῦται τὴν γῆν ὅλην, ὡς ἡ μήτηρ τὸ παιδίον,
Καὶ ἀτίθασος ἀγρία,
Μάχεσαι μὲ τοὺς τυφῶνας, μάχεσαι μὲ τὰ στοιχεῖα.

Τὴν γῆν ὅλην ὁ βραχίων τοῦ ἀνθρώπου ἀλλοιόνει·
Πλὴν τὸ κράτος του πλησίον τῶν ἀκτῶν σου τελειόνει
Ὅταν ἤχησεν ἡ πρώτη τῆς δημιουργίας ὥρα,
Νέα ἔῤῥευσες, καὶ νέα καθὼς τότε, ῥέεις τώρα.
Τὴν παλίῤῥοιαν τῆς τύχης καὶ τὸ ἄστατόν της πνεῦμα
Παριστᾷ τὸ ὑπ' ἀνέμων κυματούμενόν σοι ῥεῦμα,
Καὶ εἰς σὲ ἡ τοῦ ἀπείρου
Ἔκτασις ἀντανακλᾶται ὡς εἰς κάτοπτρον σαπφείρου.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τῆς θαλάσσης καλήτερα
Φουσκωμένα τὰ κύματα —

Νὰ πνίξουν τὴν πατρίδα μου
Ὡσὰν ἀπελπισμένην,
Ἔρημον λέμβον

Εἰς τὴν γῆν, σ' τὰ νησία
Καλήτερα μίαν φλόγα
Νὰ ἰδῶ παντοῦ χυμένην,
Τρώγουσαν πόλεις, δάση,
Λαοὺς κ' ἐλπίδας;

Καλλήτερα, καλλήτερα
Διεσκορπισμένοι οἱ Ἕλληνες
Νὰ τρέχουν τὸν κόσμον,
Μὲ ἐξαπλωμένην χεῖρα
Ψωμοζητοῦντες,

Παρὰ προστάτας νἄχωμεν.
Μὲ ποτὲ δὲν ἐθάμβωσαν
Πλούτη, ἢ μεγάλα ὀνόματα,
Μὲ ποτὲ δὲν ἐθάμβωσαν
Σκήπτρων ἀκτῖνες.

Ἡμεῖς διὰ τὸν σταυρὸν
Ἀνδρείως ὑπερμαχόμεθα,
Καὶ σεῖς ἐβοηθήσατε
Κρυφὰ τοὺς πολεμοῦντας
Σταυρὸν καὶ ἀλήθειαν.

Διὰ νὰ θεμελιώσητε
Τὴν τυραννίαν τιμᾶτε
Τὸν σταυρὸν εἰς τὰς πόλεις σας,
Καὶ αὐτὸν ἐπολεμήσατε
Εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ ξίφος σφίξατ' Ἕλληνες —
Τὰ ὄμματά σας σηκώσατε —

Ἰδοὺ — εἰς τοὺς οὐρανοὺς
Προστάτης ὁ Θεὸς
Μόνος σας εἶναι.

Καὶ ἂν ὁ Θεὸς καὶ τ' ἅρματα
Μᾶς λείψωσι, καλήτερα
Πάλιν νὰ χρεμετίσωσι
Σ' τὸν Κυθαιρῶνα Τούρκων
Ἄγριαι φοράδες,

Παρά... Αἴ, ὅσον εἶναι
Τυφλὴ καὶ σκληροτέρα
Ἡ τυραννίς, τοσοῦτον
Ταχυτέρως ἀνοίγονται
Σωτήριοι θύραι.

(Κάλβος, Ὠδαί.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΕΛΕΝΗΝ.

Σὲ τὸν Ῥήγουλον δεσμότην ποῦ ἡ ναῦς τῆς Καρχηδόνος
Ποῦ σὲ φέρει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐκβάμβου σου αἰῶνος;
Πῶς! ὁ Τροπικὸς σὲ βλέπει Προμηθέα δεδεμένον;
Ῥίπτεσαι εἰς μικρὰν νῆσον, λείψανον μικρὸν καὶ μένον
Γῆς μεγάλης ποντισθείσης,
Ἐξαφανισθέντος κράτους λείψανον καὶ σὺ ἐπίσης;
Ἔξω βρέμει τῆς εἱρκτῆς σου, εἰς τὴν δέσμευσίν σου χαίρων
Ἄγρυπνός σου δεσμοφύλαξ ὁ Ὠκεανὸς ὁ γέρων;

Ἤθελες τὴν γῆν σκηνήν σου, στρατιώτας σου τοὺς δήμους,
Τοὺς μονάρχας δεκανεῖς σου εἰς τὸ νεῦμά σου προθύμους.
Ἔπρεπε κἂν ν' ἀποθάνῃς, μὲ τὰς χεῖράς σου κυκλόνων
Εἰς τοῦ Βατερλὼ τὴν μάχην τὸν πολεμικόν σου θρόνον.

Ὡς ὁπλίτης πληγωμένος,
Κ' ἐγκολπούμενος τὸν μέγαν θυρεόν του μὲ πᾶν σθένος.
Α'λλ' ἀπόμαχον σὲ εἶδαν εἰς τὴν ἄμμον ξηρᾶς νήσου
Νὰ ἰχνογραφῇς τὰς μάχας τῆς θαυματουργοῦ ζωῆς σου.

Ποία πτῶσις!.. ὁ νοῦς φρίττει· ὁ κρημνὸς τῆς πτώσεώς σου
Ι'σος μὲ τὸν κολοφῶνα ἴσος τῆς ὑψώσεώς σου!
Α'λλὰ καὶ ῥιφθεὶς δεσμότης, ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλον πόλον,
Μ' ἓν σου βῆμα εἰς ἐκεῖνον, ὑπεκίνεις αὐτὸν ὅλον.
Κ' εἰς τὴν θέαν μικροῦ πλοίου
Τρέμοντες μὴν ἐκ τοῦ κάτω ἀναβῇς ἡμισφαιρίου,
Οἱ μονάρχαι μὲ κορώνην ἔκραζαν σαλευομένην
»Ἔρχεται; ν' ἁρπάσῃ πάλιν ἔρχεται τὴν οἰκουμένην;»

Σ' ἔθεσαν, ὁ πένης ὅπου ψάλτης τῆς Λυσιτανίας
Ε'θεσε τὸν φοβερόν του δαίμονα τῆς τρικυμίας·
Ο' τοῦ Καίσαρος κομήτης εἰς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς σου,
Ε'πεσκέφθη τοὺς σκοπέλους τῆς ἐρημικῆς σου νήσου,
Κ' ἔστρεψας πρὸς πόλον ξένον
Πρὸς ἀστερισμοὺς ἀγνώστους ὀφθαλμὸν ἀπεσβυσμένον.
Ο' μισὸς οὐρανὸς οὕτω, ἔφεγξε τὰ σπάργανά σου·
Καὶ τὸ ἄλλο ἥμισύ του ἔφεγξε τὰ σάβανά σου.

Αἴνιγμα εἰς τοὺς αἰῶνας θέλεις μένει χωρὶς λύσιν
Α'νθρωπε — πυραμίς! μόνε καὶ πρωτότυπε τὴν φύσιν!
Τὸν παγκόσμιον ὁ πρῶτος ὠνειρεύθης βασιλέα.
Τὸ ἀνάστημα ὑπῆρξες ἴσος, ὡς ἡ κολοσσαία
Ε'πανάστασις τῶν Γάλλων.
Α'πὸ νήσου βράχον ἦλθες, καὶ εἰς νήσου βράχον ἄλλον
Ε'πεσας, ἡ βόμβα ἥτις εἴκοσι βροντῶσα χρόνους,
Εἴκοσιν εἰς τὴν ὁδόν σου ἔθραυσες ἀρχαίους θρόνους.

Ω'ς εἰς τὴν χαλκῆν σου στήλην, ἐπὶ τούτου τοῦ αἰῶνος
Α'νυψοῦσαι παρομοίως, καὶ αὐτὸν δεσπόζεις μόνος

Ω' ἀθάνατός σου δόξα! ἐὰν τῶν λαῶν Μεσσίας,
Εὐαγγέλιον εἰς τούτους ἔφερες ἐλευθερίας!
Ἀλλ' εἰς ἅρμα, αἷμα στάζον,
Κατακτήσεως ἦλθες τὸ κοράνιον βαστάζων,
Τὸν ἐφ' ὅλης τῆς γῆς θρόνον ν' ἀναβῇς ποθῶν καὶ πνέων,
Στρατὸν θέλων ἀπὸ ἔθνη καὶ αὐλὴν ἐκ βασιλέων.

Ἀλλὰ πῶς! τῶν Παρισίων σείεται ἡ πόλις ὅλη;
Πῶς! ἑνὸς τὰ ὀστᾶ τόσοι φέρουσι στρατοὶ καὶ στόλοι!
Πῶς! νεκρὸς εἰς μικρὰν θήκην, μέγας ὡς ἡ οἰκουμένη,
Ο' τῆς δύσεως Μωάμεθ εἰς τὴν Μεδινὰν ἐμβαίνει!
Εἰς τὴν Μόσχαν, εἰς τὴν Βιένναν,
Εἰς Βαγράμην Ὀστερλίτζην, Φρειλάνδην, τε καὶ Γέναν
Τὰ ὀστᾶ διακοσίων σηκωθῆτε μυριάδων,
Τὰ ὀστᾶ τὰ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα τῶν πεδιάδων!

Νικητὴς ἰδοὺ ὁ Κόρσος — Αὐτοκράτωρ, τοῦ θανάτου,
Μὲ τὸν παλαιὸν καὶ μαῦρον τοῦ Μαρέγγου τρίβωνά του,
Μὲ τὸν ἄστρινόν του πῖλον, μὲ τὸ μέγα του κρανίον
Τὸ τῆς κτίσεως ἁπάσης τὴν κατάκτησιν ἐγκλεῖον,
Μὲ τοὺς σχίσαντας, πορφύρας
Καὶ βασιλικοὺς στεφάνους τῶν ποδῶν του πτερνιστῆρας,
Μὲ τὸ νεῦμα, ὁποῦ εἶχαν οἱ Μονάρχαι τῆς γῆς τρέμει,
Μὲ τὸ ξίφος, ὁποῦ εἶχε τὴν Εὐρώπην διχοτέμει.

Δὲν ἐβάσταξε τοιοῦτον ξίφος δεξιά τις ἄλλη,
Η' τοῦ θεομάχου μόνον Ἑωσφόρου ἡ μεγάλη.
Ε'ρχεται τὸ μέγα ξίφος τὸ τὰς Πυραμίδας κλίναν,
Τὸ τὴν ναυτικὴν Ἀγγλίαν ἀποκόψαν καὶ μακρύναν
Ἀπὸ τῆς Εὐρώπης πάσης.
Ε'ρχεται τὸ μέγα ξίφος, τὸ χωρίσαν τὰς ἐκτάσεις
Καὶ τὰ ὅρια χαράξαν ἡγεμονιῶν ἀπείρων
Εἰς τὸν πίνακα τῆς πρώτης τῶν τριῶν τῆς γῆς ἠπείρων.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὠδὴ εἰς τὸν Ναπολέοντα)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΣΠΟΖΟΜΕΝΗΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΠΑΥΑΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Ὦ Ἑλλὰς πατρὶς γλυκεῖα· τὸ ζωοποιόν σου κλίμα
Τῆς ἀτράκτου μας συνδέει τὸ ἡμικομμένον νῆμα.
Τὸ αἰώνιόν σου ἔαρ τὴν ζωὴν ἀνανεώνει
Καὶ τὰ τραύματα τοῦ στήθους ὁ ἀήρ σου βαλσαμόνει.
Νέος ἔτρεξα εἰς χώρας εὐκλεεῖς ἐλευθερίας
Καὶ εἰς ἔθνη κληρονόμα τῆς ἀρχαίας σου σοφίας.
Εἰς αὐτῶν, Ἑλλὰς τὰ τείχη
Ὅσα σὺ ἀπεστερήθης, ἐπεσώρευσεν ἡ τύχη.

Εἰς τοὺς φόρους των ἀντήχουν φωναὶ Γράκχου - Ὀκονέλου,
Καὶ φωναὶ εἰς τὰς βουλὰς των Δημοσθένους — Μανουέλου.
Ἐκεῖ Πνύκας, Παρθενῶνας καὶ Ἀκαδημίας εἶδα,
Καὶ μ' ἐπρόσφεραν δευτέραν οἱ λαοὶ ἐκεῖ πατρίδα.
Ἀλλὰ ἡ μαραινομένη καὶ θρηνοῦσα μου νεότης
Ἐνθυμεῖτο τὴν καλύβην τῆς πατρίδος της τῆς πρώτης,
Καὶ μὲ στῆθος πληγωμένον,
Μὲ καρδίαν νοσταλγοῦσαν ἔζων μεταξὺ τῶν ξένων.

Ἄφησα τὰ πάντα, τρέξας εἰς τῶν ὅπλων σου τὸν κρότον.
Ἡ πυρὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Βυζαντινῶν δικρότων
Φωτεινότερον παρίστα τὸν οὐράνιόν σου θόλον,
Καὶ ἡ φήμη σου ἀντήχει ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλον πόλον.
Ἀλλ' ἀνωφελεῖς ἀγῶνες! τρόπαια ματαιωμένα!
Ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ξένων κλίνεις πάλιν τὸν αὐχένα,
Καὶ αὐτὸς ὁ οὐρανός σου
Ἐσκυθρώπασε, καὶ τώρα χύνει πάχνην ἀντὶ δρόσου.

Ἄλλοτε εἰς σὲ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας εἶδα
Εἰς τὴν πρώτην ἄνθησίν του, εἰς τὴν πρώτην του ἐλπίδα·
Ἐπευχήθην νὰ σὲ δώσῃ πολυκαιρινὰς ὀπώρας,
Καὶ τὸν σπόρον του νὰ φέρῃ ζέφυρος εἰς ἄλλας χώρας.

Σήμερον αὐτὸ τὸ δένδρον δίχως φύλλα, δίχως ἄνθη,
Γυμνὸν ὅλων του τῶν κλάδων, παρακαίρως ἐξηράνθη,
Καὶ εἰς ξένας χεῖρας μένει
Ὁ κορμός του σκληρὰ ῥάβδος καθ' ἡμῶν ἀνυψωμένη.

Σᾶς, πρωταθληταὶ τοῦ ἔθνους, σᾶς δὲν εἶδα νέους ὅλους
Εἰς βουλὰς εἰς συνελεύσεις, εἰς στρατόπεδα, εἰς στόλους;
Δάκτυλος Θεοῦ συμμάχου σᾶς ὡδήγει ἀοράτως,
Κ' ἔσειον τὰ βήματά σας τῶν Ὀθωμανῶν τὸ κράτος.
Μὲ τὰ πλέοντά των δάση Ναύαρχοι μεγάλοι τότε
Καταβαίνοντες μακρόθεν θεαταὶ καὶ θιασῶται.
Εἰς τοὺς θείους σας ἀγῶνας,
Ἔκλεπταν τὰς ἀθανάτους τῶν προσώπων σας εἰκόνας.

Σᾶς ἐπαναβλέπω τώρα, γέροντας ἀπηυδημένους,
Ὑπὸ τὸ αἰσχρὸν φορτίον τῆς δουλείας κυρτωμένους,
Εἰς τὰς λυπηρὰς φωνάς μου θλίβεσθε καὶ σιωπᾶτε,
Καὶ διὰ τὰ πρότερά σας τρόπαια ἐρυθριᾶτε.
Ὅλα ἔλειψαν ἐκεῖνα, δόξα, θρίαμβοι, νεότης,
Ἀρετή, ἐλευθερία, ἐθνικὴ μεγαλειότης,
Καὶ δὲν εἶσθε σεῖς οἱ τότε
Πληρεξούσιοι τοῦ Ἄστρους, οἱ τῆς νίκης στρατιῶται.

Ποῖος θὰ μ' ἐπαναφέρῃ, τῆς Βοστίτσας, τῆς Ἀκράτας
Τοῦ Μιστρᾶ, τῆς Καρυταίνης, τοὺς βοσκοὺς καὶ ζευγολάτας
Τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα τέκνα τῆς Δημοκρατίας,
Τρέξαντα εἰς τὴν φωνήν της μὲ ἡρωϊκὰς καρδίας.
Μετὰ θέρμην ἑπτὰ χρόνων Αἴτνα σήμερον σβυσμένη,
Τῆς Ἑλλάδος ἡ γῆ πάλιν ἄψυχος καὶ κρύα μένει,
Καὶ οἱ Παυχροὶ γελῶσι
Βλέποντες πῶς διεδέχθη τὴν πυράν της στάκτη τόση.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Πρὸς τὸν Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΝ ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Χίον κατὰ τὸ 1817.

Ἦλθε Γλαράκη φίλτατε, ἡ ποθουμένη ὥρα!
Εἰς τὴν πατρίδ' ἀναχωρεῖς μὲ τῶν Μουσῶν τὰ δῶρα.
Πῶς οἱ γονεῖς σου λαχταροῦν! πῶς σὲ ποθεῖ ἡ πόλις!
Πῶς οἱ Πατέρες καὶ τροφεῖς τῆς νεολαίας ὅλης!
Ὁ'μήλικες, συμπράκτορες, καὶ παλαιοί σου φίλοι,
Κυττάζουν πότε εἰς αὐτοὺς ἡ Δύσις θὰ σὲ στείλῃ.

Ὦ πόσον εἶσαι ζηλωτός! Κῆπος τῶν Ἑσπερίδων,
Γῆ, θάλασσα Ἑλληνικὴ, χορὸς τῶν Ἑλληνίδων,
Τὴν ὄψιν σου καὶ τὴν ψυχὴν θέλουν ὑπερευφραίνει,
Ἐνῷ ἡμᾶς ξένος ἀὴρ καὶ ξένον φῶς μαραίνει.

Τὴν πέτραν ἥτις στρογγυλὴ σ' τὴν μέσην ἔχει βῆμα,
Καὶ πάντοτε ἀσάλευτος κτυπᾶτ' ἀπὸ τὸ κῦμα,
Καὶ πρὸς τὴν Δύσιν, τὸ βουνὸν, τὴν κρύαν βρύσιν βλέπει,
Ὅπου ὁ θεῖος Ὅμηρος ἐδίδασκε τὰ ἔπη,

Μὲ σέβας ἀπὸ μέρους μου, θερμὸν, νὰ προσκυνήσῃς,
Μὲ δάκρυα καὶ δι' ἐμὲ νὰ τὴν καταφιλήσῃς.
Ὑγίαινε, Γλαράκη μου! γλυκεῖς ἂς ὁδηγήσουν
Οἱ Ζέφυροι τὸ πλοῖόν σου καὶ μόνοι ἂς φυσήσουν...

Πλὴν τίς οὐράνιος ἐδῶ ἐχύθη εὐωδία;
Πόθεν πηγάζει τόσον φῶς, καὶ θεῖα μελῳδία;
Α'! βλέπω! εἶναι ὁ χορὸς τῶν Ἑλικωνιάδων,
Ὁ Φοῖβος δὲ τὰς ὁδηγεῖ ὁ χρυσοκόμης, ᾄδων,

Γεμίζει ἀγαλλίασιν καὶ τρόμον ἡ ψυχή μου.
Θνητοὶ, πῶς θὰ βαστάσετε ἐγγύθεν ὀφθαλμοί μου...
Ἰδοὺ, ἰδοὺ κατέβησαν! φέγγει τὸ πέριξ ὅλον·
Α'κούεις τί σὲ προσφωνεῖ ὁ Μουσηγὸς Ἀπόλλων;

Τὰς πόλεις εἶδες Ἰταλῶν καὶ Γάλλων καὶ Τευτόνων,
Ἐπιστημῶν τὰ θαύματα, μνημεῖα τῶν προγόνων,
Στοὰς, ᾠδεῖα Λύκεια, βήματ', Ἀκαδημίας,
Καὶ ἤκουσες Δημοσθενῶν, Πλατώνων ὁμιλίας.

Ζωὴν νὰ δίδῃς ἔμαθες ἀπὸ τοὺς Ἱπποκράτεις,
Τὸ δίκαιον νὰ σέβεσαι σ' ἐδίδαξαν Σωκράτεις.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὕπαγε λοιπὸν νὰ μεταδώσῃς
Ἑλλήνων τὰ μαθήματα μὲ νεωτέρας γνώσεις.

Θέλεις εὑρεῖ σ' τὸ ἄροτρον Αἰσχύλους κ' Εὐριπίδας
Αὐτῶν τὰ τέκνα κάλεσε εἰς ὑψηλὰς φροντίδας,
Μὲ φῶς κατάλαμψε τὸν νοῦν! καὶ φλέξε τὰς καρδίας
Ἐμφύσησε τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐλευθερίας.

Καὶ τότε μὲ τὰς ἀρετὰς τὸν κόσμον θὰ ἐκπλήξουν,
Καὶ τὴν Ἑλλάδα ὡς τὸ πρὶν, εὐδαίμονα θὰ δείξουν.
Τότε ἡρώων αἱ ψυχαὶ σ' αὐτοὺς θὰ μετοικήσουν,
Καὶ τρόπαια κατὰ λαῶν βαρβάρων θ' ἀναστήσουν.

Χρόνους πολλοὺς πλανώμενοι, φεῦ! εἰς τὴν ξενιτείαν,
Ποθοῦντες δὲν ἐπαύσαμεν τὴν φίλην μας Γραικίαν,
Ἐκεῖ ἐθριαμβεύσαμεν· ἐκεῖ καὶ τὸν πανθῆρα
Μαλάττει καὶ τὸ μάρμαρον ἡ μουσοφόρος λύρα.

Ὦ Παρνασσοῦ σκιάματα! ὦ βρύσεις Κασταλίας!
Ὦ Πίνδου λόφοι χλοεροί! κοιλάδες Πιερίας!
Ἐκεῖ τὸ πλῆθος τῶν δαφνῶν αὐτόματον βλαστάνει.
Ἁπλώνει κλάδους εὐθαλεῖς καὶ σ' τὸν αἰθέρα φθάνει.

Ἐκεῖ Ζεφύρου ἡ πνοὴ τὸ καῦμ' ἀπομακρύνει,
Καὶ ἡ Χλωρὶς τὰ ῥόδα της μὲ ἀφθονίαν χύνει.
Ἐκεῖ σ' τὴν Πρόκνην ἡ Ἠχὼ ἀντιφωνεῖ εὐλάλως·
Ἐκεῖ γελῶσι Χάριτες, ἐκεῖ ἀνθεῖ τὸ κάλλος.

Ε'κεῖ ἡ φύσις ἔστησε τὸν ὑψηλόν της θρόνον.
Α῎ξιος τόπος τῶν θεῶν ἐκεῖνος εἶναι μόνον.

(Πίκολος.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΦΙΛΟΝ ΚΑΪΡΗΝ.

Πρὸς σὲ τὰς τελευταίας μου ἐκπέμπω μελῳδίας,
Α'πόστολε τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Ἐλευθερίας,
Σοφὲ μὲ ἦθος παλαιὸν, σοφὲ μὲ φρένα πλήρη.
Ἱεροφάντα τῶν Μουσῶν καὶ φίλε μου Καΐρη!
Δὲν σὲ ζητοῦν οἱ στίχοι μου εἰς πόλεις εὐστεγάστους,
Θηρεύοντα δόξας ψευδεῖς καὶ τέρψεις ἐπιπλάστους,
Οὐδὲ εἰς ἔπιπλα λαμπρὰ πολυδαπάνων οἴκων
Συμπαίζοντα καὶ χαίροντα μετ' αὐλικῶν πιθήκων·
Διδάσκων καὶ φιλοσοφῶν εἰς Ἄνδρον τὴν ὡραίαν
Καὶ βλέπων τοῦ ἡλίου σου τὴν δύσιν γαληναίαν,
Ε'ν μέσῳ ζῇς ἁπλοϊκῶν τῆς φύσεως εἰκόνων
Καὶ προακούεις εὐμενῆ τὴν κρίσιν τῶν αἰώνων.

Εἰς δουλικὰς εἶδες τὸ φῶς καὶ ἀκλεεῖς ἡμέρας
Ω῾ς ἡ σελήνη φέρουσα κατόπιν της ἀστέρας
Δὲν ἦτον πλέον ἡ Ἑλλὰς ἡ τῶν ἐθνῶν ἐκείνη
Α'κτινοβόλος πρόδρομος... βαρβάρους ἐπροσκύνει·
Τὰ πάντα ἦσαν ἄθλια, καὶ ὁ καιρὸς δὲν ἦτον,
Καθ' ὃν ὁ Ξέρξης, ὁδηγὸς στρατῶν ἀναριθμήτων,
Καὶ εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ εἰς τὴν Σαλαμῖνα
Κατεῖδε τὰ ναυάγια τῆς δόξης του ἐκεῖνα.
Δὲν ἦτον πλέον ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ὁ Πραξιτέλης
Εἰς ἥρωας μετέβαλε τοὺς λίθους τῆς Πεντέλης,

Τὰς ἐμπνευσμένας ἀδελφὰς, τὰς κόρας τὰς ἐννέα
Ζητήσας εἰς τὰ Τέμπη των, εἰς τ' ἄλση των τ' ἀρχαῖα,
Καὶ κατὰ γῆς τοὺς πέπλους των εὐρὼν ἀπεῤῥιμμένους
Καὶ τοὺς μυρτοστολίστους των βωμοὺς ἐρημωμένους,
Εἰς τὴν λογίαν ἔδραμες πλὴν δούλην Ἰταλίαν,
Τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος τὴν χήραν τὴν ἀθλίαν,
Ἐνεπιστεύθης, ὦ σοφὲ, τὸν πόδα σου ἐν πρώτοις
Εἰς χώραν ὁποῦ κλείεται τῆς Ῥώμης ἡ λαμπρότης.

Ἀλλὰ εἰς τὰ ἡφαίστεια πλευρὰ τῆς Γαλατίας
Ἑπταετὴς ἐκόχλαζε κρατὴρ ἐλευθερίας.
Σεισμὸς τῆς γῆς ἐξέῤῥιπτεν, εἰς φλογερὰς ἐκχύσεις,
Τὸν Βοναπάρτην Γίγαντα μὲ ξίφη καὶ ἀλύσεις,
Τὸ τροπαιοῦχον ἅρμα του ὡς ἐκ τῆς Εἱμαρμένης
Συρόμενον ἐφέρετο ἐπὶ τῆς οἰκουμένης,
Καὶ τρέμοντες οἱ βασιλεῖς ὑπὸ τὰ φρούριά των,
Κοχλίαι, ὑπεκρύπτοντο εἰς τ' ὀστρακόδερμά των.

Ἐκεῖ σ' ἐδίδαξαν μακρὰν καὶ ψαλτριῶν καὶ μίμων,
Οἱ Κονδορσέτοι καὶ Τρασεῖς τὰ δίκαια τῶν δήμων.
Εἰς τὴν παγκόσμιον αὐτὴν Βουλὴν τῶν φιλοσόφων,
Καθ' ἣν τῆς βαρβαρότητος σκεδάζοντες τὸν ζόφον
Τὸ παλαιὸν διέσχιζον ἐκεῖνοι κάλυμμά της,
Ὁ Κοραῆς συνέδρευεν Ἑλλήνων Παραστάτης.
Εἰς τοῦ ἀρχαίου μας ἀνδρὸς προσηλωθεὶς τὸ νεῦμα,
Ἐνεφυσήθης ἅγιον ἐλευθερίας πνεῦμα.
Καὶ δι' αὐτὸ σὲ εἴδομεν εἰς τῶν Κυδωνιέων
Τὸ Λύκειον ν' ἀναπτεροῖς τὸ φρόνημα τῶν νέων,
Καὶ ὕστερον εἰς τὰς Βουλὰς καὶ εἰς τὰς Συνελεύσεις
Ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ θεσμῶν πολλάκις νὰ παλεύσῃς.
Καὶ δι' αὐτὸ, ἐρχόμενον μετὰ πομπῆς καὶ κρότου
Τὸν Ῥῶσσον Καποδίστριαν ἐπὶ λαμπροῦ δικρότου

Προϋπεδέχθης, ὦ χαρὰ καὶ θάμβος τῶν Ἑλλήνων!
Μὲ τοῦ εὐγλώττου λόγου σου τὸν κεραυνὸν ἐκεῖνον...

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πλάστιγξ.)

Ο ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΝΕΚΡΟΣ.

Δὲν ἀπέθανεν ὁπόταν ἔκαιεν εἰς τὴν Μεθώνην
Ἕνα στόλον μετὰ κρότου,
Καὶ δὲν ἔλαβε τὴν τέφραν τῆς πυρᾶς, λευκὴν σινδόνην
Οὔτε ξυλοκράββατόν του, στέλεχος ἑνὸς δικρότου·

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐσχάτην ὥραν πόσην ἔδειξεν ἀνδρίαν
Πρὸς τὸν θάνατον ἐστράφη,
Καὶ τοῦ Χάρωνος τὸ πλοῖον εἶδε μ' ὅσην ἀφοβίαν
Ἔβλεπε, εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν ἐχθρῶν τὰ πυκνὰ σκάφη.

Τὸν Μονάρχην τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ ἔσχατά του πλέον
Μὲ καρδίας εἶδε πόνον,
Περὶ νόμων ἐλευθέρων τὸν ὡμίλησεν ἐκπνέων,
Καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν χεῖρα, ἥτις ἔπλασε τὸν θρόνον.

Εἰς τὰς Πάτρας ὅταν πρώτην ναυμαχίαν ἐπεχείρει
Φοβερὰν ἐκ τοῦ συστάσην,
Καὶ μετέβαλλον αἱ βόμβαι τοῦ πολεμικοῦ Ταχίρη
Τὴν αὐγὴν εἰς νύκτα μαύρην καὶ τὸν οὐρανὸν εἰς ᾅδην,

Ἀντεστάθη αὐτὸς μόνος καὶ μ' ἓν πλοῖον εἰς τρεῖς στόλους,
Εἰς δειλὰς φωνὰς μὴ κλίνων·
Μὲ χαλκὸν κεραυνοβόλον ἀπειλῶν τοὺς φίλους ὅλους
Καὶ μὲ χεῖρα ῥωμαλέαν τὸ πηδάλιον εὐθύνων

Τώρα κεῖται... γεγραμμέναι πόσαι ἡμιθέου πράξεις
Εἰς τὸ μέγα μέτωπόν του!

Ω' ἐχθρὲ χωρὶς νὰ τρέμῃς, τώρα μόνον νὰ κυττάξῃς
Τώρα μόνον κατὰ πρῶτον δύνασαι τὸ πρόσωπόν του.

Ἔπεσες, ὦ πρῶτε στύλε, τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος,
Καὶ ὁ θάνατος ἁρπάζει
Ἕνα ἕνα τοὺς προμάχους τῆς πατρίδος μας ἀπόνως,
Καὶ ἡ δόξα μένει χήρα καὶ ὁ ξένος τὸ καγχάζει.

Μὴ γελᾷς, ὦ φυλὴ νέα, καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα ξένη·
Τοῦ ἀγῶνός μας μνημεῖον
Μὲ τὸ ξίφος τοῦ θανάτου καὶ κἀνὲν ἂν δὲν μᾶς μένῃ,
Θάπτεται τῆς ἱστορίας τὸ ἀθάνατον βιβλίον;

Θάπτεσαι εἰς τὴν ἀκτήν μας, τὸ τεθρυλλημένον μνῆμα
Τοῦ λαμπροῦ Θεμιστοκλέους.
Ἡ σκιά σου θέλει βλέπει μὲ χαρὰν τὸ λευκὸν κῦμα,
Στάδιον τοῦ ἰδικοῦ σου καὶ τοῦ ἰδικοῦ του κλέους.

Καραΐσκε καὶ Μιαούλη! πρῶτοι καὶ οἱ δύο ζῶντες
Πρῶτοι τῶν ἡρώων εἴσθε·
Καὶ εἰς μίαν παραλίαν, σήμερον ἀποθανόντες
Ἐν μιᾷ τιμῇ καὶ δόξῃ γείτων εἷς τοῦ ἄλλου κεῖσθε.

Μετὰ τὴν μεγάλην γένναν καὶ τῶν δύο σας ἐπίσης
Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας
Τὰς μεγάλας της δυνάμεις ἐξαντλήσασα ἡ φύσις,
Τοὺς ὁμοίους ὑμῶν θέλει ἀναδώσει μετ' αἰῶνας.

Εἰς αἰώνων περιόδους, τοῦ αἰθέρος ὁδοιπόροι
Παρομοίως οἱ κομῆται
Φαίνονται μὲ χρυσᾶ ἴχνη, φλογεροὶ καὶ φωτοφόροι,
Καὶ ἡ γῆ τὸν ἐρχομόν των καὶ θαυμάζει καὶ φοβεῖται.

(Π. Σούτσου. Κιθάρα.)

ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Σύνταγμα! . . . εἰς τοὺς τυράννους ὄνομα κεραυνοβόλον!
Ἔγεινες εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν ἀπαταιώνων θῦμα·
Ἀλλὰ ἡ φωνὴ τῶν Σούτσων καὶ τῶν ἐλευθέρων ὅλων
« Ζῆθι! ζῆθι! σὲ φωνάζει, καὶ ἂν ἦσαι εἰς τὸ μνῆμα.

Μετὰ τόσους σου ἀγῶνας καὶ λαμπρὰς ἐπιτυχίας
Ἔμελλες εἰς τὰς ἐνέδρας νὰ ἐμπέσῃς τῆς Προνοίας!
Πλὴν τοὺς μιαροὺς προδότας περιμένει θεία δίκη
Καὶ σέ, θρίαμβος καὶ νίκη.

Λαοπλάνων ἀνδραπόδων σ' ἐθυσίασε τὸ χέρι,
Πλὴν θυμίαμα λατρείας καθεὶς Ἕλλην σὲ προσφέρει.
Πλὴν ἡ γῆ μας, τὰ βουνά μας ἕνα ἦχον μόνον χύνουν
Μιὰν φωνὴν μόνον ἀφίνουν.

Μάρτυρές του οἱ πεσόντες χίλιοι εἰς ἕνα χρόνον
Εἰς τὸν Πόρον, εἰς τὸ Ἄργος κ' εἰς τὰ τείχη τῶν Σαλώνων,
Δείξετε ἀπὸ τοὺς τάφους τὰ ἐλεύθερα σας στήθη!
Δείξετε εἰς τοὺς υἱούς σας τῶν τραυμάτων σας τὰ πλήθη.

Σύνταγμα! . . . ὁ πρῶτος ἦχος τῆς δημοτικῆς μου λύρας
Διὰ σὲ ἀκούσθη μόνον. . .
Σ' ἀποχαιρετῶ καὶ φεύγω· ἂν ἀνέβῃς εἰς τὸν θρόνον,
Μὲ γλυκύφθογγον κιθάραν θὰ σὲ ψάλλω εἰς τὰς χεῖρας.

Βλέπω, βλέπω εἰς τὸ μέλλον ἐλευθέραν νεολαίαν
Τοῦ Συντάγματος νὰ φέρῃ τὴν τρισένδοξον σημαίαν. . .
Ἂν τοῦ ἔθνους μου τὸ κλέος δὲν ἰδῶ πρὶν ἀποθάνω,
Νὰ τὴν στήσουν ἐπεθύμουν εἰς τὸ μνῆμά μου ἐπάνω.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Ὦ τῆς ἀρετῆς θυγάτηρ! θεὰ δόξης! θεὰ φώτων!
Θήραμα τῶν ἐθνῶν ὅλων περιμάχητον καὶ πρῶτον!
Διὰ σὲ σεμνὴ παρθένος! καὶ ὁ θάνατος αὐτὸς
Πάλαι ἦτον εἰς Ἑλλάδα καὶ γλυκὺς καὶ ζηλωτός.
Ἔρωτα τοιοῦτον βάλλεις
Εἰς τοὺς ἐραστάς σου δόξης ἀθανάτου καὶ μεγάλης.
Διὰ σὲ ὁ Τιμολέων συγγενῆ σπαράξας στήθη,
Καὶ μητέρα καὶ πατρίδα, κ' εὐτυχίαν ἐστερήθη.

Διὰ σὲ καὶ εἰς αὐτόν της τὸν θαυματουργὸν αἰῶνα,
Ἡ Ἑλλὰς ἡ θεσπεσία χαλκοῦν ἔλαβε χιτῶνα,
Κ' εἰς τοὺς δόλους τῆς Εὐρώπης, κ' εἰς τὰ ξίφη τῆς Ἀσίας
Ἰσχὺν ἔταξεν ἀθραύστου ἀρετῆς καὶ καρτερίας,
Κ' εἰς σφαγῆς δεινὰς ἡμέρας
Νόμους ἔθεσεν εἰς Ἄστρος πολιτείας ἐλευθέρας,
Καὶ αὐτοὺς λατρεύει ἔτι, ὡς πατρῴους της θεούς,
Ἡγεμὼν ὁδοῦ εἰς ὅλης τῆς Ἀσίας τοὺς λαούς.

Σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθὲ πάλιν, ὦ θεά!
Νέαν σήμερον θρησκείαν θέλ' ἡ νέα γενεά.
Τὴν θεότητά σου θέλουν νὰ καθιερώσουν ἴσως,
Ὅσοι κατὰ σοῦ κηρύττουν καὶ καταδρομὴν καὶ μῖσος.
Μὲ μαρτύρων βάφοντ' αἷμα
Τῆς πρωτοφανοῦς θρησκείας ἡ τιάρα καὶ τὸ στέμμα.
Ὡς θρησκεία μας νὰ ἔχῃς, ἀρχινᾷς τοὺς μάρτυράς σου.
Θέλεις ἔχει τοὺς βωμούς σου, τὰ θυσιαστήριά σου.

Ἔρχεσαι... κ' εἰς τὰς ὁδούς μας ὁ λαὸς χειροκροτεῖ,
Καὶ νὰ σὲ ὑψώσῃ πάλιν, ἐπὶ ἅρματος ζητεῖ.
Καὶ σὲ ῥαίνουν ὑακίνθους αἱ γυναῖκες καὶ τὰ βρέφη
Τῆς δρυὸς τῆς Ἐπιδαύρου κλάδος ἔνδοξος σὲ στέφει
Τῆς δρυὸς ἐκείνης κλάδος,
Ὅπου κάθησαν οἱ πρῶτοι παραστάται τῆς Ἑλλάδος,

Καὶ συνέθεσαν τὸ πρῶτον σύνταγμα τῆς πολιτείας
Εἰς τὰ θέμεθλα ὡραίας καὶ ἁπλῆς ἰσονομίας.

(Παναγιώτης Σοῦτσος.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΑΛΙΑΝ Α'. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Σπάνιον ἔχουν, Βασιλὶς, τὸν λίβανον οἱ Δαναοί,
Δὲν ὁμοιάζουσι λαοὺς τινὰς τῆς Ἑσπερίας.
Τὸν ἔχουν διὰ νὰ καῇ
Εἰς τοῦ Ὑψίστου τοὺς ναοὺς καὶ τῆς Ἐλευθερίας!

Τὸ αἷμα τῶν ἡρώων μας ἀχνίζει θερμὸν ἔτι·
Καὶ μαυσωλεῖα θέλουσι τ' ἀθάνατα ὀστᾶ των,
Ἀλλ' ἡ Πατρίς μας θέτει
Τοὺς κόλπους της εἰς ἔλλειψιν πολυτελῶν μνημάτων.

Ἀβράβευτος ἡ Ἀρετὴ ἐνταῦθα λοιπὸν μένει;
Οὐχί· ἀλλ' ὅ,τι παρ' ἡμῖν εἷς μόνος δάφνης κλῶνος
Ἀξίζει Ἑλικῶνος,
Τῶν ἄλλων δὲν ἀξίζουσι καὶ τάφη καὶ τεμένη.

Τὸν κλῶνον τοῦτον, Βασιλὶς, ἐπάνω εἰς τὸ στέμμα Σου
Νὰ προσαρτίσῃ ἔρχεται ὁ ὀρφανὸς, ἡ χήρα·
Ἐνθάῤῥυνον μ' ἓν βλέμμα Σου,
Νὰ Σοὶ προσφέρῃ τὸ αὐτὸ, τὴν τρέμουσάν μου χεῖρα.

Ὦ σύζυγος τοῦ ΟΘΩΝΟΣ, καὶ σύνθρονος ἐκείνου,
Σειρὰν Ἀνάκτων ἐξ ὑμῶν τὸ ἔθνος περιμένει·
Καὶ ἡ τοῦ Κωνσταντίνου
Σᾶς ἐπιβλέπει ἄνωθεν σκιὰ εὐφραινομένη.

(Ἰωάννης Δ. Καρατσούτσας.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ.

» Ἡ εἰκών της... πόση χάρις! τί βασιλικὸν τὸ βλέμμα!
» Ἄξιον τὸ μέτωπόν της διὰ βασιλίσσης στέμμα!
» Κεφαλὴ ἀρχαίου κάλλους!... Μὴν εἰς μάρμαρον Πεντέλης
» Τύπον καλλονῆς γνήσιου ἔγλυψεν ὁ Πραξιτέλης; «

Καὶ γυμνὴ ἀπὸ τῆς ζώσης καλλονῆς σου τὰς ἀκτίνας
Ἡ εἰκών σου ὅταν ἦλθεν, Ἄνασσα! εἰς τὰς Ἀθήνας,
Αὐτὰ ἔλεγε τῆς νέας καὶ τοῦ γέροντος τὸ στόμα·
Καὶ τὸ γῆρας καὶ ὁ φθόνος εἶχαν ἔκθαμβον ἐν ὄμμα.

Ἔρχεσαι, καὶ πολὺ πλέον θέλγονται τὰ ὄμματά μας
Εἰς τοῦ Ὄθωνος τὸ στέμμα, ποῖος φωτερὸς ἀδάμας!
Τὸ κενὸν τῆς Μοναρχίας εὐτυχῶς μὲ Σὲ πληροῦται,
Καὶ ὁ θρόνος τῆς Ἑλλάδος μὲ ὑάσμους στεφανοῦται.

Ἔρχεσαι εἰς γῆν ὡραίαν, τὴν πατρίδα τῆς μυρσίνης
Ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ δίσκος τῆν ἐαρινῆς σελήνης
Λάμπει πλέον τοῦ ἡλίου τῆς Εὐρώπης τῆς Ἀρκτῴας,
Ὅπου χύνουν αἱ τρυγόνες φωνὰς ἔρωτος ἀθῴας,

Εἰς γῆν, ὅπου, ὡς τὸ πάλαι σεμνὰ φύονται τὰ ἤθη,
Καὶ σεμνὸς φωλεύει ἔρως εἰς τῶν γυναικῶν τὰ στήθη,
Τῆς Ἀρτέμιδος ὁ ἔρως πρὸς τὸν Ἐνδυμίωνά της
Μυστικὸν ὁπόταν στέλλῃ τὸ γλυκὺ μειδίαμά της.

Πλὴν κατόπιν ὅταν τρέχον Σὲ χειροκροτῇ τὸ πλῆθος,
Σεμνοτέρα τῶν παρθένων, ὁμοιάζεις εἰς τὸ ἦθος
Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων, ὅταν μ' ἄνθη καὶ μυρσίνας
Ἔμβαινε μετὰ θριάμβου εἰς τὰς Γαλλικὰς Ἀθήνας.

Τὴν ἑλληνικὴν καὶ νέαν φέρουσα ἐνδυμασίαν
Γοητεύεις τὴν πυρώδη τῶν Ἑλλήνων φαντασίαν,

Κ' ἔμπροσθέν μας παριστᾶσαι (γλυκὺ ὄνειρον ἀπάτης!)
Ἡ Ἑλλάς μας ἡ ὡραία μὲ τὸ νέον ἔνδυμά της!

Τὴν Ἑλλάδα ὁμοιάζεις, εἰς τὸ γαλανόν σου ὄμμα
Κλείουσα τοῦ κυανοῦ της οὐρανοῦ τὸ γλυκὺ χρῶμα
Κ' εἰς τὴν κεφαλὴν φοροῦσα τὴν ἀγαπητὴν ἐκείνην
Τῆς ἐλευθερίας σκέπην τὴν ὡραίαν καὶ κοκκίνην.

Τὴν ὀνομασθεῖσαν γλῶσσαν τῶν Θεῶν, ἐπεχειρίσθης
Τὴν ἑλληνικὴν νὰ μάθῃς, ἀφ' οὗ μ' ἄλλας ἐστολίσθης.
Ὤ χαρά! θὰ συλλαβίζῃς μ' ὀφθαλμοὺς λοιπὸν ἐκθάμβους
Τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀθανάτους μας θριάμβους!

Βασιλὶς μετὰ τὴν θείαν τοῦ Ὁμήρου Πηνελόπην
Τὴν ἑλληνικήν μας γλῶσσαν δὲν ὡμίλησε κατόπιν.
Νέος Ὅμηρος εἰς μοῦσαν κ' εὐτυχέστερος ἀκόμα,
Ἂν τὰ ἔπη μου προφέρῃ τὸ βασιλικόν σου στόμα!

(Παναγιώτης Σοῦτσος.)

ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ.

Η ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟΝ.

Ἀκούσατε ἀκούσατε τὸ Θεῖον ὅραμά μου.
Εἰς ὕπνον παρεδίδοντο γλυκὺν τὰ βλέφαρά μου,
Κ' ἐχύνετο ἡ νάρκωσις εἰς ὅλα μου τὰ μέλη,
Ὁπότε πορφυρόχρυσος ἐπέλαμψε νεφέλη,
Καὶ ἅμα διεσχίσθησαν τὰ ἐλαφρά της στήθη,
Ὡς ἀστραπὴ ὁ Γαβριὴλ Ἀρχάγγελος ἐχύθη,
Καὶ εἶπεν » Ἀκολούθει με· ἀκούεις τὴν φωνήν μου;
» Θεοῦ στρατάρχης, ἔλαβον τὸν ἥλιον σκηνήν μου. «
Εἶπε· καὶ ἀντεβόησε τῶν οὐρανῶν ὁ θόλος.
Αὐτὸς δὲ φῶς τὴν κεφαλὴν, τὸ σῶμα φῶς, φῶς ὅλος,
Ἐξέτεινε τοὺς πόδας του εἰς τὸν λεπτὸν αἰθέρα,
Καὶ στάδια τρισχίλια τὸ βῆμά του ἐπέρα.
Τὸ τόξον τὸ τῆς Ἴριδος ὡραῖον καὶ ποικίλον,
Ὡς τόξον εἰς τοὺς ὤμους του ἐκρέματο καμπύλον.
Ἡμέρας τρέχω δώδεκα, ἱπτάμενος πρὸς τ' ἄνω,
Κ' εἰς τὴν χρυσίνην γέφυραν τοῦ Γαλαξίου φθάνω·
Ἀστέρων κόνιν ἔχυσε τὸν πόδα ἐκεῖ στήσας
Τοὺς δαίμονας ὁ Κύριος τὸ πάλαι σφενδονίσας·
Ἐκεῖθεν βλέπω πυραυγεῖς ἀγγέλων δύω στήλας,
Καὶ μεταξὺ δὲ, ἄστεος σαπφειροπέτρου πύλας,
Καὶ αὐτομάτη πύλη τις ἠνοίχθη αἰφνιδίως,
Κ' εἰς θρόνον εἶδα τὸν Θεὸν καὶ δόξης, καὶ ἰσχύος.
Μονάρχα, εἶπα, τοῦ παντὸς! τὴν κεφαλήν μου κλίνω
Καὶ μὴ ἀντέχων εἰς τὸ φῶς τῶν πέριξ μου ἀκτίνων·
Ἰδοὺ ὑπὸ τοὺς πόδας σου ὑπήκοος ἡ πλάσις;
Ὁ οὐρανὸς τὰς θείας σου προσμένει ἀποφάσεις.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Η ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

Ἡμεῖς, οἵτινες τοὺς δρόμους ἐπερνῶμεν τῆς Προνοίας,
Εἴδαμεν, Ἑλλάς! τὴν ὥραν τῆς πικρᾶς σου ἀγωνίας.
Ἔτρεχαν οἱ τῶν Μοσχόβων καὶ τῶν Ἄγγλων μισθοφόροι,
Τοὺς ὠχρούς σου παραστάτας κυνηγοῦντες εἰς τὰ ὄρη.
Καὶ μὲ ὄμμα θεωροῦντες, εἰς τὰ δάκρυα σβυσμένον,
Τὸν ἁγιασμένον χάρτην τοῦ Συντάγματος κομμένον
Ὑπὸ ξενικῆς μαχαίρας,
Κατηρώμεθα τὰς δούλους, ἐπιλοίπους μας ἡμέρας.

Ὑπὸ τὴν χρυσῆν στολήν των κρύπτοντες τὴν προδοσίαν,
Ἔστεκαν θωρακισμένοι σιδηρᾶν ἀναισχυντίαν.
Οἱ κατάσκοποι τῆς Ἄρκτου, ὅσους ἡ Ταμίζα στέλλει,
Κ' ἐξερεύγουσι τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος τὰ ἕλη.
Εἰς τοῦ θλιβεροῦ Ναυπλίου περιμένοντες τὰς θύρας,
Τ' ὀρειχάλκινόν των εἶχαν τελεσκόπιον εἰς χεῖρας,
Καὶ μακρόθεν ἐμειδίων
Ὅταν ὀρφανοὺς μᾶς εἶδον τῶν θεσμῶν μας τῶν ἁγίων.

Τὴν ἐπαύριον τὸ ἄστρον ἀνατέλλον τῆς ἡμέρας
Δὲν ἐπέχυσεν ἀκτῖνας εἰς τὴν γῆν μας ἐλευθέρας.
Ἔκτοτε, πατρίς μου! κλαίεις ὡς αἱ κόραι Ἰουδαίας,
Αἵτινες μὲ τοῦ Εὐφράτου συνεθρήνουν τὰς ἰτέας.
Ἐγὼ δὲ εἰς κυπαρίσσους ἀπεκρέμασα τὴν λύραν,
Καὶ τὴν νέαν Σιὼν κλαίω τὴν ταλαίπωρον καὶ χήραν,
Ποιητὴς Ἱερεμίας.
Μὲ ὀλοφυρμοὺς ματαίους ἐξυπνῶν τὰς ἐρημίας...

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ.

1. Ἀκούω κρύφια τὰ τουφέκια,
Ἀκούω σμίξιμο σπαθιῶν,
Ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια,
Ἀκούω τρίξιμο δοντιῶν.

2. Ἆ! τί νύκτα ἦταν ἐκείνη,
Ποῦ τὴν τρέμει ὁ λογισμός;
Ἄλλος ὕπνος δὲν ἐγίνη
Πάρεξ θάνατος πικρός.

3. Τῆς σκηνῆς ἡ ὥρα, ὁ τόπος,
Ἡ κραυγαῖς ἡ ταραχή,
Ὁ σκληρόψυχος ὁ τρόπος
Τοῦ πολέμου, καὶ οἱ καπνοί,

4. Καὶ ἡ βρονταῖς, καὶ τὸ σκοτάδι
Ὁποῦ ἀντίσκοφτε ἡ φωτιά,
Ἐπαράσταιναν τὸν ᾅδη
Ποῦ ἀκαρτέριε τὰ σκυλιά.

5. Τ' ἀκαρτέριε. — Ἐφαίνοντο ἴσκιοι
Ἀναρίθμητοι γυμνοί,
Κόραις, γέροντες, νεανίσκοι,
Βρέφη ἀκόμη εἰς τὸ βυζί.

6. Ὄλη μαύρη μυρμυγκιάζει,
Μαύρη ἡ ἐντάφια συντροφιά,
Σὰν τὸ ῥοῦχο ὁποῦ σκεπάζει
Τὰ κρεββάτια τὰ στερνά.

7. Τόσοι, τόσοι ἀνταμωμένοι
Ἐπετιοῦντο ἀπὸ τὴν γῆ,
Ὅσοι εἶν' ἄδικα σφαγμένοι
Ἀπὸ τούρκικην ὀργή.

8. Τόσα πέφτουνε τὰ θερι-
σμένα ἀστάχυα εἰς τοὺς ἀγρούς.
Σχεδὸν ὅλα ἐκειὰ τὰ μέρη
Ἐσκεπάζοντο ἀπ' αὐτούς.

9. Θαμποφέγγει κἀνὲν ἄστρο.
Καὶ ἀναδεύοντο μαζή,
Ἀναβαίνοντας τὸ κάστρο
Μὲ νεκρώσιμον σιωπή.

10. Τότε αὐξαίνει τοῦ πολέμου
Ὁ χορὸς τρομακτικά,
Σὰν τὸ σκόρπισμα τοῦ ἀνέμου
Σ' τοῦ πελάου τὴν μοναξιά.

11. Κτυποῦν ὅλοι ἀπάνου κάτου·
Κάθε κτύπημα ποῦ εὐγεῖ,
Εἶναι κτύπημα θανάτου,
Χωρὶς νὰ δευτερωθῇ·

12. Κάθε σῶμα ὑδρώνει, ῥέει·
Λὲς καὶ ἐκεῖθεν ἡ ψυχή,
Ἀπ' τὸ μῖσος ποῦ τὴν καίει
Πολεμάει νὰ πεταχθῇ.

13. Κύττα χέρια ἀπελπισμένα
Πῶς θερίζουνε ζωαῖς·
Χάμου πέφτουνε κομμένα
Χέρια, πόδια, κεφαλαῖς.

14. Παντοῦ φόβος καὶ τρομάρα,
Καὶ φωναῖς καὶ στεναγμοί·
Παντοῦ κλάψα παντοῦ ἀντάρα,
Καὶ παντοῦ ξεψυχισμοί.

15. Ἦταν τόσοι πλέον τὸ βόλι
Εἰς τ' αὐτιὰ δὲν τοὺς λαλεῖ·

Όλοι χάμου έκείτοντ' όλοι
Είς την τέταρτην αύγή.

16. Σαν ποτάμι το αίμα εγίνη,
Και κυλάει ς' την λαγκαδιά,
Και το άθώον χόρτον πίνει
Αίμα άντίς γιά δροσιά.

17. Της αύγής δροσάτο άέρι
Δεν φυσάς τώρα έσύ πλιό
Στών ψευδόπιστων το άστέρι,
Φύσα, φύσα είς το σταυρό.

(Διονύσιος Σολωμός.)

Η ΠΑΝΩΔΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Τί έρωτάς; άδύνατον νά το έκφράση γλώσσα,
Μηδ' άκοή δεν δύναται ν' άκούση κακά τόσα!
Καθώς τ' άθώα πρόβατα ς' την μάνδραν των κλεισμένα,
Συνθλίβοντ' άλλεπάλληλα, και στένονται σφιγμένα,
Ομοίως είς την πόλιν μας το πλήθος των άνθρώπων,
Δεν άφησεν έλεύθερον, κενόν, κανένα τόπον.
Αλλά πανώλη έξαφνος, φρικτή έπιδημία,
Οποίαν δεν περίγραψε ποτέ ή ίστορία,
Αμέσως έξαπλώνεται και χύνεται ς την πόλιν,
Εδώ κ' έκεί παντού κτυπά την έρημώνει όλην.
Εφάνη λέγουν, το κακόν είς την Αίθιοπίαν,
Προχώρησε ς την Αφρικήν, κατέβη την Περσίαν,
Και τέλος πάντων ύστερον με τριπλασίαν λύσσαν,
Ωρμησ' έδώ άνήμερον με όψιν μαύρην πίσσαν.
Ως φάσμα τρομερώτατον τάς νύκτας έπλανάτο.
Κανείς άπό την φρίκην του κανείς δεν έκοιμάτο,

Η' κεφαλή της έφθανεν τα ύψη των δωμάτων.
Οί συριγμοί της άντηχοῦν 'ς τούς τόπους τῶν μνημάτων.
Πολλοί την παρετήρησαν την νύκτα νά γυρίζη,
Και νά τους βλέπη άγρια και νά τούς φοβερίζη.

('Ασπασία. Ιάκωβος Ρίζος Νερουλός.)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Είς τὰς 'Αθήνας πρὸ τριῶν ἐπέκεινα αἰώνων,
Τὸ πνεῦμα τὸ ἀνθρώπινον ἐζήτει κατὰ πρῶτον
Σοφίας νέον στάδιον, ἑστίαν νέων φώτων.
Οἱ κακοήθεις σοφισταὶ ὑπὸ παντοίους τρόπους,
Ἐκαπηλεύοντο αἰσχρῶς Θεούς τε καὶ ἀνθρώπους.
Τῆς διανοίας τῆς μιᾶς, τῆς θείας κ' ὑπερτάτης,
Αἱρεσιάρχης ἄτρομος καὶ κήρυξ ὁ Σωκράτης,
Καὶ εἰς τὴν ἀκηλίδωτον ζωήν του Θεὸς ἄλλος,
Ἐπρέσβευε τῆς ἀρετῆς ἀμάραντον τὸ κάλλος,
Ἀλλὰ ἐχθρός του τίς, ἀσκὸς καὶ τύφου καὶ κακίας,
Ἀνατροπέα τῶν ἠθῶν, τῶν νόμων τῆς θρησκείας,
Τὸν παριστᾷ εἰς τοὺς κριτὰς, τὰς ψήφους των κερδαίνει;
Καὶ χύνων αἷμα ἱερὸν, τὰς χεῖράς του μιαίνει.
'Αλλ' εἰς τὸ κώνειον αὐτὸς προσέφερε τὸ στόμα,
Κ' εἰς οὐρανὸν ἠτένιζε χαρᾶς κ' ἐλπίδος ὄμμα,
Καὶ τὴν ψυχὴν, ἀθάνατου ἀπέθνησκε κηρύττων.
Ο' δὲ λαὸς τῶν 'Αθηνῶν μετανοῶν καὶ φρίττων,
Καὶ ὑπὸ οἴκτου ἔπειτα κυριευθεὶς γενναίου,
Καὶ ἀνδριάντα ὕψωσε εἰς μνήμην τοῦ δικαίου.
Καὶ ὡς τοῦ 'Ολυμπιακοῦ πολυπληθοῦς σταδίου,
Ο' γίγας ὁ περίβλεπτος ὁ Ζεὺς ὁ τοῦ Φειδίου,
Ἐπάνω θρόνου κάθηται χρυσοῦ κ' ἐλεφαντίνου,
Θεοὶ δὲ ἄλλοι, ὡς μικροὶ θεράποντες ἐκείνου

Σιωπηλῶς τὸν βλέπουσι καὶ τὸν δορυφοροῦσι,
Μικροὶ ὁμοίως, οἱ σοφοὶ τὴν δόξαν του φθονοῦσι.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ.

Ἤσουν ἐκεῖ ὦ βλάστημα γονέων Βυζαντίων,
Δημήτριε! εἰς ἄνεσιν καὶ εἰς τρυφὴν αὐξήσας,
Πλὴν μόλις τὴν ἀνάκρουσιν ἀκούσας τῶν πολέμων
Καὶ τὴν χρυσῆν σου φωλεὰν περιχαρῶς ἀφήσας,
Καὶ εἰς τὰ ὄρη ἀνελθὼν μὲ πτέρυγας ἀνέμων.
Ἡ εὐγενής καρδία σου πατρίδα πνέει ὅλη·
Νεκρώσιμα ἐμβλήματα τὰ ὅπλα σου σκεπάζουν·
Οἱ ὀφθαλμοί σου τοὺς ἐχθροὺς μετροῦν σπινθηροβόλοι!
Οἱ ὀπαδοί του ἵστανται. Πῶς! δειλιοῦν; διστάζουν;
Ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἑνὸς ἁρπάζει τὴν σημαίαν·
Ἔμπρὸς! ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς μὲ ξίφος γυμνωμένον!
Εἰς τὸν σωρὸν ἐπέπεσε τὸν μᾶλλον πυκνωμένον,
Καὶ σχίζει 'ς τοὺς συντρόφους του ὁδὸν μὲ τὴν ῥομφαίαν.
Ἑπτὰ κατέσφαξε, κ' ἑπτὰ πληγαὶ θανατηφόροι
Ἐξήντλουν τὰς δυνάμεις του, καὶ ὅμως ἐπροχώρει.
Ἐν ᾧ δὲ πάλιν ὕψωνε τὴν χεῖρα καὶ ἐγδόην,
Ἐπιπηδήσας ἄγριος ἱππεὺς τῆς Νουμιδίας,
Μὲ τὴν αἰχμήν του εὕρηκε τὸν τόπον τῆς καρδίας,
Κ' εἰς τὴν ὑγρὰν τὸν ἔρριψεν αἱματωμένην χλόην.
Ὅταν εὑρέθη ἔπειτα τὰς μετ' αὐτὴν ἡμέρας,
Ἀκόμ' ἡ χείρ του τὴν λαβὴν ἐκράτει τῆς μαχαίρας,
Αἱ πτύχαι τῆς σημαίας του ἐκάλυπτον τὸ πτῶμα,
Καὶ τὸν σταυρόν της ἔσφιγγεν εἰς τὸ νεκρόν του στόμα.
—Κοιμοῦ! ὁ ὕπνος σου γλυκύς, πολεμιστὰ τῆς Θράκης!
Ἔαρ αἰώνιον κοσμεῖ τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα!
Κατ' ὄναρ εἰς τὸν ὕπνον μου παρίστασαι πολλάκις,

Κρατεῖς ἀσπίδ' ἀρχαϊκὴν καὶ περικεφαλαίαν,
Μὲ νεύεις μὲ τὸ ξίφος σου, μὲ δίδεις τὴν σημαίαν,
Μὲ λέγεις, ὡς ἀπέθανες ὁμοίως ν' ἀποθάνω.
Ὑπὲρ πατρίδος θάνατος, εἶναι ζωὴ ἐπάνω.

(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς.)

Ο ΕΙΣ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙ ΘΥΣΙΑΣΘΕΙΣ ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ.

Εἰς τοῦ ὕπνου τὰς ἀγκάλας ἀνεπαύετο ἡ πόλις·
Ἦτον ὥρα μεσονύκτων καὶ ὁ λύχνος τοῦ θαλάμου
Εἰς τὸ ἄγρυπνόν μου μάτι ἔφεγγε θολὰ καὶ μόλις·
Βαθμηδὸν ἀπεναρκώθην κ' ἔκλεισα 'τὰ βλέφαρά μου·
Πλὴν τὸν ἱερόν μας λόχον 'ςτ' ὄνειρόν μου παρ' ἐλπίδα
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του, τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.

Ὄψιν εἶχε τοῦ θανάτου κ' ἔστεκε συλλογισμένος·
Ὁ ἀτρόμητός μας λόχος γύρω του συναθροισμένος,
Ἔξοχος εἰς τὴν ἀνδρίαν, τὴν νεότητα, τὰ κάλλη,
Εἰς τὸν νοῦν μου ἀνεκάλει
Τὸν ἐν Θερμοπύλαις λόχον τοῦ μεγάλου Λεωνίδα,
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του, τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.

Ἔρριψε τ' ὠχρόν του βλέμμα εἰς τὸ βλέμμα μου ἐπάνω,
Μ' ἀνεγνώρισε, μ' ἀσπάσθη, καὶ μὲ εἶπε «θ' ἀπεθάνω.»
Καὶ γυμνώσας μέγα ξίφος, βῆμα ἤνοιξε δρομαῖον
Μόνος κατὰ χιλιάδων, καὶ πεζὸς κατὰ ἱππέων.
Κ' ἔτρεχε μ' αὐτὸν ὁ λόχος, σφάγιον εἰς τὴν πατρίδα·
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του, τὸν Δημήτριόν μου εἶδα

Νὰ σαλεύουν καὶ νὰ τρέμουν εἶδα ὅλας τὰς κοιλάδας·
Εἶδα εἶδα νὰ γεμίζουν ἀπὸ Τούρκων χιλιάδας,
Τοῦ βουνοῦ αἱ ῥάχαι ὅλαι καὶ τοῦ δάσους ὅλ' αἱ κόχαι·
Κ' ἤκουσα φωνὴν μεγάλην, κράζουσαν » γενναῖε Λόχε,

Εἰς τὰς φλόγας, εἰς τὰ ξίφη ἀκολούθει με καὶ πήδα'»
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.

Καὶ τὸν εἶδα τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν γῆν νεκροὺς νὰ ῥίπτῃ,
Νὰ κτυπᾷ καὶ νὰ κτυπᾶται, νὰ σηκώνεται νὰ πίπτῃ·
Κ' ἔτρεξα τὴν συνδρομήν μου εἰς τὸν ἥρωα νὰ φέρω·
Καὶ μὲ εἶπεν «ἀποθνήσκω . . . νέος ἔπεσα . . . πλὴν χαίρω
Εἰς τῆς δόξης τὸν ἀγῶνα ἔλαβα κ' ἐγὼ μερίδα·»
Κ' αἱματοβρεγμένον ὅλον τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.

Δραγατσάνι! τῆς Δακίας μέρος ἄσημον τὸ πάλαι,
Γύρω σου περιπλανῶνται σκιαὶ σήμερον μεγάλαι·
» Τρισενδόξου, λέγε, μάχης ἔνδοξος ἐστάθην μάρτυς
» Εἰς τοὺς κόλπους μου οἱ νέοι τριακόσιοι τῆς Σπάρτης
» Ἔχυσαν τοῦ αἵματός των τὴν ὑστερινὴν ῥανίδα,
» Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν των τὸν Δημήτριόν των εἶδα.»

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Ο ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΝΕΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ.

Διῆλθα τῆς πατρίδος μας τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας.
Ὡς μάντις εἰς τὴν ἔρημον ἐπέρασα, ἀγγέλων
Ἀνάστασιν εἰς τοὺς νεκροὺς, κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα μέλλον.
Τῶν ἀδελφῶν μας τὰ δεινὰ ἐσπούδασα καὶ εἶδα
Ὁποία ῥάβδος σιδηρᾶ μαστίζει τὴν πατρίδα.
Ἴδα σφαγὰς τῶν πολιτῶν, καὶ οἴκων ἐρημώσεις,
Καὶ γυναικῶν μας ἁρπαγὰς καὶ τέκνων ἀτιμώσεις.
Δὲν εἶδα εἰς τὸ ἔδαφος τῶν παλαιῶν γιγάντων,
Εἰμὴ λαὸν ἡμιθανῆ καὶ τρίμματ' ἀνδριάντων.
Δὲν ἤκουσα εἰς τῶν Μουσῶν τὰς πρώην κατοικίας,
Εἰμὴ θυμάτων στεναγμοὺς καὶ Τούρκων βλασφημίας.

Ἀπόστολος ὀρθοτομῶν τὴν ἐντολὴν τοῦ Ῥήγα,
Σταυροφορίαν ἱερὰν διαλαλῶν ἐπῆγα·
Καὶ ὅπου ἂν ἐπάτησα, τὸν φλογερόν μου σπόρον
Ματαίως δὲν τὸν ἔῤῥιψα ἐπὶ πετρῶν ἀφόρων.
Παντοῦ ψυχαὶ Ἑλληνικαὶ μὲ ἤκουον κ' ἐσκίρτων,
Καὶ ξίφη οἱ Ἁρμόδιοι ἐτύλιττον εἰς μύρτον.
Μὲ ὑπονόμους ἡ Ἑλλὰς κρυφίως ὑπεσκάφη.
Ἀρχίζουν τῶν προγόνων μας νὰ σείωνται οἱ τάφοι,
Καὶ ἀνεπαίσθητος σεισμὸς ἐκρήξεις παραγγέλλει.
Ἡ ὥρα τῆς λυτρώσεως ἀρχίζει ν' ἀνατέλλῃ.
Θενὰ ἰδῶ, ἢ θὰ ἰδῇς κἂν σύ, γλυκεῖα κόρη,
Ἑλληνικὰ στρατεύματα καλύπτοντα τὰ ὄρη,
Καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας μας Ἑλληνικὴν σημαίαν,
Εἰπέ με; Τί θὰ αἰσθανθῇς εἰς τὴν τοιαύτην θέαν;
Εἶσ' Ἑλληνίς· δὲν ἀγαπᾷς τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων;

(Ἀλέξανδρος Ῥίζος. Ῥαγκαβῆς.)

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.

Κατὰ τὴν λίμνην Μοίριδα, εἰς τ' ὄρος τοῦ Λιβάνου
Καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δροσερὰς πηγὰς τοῦ Ἰορδάνου,
Διάγει βίον ὅσιον, φυλὴ σοφῶν γερόντων,
Μακρὰν τῶν πόλεων, μακρὰν τῆς ταραχῆς τῶν ζώντων.
Οἱ μὲν ἐσθῆτα φέρουσι τοῦ φοίνικος τὸ φύλλον,
Οἱ δὲ τὰ μόνα δέρματα δορκάδων καὶ καμήλων,
Οἱ ἄγγελοι, ὡς λέγεται, εἰς ἅμαξαν πυρίνην,
Πολλάκις ἐπισκέπτονται τὴν ἱεράν των κλίνην,
Καὶ λύραι θεῖαι μέλπουσι τὸν ὕπνον των τὸν πρῶτον,
Γλυκύνουσαι τὸν ἄγριον τοῦ καταῤῥάκτου κρότον,
Κ' ἐξ οὐρανοῦ ὁ ἀετὸς ὑπὸ τὰς πτέρυγάς του
Τὸ μάννα φέρει πρὸς αὐτούς, ἀπόστολος τοῦ πλάστου.
Σελήνη χθὲς ἐλεύκυνε τοὺς πατρικούς μου κήπους,
Κ' ἐγὼ ἀκούσασα ἐκεῖ, ποδῶν βαρέων κτύπους,

Τοιούτου ἀναχωρητοῦ ἀρχαίαν γενειάδα
Εἰς τῆς νυκτὸς διέκρινα τὴν οὐρανίαν δᾷδα,
»Ὦ νέα, εἶπε πρὸς ἐμὲ, ὁ γέρων πλήρης ζήλου,
»Τοὺς καταῤῥάκτας ἄφησα τοῦ ἑπταστόμου Νείλου,
»Τὴν θάλασσαν τὴν Ἐρυθρὰν, καὶ τὴν Ἀβυσσινίαν
»Καὶ τὸ ἀμμῶδες πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Λιβύαν,
»Ἀφοῦ καθὼς ὁ ἀνδριὰς τοῦ Μέμνωνος ἐκεῖνος,
»Ἐπὶ τῆς πρώτης πρωϊνῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος
»Τὸν ὕμνον ἐκελάδησα τοῦ ἀληθοῦς ἡλίου
»Τριάκοντα ἐνιαυτοὺς μεμονωμένου βίου.
»Ἰδοὺ γενεὰ ἔρχεται,
»Καὶ γενεὰ παρέρχεται,
»Οἱ χείμαῤῥοι ἐκχύνονται
»Εἰς μακρυνὰ πελάγη,
Κ' ἐκεῖθεν βροχαὶ γίνονται
»Καὶ τῶν ὀρέων πάγοι.
»Τί ἐπὶ γῆς τὸ γεννηθέν;
»Πᾶν τὸ γεννηθησόμενον.
»Τί ἐπὶ γῆς τὸ ποιηθέν;
»Πᾶν τὸ ποιηθησόμενον.
»Ἢ μή τις ἐνθυμεῖται
»Τὰ ἔσχατα ἢ πρῶτα,
»Τὰ πρὸ αἰώνων, εἴτε
»Τὰ ἤδη γεγονότα;
»Ἠγόρασας καὶ κήπους,
»Καὶ ἅρματα καὶ ἵππους,
»Καὶ οἴκους ᾠκοδόμησας,
»Καὶ μέγα τι ἐνόμισας·
»Πλὴν εἶδες τὸ ὑψήλιον
»Ὡραῖόν σου βασίλειον,
»Μακράν σου πορευόμενον
»Εἰς ἄλλον ἐλευσόμενον.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

Εἰς τὸν ὡραῖον Βόσπορον, εἰς τῆς τρυφῆς τὰ στῆθη,
Η' ποίησις τῆς νέας μας Ἑλλάδος ἐγεννήθη.
Ε'κεῖ ὁ Ἀθανάσιος ὁ νέος Ἀνακρέων
Ω'ραῖα πρῶτος ἔψαλλε τὰ κάλλη τῶν ὡραίων·
Οἱ στίχοι του εἰς ἀνθηροὺς λειμῶνας ἐμπνευσμένοι
Κ' εἰς τῶν ῥυάκων τὸν τερπνὸν ψυθιρισμὸν γραμμένοι,
Τῶν ῥόδων καὶ τῶν μυρσινῶν τὴν εὐωδίαν ἔχουν,
Καὶ φυσικοὶ ὡς ῥεύματα γλυκῶν ναμάτων τρέχουν.
Στοῦ οἴνου τὸ ἀμέριμνον ζωὴν παραδομένος
Καὶ Βάκχος εἰς τὴν τράπεζαν κισσοστεφανωμένος,
Τῆς μέθης ὅταν τὴν χαρὰν ἐντέχνως ζωγραφίζῃ,
Τὰς ἰδικάς του ἡδονὰς εἰς ἔπη καλλωπίζει.

Μ' ἀρχαίαν γεννηθεὶς ψυχὴν, μ' ἀρχαῖον χαρακτῆρα,
Τὴν λύραν ὅταν ἔλαβεν ὁ Ῥίζος εἰς τὴν χεῖρα
Τὰς ἀκοάς μας εὔφρανε ἀρχαία μελῳδία,
Κ' ἐστρέψαμεν τὰ ὄμματα στ' ἀρχαῖά μας μνημεῖα.
Εἶν' ἄπορον πῶς γεννηθεὶς εἰς δουλικὰς ἡμέρας
Πρὸ χρόνων τόσων ἔγραψεν ἰδέας ἐλευθέρας.

Ο' Ῥήγας μάρτυρ πρόδρομος τῆς ἱερᾶς μας πάλης,
Μνημόσυνα μᾶς ἄφησεν ἐμπνεύσεως μεγάλης.
Σκοπὸν λαμπρότερον ποτὲ δὲν ἔλαβον αἱ Μοῦσαι,
Παρ' ὅταν τοῦ Τυρταίου μας ἡ σάλπιγξ ἀντηχοῦσε
Τὰ Θούριά του ἄσματα μᾶς πυρπολοῦν ἀκόμα
Καὶ βρέχομεν μὲ δάκρυα τοῦ τάφου του τὸ χῶμα.

Τοῦ Ἀπουλίου μιμητὴς πιστὸς ὁ Περδικάρης
Α'στεῖος εἶν' ἐνίοτε, ἀλλὰ τὸν λείπ' ἡ χάρις,
Κ' εἰς τὸν Ἑρμῆλόν του συχνὰ τοῦ Ἀριστάρχου τ' ὄμμα
Εὑρίσκει τὸν ἀδάμαντα κρυμμένον εἰς τὸ χῶμα.

Ὁ Κάλβος καὶ ὁ Σαλωμὸς, Ὠδοποιοὶ μεγάλοι,
Κ' οἱ δύο παρημέλησάν τῆς γλώσσης μας τὰ κάλλη·
Ἰδέαι ὅμως πλούσιαι πτωχὰ ἐνδεδυμέναι,
Δὲν εἶναι δι' αἰώνιον ζωὴν προωρισμέναι.

Ἡ ποίησίς μας ἔλαβε καὶ νεῦρα κ' εὐγλωττίαν
Στοῦ Ὁδοιπόρου τὴν λαμπρὰν καὶ τραγικὴν μανίαν.
Ὁ Ὁδοιπόρος, θησαυρὸς ποικίλων νοημάτων
Καὶ νέος κόσμος ἰδεῶν, εἰκόνων κ' αἰσθημάτων,
Μὲ δυνατὴν καὶ ἠχηρὰν ὀργάνων ἁρμονίαν
Ἐκφράζει τοῦ δημιουργοῦ τὴν παντοδυναμίαν.

Καὶ εἰς τὰς ἀδυνάτους μας καὶ πρωτοπείρους χεῖρας,
Ἡμεῖς ἐδοκιμάσαμεν τὸ τόξον τῆς Σατύρας,
Καὶ ψόγους δὲν ἐλάβομεν τῆς τόλμης μας μεγάλους.
Εὐχόμεθα εἰς ποιητὰς δοκιμωτέρους ἄλλους
Τὸν δρόμον ποῦ ἀνοίξαμεν νὰ τρέξωσιν αἰσίως.
Γλυκύτατος καὶ κάρπιμος θὰ μὲ φανῇ ὁ βίος,
Ἐὰν περὶ τὴν δύσιν μου ἰδῶ πολλοὺς ἀστέρας
Νὰ λάμπουν εἰς τοῦ Παρνασσοῦ τοὺς φωτεινοὺς αἰθέρας.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ὢ αἶσχος! εἰς τὰς δουλικὰς τοῦ ἔθνους μας ἡμέρας,
Στὸν φωτισμὸν ἐκάμαμεν προόδους λαμπροτέρας.
Εἰς δάση πορτοκαλεῶν, εἰς τὴν ἀνθοῦσαν Χίον
Ὑψόνετο ἐξαίσιον ἐπιστημῶν Σχολεῖον·
Ἐκεῖ ὁ γέρων Σελεπῆς τὸν νοῦν τῆς νεολαίας
Ἐτρόχιζε μὲ ὑψηλὰς ἀλγεβρικὰς ἰδέας·
Ὁ Βαρδαλάχος ἐξηγῶν τοὺς λόγους τῶν Πλατώνων,
Τοὺς νέους μας εἰς μίμησιν ἐκάλει τῶν προγόνων,
Καὶ τοῦ Θενάρδου μαθητὴς, ὁ Βάμβας τὴν χημίαν
Ἐδίδασκε μὲ μέθοδον καὶ τάξιν κ' εὐγλωττίαν·

Ο' Λέσβιος Βενιαμὶν τὸν Βάμβαν ἁμιλλᾶτο·
Καὶ εἰς τὸν Οἰκονόμον της ἡ Σμύρνη ἐκαυχᾶτο·
Εἰς παραδόσεις ὑψηλὰς, ἀπὸ σοφίαν πλήρεις,
Τοὺς Κυδωνεῖς ἐφώτιζεν ὁ θαυμαστὸς Καΐρης·
Ε'ξέδιδον τὸν Λόγιον Ἑρμῆν οἱ Κοκκινάκαι,
Οἱ Κοῦμαι οἱ Θεόκλητοι καὶ οἱ Καπετανάκαι.
Συνέθετον συγγράμματα σοφὰ καὶ στοιχειώδη.
Γυναῖκες μὲ φρονήματα ἑλληνικὰ κἰ ἀνδρώδη,
Καὶ πρῶται μεταξὺ αὐτῶν ἡ Σούτση (1) κ' Εὐανθία,
Μετέφραζον ὠφέλιμα διδακτικὰ βιβλία·
Εἰς τὴν σκηνὴν ἐπαίζοντο οἱ Βροῦτοι τοῦ Βολταίρου,
Ο' Φίλιππος καὶ ἡ σκληρὰ Ἠλέκτρα τοῦ Ἀλφιέρου·
Πολυζωΐδαι, Πίκολοι, Γεννάδιοι, Σχινάδες
Καὶ Βογορίδαι, λόγιοι τοῦ γένους μας λογάδες,
Εἰς τὰς σχολὰς συνέτρεχον τῆς Γέτιγκας, τῆς Πίζας,
Καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Σένας καὶ Ταμίζας.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΝΕΑΝΙΔΟΣ ΘΥΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΔΕΣΠΟΤΕΙΑΣ.

Ι'δέτε τὸ οἰκτρότατον τῆς τυραννίας θῦμα·
Μὴ μ' ἐκλαμβάνετε σκιὰν ποῦ ἔσχισε τὸ μνῆμα.
Α'γρί' ἂν ἦν' ἡ ὄψις μου καὶ ὁ χιτών μου μέλας,
Χωνεύει πλέον μελανὰς τὸ στῆθός μου θυέλλας·
Τῶν συγγενῶν μου στερηθεὶς ἀνήλικον παιδίον,
Ω'ς ἔρημον μονότονον διέτρεχα τὸν βίον,
Οὐδὲ ὑπῆρξε δι' ἐμὲ φιλόστοργος ἀγκάλη
Νὰ μὲ θερμάνῃ τρέμοντα καὶ νὰ μὲ περιβάλῃ.
Ω'ς λάβα ἐν ᾧ ἔβραζον αἰσθήματα ἐντός μου,
Μ' ἐπεριστοίχουν παγετοὶ ἀδιαφόρου κόσμου·

(1) Ἡ ἐνάρετος Αἰκατερίνη Σούτση ἀδελφὴ τοῦ ἑκατοντάρχου τοῦ ἱεροῦ λόχου καὶ τῶν ποιητῶν, ἥτις μετέφρασε τοὺς διαλόγους τοῦ Φωκίωνος ὑπὸ Μαβλὴ καὶ ἄλλα γαλλικὰ συγγράμματα.

Ἐκεῖ γλυκεῖα ὡς ἐλπὶς, ὡς ἄγγελος ὡραία,
Μ' ἀπήντησεν εὐαίσθητος καὶ συμπαθοῦσα νέα.
Μ' ἐζωογόνησε τὸ φῶς τοῦ μειδιάματός της
Ὡς ἥλιός μου ἔλαμπεν ὁ νέος ὀφθαλμός της,
Καὶ ἡ ζωή μου ἔῤῥεεν ὡς κρυσταλλώδης κρήνη,
Ὅπου ἐκείνη, πανταχοῦ ἐφαίνετο ἐκείνη,
Καὶ ὅπου ἐψιθύριζεν ὁ φλοῖσβος τῆς ἀγάπης.
Ἀλλ' αἱμοβόρος ὕαινα, ἀκόλαστος σατράπης
Εἶδε κοσμοῦν τὸν κῆπόν μου τὸ ἄνθος τὸ εὐῶδες,
Καὶ πῦρ εἰς τὴν καρδίαν του ἐξήφθη θηριῶδες,
Καὶ ἐμυκᾶτο ἄγριος, καὶ ἄφριζε μὲ λύσσαν.
Τὰ στέφανα τοῦ γάμου μας ἡτοιμασμένα ἦσαν,
Ὅταν τὴν κόρην ἥρπασαν αἰσχροί του δορυφόροι
Τὴν ἥρπασαν! Ἀκούετε; ἀλλ' ἡ γενναία κόρη
Τὰ δῶρά του ἀπέῤῥιψε, πρὸς ἀπειλὰς ἀντέστη,
Καὶ τὴν τιμήν της σώζουσα τὸν θάνατον ὑπέστη.
Τὸν θάνατον! ὦ φρίξατε, ἐὰν ἀρκῇ ἡ φρίκη!
Ἐνῷ μ' ἐκράτουν δέσμιον σκληροὶ σιδήρου κρίκοι,
Αἱ τίγρεις ἔσκαψαν ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου τάφρον·
Ὤ! πῶς ἐπέζησα! ὦ! πῶς δὲν ἔγινα παράφρων!
Τὴν ἔφερον οἱ δήμιοι ἀγνὴν καὶ μειδιῶσαν,
Καὶ ζῶσαν τὴν κατώρυξαν. μὲ ἐννοεῖτε; ζῶσαν!
Ἔπτυα αἷμα καὶ ἀφροὺς, ὡς ὄφις ἐστρεφόμην
Δαγκάνων τὰς ἁλύσεις μου καὶ ἀποσπῶν τὴν κόμην,
Καὶ τοὺς δημίους ἤθελα νὰ σχίσω μὲ τὸ στόμα·
Ἡ μάρτυς ἔβλεπεν ὠχρὰ ὀγκούμενον τὸ χῶμα,
Καὶ μέλος μετὰ μέλος της τὸ σῶμά της καλύπτον·
Τὸ καθαρόν της μέτωπον ὡς ἄνθος ἦτον κύπτον,
Τὸ βλέμμα της εἰς δάκρυα σβυνόμενον καὶ κλαῖον,
Μ' ἀπεχαιρέτα μ' ἀσπασμὸν σκληρὸν καὶ τελευταῖον.
Ὢ λύσσα! ὢ ἐκδίκησις! ὢ θέαμα φρικῶδες!
Ἰδού! τὸ χῶμα προχωρεῖ! καλύπτονται οἱ πόδες!

Ἰδέτε το· σωρεύεται· ἰδέτε, φθάνει φθάνει
Ἕως τὰ γόνατα· ἰδού! ἰδέτε το, αὐξάνει·
Ἀνέβ' εἰς τὴν καρδίαν της, ἀνέβη παρ' ἐπάνω·
Ἀνέβη ὡς τὸ στῆθός της, ἀνέβη ... θ' ἀποθάνω! ...
Εἶναι καιρὸς, συνδράμετε, συντρέξατε νὰ φύγῃ ...
Πνέει βαρέως, πνίγεται· ἀγωνιᾷ· ἐπνίγη;
(Συνελθὼν καὶ κλαίων, μετὰ μικρὰν σιωπήν.)
Ὦ φίλοι! συγχωρήσατε τὰ δάκρυα ποῦ χύνω.
Ἐὰν ἐβλέπατε τὸ ὂν τὸ εὔχαρι ἐκεῖνο
Τοὺς οὐρανίους ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανὸν νὰ φέρῃ
Κ' εἰς τοῦ θανάτου ὡς στρουθὸς τοὺς ὄνυχας νὰ σπαίρῃ,
Δακρύων θεν' ἀνέβρυον εἰς τὰς ψυχάς σας βρύσεις,
Θὰ ἔκαιον τὰ στήθη σας ἀπὸ καμίνους λύσσης.

(Ἀλεξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Παραμονή.)

ΠΑΤΗΡ ΒΛΕΠΩΝ ΤΑ ΝΟΘΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΕΙΣ ΕΡΗΜΟΚΛΗΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ.

Στὴν ἐκκλησίαν ὡστόσο ὁ Λάμπρος μένει,
Ὅπου ἀνθρώπου πνοὴ δὲν ἀγροικιέται.
Ἀπ' ἕνα εἰς ἄλλο στοχασμὸ πηγαίνει,
Εἶναι ὁ νοῦς του ἔρμος κόσμος ποῦ χαλιέται.
Μόνον ἡ σκόρπιαις δάφναις, ποῦ ἐμυρίζαν,
Ἐκεῖ ποῦ αὐτὸς ἐπερπατοῦσεν, ἐτρίζαν.

Καὶ τὸ πρόσωπο γέρνει ὡσὰν τὴν θειάφι
Καὶ χαμηλὰ τοῦτα τὰ λόγια ῥίκτει.
« Κουφοὶ ἀκίνητ' οἱ ἁγίοι, καθὼς καὶ οἱ τάφοι.
» Εἶπα, κ' ἔκραξα ὡς τ' ἄγριο μεσανύκτι.
» Ὦ λύπη! ὦ θλίψις! εἰς τὴν ψυχήν μου
» Κάθου κρυμμένη ἀπελπισία, καὶ κοίμου.»

Πάει γιὰ νὰ 'βγῇ στὴν θύρα ἀργὰ, καὶ ἀνοίγει.
Λεπτὴ φωνὴ τοῦ λέει, Χριστὸς ἀνέστη.

Εἰς τὴν ἄλλη πηδάει, καὶ φωνὴ ὀλίγη
Καὶ παρόμοια τοῦ λέει, Χριστὸς ἀνέστη.
Ἀ'πὸ τὴν τρίτα πολεμάει νὰ φύγῃ,
Καὶ μία τρίτα τοῦ λέει, Χριστὸς ἀνέστη.

Καὶ ἰδοὺ τρία σὰν ἀδέλφια ἔρμα καὶ ξένα,
Ποῦ ἐν ἀγιοκέρι σβυμμένο 'βαστοῦσαν,
Ὅ'που στρίψῃ, ὅπου πάῃ, τ' ἀπελπισμένα
Γοργὰ πατήματά του ἀκολουθοῦσαν.
Λυγδερὰ καὶ πλατυὰ κὶ ὅλα σχισμένα.
Τὰ λαμπριάτικα ῥοῦχα τους ἐφοροῦσαν.

Βρίσκεται στ' ἅγιο Βῆμα, ἀνατριχιάζει,
Καὶ πέφτει ἐμπρός τους γονατιστὸς χάμου.
Μὲ τρομάρα κυττάει καὶ τὰ φωνάζει,
» Σᾶς γνωρίζω· τί θέλετε; Εἶστε δικάμου.
» Τοῦ καθενὸς τὸ πρόσωπό μου μοιάζει.
» Ἀλλὰ πέτε, τί θέλετε ἔτσι κοντά μου;
» Συγχωρᾶτε, καὶ πάψτε — ἀμέτε πέρα.
» Δὲν εἶναι ἀκόμα Παρουσία Δευτέρα.

» Ὦ κολασμένα, ἀφῆτέ μου τα χέρια.«
Χείλη μὲ χείλη τότε ἐκολλήθῆκαν.
Ὅ'σα ἐδόσαν φιλικὰ τόσα μαχαίρια
Στοῦ δυστυχῆ τὰ φιλοκάρδια ἐμπῆκαν.
Ἀ'φοῦ στὸν κόσμο ἐλάμψανε τ' ἀστέρια,
Τέτοιου τρόμου φιλιὰ δὲν ἐδοθῆκαν.

Σηκόνεται καὶ πέρνει τὴν πεδιάδα,
Σχίζει κάμπους, καὶ δάση, ὄρη, λαγκάδια.
Στὰ μάτιά του εἶναι μαύρη ἡ πρασινάδα,
Τὰ νερὰ καὶ τὰ δένδρα εἶναι μαυράδια.
Κὶ ἀκόμη λέει πῶς κυνηγιέται, ἀκόμα
Τὰ βαμβάκια τοῦ χάρου ἀκούει στὸ στόμα.

Ἔτζι ὁ φονιᾶς ποῦ κρίματα ἔχει πλῆθη,
Ἐὰν φθάσῃ νὰ τοῦ κλείσῃ ὕπνος τὸ μάτι,
Βγαίνουν μαζὴ καὶ τοῦ πατοῦν τὰ στήθη
Οἱ κρυφὰ σκοτωμένοι, αἷμα γεμάτοι.
Κ' ἔχει τόση μαυρίλα ὁ λογισμός του,
Ποῦ μὲ τὰ μάτια ἀνοικτὰ τοὺς βλέπει ἐμπρός του,
(Σαλωμός.)

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΣΤΑΥΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Παρίστατο εἰς τὸν σταυρὸν αὐτοῦ δακρυῤῥοοῦσα
Ἡ μήτηρ του, τὸ αἷμά του τὸ ῥέον θεωροῦσα·
Ἐκείνην δὲ κ' ἐμὲ ἰδὼν, πρὸς ταύτην εἶπε, «γύναι!
Αὐτὸς υἱός σου» κ' εἰς ἐμὲ «πλησίον ταύτης μεῖνε.»
Τὸ φοβερὸν μυστήριον λαμπρῶς καὶ παραδόξως
Ἐτελειοῦτο· ἔκραξε «διψῶ» καὶ ἰδοὺ ὄξος.
Λαβὼν τὸ ὄξος, ἔκραξεν ὁ Ἰησοῦς καὶ πάλιν
«Τετέλεσται,» κ' ἐξέπνευσε, φωνὴν ἀφεὶς μεγάλην.
«Τετέλεσται» τῆς λέξεως τὸ ὕψος ἐννοεῖτε;
Ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ σταυροῦ τὰ ἔθνη ἐνθυμεῖται
Καὶ λέγει· ἐξετέλεσα καὶ τὸν προορισμόν μου,
Κ' ἐκένωσα ὑπὲρ ὑμῶν πᾶν τὸ ποτήριόν μου.
«Τετέλεσται» πεπλήρωται τῆς γῆς ἡ ἀνομία,
Ἀλλ' ἐνταυτῷ τετέλεσται ἡ ἀνθρωποθυσία,
Ἡ πλάνη, ὁ δεσποτισμὸς, ἐθνῶν ἡ βαρβαρότης
Καὶ ἄρχεται ἀλήθεια, φιλότης καὶ ἰσότης.
«Τετέλεσται» ὡς μέθυσος ἡ γῆ δὶς, τρὶς, ἐσείσθη,
Καὶ τ' ὄμμα τὸ οὐράνιον ὁ ἥλιος ἐσβύσθη,
Καὶ οἱ νεκροὶ ἀνήρχοντο εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν....
Φεῦ! τότε τὴν συντέλειαν τοῦ κόσμου βλέπων ὅλην,
«Τετέλεσται, τετέλεσται» παράφρων κ' ἐν ἐκστάσει
Ἐφώναζα πλανώμενος εἰς τὰ πλησίον δάση.
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΤΡΩΑΔΟΣ.

Τρέξ' ἀπ' τὰ τείχη νὰ ἰδῇς παντοῦ ὅλον γεμάτον
Τὸν κάμπον ἀπὸ τάγματα ἀπείρων στρατευμάτων,
Θὰ τὰ ἰδῇς σὰν χείμαῤῥοι σφοδροὶ νὰ μὴν κρατοῦνται.
Τῶν κονταριῶν τους θὰ ἰδῇς τὰ δάση νὰ κινοῦνται
Ἐγὼ τοὺς εἶδα, κ' ἔφριξα! τί κρότος τῶν ἁρμάτων!
Τί πλῆθος, τί παράταξις, τί κτύποι τῶν βημάτων!
Εἶναι 'ς τὸ κέντρον τῶν ἐχθρῶν ὁ Ἀχιλλέας μόνον,
Κατόπι του τὰ τάγματα ὁρμοῦν τῶν Μυρμιδόνων·
Καὶ ταῖς φτεροῦγες ὁδηγοῦν οἱ βασιλεῖς οἱ ἄλλοι,
Καὶ φαίνεται μιὰ ἔκτασις στρατεύματος μεγάλη·
Εἶδα τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὸ παχύ του στῆθος
Καὶ τὸ βασιλικότατον καὶ σεβαστόν του ἦθος,
Εἶδα καὶ τὸν Μενέλαον μὲ τὸ δριμύ του βλέμμα
Νὰ φαίνεται ὅτι ζητᾷ ἐκδίκησιν, καὶ αἷμα·
Ὁ Αἴαντας ὁ γίγαντας ἐλέφαντας ὁμοιάζει·
Καὶ τὸ πλατὺ σκουτάρι του μιὰν φάλαγγα σκεπάζει.
Τὸν Ἀχιλλέα ἄφες τον, ἂν τὸν ἰδῇς κ' ἐκεῖνον,
Τὸν Ἄρην βλέπεις θὰ θαρῇς 'ς τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων.
Τὸ στιβαρὸ κοντάρι του 'ς τὰς χεῖράς του τανίζει
Καὶ ὅλους τῆς Τρῳάδος μας τοὺς πύργους φοβερίζει,
Κι' ὀλόρθος ὡσὰν ἀετὸς στεκόμενος 'ς τ' ἁμάξι,
Σ' τὰ τείχη μ' ἕνα πήδημα, φοβᾶσαι θὰ πετάξῃ.
Ποτέ μου δὲν τὸν ἔφριξα, μήτ' ὅταν ἀπὸ αἷμα
Τοῦ ποταμοῦ Σκαμάνδρου μας κατέβαψε τὸ ῥεῦμα.

(Πολυξένη. Ἰάκωβος Ῥίζος.)

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τί μεγάλοι τῆς Ἑλλάδος οἱ λαμπροὶ ἐκεῖνοι χρόνοι,
Ὁ Θρασύβουλός της ὅταν ὡς Θεὸς ἐβροντοφώνει
Καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τὰς Ἀθήνας ἐπροσκάλει,
Τὰς φωνὰς τοῦ Δημοσθένους ἡ Πνὺξ ὅταν ἀντελάλει,
Καὶ ὁ Πίνδαρος μὲ δάφνης στέφανον ἐπεριπάτει
Καὶ τὴν ἔμμουσόν του λύραν εἰς τὰ Ἴσθμια ἐκράτει!
Ὁ Ἡρόδοτος ἐν μέσῳ τῶν ἀγώνων αὐτῶν πρῶτος
Τὴν τερπνήν του ἱστορίαν ἀνεγίνωσκεν εὐγλώττως,
Καὶ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐξετύλιττεν ὁ Πλάτων
Τὴν σειρὰν τῶν ἐξαισίων κ' εὐφραδῶν του μαθημάτων·
Ὁ Αἰσχύλος ἀνεκάλει στὴν σκηνὴν τοὺς Μαραθῶνας·
Ἔδιδε ζωὴν ὁ Ζεῦξις, κίνησιν εἰς τὰς εἰκόνας,
Καὶ τὸ ξύλον εἶχε γλῶσσαν, δάκρυζεν ἡ ἐμειδία·
Κι ὁ Φειδίας γλύφων τότε τὸν Ὀλύμπιόν του Δία,
Τὴν θεότητα παρίστα ἔμψυχον στὴν ὅρασίν μας
Καὶ τὸ μέγεθός της ὅλον κατεβίβαζε στὴν γῆν μας.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΘΕΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὴν ἄλλοτε πρωτεύουσαν τῆς εὐφυΐας εἶδα
Καὶ τῆς Ἑλλάδος τὸν ψυχρὸν ἠσπάσθην ἀνδριάντα
Εἰς ταύτην, διατὶ τὴν γῆν σὲ λέγουσι τὰ πάντα
Ἡ ποίησιν, ἢ ἀρετήν, ἢ δόξαν, ἢ σοφίαν,
Καὶ θαυμασμοῦ ἀφίνουσι τὰ πάντα φωνὴν μίαν;
Ὁδήγησέ με, Ζέφυρε, εἰς τὰς τερπνὰς Κυκλάδας
Λαμπρὰς εἰς νύκτα ἔαρος, ὡς οὐρανοῦ πλειάδας,
Ὦ Σαλαμῖνος θάλασσα! αἱ ὕφαλοί σου θρῆνον
Βαρβάρων ἀναπέμπουσι καὶ ᾄσματα Ἑλλήνων,
Καὶ ῥίπτεις εἰς τὰς σιγαλὰς ἀκτάς σου καὶ ἀρχαίας
Περσῶν εἰσέτι θώρακας καὶ περικεφαλαίας·

Εἰπέ με, Οἴτη! ὦ ναέ, ὦ μνῆμα κολοσσαῖον,
Τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος των πεσόντων ἡμιθέων!
Εἰπέτε με, ὦ κορυφαὶ τῶν βράχων τῶν πλησίων,
Τοῦ Λεωνίδου τ' ὄνομα καὶ τῶν τριακοσίων!
Α'κρόπολις τῶν Ἀθηνῶν! ἐν μέσῳ τῶν ἀστέρων
Ο' Παρθενὼν σου ἵσταται, ὡς τετρωμένος γέρων.
Τὴν κάραν σου τὴν δουλικὴν, Ἀκρόπολις ἀρχαία!
Τοῦ Σύλλα ἡ τρισβάρβαρος ἐξύρισε ῥομφαία.
Τοῦ Ὀλυμπίου σου Διὸς αἱ στῆλαι τεθραυσμέναι,
Ω'ς ἄρθρα, κεῖνται, γίγαντος νεκροῦ διεσπαρμέναι...
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΠΠΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ.

Λαὸς πολὺς συνέτρεξεν· ἐγέμισε ὁ φόρος·
Ο' νέος Ἐρωτόκριτος ὡραῖος ἀσπροφόρος
Σὲ ἄλογον ὁλόμαυρο πλὴν μ' ἕνα πόδι ἄσπρο
Εἰς ὅλους μέσα ἔλαμψε σὰν τῆς ἡμέρας τ' ἄστρο.
Ο' κόσμος ἐσταμάτησε καὶ βλέπει καβαλλάρην
Ζωγραφισμένον ἀετὸν χαριτωμένον Α'ρην.

Τὴν Ἀρετοῦσαν του ζητᾷ καὶ θέλει νὰ κυττάξῃ,
Κ' ἐκείνης ἡ καρδιὰ κτυπᾷ καὶ θέλει νὰ πετάξῃ.
Ο'πόταν τὸ πουλὶ βραχῇ καὶ χαμοκουκουβίσῃ
Κ' ὁ ἥλιος εὕγῃ καὶ τὸ βρῇ νὰ τὸ ζεστοκοπήσῃ,
Τότε σὲ δένδρο ὑψηλὸ καθούμενον, ἀρχίζει
Ν' ἀνοίγῃ τὰ πτερούγια του τραγούδια νὰ τονίζῃ,
Ζερβά, δεξιά, γῆν, οὐρανὸν, χαρούμενον κυττάζει·
Κ' αὐτὴ χαρούμενη, μ' αὐτὸν γλυκαῖς ματιαῖς ἀλλάζει.

Σ' ἐκεῖνον προσηλόνεται ὁ νοῦς της καὶ προσέχει·
Τὴν φαίνεται ἄλλος κανεὶς τὰ κάλλη του δὲν ἔχει.
Ε'κεῖνον βλέπει μοναχὰ, ἐκεῖνον ἐξανοίγει·
Τὴν φαίνεται αὐτὸς πουλὶ πῶς εἶναι καὶ θὰ φύγῃ.

Καθὼς ὁ ναύτης στὴν χιονιὰν καὶ στὴν πολλὴν ἀντάραν
Ὅταν τὴν νύκτα κυβερνᾷ μὲ φόβον καὶ τρομάραν,
Ἐν ἄστρο πάντοτε τηρᾷ στὴν στράταν ποῦ ὁδεύει
Μ' αὐτὸ ἰσάζει τ' ἄρμενα, μ' αὐτὸ καὶ τιμονεύει,
Παρόμοια στὴν καταχνιὰ κ' ἐκείνη, τὴν μεγάλη
Στοῦ πόθου της τὴν σκότισιν δὲν βλέπει ἄλλα κάλλη.
Ὅλοι τὴν φαίνοντ' ἄσχημοι χωρὶς ψυχὴ καὶ χάρι
Ὅλοι σὰν νύκτα σκοτεινοί, κ' ἐκεῖνος σὰν φεγγάρι.

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

ΟΙ ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ.

Ὁ πρῶτος ὁποῦ μ' ἀφεντιαῖς ἦλθε τὴν ὥραν 'κείνην
Ἦτον τὸ ἀφεντόπουλον ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην.
Εἶχε ψαρὶ τὸ ἄλογον ἀστράφταν τ' ἄρματά του,
Καὶ οὐρανὸς μ' ἄστρα χρυσᾶ ἦτον τὸ φόρεμά του·
Εἰς τ' ἄρματα τῆς κεφαλῆς εἶχε ζωγραφισμένο
Ψηλὸ βουνό, κ' εἰς τὴν κορφὴν ἐλάφι τοξευμένο,
Ἐλάφι ποῦ τὴν σαϊτιὰν ἐστρέφετο, κ' ἐθώρει
Καὶ νὰ τὴν βγάλῃ πάσχιζε πολύ, καὶ δὲν ἠμπόρει·

Τοῦ Ῥήγα ἦτον τοῦ Ναπλιοῦ υἱὸς ὁ κανακάρης
Ὁ δεύτερος· σὰν ἀετὸς πετοῦσε, καβαλάρης.
Μὲ νεραντζάτα κι' ἀργυρᾶ φορέματα 'νδυμένος
Ἐφάνη ἀπὸ ζωγραφιαῖς ὡραίαις στολισμένος,
Κι' ἀπὸ μακρὰ φανέρωναν αἱ ζωγραφιαῖς ἐκείναις
Ἥλιον θαμπὸν καὶ σκοτεινόν, χωρὶς χρυσαῖς ἀκτίναις.

Μὲ φορεσιὰ πρασινωπὴ χρυσοῦς ἀετοὺς γεμάτην
Ἐπρόβαλεν εἰς ἄλογου μαυρόψαρου τὴν πλάτην
Ὁ τρίτος· ὡραιότερος δὲν ἦτον εἰς τὴν φύσιν·
Ἡ ζωγραφιά του ἔδειχνε μιὰ κρυσταλένια βρύσιν,
Καὶ δένδρο ἕνα φαίνονταν χωρὶς ἀνθοὺς καὶ μῆλα·
Τοῦ δένδρου ἐξηραίνουνταν οἱ κλόνοι καὶ τὰ φύλλα.

Μὲ στολισιὰν βασιλικὴν καὶ πλούσιαν παρ' ἄλλην
Καὶ μ' ἔπαρσαις ῥηγάτικαις, καὶ μ' ἀφεντιὰν μεγάλην
Ἐ'πρόβαλεν ὁ τέταρτος· τὸ ἄλογό του τέρας
Ἐ'πήδα μὲ τὰ τέσσερα στοὺς τέσσαρας ἀέρας·
Τὸν ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποι, καθὼς τὸν εἶδαν, τόπον
Ἐ'φάνη σὰν αὐγερινὸς στὴν μέση τῶν ἀνθρώπων
Μὲ καβαλλάρους εἴκοσι κ' εἴκοσι πεζολάταις.
Ἀ'πὸ μακρὰ ἐπλούμησαν καὶ ἄστραψαν ἡ στράταις.

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

Η ΝΥΝ ΙΤΑΛΙΑ

Νικητὴς εἰς τὸ Μαρέγγον ἐρασθεὶς τὰ θέλγητρά της,
Ἥ'ρπαζε τὴν Ἀφροδίτην Πραξιτέλους ὁ Γαλάτης,
Καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τὰς χεῖρας, ὡς ἀπ' ἐραστοῦ ἀγκάλην,
Ὁ' τῆς Γερμανίας Καῖσαρ τὴν θεὰν ἀπέσπα πάλιν.
Μὲ αὐτὴν καὶ εἰς τὸ κάλλος κ' εἰς τὰς χάριτας ὁμοία,
Ἔ'λαβες ὁμοίαν τύχην, καὶ σὺ Κύπρις Ἰταλία!
Καὶ ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλου
Πίπτεις δέσμιος τοὺς κόλπους, ἢ Αὐστριακοῦ ἢ Γάλλου.

Ἔ'πρεπεν ἀπὸ τὴν φύσιν νὰ πλασθῇς, ὦ Ἰταλία!
Ὀ'λιγώτερον ὡραία, ἢ πλειότερον ἀνδρεία,
Τὰς ὀρέξεις τῶν τυράννων ἢ δὲν ἤθελες φλογίζει,
Ἢ τὸ ἀρειμάνιόν σου αὐτοὺς ἤθελε φοβίζει,
Ἀ'λλὰ ζώπυρον ὡραῖον αἰωνίων πόθων εἶσαι,
Καὶ κατὰ τοῦ ξένου, ξένην δύναμιν ἐπικαλεῖσαι.
Σὲ νικήσουν, ἢ νικήσεις,
Τῶν ἐχθρῶν, ἢ βοηθῶν σου μένεις λάφυρον ἐπίσης.

Ῥώμη! μὲ τὴν μάχαιράν σου φόβητρον ἑπτὰ αἰώνων,
Ἡ' βασίλισσα τοῦ κόσμου καὶ ἡ μήτηρ τῶν Κατώνων!

Ρώμη! μὲ τὰς κλεῖς τοῦ Πέτρου τῶν ἐθνῶν ἐλπὶς καὶ
τρόμος,
Ἡ βασίλισσα τοῦ κόσμου, καὶ Χριστοῦ ἡ κληρονόμος!
Ρώμη! τώρα βασιλέων καὶ λαῶν ὁ γέλως εἶσαι·
Σὲ θρηνεῖ ὁ Τίβερίς σου, καὶ ὡς ἐκκλησία κεῖσαι
Γοτθική, κρημνιζομένη,
Μὲ τοὺς νάρθηκας ἐρήμους μὲ ῥιμμένα τὰ τεμένη.

Εἰς τὰς χώρας σου ἡ δόξα ἐσιώπησε πρὸ χρόνων·
Φωναὶ μόνον χαλκοστόμων καὶ θρησκευτικῶν κωδώνων
Κλαυθμηραὶ εἰς σὲ δι' ὅλης ἀντηχοῦσι τὰς ἡμέρας,
Καὶ τοῦ Παπισμοῦ μὲ κρότον περιφέρεται τὸ τέρας
Διαβαῖνον μακροὺς βάλτους, πόλεις, χήρας ἀπὸ δήμους,
Ὡς κωδωνοφόρος δράκων, ὅστις τρέχει τὰς ἐρήμους
Μὲ βροντὴν φρικτῶν σημάντρων
Ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο δάσος, ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο ἄντρον.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Η ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ.

Ὡς ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γαστέρος γεννηθεῖσαι
Δύο παρθένοι δίδυμοι, κατὰ τὰ κάλλη ἴσαι,
Ἡ Ἄβυδος καὶ ἡ Σηστός, μικραί, ὡραῖαι πόλεις,
Περιστεραὶ σ' ἐφαίνοντο ἀφαρπασθεῖσαι μόλις.
Περιστεραὶ λευκόπτεροι, κατέναντι θεμέναι,
Καὶ αἵτινες, ἐκ τοῦ ποδὸς εἰς τὰς ἀκτὰς δεμέναι,
Ἀφοῦ διὰ συνάντησιν ματαίως πτερυγίζουν,
Τὰς γοερὰς των οἰμωγὰς νὰ κελαδοῦν ἀρχίζουν.

Εἰς τοῦ Λεάνδρου τὸν Πορθμόν, ὦ ναῦται, φέρετέ με!
Στοῦ Ἑλλησπόντου τὰς ἀκτὰς ἐκείνας ῥίψατέ με!
Πολύφλοισβον ἡ θάλασσα ἐκεῖ προάγει κῦμα,
Καὶ κλαίει τοῦ Ἀβυδινοῦ τὸ πλανημένον βῆμα

Τὸν πύργον τὸν ἡλίβατον, ἐπάνω τοῦ ὁποίου
Η' Σηστιὰς Ἡρὼ ποτέ, ὥραν μεσονυκτίου
Ἐστήλωνε τὸ λύχνον της, κ' εἰς τεῖχος καθημένη,
Τὸν ἐραστὴν ἐπρόσμενε λευκοενδεδυμένη.

Τὸ πᾶν ἀλλάσσει σήμερον! Ἐπὶ τῶν ἀτμοπλόων,
Εἰς μάτην περιηγητής, μὲ κοπετὸν καὶ γόον
Ζητῶ τὴν ἀρχαιότητα, τὰς ὄχθας παραπλέων·
Τὸ πᾶν μεταγενέστερον, ἀρτίπλαστον, ἢ νέον!
Δὲν εἶναι πλέον ἡ Ἡρώ, ἀλλὰ τὸ φάντασμά της
Περιπλανᾶται, σκελετὸς ποιητικῆς ἀπάτης.
Ἀντὶ τοῦ πύργου τῆς Ἡροῦς, ἀντὶ Σηστοῦ, Ἀβύδου,
Κυπάρισσοι καὶ πλάτανοι βλαστοὶ Μωαμεθίδου.
Τὸ κῦμα, προσψαυόμενον τοῦ Βενετοῦ τὰ τείχη,
Μέλος κροτεῖ Ἀραβικὸν κ' ἐκβαίνουν μικτοὶ ἦχοι,
Α'! πῶς ἀποτεφρόνονται μὲ τὸν καιρὸν τὰ κράτη!
Ο' χρόνος μὲ τί ὄνυχας ξέει καὶ ἀναπλάττει!

(Ἰωάννης Σκυλίτζης.)

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ.

Εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν ἀκρόπολίν των,
Εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ἐρεχθέως εἶμαι!
Δὲν εἶναι αὐτ' ἐκεῖν' αἱ ἀναβαθμίδες,
Αἱ πύλ' ἐκεῖναι, αἱ στίλβουσ' ἐκ μαρμάρου,
Οἱ ἀνδριάντες καὶ ὅσα ἀναγνωρίζω
Μακράν, ἀμυδρῶς, εἰς τὰ ἄγρια αὐτὰ σκότη;
Τί μεγαλεῖον! τί φαντασίας ὕψος!
Θεῖα, σοβαρὰ σκηνώματ' ἀθανάτων,
Ο'ποῖον θάμβος καὶ λύπην προξενεῖτε
Εἰς τὴν παροῦσαν τῶν Ἀθηναίων στάσιν!...
Εὔρυθμα ἔπη καὶ ῥαψῳδίαι πλέον
Δὲν ἀντηχοῦσιν εἰς τὰ λαμπρὰ ᾠδεῖα!

Κέκροπος ἕδρα! ἐρατειναὶ Ἀθῆναι!
Κέντρον πολισμοῦ, ἑστία φωτοδότις,
Μή, μὴ μὲ κρύπτῃς τ' ἀμίμητά σου κάλλη...
Δεῖξέ με πάλιν τοὺς λόφους σου, τὰ τείχη,
Τοὺς ποταμούς σου, τὸν φίλον Κηφισσόν μου,
Τὰς ἐπιχαρεῖς, ἀνθοδεμένας κρήνας,
Ὅπου καὶ Μοῦσαι ἐπαύδονται τὴν τέρψιν·
Ἥλιε Ἀθηνῶν! τῆς οἰκουμένης λύχνε,
Λάμψε νὰ ἰδῶ τὸν κόσμον τῶν Δαιδάλων,
Τὸν Λυκαβηττὸν, τὴν Πνύκα, τὸ Μητρῷον,
Τὸ Πολυδεύκους καὶ Κάστορος Ἡρῶον,
Καὶ τοῦ μεγάλου Διὸς τὸν ἀνδριάντα,
Καὶ τόσα ὅσα ἐπίνοι Ἀθηναία,
Γιγαντιαία ἡ μεγαλοφυΐα
Ὑποχρεώνουν θεότητα καὶ φύσιν
Ἕλληνας μόνον νὰ θέλουν μιμητάς των,
Ἕλληνες μόνον θεοὺς νὰ παρασταίνουν,
Αὐτοὶ νὰ πλάττουν τοὺς ἀοράτους πλάστας,
Καὶ νὰ χωνεύουν τὸν Ὄλυμπον ἐντός των!

(Ἀριστεῖας.)

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ.

Νὰ τοῦ γέρου Μαραθῶνος ἡ μεγάλη πεδιάς!
Εἰς τὸν νοῦν ὁπόσας φέρει ἐνθυμήσεις παλαιάς!
Ἡμιθέων καὶ θεῶν
Ὦ πατρὶς ἐρημωμένη!
Τ' ἄνθη σου κάνεὶς αἰὼν
Κάνεὶς ἥλιος μαραίνει;
Ποτισμένα ῥόδα φέρεις ἀπὸ αἵματα τυράννων,
Κ' αἱ ἠχώ σου εἶναι πλήρεις θριαμβευτικῶν παιάνων.

Βλέπω βλέπω τὰ μνημεῖα τῶν ἐνδόξων Ἀθηνῶν.
Ὡσὰν γίγας πληγωμένος κεῖται ὁ Παρθενών.
Ὁ Καιρὸς ὁ πανδαμάτωρ μὲ τ' ἀκούραστό του χέρι
Εἰς τὰ πέτρινά του στήθη θανασίμους κτύπους φέρει.
Πλὴν αὐτὸς δὲν κλίνει γόνυ,
Κ' ἐνῷ πίπτουν ναοί, πόλεις, καὶ βασίλεια καὶ θρόνοι,
Ἐπιζῇ αὐτὸς ὑψόνων
Τὴν μαρμάρινόν του κάραν ἐν τῷ μέσῳ τῶν αἰώνων.

Μ' ὀφθαλμοὺς δακρυβρεγμένους, καὶ μὲ φλέβας φλογισμένας
Καὶ μὲ τρίχας ὀρθωμένας,
Τῶν προγόνων μου τὴν κόνιν εἰς τοὺς τάφους των ζητῶ;
Ὅπου, ὦ θεοί! ἐπάτει ὁ Θρασύβουλος πατῶ·
Ἐδῶ εἶν' ἡ Πνὺξ...ὁ τάφος τοῦ Φωκίωνος ἐκεῖ.
Καὶ παρέκει τοῦ Σωκράτους ἔκειτο ἡ φυλακή.
Ὁ ναὸς νὰ τοῦ Θησέως μὲ τὰς σώας του κολόνας!
Λάμπει ὅλος ὡς ἀδάμας μετὰ εἴκοσι αἰῶνας.

Οὐρανέ! τοῦ Μαραθῶνος τὸ ἁγιασμένον χῶμα
Εἰς τὰς πτέρνας τῶν βαρβάρων βεβηλόνεται ἀκόμα!
Ἡ σκιὰ τοῦ Μιλτιάδου ἐν τῷ μέσῳ τῶν πλατάνων
Περιτρέχει τὰ πεδία μὲ τοὺς ἵππους τῶν τυράννων!
Εἰς τὰς ἕδρας τῆς Πνυκὸς
Τύμπανον ἠχεῖ ἀκόμα καὶ αὐλὸς βαρβαρικός.
Ὁ σκηνίτης Μουσουλμάνος ἐντρυφᾷ ἐπὶ μνημάτων,
Καὶ μεθύει ὁ δερβίσης, ὅπου 'δίδασκεν ὁ Πλάτων!

Λέγουν, λέγουν τὴν ἑσπέραν ἡ Σελήνη ὅταν λάμπη,
Καὶ κοιμῶνται οἱ ἀέρες, τὰ πελάγη καὶ οἱ κάμποι,
Λέγουν τότε πῶς ἀφίνει ἀναστέναγμα βαθὺ
Νεκρὸς Ἕλλην, ὑψηλός,
Ὅστις τοῦ Καραϊσκάκη γυμνὸ φέρει τὸ σπαθί,
Στέκεται σιωπηλός,

Καὶ ἀφοῦ στιγμὰς κυττάξῃ τὰς Ἀθήνας αἰχμαλώτους
Εἰς τὸν τάφον του ἐμβαίνει μ' ἀλυσίδων βαρεῖς κρότους.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ἐλεγεῖα)

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ.

Ἐκεῖ ὅπου τὰ κύματα ἀκροφιλοῦν τὸ χῶμα,
Ὅπου συχνάκις σταματᾷ τοῦ διαβάτου τ' ὄμμα,
Ἐσκάφη λάκκος τρίπηχυς· ὁ λάκκος τοῦ θανάτου·
Σ' αὐτὸν τὰ δύο σώματα ἐτάφησαν· σιμά του,
Δι' ἀρκετὸν διάστημα ὁρᾷ ὁ διαβάτης
Πέτραν λευκήν, ἐμφαίνουσαν τὰ ἐπιτάφιά της...

Μετὰ καιρὸν ἐπέρασεν ὁ διαβάτης πάλιν...
Ἐξέπλυνεν ἡ θάλασσα τὸ μάρμαρον, καὶ ἄλλην
Ἐπιγραφὴν δὲν ἄφησε παρὰ γραμμὰς εὐθείας·
Κι' αὐτὰς σχεδὸν ἐκάλυπτον φύκη τῆς παραλίας.

Ἐν ἀκανθῶδες δένδριον μὲ φύλλα μαραμένα,
Καὶ πίπτοντα κατὰ καιροὺς βραδέως ἕνα ἕνα,
Ὡς μόνον μαυσωλεῖόν των, τοὺς ἔκτισεν ἡ φύσις,
Ἀπὸ πνοὰς πληττόμενον ἀπὸ περιδινήσεις.
Εἰς τὰ ἐδάφη ἕρπονται οἱ ἐκκρεμεῖς του κλόνοι.
Αἰγὸς ὀδόντας τὸ καθὲν τῶν φύλλων σημειόνει·
Δύο λευκὰ ἀνθίδια τὴν ἄνοιξιν προκύπτουν·
Ἐφήμερα, συμπλήττονται μαδοῦνται, καὶ συμπίπτουν.
Ναί, πίπτουν πρὶν σκορπίσωσιν ἀκόμη εὐωδίαν,
Ὡς πίπτει καὶ ὁ βίος μας, πρὶν θέλξῃ τὴν καρδίαν.
Πτηνόν τι μελαγχολικὸν 'ς τὸν κλάδον ποῦ λυγίζει
Καθίζει, καὶ παθητικὸν τραγῴδιον ἀρχίζει.

(Ἰωάννης Ζχυλίτσης.)

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΤΡΩΑΔΟΣ.

Τὴν Σμύρνην ἐγὼ ἄφησα, καὶ νὰ περιπλανέσω
Τὰς λύπας μου ἐζήτησα εἰς τὴν Ἀσίαν ἔσω·
Καὶ καθ' ἡμέραν ἀπαντῶν εἰς τὴν ὁδοιπορίαν
Ὡραίαν φύσιν καὶ ἁγνὴν, πλὴν πλήρη ἐρημίαν,
Κ' εἰς κάμπους πλατανοστεφεῖς κ' εἰς χώρας μυρτοφύτους
Μεμονωμένα φρούρια καὶ πύργους κατακοίτους,
Κ' Ἑλλήνων ἀμφιθέατρα, καὶ μνήματα καὶ στήλας,
Ὑδραγωγεῖα καὶ στοὰς, ἀγάλματα, καὶ πύλας,
Εἰς τὴν Τρῳάδα ἔφθασα... ἑσπέρα γαληναία!..
Νὰ εὕρω εἰς τὸν Ἕκτορα οὐδ' εἰς τὸν Ἀχιλλέα,
Φιλοξενίας ἄσυλον τὴν νύκτα ἐδυνήθην,
Καὶ εἰς ἐρείπια Ναοῦ ἐρήμου κατεκλίθην.
Ἀλλὰ ἐν τούτοις ὅλη φῶς, γλυκύτης καὶ γαλήνη,
Εἰς οὐρανὸν ἀσύννεφον ὑψοῦτο ἡ σελήνη.
Τὸ πᾶν ἐκεῖ ἐφαίνετο σιωπηλὸν, ὡραῖον,
Καὶ κίνησιν ὁ ὀφθαλμὸς δὲν παρετήρει πλέον.
Ἐν μέσῳ δὲν διέκρινα τῶν ἀκανθῶν καὶ βάτων,
Εἰμὴ φαντάσματα λευκὰ μαρμάρων καὶ μνημάτων·
Τοιοῦτοι τόποι μαγικοὶ, αἱ μοναξίαι αὗται,
Σιγὴ τοσαύτη καὶ σκηναὶ φανταστικαὶ τοιαῦται,
Η' μνήμη τοῦ Ἑλληνικοῦ μεγάλου παρελθόντος,
Η' σύγκρισις τοῦ ταπεινοῦ ἀθλίου μας παρόντος,
Εἰς σκέψεις μελαγχολικὰς μ' ἐβύθισαν τὰ πάντα·
Εἰς κολοβὸν, κατάκοιτον καθήσας ἀνδριάντα,
Ἐστήριξα τὴν κεφαλὴν στὸν πῆχυν τῆς χειρός μου
Κ' ἐσυλλογούμην κατηφὴς τὸ ἄστατον τοῦ κόσμου.

(Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ. Ἀλέξανδρος Σοῦτσος.)

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ.

Κύλλα τῆς Σπάρτης ποταμέ! τὰ ῥεύματά σου κύλλα·
Εἰς τὸν ἀφρόν σου τὰ ὠχρὰ καὶ μαραμένα φύλλα

Τοῦ χρύσου φθινοπώρου,
Μὲ σιωπὴν ἀκολουθοῦν τὸ βροντερόν σου κῦμα
Καθὼς αὐτὰ, σ' ἀκολουθῶ σιωπηλὸς, μὲ βῆμα
Θρηνοῦντος ὁδοιπόρου.

Ποῦ εἶν' Εὐρώτα! οἱ καιροὶ ἐκεῖν' οἱ δοξασμένοι,
Ὡς κύκνος ὅταν ἔπαιζεν ἡ θαυμαστὴ Ἑλένη
Σ' τὰ κρύσταλλα νερά σου
Καὶ μὲ τὸν Ἀγησίλαον ὁ ἥρως ὁ Θηβαῖος
Ὁπόταν ἠγωνίζετο ἀκαύραστος, δρομαῖος
Ὡσὰν τὰ ῥεύματά σου;

Ἠχὼ ἀρχαία δὲν λαλεῖ τὴν σήμερον καμμία·
Κατήφεια καὶ σιωπὴ καὶ θλίψις κ' ἐρημία
Τὴν ὄχθην σου κατέχει,
Καὶ ἄλλο δὲν ἀκούεται παρὰ τῶν καλαμώνων
Ὁ συριγμὸς... καὶ ἡ βοὴ τοῦ κύματός σου μόνον,
Ὁποῦ βροντᾷ καὶ τρέχει.

Νὰ τοῦ Λυκούργου ἡ πατρὶς, ἡ γῆ τῶν ἀθανάτων,
Ἡ γῆ μεγάλων πράξεων, μεγάλων ὀνομάτων!
Ὦ τῆς Πελοποννήσου,
Βασίλισσα! ὦ Σπάρτη μου!.. σ' ἀσπάζομαι μὲ σέβας,
Κ' ἐγγίζουσα τοὺς πόδας μου μὲ πυρπολεῖ τὰς φλέβας
Ἡ γηραλαία γῆ σου.

Θρηνώδης θέα!... σκέλεθρον τῆς γῆς ἡ πρώτη χώρα!
Καὶ εἰς τὸ κενοτάφιον τοῦ Λεωνίδου τώρα
Μανδρίζονται οἱ βόες!
Τοῦ Κλεομένους, σπήλαιον, ἢ ἀχυρὼν ὁ οἶκος·
Καὶ τὰ θηρία κατοικοῦν ἡ λέαινα ὁ λύκος,
Ὅπου οἱ πρῶτοι νόες!

Ποῦ Σπάρτη! ὁ ἀθάνατος θνητός σου Λεωνίδας,
Ὁ μέγας Ἀγησίλαος, ὁ ἄτρομος Βρασίδας,

Οἱ ἔφοροι, ὁ δῆμος,
Καὶ τῆς παλαίστρας αἱ φωναί, ὅπου γυμναὶ παρθένοι,
Πλὴν καθεμία μ' ἔνδυμα αἰδοῦς κεκαλυμμένη
Ἐπάλευαν εὐσχήμως;
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ῬΩΜΗΣ.

Εἶν' ἑσπέρα· ζωὴ πᾶσα, πᾶσα κίνησις ἐκπνέει.
Τὴν ἀποθανοῦσαν Ῥώμην τῆς νυκτὸς τὸ ἄστρον κλαίει.
Τοῦ Ἁγίου Πέτρου λάμπων καὶ σεληνοφέγγων ὅλος
Εἰς τὰ νῶτα τῶν ἀέρων ἐπικάθηται ὁ θόλος,
Καὶ φρονεῖς, ὡς τὰς μεγάλας κορυφὰς τῶν Ἀπεννίνων,
Ὅτι δάκτυλοι ἐργάτου Θεοῦ ἔπλασαν κ' ἐκεῖνον.
Τύπον τόσου μεγαλείου
Παριστᾷ ὁ Γίγας οὗτος τῶν ναῶν τῆς ὑφηλίου!

Εἰς τὸ Κολοσσαῖον κεῖται, ἀλυσόδετος καὶ τρέμων
Ὁ τὸν κόσμον ὑποτάξας τῆς ἀρχαίας Ῥώμης δαίμων,
Καὶ σκιαὶ πλανῶνται δύο εἰς τὸ Πάνθεον ὀργίλαι,
Ὑψηλαὶ καθὼς ἐκείνου αἱ ὑπερμεγέθεις στῆλαι,
Διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἕνας Βροῦτος παιδοφόνος
Διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἄλλος Βροῦτος πατροκτόνος·
Πλὴν μὲ στεναγμοὺς ματαίους,
Πλὴν ματαίως εἰς τὴν Ῥώμην ζητοῦν Ῥώμην καὶ Ῥω-
μαίους.

Κόσμον μέγαν, ὅστις ἦτον ἄλλοτε καὶ κατεστράφη,
Ἐνθυμίζουσι τῆς Ῥώμης καὶ ἡ κόνις καὶ οἱ τάφοι.
Τμήματα μαρμάρων κεῖνται εἰς τὸ ἔδαφος ῥιμμένα,
Ὡς εἰς γῆν κοιμητηρίου κόκκαλα διεσπαρμένα.
Εἰς πεδίον μάχης ἦλθεν ὁ Καιρὸς ὁ πανδαμάτωρ
Καὶ ὁ νοῦς ὁ ἀρχιτέκτων ὁ τῆς ὕλης παντοκράτωρ,
Τῆς δὲ πάλης των σημεῖα
Τὰ κολοβωθέντα ταῦτα καὶ ἡμίθαπτα μνημεῖα.

Τὴν μεγάλην κεφαλήν του μὲ τὴν τήβεννον σκεπάσας,
Τῶν φονέων του ὁ Καῖσαρ τὰς πληγὰς ἐδέχθη πάσας,
Μ' αἱματόφυρτον πορφύραν καὶ ἡ Ῥώμη καλυμμένη,
Τοὺς τραυματισμοὺς τοῦ χρόνου ἕνα ἕνα ὑπομένει·
Ἡ τὸ πάλαι μέχρι Γάγγου στήλας στήσασα τροπαίων
Συνεστάλη ὅλη τώρα εἰς σωρὸν πετρῶν ἀρχαίων,
Καὶ Νιόβη πετρωθεῖσα,
Μὲ θρηνῶδες σχῆμα στέκει, λαῶν τέκνων στερηθεῖσα.

Ἐκ τῶν σωζομένων ὅμως δόμων της καὶ ἀνδριάντων
Ὑποπτεύεις ὅτι πόλις ἦτον ἄλλοτε Γιγάντων
Κ' ἐννοεῖς ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν στοῶν της τῶν ἀρχαίων
Ὅτι ἄλλοτε εἰς ταύτην ἔζη ἔθνος βασιλέων.
Ἐκ τοῦ Κολοσσαίου λέγεις ὅτι πτέρυγας ἁπλόνων
Ἔφυγεν ὁ νικηφόρος Ἀετὸς τῶν λεγεώνων,
Εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀστέρων
Τῆς ἁλύσεως τοῦ κόσμου ἡμιθραύστους κρίκους φέρων.
Ἄσημον ὁ Τίβερίς της βίον ῥέει, καὶ ζῇ μόλις
Ὁ τὸ πάλαι πλημμυρήσας ἐπὶ τῆς Εὐρώπης ὅλης.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

ΑΙ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ ΚΑΙ Ο ΝΕΙΛΟΣ.

Πρὸς τὴν Αἴγυπτον ἐκεῖθεν φέρονται οἱ ὁδοιπόροι...
Ὦ ἰδοὺ αἱ Πυραμίδες, τὰ λατόμητά της ὄρη!
Ὡς θεοῦ δημιουργήσεις ἄρρηκτοι καὶ κολοσσαῖαι,
Εἰς τὴν κόνιν νεκροῦ κόσμου στῆλαι μένουσιν ἀρχαῖαι.
Ἓν ἐκ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων, ὀρθαὶ στέκουν αὐταὶ μόνον
Καὶ σκιὰν μεγάλην χύνουν τεσσαράκοντα αἰώνων,
Μέτωπον ὑψοῦσαι λεῖον,
Τροπαιοῦχον τῶν τυράννων, τοῦ καιροῦ καὶ τῶν στοιχείων.

Ἤγειρε τοιοῦτον τάφον εἰς τὰ νῶτα τῶν αἰώνων
Ὁ τὴν ἄπειρον ἰδέαν τῆς ἀθανασίας φέρων.

Δὲν ἀνώρθωσε τὸ γεῖτον τῶν ἀστέρων Μαυσωλεῖον
Χεὶρ θνητοῦ προσηλωμένου εἰς αὐτὸν τὸν κάτω βίον·
Ἔχουσαι εἰς γῆν τοὺς πόδας καὶ εἰς οὐρανὸν τὰ στήθη,
Αἱ μεγάλαι Πυραμίδες ἀνυψόνονται ὡς λίθοι
Τοῦ συνόρου τοῦ ἐσχάτου
Μεταξὺ τῶν δύο κόσμων, τοῦ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου.

Πέρασαν οἱ ὁδοιπόροι τὸ ὑγρὸν τῶν κροκοδείλων
Καταγώγιον, καὶ εἶδαν πολυῤῥεύματον τὸν Νεῖλον.
Ὅμοιος μὲ τοὺς ἀρχαίους εὐεργέτας τῶν ἀνθρώπων,
Τῶν ὁποίων ἀγνοοῦμεν τῆς γενέσεως τὸν τόπον,
Εἰς μυστηριῶδες σκότος τὴν καταγωγήν του κρύπτων
Βαίνει ἄνωθεν ὁ Νεῖλος, καὶ εἰς πεδιάδας πίπτων
Κατ' ἐνιαυσίαν ὥραν,
Ἡμερῶν πολλῶν ἀρδεύει χλοερὰν πλουσίαν χώραν.
(Ὁ αὐτός. Περιπλανώμενος)

Η ΑΥΤΗ ΥΛΗ.

Μ' ἐξέπληξεν ἡ Αἴγυπτος ἡ γραῦς ἡ σεβασμία,
Ἡ τῶν τεχνῶν κ' ἐπιστημῶν προμήτωρ θεσπεσία,
Καὶ μὲ τὰ προσκυνήματα καὶ ἄσωστα νεράτου
Ὁ Νεῖλος, ἡ ἀκούραστος εἰκὼν τοῦ διαβάτου,
Ὁ Νεῖλος εἰς τὴν ἔρημον ὁδεύων ἀφ' ἧς ὥρας
Ὁ Πλάστης εἶπεν εἰς αὐτὸν «καρπίμους βρέχε χώρας».

Ἐκεῖ τὸ ὑπερμέγιστον βουνὸν, τὴν Πυραμίδα,
Εἰς μόνον εἶδα τ' οὐρανοῦ νὰ κλίνῃ τὴν ἀψῖδα·
Μακρόθεν τὸ αἰθέριον τῆς Μέμφιδος μνημεῖον
Μ' ἐκάλυψε, φαινόμενον πρὸ ἑκατὸν σταδίων.
Ὡς ὄρος μακρυνόμενον καθ' ὅσον προσεγγίζεις
Ἐπὶ τῆς λιθοκτίστου του καὶ στερεᾶς του ῥίζης,
Ὁπόταν εἰς τοὺς πόδας του τὸν ὀφθαλμόν σου τέρπῃς,
Ὡς μύρμηξ φαίνεται μικρὸς, μικρὸς ὡς μύρμηξ ἕρπεις.

Αὐτὸς ὁ γίγας ἄνθρωπος ὁ ἀπολιθωμένος
Ὁ εἰς τὸ ὕψος τῆς ψυχῆς θνητὸς εἰκονισμένος,
Αἰῶνας τεσσαράκοντα εἰς οὐρανοῦ τὴν πύλην
Ἐγκάθηται, τὸ ἄϋλον ἑνώνων μὲ τὴν ὕλην.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΤΟΥ 1822·

Η

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΑΣΠΑΖΟΜΕΝΗ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

1. Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
Χαῖρε ὦ χαῖρε, ἐλευθεριά.

2. Πῆγες εἰς τὸ Μισολόγγι
Τὴν ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ,
Μέρα ποῦ ἄνθησαν οἱ λόγγοι
Γιὰ τὸ τέκνο τοῦ Θεοῦ.

3. Σοῦλθε ἐμπρὸς λαμποκοπῶντας,
Ἡ Θρησκεία μ' ἕνα σταυρό,
Καὶ τὸ δάκτυλο κινῶντας
Ποῦ ἀνοίγει τὸν οὐρανό,

4. Σ' αὐτὸ ἐφώναξε τὸ χῶμα
Στάσου ὁλόρθη ἐλευθεριὰ
Καὶ φιλῶντάς σου τὸ στόμα
Μπαίνει μὲς τὴν ἐκκλησιὰ

5. Εἰς τὴν τράπεζαν σιμώνει
Καὶ τὸ σύγνεφο τὸ ἀχνὸ
Γύρω γύρω της πυκνόνει
Ποῦ σκορπάει τὸ Ͽυμιατό.

6. Ποιοὶ εἶν, αὐτοὶ ποῦ πλησιάζουν
Μὲ πολλὴ ποδοβολὴ,
Κἰ ἄρματ᾽ ἄρματα ταράζουν;
Ἐπετάχθηκες ἐσύ.

7. Ἆ! τὸ φῶς ποῦ σὲ στολίζει,
Σὰν ἡλίου φεγγοβολὴ,
Καὶ μακρόθεν σπινθηρίζει,
Δὲν εἶναι, ὄχι, ἀπὸ τὴν γῆ.

8. Λάμψιν ἔχει ὅλη φλογώϑη·
Χεῖλος, μέτωπο, ὀφθαλμὸς,
Φῶς τὸ χάρι, φῶς τὸ πόδι
Κἰ ὅλα γύρω σου εἶναι φῶς.

9. Τὸ σπαθίσου ἀντισηκόνεις,
Τρία πατήματα πατᾷς.
Σὰν τὸν πύργο μεγαλόνεις,
Καὶ εἰς τὸ τέταρτο κτυπᾷς.

10. Μὲ φωνὴ ποῦ καταπείθει,
Προχωρῶντας, ὁμιλεῖς.
«Σήμερ᾽ ἄπιστοι, ἐγεννήθη,
»Ναὶ, τοῦ κόσμου ὁ λυτρωτής.

11. »Φλόγα ἀκοίμητην σᾶς βρέχω,
»Ποῦ μ᾽ αὐτὴν ἂν συγκριθῇ
»Κείνη ἡ κάτω ποῦ σᾶς ἔχω,
»Σὰν δροσιὰ θέλει βρεθῇ.

12. »Κατατρώγει, ὡσὰν τὴν σχίζα,
»Τόπους ἄμετρους ὑψηλούς,

»Χώραις, ὄρη ἀπὸ τὴν ῥίζα,
»Ζῶα, καὶ δένδρα, καὶ θνητοὺς,

13. »Καὶ τὸ πᾶν τὸ κατακαίει,
»Καὶ δὲν σώζεται πνοὴ,
»Πάρεξ τ' ἄνεμου ποῦ πνέει
»Μὲς τὴ στάχτη τὴ λεπτή.

(Διονύσιος Σαλωμός.)

Ο ΑΠΗΛΠΙΣΜΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ἰδέτε σκόνιν νέφελο στὰ ὕψη σηκωμένον·
Καὶ καβαλλάρην μὲ πολλοὺς πεζοὺς συντροφευμένον·
Μαῦρο φαρὶ μαῦρ' ἄρματα καὶ μαῦρο τὸ κοντάρι
Καὶ μαύρη εἶναι ἡ στολὴ αὐτοῦ τοῦ καβαλλάρη
Ἀνδρειωμένος, δυνατὸς, εἰς τ' ἄρματα τεχνίτης,
Γεννήθηκε κ' ἐτράφηκε εἰς τὸ νησὶ τῆς Κρήτης.

Η' ἀφορμὴ τῆς λύπης του ὁ ἔρωτας ἐστάθη·
Περνῶντας μίαν πρωϊνὴν εἰς δάσους πυκνὰ βάθη
Στὸ παραθύρι εὕρηκε μιὰν νέαν πλουμισμένην
Μιὰν ἀγγελοζωγραφιστὴν, ῥοδοπερεχυμένην.
Στὸ παραθύρι ἔστεκε μὲ γνῶσι καὶ μὲ τάξι
Πανὶ ἐκράτει κ' ἔκαμνε γαζὶ ἀπὸ μετάξι.

Τὴν εἶδε, τὴν ἀγάπησε· ἀλλὰ εἰς τὸ κυνήγι
Τὴν σαΐτιὰ στὸ στῆθός της λανθάνεται κ' ἐμπήγει.
Καὶ τὴν κεράν ποῦ ἔχασε ζητῶντας νὰ τιμήσῃ
Ἐπῆγε μαῦρος σκοτεινὸς νὰ κονταροκτυπήσῃ,
Τῆς νίκης στοχαζόμενος τὸ στέφανον ἂν πιάσῃ,
Στὸν τάφον τῆς ἀγάπης του νὰ πᾷ νὰ τὸ κρεμάσῃ.

Χαρίδημος ἐκράζετο καὶ χάριν πολλὴν ἔχει
Καὶ πάντα ὅπου πολεμᾷ ἀστράφτει, βροντᾷ βρέχει·

Σπίθες χαλκοῦ, αἷμα κορμιῶν εὐγάλει ὅπου παλώση
Καὶ βροντισμοὺς, ἡ δύναμη κι' ἀνδρεία τοῦ ἡ τόση.

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Καὶ εἶδα τὸν Ἀπόλλωνα ῥοδοστεφανωμένον
Καὶ ἀπὸ τὰς ἐννέα του Παρθένους κυκλωμένον
Τὴν θάλασσαν νὰ πλέῃ·
Καὶ τοὺς δελφίνας ἕλκυαν τὰ θέλκτικά του μέλη.
Ἡ θάλασσα γλυκύνετο, καὶ ἄρχιζεν ὡς μέλι
Γλυκὰ γλυκὰ νὰ ῥέῃ·

Καὶ εἶδα τὰ ἐρείπια τῆς Σπάρτης νὰ κινῶνται,
Κ' ἐγγύς μου Σπαρτιάτισσαι σκιαὶ νὰ συμπλανῶνται
Καὶ νὰ συμψιθυρίζουν,
Παρόμοιαι μὲ κορυφὰς κυπαρισσίνους μαύρας,
Ὁπόταν κλονιζόμεναι ἀπὸ ζεφύρων αὔρας
Κινῶνται καὶ συρίζουν.

Καὶ μία σκιὰ, στρατηγὸν τῆς Σπάρτης παριστῶσα,
Μεγάλη, λευκογένειος, κ' εἰς δόρυ ἀκουμβῶσα,
Καὶ μὲ λευκὸν χιτῶνα,
Εἰς τάφου πέτραν κάθητε, μὲ πάγνην παρομοία,
Ὁπόταν αὐτὴ κάθεται, πυκνολευκὴ βαρεῖα,
Ἐπάνω εἰς χιόνα,

Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ὄθωνα « Μ' ἐμὲ Σὲ χαιρετῶσιν
« Αἰῶνες τεσσαράκοντα καὶ ὅσαι σκιαὶ ζῶσιν
« Ἐν μέσῳ τῶν μνημάτων·
« Ἀνύψωσες τὸν θρόνον σου ἐπὶ λαμπροῦ ἐδάφους,
« Πλὴν ἐνθυμοῦ, ὅπου πατεῖς, ὅτι πατεῖς τοὺς τάφους
« Ἡρώων Ἀθανάτων·

« Χαρὰ καὶ δόξα Ἕλληνες· Ἐγίνετ' ἔθνος πάλιν·
« Τὰ τέκνα σας γεννώμενα εἰς ἐποχὴν μεγάλην,
« Θὰ γένουν καὶ μεγάλα·
« Ἐλευθερίας ἥλιος θὰ τὰ θερμαίνῃ βρέφη,
« Καὶ βρέφη ς' τῶν μητέρων των τὰ στήθη θὰ τὰ τρέφῃ
« Ἐλευθερίας γάλα.

« Ω' Ἕλληνες! ἐλεύθεροι καὶ ὄχι δοῦλοι πλέον
« Φαιδρὰ θ' ἀναγινώσκετε τὰ ἔπη τῶν Τυρταίων,
Τοὺς λόγους τῶν Πλατώνων.
« Δὲν θὰ λυπεῖσθε ὡς τὸ πρίν, δὲν θὰ ἐρυθριᾶτε,
« Τὴν γῆν σας ὅταν σκάπτοντες, ἀγάλματ' ἀπαντᾶτε
« Καὶ μνήματα προγόνων.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

Η ΤΡΙΚΥΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΛΙΜΝΗΝ ΓΕΝΝΗΣΑΡΕΤ.

Εἰς τὸ ὑγρὸν πεδίον
Ταχύπτερον, μετέφερεν ἐμὲ κ' ἐκεῖνον πλοῖον·
Κ' ἐν πρώτοις ἦτον κυανοῦς ὁ στέφων τὴν γῆν θόλος.
Ο' σιγηλὸς αἰγιαλὸς ἐγέλα, γάλα ὅλος·
Ο' ζέφυρος ἐπέπνεεν ὀλίγος, . . .διεκόπη
Καὶ μετὰ κόπου ἔκοπτε τὰ κύματα ἡ κώπη.
Α'λλ' ἔπειτα ἐφύσησε πελαγιαῖον πνεῦμα,
Η' πρώρα διαπρήσσουσα διέκοπτε τὸ ῥεῦμα,
Καὶ ἤκουες ἐπὶ πολύ, πυκνοὺς ἐπὶ πελάγους
Πολλῶν πιπτόντων κεραυνῶν τοὺς κτύπους τοὺς πατάγους.
Κ' εἰς τῆς ἀβύσσου ἄλλοτε τὸν ἀχανῆ πυθμένα
Ε'πίπτομεν· καὶ ἄλλοτε εἰς ὄρη ἀφρισμένα
Κυμάτων ἀνεβαίναμεν· ἀλλὰ τὴν τρικυμίαν
Καὶ ὅλην τὴν τῶν βροντερῶν ἀνέμων συνοδίαν

Ἐπιτιμᾷ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρύμνης,
Ἡ θάλασσα δὲ, πρόσωπον νεκρᾶς λαμβάνει λίμνης.

(Ὁ αὐτός. Μεσσίας.)

ΤΟ ΕΡΗΜΗΤΗΡΙΟΝ.

Κάτωθεν τῆς Σαμαρείας, εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας
Ἡ ἀρχαιοτάτη κώμη κεῖται τῆς Ἀριμαθαίας.
Ὁ σωρὸς τῶν γυψοκτίστων καὶ ἀγροτικῶν της οἴκων
Ἐν τῷ μέσῳ ἀνυψοῦται συκομόρων καὶ φοινίκων
Εἰς πεδίον, ὅπου θάλλει νάρκισσος καὶ ἀνεμώνη,
Ὅπου τὴν ξανθήν του κόμην ὁ ἑλίχρυσος ἁπλόνει,
Καὶ πυκναὶ καὶ γηραλκαῖαι
Χύνουσι σκιὰν καὶ δρόσον αἱ φιλόξενοι ἐλαῖαι.

Κατὰ μεσημβρίαν ταύτης τῆς ὡραίας πεδιάδος,
Εἰς κωνοειδῆ λοφίσκον πρὸς τὴν εἴσοδον κοιλάδος,
Μοναστήριον ὑψοῦτο πρὸ πολλοῦ ἐρημωμένον,
Εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἀνοικτὸν καὶ ἀφειμένον.
Πρὸς τὰ κάτω κατοικεῖτο ἓν μικρὸν κελλεῖον μόνον,
Κ' εἰς τὸν παλαιόν του τοῖχον μεταξὺ τινῶν εἰκόνων,
Ἐκ βαΐων συμπλεγμένων,
Σταυρὸς ἔστεκε μὲ λύχνον ἡμερόνυκτ' ἀναμμένον.

Ὑπὸ τὸν σταυρὸν ἡ πέτρα τοῦ ἐδάφους ἦτον κοίλη,
Καὶ τὰ ἴχνη τῶν γονάτων τοῦ προσκυνητοῦ ἐδήλοι!
Μόνον ἔπιπλον ὑπῆρχε τοῦ ἐρημικοῦ κελλείου
Κράββατος ἐκ κέδρου, ἔχων σχῆμα νεκρικοῦ μνημείου,
Τὴν βαθεῖαν διακόπτων σιωπὴν τῆς μοναξίας,
Ἔμπροσθεν τῶν παραθύρων ἔκραζεν ὁ κορακίας,
Καὶ ἀφίνουσα τὰ ὄρη,
Ἡ δορκὰς πολλάκις μέχρι κατωφλίου ἐπροχώρει.

Ἔκδημος ἐκ τῆς Ἑλλάδος λευκογένειος Λευΐτης
Εἰς τῆς φύσεώς τοὺς κόλπους ἐκεῖ ἔζη ἐρημίτης·
Τότε δὲ τὴν σύνοψίν του εἰς ἁγνὰς ἐκράτει χεῖρας
Καὶ εἰς τοῦ ἀσκητηρίου ἐπροσηύχετο τὰς θύρας.
Εὐλαβῶς ὑμνῶν τὰ ἔργα τῶν δακτύλων τοῦ Κυρίου,
Ἔστρεφε τὰ ὄμματά του πρὸς τὸ σέλας τοῦ ἡλίου,
Καὶ γονυπετὴς ἐφίλει
Τῶν προθύρων του τὴν χλόην μὲ τὰ τρέμοντά του χείλη.
(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Η ΣΜΥΡΝΗ ΚΑΙ ΑΙ ΕΞΟΧΑΙ ΤΗΣ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα πέρυσι νὰ ζῶ μὴν ὑπομένων,
Εἰς τὴν Ἀσίαν ἔτρεξα μὲ βῆμα πλανεμένον·
Νὰ λησμονήσω ἤθελα κ' ἐμὲ, καὶ τὴν πατρίδα,
Καὶ ὅσα ὄνειρα τερπνὰ μ' ἀπάτης πρίσμα εἶδα,
Νὰ παραιτήσω τὴν σκιὰν τῆς δόξης τῆς ματαίας,
Τὰς φιλανθρώπους ν' ἀρνηθῶ ὑπὲρ ἐθνῶν ἰδέας,
Κ' εἰς Μουσουλμάνου κίδαριν, ἐχθροῦ τῆς γενετῆς μου,
Τὴν Αἴτναν τῆς ποιητικῆς νὰ κρύψω κεφαλῆς μου.

Τῆς Σμύρνης ἐξοχαὶ τερπναί! ὦ Κουκλουζᾶ ὡραῖε!
Καὶ σὺ Βουρνόβα παλαιὲ, πλὴν εἰς τὰ κάλλη νέε!
Λαμβάνων τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν,
Τοὺς ἐφεστίους μου Θεοὺς, ὡς μόνην συνοδείαν,
Εἰς σᾶς νὰ ζήσω ἔτρεξα, εὐθὺς ἀφ' ἧς ἡμέρας,
Ἐδέσμευσαν τοῦ ἔθνους μου οἱ ξένοι τοὺς πατέρας,
Καὶ εἶδα τὴν αὐτόνομον Ἑλλάδος Πολιτείαν
Θρηνῶδες ὁλοκαύτωμα εἰς τὴν Ξενοκρατίαν·
Εἰς ταύτας τὰς ποιητικὰς ἡσύχους παραλίας,
Ὦ ἀοιδὲ τοῦ Ἔρωτος καὶ τῆς Ἐλευθερίας,
Τὴν τελευταίαν ἄγκυραν ἂς ῥίψωμεν τοῦ βίου.
Υἱοὶ πατρὸς κι' Ἀπόλλωνος ἑνὸς καὶ τοῦ ἰδίου,

Πολλάκις ἐκεῖ θέλομεν ἀνακαλεῖ στὴν μνήμην
Καὶ τοὺς ὀλίγους φίλους μας, καὶ τὴν μικρὰν μας φήμην,
Καὶ τὰ γραφέντα ἔπη μας διὰ τοὺς ἀπογόνους,
Καὶ τοὺς χρυσοῦς τῆς τρυφερᾶς νεότητός μας χρόνους,
Καὶ εἴκοσιν ἐνιαυτῶν συμβίωσιν γλυκεῖαν,
Εἰς Χίον, εἰς Παρίσια, Ἑλλάδα, κ' Ἰταλίαν.
Τοῦ φθόνου τὰς βραγχνὰς φωνάς, ὦ Ἕλλην! μὴν ἀκούσῃς.
Οἱ δύο παῖδες δίδυμοι φιλελευθέρου Μούσης,
Τῆς ἀνδρικῆς ποιήσεως ὁ Ῥῶμος καὶ Ῥωμύλος,
Εἰς ἐρημίτου ποταμοῦ ἀγριωμένον χεῖλος
Λυκαίνης δὲν θηλάσαμεν τὸ γάλα ὡς ἐκεῖνοι·
Κἂν ἦχους ἡ κιθάρα μας σκληροὺς πολλάκις χύνῃ,
Ἀπὸ τὸ δάκρυ μας ὑγρὰν χορδὴν κάμμίαν ἔχει,
Καὶ ἀπ' αὐτὴν ἡ λυπηρὰ μελαγχολία τρέχει.
(Ὁ αὐτός. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΙΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΝΘΟΛΕΟΝΤΟΣ.

Ἁπλόνουν σμίγουν τὰ σπαθιὰ σηκόνουν τὰ σκουτάρια
Καὶ ἀρχινοῦν τὸν πόλεμον τὰ δύο παλληκάρια,
Σὰν πεινασμένοι λέοντες ποῦ εὕρουν εἰς τὰ δάση
Φαγὶ ὀλίγο, καὶ καθεὶς ζητεῖ νὰ τὸ ἀρπάσῃ,
Μουγκρίζουν κ' ἀπὸ μακρυὰ τὸ τρώγουν μὲ τὸ στόμα,
Καὶ μὲ τὰ νύχια τὰ γυρτά, καὶ μὲ τὸ βλέμμ' ἀκόμα.

Ὁ φοβερὸς Χαρίδημος, τὴν χέρα του ἁπλώνει,
Κ' εἰς τὸ μερὶ του τὸν ἐχθρὸν, τὸν φθάνει τὸν λαβώνει,
Καὶ δεύτερην λαβωματιὰ στὸ στῆθός του τὸν κάνει,
Μὲ δεύτερη· καὶ κόκκινο τὸ σίδηρο ἐβγάνει,
Ο' Σπιθολέοντας λοξὸ καὶ ἄγριο τὸ βλέμμα
Γυρίζει, καὶ παρατηρεῖ τὸ χλιερό του αἷμα·

Μηδὲ ποτὲ τὸ πέλαγος παρόμοια μουγκρίζει,
Σταῖς ἀνεμιαῖς τοῦ γεναριοῦ ὅταν βροντᾷ κ' ἀφρίζῃ,
Δαγκάνεται· τὸ στῆθός του ἀπὸ τὴν λύσσαν βράζει·
Ἀνθρώπου ὄχι, δράκοντος τὸ πρόσωπόν του μοιάζει.

Μαζόνει ὡσὰν τὸ θεριὸ, τὴν ὅλην δύναμί του
Καὶ ὅσῳ ὑψηλὰ μπορεῖ, σηκόνει τὸ σπαθί του
Καὶ τρέχει κατ' ἐπάνω του μ' ἀγριωμένο χέρι,
Καὶ σημαδεύει νὰ τὸν ἐβρῇ στῆς κεφαλῆς τὰ μέρη,

Σηκόνει ὁ Χαρίδημος, σηκόνει τὸ σκουτάρι,
Κ' ἐμπρὸς τὸ βάλλει καὶ ζητᾷ τὸ κτύπημα νὰ πάρῃ,
Πλὴν κάτω πέφτει τὸ μισὸ, καὶ τ' ἄλλο μισὸ μένει,
Κ' ἐβρέθηκεν ἡ χέρα του ὀλίγον λαβωμένη,
Ἀλλὰ τοῦ χώνει τὸ σπαθὶ εἰς τὸν λαιμόν του κάτου,
Καὶ τὸν κοιμίζει πάραυτα τὸν ὕπνον του θανάτου.

Ἔπεσε κάτω τὸ θεριό· τὰ μάτια του γκριλλιόνει
Φαρμάκι φτεῖ μὲ τοὺς ἀφροὺς, τὰ μάτια ἀναδακρυόνει·
Ἐμουγγανίσθη τρεῖς φοραῖς τὸ φοβερόν του στόμα,
Κ' ἐβρόντησεν ὁ οὐρανὸς κ' ἐσείσθηκεν τὸ χῶμα
Καὶ μὲ μεγάλην ταραχὴν καὶ μουγγρισμὸν πηγαίνει,
Στὸν μαῦρον ᾅδην ἡ ψυχὴ ἡ ἀραθυμισμένη
Τότε μεγάλο θαύμασμα εἰς τὸν λαὸν ἐφάνη,
Τοῦ πεθαμμένου τἄλογο ταῖς σάρκες του δαγκάνει,
Ὁπόταν ὁ αὐθέντης του ἀνδρεῖα ἐπολέμα,
Τὸ σιδηρένιο ἔτρωγε τοῦ στόματός του δέμα,
Πλὴν εἶδε τὸν αὐθέντην του στὴν γῆν νεκρὸν νὰ πέσῃ;
Στὰ τέσσαρά του γονατεῖ, ψοφᾷ κ' αὐτὸ στὴ μέσῃ (1).

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

---

(1) Τεμάχιον ἄξιον νὰ συγκριθῇ μὲ τὰς περιγραφὰς τοῦ Ὁμήρου, καίτοι γεγραμμένον εἰς γλῶσσαν ἔτι ἄμορφωτον.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ.

Α'ν ἄφησα τῆς στέγης μου τὸ ἄσυλον πολλάκις,
Α'ν πάλιν ὀνειρεύωμαι ἀγνώστους ἄλλας γαίας,
Α'ν πάλιν τὸν χιτῶνά μου βραχέντα μυριάκις
Ε'κθέτω εἰς ναυάγια ὁδοιπορίας νέας,
Δὲν φεύγω κατοικίαν γῆς τὴν θεάν μου μισούσης·
Α'φίνω σύντροφον μ' ἐμὲ θηλάσαντα τὸ γάλα
Μιᾶς μητρὸς καὶ Μούσης.
Α'φίνω ἐνθυμήματα τερπνὰ τοῦ βίου ἄλλα.

Τί ἀναγκάζει τὰ πτηνὰ νὰ παραιτοῦν τὰ δάση,
Ο"που τὰς πρώτας ὕμνησαν ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου,
Ο' Πλάστης ἄφησε ποτὲ κανέν των νὰ πεινάσῃ,
Καὶ δὲν τ' ἀρκεῖ ὁ ἄσταχυς τοῦ πατρικοῦ πεδίου;
Εὐχαριστοῦμαι ὡς αὐτὰ κ' ἐγὼ εἰς κόκκον σίτου
Καὶ ὅμως πάλιν ὡς αὐτὰ καὶ φεύγω κ' ἐπιστρέφω,
Καὶ ποιητοῦ πλανήτου
Νὰ ζήσω ἄστατην ζωὴν τὸν μόνον πόθον τρέφω.
Καθὼς δὲ φέρονται αὐτὰ πρὸς τῆς Αὐγῆς τὰ μέρη,
Πρὸς τὴν ἀνατολὴν κ' ἐμὲ ἡ φαντασία φέρει.

Δὲν εἶδα νὰ σαλεύωσιν αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου
Α'ρχαίαν ἐπιχύνουσαι σκιὰν μελαγχολίας.
Δὲν ἔπια τὸ ἅγιον νερὸν τοῦ Ἰορδάνου,
Ο"που τὸ θεῖον βάπτισμα ἐδέχθη ὁ Μεσίας.

Τῆς Μέμφιδος τὴν ἑκατὸν αἰώνων Πυραμίδα
Δὲν εἶδα εἰς τοὺς οὐρανοὺς μ' ἐκπεπληγμένον ὄμμα.
Ὦ φίλοι μου, δὲν εἶδα
Τὴν παλαιὰν Περσέπολιν, τὴν κόνιν της ἀκόμα,
Καὶ τῆς ψυχῆς μου νὰ ἠχῇ δὲν ἤκουσα τὴν λύραν
Εἰς τὴν κειμένην κατὰ γῆς καὶ κλαίουσαν Παλμύραν.

Αὐτὰ ὁ νοῦς μου πάντοτε, αὐτὰ καὶ ἡ ψυχή μου
Ζητεῖ καὶ ὀνειροπολεῖ καὶ δι' αὐτὰ στενάζει.
Τὸ ἄγριον εἶμαι πτηνόν, ὁ Φοίνιξ τῆς ἐρήμου.
Ἀλλὰ ὁ βάναυσος λαὸς «ποῦ τρέχεις;» μὲ φωνάζει·
«Ἀναίσθητε,! τὸν ἄρτον σου δὲν τρώγεις εἰς τὰ σκάφη;
«Τί τοὺς κανόνας τοὺς κοινοὺς σπουδάζεις ν' ἀνατρέψῃς;»
Ἀναίσθητοι σεῖς πρῶτοι!
Τοῦ ποιητοῦ εἶναι τροφὴ ἡ πλάνησις καὶ σκέψις...
(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠΙΛΗΣΜΩΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ.

Καθὼς εἰς ἓν λειβάδι, ποῦ βόσκουν νὰ τραφοῦν
Πολλῶν ὀρνίθων πλήθη, καὶ ἥσυχα τρυφοῦν,
Τ' ἁρπακτικὸν ἱεράκι ἐπάνω των πετᾷ.
Κι' ἁρπάζει, ὅποιαν φθάσῃ μ' ὀνύχι ἀγκυλωτά,
Εὐθὺς αὐταὶ φωνάζουν, ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὁρμοῦν,
Ποῦ νὰ κρυφθοῦν, νὰ φύγουν, ζητοῦν κ' ἐπιθυμοῦν,
Ἀλλ' ὡς ἂφ οὗ περάσῃ, εὐθὺς τὸ λησμονοῦν,
Γυρίζουν, πάλιν βόσκουν, καὶ χαίροντ' ἂν γεμοῦν.
Οἱ ἄνθρωποι ὁμοίως, ἀφοῦ εἰς τὴν σκηνὴν
Ἔλθουν αὐτοῦ τοῦ κόσμου, σκηνὴν προσωρινήν,
Αἰώνιοι νομίζουν, πῶς μέλλουν νὰ σταθοῦν,
Κι' ἀλλήλους πῶς νὰ φάγουν νὰ σχίσουν προσπαθοῦν,
Ἀλλ' ὅταν αἰφνιδίως ὁ θάνατος πετᾷ,
Κι' ἁρπάζῃ ὅποιον φθάσῃ, μ' ὀνύχια δυνατά,

Εὐθὺς αὐταὶ θρηνοῦσι, λυποῦνται δυσφοροῦν,
Κι' αὐτὴν τὴν ὥραν λέγουν πῶς ὅλοι καρτεροῦν.
Ἀλλ' ὥρ' ἀφ' οὗ περάσῃ, εὐθὺς τὰ λησμονοῦν,
Καὶ πάλιν τρώγουν, πίνουν, τὰ πάθη προσκυνοῦν.

(Μιχαὴλ Περδικάρης.)

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Εἰς δύο κόσμους ἵστασαι, ἂν ἔχῃς σώαν φρένα
Εἰς ἄπειρον αἰώνιον ἀόρατον τὸν ἕνα,
Κ' εἰς ἄλλον μικρὸν, πρόσκαιρον· διὰ νὰ τοὺς γνωρίσῃ
Τὸν ἄνθρωπον ἠθέλησεν ὁ Πλάστης νὰ προικίσῃ
Μὲ ἀοράτους, ὁρατὰς, ἐντὸς κ' ἐκτὸς αἰσθήσεις·
Μὲ δύο τὸν συνέθεσεν ἀντικειμένας φύσεις·
Ἡ ψυχικὴ καὶ ἄϋλος εἰς τοὺς χυδαίους μόνον
Ἀποστερεῖται βαθμηδὸν τὸν νοερόν της τόνον·
Ἀλλ' εἰς ἐμὲ, φωταβολεῖ ὡς ἄστρον χωρὶς δύσιν·
Ἀλλ' εἰς ἐμὲ ὡς κάτοπτρον ἀντανακλᾷ τὴν κτίσιν.
Ἀλλὰ περιφερόμενον τὸ βλέμμα τοῦ νοός μου
Εἰς ὁρατὰ, ἀόρατα, ἐντὸς, ἐκτὸς τοῦ κόσμου,
Σειρὰν εὑρίσκει αἰτιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων,
Τὸ ἄφθαρτον εἰς τὴν φθορὰν τῶν δημιουργημάτων,
Τὴν ἔντεχνον ἁπλότητα ὑπὸ τὸ σύνθετόν των,
Τὴν κεκρυμμένην τάξιν των ὑπὸ τὸ ἄτακτόν των,
Μίαν καὶ μόνην κίνησιν εἰς ὅλας τὰς κινήσεις,
Μίαν καὶ μόνην θέλησιν εἰς ὅλας τὰς θελήσεις.
Τὸ σύμπαν οὕτω θεωρῶν χωρὶς ὁμίχλης σκότος,
Δὲν εἶναι λέγω γέννημα τυφλοῦ συμβεβηκότος,
Ἀλλ' ἔντεχνος ἐνέργεια πνευματικῆς αἰτίας,
Μεγάλη πόλις τοῦ θεοῦ, πολῖται τῆς ὁποίας
Αἱ πλάσεις ἡμεῖς εἴμεθα, καὶ μόνος νομοθέτης
Ἡ μία, ἀδιαίρετος καὶ ἀγαθὴ θεότης.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς τοῦ σύμπαντος μερὶς ἐθεωρήθην
Καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ ἐπολιτογραφήθην,
Φεγγοβολεῖ οὐράνιος λαμπὰς εἰς τὴν ψυχήν μου·
Ὡς εἱμαρμένης δὲν φρονῶ συμβὰν τὴν ὕπαρξίν μου·
Τοῦ θείου μου προορισμοῦ γνωρίζω τὴν ἀξίαν,
Καὶ δὲν ἀνήκω εἰς γονεῖς, εἰς ἔθνους κοινωνίαν,
Εἰς μίαν μόνην χώραν γῆς, εἰς ἓν πλασμάτων εἶδος·
Πολίτης εἶμαι γενικὸς τῆς γενικῆς πατρίδος.
Ἡ τάξις ἡ ἐντέλεια τοῦ ὁρατοῦ μου κόσμου
Ὁ πρῶτος εἶναι κ' ἔσχατος καὶ κύριος σκοπός μου.
Ἂν τῆς μεγάλης πόλεως ἐπαπειλῶν τὴν τάξιν
Ζητήσῃ τύραννος αἰσχρὸς παράνομόν μου πρᾶξιν,
Πενία, φυγή, θάνατος, καὶ ἂν μὲ περιμένῃ,
Πενίαν, φυγήν, θάνατον, ἡ σάρξ μου ὑπομένει.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

ΤΟ ΠΑΝ ΦΘΑΡΤΟΝ.

Ἐθαύμαζα τὸν πλάτανον εἰς τῶν βουνῶν τὰ ὕψη.
Τοὺς λόφους ὁλοτρίγυρα ἐφαίνετο θὰ κρύψῃ
Μὲ τὸ παχύ του φύλλωμα.
Πλὴν σκώληξ τὴν καρδίαν του αἰῶνας εἶχε φθείρει,
Καὶ ἤδη σκέλεθρον γυμνὸν ὁ θάνατος τὸν σύρει
Εἰς τῶν βουνῶν τὸ κοίλωμα.

Ῥοφοῦν ξηρὰν μετὰ ξηρὰν τ' ἀχόρταγα πελάγη.
Τὴν Σιβηρίαν ἔπνιξαν γιγαντιαῖοι πάγοι,
Τὴν Ἀραβίαν ἄμμοι.
Τὸ στάδιον τῆς κτίσεως εἰς τάφον εὐρὺν λήγει.
Πᾶν πλάσμα εἶναι κτῆμά του, ἀφ' ὅπου καὶ ἂν φύγῃ,
Καὶ ὅπου ἂν προσδράμῃ.

Περιηγήθην εἰς τὴν γῆν κ' ἐρώτησα ποῦ εἶναι
Ἡ οὐρανόκτιστος Τρῳάς, αἱ ἔνδοξοι Ἀθῆναι,
Κ' ἀπήντησα συντρίμματα.

Μετὰ τὴν γῆν τὸν οὐρανὸν ἀτένισα μ' ἐλπίδα·
Τὰ ἄστρα ἐμελέτησα, κι αὐτὰ νὰ σβύνουν εἶδα
Εἰς μαῦρα διαστήματα.

Σὲ τὸν δοτῆρα τῆς ζωῆς, τὸν πρὸ αἰώνων ζῶντα,
Σὲ πάντες ὡς ἐνέχυρον παρίστων εἰς τὰ ὄντα
Πῶς εἶν' ἀθανασία!
Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δίσκον σου τὸν φλογισμένον εἶδα
Πῶς ἔθεσεν ὁ θάνατος τὴν μαύρην του σφραγίδα,
Καὶ εἶπ' «Ἀπελπισία!»

Μὲ φρίκην τῆς μητρός μου γῆς πατῶ τὸ νεκρὸν χῶμα,
Αἱμάτων εἶναι ζύμωμα, πτωμάτων εἶναι στρῶμα
Ἡ μαύρη κατοικία μας·
Πολλοὶ παρῆλθον πρὸ ἐμοῦ, πολλοὶ περνοῦν ἐμπρός μου,
Θὲ νὰ περάσω μὲ πολλοὺς ὡς ἔλθῃ ὁ καιρός μου.
Ἰδοὺ ἡ ἱστορία μας.

(Ἀλεξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς.)

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣΚΑΙΡΟΣ.

Εἰς βουνὸ ἐγώ, κι' ὁ Ἔρως,
Κ' ἡ ἀγάπη μου μαζύ,
Κι' ὁ θεὸς Καιρὸς ὁ γέρος
Ἀνεβαίνομεν πεζοί.
Ἡ ἀγάπη μ' ἀποστοῦσε
Εἰς τὸν δρόμον τὸν σκληρόν,
Καὶ ὁ ἔρωτας περνοῦσε
Βιαστικὰ μὲ τὸν Καιρόν.
Στάσου λέγω Ἐρωτά μου!
Καὶ μὴ τρέχετ' ὀμπροστά.
Ἡ καλή συντρόφισσά μου
Ἡ ἀγάπη δὲν βαστᾷ

Τότε βλέπω καὶ τανίζουν
Καὶ οἱ δυό τους τὰ φτερά,
Καὶ τ' ἁπλώνουν, καὶ ἀρχίζουν
Καὶ πετοῦν, πετοῦν γερά.
Φίλοι, λέγω, ποῦ πετᾶτε;
Τόση βία διατί;
Ἡ ἀγάπη μας κυττάζω
Ὥραν ὤρ ἀδυνατεῖ.
Τότ' ὁ ἔρωτας γυρίζει
Καὶ μὲ λέγει τὸ παρόν.
Πῶς ἀργῆθεν συνειθίζει
Νὰ πετᾷ μὲ τὸν Καιρόν.

(Ἀθανάσιος Χριστόπουλος.)

Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.

Ψυχή! ἐκτὸς τοῦ κόσμου μας ὡς ἄστρον θ' ἀνατείλῃς·
Δὲν εἶσαι ἀποτέλεσμα ὀργανισμοῦ τῆς ὕλης·
Τὸ πῦρ σου, τὸ αἰσθάνομαι, τὸ μέτωπόν μου φλέγει·
Ναί, εἶσ' ἀθάνατος ... φωνὴ κρυφία μὲ τὸ λέγει·
Ἀπὸ τὴν πρὸς τοὺς οὐρανοὺς συχνὴν ἀνύψωσίν σου
Τεκμαίρομαι οὐράνιον καὶ τὴν καταγωγήν σου·
Θνητὴ ἂν ἦσαι, διατὶ τὸ ἀσθενές μου σῶμα,
Ἐνῷ εἰς ἐλαφρόπτερον βαρυκοιμᾶται στρῶμα,
Σὺ ἀγρυπνεῖς καὶ τρέχουσα εἰς πτέρυγας ὀνείρου
Ἐλεύθερη ὁδοιπορεῖς ἐν μέσῳ τοῦ ἀπείρου;...
Εἰς τὴν ἐνδόμυχον θνητὲ πεποίθησίν σου μεῖνε·
Γῆ ἐφερίας πρόσκαιρος ὁ κόσμος αὐτὸς εἶναι
Ὁ οὐρανός, πατρίς μας,
Τῆς ἄλλης καὶ παντοτεινῆς κ' εὐδαίμονος ζωῆς μας,
Αὐτ' ἡ ζωὴ μικρὸν συμβὰν καὶ στιγμιαία φάσις·
Ὁ θάνατος ἡ ἀληθὴς κ' αἰώνιός μας στάσις...

Ὁποίας θέλει αἰσθανθῇ ἐκστάσεις ἡ ψυχή μας.
Ὡς ὕφασμα, ὅταν λυθῇ ἀράχνης ἡ ζωή μας,
Καθὼς τὸ παραπέτασμα τῆς φύσεως ἀνοίξῃ,
Τῆς ἀληθείας ὁ Θεὸς τὸ φῶς καθὼς μᾶς δείξῃ
Καὶ μᾶς εἰπῇ. «Τὸ ἔνδυμα τῆς πλάνης σας ἀφῆτε·
«Τὴν ἄλυσιν τῶν ὄντων μου, ἰδέτε καὶ χαρῆτε»
Ὁ εἰς πελάγη πλανηθεὶς καὶ μακρυνὰ καὶ ξένα
Καὶ τέλος τῆς πατρίδος του ἐγγίσας τὸν λιμένα,
Σκιρτᾷ καὶ χύνει δάκρυα χαρᾶς ἀνεκλαλήτου,
Οἱ οὐρανοὶ τὸν τέρπουσιν, οἱ πάλαι γνώριμοί του,
Τὸν περιμένει καὶ πιστῆς συμβίας του ἀγκάλη,
Κ' ἑορταζόντων φίλων του ἀνθοστεφὴς φιάλη!
Χαρὰ ὁμοίως κ' ἔκστασις! ὁπόταν κατ' ἐλπίδα
Εἰς τὴν τερπνήν της ἡ ψυχὴ προσορμισθῇ πατρίδα,
Καὶ τρέξωσιν εἰς τὰς ἀκτὰς ἐράσμιά της ὄντα,
Ἠγαπημένα πρὸ ἐτῶν, καὶ πρὸ ἐτῶν ἀπόντα!
Ἀκτὶς ἐκεῖσε ἡ ψυχὴ τοῦ ἀληθοῦς ἡλίου,
Καὶ εἰς τὸ φῶς προκύπτουσα ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου,
Καὶ βλέπει ἀπὸ σκοπιᾶς τὸν κάτωθέν της πόντον,
Καὶ ψαύει καὶ προσψηλαφεῖ τὰς κορυφὰς τῶν ὄντων.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Η ΑΥΤΗ ΥΛΗ.

Συχεραντοῦν τὸν θάνατον· μὲ φονικὸν ὀδόντα
Δὲν πνίγει ὅ,τι ζωντανὸν, οὐδὲ ῥοφᾷ τὰ ὄντα
Οὐδὲ τὴν ὕλην φθείρει.
Ἀπὸ τὴν φύσιν ἀπαιτεῖ τὸν τακτικόν της φόρον·
Δρέπει τοὺς στάχεις τοὺς ξηροὺς, καὶ ἀπ' αὐτῶν τὸν σπόρον,
Πρὸς νέον θέρος σπείρει.

Μὲ τὴν πνοήν του, τῆς ζωῆς τὰ ὕδατα ταράττει·
Τὴν φύσιν σπρώχν' εἰς τὰ ἐμπρὸς, καὶ τὴν ὁδόν της φράττει

Ἐξόπισθεν μὲ μνήματα.
Συλλέγει μετ' ἐπιμονῆς τὰ ῥάκη τῶν αἰώνων,
Καὶ ὕλην δίδει πρόχειρον εἰς τὸν τεχνίτην χρόνον
Πρὸς νέα τεχνουργήματα.

Ἀλλὰ πρὸς τ' ἄϋλα πετοῦν οἱ ἄϋλοι σπινθῆρες.
Τοὺς σέβονται θρησκευτικῶς αἱ βάναυσοί του χεῖρες
Κ' ἐγγίζουν μόνον χῶμα·
Διότι ἄϋλος ψυχὴ τὰ σώματα συνδέει
Διότι εἰς τὸ ἅγιον τῶν ὄντων ἐπιπλέει
Αὐτὴ μετὰ τὸ σῶμα.

Τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος περίβλεπτοι κομῆται,
Ὅσοι τὸ φῶς ἐχύσατε εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ζῆτε,
Διότι μᾶς ἐμπνέετε·
Διότι σῶμα καὶ ψυχὴν οἱ τάφοι σας ἂν θάπτουν,
Πῶς ἔτι αἱ ἰδέαι σας πυρκαϊὰς ἀνάπτουν;
Καὶ πῶς σβυσθέντες καίετε;

Ὁ διαβὰς τὰ ὄρη μας τὴν νύκτα ἐδοιπόρος,
Πολλάκις ἤκουσε φωνὰς κρυφίας εἰς τὸ ὄρος
Καὶ ἀποκρίσεις ξένας,
Κ' ᾐσθάνθ' εἰς τὴν καρδίαν του τὸ αἷμά του παγόνον,
Καὶ εἶδε φρίττων μεταξὺ τῶν βράχων καὶ τῶν κλόνων
Σκιὰς κατερχομένας.

Καὶ βλέπων λάκκους καὶ σωροὺς ὀστέων καὶ κρανίων,
Ἐγνώρισεν ὅτι μαχῶν ἐπέρασε πεδίον,
Κ' ἐκεῖνοι ὅτι τάφοι μας,
Καὶ πῦρ ἐχύθη καυστικὸν εἰς τὰς ψυχρὰς του φλέβας,
Κ' ἐστάθη μὲ θρησκευτικὸν νὰ προσκυνήσῃ σέβας
Τὰ ἱερὰ ἐδάφη μας.

(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς.)

Η ΚΑΛΗ ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ.

Η' ἄνοιξ', εἶδες, πέρασε.
Τὸ καλοκαίρι γέρασε,
Χειμώνιασε καὶ πάϊ.
Καὶ τώρ' ἀπελπισμένα
Τὰ πρώην ἀνθισμένα
Τὸ χιόνι τὰ χτυπάϊ.
Τὰ χόρτα ἐξεράθηκαν,
Καὶ τ' ἄνθη ἐμαράθηκαν,
Γυμνώθηκεν ἡ γῆ,
Τὸ κάλλος της ἐσβύσθη,
Σ' τὸ χάος ἐβυθίσθη,
'Σ τὴν πρώτη του πηγή·
Ταλαίπωρη νεότητα
Ἰδὲ τὴν ματαιότητα.
Τὸ κάλλος ἀπερνάϊ
Καὶ τ' ἄνθος τῆς καλῆς μας
Καὶ τρυφερῆς ζωῆς μας
Μονόφορα γυρνάϊ.
Λοιπὸν μὴ συναρπάζεσαι,
Σ' τὸ μέλλον μὴ ξιπάζεσαι,
Μόν στέργε τὸ παρόν.
Καὶ ὅσο 'ς τ' ἄνθος εἶσαι,
Εὐφραίνου, χαίρου, ζῆσε·
Μὴ χάνῃς τὸν καιρόν.
(Ἀθανάσιος Χριστόπουλος.)

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

Ἄφες με εἰς τὰς ἀγκάλας νὰ χαρῶ τῆς ἐξοχῆς
Τὴν ἐνέργειαν τὴν πλήρη τοῦ νοὸς καὶ τῆς ψυχῆς·
Μὲ τὴν δρόσον μὲ τὰ χόρτα μὲ τοὺς ῥύακας νὰ παίξω,
Νὰ πηδήσω καὶ νὰ τρέξω,

Νὰ ἐνθυμηθῶ τὰς τέρψεις τῆς χρυσῆς νεότητός μου,
Καὶ νὰ λησμονήσω τόσας ἀθλιότητας τοῦ κόσμου.

Σᾶς εὐγνωμονῶ εὐώδεις πρασινόκλαδοι μυρσίναι!
Κρυπταὶ κεῖνται ὄπισθέν σας αἱ πολύκροτοι Ἀθῆναι,
Καὶ μὲ τὰ πυκνά σας φύλλα μὲ καλύπτετε τὰ τείχη
Τῆς προτέρας φυλακῆς μου,
Καὶ δὲν βλέπω ποῦ κλεισμένους κατεδίκαζεν ἡ τύχη
Τόσους χρόνους τῆς ζωῆς μου.

Πλὴν τὰ θέλγητρά σου φύσις! διατί τὰ χαίρω τρέ-
μων;
Ἀπατῶμαι, ἢ δὲν εἶμαι ἀνεξάρτητος κ' εὐδαίμων;
Στέγης ὄροφον δὲν ἔχω τὸν ὡραῖον οὐρανόν,
Μουσικήν μου τὴν ὡραίαν μελῳδίαν τῶν πτηνῶν;
Καὶ μὲ βλέμμ' ἀκτινοβόλον
Μετὰ θάρρους δὲν ὑψοῦμαι πρὸς τὸν Ποιητὴν τῶν ὅλων;

Ἀλλ' ἀκούω εἰς τὰ ὕψη τὸν φαιδρὸν κορυδαλόν.
Ἀλλ' ἀκούω εἰς τὰ δάση τὸν ποιμενικὸν αὐλόν.
Τὴν Ἐλευθερίαν βλέπω εἰς τὰ χόρτα καθημένην,
Ὡς βοσκὴν ἐνδεδυμένην·

Τρέξετε τῆς πρωτευούσης μάταιοι πολιτικοί!
Νὰ ἰδῆτε ὁ εὐδαίμων ἄνθρωπος ποῦ κατοικεῖ·

Ὦ βουνά, ὦ πεδιάδες!
Ἄνθη! βρύσεις! πρασινάδες!
Ο' φιλόσοφος τὸν νοῦν του εἰς τοὺς κόλπους σας εὑρίσκει,
Ζῇ ἐν μέσῳ σας ἡσύχως καὶ ἡσύχως ἀποθνήσκει·
Εἰς τοὺς κόλπους σας μὲ δάκρυ πικροτάτης μετανοίας
Ἀ'παρνοῦμαι τῆς ζωῆς μου τὰς ἀπάτας καὶ μωρίας.

Διὰ τί δὲν ἦλθα νέος εἰς τοὺς σκιερούς σας τόπους!
Πόσας ὥρας τῆς ζωῆς μου ἔχασα μὲ τοὺς ἀνθρώπους,

Πόσας ἄλλας μὲ τὰς σκέψεις, μὲ τὰ πάθη μου μαζύ!
Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν γένει πόσας ὥρας ὅμως ζῆ!

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

Η ΕΡΗΜΙΑ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ.

Ὅταν τὰ πάντα σιωποῦν, ὁ κόσμος ἡσυχάσῃ
Καὶ τῆς νυκτὸς αἱ πτέρυγες τὸ σκότος ἐξαπλώνουν,
Ποία φωνὴ ἀνθρώπινος δύναται νὰ ἐκφράσῃ
Τὰ ἱλαρὰ αἰσθήματα ποῦ μὲ περικυκλόνουν!

Τότ᾽ ἡ ψυχὴ ἐπιθυμεῖ ᾽ς τὰ ὕψη νὰ πετάξῃ·
Ἐπιθυμεῖ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλην κατοικίαν·
Τῶν οὐρανῶν τὴν σιωπὴν, τὴν θείαν ἠρεμίαν
Ἀπὸ σιμὰ νὰ αἰσθανθῇ, τὴν ὕπαρξιν ν᾽ ἀλλάξῃ.

᾽Σ τοῦ ὑψηλοῦ ἡλιακοῦ τὸ παγωμένον τεῖχος
Συλλογισμένη ἔθεσα τὰς χεῖράς μου ἐπάνω,
Προσέχουσα ἀκίνητος, μὴν ἀκουσθῇ ὁ ἦχος
Τῆς ἁρμονίας τῶν σφαιρῶν νὰ πίπτῃ ἀπὸ τ᾽ ἄνω.

Τὰ κύματα ἐκύτταζα ποῦ στέλλει ἕνα τ᾽ ἄλλο·
Θὲ νὰ περάσουν ἔλεγα ὠκεανὸ μεγάλο,
Καὶ θ᾽ ἀσπασθοῦν τὴν ἀνθηρὰν ὡραίαν παραλίαν,
Τῆς Ἰταλίας, ὁποῦ ζῇ εἰς μαγευμένας χώρας
Ἐκεῖνος ὅστις μ᾽ ἔδειξε τοῦ βίου τὴν πορείαν,
Καὶ ἀπεράσαμεν ὁμοῦ τὰς παιδικάς μας ὥρας.

Ἐκστατικὴ ὑπέλαβα, ἀπὸ τὴν ἠρεμίαν,
Τῆς σοφοτάτης μηχανῆς μὴν ἔφθασεν ἡ παῦσις.
Πλὴν τοῦ πελάγους τακτικὴ καὶ σιγαλέα θραῦσις,
Τοῦ κόσμου μ᾽ ἀνεκάλεσε πάλιν τὴν ἁρμονίαν.

(Ἑλένη . . . . Ποιήτρια Ἰωνίας.)

Η ΑΓΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ.

Καθὼς ὁπόταν ὑετὸς Μαρτίου καρποφόρος
Ν' ἀνθοστολίσῃ ἔρχεται τὴν πεδιάδα, τ' ὄρος,
Μακρόθεν ἀναγγέλλεται μὲ πάταγον ἀέρων
Κ' εἰς μαργαρίτας χύνεται, τὴν ἀφθονίαν φέρων,
Ὁμοίως καὶ τοῦ Τύπου μας ὁ συγκρουσμὸς ὁ μέγας
Θὰ ῥοδοστέψῃ τὰς πτωχὰς ἑλληνικάς μας στέγας.

Ἂν καὶ καλύπτῃ κἄποτε σκοποὺς μηχανοῤῥάφων,
Τὸ ἔργον εἶναι ἅγιον τῶν Δημοσιογράφων.
Τοῦ κάτω κόσμου κάτοικος, καὶ τοῦτόν μας ἐκπλήττων,
Τυπογραφίας ἀρχηγὸς καὶ ὁ Φραγκλῖνος ἦτον.

Ἐκήρυξε τὸν πόλεμον εἰς τὰς Τυπογραφίας
Βουρβῶνος ὁ χιλιετὴς Μονάρχης τῆς Γαλλίας.
Ὡς πυροβόλων στόματα καὶ τὰ τυπογραφεῖα
Νὰ κλείσῃ ἐπεχείρησε· τοῦ Τύπου τὰ στοιχεῖα,
Αὐτὰ τὰ σιδηρόβολα τοῦ πλάστου νὰ συντρίψῃ,
Ἐζήτησε· κατώρθωσε τὸν θρόνον του νὰ ῥίψῃ.

Φρικτὴ αὐγὴ τῆς εἰκοστῆς ἑβδόμης Ἰουλίου!
Ἡμέρα εἰς Παρίσια στασιασμοῦ ἀγρίου!
«Στὰ ὅπλα!» ἔκραξε λαὸς ἀμέτρων χιλιάδων
Τὸν θούριον Διθύραμβον τῆς Μασσαλίας ᾄδων,
Καὶ ὅμοιος μ' ἀφρίζοντα, μὲ γαυριῶντα ἵππον,
Εἰς τὰς πλατείας ἔτρεχε μὲ πάταγον καὶ κτύπον.
Ὡς ταῦρος σφαγιζόμενος ἐγόγγυζεν ἡ πόλις,
Ταραττομένη, ῥέουσα καὶ κρατουμένη μόλις.
Πλὴν αἷμα αἰσθανόμενος πολίτου εἰς τὰς φλέβας,
Ὁ στρατιώτης στέκεται καὶ θεωρεῖ μὲ σέβας.
Αἰὼν ἀδόλου ἀρετῆς, ὁ Λαφαγέτης πάλιν
Εὐθύνει τὴν ἐθνοφρουρὰν τῶν Γάλλων τὴν μεγάλην,

Κ' εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ ὁρμὴ γαληνιᾷ τοῦ δήμου·
Ἀλλ' ἐπὶ πλοίου μισθωτοῦ, ἀγνώστου καὶ ἀσήμου
Ἀποδημεῖ μὲ ταπεινὰ καὶ πένθιμα ἱστία
Βουρβόνων ἡ βαθύῤῥιζος μεγάλη Δυναστεία.

(Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ. Ἀλέξανδρος Σοῦτσος.)

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ.

Εἷς μόνος ἔστω βασιλεύς· εἷς θυελλώδη πόντον
Εἷς μόνος πηδαλιουχῶν τὴν τύχην τῶν πλεόντων,
Ἓν κέντρον, μία δύναμις, χεὶρ μία ἔστω μόνη
Τῆς δημοσίου μηχανῆς τοὺς μίτους νὰ ἑνώνῃ·
Θέλω τὴν πόλιν θάλλουσαν, κ' ἐπὶ τοῦ κολοφῶνος,
Ἀνεύθυνος, ἀπρόσβλητος νὰ ἵσταται ὁ θρόνος·
Ἐν μέσῳ ἀξιώσεων διαπληκτιζομένων,
Ὡς βράχος εἰς τὰ κύματα ἑδραῖος διαμένων,
Τῶν νόμων πρῶτος πρόμαχὼν καὶ ἄγρυπνος φρουρός των,
Καὶ ἀσφαλὴς ἐγγύησις τῆς ἐκτελέσεώς των.
Καὶ ὑπὸ τὰς ἀκτῖνάς του τῶν νόμων οἱ ἐργάται,
Οἱ προὔχοντες οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ ἔθνους παραστάται,
Ὁρίζοντες ἰσοζυγῶς τὴν δύναμιν ἀλλήλων,
Καὶ τὰ κοινὰ σταθμίζοντες συμφέροντα μὲ ζῆλον.
Ἡ μονιμότης ἀφ' ἑνὸς μετὰ τῆς ἐξουσίας,
Κ' ἑτέρωθεν ἡ πρόοδος ἡ τῆς ἐλευθερίας·
Ἡ μὲν συνέχουσα, ἡ δέ, ἐκτείνουσα εἰς πλάτος,
Κ' ὑπ' ἀμφοτέρας ἐνταὐτῷ σωζόμενον τὸ κράτος.

(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Παραμονή.)

ΤΑ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εἰς Ἕλληνας συντρίβοντας τὰ δουλικὰ δεσμά των
Δὲν λείπουν ὑποδείγματα λαμπρῶν πολιτευμάτων.
Οὐδὲ νὰ ἀπαιτήσωσιν εἰς ἔθνη πρέπει ἄλλα
Ὅσα τοῖς ἔδωσαν αὐτοὶ μαθήματα μεγάλα.
Ὁπόταν ἀνασκάψωσι τὰ ξίφη μας τὸ βάρος
Ποῦ τὴν ἐλευθερίαν μας κατέχωσε βαρβάρως,
Ὡς τεθαμμένον λείψανον ναοῦ γιγαντιαίου
Θενὰ προκύψῃ ἡ Ἑλλὰς τοῦ κόσμου τοῦ ἀρχαίου.
Ἂς ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐποχὰς ἐκείνας·
Τὸν δῆμον πάλιν ἂς ἰδῇ ἡ Πνὺξ εἰς τὰς Ἀθήνας,
Κυκλοῦντες μ' ἐνθουσιασμὸν τὸ βῆμα τῶν ῥητόρων,
Εἰς Σπάρτην ἂς ἀνεγερθοῦν οἱ θρόνοι τῶν ἐφόρων.
Τοὺς Βοιωτάρχας ὡς καὶ πρὶν ἂς λάβῃ ὁ Θηβαῖος,
Κ' εἰς πᾶσαν πόλιν ἂς δοθῇ ὁ νόμος ὁ ἀρχαῖος.
Οἱ νόμοι πρὸς τὴν εὔκλειαν τὰ ἔθνη ἀνατρέφουν,
Καλοί, τὰ ἀνυψώνουσι, κακοί, τὰ καταστρέφουν.
Ἡ εὐτυχὴς ἐπιῤῥοὴ τῶν νόμων τῶν πατρῴων,
Πληροῖ τὴν ἱστορίαν μας μὲ φάλαγγας ἡρώων·
Τὸ ἔθνος τὴν ἰδίαν του ποθοῦν εὐημερίαν,
Ἂς τὴν παρέχ' εἰς ἑαυτὸ μὲ δύναμιν ἰδίαν.
Ἂς ἐπιβάλλῃ μόνον του καὶ ἂς τηρῇ τὸν νόμον·
Τὸ ἔθνος εἶναι πάντοτε σοφώτερον ἀτόμων.
Λαὸς ποῦ ὅπλα ἔλαβε καὶ ποῦ ἠλευθερώθη,
Διέῤῥηξε τὸν παιδικὸν χιτῶνα καὶ ἠνδρώθη·
Καὶ καθεσθεὶς ὁ ἴδιος εἰς τὸ πηδάλιόν του,
Εἰς τοὺς κινδύνους δύναται ν' ἀντισταθῇ τοῦ πόντου.
Πλατύνοντ' αἱ διάνοιαι εἰς τὴν δημοκρατίαν·
Ἐκεῖ γεννῶνται κολοσσοί! Ἐκεῖ τὴν εὐφυΐαν

Οὐδὲν πιέζει, πρὸς τὴν γῆν ὁπόταν ἐωρῆται,
Ἐκεῖ τὰ ἔργα τὰ λαμπρά, οἱ ἔνδοξοι πολῖται.
(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς.)

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΑΤΟΠΟΙ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ ΜΑΣ.

Ὁ Θεός, ἐνθρονισμένος στὸ οὐράνιον παλάτι,
Τὰς ἡνίας τῶν ἀστέρων εἰς τὰς χεῖρας του ἐκράτει·
Μὲ τὸ τηλεσκόπιόν του εἶδε κάπου μακρυνά
Καὶ τῆς μικροτάτης γῆς μας τὸν πλανήτην νὰ γυρνᾷ.
Ἕνα ἕνα τοὺς λαοὺς της κύτταξε μὲ τὴν ἀράδα,
Καὶ τὴν κεφαλήν του σείων εἶπε βλέπων τὴν Ἑλλάδα·
« Ἂν ἠξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαός,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

Κἄποτε τ' αὐτὶ τεντόνω, καὶ ἀκούω τῶν ἀνθρώπων
Ταῖς ἀστείαις προσευχαῖς·
Ἕνας ἥλιον γυρεύει, ἄλλος ἄκοπαις βροχαῖς,
Κι' ἄλλος μὲ ζητεῖ τοῦ ἄλλου νὰ διαδεχθῇ τὸν τόπον·
Ὁ καθεὶς ἐνώπιόν μου τὰ ἐγκλήματά του φέρει,
Καὶ συνένοχόν του θέλει ὡς κ' ἐμὲ νὰ καταφέρῃ.
Ἂν ἠξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαός,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

Ὡς νὰ ἤμουν τύραννός του, τρέμων καὶ γονυκλιτῶς
Τοὺς βωμοὺς καὶ νάρθηκάς μου μὲ τὰ δάκρυά του βρέχει,
Στὴν ἑλληνικήν του γλῶσσαν, ποῦ δὲν ἐννοεῖ κι αὐτός,
Πουρνὸ βράδυ λέγει, λέγει, καὶ τελειωμὸν δὲν ἔχει.
Δι' ἐμὲ φωνάζει ἕνας πῶς νηστεύει ἕναν χρόνον,
Καὶ πῶς ἔγεινε ὁ ἄλλος ἀσκητὴς δι' ἐμὲ μόνον.
Ἂν ἠξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαός,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

Μερικοὶ μὲ μαῦρα ῥάσα εὐλογοῦν, ἢ ἀφορίζουν
Καὶ τὸν ὄχλον δεκατίζουν.

Σάρκα ρυπαρὰν καὶ πάθη προσπαθοῦν νὰ μὲ φορέσουν,
Κ' ἡ καρδιά των ὅσα θέλει, αὐτὰ λέγουν πῶς μ' ἀρέσουν.
Τὴν κατάρα των νὰ ἔχω ἂν ποτέ μου εἰς τ' αὐτὶ
Ὁ ἀθῶος ἐγὼ Πλάστης μυστικὰ τοὺς εἶπά τι.
Ἂν ἠξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαὸς,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!
(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΜΑΚΡΑΝ ΤΩΝ ΕΓΚΟΣΜΙΩΝ.

Εἰς τὸν θεὸν τὰ τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς τὸν βασιλέα
Τὰ βασιλέων. Σέβεσθε τὸν λόγον τοῦ υἱοῦ του,
« Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. »
Ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν στήνει θρόνον
Ἐντὸς τῶν συνειδήσεων καὶ τῶν ψυχῶν μας μόνον.
Δὲν τὴν διέπουν ἄνθρωποι, δὲν ἄρχει διὰ βίας,
Ἀλλὰ ἀποκαλύπτεται εἰς θείας ἐπιπνοίας·
Ἁγνὴ καθὼς τὸ λίβανον τῆς λειτουργίας, πρέπει
Τοῦ ἱερέως ἡ ψυχὴ πρὸς οὐρανὸν νὰ ῥέπῃ.
Ὁ λειτουργὸς ὁποῦ κιρνᾷ τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον,
Μολύνει τὸ μυστήριον ἀπτόμενος γηΐνων.
Ἡ προσευχὴ, τὸ δίδαγμα, ἰδοὺ τοῦ ἱερέως
Ἡ δύναμις ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ὅπλον καὶ τὸ χρέος.
Αὐτὸς εἶν' ἐπιείκεια καὶ χάρις καὶ συγγνώμη,
Αὐτὸς τὸν πταίστην εὐλογεῖ ποῦ τιμωροῦν οἱ νόμοι.
Ὁ νόμος πράξεις ἐρευνᾷ, αὐτὸς δὲ συνειδήσεις·
Ὁ νόμος ἔχει ἀπειλὰς, ὁ δ' ἱερεὺς δεήσεις.
Προσέξατε μὴν ἑνωθοῦν ἐντὸς μιᾶς παλάμης
Ἀμφότερ' αἱ συνέχουσαι τὸν ἄνθρωπον δυνάμεις,
Καὶ ὅπλον ἐπικίνδυνον, ἐπὶ σταυροῦ ἡ σπάθη,
Ἀφρόνως μὴ παραδοθῇ εἰς τῶν θνητῶν τὰ πάθη.
Φιλοδοξία ποῦ φορεῖ τὸν ἱερὸν μανδύαν
Πολλάκις πᾶσαν κοσμικὴν νικᾷ φιλοδοξίαν,

Καὶ ὁ σταυρὸς ὑπηρετῶν βουλήσεις τῶν ἀνθρώπων,
Πολλάκις μάστιξ γίνεται εἰς χεῖρας κακοτρόπων.
('Αλέξ. 'Ρίζος 'Ραγκαβῆς. Παραμονή.)

Η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Η
Η ΝΥΝ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὦ δόξα... τοὺς 'Ρωμαϊκοὺς δαμάσας λεγεῶνας
Ὡς γίγας ἐπεκάθησας Χριστέ! εἰς τοὺς αἰῶνας,
Ὁ μόλις ἔχων δώδεκα ἐν πρώτοις ἀποστόλους
Ὡς ὀπαδούς σου τοὺς λαοὺς κατόπιν σύρεις ὅλους!...
Ἅπασας ἐκυρίευσας τοῦ ἔτους τὰς ἡμέρας,
Ἐκ σοῦ τὸ ἔτος ἄρχεται, κ' εἰς σὲ λαμβάνει πέρας.

Οἱ βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς σ' ἐδίωξαν ἀνόμως
Μετὰ λῃστῶν εἰς τὸν σταυρὸν σ' ἐνέπηξαν· καὶ ὅμως
Ὦ δόξα! ὁ σταυρός σου
Τὸ ἀπευκταῖον ὄργανον τῆς ἀτιμώσεώς σου,
Ὡς ἔμβλημά των ἱερὸν, ὡς σύμβολον ὡραῖον,
Μυρία διαδήματα στολίζει βασιλέων,
Κ' εἰς θόλους, ὑψηλῶν ναῶν ἐγγίζων εἰς τὰ νέφη,
Ὡς ἄστρον στερεώματος τὴν οἰκουμένην στέφει.

Ἰδοὺ εἰς τὴν ἑπτάλοφον μετὰ πομπῆς ἐμβαίνει
Καὶ ὑπὲρ τὸν ἀδάμαντα ἰδοὺ τετιμημένον
Τὸ τοῦ σταυροῦ σου ξύλον·
Ἰδοὺ 'Ρωμαῖος βασιλεὺς κατὰ βαρβάρων τρέχει,
Κ' εἰς περικεφαλαίαν του ὡς ἔρεισμά του ἔχει
Τὸν σιδηροῦν σου ἧλον.
Ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ τάφου σου μεσημβρινοί, ἀρκτῷοι,
Σταυροφοροῦντες οἱ λαοὶ συῤῥέουσιν ἀθρόοι.

Ναί! ὁ ἀστὴρ ὁ φαεινὸς
Ὁ θεαθεὶς εἰς Βηθλεὲμ ὑπὸ τῶν μάγων τότε
Δὲν θέλει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξαλειφθῇ, πλὴν ὅτε
Ἐξαλειφθῇ ὁ οὐρανός.
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΠΟΘΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ἂν ἡ Ἑλλὰς ἀνεγερθῇ ὡς ἄλλοτε μεγάλη,
Τὴν πρίν της δόξαν ὁ θεὸς ἐὰν τὴν περιβάλῃ,
Ἂν ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ πεπρωμένον εἶναι
Τῆς γῆς ἀδάμας ὡς ποτὲ νὰ λάμψουν αἱ Ἀθῆναι
Ἢ Σπάρτη ν' ἀναγεννηθῇ, ν' ἀναστηθοῦν αἱ Θῆβαι,
Τὰ κολοβὰ ἐρείπια καὶ τῶν πετρῶν αἱ στίβαι
Νὰ γίνουν πάλιν θέατρα, τεμένη καὶ Μουσεῖα,
Νὰ καταβῇ ἐξ οὐρανοῦ ἡ παλαιὰ σοφία,
Καὶ οἱ ἱεροφάντεις της, ἀθάνατοι Σωκράτης,
Τὴν γῆν ν' ἀναμορφώσωσι μὲ τὰ κηρύγματά της,
Ἂν μέλλῃ πάλιν τῆς Πνυκὸς νὰ ἀντηχῇ ὁ ἄμβων
Εἰς τῶν ῥητόρων τὴν φωνὴν ἐμπρὸς λαῶν ἐκθάμβων,
Καὶ νὰ κατέλθ' ἡ ποίησις ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας
Ὡς ἀηδὼν τοῦ ἔαρος τῆς ἀνεξαρτησίας,
Ἂν ἴσως πέπρωται ἡ γῆ χειροκροτοῦσα πάλιν
Να ἴδῃ τῶν Θερμοπυλῶν τὴν Περσεφόνον πάλην,
Κ' ἡ ἱστορί' ἀνοίγουσα τὰς παλαιὰς διφθέρας,
Νὰ γράψ' εἰς τὰς σελίδας της σελίδας νεωτέρας,
Μίαν ἂς ζήσω ἀπ' αὐτὰς, ἡμέραν μίαν μόνον,
Ἕλλην ἐλεύθερος ζυγοῦ, πολίτης ἄλλων χρόνων,
Κ' ἐρρέτω καὶ τὸ μέλλον μου τὸ εἰς τὸν τάφον λῆγον,
Ἐρρέτω καὶ τὸ παρελθὸν — ἐκτὸς στιγμῶν ὀλίγων!
(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Παραμονή.)

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ.

Ψυχρὸς πρὸς ὅλα διατί κατήντησα ὡς τάφος;
Καθὼς τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ παλαιὸς ζωγράφος
Μὲ σκέπην εἰς τὸ πρόσωπον εἰκονισμένον εἶχε,
Τὸ μέτωπόν μου διατί ἐκάλυψαν αἱ Τύχαι;
Καὶ διατί μ' ἐσκίασε μελαγχολίας νέφος;
Ὑπὸ ἰτέαν κλαυθμηρὰν ἐγκατελείφθην βρέφος;
Ἢ Μοῖραι μ' ἀπεκοίμισαν εἰς τ' ἄκρα τῶν μνημάτων
Μὲ τὰ θρηνώδη καὶ πικρὰ μοιρολογήματά των;..
Ἐν ᾧ εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ κόσμου εὑρισκόμην,
Παρθένος κυανόφθαλμος καὶ μὲ ξανθὴν τὴν κόμην,
Φοροῦσα εἰς τὰ στήθη της τοῦ Μαραθῶνος ῥόδα,
Πλὴν ἅλυσιδα σύρουσα εἰς τὸν λευκόν της πόδα,
Μ' ἐφάνη... Τὴν ἀγάπησα ὡς τῆς αὐγῆς ἀκτῖνα.
Ὡς αὔραν τῆς ἀνοίξεως, ὡς τὰ εὐώδη κρῖνα.
Τίς ἦτον...—Ἡ σεμνὴ πατρίς, μαγευτική μου Μοῦσα,
Τὸν Πίνδον καὶ τὸ Μαίναλον εἰς ὅπλα προσκαλοῦσα.
Τὴν ἤκουσα...(Τίς ἔμεινε κωφὸς εἰς τὴν φωνήν της;)
Καὶ ἤγγισαν οἱ πόδες μου τὴν φλογισμένην γῆν της.
Ὁ οὐρανός της!.. Ὦ θεοί! τί φῶς ἀκτινοβόλον!
Αἱ φλόγες τὸν ἐλάμπρυνον τῶν καιομένων στόλων.
Εἰς ἐνθουσιασμοῦ πυρὰν ἐγὼ ἐθερμαινόμην
Ὁπότε εἰς τῆς Ἀμπλανῆς τοὺς πάγους ἐκοιμώμην...
Πλὴν ἄνοιξα τὰ βλέφαρα, καί, ὢ τῆς πλάνης! εἶδα
Τὰ πάντα μας μικρότατα καὶ δούλην τὴν πατρίδα...
Ὁ Ῥῶσος Καποδίστριας μὲ τὸν ζυγόν του, πρῶτον.
Κατόπιν του τὸ σύνταγμα μὲ ἀναρχίας κρότον,
Καὶ ὕστερον μὲ τρέμοντα εἰς χεῖράς των ἡνία,
Τῆς ἐθνοσυνελεύσεως φονεῖς τῆς ἐν Προνοίᾳ,
Ῥευμάνοι καὶ Δωκένσιοι, πανοῦργοι διπλωμάται.

(Ἀλέξ. Σοῦτσος. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

Ο ΕΛΛΗΝ ΠΑΡΑΙΤΩΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ.

Κατ' έτος όταν τὰ βουνὰ λευκαίνουν αἱ χιόνες,
Πρὸς κλίμα εὐκραέστερον πετοῦν αἱ χελιδόνες,
Κ' εἰς θόλον σύσκιον ἀνθῶν καὶ δένδρων ἀμαράντων,
Μὲ νέα χόρτα πλέκουσι τὴν νέαν φωλεάν των.
Καὶ ἡ Ἑλλὰς χειμάζεται. Ἄς φύγωμεν εἰς μέρος,
Ὅπου νὰ θάλλῃ εὐκραὲς ἐλευθερίας θέρος.
Ὥς οὗ παρέλθῃ ἡ χιὼν καὶ ὁ χειμὼν ὁ μέγας,
Μακρὰν της ἂς φωλεύωμεν εἰς φιλοξένους στέγας.
Ἄς λάβωμεν τὰ βρέφη μας, τὴν κόνιν τῶν γονέων,
Καὶ ἂς ἀπέλθωμεν μακρὰν ζητοῦντες τόπον νέον.
Οἱ πρόγονοί μας ἄλλοτε ὁμοίως ἐπροτίμων
Νὰ πνέουν τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τῶν ἐρήμων
Παρὰ τὸν τῆς πατρίδος των ὁπόταν ἐδουλοῦτο,
Καὶ Ἕλληνες ἀπῴκισαν τὴν οἰκουμένην οὕτω.
Ἀπὸ τὴν γῆν ποῦ τοῦ Θεοῦ ἡ χεὶρ ἐγκαταλείπει,
Ἂς φύγωμεν· μὲ δάκρυα ἂς τὴν ποτίσ' ἡ λύπη.
Ἂς ἀντηχήσῃ σήμερον μὲ κοπετὸν καὶ θρῆνον
Τῆς Ἀφροδίτης ἡ πατρίς, τὸ κῦμα τῶν Σειρήνων,
Καὶ πλάνητες ἂς στρέψωμεν τὰς τεθλιμμένας χώρας,
Πρὸς χώρας τῆς Ἀμερικῆς, πρὸς ἀπατήτους χώρας,
Ὅπου ἐκτείνονται σκιαὶ πλατάνων αἰωνίων.
Ἐκεῖ ἂς συγκροτήσωμεν τὴν νέαν πολιτείαν
Εἰς ἴσους νόμους βαίνουσαν καὶ εἰς ἐλευθερίαν,
Καὶ ἂς ἀνανεώσωμεν ἐν μέσῳ τῶν ἐρήμων
Τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα μας αἰώνων περιφήμων.
Μὲ ὄφεις καὶ μὲ τέρατα ἂς ζῶμεν τῶν ὀρέων
Παρὰ ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς τυραννίας πλέον.

(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Παραμονή.)

ΤΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΠΕΡΙΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΝ ΣΟΦΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ.

Ναί, πάτερ, τὴν φιλόσοφον διῆλθα Γερμανίαν,
Καὶ εἶδα εἰς τοὺς θρόνους της σεμνὴν ἐλευθερίαν
Εἰς ἡγεμόνας καὶ λαοὺς λατρείαν νὰ ἐμπνέῃ,
Καὶ νὰ ζυγίζῃ ἐμβριθῶς προνόμια καὶ χρέη.
Τὸ μέτωπόν της ἔστεφον ἀκτῖνες ἀληθείας·
Ἐκράτουν ἀντὶ μάστιγος αἱ χεῖρές της ἡνίας·
Καὶ ἀπὸ τ' ἀνεξάντλητα φιλόστοργά της στήθη
Εὐημερίαν ʼσυνετὴν ἐθήλαζον τὰ πλήθη·
Ἐκεῖ τὴν ἀποθνήσκουσαν πατρίδα των φυγοῦσαι,
Ὑπὸ τὸ θάλπον βλέμμα της κατέφυγον αἱ Μοῦσαι.
Ἐκεῖ ὑψοῦνται Παρνασσοὶ καὶ ῥέουν Ἱπποκρῆναι.
Καὶ Περικλέους ἄξιαι στολίζονται Ἀθῆναι.
Ἐκεῖθεν περιηγηθεὶς τὴν γῆν, ὅθεν ὁ Τέλλος
Προκλητικῶς ἐτόξευσεν τυραννοκτόνον βέλος,
Κ' ἐπισκεφθεὶς τὴν φιλεργὸν κ' ἰσόνομον Γενεύην,
Εἰς τὰ ὑποσειόμενα Παρίσια μετέβην.
Ἐκεῖ σφριγῶν, πρὸς χαλινὸν καὶ κέντρον ἀποστάτης,
Μὲ πυριπνόους ῥώθωνας ὁ ἵππος ὁ Γαλάτης
Ἀπὸ τὰ μέλη του δεσμὰ ἐπαίσχυντ' ἀποσείσας,
Καὶ τὸν ἀνεπιδέξιον ἱππέα του κρημνίσας,
Μ' ἓν λάκτισμά του καὶ ναὸν κατέστρεψε καὶ θρόνον·
Καὶ ὅπου ἂν οἱ πόδες του τὴν γῆν ἐπάτουν μόνον,
Ἐκεῖ κοχλάζων χείμαῤῥος αἱμάτων ἀνεπήδα.
Εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ ῥιφθῇ ἀκράτητον τὸν εἶδα.
Φρυάττων, ἀπὸ κορυφὴν εἰς κορυφὴν ἐσκίρτα·
Λαοὶ τὸν ὑπεδέχοντο μὲ δάφνας καὶ μὲ μύρτα,
Καὶ ἡ ὁπλή του εἰς τὴν γῆν σκορπίζουσα σπινθῆρας,
Ψυχὰς ἐξῆπτεν εὐγενεῖς καὶ ἀδουλώτους χεῖρας·
Ὢ πάτερ, μὲ κατέθλιβε τὸ στῆθος ἡ καρδία,
Καὶ δάκρυά μου ἔπιε τὸ κῦμα τοῦ Ἀδρία!

Ἐλευθερίας, πανταχοῦ ἀκτῖνες ζωογόνοι
Χρυσόνου τὸν ὁρίζοντα, καὶ ἡ Ἑλλάς μας μόνη,
Ἡ ἄλλοτε ὑπέρδοξος, κατάκειται εἰς σκότη!
Ἄλλοτ' ἐξύπνισε τὴν γῆν καὶ σήμερον ὑπνώττει·
Ὢ! πότε σάλπιγγος φωνὴ θὰ τὴν ἐγείρῃ! Πότε
Εἰς μάχην θὰ παραταχθοῦν αἱ φάλαγγες αἱ πρῶται,
Πότε τὸ πρῶτον θὰ ῥιφθῇ κατὰ τυράννων δόρυ,
Κ' ἐπαναστάσεως πυραὶ θ' ἀνάψουν εἰς τὰ ὄρη;

('Αλέξ. 'Ρίζος. 'Ραγκαβῆς. Παραμονή.)

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΕΜΒΑΙΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΣΜΩΤΗΡΙΟΝ.

Μὲ τὰς πτέρυγας ἀδέτους, κελαδῶν τὴν καλὴν φύσιν,
Ἐπεθύμουν νὰ πλανῶμαι εἰς τὸ δάσος, εἰς τὴν βρύσιν.
Ἀλλὰ τοῦ Συντάγματός της ἡ Ἑλλὰς ἐστερημένη,
Ἔκλαιεν ἀπὸ αὐθάδεις Ὑπουργοὺς τυραννουμένη.
Τῆς πατρίδος μου τὸ μέγα ὄνειδος μὴν ὑπομένων,
Ἐν ἐκ τῆς φαρέτρας βέλος ἔῤῥιψα φαρμακευμένον...
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπόν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

Δι' ἐμὲ οἱ πατραλοῖαι τὴν παρθένον Θέμιν φθείρουν.
Εἰς τὰ Δικαστήριά των τὴν φαιδρότητά μου σύρουν,
Καὶ τὸ δίστομόν των ξίφος, τραυματίζον μου τὰς χεῖρας,
Τὰς χορδὰς ζητεῖ νὰ κόψῃ τῆς δημοτικῆς μου λύρας,
Ὁ ἐκ Ναζαρὲτ τὰς δάφνας τοῦ μετώπου μου μαλάττει...
Ἔρπων ὄφις ὅστις δέρμα κάθε χρόνον μεταλλάττει
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπόν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

Ἂν ὑμνῶ ἡρώων πράξεις καὶ ὀνόματα μαρτύρων,
Κόκκαλα λησμονημένα ἐκ τῶν τάφων ἀνασύρων,
Ἂν τὸν δίσκον περιφέρων ὀβολὸν ζητῶ ἐλέους
Διὰ τοὺς Βελισσαρίους καὶ τρισπέντας Ὑδραίους,

Ὁ καδὸν ποτὲ μὲ εἶδαν τῆς μωρᾶς Ξενοκρατίας;
Χρόνους εἴκοσι δὲν εἶμαι ψάλτης τῆς ἐλευθερίας;
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπόν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

Σύρατέ με, στρατιῶται, ἄλλοτε υἱοὶ τῆς νίκης!..
Ἀλλὰ στρέφεσθε ὀπίσω μετὰ πένθους, μετὰ φρίκης,
Καὶ δὲν βάλλετε εἰς φίλον ἐχθρικὴν βιαίαν χεῖρα...
Φεῦ! συναθληταί!.. μᾶς ηὗρεν ὀλεθρία ὅλους μοῖρα...
Τόσον δάκρυ, τόσον αἷμα, νίκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι,
Τὸ πᾶν ἔμελλεν εἰς μίαν ἅλυσον νὰ τελειώσῃ!
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε!.. μᾶς φυλακίζουν τοὺς ἀγωνιστὰς οἱ ξένοι.

Ναί, ὦ λείψανα ἡρώων! καὶ ὦ φάλαγξ ἀνικήτων.
Τῆς ἐπαναστάσεώς μας ὁ καρπὸς τοιοῦτος ἦτον,
Καὶ ὑπῆρξε, τὸ βραβεῖον τῆς παλαίστρας μας τοιοῦτον!
Μὲ τὸ αἷμά του ὁ Ἕλλην ἔβρεξε τὸν ἀγρὸν τοῦτον,
Τέκνων κόκκαλα εἰς κάθε ὑγρὰν αὔλακα ἐνσπείρας,
Πλὴν τὸ δρέπανον οἱ ξένοι τώρα φέρουν εἰς τὰς χεῖρας
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε!., ὁ Ἕλλην Βάρδος εἰς τὴν φυλακὴν ἐμβαίνει.

Δὲν ἀκούω γλυκὺν ἦχον ὑπεράνω μου πτερύγων;
Εἶσθε σεῖς, σκιαὶ Ναυάρχων καὶ σκιαὶ Ἀρχιστρατήγων;..
Ὤ!.. ἰδού, ἰδοὺ τοῦ ἔθνους οἱ πρωταθληταὶ οἱ τόσοι.
Οἵτινες ἐρυθριῶντες βίον ἄδοξον νὰ ζῶσι,
Πρὸ καιροῦ τὴν ἀτιμίαν ἔφυγαν, κ' εἰς σφαίρας νέας
Ἔφεραν τὰς ἀμιάντους τῆς πατρίδος των σημαίας...
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Ἔνθους ὅλη πρὸς σᾶς τώρα ἡ ψυχή μου ἀναβαίνει.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος.)

Η ΛΕΥΚΗ ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΓΟΝΩΝ ΤΟ ΓΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

Πρὸς σᾶς τὸ βλέμμα ἔχομεν
Ὅσοι ἐν μέσῳ τρέχομεν
Ἐπωφελῶν ἀγώνων.
Ὦ ἄνθρωποι ἀόριστοι,
Ὦ γενεαὶ ἀγνώριστοι
Τῶν ἐρχομένων χρόνων!

Ναὶ διὰ σᾶς, ὦ φίλοι μου!
Ἀκένωτα τὰ χείλη μου
Ἠχῶ ἀφίνουν τόσην,
Νὰ ἤθελεν ἡ τύχη μου
Ὀλίγιστοι κἂν ἦχοί μου
Γλυκεῖς νὰ σᾶς φανῶσιν!

Θνητὸν δὲν ἐκολάκευσα,
Τὴν ἀρετὴν ἐλάτρευσα,
Τὴν ἀρετὴν λατρεύω.
Τυράννους δὲν ἐστήριξα,
Τὸ ψεῦδος δὲν ἐκήρυξα,
Τὰς Μούσας δὲν πορνεύω.

Εἰς τῆς μελαγχολίας μου
Εἰς τῆς μισανθρωπίας μου
Τὰς συννεφώδεις ὥρας,
Ὦ γενεαί! ἡδύνομαι
Εἰς τὰς λαμπρὰς ν' ἀφίνωμαι
Τῆς φαντασίας χώρας.

Ὦ σεῖς μεταγενέστεροι!
Δὲν θέλετ' εὐτυχέστεροι
Τῶν ζώντων ἡμῶν, ζήσει;

Ἐλεύθεροι κἂν μείνατε.
Καὶ τοῦτο μόνον δύναται
Νὰ μὲ παρηγορήσῃ·

Εὐδαίμων μετὰ θάνατον
Τὸν Πίνδον τὸν ἀθάνατον
Αἱ Μοῦσαι ἂν οἰκῶσι,
Καὶ ἂν κἀνέν μου πόνημα
Τὸ τῶν Ἑλλήνων φρόνημα
Πρὸς τὰ καλὰ ὑψώσῃ!

Εὐδαίμων! ἂν θελήσετε
Νεκροὺς κἂν, νὰ τιμήσετε
Τοὺς ποιητὰς τοῦ γένους!
Ὡς ἄθλον τῶν ἀγώνων μου
Δὲν θέλω τῶν συγχρόνων μου
Τοὺς δολεροὺς ἐπαίνους.
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΟΥΤΣΟΝ ΤΟΝ ΚΑΤΑΔΙΩΚΟΜΕΝΟΝ.

Α"! πότε; πότε, κ' εἰς ἐμὲ θὰ ἀνατείλ' ἡμέρα
Ὡς τὸ ἀποδημοῦν πτηνὸν νὰ σχίσω τὸν ἀέρα,
Ἐλπίδας χρυσοπτέρυγας καὶ ὄνειρα γεμάτος,
Νὰ πλεύσω τὸ εὐρύχωρον τῆς Ἀμφιτρίτης κράτος,
Καὶ μ' ἀγαλλίασιν χαρᾶς, καὶ τρέμων ὅλον σῶμα
Νὰ ἀσπασθῶ τρισάγιον ἐλευθερίας χῶμα.

Δὲν εἶσαι, ὄχι! δυστυχὴς διάγων βίον ξένου,
Κι ἂν τύραννοι σ' ἀπέσπασαν τῆς ποθητῆς σου ῥίζης,
Ἐ' ποιητὰ πλανώμενε τοῦ Περιπλανωμένου!
Φθονῶ, τὴν τύχην σου φθονῶ, κἰ ἂν συνεχῶς δακρύζῃς.

Ω'! ἐπεθύμουν, καθὼς σύ, εἰς τὰ ὑγρὰ πεδία,
Τρικυμιώδης νὰ γυρνῶ ἐντὸς τῆς τρικυμίας,
Εἰκόνας τῆς καρδίας μου νὰ βλέπω τὰ στοιχεῖα;
Τὰς καταιγίδας, μουσικὰς νὰ ἔχω ἁρμονίας.

Ω'! ἤθελα εἰς ἔρημον μακρὰν ψευστῶν κι' ἀδίκων
Μὲ φρικαλέαν τῆς νυκτὸς καὶ παχυλὴν σκοτίαν
Εἰς λύκων μαύρας φάραγγας νὰ ζῶ ὡς εἷς τῶν λύκων,
Παρὰ νὰ ζῶ εἰς μισητὴν τοιαύτην κοινωνίαν.

Ἐ'κεῖ ποῦ λῃστὰς πόλεων ὁ ὀφθαλμὸς δὲν βλέπει
Ω'ς θολωμένος χείμαῤῥος νὰ ῥέῃ ἡ ζωή μου,
Η' γῆ νὰ ἦναι κλίνη μου, τὰ σπήλαιά της σκέπη,
Καὶ μέλλον μου νὰ ἦν' αὐτὴ ἡ θέα τῆς ἐρήμου.

(Θεόδωρος 'Ορφανίδης. Τοξότης.)

ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΤΕΜΑΧΙΑ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Εἰς ποῖον πλέον νὰ εἰπῶ, Θεοί, τὸ μυστικόν μου;
Εἰς ποῖον νὰ ἐμπιστευθῶ λοιπὸν τὸν ἐμαυτόν μου;
Σᾶς ἐπιστρέφω τὴν ἀρχὴν ὁποῦ μὲ χορηγεῖτε,
Α᾽ν δούλους χορηγοῦντές με, τῶν φίλων μὲ στερῆτε.
Α᾽ν ὅσοι εἰς τὸ ὕπατον τοῦ θρόνου ἀνυψοῦνται,
Α᾽π᾽ ὅσους εὐεργέτησαν, ὀφείλουν νὰ μισοῦνται,
Καὶ ἂν τοὺς ἔχετ᾽ ἐξ ἀρχῆς προκαταδικασμένους
Φονεῖς νὰ περιθάλπωσι καὶ ὄφεις κεκρυμμένους.
Α᾽λλὰ τὰ πάντα ὕποπτα εἰς τοὺς τὸ πᾶν κρατοῦντας·
Α᾽ς παύσω τοῦ ν᾽ ἀγανακτῶ διὰ τοὺς ἀδικοῦντας.
Ζητῶ τῶν ἄλλων τὴν φειδώ, καὶ οὐδενὸς ἐφείσθην!
Εἰς τί αἱμάτων ποταμοὺς ἐγὼ κατεποντίσθην!
Τὴν γῆν κατεκοκκίνισα τὴν τῆς Μακεδονίας.
Τὰ αἵματα ἐξέχυσα μετ᾽ ἄκρας ἀφθονίας
Νικήσας τὸν Ἀντώνιον, τοῦ Σέξτου θριαμβεύσας,
Καὶ Πηρουσίους ἡβηδὸν διὰ μιᾶς φονεύσας.
Ο᾽κτάβι ἀναπώλησε μετὰ τοσούτους φόνους
Τοὺς τῶν σκληρῶν σου διωγμῶν αἱματοβάπτους χρόνους,
Καθ᾽ οὓς τῶν σῶν τὸν ὄλεθρον νομίζων ἀρετήν σου,
Κατέσφαξες ἀνιλεῶς τὸν ἐπιμελητήν σου.
Καὶ πῶς λοιπὸν κατηγορεῖς, τὴν τύχην ὡς ἐχθρόν σου,
Α᾽ν καθοπλίζωνται οἱ σοὶ διὰ τὸν ὄλεθρόν σου;
Τὴν συγχωροῦν καὶ οἱ θεοὶ τοιαύτην προδοσίαν.
Α᾽πόδος ὡς παρέλαβες αὐτήν σου τὴν ἀξίαν.
Τὸ αἷμά σου τὸ ἄπιστον παράδος εἰς ἀπίστους.
Α᾽ς πάθῃ ὁ ἀχάριστος ἀπὸ τοὺς ἀχαρίστους.
Α᾽πόθανε Ὀκτάβιε! μὴ πλέον περιμένῃς
Δευτέρου Βρούτου σφάγιον καὶ καύχημα νὰ γένῃς.

Μαχόμενος ὑπὲρ ζωῆς, οὐδὲν ἀπολαμβάνεις,
Ἂν τόσοι ἄνδρες εὔτολμοι ζητῶσι ν' ἀποθάνῃς,
Καὶ ἂν τῆς Ῥώμης ἅπασα ἡ εὐγενὴς νεότης
Κατὰ τῆς σῆς ὑπάρξεως κατέστη συνωμότις.
Δεινὴ καὶ ἀθεράπευτος ἡ τωρινή σου στάσις.
Ἀνάγκη πᾶσα νὰ χαθῇς, ἢ ὅλα νὰ τὰ χάσῃς.
Μηδὲν ὁ βίος· τὸ βραχὺ ὃ πέπρωται νὰ ζήσῃς
Μὲ τόσον ἄτιμον τιμὴν πρὸς τί νὰ τὸ κερδίσῃς;
Ἀπόθανε· πλὴν ἔνδοξος· καὶ πέσε μετὰ κρότου.
Ἂς σβέσῃ τὴν λαμπάδα σου τὸ αἷμα τοῦ προδότου.
Θυσίασε τὸν ἄπιστον εἰς τὴν ἐκδίκησίν σου.
Ὁ πατροκτόνος ἂς χαθῇ ὁμοῦ μὲ τὴν ζωήν σου.
Ψηφίσετε περὶ ἑνὸς δυστήνου ἡγεμόνος,
Ὁποῦ ποθεῖ, μετανοεῖ καὶ ἀναιρεῖ συγχρόνως,
Ποῦ νὰ τραπῶ; ποῦ νὰ σταθῶ; Θεοί! φωτίσατέ με.
Ἢ δότε μου τὸν θρόνον μου, ἢ θανατώσατέ με.

(Ἰάκωβος Ῥαγκαβῆς. Ἐκ τοῦ Κορνηλίου.)

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΦΕΡΟΥΣΑ ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΟΛΥΞΕΝΗΝ ΝΥΜΦΕΥΟΜΕΝΗΝ ΤΟΝ ΑΧΙΛΛΕΑ·

Πῶς εἰμπορεῖ τὸ στόμα σου νὰ κλίνῃ νὰ φιλήσῃ
Τὰ χέρια ποῦ τοῦ ἀδελφοῦ τὸ αἷμα εἶχαν χύσει;
Τοῦ ἀδελφοῦ σου ἄσπλαγχνη τὸ αἷμα τοῦ ἀθλίου
Σ' τὰ νύχι ἀκόμη σώζεται ἐκείνου τοῦ θηρίου!
Νὰ τὸ πιστεύσω ὦ Θεοί! αὐτὴ ἡ Πολυξένη
Ὅτ' εἶναι θηριόκαρδη, τερατομορφωμένη!
Ὅτι στ' ἀμάξι νιόνυμφη νὰ ἔμβῃ θὰ βαστάξῃ
Μ' αὐτόν, ποῦ ἔσερνε νεκρὸν τὸν ἄνδρα μ' ἀπ' τ' ἀμάξι!
Ἐσὺ λοιπὸν μὲ θρίαμβον θὲ νὰ πατῇς περνῶντας,
Θὲ νὰ πατῇς ἀγκαλιαστὰ τὸν ἔρημον φιλῶντας;!

Θὲ νὰ πατῆς τὰ χώματα κοκκινοραντισμένα
Ἀπ' τ' ἀδελφοῦ τὰ αἵματα παντοῦ περιχυμένα!
Νὰ στρώσῃς μέσα σ' τὴν σκηνὴν τὸ μιαρόνσου στρῶμα
Ἐκεῖ ποῦ ἐκυλίσθηκε τοῦ Ἕκτορος τὸ πτῶμα,
Νὰ φύγω! νὰ μὴ σᾶς ἰδῶ ἐκτρώματα κακίας
Καὶ τέρατα τῆς ἀπονιᾶς καὶ τῆς μισαδελφίας!
Αἳ! κλαῖς ὀρφανὸ ἄθλιο! αἰσθάνεσαι παιδί μου
Τὴν δίκην σου ὀρφανιά, χηριὰ τὴν ἐδική μου!
Αἰσθάνεσαι ταλαίπωρο τὴν ἔσχ' ἀδικίαν
Θὰ κάμουν σ' τὸν πατέρα σου καὶ τὴν ἀχαριστίαν!
Σιώπα πλήν, ἡσύχασε, μὴν κλαίγῃς, ἡμερώσου·
Δὲν δέχετ' ἡ πατρίδα σου φονέα τοῦ πατρός σου·
Ἀλλ' ἄν, ὦ δικαιότατοι, ὦ εὔσπλαγχνοι θεοί μου!
(Θεοὶ ἀδίκων ἔκδικοι ἀκούσατε τὴν φωνήν μου,)
Ἀνίσως οἱ ἀχάριστοι δικοί σου συμπολίται,
Τῶν ἡδονῶν, καὶ τῆς στροφῆς οἱ δοῦλοι Τρωαδῖται
Ξεχάσουν τοῦ πατέρα σου ταῖς τόσαις ἀριστείαις,
Τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην του καὶ ταῖς εὐργεσίαις,
Ξεχάσουν ὅτι ἔχυσε τὸ αἷμά του σ' τὴν μάχην,
Καὶ ὅτι σ' ἄφησ' ὀρφανὸ σ' τὴν χήραν Ἀνδρομάχην,
Ἐσὺ παιδί μου ἄθλιο, ἀνίσως μεγαλώσῃς,
Τοῦ πατροκτόνου πάσχισε τὸ στῆθος νὰ καρφώσῃς.
Ναί... εἰς τὸ γάλα τὸ πικρό, ποῦ τόρα σὲ ποτίζω
Εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἕκτορος... μὲ δάκρυα σ' ὁρκίζω
Ὅσοι σ' τὴν στάχτην τοῦ λαμπροῦ πατρός σου ἀσεβήσουν,
Τὰ χέρια σ' ἀπ' τῶν σπλάγχνων τους τὰ αἵματα νἀχύσουν!

(Ἰάκωβος Ῥίζος Νερουλός. Πολυξένη.)

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΠΙΠΛΗΤΤΩΝ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ.

Οὐαὶ ὑμῖν ὑποκριταὶ οἱ ἀποδεκατοῦντες
Τὸ ἄνηθον καὶ κύμινον, καὶ ὅμως ἀθετοῦντες

Τοῦ νόμου τὰ βαρύτερα καὶ τὴν δικαιοσύνην,
Καὶ τὴν σεμνοβιότητα καὶ τὴν ἁγιωσύνην!
Οὐαὶ οἱ διϋλίζοντες τοῦ κώνωπος τὸ σῶμα,
Καὶ θάπτοντες τὴν κάμηλον εἰς ἀδδηφάγον στόμα!
Οὐαὶ οἱ καθαρίζοντες τὰ ἔξω τῆς φιάλης,
Μεστῆς σφαγῶν, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ ἀνομίας ἄλλης!
Οὐαὶ οἱ ὁμοιάζοντες τοὺς μαρμαρίνους τάφους,
Τοὺς φαινομένους ἔξωθεν στιλπνοὺς καὶ χρυσογράφους.
Ἀλλ' ἔνδον γέμοντας σαπρῶν ὀστέων, καὶ σκωλήκων!
Οὐαὶ δρακόντων γενεά! Οὐαὶ ἀγέλη λύκων!
Δι' αὐτὸ θέλεις καὶ πολλοὺς προφήτας σου σταυρώσει,
Καὶ ἄλλους εἰς συναγωγὰς ἀτίμως μαστιγώσει,
Ἕως οὗ ἔλθῃ ἐπὶ σὲ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου,
Ὡς βρύσις ἐκχυνόμενον ἀπ' Ἄβελ τοῦ ἀρχαίου,
Ἀπ' Ἄβελ, μέχρι προφητῶν καὶ μέχρι Ζαχαρίου,
Σφαγέντος μεταξὺ ναοῦ καὶ θυσιαστηρίου!
Ὦ χώρα ἡ φονεύσασα σοφοὺς ἱεροφάντας,
Καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους μου λιθοβολοῦσα πάντας!
Ποσάκις εἰς τὸν κόλπον μου νὰ θάλψω συνηγμένα
Ἠθέλησα τὰ τέκνα σου τὰ διεσκορπισμένα,
Καθὼς ὑπὸ τὴν μητρικὴν συνάγει πτέρυγά της
Ἡ ὄρνις ὑποκρύπτουσα τὰ νεογέννητά της!
Τὴν πρόῤῥησίν μου ἄκουσε ἀθλία Παλαιστίνη!
Ὡς οἶκος θέλεις ἔρημος εἰς τοὺς αἰῶνας μείνει.
Καὶ σέ, ὦ Ἱερουσαλήμ! καὶ σὲ κατῃσχημένην,
Παρ' ὅλων βλέπω τῶν ἐθνῶν, ὡς πέτραν πατουμένην!

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

ΙΕΡΕΥΣ ΦΕΡΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΗΝ ΩΡΑΙΑΝ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΝ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Τὸ πεπρωμένον ὁ θεὸς ἐχάραξε ἑκάστου.
Χωρὶς νὰ ἐπικρίνωμεν τὰς ὑψηλὰς βουλάς του,

Ἄς κλίνωμεν τὴν κεφαλὴν καὶ ἄς τὸν εὐλογῶμεν,
Καὶ ἄς ὑποταστώμεθα χωρὶς ν' ἀδημονῶμεν,
Ἡ ὥρα ἡ ἐπίσημος ἐπέστη· μετ' ὀλίγον
Θὰ σὲ δεχθῇ ὁ οὐρανὸς τὰς πύλας του ἀνοίγων.
Τὸ βῆμα ὁποῦ σ' ἔμεινεν εἶναι σπουδαῖον βῆμα·
Ἀνάγκη νὰ ἑτοιμασθῇς πρὶν ἔμβῃς εἰς τὸ μνῆμα,
Καὶ νὰ κερδίσῃς τὰς στιγμὰς τῆς τελευταίας ὥρας·
Διὰ τὸ μέγα μάθημα ποτὲ δὲν εἶναι 'ξώρας.
Ἔμπρὸς εἰς τὸν ὑπέρσοφον ὁποῦ κρυπτὰ γιγνώσκει,
Ποῦ ἐξετάζει αὐστηρῶς καὶ ἀδικάστως κρίνει,
Γυμνὴ θὰ παρουσιασθῇς καὶ θὰ κριθῇς Φροσύνη.
Αὐτὸς ποῦ περιβάλλεται τοὺς οὐρανοὺς χλαμύδα,
Ποῦ βῆμα ἔχει τὸν σεισμὸν, φωνὴν τὴν καταιγίδα,
Ποῦ σπείρει κόσμους λάμποντας ὑπὸ τὸ πάτημά του,
Καὶ πλέχ' ἡλίων ὁρμαθοὺς εἰς τὸ διάδημά του,
Μὲ τὴν φωνὴν, ποῦ ὁ κακὸς γνωρίζει καὶ τρομάζει,
Μὲ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος θὲ νὰ σὲ ἐξετάζῃ.

(Ἀλέξανδρος Ῥαγκαβῆς.)

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΩΜΕΝΗΝ ΤΟΥ.

Ὅταν καταρχὰς σὲ εἶδα, μ' εὐφροσύνους παραδείσους
Τῆς καρδίας μου ᾐσθάνθην κλεισμένας τὰς ἀβύσσους.
Ἄγγελος φωτὸς ἐφάνης εἰς τὸ ἔκθαμβόν μου ὄμμα,
Ἄγγελος φωτὸς, ἀφήσας τὸ οὐράνιόν του δῶμα.
Εἰς τὸ κάθε κίνημά σου, εἰς τὸ ἐλαφρόν σου βῆμα,
Ἔτρεμα μὴν ἀναλάβῃς τὸ ἀθάνατόν σου σχῆμα,
Ἔτρεμα μὴ σ' ἀναρπάσῃ
Ὁ αἰθέριός σου κόσμος καὶ ἡ γῆ αὐτὴ σὲ χάσῃ.

Ἀλλὰ ποία ἦτον τότε τῆς πατρίδος μας ἡ τύχη!
Ὁ κλαυθμός της, ἐνθυμεῖσαι, εἰς τὰ σπλάγχνα μας ἀντήχει.

Εἰς τῆς γεράς φωνῆς της τὰς προσκλήσεις μὴν ἀνθέξας,
Ἄφησα τὴν ἐρωμένην εἰς ἀγκάλας μητρὸς τρέξας·
Τὴν ἐπιστροφὴν ταχεῖαν εἰς σὲ φεύγων, ὑπεσχέθην.
Ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβυρίνθου ἀνεξόδου δὲν εὑρέθην,
καὶ τῆς πρώτης θολωτέρα
Δὲν ἀνέτελλεν ἓξ χρόνους ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα;

Οἱ γονεῖς σου, πρὸς τὰ μέσα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος,
Ἔλυσαν τὸν μεταξύ μας σύνδεσμον τοῦ ἀῤῥαβῶνος.
Ἐπληγώθην θανασίμως, πλὴν ἀπὸ ψυχῆς σ' εὐχήθην
Τρισευδαίμονας ἡμέρας, τῶν χρυσῶν μας χρόνων λήθην.
Πρὸ πολλοῦ ἐπιστολῶν σου γλυκυτάτων στερημένος,
Ἐστοχάσθην ὅτι μόνος ἤμουν ὁ ἀδικημένος.
Δὲν ἐφρόνουν, σὲ ὀμνύω,
Ὅτι ἔμελλεν ἓν ξίφος νὰ μᾶς σφάξῃ καὶ τοὺς δύω.

Ἔμαθα, πλὴν παρακαίρως, ἔμαθα πλὴν μετὰ χρόνους,
Ὅτι ἔφερα καρδίας ἀνιάτους εἰς σὲ πόνους.
Τῶν γονέων σου ἀκούσας τὴν ἐπιβουλὴν καὶ βίαν,
Μὲ ἀπελπισμένον βῆμα ἔτρεξα εἰς Ἰταλίαν.
Τὸ βαθύ σου αὐτὸ πένθος εἰς τὸν τάφον θὰ μὲ στείλῃ.
Θ' ἀποθάνω ἐγὼ πρῶτος... Πλὴν ἂς χωρισθῶμεν φίλοι,
Φίλοι πάλιν ἑνωμένοι,
Καὶ ἂν μνῆμα τὸν καθένα χωριστὸν μᾶς περιμένῃ.

Ἀγλαΐα! πίστευσέ με, ἀφ' ἧς ὥρας σ' ἐστερήθην,
Εὐτυχῆ στιγμὴν νὰ εὕρω εἰς τὴν γῆν δὲν ἐδυνήθην.
Ζῶ, ἀλλὰ ψυχὴ καμμία δὲν ζωογονεῖ τὸ σῶμα.
Ἄφωνος ἡ ψυχὴ μένει, ὅταν ὁμιλῇ τὸ στόμα.
Τὸ μειδίασμα πρὸ χρόνων ἐλησμόνησαν τὰ χείλη.
Πάντοτε εἰς πάντας μένει, πάντοτε ὡς ᾅδου πύλη
Ἡ καρδία μου κλεισμένη.
Καὶ αὐτὸς ὁ πλάστης ξένος εἰς τοὺς λογισμούς μου μένει.

Εἰς τοὺς λόγους μου δὸς πίστιν· τοῦτο καὶ εἰς σὲ συν-
τείνει.
Τοῦτο δύναται τὴν λύπην τῆς ψυχῆς σου νὰ πραΰνῃ·
Ἡ ὀργή σου ἴσως παύσῃ, αἱ πληγαί σου ἴσως κλείσουν,
Ἂν πεισθῇς, προσφιλεστάτη ὅτι πάντοτε μὲ ἤσουν...
Ὤ! προσφιλεστάτη μόνον! Ἀσθενὴς χειλέων ἦχος.
Θνητοῦ γλῶσσα δὲν ἐκφράζει ὅσα πάσχω ἐνδομύχως·
Φίλη μου! σὺ μάντευσέ με.
Καθὼς ἄλλοτε μ' ἐννόεις, φίλη μου! ἐννόησέ με!...

Γλυκυτάτη ἐρωμένη!.. ἂν ἀπὸ ἀνθρώπου στόμα
Ἐπροφέρθη ποτὲ λόγος τρυφερώτερος ἀκόμα,
Μάθεμέ τον... ὅσῳ ζήσω, εἴθ' ὁ ἔρως μου νὰ ζήσῃ!
Ἂν αὐτὸς, καὶ ἡ ζωή μου εἴθε μὲ αὐτὸν νὰ σβύσῃ!
Ἀδιαίρετον ὑπῆρξες τῆς ὁράσεώς μου μέρος,
Καὶ τὰ ὄμματά μου ὅπου ἐγὼ ἔστρεψα, ὁ ἔρως;
Σὲ ἀνέτειλεν ἐμπρός μου,
Ὦ Ἑωθινὸν, ὦ λάμπον ἄστρον τῆς νεότητός μου!»

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Περιπλανώμενος.)

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΟΥ.

Πορεύεσθε κηρύττοντες ἐθνῶν ἐλευθερίαν,
Ἰσότητα κοινωνικὴν, θεότητα δὲ μίαν.
Εἰς τῆς Ἑλλάδος, πέμπω σε, πρωτόκλητε Ἀνδρέα,
Τὰ ἔθνη τὰ νοήμονα, τὰ ἔθνη τὰ γενναῖα.
Εἰς σὲ, ὦ Πέτρε, δίδωμι τὴν Ῥώμην καὶ Γαλλίαν,
Σὺ, Ἰωάννη κήρυττε εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν,
Εἰς Ἰουδαίαν ἔμμενε, Ἰάκωβε Ἀλφαίου,
Πορεύου εἰς τοὺς Ἴβηρας σὺ ὁ τοῦ Ζεβεδαίου,

Τοὺς Ἀρμενίους δίδαξε, σὺ ὦ Βαρθολομαῖε,
Τοὺς Λίβυας, τοὺς Ἄραβας, τοὺς Σύρους, σὺ Θαδδαῖε,
Σὺ τὴν Φρυγίαν, Φίλιππε, Θωμᾶ σὺ, τὴν Ἰνδίαν,
Ματθαῖε, τοὺς Αἰθίοπας, καὶ Σίμων τὴν Περσίαν.
Σεῖς εἴσθε σεῖς τὸ φῶς τῆς γῆς, τὸ φέγγος τῆς λυχνίας,
Αἱ πόλεις αἱ εἰς ὑψηλὰς κτισθεῖσαι ἀκρωρείας.
Ὁ λόγος μου ἐφίπταται, ἰδοὺ ἐπὶ τὴν κτίσιν.
Πολλοὶ καὶ κατ' ἀνατολὴν, πολλοὶ καὶ κατὰ δύσιν,
Προσμένουσιν, ὡς δροσερὰν πηγὴν τὰ ῥήματά μου,
Πολλοί, ὡς σμήνη μελισσῶν, πολλοὶ, ὡς κόκκοι ἄμμου.

Ἐκ τοῦ καρποῦ των, λάβετε ὀρθὴν ἰδέαν ὅλων·
Γεννῶντ' ἐκ βάτου σταφυλαὶ, καὶ σῦκα ἐκ τριβόλων;
Μὴν εἰς τοὺς κύνας ῥίπτετε ἁγίασμα καὶ μῦρον,
Τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν μὴ βάλλετε τῶν χοίρων.
Ὡς πρόβατα, εἰς στόματα καὶ λύκων καὶ λεόντων
Σᾶς στέλλω· συνετώτεροι γενῆτε τῶν δρακόντων.
Καὶ σύροντες εἰς τὰς ὁδοὺς, ὑμᾶς, κ' εἰς τὰς πλατείας,
Ἂν ἔνοπλοι σᾶς φέρωσιν ἐπὶ τὰς ἐξουσίας,
Μὴ σκέπτεσθε, τί θέλετε πρὸς ταύτας ἀντιστήσει.
Τὸ πνεῦμα θέλει δι' ὑμῶν τὸ ἅγιον λαλήσει.

Διὰ τοῦ ψεύδους σήμερον διὰ τῆς τυραννίας
Τὰ ἔθνη διοικοῦνται·
Τῆς ἀληθείας πανταχοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας
Οἱ φίλοι πολεμοῦνται.
Πᾶς πρωτουργὸς μεταβολῶν, αὐτῶν καὶ πίπτει θῦμα.
Ὦ τέκνα μου! ἀκούσατε τὸ ἔσχατόν μου ῥῆμα.
Δὲν ἦλθον φέρων κατ' ἀρχὰς, ἐγὼ τὴν ἁρμονίαν,
Ἀλλὰ τὸ πῦρ, τὴν μάχαιραν, καὶ τὴν διαφωνίαν.
Φεῦ! θέλετε παραδοθῇ μετὰ ξιφῶν καὶ ξύλων
Πολλοὶ καὶ ὑπὸ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν καὶ φίλων.
Ἀλλ' ἐπιβλέπει ὁ Θεὸς τὰς τῶν δικαίων τύχας,
Αὐτὸς τῆς κεφαλῆς ὑμῶν ἠρίθμησε τὰς τρίχας,

Καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῶν ὡς εἰς λευκὸν μνημεῖον
Εἰς οὐρανὸν ἐγράφησαν διὰ χρυσῶν στοιχείων.
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΚΙΝΑΣ ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

Δὲν ὑποθέτεις τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των
Εἰς τὸ νὰ συντελέσωσιν εἰς ἔργον τηλικοῦτον.
Ἡ λέξις Καῖσαρ, Αὔγουστος καὶ αὐτοκράτωρ μόνη
Ἐξάπτει τὴν καρδίαν των, καὶ τοὺς ἐξαγριώνει·
Καὶ μὲ ἀκράτητον θυμὸν ἐνῷ ἐρυθριῶσι,
Ἐξαίφνης ἀλλοιούμενοι, μὲ φρίκην ὠχριῶσι.
« Ἰδού, τοὺς λέγω, ἔφθασεν ἡ εὐτυχὴς ἡμέρα,
« Καθ' ἣν ἡ Ῥώμη πέπρωται νὰ μείνῃ ἐλευθέρα.
« Ἡ τύχη της εἰς χεῖράς μας θεόθεν χορηγεῖται·
« Ἑνὸς καὶ μόνου θάνατος εἰς τοῦτο ἀπαιτεῖται,
« Ἐκείνου, ὅστις παντελῶς ἐθηριώθη πλέον,
« Τῆς τίγριδος ὁποῦ διψᾷ τὸ αἷμα τῶν Ῥωμαίων.
« Τί μηχανὰς συνέρραψε διὰ νὰ τὸ ἐκχύσῃ!
« Καὶ τί παγίδας καθ' ἡμῶν ἐτόλμησε νὰ στήσῃ!
« Τοῦ Ἀντωνίου πότ' ἐχθρὸς καὶ πότ' ἐξ ἐναντίας,
« Καὶ πάντοτε πρὸς ἅπαντας μετ' ἄκρας ἀναιδείας.
Ἐκεῖ μὲ τὴν διήγησιν τῶν ὅσων οἱ γονεῖς μας
Ὑπέφεραν εἰς τὸν καιρὸν τῆς βρεφικῆς ζωῆς μας,
Τὸ μῖσος ἀναζωπυρῶν διὰ τῆς ἱστορίας,
Ἐξάπτω ἔφεσιν διπλῆν τῆς τούτου τιμωρίας.
Τοὺς περιγράφω τὴν σειρὰν τῶν δυστυχῶν ἀγώνων,
Καθ' οὓς ἡ Ῥώμη ἑαυτὴν ἐσπάραττε πρὸ χρόνων
Καθ' οὓς αἱ λεγεῶνές μας καθ' ἑαυτῶν ὡρμοῦσαν,
Οἱ ἀετοὶ κατ' ἀετῶν σκληρῶς ἐπολεμοῦσαν,
Στρατιωτῶν καὶ στρατηγῶν οἱ πρῶτ' εἰς τὴν ἀνδρείαν
Κατήντησαν νὰ θεωροῦν ὡς δόξαν, τὴν δουλείαν,

Πολῖται κατὰ πολιτῶν, οἰκεῖοι κατ' οἰκείων
Ἐμάχοντο διὰ ἐκλογὴν τυράννων ἀναξίων.

Ἐξιστορῶ μετέπειτα καὶ τὴν ἀσεβεστάτην,
Ἐκείνην τὴν ἐπάρατον καὶ φαῦλον τριαρχίαν,
Τὴν θλίψασαν τὴν σεβαστὴν τῆς Ῥώμης γερουσίαν.
Διὰ νὰ κάμω δ' ἔνθερμον τὴν γενναιότητά των,
Ἐκθέτω καὶ τὴν ἔνδοξον σειρὰν τῶν ὀνομάτων,
Τῶν περιφήμων μας ἀνδρῶν τῶν καταδιωχθέντων,
Καὶ μέχρις ἐπὶ τῶν βωμῶν ἀδίκως φονευθέντων.

Μὲ τί ἀκράτητον ὁρμὴν, μὲ ποίαν φρίκην τότε
Ἐξήφθησαν ἀκούσαντες αὐτὰ οἱ συνωμόται!
Χωρὶς νὰ χάσω δὲ καιρὸν βεβαιωθεὶς πῶς ἦτον
Εἰς τὸν ζητούμενον βαθμὸν ἡ ἐμμανὴς ὀργή των,
« Αὐτὸς, τοὺς λέγ', ὁ ἔσχατος βαθμὸς τῆς τυραννίας,
« Ἡ τῶν κτημάτων μας φθορὰ, ζυγὸς ὁ τῆς δουλείας,
« Ἐρήμωσις τῶν πόλεων, ἀγρῶν λεηλασία,
« Καὶ διωγμοὶ καὶ πόλεμος καὶ αἱματοχυσία,
« Βαθμίδες εἶν' αἱμασταγεῖς, καὶ δι' αὐτῶν καὶ μόνων
« Ὁ Αὔγουστος τυραννικῶς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ στάσις μας ὡραία Αἰμιλία!
Ἢ θυσιάζω αὔριον ἢ γίνομαι θυσία·
Ἢ ὀνομάζομαι σωτὴρ, ἢ φαῦλος πατροκτόνος,
Ὁ Αὔγουστος ἢ Βασιλεὺς, ἢ ἅρπαξ μιαιφόνος.
Ἢ ἔκβασις τῶν πράξεων κατὰ τῆς τυραννίας,
Ἢ αἴσχους εἶναι πρόξενος, ἢ δόξης αἰωνίας·
Ὁ δῆμος τοὺς τυράννους του, τοὺς κατ' αὐτοῦ τολμῶντας
Νεκροὺς τοὺς ἀποστρέφεται, καὶ τοὺς λατρεύει ζῶντας.

(Ἰάκωβος Ῥαγκαβῆς. Ἐκ τοῦ Κορνηλίου.)

Η ΛΕΑΙΝΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΕΥΧΟΜΕΝΗ.

Νὺξ ἐρεβεννή, πρωτογενὴς θεά μου,
Ἔπαθες πολλὰ καὶ σὺ ποτὲ ῥασθεῖσα
Τοῦ ἀργυρέου Ἀχέροντος Τιτᾶνος,
Καὶ ξεύρεις ὅτι παντοκρατὴς δυνάστης,
Εἰς Γῆν καὶ Πόντον καὶ Οὐρανὸν καὶ Ἅδην
Θέλγει τὴν φύσιν διατοξεύων ἔρως.
Γ'δὲ ἀθλίαν περιπαθῶς ἐρῶσαν . . .
Πτέρωσον πόδας, ἀβροφυεῖς ἀψῖδας,
Ὅπου πατήσω νὰ μὴ χαράξω ἴχνος . . .
Σβύσ' ἐπιβούλων ὄψεις, ἀνάτρεψ' ὅλην
Τὴν σκιεράν σου χλαῖναν κ' ὑπ' αὐτὴν κρύψε
Τοὺς ἐπ' αὐτῆς ἀστέρας, κρύψε ἀθώους.
Ἐπίσης ὡς ἐνόχους, τὴν οἰκουμένην
Τὸν κόσμον ὅλον κρύψε νὰ μὴ προλάβῃ
Κάμμία ζῶσα ψυχὴ τὸν ἀποβάντα
Ἀμύντορ' Ἀθηναίων . . . εἶν' ἐραστής μου,
Εἶν' ὁ Ἀρμόδιός μου ! — Ναί, ἀφοῦ κρύψῃς·
Ὅλους τοὺς πυρσοὺς τῶν λύχνων τοῦ ἀπείρου,
Ἄφες ἓν μόνον ἀκτινοβόλον ἄστρον,
Ἀκάμαντον πῦρ αἰθέριον νὰ χύνῃ
Ἐπὶ κορυφῆς τοῦ Ἀρμοδίου μόνον,
Ὡς ἐπὶ Διοσκούρων, θαῦμα ὁρώντων,
Κυμαινομένων θάῤῥος, τώρα προστάτης,
Φανὸς ἐπιτυχίας, νὰ μ' ὁδηγήσῃ
Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ποθητοῦ μνηστῆρος.
Ἦλθεν, ἀπέβη, τὸ ἤκουσα· τὸ ξεύρω,
Μὲ τὸ προεῖπον οἱ ὄνειρ' ἡ ψυχή μου. —
Ἄ! πόσοι φίλοι τὸν περιμένουν τώρα,
Καὶ πόσοι ἐχθροὶ τὸν κυνηγοῦν ἀφεύκτως . . .
Ἀλλὰ διατί μ' ἀναχαιτίζει φόβος; . .

(Αριστίας.)

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ.

Δὲν ἀπατῶμαι!...ὁ Χριστός! ἰλιγγιῶ... κλονοῦμαι...
Νὰ τὸν λαλήσω ἤθελα, νὰ τὸν ἰδῶ φοβοῦμαι.
Διδάσκαλε!... ἡ γλῶσσά μού καὶ ἡ φωνή μου τρέμει·
Ω' λύσσα!... ἡ καρδία μου δηλητηρίου γέμει.
Ω' Ἰησοῦ! τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τώρα ζηλοτύπους
Ε'κτείνω εἰς τῶν ἥλων σου τοὺς νεοκλείστους τύπους.
Φθονῶ τὴν τῆς φρικώδους σου σταυρώσεως ὀδύνην,
Φθονῶ τῆς λόγχης τὴν πληγὴν τὴν φοβερὰν ἐκείνην...,
Τῆς οἰκουμένης ἔμεινες, σὺ ὁ εὐλογημένος,
Κ' ἐγὼ τῆς γῆς ὁ μιαρὸς καὶ ὁ κατηραμένος!
Καὶ σὲ μὲν τὰ οὐράνια προσδέχονται τεμένη,
Ε'μὲ δὲ τὸν ἀνόσιον, ὁ ᾅδης περιμένει!
Υ'πὸ ἀπαίσιον ἐγὼ ἀστέρα ἐγεννήθην!
Κατάραν ὡς ἱμάτιον ἐκ βρέφους ἐνεδύθην!...
Μὴ φεύγεις! μισῶ ἐμαυτόν, καὶ φεύγω ἐγὼ πρῶτος·
Μὲ φέρει φρίκην καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ποδῶν μου κρότος
Καὶ φλέγομαι ὑπὸ θερμῆς τοῦ αἵματός μου δίψης.
Σὲ ὁ σταυρὸς δὲν ἤλλαξε, καθὼς ἐμὲ ἡ θλίψις·
Εἰς μίαν ὥραν φοβεράν, μακρὰν ὑπὲρ αἰῶνα
Η' κεφαλή μου ἔγεινε λευκὴ ὑπὲρ χιόνα.
Α'λλ' ὦ χαρά μου! πρόθυμος ἰδοὺ καὶ κυρτουμένη
Η' δρῦς μου, ἥτις ὡς καρπὸν τὸ πτῶμά μου προσμένει,
Η' δρῦς ἡ τῆς ἀγχόνης μου, τὸ δένδρον τοῦ θανάτου.
Ο' κόραξ σείει γύρω μου τὴν μαύρην πτέρυγά του,
Καὶ βλέπων με βραδύνοντα, δεικνύει τὴν ὀργήν του,
Διότι δὲν ἀνήρπασε τὰς σάρκας μου τροφήν του.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

ΙΕΡΕΥΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΡΑΝΝΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΑΛΗΝ.

Ἀλήθειαν θὰ ἤκουσες καὶ ψεῦδος ἂν μ' ἐζήτεις·
Διότι ὁ ἀπόκληρος τοῦ κόσμου ἐρημίτης,
Ἀφ' οὗ εἰς ταύτην τὴν ζωὴν δὲν ηὗρεν εἰμὴ πάλην,
Δὲν ηὗρεν εἰμὴ βάσανα, ἐπιθυμεῖ τὴν ἄλλην.
Διότι θνήσκοντος φωνὴν τὰ χείλη μου ἐβγάζουν,
Ποῦ δὲν τρομάζει δυνατοὺς, καὶ δυνατοὶ τρομάζουν.
Θέλεις νὰ μάθῃς διὰ σὲ ὁποίας κάμνουν κρίσεις;
Δὲν τὸ ἠξεύρεις καὶ πρωτοῦ νὰ μὲ τὸ ἐρωτήσῃς;
Δὲν ἐρωτᾷς τὰ ἔργα σου; καὶ ἡ συνείδησίς μας
Δὲν εἶναι ὁ ἀδέκαστος καὶ πρώτιστος κριτής μας;
Ὡς φλογερὸν μετέωρον σὲ βλέπει ὁ λαός σου,
Καὶ ἀναπέμπει προσευχὰς ὑπὲρ τῆς δύσεώς σου·
Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ κατόπιν σου στενάζουν,
Καὶ μέσ' ἀπὸ τοὺς τάφους των τὰ σφάγια σὲ κράζουν.
Εἰς ὅσους πάλλει ἀνδρικὴ καρδία κινουμένη,
Ἐκεῖνοι ὅλοι σ' ἀψηφοῦν εἰς βράχους φωλευμένοι.
Καὶ ὅσους εἰς τὰ βάσανα κ' εἰς θάνατον ὡδήγεις,
Κ' ἐκεῖνοι πάλιν σ' ἀψηφοῦν τὴν ὥραν ποῦ τοὺς πνίγεις.
Νὰ δελεάσῃς πίστευε πῶς δὲν θὰ ἠμπορέσῃς·
Πολλοὺς μὲ τὰς μεγάλας σας λαμπρὰς σου ὑποσχέσεις.
Ἐγνώρισαν τὰ δῶρά σου, ἠξεύρουν τὴν παγίδα·
Πλὴν ὁ Θεὸς δὲν ἔσβυσεν ἐντός των τὴν ἐλπίδα·
Παρήγορον καὶ ἄσυλον ζητοῦν εἰς τὴν θρησκείαν,
Καὶ μελετοῦν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

(Ἀλέξανδρος Ῥαγκαβῆς.)

Η ΑΥΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣΤΟΜΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΓΕΜΟΝΑΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ.

Ο' κυμάρχης τῶν δασῶν, ὁ βαθυχαίτης λέων,
Ἐντὸς τῶν Ἀφρικανικῶν κοιμώμενος σπηλαίων,
Καθὼς σαλεύσῃ τὴν οὐρὰν, μ' ὁρμὴν ἀναπηδήσῃ
Καὶ πέριξ μεγαλοπρεπῶς τὴν κεφαλὴν κινήσῃ,
Καὶ πείνης σῆμα, βρύχημα ἀφήσῃ φρικαλέον,
Τρέμουσι τότε κορυφαὶ καὶ ῥίζαι τῶν ὀρέων·
Κι ὁ πιεζόμενος λαὸς, ὁ στένων κ' ἡσυχάζων,
Τὸν εἰς τὰ δάση λέοντα καθ' ὅλα ὁμοιάζων
Ὅταν σιγᾷ σκεπτόμενος, νομίζεις πῶς κοιμᾶται·
Τὸν ἀπατῶσι Ὑπουργοὶ τὸν παίζουν Διπλωμάται,
Πλὴν ὅταν αἴφνης μὲ φωνὴν ὡς κεραυνῶν χιλίων
Ἀναπηδήσῃ μανικῶς, καὶ τὴν αἰχμὴν του σείων
Ἀνάψῃ εἰς τὴν λύσσαν του τὰς πόλεις ὡς λαμπάδας,
Καὶ σείσῃ μὲ στρατεύματα βουνὰ καὶ πεδιάδας,
Τὰ πλήθη τότε τὰ δειλὰ κολάκων αἰσχροτάτων
Ὡς οἱ κοχλίαι κρύπτονται εἰς τ' ὀστρακόδερμά των.

Μεγάλοι τῆς γῆς τρέμετε! τὸ κίνημά του μόνον
Νὰ προξενήσῃ δύναται πολλῶν ταγμάτων φόνον!
Στὸ τρομερόν του βρύχημα ὁ θρόνος σας ὁ τρέμων
Σαλεύεται ὡς κάλαμος ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων.
Μακάριος εἶν' ἐξ ὑμῶν καὶ εὐτυχὴς, ἐκεῖνος
Ὁ μεταξὺ λεόντων ζῶν ἀφόβως, κι ἀκινδύνως,
Ὁ τὸν λαόν του κυβερνῶν μετ' εὐπροσίτου ἤθους
Ὡς μόνον φέρων θώρακα τὴν εὔνοιαν τοῦ πλήθους.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης.)

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀφ' οὗ γηράσωμεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τοῦ πλήθους,
Τὰ πάθη ὅλα φέρομεν νεκρὰ ἐντὸς τοῦ στήθους,
Κ' εἰς τῆς ζωῆς καθήμενοι τὴν κλονουμένην θέσιν
Τὸν κόσμον πλέον βλέπομεν χωρὶς κἀμμίαν ζέσιν·
Ἀκούομεν τοῦ σκελετοῦ, ὅπου περνᾷ τὸ βῆμα
Καὶ σκυθρωποὶ ἐκτείνομεν τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μνῆμα,
Πλὴν οἱ λευκότριχες αὐτοὶ τοῦ ἔθνους ταραξίαι,
Ὡσὰν νὰ μὴν τοὺς ἔφθαναν αἱ τόσαι ἁμαρτίαι,
Ἀντὶ νὰ τρέχωσιν εὐθὺν τὸν ἔσχατον κἂν δρόμον
Καὶ τὴν προτέραν τῶν ζωὴν νὰ βλέπωσι μὲ τρόμον,
Ἐνῷ ἀπὸ τὰς χεῖρας των ἡ βακτηρία πίπτει
Ὑπὸ τὸ γῆρας κ' ἔγκλημα τὸ σῶμά των δὲν κύπτει.

Μ' ἁπλότητα ἐπίστευσα εἰς τὰ φρονήματά των·
Μὲ ἀνεδείχθη ὁ καθεὶς Θρασύβουλος καὶ Κάτων,
Ὁπόταν εἰς τὰ Μέγαρα γενναῖοι ἀποστάται
Τῶν νόμων ἐκηρύττοντο πατέρες καὶ προστάται.
Πλὴν ὅταν εἰς τὸ Ναύπλιον ἐμβάντες οἱ φυγάδες
Εἰς τὰς Ἀρχὰς ἐπέπεσαν ὡς ἄγριοι Νομάδες,
Πλὴν ὅταν εἰς τὴν Πρόνοιαν καὶ νόμους καὶ πατρίδα
Μ' ὀλίγης αὐλικότητος ἀντήλλαξαν ἐλπίδα,
Πλὴν ὅταν τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν τῶν ἀπομάχων
Ἀφῆκαν νὰ λιμοκτονῇ ἐπὶ βουνῶν καὶ βράχων,
Καὶ μὲ ψυχῆς ὑπέγραφαν φρικώδη ἀπονίαν
Τῶν Στρατηγῶν φυλακισμοὺς καὶ τὴν Ὑποκτονίαν,
Ψοφοδεεῖς ὑπήκοοι τῆς Ἀντιβασιλείας,
Δεσμὸν μου πάντα ἔκοψα μ' αὐτοὺς τοὺς πατραλοίας,
Κ' ἐν ᾧ κολάκων ἔτρεχεν εἰς τὰς αὐλὰς των πλῆθος,
Τοὺς εἶδα νὰ αἰσχύνωνται τὸ ἄκαμπτόν μου ἦθος.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

Ο ΛΟΥΣΙΝΙΑΝΟΣ ΕΠΙΠΛΗΤΤΩΝ ΤΗΝ ΖΑΙΡΑΝ.

Α'ς πέσῃ μόνον κατ' ἐμοῦ ὁ κεραυνὸς βαρέως.
Υἱέ μου! τώρ' ἂν ἔλειπες ἀπέθνησκα βεβαίως.
Ἑξῆντα ἔτη, Κύριε, πιστῶς ὑπερμαχῶν σου,
Τὸν εἶδα καταπίπτοντα τὸν ἱερὸν ναόν σου.
Δεσμώτης εἰκοσαετής, μετὰ θερμῶν δακρύων
Ἱκέτευα ὑπὲρ αὐτῶν τῶν τέκνων τῶν ἀθλίων.
Νῦν δ' ὅτε μὲ τὰ χορηγεῖ ἡ θεία δεξιά σου,
Τὰ βλέπω... καὶ κηρύττεται ἡ κόρη μου ἐχθρά σου!
Ω' πόσον εἶμαι δυστυχής!.. ἡ τύχη τοῦ πατρός σου,
Η' φυλακή μου σ' ἔφερε κατὰ τῆς πίστεώς σου.
Ω' κόρη, σὺ ὁ ἔσχατος τῶν τόσων μου ἀγώνων,
Στοχάσου εἰς τὰς φλέβας σου τί αἷμα τρέχει μόνον,
Τὸ αἷμα εἴκοσι πιστῶν προγόνων βασιλέων,
Τὸ αἷμα τόσων ζηλωτῶν τῆς πίστεως γενναίων,
Τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων μας... ὦ θύγατερ γλυκεῖα,
Γνωρίζεις τίς σ' ἐγέννησεν; ἡ μήτηρ σου ὁποία;
Η'ξεύρεις πῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἐκ τῆς αὐτῆς κοιλίας
Ε'τέχθης ἔσχατος καρπὸς δυστήνου συζυγίας,
Πρὸ ὀφθαλμῶν μου ἄσπλαγχνος χεὶρ εἶδα νὰ τὴν σφάζῃ,
Η' χεὶρ ἡ βάρβαρος αὐτὴ ὁποῦ σὲ δελεάζει.
Οἱ ἀδελφοί σου μάρτυρες σφαγέντες νηπιόθεν,
Ἰδοὺ ἐκτείνουσι πρὸς σὲ τὰς χεῖρας οὐρανόθεν.
Ο' Κύριος ὃν βλασφημεῖς, ὁ εὔσπλαγχνος θεός μου
Ε'δῶ ἐτάφη διὰ σέ, θανὼν ὑπὲρ τοῦ κόσμου.
Ε'δῶ ὑπερεμάχησα τοσάκις διαπύρως,
Ε'δῶ φωνάζει δι' ἐμοῦ τὸ αἷμα τοῦ Σωτῆρος.
Εἰς ὅ,τι μέρος ἂν στραφῇς καὶ ὅπου ἂν πατήσῃς,
Εἰς κάθε βῆμα τὸν θεὸν θὲ νὰ συναπαντήσῃς.
Ε'δῶ (ἂν μείνῃς καὶ τὸν σὸν πατέρ' ἀποποιεῖσαι,
Καὶ τὴν τιμὴν καταπατεῖς, καὶ τὸν θεὸν ἀρνεῖσαι,

Ἀλλὰ σὲ βλέπω φρίττουσαν καὶ θλιβερῶς θρηνοῦσαν.
Ὁ Κύριος σὲ χορηγεῖ ψυχὴν μετανοοῦσαν.
Ναί, βλέπω τὴν καρδίαν σου θεόθεν φωτισθεῖσαν,
Ἐπανακτῶ τὴν κόρην μου τὴν ἀποπλανηθεῖσαν·
Ἀναλαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν,
Ἐλευθερῶ τὸ αἷμά μου ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν.
(Ἰάκωβος Ῥαγκαβῆς. μετάφρασις ἐκ τοῦ Βολταίρου.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΩΜΕΝΗΝ ΤΟΥ.

Τὴν ἀγγελικὴν μορφήν σου, τὸ οὐράνιόν σου σῶμα
Βλέπων μ' ἔκστασιν, πῶς εἶσαι ἀπορῶ κ' ἐγὼ ἀκόμα
Κάτοικος αὐτοῦ τοῦ κόσμου.
Εἰς τὸ κάθε κίνημά σου καὶ εἰς πᾶν μικρόν σου βῆμα,
Τρέμω μὴν ἐπαναλάβῃς τὸ ἀγγελικόν σου σχῆμα·
Καὶ πετάξῃς ἀπ' ἐμπρός μου.
Ὤ! .. ἂν ἤθελες ἐκ νέου ἀγαπήσει νέας σχέσεις!
Ὤ! .. ἂν ἤθελες ἐκ νέου σχέσεις νέας νὰ συνδέσῃς!
Ἀπὸ ᾅδου σκότος τρέχων εἰς τὸ φῶς τοῦ παραδείσου,
Τῶν ἀγγέλων τὰς ἐκστάσεις θὰ αἰσθάνωμαι μαζύ σου.
Θὰ λησμόνουν τὴν γῆν ὅλην εἰς τ' ἀγγελικά σου κάλλη,
Καὶ ὁ κόσμος μου θὰ ἦτον ἡ γλυκεῖά σου ἀγκάλη.
Σὺ θὰ ἦσουν τὸ γλυκύ μου ἄστρον μου τὸ ἀνατέλλον,
Ἡ ψυχή μου, ἡ ζωή μου, παρελθόν, παρόν μου, μέλλον·
Ἡ ἀμμώδης ἐρημία,
Καὶ ἀπ' ἄχυρα καλύβα εἰς τὰ ὄρη μὲ σὲ μία,
Καὶ μὲ σὲ εἰς τὰ πελάγη μία σκάφη ἀφημένη,
Ἤθελαν ἀπ' ἕνα θρόνον περισσότερον μ' εὐφραίνει....
Ὅταν φῶς μου μ' ἀντικρύζῃς
Πῶς κλονοῦμαι δὲν μὲ λέγεις;
Τί κρατεῖς ὅταν μ' ἐγγίζῃς,
Κρατεῖς φλόγας καὶ μὲ φλέγεις;
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Ο ΑΘΩΟΣ ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ.

Τελέσιλλα βοήθησε, είπε, συμβούλευσέ με.
Εἰς ποίαν στάσιν ἄθλιαν εὑρίσκομαι, ἰδέ με.
Πέταξ' ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ποῦ μ' ἔβλεπες νὰ τρέχω,
Νὰ παίζω καὶ νὰ χαίρωμαι, φροντίδας νὰ μὴν ἔχω.
Εἰς τοὺς γονεῖς μου ἔβγαινα μὲ θάῤῥος ἐμπροστά τους.
Τώρα νὰ βλέπω δὲν τολμῶ μήτε τὰ πρόσωπά τους.
Καρδιοκτυπῶ, ξυπάζομαι, ὁπόταν μὲ γυρεύουν,
Τρέμω, φοβοῦμ', ἐντρέπομαι, καὶ ὅταν μὲ χαϊδεύουν.
Γιάτρευσε Τελέσιλλα τὸ πάθος τῆς καρδιᾶς μου,
Καὶ σβύσ' ἀνίσως ἠμπορῇς τὴν φλόγα τῆς φωτιᾶς μου.
Αὐτὸ εἶναι, ποῦ μ' ἔλεγες, τοῦ ἔρωτος τὸ πάθος,
Ὅτι φωλεύει πάντοτε εἰς τῶν καρδιῶν τὸ βάθος!
Καὶ φρίκην μ' ἐσυμβούλευσες 'ς τὸν ἔρωτα νὰ ἔχω,
Ποτὲ νὰ μὴν τὸν δέχωμαι κ' ἐχθρὸν νὰ τὸν προσέχω.
Ἀδύνατα πλὴν πράγματα ἐμένα νουθετοῦσες,
Ἢ ἔρωτα δὲν ἔπαθες ἢ πλέον μ' ἀπατοῦσες.
Τί μ' ὠφελοῦν αἱ συμβουλαῖς; χωρὶς νὰ θέλω φταίγω.
Σφάλμα γλυκό! ποῦ ἔκαμε τροφήν μου τὸ νὰ κλαίγω.
Δὲν ἔπαθες δὲν γνώρισες τὸν ἔρωτα ποτέ σου·
Ὢ πόσην πίστιν ἔδιδα ἐγὼ 'ς ταῖς συμβουλαῖς σου!
Κι ἔπαθε τάχα ἔρωτα ὡς τόρα καμμιὰ νέα;
Δεύτερον ἄλλον ἔφερεν ὁ κόσμος Ἀχιλλέα;
Ὢ Πολυξένη ἄθλια! ἀλλοίμονον σ' ἐμένα!
Πῶς ν' ἀγαπᾷς δὲν ἔτυχε 'ς τὸ πᾶν ἄλλον κανένα!
Γιατί τὴν Φθίαν ἄφησες καὶ ἦλθες Ἡρωά μου;
Τότ' ἄλλος ἴσως ἤθελε ὁρίσει τὴν καρδιά μου.
Τὸ πρόφερα ἡ βλάσφημη! καὶ ἀδικῶ κ' ἐσένα,
Καὶ ἀδικῶ τὰ σπλάγχνα μου γιὰ σὲ μόνον πλασμένα.
Ἀνίσως ἐσὺ ἔλειπες ἐγὼ δὲν ἀγαποῦσα,
Δὲν γνώριζα τὸν ἔρωτα καὶ ἀπαθὴς ἐζοῦσα.
Νεκρὴ 'ς τὴν παρουσίαν σου θὰ ζῶ μὲ τ' ὄνομά σου·
Τὸν ἴδιον σένα φεύγοντας, θὰ τρέχω 'ς τὴν σκιά σου.

Τὰ ἴχνη σου θὲ νὰ ζητῶ, ἐσένα θ' ἀποφεύγω,
Ἂν φεύγῃς θὲ νὰ σὲ ζητῶ, ἂν μὲ ζητῇς θὰ φεύγω....
Τὸν ἀγαπῶ, πῶς νὰ 'ς τὸ πῶ... τὸν ἀγαπῶ Κασσάνδρα,
Τὸν Ἀχιλλέα ἀγαπῶ, δὲν ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα.
Σ' τὸν νοῦ μου μ' ἐκατέπεισες διὰ νὰ τὸν μισήσω,
Καὶ 'ς τὴν καρδιά μου πεῖσέ με καὶ νὰ σ' εὐχαριστήσω.
Ὁ νοῦς ἀδελφὴ σ' ἄκουσε, τὸ σφάλμα μου γνωρίζει·
Πλὴν ἡ καρδιὰ παρήκοη καὶ ἀπειθὴς γογγύζει.
Σ' τὸ λογικόν μου τὸν μισῶ, τὸν θέλω 'ς τὴν καρδιά μου
Τοῦτο κινεῖ τὰ χείλη μου, αὐτὴ τὰ δάκρυά μου.
Νά... δὲν τὸν θέλω... ἔκαμα ἀπόφασιν... τὸ λέγω!
Πλὴν δι' αὐτὸν αἰώνια, δὲν ἠμπορῶ, θὰ κλαίγω.

(Ἰάκωβος Ῥίζος Νερουλός. Πολυξένη.)

Η ΡΑΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΔΟΙΠΟΡΟΝ.

Ὦ μόνη μόνη μου ἐλπίς, ὦ μόνε θησαυρέ μου
Ὦ μόνε ἀδελφέ μου!
Καὶ τώρα καθὼς ἄλλοτε μὲ πίστιν ἄκουσέ με,
Καὶ τώρα καθὼς ἄλλοτε μ' ἀγάπην λάλησέ με.
Νὰ πλησιάσω ἄφησε κἂν ὅσῳ ζῶ ἀκόμα
Τὸ μαραμένον χέρι σου εἰς τὸ νεκρόν μου στόμα.
Δὲν εἶσαι μόνος δυστυχής, δὲν πάσχεις ἐσὺ μόνος
Σὲ ἐκδικεῖται φίλε μου! τοῦ στήθους μου ὁ πόνος.
Μᾶς μάρανεν ἀκαίρως,
Πλὴν καὶ τοὺς δύο ἐνταυτῷ μᾶς μάρανεν ὁ Ἔρως.
Γνωρίζεις πῶς εἰς τὰ βουνὰ τὰ πλέον μακρυσμένα
Μὲ μοναχόν μου μάρτυρα τὸν οὐρανὸν κ' ἐσένα,
Τῆς ὅλης μου νεότητος ἂν ἔζων τὰς ἡμέρας,
Δὲν ἤθελα ποτὲ στιγμὰς ποθήσει γλυκυτέρας·

Πολλάκις επεθύμησα τὰ πλούτη μου νὰ χάσω
Καὶ δούλη σου τὰς ὅλας μου ἡμέρας νὰ περάσω·
Πολλάκις ἐφοβήθηκα τὸν πλάστην, καὶ κριτήν μου
Ν' ἀντιπαλεύῃς βλέπουσα μ' αὐτὸν εἰς τὴν ψυχήν μου.

Τί ἔκαμες τί ἔκαμες τὸν τόσον ἔρωτά μου;
Τὰ τόσα τί μ' ὠφέλησαν αὐτὰ αἰσθήματά μου;
Ω' διατί μὲ ἄφησες; ἡ μόνη καὶ βαθεῖα
Ἰδοὺ τῶν ἀνεκφράστων μας δυστυχιῶν αἰτία.
Δὲν θέλω μ' ἐπιπλήξεις μου νὰ σὲ παραλυπήσω·
Μὲ τὸν ὑπεύθυνον σκοπὸν τοῦ νὰ σὲ παροργίσω
Δὲν σ' ἐνθυμίζω φίλε μου στενέ! τοὺς ἔρωτάς μας
Πλὴν μὴ σ' ἐμὲ ἀπόδιδε τὰς τόσας συμφοράς μας.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΚΥΠΡΙΩΤΟΥ.

Τὰ σελλοσκαλοχάλινα κυττάζουν ἕνα, ἕνα,
Καὶ τ' ἅρματά τους ψηλαφοῦν ἂν ἦναι ῥαγισμένα·
Τὰ ἄλογά τους κέντησαν κι ὡς ἀστραπὴ χυθῆκαν,
Ἐπέταξαν σὰν ἀετοὶ στὸν κάμπον, κ' ἐσμιχθῆκαν.
Κ' εἰς τοῦτο τὸ συνάντημα, ἡ γῆ θαῤῥεῖς κ' ἐσείσθη,
Κ' εἰς δύο μέρη μὲ βρονταῖς ὁ οὐρανὸς ἐσχίσθη.

Ἡ λόγχαις τους ὡσὰν γυαλιὰ εἰς θρύμματ' ἀπομένουν
Κομάτια χίλια γένουνται στὰ νέφαλ' ἀνεβαίνουν.
Πλὴν ἄλλαις πιάνουν δυναταῖς διὰ νὰ δευτερώσουν
Καὶ τέλος εἰς τὴν μάχην τους αὐτὴν, γοργὸ νὰ δώσουν.

Ὡσὰν προβάλλει νέφαλο καὶ μὲ σκοτάδα τόση
Χαλάζι ῥήξῃ μ' ἀστραπὴν, τὸν ἥλιον βαθυὰ χώσῃ,

Καὶ τὰ κοπάδια σπήλαιο γυρεύουν· κι ἀπὸ τρόμον
Καὶ ὁ ζευγᾶς καὶ ὁ βοσκὸς κυττάζουν ἄλλον δρόμον
Βροντοῦν λαγκάδια καὶ βουνὰ σιγοτρομοῦν τὰ δάση
Κ' ἡ νύκτα λέγεις πῶς τὴν γῆν ἡ πρώτη θὰ σκεπάσῃ,
Ὁμοίως ὅταν ἔδωκαν τὴν κονταριὰ τὴν ἄλλη
Σοῦ φάνη ἀπ' τὸν οὐρανὸν κ' ἦλθε βροντὴ μεγάλη·
Στὴν χεῖρά τους ἀπόμεινε μιᾶς σπιθαμῆς κοντάρι,
Τὰ ἄλογα γονάτισαν, κ' ἐπάνω οἱ καβαλλάροι.

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

ΟΙ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΔΙΑΛΕΓΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ.

(Ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐσταυρωμένον.)

Τὴν τῶν ἀστέρων κλίμακα διέβαινα ἡσύχως.
Πλὴν ἔπληξε τὰ ὦτά μου ὁ τῆς φωνῆς σου ἦχος.
Εὐθὺς ἐπὶ τὸν ἥλιον τὸ πρῶτον βῆμα βάλλω,
Τὸ δεύτερον εἰς Ἀραράτ, εἰς Γολγοθὰ τὸ ἄλλο.
Ἰδοὺ! ὢ πένθος! ἀποσπῶ τὴν κόμην τὴν χρυσῆν μου,
Τὸν δίσκον τῶν ἀκτίνων μου, τὸν περὶ τὴν μορφήν μου.
Ἰδοὺ! τῆς θείας σου σαρκὸς τὴν γύμνωσιν καλύπτω,
Κ' εἰς σὲ τὸ ἀστεροφεγγὲς ἱμάτιόν μου ῥίπτω.

(Ὁ Πυλωρὸς Δαίμων τοῦ Ἅδου πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐσταυρωμένον.)

Ὁπότε εἰς τὰς τοῦ σταυροῦ ὑπέκυψας ὀδύνας,
Καὶ ὅλην ἔσεισας τὴν γῆν, τὴν κεφαλήν σου κλίνας,
Εἰς τὴν μεγάλην σου φωνὴν ἡ κτίσις ἐπτοήθη,
Ἀνοίχθησαν οἱ οὐρανοί, τὸ σύμπαν ἐκινήθη...
Ὁ μέλας τότε ὄροφος τοῦ Ἅδου διεσχίσθη,
Ἡ προαδαμιαία νὺξ τὸ πρῶτον ἐφωτίσθη,
Καὶ τῆς βαθείας των εἰρκτῆς, καὶ τῶν ὑγρῶν των βόλων
Οἱ μαστιζόμενοι νεκροὶ τὸ σκότος εἶδαν ὅλον,

Τὸ μαῦρον σμῆνος τῶν ψυχῶν ἐβόμβιζεν ἀθρόον,
Καὶ πάντα ἐταράττοντο τὰ Τάρταρα κ' ἐβόων.

(Ὁ Ἑωσφόρος μετὰ μανίας βλέπων τοὺς νεκροὺς ἐξερχομένους τοῦ Ἅδου)

Ἡ ἀστραπὴ τοῦ Σαβαὼθ νὰ καύσῃ τὰς ὀφρῦς μου,
Καθὼς τὰς τρίχας ἄλλοτε τῆς μαύρης κορυφῆς μου.
Ποτὲ οὐδ' ὅταν ἔστησα εἰς δύο τῶν ἡλίων
Τοὺς δύο πόδας, τοῦ παντὸς τοὺς στύλους οὕτω σείων,
Ποτὲ οὐδ' ὅταν τ' οὐρανοῦ ἐτόξευσα τὸν θόλον,
Μὲ βέλος τὸ διάστημα διαπεράσας ὅλον,
Οὐδ' ὅταν εἰς τὸ ἄπειρον μὲ φλεγομένην κόμην
Ἐνιαυτοὺς τρεῖς ἔπιπτον καὶ κατεκρημνιζόμην,
Ποτὲ πῦρ μίσους καὶ ὀργῆς τοιοῦτον δὲν ἠσθάνθην,
Οὐδ' ἀπὸ λύσσης πυρετὸν τοιοῦτον ἐθερμάνθην.

(Ἄλλοι Δαίμονες Ἀποστάται, βλέποντες μετὰ φρίκης τὴν κτίσιν ἀνατραπεῖσαν.)

(Εἷς Δαίμων.)

Ὡς πύργος πυρπολούμενος, ἐκ τοῦ καπνοῦ δὲ μέλας
Εἰς τὴν μορφὴν μου μὲ τὸ πῦρ ἑνώνω τὰς νεφέλας.
Κομήτου σείω ἐρυθρὰν κατόπιν μου πλεξίδα,
Καὶ βῆμα ἔχω τὸν σεισμὸν, πνοὴν τὴν καταιγίδα,
Καὶ ὅμως τρέμω . . .

(Ἄλλος)

Τρίαιναν κραδαίνω, κ' εἰς ἀβύσσους
Χιλιοπόλεις πάραυτα καταποντίζω νήσους.
Ἡ πτέρνα μου τὸν Ἄτλαντα τὰς Ἄλπεις ἂν πιέσῃ,
Εἰς ὄγκον θέλει κόνεως ἡ κορυφή των πέσει.
Καὶ ὅμως τρέμω . . . .

(Ἄλλος)

Τρέμουσι τὰ δάση καὶ τὰ ὄρη
Σαλεύων ὅταν ἔρχωμαι τὸν σίφωνα ὡς δόρυ·

Τὸ πρόσωπόν μου φῶς ὠχρὸν καὶ σκότος ὁμοῦ χύνει
Καθὼς εἰς τὰς ἐκλείψεις της ἡ σκυθρωπὴ σελήνη
Καὶ ὅμως τρέμω . . .

(Ἅπαντες οἱ Δαίμονες.)

Τρέμε γῆ, καὶ σὺ ὦ κτίσις φρίττε!
Παράδοξον καὶ φοβερὸν μυστήριον τελεῖται.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΠΡΟΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΝ ΣΦΑΓΗΝ ΤΟΥ.

Τῶν ὀμμάτων μου τοὺς λύχνους ἔσβυσαν τὰ δάκρυά μου·
Ἐπεκάλυψε τῆς λύπης ἡ σκιὰ τὰ βλέφαρά μου·
Ὡς τὴν κύτρινην λαμπάδα ἥτις καίεται καὶ ῥέει
Εἰς τοῦ ἔρωτος τὰς φλόγας ἡ ζωή μου ἀποπνέει.
Ὠχρὸν φύλλον φθινοπώρου, τί ζητῶ εἰς τοῦ κλαυθμῶνος
Τὴν κοιλάδα; πάρετέ με τρικυμίαι τοῦ χειμῶνος.

Ἡ καρδία μου μ' ἐλέγχους συνειδότος σπαραγμένη,
Ζῇ κ' εἰς ὅλα της τὰ μέρη ἀπὸ ξίφος κεκομμένη·
Ἀλλὰ ζῇ καθὼς τὸ φίδι
Ὅπου καὶ κοπὲν εἰς τρία
Μὲ τὸ σάλευμά του δίδει
Ζωῆς πρόσκαιρα σημεῖα,
Ἡ ψυχή μου τὸν καθρέπτην τὸν θραυσθέντα ὁμοιάζει·
Ὅστις ὅλα συγχισμένα εἰς τὸ φῶς παρουσιάζει.

(Κτυπᾷ τὸ ὡρολόγιον.)

Κτυπᾷ ἡ ὥρα! . . . ἡ φωνὴ τοῦ χρόνου μᾶς φωνάζει.
Κατόπιν εἰς τὰ σκοτεινὰ νὰ τρέξωμεν μᾶς κράζει.

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙΑ.

Ο ΕΡΩΣ ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ.

Μιὰ ὁ Ἔρωτας μικρὴ
Σαΐτιτσα του πικρὴ
Σκουριασμέν' εἰς τὴν φαρέτρα
Τὴν ἐξγάνει σιγανὰ,
Καὶ τὴν πιάνει, κι' ἀρχινᾶ,
Καὶ τὴν τρίβ' εἰς μία πέτρα.

Τρίβε, τρίβε βιαστικὰ,
Τὸν γλιστρᾶϊ ἐξαφνικὰ
'Απ' τὴν πέτρα, κακὴ τύχη,
Καὶ τὸν 'βρίσκει, καὶ τὸ ξεῖ
Γ'σια ἴσια μεταξὺ
Σ' τοῦ δακτύλου τὸ ὀνύχι.

Ωχ! φωνάζει, (νὰ χαθῆς)
Καὶ τὸ δάχτυλό τ' εὐθὺς
Μὲς τὸ στόμα του τὸ βάζει.
Τὸ δαγκάνει, τὸ φυσᾶϊ,
'Απ' τοὺς πόνους του λυσσᾶϊ,
Καὶ πικραῖς φωναῖς ἐβγάζει.

Ἡ μητέρα του τ' ἀκούει
Γ' ἀπαλὰ της στήθη κρούει.
Τ' εἶν' παιδάκι μου; φωνάζει.

Τ' εἶναι τεύτη ἡ φωνή;
Ποῦ τὸ φῶς μου τὸ πονεῖ;
Ποιὸς τ' ἀγόριμ' τὸ πειράζει;

Ἄχ! νενέ, τῆ λέει, γλυκειά!
Μιὰ σαΐτα μου κακιά,
Μὲ ἀγκύλωσε, (νὰ σκάσῃ)
Καὶ ἡ ἀγκυλωματιά
Μὲ φλογίζει, σὰν φωτιά.
Καὶ: καί: καί: θὰ: θὰ μὲ χάσῃ.

Τότ' αὐτὴ χαμογελᾷ,
Καὶ τὸν λέγ', ἰδὲ καλά.
Μάθε τέκνο μου καὶ μόνος.
Πόσος, πόσος εἶν' κακός,
Καὶ πικρὸς καὶ καυστικὸς
Τῆς σαΐτας σου ὁ πόνος.

(Ἀθανάσιος Χριστόπουλος.)

ΠΟΘΟΣ.

Ἂς γένουμουν καθρέφτης!
Νὰ βλέπεσαι 'ς ἐμένα
Κ' ἐγὼ νὰ βλέπω πάντα
Τὸ κάλλος σου κ' ἐσένα.
Ἂς γένουμουν χτενάκι!
Σιγὰ σιγὰ ν' ἀρχίζω
Νὰ σχίζω τὰ μαλλιά σου,
Νὰ σ' τὰ συχνοχτενίζω!
Ἂς εἶμουν ἀεράκης!
Καὶ ὅλος νὰ κινήσω,
Σ' τὰ στήθη σου νὰ πέσω;
Γλυκὰ νὰ τὰ φυσήσω.

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ.

Δὲν ἀπατῶμαι!... ὁ Χριστός! ἰλιγγιῶ... κλονοῦμαι...
Νὰ τὸν λαλήσω ἤθελα, νὰ τὸν ἰδῶ φοβοῦμαι.
Διδάσκαλε!... ἡ γλῶσσά μοὺ καὶ ἡ φωνή μου τρέμει·
Ὠ λύσσα!... ἡ καρδία μου δηλητηρίου γέμει.
Ὠ Ἰησοῦ! τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τώρα ζηλοτύπους
Ἐκτείνω εἰς τῶν ἥλων σου τοὺς νεοκλείστους τύπους.
Φθονῶ τὴν τῆς φρικώδους σου σταυρώσεως ὀδύνην,
Φθονῶ τῆς λόγχης τὴν πληγὴν τὴν φοβερὰν ἐκείνην...
Τῆς οἰκουμένης ἔμεινες, σὺ ὁ εὐλογημένος,
Κ' ἐγὼ τῆς γῆς ὁ μιαρὸς καὶ ὁ κατηραμένος!
Καὶ σὲ μὲν τὰ οὐράνια προσδέχονται τεμένη,
Ἐμὲ δὲ τὸν ἀνόσιον, ὁ ᾅδης περιμένει!
Ὑπὸ ἀπαίσιον ἐγὼ ἀστέρα ἐγεννήθην!
Κατάραν ὡς ἱμάτιον ἐκ βρέφους ἐνεδύθην!...
Μὴ φεύγεις! μισῶ ἐμαυτόν, καὶ φεύγω ἐγὼ πρῶτος·
Μὲ φέρει φρίκην καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ποδῶν μου κρότος
Καὶ φλέγομαι ὑπὸ θερμῆς τοῦ αἵματός μου δίψης.
Σὲ ὁ σταυρὸς δὲν ἤλλαξε, καθὼς ἐμὲ ἡ θλίψις·
Εἰς μίαν ὥραν φοβεράν, μακρὰν ὑπὲρ αἰῶνα
Ἡ κεφαλή μου ἔγεινε λευκὴ ὑπὲρ χιόνα.
Ἀλλ' ὦ χαρά μου! πρόθυμος ἰδοὺ καὶ κυρτουμένη
Ἡ δρῦς μου, ἥτις ὡς καρπὸν τὸ πτῶμά μου προςμένει,
Ἡ δρῦς ἡ τῆς ἀγχόνης μου, τὸ δένδρον τοῦ θανάτου.
Ὁ κόραξ σείει γύρω μου τὴν μαύρην πτέρυγά του,
Καὶ βλέπων με βραδύνοντα, δεικνύει τὴν ὀργήν του,
Διότι δὲν ἀνήρπασε τὰς σάρκας μου τροφήν του.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

ΙΕΡΕΥΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΡΑΝΝΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΑΛΗΝ.

Α'λήθειαν θὰ ἤκουσες καὶ ψεῦδος ἂν μ' ἐζήτεις·
Διότι ὁ ἀπόκληρος τοῦ κόσμου ἐρημίτης,
Α'φ' οὗ εἰς ταύτην τὴν ζωὴν δὲν ηὗρεν εἰμὴ πάλην,
Δὲν ηὗρεν εἰμὴ βάσανα, ἐπιθυμεῖ τὴν ἄλλην.
Διότι θνήσκοντος φωνὴν τὰ χείλη μου ἐβγάζουν,
Ποῦ δὲν τρομάζει δυνατοὺς, καὶ δυνατοὶ τρομάζουν.
Θέλεις νὰ μάθῃς διὰ σὲ ὁποίας κάμνουν κρίσεις;
Δὲν τὸ ἠξεύρεις καὶ προτοῦ νὰ μὲ τὸ ἐρωτήσῃς;
Δὲν ἐρωτᾷς τὰ ἔργα σου; καὶ ἡ συνείδησίς μας
Δὲν εἶναι ὁ ἀδέκαστος καὶ πρώτιστος κριτής μας;
Ω'ς φλογερὸν μετέωρον σὲ βλέπει ὁ λαός σου,
Καὶ ἀναπέμπει προσευχὰς ὑπὲρ τῆς δύσεώς σου·
Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ κατόπιν σου στενάζουν,
Καὶ μέσ' ἀπὸ τοὺς τάφους των τὰ σφάγια σὲ κράζουν.
Εἰς ὅσους πάλλει ἀνδρικὴ καρδία κινουμένη,
Ε'κεῖνοι ὅλοι σ' ἀψηφοῦν εἰς βράχους φωλευμένοι.
Καὶ ὅσους εἰς τὰ βάσανα κ' εἰς θάνατον ὡδήγεις,
Κ' ἐκεῖνοι πάλιν σ' ἀψηφοῦν τὴν ὥραν ποῦ τοὺς πνίγεις.
Νὰ δελεάσῃς πίστευε πῶς δὲν θὰ ἠμπορέσῃς
Πολλοὺς μὲ τὰς μεγάλας σας λαμπράς σου ὑποσχέσεις.
Ε'γνώρισαν τὰ δῶρά σου, ἠξεύρουν τὴν παγίδα·
Πλὴν ὁ θεὸς δὲν ἔσβυσεν ἐντός των τὴν ἐλπίδα·
Παρήγορον καὶ ἄσυλον ζητοῦν εἰς τὴν θρησκείαν,
Καὶ μελετοῦν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

(Ἀλέξανδρος Ῥαγκαβῆς.)

Η ΑΥΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣΤΟΜΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΓΕΜΟΝΑΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ.

Ο' κυμάρχης τῶν δασῶν, ὁ βαθυχαίτης λέων,
Ἐντὸς τῶν Ἀφρικανικῶν κοιμώμενος σπηλαίων,
Καθὼς σαλεύσῃ τὴν οὐρὰν, μ' ὁρμὴν ἀναπηδήσῃ
Καὶ πέριξ μεγαλοπρεπῶς τὴν κεφαλὴν κινήσῃ,
Καὶ πείνης σῆμα, βρύχημα ἀφήσῃ φρικαλέον,
Τρέμουσι τότε κορυφαὶ καὶ ῥίζαι τῶν ὀρέων·
Κι ὁ πιεζόμενος λαὸς, ὁ στένων κ' ἡσυχάζων,
Τὸν εἰς τὰ δάση λέοντα καθ' ὅλα ὁμοιάζων
Ο'ταν σιγᾷ σκεπτόμενος, νομίζεις πῶς κοιμᾶται·
Τὸν ἀπατῶσι Ὑπουργοὶ τὸν παίζουν Διπλωμάται,
Πλὴν ὅταν αἴφνης μὲ φωνὴν ὡς κεραυνῶν χιλίων
Ἀναπηδήσῃ μανικῶς, καὶ τὴν αἰχμήν του σείων
Ἀνάψῃ εἰς τὴν λύσσαν του τὰς πόλεις ὡς λαμπάδας,
Καὶ σείσῃ μὲ στρατεύματα βουνὰ καὶ πεδιάδας,
Τὰ πλήθη τότε τὰ δειλὰ κολάκων αἰσχροτάτων
Ω'ς οἱ κοχλίαι κρύπτονται εἰς τ' ὀστρακόδερμά των.

Μεγάλοι τῆς γῆς τρέμετε! τὸ κίνημά του μόνον
Νὰ προξενήσῃ δύναται πολλῶν ταγμάτων φόνον!
Στὸ τρομερόν του βρύχημα ὁ θρόνος σας ὁ τρέμων
Σαλεύεται ὡς κάλαμος ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων.
Μακάριος εἶν' ἐξ ὑμῶν καὶ εὐτυχὴς, ἐκεῖνος
Ο' μεταξὺ λεόντων ζῶν ἀφόβως, κι ἀκινδύνως,
Ο' τὸν λαόν του κυβερνῶν μετ' εὐπροσίτου ἤθους
Ω'ς μόνον φέρων θώρακα τὴν εὔνοιαν τοῦ πλήθους.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης.)

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Αφ' οὗ γηράσωμεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τοῦ πλήθους,
Τὰ πάθη ὅλα φέρομεν νεκρὰ ἐντὸς τοῦ στήθους,
Κ' εἰς τῆς ζωῆς καθήμενοι τὴν κλονουμένην θέσιν
Τὸν κόσμον πλέον βλέπομεν χωρὶς κἀμμίαν ζέσιν·
Ἀκούομεν τοῦ σκελετοῦ, ὁποῦ περνᾷ τὸ βῆμα
Καὶ σκυθρωποὶ ἐκτείνομεν τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μνῆμα,
Πλὴν οἱ λευκότριχες αὐτοὶ τοῦ ἔθνους ταραξίαι,
Ὡσὰν νὰ μὴν τοὺς ἔφθαναν αἱ τόσαι ἁμαρτίαι,
Ἀντὶ νὰ τρέχωσιν εὐθὺν τὸν ἔσχατον κἂν δρόμον
Καὶ τὴν προτέραν τῶν ζωὴν νὰ βλέπωσι μὲ τρόμον,
Ἐν ᾧ ἀπὸ τὰς χεῖράς των ἡ βακτηρία πίπτει
Ὑπὸ τὸ γῆρας κ' ἔγκλημα τὸ σῶμά των δὲν κύπτει.

Μ' ἁπλότητα ἐπίστευσα εἰς τὰ φρονήματά των·
Μὲ ἀνεδείχθη ὁ καθεὶς Θρασύβουλος καὶ Κάτων,
Ὁπόταν εἰς τὰ Μέγαρα γενναῖοι ἀποστάται
Τῶν νόμων ἐκηρύττοντο πατέρες καὶ προστάται.
Πλὴν ὅταν εἰς τὸ Ναύπλιον ἐμβάντες οἱ φυγάδες
Εἰς τὰς Ἀρχὰς ἐπέπεσαν ὡς ἄγριοι Νομάδες,
Πλὴν ὅταν εἰς τὴν Πρόνοιαν καὶ νόμους καὶ πατρίδα
Μ' ὀλίγης αὐλικότητος ἀντήλλαξαν ἐλπίδα,
Πλὴν ὅταν τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν τῶν ἀπομάχων
Ἀφῆκαν νὰ λιμοκτονῇ ἐπὶ βουνῶν καὶ βράχων,
Καὶ μὲ ψυχῆς ὑπέγραψαν φρικώδη ἀπονίαν
Τῶν Στρατηγῶν φυλακισμοὺς καὶ τὴν Ὑποκτονίαν,
Ψοφοδεεῖς ὑπήκοοι τῆς Ἀντιβασιλείας,
Δεσμόν μου πάντα ἔκοψα μ' αὐτοὺς τοὺς πατραλοίας,
Κ' ἐν ᾧ κολάκων ἔτρεχεν εἰς τὰς αὐλάς των πλῆθος,
Τοὺς εἶδα νὰ αἰσχύνωνται τὸ ἄκαμπτόν μου ἦθος.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

Ο ΛΟΥΣΙΝΙΑΝΟΣ ΕΠΙΠΛΗΤΤΩΝ ΤΗΝ ΖΑΙΡΑΝ.

Α'ς πέση μόνον κατ' ἐμοῦ ὁ κεραυνὸς βαρέως.
Υἱέ μου! τώρ ἂν ἔλειπες ἀπέθνησκα βεβαίως.
Ε'ξήντα ἔτη, Κύριε, πιστῶς ὑπερμαχῶν σου,
Τὸν εἶδα καταπίπτοντα τὸν ἱερὸν ναόν σου.
Δεσμώτης εἰκοσαετὴς, μετὰ θερμῶν δακρύων
Ι'κέτευα ὑπὲρ αὐτῶν τῶν τέκνων τῶν ἀθλίων.
Νῦν δ' ὅτε μὲ τὰ χορηγεῖ ἡ θεία δεξιά σου,
Τὰ βλέπω... καὶ κηρύττεται ἡ κόρη μου ἐχθρά σου!
Ω' πόσον εἶμαι δυστυχής!.. ἡ τύχη τοῦ πατρός σου,
Η' φυλακή μου σ' ἔφερε κατὰ τῆς πίστεώς σου.
Ω' κόρη, σὺ ὁ ἔσχατος τῶν τόσων μου ἀγώνων,
Στοχάσου εἰς τὰς φλέβας σου τί αἷμα τρέχει μόνον,
Τὸ αἷμα εἴκοσι πιστῶν προγόνων βασιλέων,
Τὸ αἷμα τόσων ζηλωτῶν τῆς πίστεως γενναίων,
Τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων μας... ὦ θύγατερ γλυκεῖα,
Γνωρίζεις τίς σ' ἐγέννησεν; ἡ μήτηρ σου ὁποία;
Η'ξεύρεις πῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἐκ τῆς αὐτῆς κοιλίας
Ε'τέχθης ἔσχατος καρπὸς δυστήνου συζυγίας,
Πρὸ ὀφθαλμῶν μου ἄσπλαγχνος χεὶρ εἶδα νὰ τὴν σφάζῃ,
Η' χεὶρ ἡ βάρβαρος αὐτὴ ὁποῦ σὲ δελεάζει.
Οἱ ἀδελφοί σου μάρτυρες σφαγέντες νηπιόθεν,
Ἰδοὺ ἐκτείνουσι πρὸς σὲ τὰς χεῖρας οὐρανόθεν.
Ο' Κύριος ὃν βλασφημεῖς, ὁ εὔσπλαγχνος Θεός μου
Ε'δῶ ἐτάφη διὰ σὲ, θανὼν ὑπὲρ τοῦ κόσμου.
Ε'δῶ ὑπερεμάχησα τοσάκις διαπύρως,
Ε'δῶ φωνάζει δι' ἐμοῦ τὸ αἷμα τοῦ Σωτῆρος.
Εἰς ὅ,τι μέρος ἂν στραφῇς καὶ ὅπου ἂν πατήσῃς,
Εἰς κάθε βῆμα τὸν Θεὸν θὲ νὰ συναπαντήσῃς.
Ε'δῶ (ἂν μείνῃς καὶ τὸν σὸν πατέρ' ἀποποιεῖσαι,
Καὶ τὴν τιμὴν καταπατεῖς, καὶ τὸν Θεὸν ἀρνεῖσαι,

Ἀλλὰ σὲ βλέπω φρίττουσαν καὶ θλιβερῶς θρηνοῦσαν.
Ὁ Κύριος σὲ χορηγεῖ ψυχὴν μετανοοῦσαν.
Ναί, βλέπω τὴν καρδίαν σου θεόθεν φωτισθεῖσαν,
Ἐπανακτῶ τὴν κόρην μου τὴν ἀποπλανηθεῖσαν·
Ἀναλαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν,
Ἐλευθερῶ τὸ αἷμά μου ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν.

(Ἰάκωβος Ῥαγκαβῆς. μετάφρασις ἐκ τοῦ Βολταίρου.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΩΜΕΝΗΝ ΤΟΥ.

Τὴν ἀγγελικὴν μορφήν σου, τὸ οὐράνιόν σου σῶμα
Βλέπων μ' ἔκστασιν, πῶς εἶσαι ἀπορῶ κ' ἐγὼ ἀκόμα
Κάτοικος αὐτοῦ τοῦ κόσμου.
Εἰς τὸ κάθε κίνημά σου καὶ εἰς πᾶν μικρόν σου βῆμα,
Τρέμω μὴν ἐπαναλάβῃς τὸ ἀγγελικόν σου σχῆμα·
Καὶ πετάξῃς ἀπ' ἐμπρός μου.
Ὢ!.. ἂν ἤθελες ἐκ νέου ἀγαπήσει νέας σχέσεις!
Ω'!.. ἂν ἤθελες ἐκ νέου σχέσεις νέας νὰ συνδέσῃς!
Ἀπὸ ᾅδου σκότος τρέχων εἰς τὸ φῶς τοῦ παραδείσου,
Τῶν ἀγγέλων τὰς ἐκστάσεις θὰ αἰσθάνομουν μαζύ σου.
Θὰ λησμόνουν τὴν γῆν ὅλην εἰς τ' ἀγγελικά σου κάλλη,
Καὶ ὁ κόσμος μου θὰ ἦτον ἡ γλυκεῖά σου ἀγκάλη.
Σὺ θὰ ἦσουν τὸ γλυκύ μου ἄστρον μου τὸ ἀνατέλλον,
Ἡ ψυχή μου, ἡ ζωή μου, παρελθόν, παρόν μου, μέλλον,
Ἡ ἀμμώδης ἐρημία,
Καὶ ἀπ' ἄχυρα καλύβα εἰς τὰ ὄρη μὲ σὲ μία,
Καὶ μὲ σὲ εἰς τὰ πελάγη μία σκάφη ἀφημένη,
Ἤθελαν ἀπ' ἕνα θρόνον περισσότερον μ' εὐφραίνει...
Ὅταν φῶς μου μ' ἀντικρύζῃς
Πῶς κλονοῦμαι δὲν μὲ λέγεις;
Τί κρατεῖς ὅταν μ' ἐγγίζῃς;
Κρατεῖς φλόγας καὶ μὲ φλέγεις;

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Ο ΑΘΩΟΣ ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ.

Τελέσιλλα βοήθησε, εἰπὲ, συμβούλευσέ με.
Εἰς ποίαν στάσιν ἄθλιαν εὑρίσκομαι, ἰδέ με.
Πέταξ' ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ποῦ μ' ἔβλεπες νὰ τρέχω,
Νὰ παίζω καὶ νὰ χαίρωμαι, φροντίδας νὰ μὴν ἔχω.
Εἰς τοὺς γονεῖς μου ἔβγαινα μὲ θάῤῥος ἐμπροστά τους.
Τώρα νὰ βλέπω δὲν τολμῶ μήτε τὰ πρόσωπά τους.
Καρδιοκτυπῶ, ξυπάζομαι, ὁπόταν μὲ γυρεύουν,
Τρέμω, φοβοῦμ', ἐντρέπομαι, καὶ ὅταν μὲ χαϊδεύουν.
Γιάτρευσε Τελέσιλλα τὸ πάθος τῆς καρδιᾶς μου,
Καὶ σβύσ' ἀνίσως ἠμπορῇς τὴν φλόγα τῆς φωτιᾶς μου.
Αὐτὸ εἶναι, ποῦ μ' ἔλεγες, τοῦ ἔρωτος τὸ πάθος,
Ὅτι φωλεύει πάντοτε εἰς τῶν καρδιῶν τὸ βάθος!
Καὶ φρίκην μ' ἐσυμβούλευσες 'ς τὸν ἔρωτα νὰ ἔχω,
Ποτὲ νὰ μὴν τὸν δέχωμαι κ' ἐχθρὸν νὰ τὸν προσέχω.
Ἀδύνατα πλὴν πράγματα ἐμένα νουθετοῦσες,
Ἢ ἔρωτα δὲν ἔπαθες ἢ πλέον μ' ἀπατοῦσες.
Τί μ' ὠφελοῦν αἱ συμβουλαῖς; χωρὶς νὰ θέλω φταίγω.
Σφάλμα γλυκό! ποῦ ἔκαμε τροφήν μου τὸ νὰ κλαίγω.
Δὲν ἔπαθες δὲν γνώρισες τὸν ἔρωτα ποτέ σου·
Ὢ πόσην πίστιν ἔδιδα ἐγὼ 'ς ταῖς συμβουλαῖς σου!
Κι' ἔπαθε τάχα ἔρωτα ὡς τώρα καμμιὰ νέα;
Δεύτερον ἄλλον ἔφερεν ὁ κόσμος Ἀχιλλέα;
Ὢ Πολυξένη ἄθλια! ἀλλοίμονον σ' ἐμένα!
Πῶς ν' ἀγαπᾷς δὲν ἔτυχε 'ς τὸ πᾶν ἄλλον κανένα!
Γιατί τὴν Φθίαν ἄφησες καὶ ἦλθες Ἡρωά μου;
Τότ' ἄλλος ἴσως ἤθελε ὁρίσει τὴν καρδιά μου.
Τὸ πρόφερα ἡ βλάσφημη! καὶ ἀδικῶ κ' ἐτένα,
Καὶ ἀδικῶ τὰ σπλάγχνα μου γιὰ σὲ μόνον πλασμένα.
Ἀνίσως ἐσὺ ἔλειπες ἐγὼ δὲν ἀγαποῦσα,
Δὲν γνώριζα τὸν ἔρωτα καὶ ἀπαθὴς ἐζοῦσα.
Νεκρὴ 'ς τὴν παρουσίαν σου θὰ ζῶ μὲ τ' ὄνομά σου·
Τὸν ἴδιον σένα φεύγοντας, θὰ τρέχω 'ς τὴν σκιά σου.

Τὰ ἴχνη σου θὲ νὰ ζητῶ, ἐσένα θ' ἀποφεύγω,
Ἂν φεύγῃς θὲ νὰ σὲ ζητῶ, ἂν μὲ ζητῇς θὰ φεύγω....
Τὸν ἀγαπῶ, πῶς νὰ 'ς τὸ πῶ... τὸν ἀγαπῶ Κασσάνδρα,
Τὸν Ἀχιλλέα ἀγαπῶ, δὲν ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα.
Σ' τὸν νοῦ μου μ' ἐκατέπεισες διὰ νὰ τὸν μισήσω,
Καὶ 'ς τὴν καρδιά μου πεῖσέ με καὶ νὰ σ' εὐχαριστήσω.
Ο' νοῦς ἀδελφή σ' ἄκουσε, τὸ σφάλμα μου γνωρίζει·
Πλὴν ἡ καρδιὰ παρήκοη καὶ ἀπειθὴς γογγύζει.
Σ' τὸ λογικόν μου τὸν μισῶ, τὸν θέλω 'ς τὴν καρδιά μου
Τοῦτο κινεῖ τὰ χείλη μου, αὐτὴ τὰ δάκρυά μου.
Νά... δὲν τὸν θέλω... ἔκαμα ἀπόφασιν... τὸ λέγω!
Πλὴν δι' αὐτὸν αἰώνια, δὲν ἠμπορῶ, θὰ κλαίγω.

(Ἰάκωβος Ῥίζος Νερουλός. Πολυξένη.)

Η ΡΑΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΔΟΙΠΟΡΟΝ.

Ὦ μόνη μόνη μου ἐλπίς, ὦ μόνε θησαυρέ μου
Ὦ μόνε ἀδελφέ μου!
Καὶ τώρα καθὼς ἄλλοτε μὲ πίστιν ἄκουσέ με,
Καὶ τώρα καθὼς ἄλλοτε μ' ἀγάπην λάλησέ με.
Νὰ πλησιάσω ἄφησε κἂν ὅσῳ ζῶ ἀκόμα
Τὸ μαραμένον χέρι σου εἰς τὸ νεκρόν μου στόμα.
Δὲν εἶσαι μόνος δυστυχής, δὲν πάσχεις ἐσὺ μόνος
Σὲ ἐκδικεῖται φίλε μου! τοῦ στήθους μου ὁ πόνος.
Μᾶς μάρανεν ἀκαίρως,
Πλὴν καὶ τοὺς δύο ἐνταυτῷ μᾶς μάρανεν ὁ Ἔρως.
Γνωρίζεις πῶς εἰς τὰ βουνὰ τὰ πλέον μακρυσμένα
Μὲ μοναχόν μου μάρτυρα τὸν οὐρανὸν κ' ἐσένα,
Τῆς ὅλης μου νεότητος ἂν ἔζων τὰς ἡμέρας,
Δὲν ἤθελα ποτὲ στιγμὰς ποθήσει γλυκυτέρας.

Πολλάκις ἐπεθύμησα τὰ πλοῦτη μου νὰ χάσω
Καὶ δούλη σου τὰς ὅλας μου ἡμέρας νὰ περάσω·
Πολλάκις ἐφοβήθηκα τὸν πλάστην καὶ κριτήν μου
Ν' ἀντιπαλεύῃς βλέπουσα μ' αὐτὸν εἰς τὴν ψυχήν μου.

Τί ἔκαμες τί ἔκαμες τὸν τόσον ἔρωτά μου;
Τὰ τόσα τί μ' ὠφέλησαν αὐτὰ αἰσθήματά μου;
Ὢ διατὶ μὲ ἄφησες; ἡ μόνη καὶ βαθεῖα
Ἰδοὺ τῶν ἀνεκφράστων μας δυστυχιῶν αἰτία.
Δὲν θέλω μ' ἐπιπλήξεις μου νὰ σὲ παραλυπήσω·
Μὲ τὸν ὑπεύθυνον σκοπὸν τοῦ νὰ σὲ παροργίσω
Δὲν σ' ἐνθυμίζω φίλε μου στενέ! τοὺς ἔρωτάς μας
Πλὴν μὴ σ' ἐμὲ ἀπόδιδε τὰς τόσας συμφοράς μας.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΚΥΠΡΙΩΤΟΥ.

Τὰ σελλοσκαλοχάλινα κυττάζουν ἕνα, ἕνα,
Καὶ τ' ἅρματά τους ψηλαφοῦν ἂν ἦναι ῥαγισμένα·
Τὰ ἄλογά τους κέντησαν κι ὡς ἀστραπὴ χυθῆκαν,
Ἐπέταξαν σὰν ἀετοὶ στὸν κάμπον, κ' ἐσμιχθῆκαν.
Κ' εἰς τοῦτο τὸ συνάντημα, ἡ γῆ θαῤῥεῖς κ' ἐσείσθη,
Κ' εἰς δύο μέρη μὲ βρονταῖς ὁ οὐρανὸς ἐσχίσθη.

Ἡ λόγχαις τους ὡσὰν γυαλιὰ εἰς θρύμματ' ἀπομένουν
Κομάτια χίλια γένουνται στὰ νέφαλ' ἀνεβαίνουν.
Πλὴν ἄλλαις πιάνουν δυναταῖς διὰ νὰ δευτερώσουν
Καὶ τέλος εἰς τὴν μάχην τους αὐτὴν, γοργὸ νὰ δώσουν.

Ὡσὰν προβάλλει νέφαλο καὶ μὲ σκοτάδα τόση
Χαλάζι ῥήξῃ μ' ἀστραπὴν, τὸν ἥλιον βαθυὰ χώσῃ,

Καὶ τὰ κοπάδια σπήλαιο γυρεύουν· κι᾽ ἀπὸ τρόμον
Καὶ ὁ ζευγᾶς καὶ ὁ βοσκὸς κυττάζουν ἄλλον δρόμον
Βροντοῦν λαγκάδια καὶ βουνὰ σιγοτρομοῦν τὰ δάση
Κ᾽ ἡ νύκτα λέγεις πῶς τὴν γῆν ἡ πρώτη θὰ σκεπάσῃ,
Ὁμοίως ὅταν ἔδωκαν τὴν κονταριὰ τὴν ἄλλη
Σοῦ φάνη ἀπ᾽ τὸν οὐρανὸν κ᾽ ἦλθε βροντὴ μεγάλη·
Στὴν χεῖρά τους ἀπόμεινε μιᾶς σπιθαμῆς κοντάρι,
Τὰ ἄλογα γονάτισαν, κ᾽ ἐπάνω οἱ καβαλλάροι.

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος.)

ΟΙ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΔΙΑΛΕΓΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ.

(Ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐσταυρωμένον.)

Τὴν τῶν ἀστέρων κλίμακα διέβαινα ἡσύχως.
Πλὴν ἔπληξε τὰ ὦτά μου ὁ τῆς φωνῆς σου ἦχος.
Εὐθὺς ἐπὶ τὸν ἥλιον τὸ πρῶτον βῆμα βάλλω,
Τὸ δεύτερον εἰς Ἀραράτ, εἰς Γολγοθᾶ τὸ ἄλλο.
Ἰδοὺ! ὦ πένθος! ἀποσπῶ τὴν κόμην τὴν χρυσῆν μου,
Τὸν δίσκον τῶν ἀκτίνων μου, τὸν περὶ τὴν μορφήν μου.
Ἰδοὺ! τῆς θείας σου σαρκὸς τὴν γύμνωσιν καλύπτω,
Κ᾽ εἰς σὲ τὸ ἀστεροφεγγὲς ἱμάτιόν μου ῥίπτω.

(Ὁ Πυλωρὸς Δαίμων τοῦ Ἅδου πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐσταυρωμένον.)

Ὁπότε εἰς τὰς τοῦ σταυροῦ ὑπέκυψας ὀδύνας,
Καὶ ὅλην ἔσεισας τὴν γῆν, τὴν κεφαλήν σου κλίνας,
Εἰς τὴν μεγάλην σου φωνὴν ἡ κτίσις ἐπτοήθη,
Ἀνοίχθησαν οἱ οὐρανοί, τὸ σύμπαν ἐκινήθη...
Ὁ μέλας τότε ὄροφος τοῦ Ἅδου διεσχίσθη,
Ἡ προαδαμιαία νὺξ τὸ πρῶτον ἐφωτίσθη,
Καὶ τῆς βαθείας των εἱρκτῆς, καὶ τοῦ ὑγρῶν των βόλων
Οἱ μαστιζόμενοι νεκροὶ τὸ σκότος εἶδαν ὅλον,

Τὸ μαῦρον σμῆνος τῶν ψυχῶν ἐβόμβιζεν ἀθρόον,
Καὶ πάντα ἐταράττοντο τὰ Τάρταρα κ' ἐβόων.

(Ὁ Ἑωσφόρος μετὰ μανίας βλέπων τοὺς νεκροὺς ἐξερχομένους τοῦ Ἅδου)

Ἡ ἀστραπὴ τοῦ Σαβαὼθ νὰ καύσῃ τὰς ὀφρῦς μου,
Καθὼς τὰς τρίχας ἄλλοτε τῆς μαύρης κορυφῆς μου.
Ποτὲ οὐδ' ὅταν ἔστησα εἰς δύο τῶν ἡλίων
Τοὺς δύο πόδας, τοῦ παντὸς τοὺς στύλους οὕτω σείων,
Ποτὲ οὐδ' ὅταν τ' οὐρανοῦ ἐτόξευσα τὸν θόλον,
Μὲ βέλος τὸ διάστημα διαπεράσας ὅλον,
Οὐδ' ὅταν εἰς τὸ ἄπειρον μὲ φλεγομένην κόμην
Ἐνιαυτοὺς τρεῖς ἔπιπτον καὶ κατεκρημνιζόμην,
Ποτὲ πῦρ μίσους καὶ ὀργῆς τοιοῦτον δὲν ᾐσθάνθην,
Οὐδ' ἀπὸ λύσσης πυρετὸν τοιοῦτον ἐθερμάνθην.

(Ἄλλοι Δαίμονες Ἀποστάται, βλέποντες μετὰ φρίκης τὴν κτίσιν ἀνατραπεῖσαν.)

(Εἷς Δαίμων.)

Ὡς πύργος πυρπολούμενος, ἐκ τοῦ καπνοῦ δὲ μέλας
Εἰς τὴν μορφήν μου μὲ τὸ πῦρ ἑνώνω τὰς νεφέλας.
Κομήτου σείω ἐρυθρὰν κατόπιν μου πλεξίδα,
Καὶ βῆμα ἔχω τὸν σεισμὸν, πνοὴν τὴν καταιγίδα,
Καὶ ὅμως τρέμω...

(Ἄλλος)

Τρίαιναν κραδαίνω, κ' εἰς ἀβύσσους
Χιλιοπόλεις παραυτα καταποντίζω νήσους.
Ἡ πτέρνα μου τὸν Ἄτλαντα τὰς Ἄλπεις ἂν πιέσῃ,
Εἰς ὄγκον θέλει κόνεως ἡ κορυφή των πέσει.
Καὶ ὅμως τρέμω....

(Ἄλλος)

Τρέμουσι τὰ δάση καὶ τὰ ὄρη
Σαλεύων ὅταν ἔρχωμαι τὸν σίφωνα ὡς δόρυ·

Τὸ πρόσωπόν μου φῶς ὠχρὸν καὶ σκότος ὁμοῦ χύνει
Καθὼς εἰς τὰς ἐκλείψεις της ἡ σκυθρωπὴ σελήνη
Καὶ ὅμως τρέμω . . .

(Ἅπαντες οἱ Δαίμονες.)

Τρέμε γῆ, καὶ σὺ ὦ κτίσις φρίττε!
Παράδοξον καὶ φοβερὸν μυστήριον τελεῖται.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Μεσσίας.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΠΡΟΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΝ ΣΦΑΓΗΝ ΤΟΥ.

Τῶν ὀμμάτων μου τοὺς λύχνους ἔσβυσαν τὰ δάκρυά μου·
Ἐπεκάλυψε τῆς λύπης ἡ σκιὰ τὰ βλέφαρά μου·
Ὡς τὴν κύτρινην λαμπάδα ἥτις καίεται καὶ ῥέει
Εἰς τοῦ ἔρωτος τὰς φλόγας ἡ ζωή μου ἀποπνέει.
Ὠχρὸν φύλλον φθινοπώρου, τί ζητῶ εἰς τοῦ κλαυθμῶνος
Τὴν κοιλάδα; πάρετέ με τρικυμίαι τοῦ χειμῶνος.

Ἡ καρδία μου μ' ἐλέγχους συνειδότος σπαραγμένη,
Ζῇ κ' εἰς ὅλα της τὰ μέρη ἀπὸ ξίφος κεκομμένη·
Ἀλλὰ ζῇ καθὼς τὸ φίδι
Ὁποῦ καὶ κοπὲν εἰς τρία
Μὲ τὸ σάλευμά του δίδει
Ζωῆς πρόσκαιρα σημεῖα,
Ἡ ψυχή μου τὸν καθρέπτην τὸν θραυσθέντα ὁμοιάζει·
Ὅστις ὅλα συγχισμένα εἰς τὸ φῶς παρουσιάζει.

(Κτυπᾷ τὸ ὡρολόγιον.)

Κτυπᾷ ἡ ὥρα! . . . ἡ φωνὴ τοῦ χρόνου μᾶς φωνάζει.
Κατόπιν εἰς τὰ σκοτεινὰ νὰ τρέξωμεν μᾶς κράζει.

Ποῦ τρέχομεν; ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ἀνοιγμένην πύλην,
Ἔμπρός, ὀπίσω, βλέπομεν τὸ ἄϋλον τὴν ὕλην.
Ἀπὸ τί χάος ἤλθομεν· τί χάος μᾶς προσμένει!
Κτυπᾷ ἡ ὥρα.... μὲ αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος πηγαίνει.

Ἡ ὕπαρξις! ὁ θάνατος! ἰδοὺ οἱ δύο δρόμοι·
Ὁ πρῶτος, λῦπαι, ταραχαί, περισπασμοί, καὶ τρόμοι.
Ὁ δεύτερος ἀνάπαυσις! ἀλλ' ἡ αἰωνιότης
Τὸ ἄδηλον τοῦ μέλλοντος καὶ ἡ ἀβεβαιότης,
Αὐτὸ πλησίον τοῦ κρημνοῦ τὸν ἄνθρωπον βαστάζει...
Τί τρέμεις τῆς στιγμῆς υἱέ! ὁ νοῦς σου τί διστάζει;
Τὸ παραπέτασμ' ἄνοιξε μὲ χεῖρα θαῤῥαλέαν.
Μὲ βῆμα πέρασε τυφλὸν εἰς ἄλλην στάσιν νέαν.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ὁδοιπόρος.)

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΕΡΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ ΨΥΧΗΣ ΔΙΑΛΕΓΟΜΕΝΟΣ.

Τί λοιπὸν σημαίνει θνήσκω; θλῶ τὸν ποταπὸν δεσμόν μου,
Τὸν ὑμένα τὸν φαῦλον τῆς γῆς ταύτης μὲ τὰ ὄν μου·
Ἀπαλλάττομ' ἑνὸς βάρους εἰς τοῦ μνήματος τὰ χείλη;
Θνήσκω δὲν δηλοῖ τὸ θνήσκειν· τὸ ἀλλάσσειν δηλοῖ φίλοι!
Ἡ εἱρκτὴ αὐτή, τὸ σῶμα, τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἡδύνει.
Πρὸς τρυφὴν ἐντελεστέραν ὁ βροτὸς μὲ μόχθον τείνει.

Πλὴν τὸ θνήσκειν εἶναι πάσχειν· τὸ δὲ πάσχειν εἶναι πόνος.
— Τί ἐξεύρομεν; ἂν φίλοι τῆς ἐκπνεύσεως ὁ χρόνος,
Καθιερωθεὶς μὲ αἷμα, ὡς πλουσία τις θυσία,
Εἶν' ἐπὶ τοῦ σώματός μας στιγμιαία τιμωρία!
Μετὰ τὰ δεινὰ ἡ φάσις τῶν καλῶν δὲν ἐπιστρέφει;
Ἡ νὺξ τρέφει τὴν ἡμέραν· ὁ χειμὼν τὸ ἔαρ τρέφει.
Ὁ Θεὸς ἰδιοχείρως ἥρμοσε τοὺς κρίκους τούτους.
Δὲν ἐτέχθημεν οἱ ζῶντες μετὰ πόνους τηλικούτους;

Καὶ ὁ μέλλων πότμος οὗτος τοὺς δειλοὺς θνητοὺς ταράττων,
Εἶναι τὸ εὐλογημένον σπάργανον τῶν ἀθανάτων.

Μολοντοῦτο τὰς ἀβύσσους τοῦ θανάτου τίς γνωρίζει;
Τὰ ἀπόρρητά του κάλλη δάκτυλος θεοῦ σφραγίζει.
Κατ' ἐμὲ τὸν ἔτι ζῶντα, δὲν ἐξεύρω, φρονῶ ὅμως
Η' σιγὴ τοῦ τάφου ὅτι μυστηρίου εἶναι νόμος·
Ο'τ' ἡ σοβαρὰ πραότης τῶν θεῶν τῶν οἰκτιρμόνων
Γλυκασμὸν ὑποκαλύπτει εἰς τὸν τοῦ θανάτου πόνον,
Ω'ς ὁ ἔρως, ὅςτις, ὅταν πικρὰ βέλη του μᾶς ῥίπτῃ,
Υ'πὸ χείμαῤῥον δακρύων ἡδονὴν πολλάκις κρύπτει.

Ναὶ τὸ ἄῤῥητον ἐκεῖνο αἴσθημα τοῦ ἀσμάτου
Α'κτὶς ὅταν χρυσῆ σπεύσῃ ν' ἀσπασθῇ τὰ βλέφαρά του,
Ναὶ τὸ ἆσμα παμφιλτάτης μὲ τὴν λύραν ἡνωμένον,
Η' γλυκεῖα εὐωδία ἀρωμάτων καιομένων,
Τοῦ φιλήματος ἡ γεῦσις, ὅταν τὰ φλογώδη χείλη
Ε'ραστοῦ νυκτοπλανῶνται ὅπου ἀνασαίν' ἡ φίλη,
Τέρψιν τόσην δὲν παρέχουν, ὅσην χαίρει τερπνὴν ζάλην,
Ο' ἐνάρετος κενόνων στοῦ θανάτου τὴν φιάλην.

Α'λλ' ἀρκεῖ τὸ ν' ἀποθάνω διὰ νὰ ἐπαναζήσω.
— Ο"χι· πρέπει ἐκ τῶν ῥύπων τὴν ψυχήν μου ν' ἀποδύσω.
Τὰς γηΐνους της ὀρέξεις νὰ καταπατῶ ἀνδρείως,
Ω'ς νεκρὸς νὰ διαιτῶμαι ὅσον διαρκεῖ ὁ βίος.
Η' ζωή, πεδίον μάχης, θρίαμβος ὁ θάνατός μας,
Χωνευτήριον κηλίδων ὁ εἰς γῆν φυλακισμός μας.

(Ἰωάννης Σκυλίτσης.)

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙΑ.

Ο ΕΡΩΣ ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ.

Μιὰ ὁ Ἔρωτας μικρὴ
Σαΐτιτσα του πικρὴ
Σκουριασμέν' εἰς τὴν φαρέτρα
Τὴν ἐξγάνει σιγανὰ,
Καὶ τὴν πιάνει, κι' ἀρχινᾶ,
Καὶ τὴν τρίβ' εἰς μία πέτρα.

Τρίβε, τρίβε βιαστικὰ,
Τὸν γλιστρᾷ ἐξαφνικὰ
'Απ' τὴν πέτρα, κακὴ τύχη,
Καὶ τὸν 'βρίσκει, καὶ τὸ ξεῖ
Γ'σια ἴσια μεταξὺ
Σ' τοῦ δακτύλου τὸ ὀνύχι.

Ὤχ! φωνάζει, (νὰ χαθῇς)
Καὶ τὸ δάχτυλό τ' εὐθὺς
Μὲς τὸ στόμα του τὸ βάζει.
Τὸ δαγκάνει, τὸ φυσᾷ,
'Απ' τοὺς πόνους του λυσσᾷ,
Καὶ πικραῖς φωναῖς ἐβγάζει.

Ἡ μητέρα του τ' ἀκούει
Τ' ἀπαλά της στήθη κρούει.
Τ' εἶν' παιδάκι μου; φωνάζει.

Τ' εἶναι τεύτη ἡ φωνή;
Ποῦ τὸ φῶς μου τὸ πονεῖ;
Ποιὸς τ' ἀγόριμ' τὸ πειράζει;

Α'χ! νενὲ, τῇ λέγ, γλυκειά!
Μιὰ σαΐτα μου κακιὰ,
Μὲ ἀγκύλωσε, (νὰ σκάσῃ)
Καὶ ἡ ἀγκυλωματιὰ
Μὲ φλογίζει, σὰν φωτιά.
Καὶ: καὶ: καὶ: θὰ: θὰ μὲ χάσῃ.

Τότ' αὐτὴ χαμογελᾷ,
Καὶ τὸν λέγ', ἰδὲ καλά.
Μάθε τέκνο μου καὶ μόνος.
Πόσος, πόσος εἶν' κακὸς,
Καὶ πικρὸς καὶ καυστικὸς
Τῆς σαΐτας σου ὁ πόνος.

(Ἀθανάσιος Χριστόπουλος.)

ΠΟΘΟΣ.

Α'ς γένουμουν καθρέφτης!
Νὰ βλέπεσαι 'ς ἐμένα
Κ' ἐγὼ νὰ βλέπω πάντα
Τὸ κάλλος σου κ' ἐσένα.
Α'ς γένουμουν χτενάκι!
Σιγὰ σιγὰ ν' ἀρχίζω
Νὰ σχίζω τὰ μαλλιά σου,
Νὰ σ' τὰ συχνοχτενίζω!
Α'ς εἴμουν ἀεράκης!
Καὶ ὅλος νὰ κινήσω,
Σ' τὰ στήθη σου νὰ πέσω;
Γλυκὰ νὰ τὰ φυσήσω.

Ἂς εἶμουν τέλος ὕπνος!
Νὰ ἔρχωμαι τὸ βράδι,
Νὰ δένω τὰ γλυκά σου
Ματάκια στὸ σκοτάδι.

(Ὁ αὐτός.)

Ο ΕΡΩΣ ΚΑΒΒΑΛΑΡΗΣ.

Ὁ τυφλὸς ὁ Ἔρωτας
Μὲς ς' τοὺς δρόμους γέλωτας,
Καὶ παιχνίδι γένουνταν,
Ὅπου κιὰν ἐφαίνουνταν.
Τοίχου τοίχου σέρνουνταν,
Σκόνταφτε, καὶ γδαίρνουνταν.
Ἔπεφτε, σηκώνουνταν,
Καὶ ς' ταῖς λάσπαις χώνουνταν.
Γέροντες τὸν ὕβριζαν,
Τὰ παιδιὰ τὸν σφύριζαν.
Τὸ κατόπι τ' ἔτρεχαν,
Κι ὅλοι τὸν κατέτρεχαν.
Βλέποντάς τον, πόνεσα.
Κ' ἔτρεξ', ὅσο 'μπόρεσα,
Πῆρα, καὶ τὸν ἔσερνα,
Κ' ἥσυχα τὸν ἔφερνα.
Ὕστερα σταμάτησε,
Κ' ἐλαφρὰ μ' ἐπάτησε,
Καὶ στὴ γῆ τεντώθηκε,
Σὰν νὰ ἐνεκρώθηκε.
Φίλε, λέγει, πιάσθηκα,
Καὶ κατακουράσθηκα.
Πάρε με 'ς τὸν ὦμό σου
Κ' ἄρχισε τὸν δρόμο σου.

Σκύφτω, καὶ τεντόνομαι,
Τὸν καταφορτώνομαι,
Καὶ τὸν δρόμο πιάνομε,
Καὶ ς' τὸ σπῆτι φθάνομε.
Φίλε, λέγ' ὁρίσετε,
Τὴν καββάλλ' ἀφήσετε,
Γιάνα ξαποστάσωμε,
Καὶ νὰ ἡσυχάσωμε.
Φίλε, μ' ἀποκρίνεται,
Τοῦτο μὸν δὲν γίνεται·
Ἔρως, ποῦ φορτώνεται,
Πλεὰ δὲν ξεφορτώνεται.

(Ὁ αὐτός.)

ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ.

Ἡ Ἀφροδίτη
Σ' εἶδε, καὶ φρίττει
Καὶ ἀπορεῖ.
Πῶς τέτοια κάλλη
Τάχα τε κι' ἄλλη
Νὰ 'χ' ἠμπορεῖ.

Καὶ μόνη βλέπει
Ὅτι σὲ πρέπει
Ὁ οὐρανός,
Διὰ νὰ μείνῃς
'Σ τὸν τόπον 'κείνης
Αὐγερινός.

Λοιπὸν καὶ μόνη
Σ' ἀφιερώνει
Καὶ τὸν κεστὸν

Καὶ τὸν υἱόν της
Τὸν φλογερόν της
Δοῦλον πιστόν.

Καὶ σὲ προβάλλει
'Σ τὰ νέα κάλλη
Καὶ παλαιά,
Εἰς τὸν αἰῶνα
Νὰ 'σαι κορώνα
Νὰ 'σαι Θεά.

(Ο αὐτός.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Ὁρκίζω σε Σελήνη
Σ' τῆς νύκτας τὴν γαλήνη,
Σ' τὸν ἄπειρον αἰθέρα,
Καὶ ς' τ' Οὐρανοῦ τὴν σφαῖρα,
Ποτὲ νὰ μὴν τολμήσῃς
Διὰ νὰ μαρτυρήσῃς
Αὐτὰ τὰ νυχτικά μας
Γλυκὰ φιλήματά μας.
Ἡμεῖς δὲν σ' ἀδικοῦμεν
Ἀνίσως φιληθοῦμεν.
Ὁ Ἔρωτας τὰ θέλει,
Ἐσένα τί σὲ μέλλει!
Ποιὸς τάχατε, Σελήνη,
Εὑρέθη νὰ μὴ κλίνῃ,
Σ' αὐταῖς ταῖς φλογεραῖς του
Φωτιαῖς καὶ προσταγαῖς του;
Κ' ἐσὺ μονάχ' ἡ ἴδια
Τὰ θέλεις τὰ παιγνίδια.

Καὶ τρέχεις γιὰ νὰ εὕρῃς
Ἐκεῖνον ὁποῦ ξεύρεις.
Λοιπὸν, καλὴ Σελήνη,
Κάνεις ἄς μὴ μᾶς κρίνῃ·
Ὁ Λόγος τοῦτος σώνει,
Δὲν ἤμασθ' ἡμεῖς μόνοι.

(Ὁ αὐτός)

ΓΕΡΑΜΑΤΑ.

Νὰ ἡ τρίχες σου ἀρχίζουν
Ἀθανάσιε ν' ἀσπρίζουν!
Νὰ δακρύων ἐποχή!
Νὰ σὲ λέγει καὶ ὁ ἔρως
Φίλε πλέον εἶσαι γέρος,
Σ' τὸ ἑξῆς καλὴ ψυχή.

Τὴ νεότητα χαιρέτα.
Τὰ φιλήματ' ἄφησέ τα.
Ξέχασέ τα παρευθὺς,
Καὶ ἀρχίνα μὲ ὑγεία
Τὰ πικρὰ τὰ γηρατεῖα
Σ' τὸ ἑξῆς νὰ τὰ γευθῇς.

Δὲν σὲ πιάνουν τὰ λουλούδια
Δὲν σὲ πρέπουν τὰ τραγούδια.
Πῆγ' ἐκεῖνος ὁ καιρός.
Τώρα τάφος πλησιάζει.
Τώρα θάνατος φωνάζει.
Τώρα χάρος λυπηρός.

Ὅθεν πλέον ἑτοιμάσου
Ῥίξε ὅλα τὰ καλά σου.

'Πὲ τὸν κόσμον Ἔχε Γιά.
Καὶ τὰ δάκρυα βάστα μόνον
Εἰς τὴν λύπην κ' εἰς τὸν πόνον
Μιὰ μικρὴ παρηγοριά.

(Ὁ αὐτός.)

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Πά! ἡ τρίχες μ' ἂν ἀσπρίζουν,
Μήπως τάχατε πικρίζουν;
Τ' ἔχ' ἡ ἄσπρη τους βαφή;
Τοίγαρ τ' ἄσπρο θανατόνει;
Ἢ φιλῶντας ἀγκυλόνει
Τὰ χειλάκια ς' τὴν ἀφή;

Τὸ τραντάφυλλόν μας πρῶτον
Τὸ λουλοῦδι τῶν ἐρώτων,
Εἶναι ἄσπρον καθαρόν.
Καὶ τὸ κόκκινον ἡ φύσις
Τὸ συγκέρασεν ἐπίσης,
Μ' ἕνα χρῶμ' ἀσπροδερόν.

Ἡ Μυρτιὰ τῆς Ἀφροδίτης
Εἰς τὸ πράσινο κλαδί της,
Μέσ' 'ς τὰ φύλλα τὰ χλωρά,
Ὅλα κάτασπρα σὰν χιόνι,
Τὰ λουλούδια της φυτρόνει,
Τ' ἀνθηρὰ καὶ τρυφερά.

Καὶ ὁ Δίας ὁ μεγάλος,
Γιὰ τῆς Λύδας του τὸ κάλλος
Κύκνος γίνκε μιὰ φορά.
Ν' ἀποδείξ' εἰς κάθε μέρος,
Ἄσπραις τρίχες θέλ' ὁ ἔρως,
Σὰν τοῦ κύκνου τὰ φτερά.

Τὸ λοιπὸν κ' ἐγ' ὅσον θέλει,
Ἀς ἀσπρίσω δὲν μὲ μέλλει·
Παντελῶς δὲν μὲ λυπᾷ.
Ὅτι ὅσον πιὸ ἀσπρίζω,
Τόσον πλέον νοστιμίζω,
Τόσ' ὁ ἔρως μ' ἀγαπᾷ.

(Ο' αὐτός.)

ΣΑΠΦΙΚΑ.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ.

Σὲ εἶδα χθὲς ἀκόμα.
Τί ζαχαρένιο στόμα!
Πόσο γλυκὰ γελοῦσες!
Πόσο γλυκὰ μιλοῦσες!....
Ἄνθη λευκὰ ναρκίσσου
Φοροῦσες εἰς τὰ στήθη,
Καὶ μόσχος παραδείσου
Τριγύρω σου ἐχύθη.
Μ' ἦλθε νὰ σὲ λαλήσω,
Κατόπι σου νὰ τρέξω,
Τὰ χόρτα νὰ φιλήσω
Τὰ ἴχνη σου νὰ βρέξω
Μὲ δάκρυα πικρά.
Πλὴν μ' ἕνα μόνον βλέμμα
Μ' ἐπάγωσες τὸ αἷμα.
Ἐκόπηκ' ἡ φωνή μου
Καὶ ἦλθεν' ἡ ψυχή μου
Στὸ στόμα μου νεκρά.

(Παναγιώτης Σοῦτσος.)

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ.

Ἔμπροσθέν σου, τί παθαίνω;
Ἄφωνος πῶς ἀπομένω;
Μοναχὴ πριχοῦ νὰ σ' εὕρω
Νὰ σὲ πῶ ζητοῦσα τόσα.
Σ' ἀπαντῶ καὶ δὲν ἠξεύρω
Πῶς μὲ πιάνεται ἡ γλῶσσα.

Μὲ τρελαίνεις, μὲ μαγεύεις,
Ὅταν κἄποτε μὲ νεύῃς,
Ὅταν μὲ χαμογελᾷς.
Στοὺς ἀγγέλους μ' ἀνεβάζεις
Ὅταν μὲ γλυκοκυττάζῃς
Ὅταν μὲ γλυκομιλᾷς

Παντοῦ, πάντα εἶσ' ἐμπρός μου.
Παντοῦ πάντα, τ' ὄνομά σου
Εἰς τὰ χείλη μ' εἶναι φῶς μου!
Μιάν σου λέξι, μιάν ματιά σου
Εἰς τὸν νοῦν μου ὅταν φέρω
Μόνος μου γελῶ καὶ χαίρω.

(Ὁ αὐτός.)

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ.

Ἂν δὲν σὲ βλέπω, τί καϋμός!
Τί σκότος καταχθόνιο!
Κι ὅταν σὲ βλέπω, τί παλμός!
Τί βάσανο αἰώνιο!

Σὲ βλέπω, κ' εὐθὺς λαχταρῶ
Νὰ τρέξω στὴν ἀγκάλη σου.

Μὲ μάτι βλέπω φλογερὸ,
Τὸ στῆθός σου, τὰ κάλλη σου.

Σὲ βλέπω... καίω καὶ ψυχρὸς
Ἱδρὼς μὲ περιχύνεται,
Σὰν φύλλο τρέμω... μνήσκ' ὠχρὸς,
Ἡ ὅρασίς μου σβύνεται.
Μὲ πιάνετ' ἡ ἀναπνοὴ
Τὸ σῶμά μου ξηραίνεται,
Μὲ χάνεται ἡ ἀκοὴ,
Ἡ γλῶσσά μου μὲ δένεται.

(Ο αὐτός.)

Ο ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΣΠΑΣΜΟΣ.

Μιὰν στιγμὴν χθὲς σὲ ἀσπάσθην· ὦ στιγμὴ εὐτυχισμένη!
Στὴν καρδιά μου, τῆς καρδιᾶς σου ἐκτυποῦσαν οἱ παλμοί.
Ἐφιλοῦνταν αἱ ψυχαί μας, κ' ἔφευγαν συνενωμένοι
Οἱ γλυκεῖς μας στεναγμοί.

Σ' ἔσφιγγα... καὶ τῶν ἀγγέλων τὰς ἐκστάσεις αἰσθανόμουν,
Φωναῖς ἔβγαλα χαρᾶς.
Ἀπὸ νάρκωσιν εἰς τέρψεις οὐρανίας ἐῤῥιπτόμουν
Κ' εἰς θερμὰς παραφοράς.

Εἰς τὰ χείλη μου κρατοῦσα φλογισμένα τὰ δικά σου
Ἀπὸ χίλια μου φιλιά.
Στὸν λαιμόν μου τοῦ λαιμοῦ σου ἄγγιζαν τὰ χρυσωτά σου
Τὰ εὐώδη σου μαλλιά.

Στέναζες σὰν τὸ τρυγόνι... ἔκλειες τὰ ὄμματά σου...
Σ' ἔβλεπα ἡμιθανῆ.
Μ' ἔδειχναν τὴν ἔκστασίν σου, τὰ κομμένα βλέμματά σου,
Ἡ κομμένη σου φωνή.

(Ο αὐτός.)

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ.

Σέ κυττάζω, κι' ἀνεβαίνει
Α'πὸ ἔρωτ' ἀναμμένη
Ω'ς τὰ χείλη μ' ἡ ψυχή.
— Α'ποθνήσκει στὰ δικά μου...
— Μὲ λαλεῖς καὶ στὴν καρδιά μου
Η' φωνή σου ἀντηχεῖ.

— Σβύνει χάνετ' ἡ δική μου... φύγε... φύγε—ριγῶ καίω
..— Εἰς τὰ χέρια μου, ταῖς φλόγαις μὴν ἐγγίζης τῶν χεριῶν σου.
— Τρέμω· τὴν ἀναπνοήν σου καὶ τὸν μόσχον ἀναπνέω
Τῶν χρυσαφωτῶν μαλλιῶν σου.

(Ο' αὐτός.)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ.

Τί θάλασσ' ἀφρισμένη!
Τί φύσις δακρυσμένη!
Τί ἄγρια βραδιά!
Τὰ φύλλα, ἕνα, ἕνα,
Α'φίνουν μαραμένα
Τὰ ἔρημα κλαδιά.

Τρυγόνι χηρεμένο,
Σὲ περιγιάλι ξένο
Γυρνῶ στὰ σκοτεινά.
Μονάχος χωρὶς φίλο,
Σὰν φθινοπώρου φύλλο
Ποῦ ἀνεμογυρνᾶ.

Η' θάλασσα μουγγρίζει
Ο' ἄνεμος σφυρίζει,

Κ' ἐγὼ στὸ περιγιάλι
Μὲ τὸ ῥαβδὶ στὸ χέρι,
Πηγαίν' ὅπου μὲ φέρει
Τῆς λύπης μου ἡ ζάλη,

(Ὁ αὐτός.)

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ.

Στὰ σκοτεινὰ
Εἰς τὰ βουνὰ
Οἱ ἄνεμοι γυρίζουν.
Ἡ' καλαμιαῖς
Σταῖς ἐρημιαῖς
Σαλεύουν καὶ σφυρίζουν.
Κ' ἐγὼ γυρνῶ,
Κ' ἐγὼ θρηνῶ
Σταῖς ἐρημιαῖς μονάχος.
Φίλος πιστὸς
Μὲ εἶν' αὐτὸς
Ὁ' χιονισμένος βράχος.
Εἰς τὸ βουνὸ
Τ' ἀντικρυνὸ,
Τὸ σήμαντρον σημαίνει!
Ὡ'σὰν φωνὴ
Κ' ἡ σκοτεινὴ
Νεότης μου πηγαίνει.
Σοῦτσε! γερνᾷς
Καιρὲ περνᾷς
Σ' τὸ σκότος καὶ στὸ χιόνι
Περνᾶτ' ἐσεῖς
Ὡ'ρας χρυσῆς
Ἀ'νοίξεώς μου χρόνοι!

(Ὁ αὐτός.)

ΕΙΣ ΤΟ ΚΙΘΑΡΩΔΟΥΝ ΚΟΡΑΣΙΟΝ.

Κοράσιον ἀθῶον, εὐπρόσωπον, ἀγχίνουν,
Ὁ'πόταν τὴν κιθάραν εἰς χεῖράς σου λαμβάνῃς,
Κ' ἀρχίζουν αἱ χορδαί της τοὺς ἤχους των νὰ χύνουν,
Ὑ'πὸ τοὺς ῥοδοχρόους δακτύλους σου, νεάνις,

Καὶ μὲ τὴν μελῳδίαν τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου,
Γλυκὰ τὴν λιγυράν σου φωνὴν ἀναμιγνύῃς,
Ὡ'ς εἰς καπνὸν εὐώδη, τὸ κόμμι τοῦ λιβάνου,
Εἰς τέρψεις τὴν ψυχήν μου πῶς τότε ἀναλύεις;

Καὶ ὅταν μὲ ἀθώας, καρδιακὰς ἐκφράσεις,
Ὑ'ψόνεις πρὸς τὰ ἄνω τὸ εὐγενές σου βλέμμα,
Πῶς μὲν, τὸν νοῦν μου φέρεις εἰς ὑψηλὰς ἐκστάσεις,
Πῶς δὲ τὸ τῶν φλεβῶν μου ἀναφλογίζεις αἷμα;

Τὸ ὄνομα τοῦ Πλάστου τὰ χείλη σου προφέρουν;
Ὁ' Πλάστης σὲ ἀκούει, μὲ χείλη μειδιῶντα·
Καὶ μὲ τὰς πτέρυγάς των συμπαίζουν καὶ συγχαίρουν
Τριγύρω σου ὡραῖα τοῦ Παραδείσου ὄντα.

Ἡ' γλῶσσά σου ἐνόσῳ ἦν εὔστροφος, κελάδει·
Μιμοῦ τὴν ἀηδόνα ποῦ κελαδεῖ στὰ δάση.
Κ' ἐκείνη πότε παύει να κελαδῇ καὶ ν' ᾄδῃ,
Παρ' ὅταν τῆς ζωῆς της ἡ ἄνοιξις περάσῃ;

Καὶ τότε ὅμως ὅταν ἐκείνη σιωπαίνῃ,
Ἡ' μελῳδὶ ἀρχίζει εὐθὺς τῶν νεοσσῶν της.
Τῆς γηραιᾶς μητρός των τὴν ἀκοὴν εὐφραίνει,
Καὶ συνιστᾷ τὸν ὕμνον τὸν ἐπικήδειόν της.

(Ἰωάννης Δ. Καρατσούτσας.)

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΛΥΠΗ.

Τί ἔγινε τῆς πρώτης
Ζωῆς μας ἡ φαιδρότης,
Καὶ τῆς ψυχῆς ἐκείνη
Ἡ ἄδολος γαλήνη,
Ἡ ἄδολος χαρά;

Στιγμαί, ποῦ εἶσθε πρῶται,
Πτηνὸν ἀθῶον ὅτε,
Καὶ εἰς μορφὴν καὶ εἶδος
Πτηνοῦ, μὲ τῆς ἐλπίδος
Ἐπέτων τὰ πτερά;

Τὸ πᾶν ἀλλοῖον τώρα.
Καὶ ἡλικίας ὥρα,
Κ' αἰσθήματα καὶ πόθοι,
Καὶ φύσις ἠλλοιώθη,
Καὶ ἤλλαξε φοράν.

Ὁ κλύδων τὴν γαλήνην,
Ὁ σάλος τὴν εἰρήνην,
Καὶ τὴν φιλίαν ἔχθη
Καὶ θλίψις διεδέχθη
Τὴν πρότερον χαράν.

Εἰς μέριμναν ἡ λήθη
Τῶν πάντων μετεβλήθη·
Εἰς δάκρυα ὁ γέλως
Καὶ τῆς χαρᾶς τὸ μέλος
Εἰς μέλος νεκρικόν.

(Ὁ αὐτός.)

ΒΑΚΧΙΚΑ.

ΣΠΟΥΔΗ.

Τί τουκάκου κοπιάζεις;
Καὶ ἀνόητα σπουδάζεις,
Γιὰ νὰ μάθῃς τεχνικά,
Τ' εἶν' τὸ ἄλφα, καὶ τὸ βῆτα,
Καὶ τὸ γάμμα, δέλτα, ζῆτα,
Καὶ τὰ ἄλλα τὰ κακά;

Ἐρωτῶ σε τί κερδαίνεις,
Ἂν γραμματισμένος γένῃς;
Ἂν φιλόσοφος βαθύς;
Τάχα δὲν καταλαμβάνεις,
Ὅτι πάλι θ' ἀποθάνῃς,
Σὰν ὁ πρῶτος ἀμαθής;

Ἄφσε τούτη σου τὴν τρέλλα
Καὶ κολλήσου ς' τὴ βαρέλλα,
Ποῦ σὲ κράζει μὲ χαρά.
Νὰ σὲ μάθῃ, γιὰ νὰ γίνῃς
Σπουδαιότατος, νὰ πίνῃς
Ἕνα μέτρο ς' τὴ φορά.

Τοῦτο βλέπε νὰ σπουδάξῃς.
Τοῦτο πάσχιζε νὰ πράξῃς,
Κι' ὄχι τ' ἄλλα τὰ τρελλά,
Θέματ' ἄῤῥατα γραμμένα,
Καὶ νερὰ κοπανισμένα,
Καὶ δασκάλων λαλαλά.

(Ἀθανάσιος Χριστόπουλος.)

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ.

Θαυμαστοὶ κρασοπατέραις,
Ταῖς γαβάθαις, σὰν μαχέραις,
Ξεσπαθῶστε μιὰ φορὰ
Κ᾽ ἀπὸ δυὼ, καὶ δυὼ μονάχοι,
Σὰν ἀνδρεῖοι μονομάχοι,
Α᾽ς ῥουφοῦμε τολμηρά.

Εἰς τὴν μάχην ταύτην ὅμως
Α᾽ς βαλθῇ αὐτὸς ὁ νόμος
Τῆς φρικτῆς πολεμικῆς.
Ὁ καθ᾽ ἕνας ς᾽ τὴν ἀράδα
Α᾽ς χτυπᾷ μ᾽ ὀγλιγωράδα
Τὴν γαβάθα τῆς ῥακῆς.

Κ᾽ ὅποιος πλέον καταντήσῃ
Τὸν ἐχθρόν του νὰ νικήσῃ,
Νὰ τὸν κάμῃ σὰν στουπὶ,
Ἡρακλῆ νὰ τὸν εἰποῦμε,
Κ᾽ εἰς ὑγίαν του νὰ πιοῦμε
Ὅλ᾽ οἱ ἄλλοι οἱ λοιποί.

Κ᾽ ὕστερνὰ ἀπάν᾽ ς᾽ τὴ ψάθα,
Μὲ τὴν ἴδια του γαβάθα
Δυὼ πατέρες προεστοὶ,
Νὰ τὸν καταστεφανώσουν,
Καὶ νὰ τὸν ἀποθεώσουν
Εἰς τὴν γῆν νὰ δοξαστῇ.

(ὁ αὐτός.)

ΤΡΥΓΟΣ.

Καθαρόταταις παρθέναις,
Μὲ κισσὸν στεφανωμέναις,
Ἐλαφρ' ἀνασκουμπωθῆτε,
Καὶ ς' τὸν τρύγο συναχθῆτε,
Πάρτε ὅλαις τὰ μαχέρια
Εἰς τὰ δεξιὰ τὰ χέρια.
Κ' εἰς αὐτὰ τ' ἀριστερά σας
Τὰ καλάθια τὰ πλεχτά σας.
Κ' ἔτσι πλέον τραγουδῶντας,
Καὶ ς' τ' ἀμπέλι μας κινῶντας,
Ἂς φιλιούμαστε ς' τὰ χείλια,
Κι ἂς τρυγοῦμε τὰ σταφύλια,
Τὰ σταφύλια τὰ δροσᾶτα!
Τὰ σταφύλια τὰ μελάτα!
Τ' ἁπαλὰ θησαυροφόρα
Τοῦ καλοῦ μας Βάκχου δῶρα.

(Ὁ αὐτός.)

ΚΕΡΑΣΜΑ.

Ἐ! χοῦ! ἐλᾶστε.
Φέρτε κεράστε.
Βάλτε νὰ πιοῦμε,
Νὰ εὐφρανθοῦμε.
Πλόσκα μου πέρνα,
Χῦνε, καὶ κέρνα,
Φέρ' νὰ σὲ σφίξω,
Νὰ σὲ σφυρίξω.
Λύπαις καὶ πόνοι
Ἀνθρωποφόνοι

Φύγετ', ἀφῆτε,
Πάτε, χαθῆτε.
Ἔξω πτωχεία!
Ἔξω ἀχρεία.
Ἐγὼ 'μαι Κροῖσος,
Καὶ πλέον ἴσως,
Τόρα πιστεύω,
Πῶς βασιλεύω,
Τόρα νομίζω,
Τὸ πᾶν ὁρίζω.
Ἔ! χοῦ! ἐλᾶστε
Μετακεράστε·
Βάλτε, νὰ πιοῦμε,
Νὰ εὐφρανθοῦμε.

(Ὁ αὐτός.)

ΒΑΡΕΛΛΟΘΗΚΗ.

Ἔξω ἔξω τὰ βιβλία.
Σ' τὴ φωτιὰ ἡ φλυαρία.
Λέξαις! λόγοι! ὅλα κάτω.
Τί τσουκάκου τὰ φυλάττω;
Τὸν Ἀπόλλωνά τους ῥίξε,
Καὶ ταῖς Μούσαις ὅλαις πνίξε.
Τὴν πικρήν τους δάφνην καῦσε,
Κι' ἀπ' τοὺς κόπους πλέον παῦσε.
Βάλε Βάκχον καὶ Μαινάδαις,
Καὶ βαρέλλια μυριάδαις,
Νὰ γενῇ βαρελλοθήκη
Ἡ χρυσῆ βιβλιοθήκη.
Ὁ κισσὸς ἂς πρασινίσῃ,
Καὶ τὸ κλῆμα ἂς ἀνθίσῃ,

Νὰ γλυκάνῃ τὸ σταφύλι
Τὰ πικρά μου τοῦτα χείλη.
Μὴ μὴ μὴ τὸ καλαμάρι,
Μὸν κανάτα, καὶ πιθάρι,
Μὴ κοντῆλι, μὸν κροντῆρι,
Καὶ γαβάθα καὶ ποτῆρι.
Κ᾽ ἔτσι πλέον θὰ καθήσω,
Νὰ χαρῶ νὰ εὐθυμήσω
Μὲ τὸν Βάκχον μου τὸν φίλον
Σ᾽ τῆς βαρέλλας μου τὸν τύλον.
(Ὁ αὐτός.)

ΔΙΑΘΗΚΗ.

Ἐν ὅσῳ ζοῦσα φίλοι,
Τὰ ῥόδινά μου χείλη
Ποτὲ δὲν παραπόνεσα.
Μ᾽ αὐτὰ τὰ δυῶ, γεμάταις
Βαρέλλαις καὶ κανάταις
Πολλάκις κατεπόνεσα.

Ὢ! πόσαις χιλιάδες
Σ᾽ τὸ στόμα μου ὀκάδες
Ὡς τώρα κρασιοῦ πέρασαν!
Πλὴν μὲ τὰ γηρατεία
Τοῦ στήθους μου τ᾽ ἀγγεῖα
Ἐζάρωσαν κ᾽ ἐγέρασαν.
Ἂν φίλοι ἀποθάνω
Εἰς τὸν νεκρόν μ᾽ ἐπάνω
Κρασὶ κουβάδες χύσετε,
Κι᾽ ἀπὸ τὸ κόκκινό μου
Κοντὰ ς᾽ τὸ λείψανό μου
Ἐλᾶτε καὶ μεθύσετε.

Τ' ἀναισθητά μου μέλη
Σ' τοῦ Γιακουμῆ τ' ἀμπέλι
Μὲ τὰ τραγούδια θάψετε,
Κ' ἐπάνω εἰς τὸ μνῆμα
Σκαλίσετ' ἕνα κλῆμα
Κι' αὐτὰ τὰ λόγια γράψετε

ΘΝΗΤΟΙ! ΜΙΑ ΦΟΥΚΤΑ ΧΩΜΑ
ΤΟΥ ΚΑΘΕΝΟΣ ΤΟ ΣΩΜΑ
ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ.
ΤΙ ΣΤΕΚΕΣΘΕ ΚΑΫΜΕΝΟΙ
Η ΩΡΑ ΔΕΝ ΠΡΟΣΜΕΝΕΙ
ΧΑΡΗΤΕ ΤΗΝ, ΚΑΙ ΠΙΝΕΤΕ.

(Ἠλίας Τανταλίδης.)

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΟΙΝΟΥ.

Κρασάκι ἡδονικότατον,
Ποτὸν ποιητικώτατον,
Ἡρωϊκέ μου οἶνε!
Ὑπόθεσις τοῦ πνέοντος
Ἀγάπην Ἀνακρέοντος!
Ὑπόθεσίς μου γίνε!

Κρασάκι μ' ὅταν χύνεσαι
Καὶ ἀφρισμένο πίνεσαι,
Καὶ μέσα μου χοχλάζῃς,
Κι ἀχνοὺς ἀπὸ τὸ σῶμά μου,
Καὶ φλόγας ἀπὸ τ' ὄμμα μου
Καὶ ἀστραπὰς ἐβγάζῃς,

Ο' Στωϊκὸς εὐφραίνομαι,
Ο' γνωστικὸς τρελλαίνομαι,
Ο' ἄφωνος φωνάζω,
Ο' ἀηδὴς ἠδύνομαι,
Ο' θνήσκων ἀναστήνομαι,
Ο' πρωτινὸς, ἀλλάζω.

Κληρονομῶ βασίλεια,
Παλάτια κτίζω χίλια,
Τρέφω στρατοὺς μυρίους,
Καὶ μὲ καρδίαν λέοντος
Καὶ τύχην Ναπολέοντος
Νικῶ τοὺς ἐναντίους!

Φυσῶ, κ' ὑψόνω κύματα.
Πατῶ, καὶ κάμνω θρίμματα
Τοὺς πύργους καὶ τὰ κάστρα.
Ι'ππεύω τὴν ὑφήλιον,
Καὶ κυνηγῶ τὸν ἥλιον,
Καὶ φοβερίζω τ' ἄστρα.

('Ο αὐτός.

ΕΙΣ. ΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΝ.

Φίλε Στέφανε νὰ ζήσῃς
Ποῦ διδάχνῃς ὅτ' ἡ φύσις
Δὲν τὸ θέλει τὸ κενό.
Μὰ τὴν μόνην μας φιλία
Η' ἀλήθεια εἶνε μία
Μετ' ἐσένα συμφωνῶ.

Νὰ μὴν ἦν' κενὸν ς τὴν φύσιν,
Νὰ μ' ἦν' ἄδειον εἰς τὴν κτίσιν,
Νὰ μὴν ἦναι πουθενά.

Π' βαρέλαις νά 'ν γεμάταις·
Νά γεμίζουν ταῖς κανάταις
Μὲ κρασὶ παντοτεινά.

Νά γεμίζουν τὰ ποτήρια,
Ταῖς γαβάθαις, τὰ κρουτήρια,
Τὰ λαΐνια, τὰ σταμνιά.
Τὰ πιθάρια, τὰ πηγάδια,
Ταῖς κοιλάδαις, τὰ λιβάδια,
Καὶ τὸ πᾶν παντοῦ μὲ μιά.

('Αθανάσιος Χριστόπουλος.)

ΤΥΡΤΑΪΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ὠ'ς πότε παλληκάρια νὰ ζῶμεν ς' τὰ στενά,
Μονάχοι ὡς λιοντάρια ς' ταῖς ῥάγαις καὶ βουνά;
Σπηλιαῖς νὰ κατοικῶμεν, νὰ βλέπωμεν κλαδιά,
Νὰ φεύγωμε τὸν κόσμον γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά.

Κάλλιον 'ναι μία ὥρα ἐλεύθερη ζωή,
Παρὰ σαράντα χρόνοι σκλαβιὰ καὶ φυλακή.
Αὐθέντης, δραγουμάνος, βεζύρης ἂν σταθῇς,
Ὁ τύραννος ἀδίκως πασχίζει νὰ χαθῇς,
Ὁ Σοῦτσος ὁ Μουρούζης, Πετράκης, Σκαναβῆς,
Γκίκας καὶ Μαυρογένης καθρέπτης εἶν' νὰ δῇς.
Ἐ'λᾶτε μ' ἕνα ζῆλον εἰς τοῦτον τὸν καιρόν,
Νὰ κάμωμεν τὸν ὅρκον ἐπάνω ς' τὸν σταυρόν.
Συμβούλους προκομένους μὲ πατριωτισμὸν
Νὰ βάλωμεν, εἰς ὅλα νὰ δίδουν ὁρισμόν.
Ὁ Νόμος νᾆναι πρῶτος, καὶ μόνος ὁδηγός,
Καὶ τῆς πατρίδος ἕνας ἃς γίνῃ ἀρχηγός.
Καὶ τότε μὲ τὰς χεῖρας 'ψηλὰ ς' τὸν οὐρανόν,
Ἃς εἴπωμ' ἐκ καρδίας. αὐτὰ εἰς τὸν Θεόν!
« Ὦ Βασιλεῦ τοῦ κόσμου! ὁρκίζομαι εἰς σέ,
« Σ' τὴν γνώμην τοῦ τυράννου νὰ μὴν ἔλθω ποτέ. »
Ἀνδρεῖοι Μακεδόνες! ὁρμήσατε μὲ μιά,
Τὸ αἷμα τῶν τυράννων ῥοφήσατ' ὡς θηριά.
Τοῦ Σάββα καὶ Δουνάβου ἀδέλφια χριστιανοί!
Μὲ τ' ἅρματα εἰς χεῖρας καθεὶς σας ἃς φανῇ.
Μαυροβουνιοῦ καπλάνια κι' Ὀλύμπου σταυραετοί,
Ἀγράφων τὰ ξεφτέρια γενῆτ' ἕνα κορμί.

Σουλιῶται, Σπαρτιᾶται, λιοντάρια ξακουστά,
Ὡς πότε 'ς ταῖς σπηλιαῖς σας κοιμᾶσθε σφαλιστά;
Μὲ μιὰ καρδιὰ, μιὰ γνώμη, ὅλοι μὲ μιὰ ψυχὴ,
Κτυπᾶτε τοῦ τυράννου τὴν ῥίζαν νὰ χαθῇ,
Ν' ἀνάψωμεν μιὰ φλόγα εἰς ὅλην τὴν Τουρκιὰ,
Νὰ τρέξῃ ἀπ' τὴν Πόσνα ἕως τὴν Ἀραπιά.
Ψηλὰ ἀπ' τὰ μπαϊράκια σηκῶστε τὸν σταυρὸν,
Καὶ ὡς ἀστροπελέκια κτυπᾶτε τὸν ἐχθρόν.
Ὁ κόσμος νὰ γλυτώσῃ ἀπ' ταύτην τὴν ὁρμὴν,
Κ' ἐλεύθεροι νὰ ζῶμεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

(Ῥήγας Φερραῖος.)

ΑΣΜΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ.

Ἕλληνες! λαὲ ἡρώων! ἔθνος! ἔκπαλαι γενναῖον,
Ἡ ἐλευθερία πάλιν στάδιον σ' ἀνοίγει νέον·
Σὲ ἀτίμαζεν ὁ ξένος Κερκυραῖος τόσον χρόνον
Εἰς τὴν ἅλυσόν του εἶχες ἀπὸ δόξης πέσει θρόνον,
Πλὴν κ' ἡ φλογισμένη βόμβα πίπτει μόλις, πηδᾷ πάλιν.
Ἔπεσες· ἀλλ' ἀνυψώθης μὲ βοὴν κ' ἠχὼ μεγάλην.

Εἰς σὲ καύχημα τοῦ ἔθνους, Ὕδρα πέτρινη φωλιὰ,
Τὰ πτερά των ἀναπαύουν τὰ θαλασσινὰ πουλιά.
Σ' ἔκραζαν οἱ τύραννοί σου· βάλε σίδερα στὸ χέρι
Εἰς τὸ χέρι σου ἐπῆρες ἀντὶ σίδερα, μαχαίρι
Κ' εἰς τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν σου θλᾶται τῶν ὑπερηφάνων
Καὶ ἡ λύσσα τῶν κυμάτων καὶ ἡ λύσσα τῶν τυράννων.

Σπάρτη! Μήτηρ Λεωνίδου! ἡμιθέους τοὺς υἱούς σου
Ἔδειξες εἰς τοὺς ἀρχαίους καὶ ἡρωϊκοὺς καιρούς σου.
Κ' εἰς αὐτὴν, ὦ Σπάρτη! δεῖξον τὴν κατὰ τῶν ξένων πάλην
Ἀ'μαζῶν καὶ τόρα πάλιν

Εἰς κλουβὶ χαλκοπλεγμένο ἀετὸς φυλακωμένος.
Εἰς σιδήρινον ζῇ πύργον ὁ υἱός σου σφαλισμένος. (1).
Στὸν ναὸν τῆς Καλαυρείας ὅπου κώνειον γενναίως
Ἔπιεν ὁ Δημοσθένης τῶν ἡρώων τελευταῖος
Κ' ἔκλεισε μὲ τόσην δόξαν τ' ἀνοιγμένα του πρὸ χρόνων
Χείλη κατὰ Μακεδόνων,
Ποῖος τῆς Ἐλευθερίας ὁδηγεῖ τὰς νέας τύχας;
Ὁ Μιαούλης μὲ τὰς ἄσπρας καὶ δαφνοστεφεῖς του τρίχας.

Ῥουμελιώτη! τί κυττάζεις; τί προσμένεις; ἐνοπλίσου.
Ἀπὸ αἷμά σου βλαστάνει ἄνθη κόκκινα ἡ γῆ σου,
Καὶ τὸ χῶμα ὁποῦ σκάπτεις, καὶ κινεῖς ἐπάνω κάτω
Εἶναι κόκκαλα γεμάτο.
Δούλας τὴν Φθιώτιδά σου τὰς Ἀθήνας σου δὲν εἶδες;
Πῶς σ' ἀντέμειψεν ὁ γέρων διπλωμάτης; μ' ἀλυσίδες·

Ἔρριψε χιλίων χρόνων ἡ Γαλλία βασιλέα
Καὶ ἀστράπτ' εἰς τοὺς ἀέρας
Ἡ οὐράνιός της Ἶρις ἡ τριχρώματος σημαία,
Κ' ἡ Ἑλλὰς ἀκόμη τρέμει Πρόεδρον μιᾶς ἡμέρας;
Καὶ ὁ Ἕλλην τὸν ἀφίνει νὰ τὴν σύρῃ δεσμευμένην
Νὰ ἐνδύεται πορφύραν μὲ τὸ αἷμά της βαμμένην!

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ἐλεγεῖα.)

Ο ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Λαμπρὸς ποτε φωσφόρος τῶν νυκτῶν,
Ἐφώτιζε σκηνὰς τὰς ἑλληνίδας,
Ἐκεῖ πλησίον τὴν λόγχην του κρατῶν,
Ἐτραγῳδοῦσεν ὁ νέος Πελοπίδας.

(1) Πέτρος Μαυρομιχάλης.

« Ὦ Ζέφυροι τερπνοί! πετᾶτ' εὐθύς,
« Μηνύσατ' εἰς τὴν φίλην μου Ἑλλάδα
« Διὰ τὴν δόξαν σου Πατρίς,
« Φρουρῶ ἐδῶ εἰς τὴν κοιλάδα. »

Τηρεῖ τὴν λάμψιν τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς,
Καὶ σιωπᾷ σ' τὸν τόπον του Ϟεμένος,
Η' νύκτα χρόνος ὁ Ἕλλην ζωηρὸς,
Καὶ τραγῳδεῖ σ' τὴν λόγχην στηριγμένος,
« Ὦ Ζέφυροι τερπνοὶ πετᾶτ' εὐθύς,
« Μηνύσατ' εἰς τὴν φίλην μου Ἑλλάδα
« Διὰ τὴν δόξαν σου Πατρίς,
« Φρουρῶ ἐδῶ εἰς τὴν κοιλάδα. »

Ο' ἥλιος τὸν πόλεμον κινᾷ,
Αὔριον εἶν' ἡμέρα τῆς ἀνδρίας,
Α'ν ἀποθάνω σ' τὴν λόγχην μου σιμά,
Υ'πὲρ πατρίδος καὶ τῆς ἐλευθερίας
Πετᾶτε πάλιν, ὦ Ζέφυροι τερπνοὶ,
Εἰπέτ' εἰς τὴν φίλην μου Ἑλλάδα.
» Διὰ τὴν δόξαν σου Πατρίς,
» Α'πέθανα εἰς τὴν κοιλάδα.

(Κοκκινάκης.)

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΛΕΠΤΗΣ ΠΟΛΕΜΩΝ ΤΟΥΣ ΟΘΩΜΑΝΟΥΣ.

Μαῦρ' εἶν' ἡ νύκτα ς' τὰ βουνά,
Σ' τοὺς βράχους πέφτει χιόνι,
Σ' τὰ ἄγρια 'ς τὰ σκοτεινά,
Σ' ταῖς τραχαῖς πέτραις 'ς τὰ στενά,
Ο' κλέφτης ξεσπαθόνει.

Σ' τὸ δεξί χέρι τὸ γυμνὸ
Βαστᾷ ἀστροπελέκι.
Παλάτι ἔχει τὸ βουνὸ,
Καὶ σκέπασμα τὸν οὐρανό,
Κ' ἐλπίδα τὸ τουφέκι.

Τὸν κόσμ' ὁ δόλος διοικεῖ,
Κ' ἡ ἄδικ' εἱμαρμένη.
Τὰ πλούτη ἔχουν οἱ κακοὶ
Κ' ἐδῶ ς' τοὺς βράχους κατοικεῖ
Η' ἀρετὴ κρυμμένη.

Βαριὰ, βαριὰ βοΐζ' ἡ γῆ
Ε'να τουφέκι πέφτει.
Παντοῦ τρομάρα καὶ σφαγὴ,
Ε'δῶ φυγὴ, ἐκεῖ πληγή.
Ε'σκότωσαν τὸν κλέφτη.

Σύντροφοι ἄσκεποι, πεζοὶ
Τὸν φέρνουν λυπημένοι,
Καὶ τραγουδοῦν ὅλοι μαζή.
« Ἐλεύθερος ὁ κλέφτης ζῇ,
« Κ' ἐλεύθερος πεθαίνει. »

(Ἀλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς.)

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Σ' τὴν μέσην τὸ σπαθί μου,
Τὸ ἄλογον μαζή μου,
Καὶ σὰν πουλὶ πετῶ.
Σὰν ῥίξω τὸ τουφέκι,
Η' τύχη τί μὲ πλέκει
Ποτέ μου δὲν ῥωτῶ.

Α'ν τώρα θέλ' ἡ τύχη
Τὸ βόλι νὰ μὲ τύχῃ
Καλὰ τὸ καρτερῶ.
Α'ν αὔρι' ὅμως θέλῃ
Κἂν τώρα δὲν μὲ μέλλει
Κἂν τώρα θὰ χαρῶ.

Αὐτὸς ἂν κολακεύῃ,
Κι' ὁ ἄλλος ἂν δουλεύῃ,
Κι' ὁ τρίτος τυραννῇ,
Δὲν εἶν' ὁ στρατιώτης
Η' δοῦλος ἢ δεσπότης
Ε'λεύθερα φρονεῖ.

Ο' κόσμος ἐδικός μου,
Καὶ ἐγὼ εἶμαι τοῦ κόσμου,
Καὶ ὡς περνᾷ περνῶ.
Κ' εἰς ὅλα τὰ συμβάντα
Ε'μπρός μου βλέπω πάντα
Κι' ὀπίσω δὲν γυρνῶ.

Μὴν κλαῖς ὡραία κόρη
Ο'πίσ' ἀπὸ τὰ ὄρη
Ο' δρόμος μ' ὁδηγεῖ.
Παντοῦ ὡραίας βρίσκω,
Καὶ πούποτε δὲν μνίσκω·
Πατρίς μου εἶν' ἡ γῆ.

Κ' ἂν ἔφθασ' ἡ ἡμέρα
Ποῦ θὰ σφυρίζ' ἡ σφαῖρα
Σ' τῆς μάχης τὴν βοὴν,
Γελῶντας ὡς γελοῦσα,
Πεθαίνωντας ὡς ζοῦσα,
Α'φίνω τὴν ζωήν.

(Ο' αὐτός.)

Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ.

Ο' Ὄλυμπος κι ὁ Κίσσαβος, τὰ δυὸ βουνὰ μαλόνουν.
Γυρίζει τότ' ὁ Ὄλυμπος, καὶ λέγει τοῦ Κισσάβου.
Μὴ μὲ μαλώνῃς Κίσσαβε, κονιαροπατημένε!
Ἐγῶμ' ὁ Γέρος Ὄλυμπος, σ' τὸν κόσμον ξακουσμένος.
Ἔχω σαράντα δυὸ κορφαῖς, καὶ ἐξῆντα δυὸ βρυσσούλαις,
Πᾶσα βρύσις καὶ φλάμπουρον, παντοῦ κλαδὶ καὶ κλέφτης.
Καὶ ς' τὴν ψηλήν μου κορυφὴν ἀετὸς εἶν' καθισμένος,
Καὶ εἰς τὰ νύχια του κρατεῖ κεφάλι ἀνδρειωμένον.
—Κεφάλι μου τί ἔκαμες κ' εἶσαι κριματισμένον;
—Φάγε πουλὶ τὰ νιάτα μου, φάγε καὶ τὴν ἀνδρείαν μου,
« Νὰ κάμῃς πῆχην τὰ φτερὰ καὶ πιθαμὴν τὸ νύχι.
« Σ' τὸν Λοῦρον, σ' τὸ Ξηρόμερον, ἀρματωλὸς ἐστάθην,
« Σ' τὰ Χάσια καὶ σ' τὸν Ὄλυμπον δώδεκα χρόνους κλέφτης.
« Ἐξῆντ' ἀγάδες σκότωσα, κ' ἔκαψα τὰ χωριά τους·
« Κι' ὅσους σ' τὸν τόπον ἄφησα καὶ Τούρκους κι' Ἀρβανίταις
« Εἶναι πολλοὶ πουλάκι μου, καὶ μετρημὸν δὲν ἔχουν.
« Πλὴν ἦρθε κ' ἡ ἀράδα μου σ' τὸν πόλεμον νὰ πέσω. »

(Ποιητής ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.)

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ.

Δεῦτε παῖδες τῶν Ἑλλήνων
Ἄνδρες φίλοι τῶν κινδύνων
Ἡ Πατρὶς σᾶς προσκαλεῖ,
Σάλπιγξ τῆς Ἐλευθερίας
Πανταχοῦ διαλαλεῖ·
Τὰ ὅπλα λάβωμεν,
Ἕλληνες ἄγωμεν,
Ποταμηδὸν
Ἐχθρῶν τὸ αἷμα
Ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

Λεωνίδας μᾶς φωνάζει
Ἐκ τοῦ τάφου του μᾶς κράζει
Ἤτοι τὰν, ἢ ἐπὶ τάν.
Εἶναι ἴδιον Ἑλλήνων
Τὸ ἐντίμως τελευτᾶν.
Τὰ ὅπλα λάβωμεν,
Ἕλληνες ἄγωμεν,
Ποταμηδὸν
Ἐχθρῶν τὸ αἷμα
Ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

Τρόπαια τοῦ Μαραθῶνος
Δὲν ἀφάνισεν ὁ χρόνος
Αἰωνίως διαρκοῦν,
Καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων
Πάντοτε διατηροῦν.
Τὰ ὅπλα λάβωμεν
Ἕλληνες ἄγωμεν
Ποταμηδὸν
Ἐχθρῶν τὸ αἷμα
Ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

2.

Ὁ καιρὸς ἀδελφοὶ
Τῆς ἐλευθερίας φθάνει,
Καὶ τὸ γένος ἡμῶν
Τὰς δυνάμεις του λαμβάνει.
Μὴ φοβεῖσθε Γραικοί,
Ὅτι εἶσθε τάχα ὀλίγοι,
Ἡ Εὐρώπη ἰδοὺ
Τὰς ἀγκάλας της ἀνοίγει.
Μὴ φοβεῖσθαι Γραικοί!
Τοὺς λαοὺς τοὺς βαρβάρους

Εἶναι ὄχλος πολὺς
Δίχως τόλμης καὶ θάῤῥους.
Τὰ ὅπλα λάβωμεν
Ἕλληνες ἄγωμεν,
Ποταμηδὸν
Ἐχθρῶν τὸ αἷμα
Ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

3.

Τί καρτερεῖτε,
Φίλοι καὶ ἀδελφοί;
Τί δὲν κινεῖσθε
Μὲ γλῶσσαν μὲ σπαθί;
Ἰδοὺ καιρός μας ἔφθασεν,
Ἡμέρα δόξης ἔλαμψε.
Λοιπὸν ὁρμᾶτε, κράζοντες
Τὸ ἐλελεῦ, καὶ σφάζοντες.

Δοῦλοι σεῖς πλέον
Μὴ καταδέχεσθε,
Μηδὲ νὰ ἦσθε,
Μηδὲ νὰ λέγεσθε.
Ἐλεύθερα φρονήσατε,
Γενναίως πολεμήσατε,
Λοιπὸν ὁρμᾶτε κράζοντες
Τὸ ἐλελεῦ, καὶ σφάζοντες,
Τὰ ὅπλα λάβωμεν,
Ἕλληνες ἄγωμεν,
Ποταμηδὸν
Ἐχθρῶν τὸ αἷμα
Ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

(Ῥήγας Φερραῖος. Ἀπάνθισμα ἐκ τῶν διαφθαρέντων χειρογράφων του.)

Ο ΑΠΟΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ.

Εἰς τὸν γέρον Ὄλυμπόν μας, κοντὰ σ' ἕνα κυπαρίσσι
Ἕνας γέρος Ρουμελιώτης
Μὲ τοὺς φίλους του τὸ βράδυ κάθησε νὰ τραγουδήσῃ
Τῆς πατρίδος στρατιώτης·

Ἑπτά, ἔλεγ', ἑπτὰ χρόνους μὲ καρδιὰν πάντοτε νέαν
Βάσταξα καὶ στὸ Δερβένι καὶ στὸν κάμπον τὴν σημαίαν!
Ἐνθυμᾶσθε σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας,
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

Ἐνθυμᾶσθε, τοῦ Χουρσίτη αἱ τριάντα χιλιάδες
Μιὰ μιὰ ὅλαις διαλεκταῖς,
Ὅταν γέμισαν τοῦ Ἄργους ταῖς μεγάλαις πεδιάδαις
Μ' ἀστραπαῖς καὶ μὲ βρονταῖς;

Ἐνθυμᾶσθε μὲ τί θάῤῥος ἐπιάσθηκαμε στὰ χέρια
Μὲ δρεπάνια, μὲ κοντάρια καὶ μὲ ξύλ' ἀντὶς μαχαίρια;
Ἐνθυμᾶσθε, σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας,
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

Ἐνθυμᾶσθε, τῶν Σκοδριάνων σὰν μᾶς πλάκωσε τὸ πλῆθος,
Πῶς εὐθὺς στὸ Καρπενῆσι
Ἔτρεξεν ὁ Μπότσαρής μας, καὶ μὲ τ' ἄφοβό του στῆθος
Πρόφθασε νὰ τοὺς σκορπίσῃ;

Ἐνθυμᾶσθε τῆς πληγῆς του πῶς μᾶς ἔκρυφτε τὸ αἷμα;
Τί καρδιὰ μᾶς ἔδιδ' ὅλους μὲ τὸ ὕστερό του βλέμμα;
Ἐνθυμᾶσθε, σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

Ἐνθυμᾶσθε, ἀπὸ Τούρκους σὰν σκεπάσθησαν οἱ λόγγοι
Τῆς ἀνδρείας Ρούμελής μας.

Καὶ βαστοῦσε ὁ Ἀράπης σφαλιστοὺς στὸ Μισολόγγι
Τὰ παιδιά μας τοὺς γονεῖς μας;

Ἐνθυμᾶσθε εἰς τὰ μάτια τῆς σκληρῆς Εὐρώπης ὅλης
Πῶς ἀνέβηκεν ὡς τ' ἄστρα τοῦ Μισολογγιοῦ ἡ πόλις;
Ἐνθυμᾶσθε, σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

Ἐνθυμᾶσθ' ὁ Καραΐσκος μὲ τρακόσιους διαλεκτούς του
Ὅταν ἦλθε στὰς Ἀθήνας
Πῶς τοῦ Κιουταχῆ ἐχάθη κ' ἡ καρδιά του καὶ ὁ νοῦς του;
Δὲν ἀπέρασ' ἕνας μῆνας,

Καὶ ἡ Ῥούμελη σηκώθη, κ' ἔγιν' ὅλη ἕνα σῶμα,
Κ' ἐκοκκινισ' ἀπὸ αἷμα τῆς Ἀράχοβας τὸ χῶμα.
Ἐνθυμᾶσθε, σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

Χωρὶς πόλεις, χωρὶς κάστρα, ξεσχησμένοι, πεινασμένοι
Καὶ μὲ διψασμένο στόμα,
Νεκρωμένοι ἀπὸ τύφο, ἀπὸ βόλια πληγωμένοι
Καὶ χλωμοὶ ὡσὰν τὸ χῶμα.

Εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ μάτια εἴχαμ' ὅλοι γυρισμένα,
Πλὴν ποτὲ εἰς τοὺς τυράννους δὲν ἐκλίναμεν αὐχένα.
Ἐνθυμᾶσθε, σύντροφοί μου, ἐνθυμᾶσθε τοὺς καλούς μας
Τοὺς ἡρωϊκοὺς καιρούς μας;

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Ο ΚΛΕΠΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΤΟΥ.

« Εἰς τὰ αἴθρια ὕψη κ' εἰς δρυμώνων σιγὴν
Ο' ἐλεύθερος κλέπτης προσμένει.
Κ' ἐκεῖ κάτω οἱ δοῦλοι μὲ τὴν χαύνην των γῆν
Εἰς ὁμίχλην κοιμῶνται θαμμένοι.
Εἰς ζεφύρους ἐκεῖνος καὶ εἰς δρόσον καὶ φῶς
Τὸ ἀτρόμητον στῆθός του λούει,
Καὶ τὸν τρέφ' ἡ μεγάλη τῶν ἡρώων τροφός,
Ε'νῷ τρέμων ὁ κόλαξ ὠχριᾷ κεκυφὼς
Καὶ τὴν θύραν τοῦ ἄρχοντος κρούει. »

« Ω'ς ὁ πίπτων μὲ κρότον καὶ τρυγμὸν κεραυνὸς
Καὶ κτυπῶν, πυρπολῶν, καταστρέφων,
Καὶ ὁ κλέπτης προβαίνει καὶ ὁρμᾷ σκοτεινὸς
Α'πὸ σπλάγχν' ἀστραπῶν καὶ συννέφων
Η' πυρίνη του σφαῖρα προτιμᾷ κορυφὰς
Καὶ σκοπεύ' εἰς τυράννων τιάρας.
Σιδηρᾶ θραύει σκῆπτρα, συνταράττει τρυφάς.
Τῶν βουλῶν εἶναι ὅπλον ποῦ φρονεῖτε κωφὰς
Εἰς ἐθνῶν ὑποδούλων κατάρας. »

« Εἰς σαπρὰν κοινωνίαν παρακμάζ' ἡ ζωή,
Καὶ οἱ νόμοι παράγουν τοὺς νάννους.
Α'λλὰ γίγαντας τρέφει τῶν βουνῶν ἡ πνοὴ
Ποῦ φυσᾷ εἰς αἰώνων πλατάνους.
Τὸ οὐράνιον σπέρμα, ἡ ἀρχαί' ἀρετὴ
Εἰς τῆς γῆς τοὺς ἀγροὺς ἐμαράνθη.
Τὴν γενναίαν της ῥίζαν τὸ συμφέρον πατεῖ,
Κ' ἐδῶ μόνον βλαστάνει καὶ παράγει αὐτὴ
Α'νθη ἄφθονα, ἄγρια ἄνθη. »

« Τὴν δουλείαν νὰ φεύγῃ εἰς κρημνοὺς καὶ βουνὰ
Πολεμῶν πανταχοῦ κ' αἰσίως,
Παντοῦ τρόμον καὶ φλόγας καὶ σφαγὴν νὰ πλανᾷ,
Ἰδοὺ ποῖος τοῦ κλέπτου ὁ βίος.
Τέλος πίπτει ὁ κλέπτης μὲ βαθεῖαν πληγὴν,
Μ' ἐχθρῶν αἷμα τοὺς ῥύακας βάπτων.
Στρατιῶται τὸν θάπτουν εἰς ἀμόλυντον γῆν,
Κι ἀετὸς καταβαίνει πᾶσαν νέαν αὐγὴν
Καὶ τὸν κλαί' εἰς τὸν ἔρημον τάφον. »

(Ἀλέξανδρος Ῥίζος Ῥαγκαβῆς)

ΣΑΤΥΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΔΡΑΙΟΥΣ.

Κάτοικοι τῆς νήσου Ὕδρας, σκοπὸν ἔχω, ἂν μπορέσω,
Μ' ἕνα δύο τάγματά μου εἰς τὴν πόλιν σας νὰ πέσω,
Καὶ αὐτὸ πρὸς ὄφελός σας, πρὸς κοινήν σας εὐτυχίαν,
Ἂν παραμικρὰν εἰς τοῦτο ἔχετε ἀμφιβολίαν,
Καμαρώσετε τὸν Πόρον. . . Ἔχετε τί νὰ μὲ πῆτε;
Διέτ' ἐκεῖ τί εὐταξία! γεννητὴ ψυχὴ σπαράζει;
Πετεινὸς φωνίτσα βγάζει;
Ὦ! ἐλᾶτε στὰ νερά μου, καὶ θὰ δῆτε καὶ θὰ δῆτε!

Θὰ σᾶς δώσω τὸν Κὺρ Ῥάμφον, Ἔκτακτον Διοικητὴν,
Καὶ τὸν Κὺρ Ποταμιάνον Ἀστυνόμον καὶ Κριτήν.
Στῆς θαλάσσης τὸν Μηνύστρον, τὸν ἐλεύθερον Γλαράκη,
Κάθε μῆνα μιὰ φορὰ
Δύο τρία βαρελάκια θὲ νὰ στέλλετε κρασάκι,
Κ' εἰς ἐμένα κάπου κάπου μιὰν μικρὴν ἀναφορά.
Τρισευτυχισμένοι στ' ἄλλα, τρισελεύθεροι θὰ ζῆτε.
Ὦ! ἐλᾶτε στὰ νερά μου, καὶ θὰ δῆτε καὶ θὰ δῆτε!

Διὰ τὸ καλὸ τῆς Ὕδρας ὁ πτωχὸς ἵδρωσα τόσο!
Ζήτησα τρίγγ τράγγ τὰ χρέη τοῦ Κοινοῦ σας νὰ πληρώσω,
Δὲν σᾶς εἶπα, εἰς τὰ δέκα κατεβάσετε τοὺς δυό,
Ἄλλα δύο ἐγὼ πέρνω, μὲ χαρίζετε δυὸ ἄλλα,
Καὶ μὲ διάφορα μεγάλα
Εἰς χαρτὶ θὰ σᾶς μετρήσω τ' ἄλλα τέσσαρα ὀμνύω;
Πλὴν σᾶς πῆραν στὸν λαιμόν τους οἱ κακοί σας συμπολῖται·
Ὦ! ἐλᾶτε στὰ νερά μου, καὶ θὰ δῆτε καὶ θὰ δῆτε!

Τὰ καράβια σας ποῦ τρέχουν σὰν τ' ἀκούραστα δελφίνια,
Πάλευσαν μὲ τοῦ Σουλτάνου τὰ Θεώρατα Δελίνια.
Ἂν ἐπάνω κάτω τρέχω γιὰ νὰ μὴν σᾶς μείνῃ ἕνα,
Ξεύρετε γιατὶ τὸ κάμνω; Γιὰ νὰ ζῆτε στὸν λιμένα.
Δὲν μπορῶ χωρὶς τρομάρα, χωρὶς σύγχυσιν μεγάλην,
Τὰ παιδάκια μου νὰ βλέπω εἰς μιὰν θάλασσαν κ' εἰς ἄλλην.
Πλὴν ἐσεῖς δὲν μ' ἐννοεῖτε·
Ὤ! ἐλᾶτε στὰ νερά μου, καὶ θὰ διῆτε καὶ θὰ διῆτε!

Σύνταγμα δὲν μὲ ζητεῖτε, καὶ Συνέλευσιν μαζύ;
Ναί, τὸ Σύνταγμα τὸ θέλω! Ναί, τὸ Σύνταγμα νὰ ζῇ!
Συνταγματικοὶ σᾶς δίδω εἴδησιν χαροποιάν·
Θεωρεῖ τὸ Σύνταγμά σας ὁ πιστός μου Αἰνιάν. (1)
Ἡ Συνέλευσις τοῦ Ἄργους τώρα τώρα θὲ νὰ γένῃ·
Γύρω της θὰ στέκουν χίλιοι στρατιῶται ὡπλισμένοι.
Πλὴν ἐλεύθεροι θὰ ἦσθε ὅ,τι θέλετε νὰ πῆτε·
Ὤ! ἐλᾶτε στὰ νερά μου, καὶ θὰ διῆτε, καὶ θὰ διῆτε.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα)

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ.

Ἕνας Γερουσιαστής μας μὲ τὸ στόμα γελαστό,
Σοῦτσ' ἐλεύθερε, μὲ εἶπε, συγχαρίκια σὲ ζητῶ.
Πρόβαλα ὑπὲρ τοῦ Τύπου δεκαπέντε ἄρθρα νόμου·
Κατ' αὐτὸ τὸ σχέδιό μου.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃς
Τῆς Ἀρχῆς τοὺς Ὑπαλλήλους,
Τοὺς Κριτὰς τοὺς Ὑπουργούς μας καὶ τῶν Ὑπουργῶν τοὺς φίλους·
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς.

(1) Ὁ Κ. Αἰνιὰν ὡς Γερουσιαστής, δὲν ἦτον ὁ ἀνεξάρτητος ἐπιθεωρητὴς τοῦ Συντάγματος, διὰ τοῦτο μόνον ὁ Ποιητὴς τὸν ἀναφέρει.

Ἔχω ἕναν ἀδελφόν μου ἔκτακτον Διοικητήν,
Ἕνα πρωταξάδελφόν μου Πρωτοδικικὸν Κριτήν.
Κ' ἕνα κοκκαλάκι στέκω εἰς τὴν κώχη γλυκογλύφων.
Πλὴν τὸν Τύπο τὸν λατρεύω, κατ' αὐτοῦ δὲν δίδω ψῆφον.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃς
Τῆς Ἀρχῆς τοὺς Ὑπαλλήλους,
Τοὺς Κριτάς, τοὺς Ὑπουργούς μας καὶ τῶν Ὑπουργῶν
τοὺς φίλους.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς.

Ἕνας μου συναδελφός,
Ὁποῦ ἔχει κάποιον λόγον νὰ συχαίνεται τὸ φῶς,
Φώναζε κατὰ τοῦ Τύπου, φώναζε μὲ στόμα τόσο!
Ἴδρωσα τὸν Ἑωσφόρον, ἴδρωσα ν' ἀποστομόσω...
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃς
Τῆς Ἀρχῆς τοὺς Ὑπαλλήλους,
Τοὺς Κριτὰς τοὺς Ὑπουργούς μας καὶ τῶν Ὑπουργῶν τοὺς
φίλους.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς.

Στὸ ἑξῆς κάθου καὶ γράφε... κάθου καὶ κοπάνιζέ μας.
Τραγουδάκια τύπωνέ μας·
Ὅ,τι πρᾶγμα δὲν σ' ἀρέσῃ, κι' ὁποιον ἄνθρωπον θελήσῃς
Ἠμπορεῖς νὰ σατυρίσῃς.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃς
Τῆς Ἀρχῆς τοὺς Ὑπαλλήλους,
Τοὺς Κριτάς, τοὺς Ὑπουργούς μας καὶ τῶν Ὑπουργῶν τοὺς
φίλους.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς.

Τί λοιπὸν φυλάγεις; Πάρε τὸ κονδυλομάχαιρό σου·
Κονδυλάκια κόψε... βάλε τὸ χαρτὶ στὸ γόνατό σου.
Κόκκινη μελάνη θέλεις; μὲ τὴν κόκκινη ἀρχίνα

Ἀπ' τὸ κόσκιν' ὅλους πέρνα καὶ κανένα μὴ προσκύνα.
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃς
Τῆς Ἀρχῆς τοὺς Ὑπαλλήλους,
Τοὺς Κριτάς, τοὺς Ὑπουργοὺς μας καὶ τῶν Ὑπουργῶν τοὺς
φίλους·
Εἶν' ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς.

(Ὁ αὐτός.)

Ο Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ.

Πληρεξούσιοι τοῦ Ἔθνους, σεβαστόν Κριτήριόν μου,
Νὰ σᾶς δώσω ἤλθα λόγον τῶν νομίμων πράξεών μου.
Ἡ Ἑλλὰς (χάριτι θείᾳ!) βλέπετε, δὲν ἐδουλώθη,
Ἂν ἡ Σάμος, ἂν ἡ Κρήτη στοὺς ἐχθροὺς μας παρεδόθη,
Ἂν τὰ φρούρια δὲν πῆρα τῆς Εὐρίπου, τῆς Ἀθήνας,
Καὶ ἂν ἔπαιξα τὸ πρᾶγμα δεκαπέντε σωστοὺς μῆνας,
Εἶχα λόγους ἀνωτέρους·
Αἱ Αὐλαὶ... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους
Θαρροῦντες; ... εἶχα κι' ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ
κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

Ἂν κατόρθωσα νὰ καύσω τὸν πολύτιμόν σας στόλον
Μὲ τὴν βίαν, μὲ τὸν δόλον,
Καὶ ἂν ἔχυσα τὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Πόρον
Μὲ τὸ μισθωτὸ μαχαίρι τῶν πιστῶν μου δορυφόρων,
Ἂν μὲ σκῆπτρον ξένου κράτους θέλησα νὰ σᾶς παιδεύσω,
Καὶ μὲ ὅλην τὴν Εὐρώπην τὴν Ἑλλάδα νὰ μπερδεύσω,
Εἶχα λόγους ἀνωτέρους·
Αἱ Αὐλαὶ... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους

Θεωροῦντες... εἶχα κι' ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

Θερμὸς εἶμαι δημοκράτης... διὰ Σύνταγμα πεθαίνω.
Ἂν μὲ ἴδετε τρεῖς χρόνους τ' ἄρθρα του νὰ παραβαίνω
Καὶ ἀπ' ὅρκους μου νὰ λείπω,
Γράμματα νὰ κρυφανοίγω καὶ νὰ κυνηγῶ τὸν Τύπον,
Σπήτια νὰ πατῶ τὴν νύκτα, καὶ πολίτας πρὶν τοὺς κρίνω
Νὰ ξορίζω, νὰ ξυλίζω καὶ τὰ νύχια τους νὰ χύνω,
Αἱ Αὖλαι... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους
Θεωροῦντες... εἶχα κι' ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

Ὑπερπλούτισα τὸ Γένος (μάρτυρες οἱ ἀδελφοί μου
Καὶ τρεῖς τέσσαρες πιστοί μου,
Ὅσοι τρέχουν πουρνὸ βράδυ μὲ τὰ τάλλαρα στὴν τσέπη.)
Πλὴν τοὺς πρώτους τῆς Ἑλλάδος ὁ καθείς σας πτωχοὺς βλέπει.
Πλὴν τοῦ Μπότσαρη ταῖς κόραις, τὰ παιδιὰ τοῦ Καραΐσκου
Ἄφησα νὰ ζοῦν μ' ἐλέη μὲ μαζώματα τοῦ δίσκου.
Εἶχα λόγους ἀνωτέρους·
Αἱ Αὖλαι... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους
Θεωροῦντες ... εἶχα κι' ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

Βλέπει ἄνωθεν ὁ Πλάστης εἰς τῶν σπλάγχνων μου τὸ βάθος.
Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος, νὰ τὸ μοναχό μου πάθος.
Πλὴν κατέτρεξα τὰ φῶτα· πλὴν διέφθειρα τὰ ἤθη·
Πλὴν εἰς πλῆθος κατασκόπων χρυσὸς ἄφθονος ἐχύθη·
Πλὴν νὰ διῶ τοὺς πρώτους ὅλους ἐπεθύμησα νεκρούς·
Πλὴν ἠθέλησα νὰ σβύσω καὶ μεγάλους καὶ μικρούς·

Εἶχα λόγους ἀνωτέρους·
Αἱ Αὐλαὶ... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους
Θεωροῦντες... εἶχα κἡ ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

Σᾶς ἀπέδειξα πῶς εἶμαι ἄμεμπτος... δὲν τ' ἀμφιβάλλω.
Σύνταγμά σας ἐγὼ εἶμαι... Μὴ ζητεῖτε Σύνταγμ' ἄλλο.
Δείξετέ με, σὰν στὸ Ἄργος ἀφοσίωσιν τελείαν,
Δόσατέ με, σὰν στὸ Ἄργος, ἐντελῆ Δικτατορίαν,
Καὶ ὀμνύω στοῦ Βιάρου τὴν ζωὴν πῶς, ἂν 'μπορέσω,
Προκομμένους ἀπροκόπους, χέρια πόδια θὰ σᾶς δέσω,
Ἔχω λόγους ἀνωτέρους·
Αἱ Αὐλαὶ... ἐγὼ... τὸ Ἔθνος... ἐξ ἑνὸς ἐξ ἄλλου μέρους
Θεωροῦντες... εἶχα κἡ ἄλλα νὰ σᾶς πῶ... πλὴν τί τὸ κάμεις·
Σ' ἐμποδίζουν νὰ λαλήσῃς αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις.

('Ο αὐτός.)

Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΝ.

Ἀρχηγὲ σοφὲ τοῦ ἔθνους, στὴν ἐγκύκλιόν σου εἶδα,
Πῶς ζητεῖς τοῦ καθενός μας νὰ συμβουλευθῇς τὰ φῶτα,
Μᾶς προστάζεις νὰ σὲ ποῦμε τί συμφέρει στὴν πατρίδα.
Η' ἀναφορά μου νά της... Ὅρκον ὅμως κάμε πρῶτα,
Πῶς στὴν φυλακήν σου μία λέξις σου δὲν θὰ μὲ βάλῃ,
Καὶ ἀμέσως, νά, σὲ λέγω, καθὼς τόσοι ἄλλοι φίλοι·
« Λάμπα σκάμπα, τσιμπιριμπιτό,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ. »

Διοικεῖ τὸ Κράτος ὅλο πατρικῶς ὁ Κὺρ Βιάρος.
Κἰχ γι' αὐτὸν ἂν πῆ κανένας, στὴν ψυχή του πέρνει βάρος.
Τὴν Ἑλλάδα Κυβερνήτης εὐτυχῆ θὰ καταστήσῃς,
Ἕνα ἕνα τὰ παιδιά της ἂν στρεβλώσῃς κ' ἐξορίσῃς.
Κἰ ἂν ἐνδώσῃς κατὰ γράμμα εἰς τὴν ταπεινή του
γνώμη.
Μολοντοῦτο καλὸ εἶναι νὰ μᾶς διοικοῦν κ' οἱ νόμοι.
Λάμπα σκάμπα, τσιμπιριμπιτὸ,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ.

Τὸ δικαστικό μας μέρος προοδεύει ὅσον πάγει·
Τὰ Κριτήριά μας εἶναι παλαιοὶ Ἄρειοι Πάγοι·
Καὶ Κριταὶ σὰν τοὺς Κριτάς μας εἰς τὸν Κόσμον δὲν
εἶν' ὅλον,
Καὶ ὁ Γεννατᾶς σου εἶναι τοῦ αἰῶνός μας ὁ Σόλων.
Μ' ὅλον τοῦτο
Κ' ἐν τοσούτῳ
Λάμπα σκάμπα, τσιμπιριμπιτὸ,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ.

Θαῦμα εἶναι, τέρας εἶναι τὰ Σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος!
Ἄνθησε καὶ λουλουδίζει τῆς παιδείας μας ὁ κλάδος!
Ἀπὸ τὰ πολλά μας φῶτα ἐσκοτίσθηκε τὸ φῶς μας,
Καὶ δὲν βλέπομεν τὴν λάμψιν τοῦ Στρατάρχου Κόμη-
τός μας,
Καὶ ὁ Κόμης μας τοῦ κάκου φέρει γύραις εἰς τοὺς δρόμους
Μὲ χρυσαῖς δυὸ ἐπωμίδαις στοὺς στρατηγικούς του ὤμους.
Λάμπα σκάμπα, τσιμπιριμπιτὸ,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ.

Ἐτρελάθηκε τὸ Ἔθνος καὶ δὲν ξεύρει τὸ ἀχρεῖο,
Καὶ δὲν ξεύρει νὰ μετρήσῃ ἀπ' τὸ ἕνα ὡς στὰ δύο·
Οἱ κατάσκοποι τί ἔχουν; Τί τὸ βλάπτουν καὶ φωνάζει;
Τοὺς πολίτας ἂν ἀκρίτως φυλακώνῃς; τί πειράζει;

Τὸ αὐθάδικο δὲν ξεύρει τί τὸ γένεται, τί κάνει,
Κι' ὅπου πᾶς κι' ὅπου γυρίσῃς μιὰ καὶ μόνη φωνὴ βγάνει·
« Λάμπα σκάμπα, τσιμπιριμπιτό,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ. »

Ἡ ἀναφοραῖς ποῦ πέρνεις μὲ φοβέραις ἀπ' τὸ Κράτος,
Ἐξοχώτατε, δὲν λέγουν τὴν ἀλήθεια κατὰ πλάτος.
Ἐσὺ μόνος ταῖς συνθέτεις· διπλωματικαῖς εἰν' ὅλαις,
Σκοτειναῖς, κ' ἡ κάθε μιά των παχιὰ ψεύματα δυὸ κόλλαις.
Ἡ' δική μου ὅμως εἶναι ὅσον δίδεται σαφής,
Καὶ ἁπλᾶ τὴν τελειόνω μὲ τὸ κάτω τῆς γραφῆς;
Λάμπα σκάμπα τσιμπιριμπιτό,
Συνταγματάκι σᾶς ζητῶ.

(Ὁ αὐτός.)

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ.

Ἔκτακτοι Ἐπίτροποί μου καὶ Διοικηταὶ τοῦ Κράτους,
Εὑρισκόμεθα εἰς ζάλαις, εἰς καιροὺς κρισιμοτάτους.
Οἱ ἐχθροί μας, μὲ μυρίζει, γλήγορα θὰ κατορθώσουν
Τὰ παπούτσια νὰ μᾶς δώσουν.
Βοηθεῖτέ με πιστοί μου, μ' ἐξορίας, μὲ δεσμεύσεις,
Μὲ πυρκαϊάς, μὲ φόνους, μ' ἁρπαγὰς καὶ μὲ δημεύσεις.
Βεβαιώσετε τὸ Ἔθνος καὶ χωρέστε στὸ μυαλό του,
Πῶς λαμβάνω τέτοια μέτρα διὰ μόνον τὸ καλό του.

Ἡ' Συνέλευσις θὰ γένῃ διὰ λόγους ἀνωτέρους.
Ἐκλογαὶ Πληρεξουσίων ἐπειδὴ νὰ γένουν πρέπει,
Πρὶν ἀρχίσουν, ἐξορίστε ὅσους ξεύρετ' ἐλευθέρους,
Καὶ μὲ μάτι λοξὸν ὅσους ἡ Κυβέρνησίς σας βλέπει.

Εἰς τὴν Ῥούμελην ἐβγάτε μὲ μαχχίρια καὶ μὲ ξύλα,
Καὶ τὰς ἐκλογὰς χαλᾶστε τοῦ Τρικούπη καὶ τοῦ Ψύλλα.
Βεβαιώσετε τὸ Ἔθνος καὶ χωρέστε στὸ μυαλό του,
Πῶς πατῶ τοὺς νόμους ὅλους διὰ μόνον τὸ καλό του.

Βάλετε τὰ δυνατά σας, καὶ τῶν χωρικῶν ἀνθρώπων
Ἀγοράσετε τὰς ψήφους μ' ὁποῖον ἠμπορεῖτε τρόπον.
Ἂν σᾶς λείπη κᾶπου κᾶπου ἡ μονέδα ἡ χρυσῆ,
Περνετέ τους εἰς τὰ σπήτια καὶ κερνᾶτέ τους κρασί.
Εἶπα εἰς τὸν Κὺρ Γλαράκην (ἂν πρὸς βάρος του δὲν ἦτον)
Ἀ'πὸ τὰ γλυκὰ κρασιά του νὰ σᾶς στείλη τὸ ἓν τρίτον.
Βεβαιώσετε τὸ Ἔθνος καὶ χωρέστε στὸ μυαλό του,
Πῶς ζητῶ νὰ τὸ μεθύσω διὰ μόνον τὸ καλό του.

Στείλετέ μ' Ἀντιπροσώπους γεωργοὺς καὶ ζευγολάτας
Καὶ ἀνθρώπους μὲ τὰς πτέρνας ἀπὸ χώματα γεμάτας.
Πλὴν νὰ γράψουν δὲν θὰ ξεύρουν... Ἔχω 'γὼ χαρτί, μελάνι.
Πλὴν δὲν θἄχουν πολλὰ φῶτα...! Ὁ Περρούκάς μου τοὺς φθάνει.
Θὰ κανοναρχῇ ὁ Σ'..., ὁ Κὺρ Α...' θὰ ψάλλῃ.
Καὶ « Ἀμήν! » αὐτοὶ θὰ λέγουν μὲ ξεσκούφωτο κεφάλι.
Βεβαιώσετε τὸ Ἔθνος καὶ χωρέστε στὸ μυαλό του,
Πῶς εἰς τὸν ζυγὸν τὸ βάλλω διὰ μόνον τὸ καλό του.

Στὴν Συνέλευσιν αὐτήν μας σκοπὸν ἔχω ἂν νικήσω,
Νὰ κρεμάσω, νὰ φουρκίσω
Διαβασμένους, ἀδιαβάστους, κτηματίας, χωρικούς,
Πρώτης τάξεως, δευτέρας, Ἱερεῖς καὶ Λαϊκούς.
Εἰς τὸν Ῥάμφον μου θὰ δώσω τοῦ Μιαούλη τὸ Παλάτι,
Καὶ τοὺς Πύργους τοῦ Ζαΐμη στὸν πιστό μου Μαυρομμάτη.
Βεβαιώσετε τὸ Ἔθνος καὶ χωρέστε στὸ μυαλό του,
Πῶς Ἀλῆ-Πασᾶς θὰ γένω διὰ μόνον τὸ καλό του.

(Ὁ αὐτος.)

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ.

Τοῦ Μαρόχου Πολιτεία.

Κυβερνήτης Κόντε Νάννες, τοῦ ποτὲ Τόνη Μαρία.

Θεωροῦντες πῶς ὁ πλοῦτος εἰς τὰς χεῖρας τῶν μεγάλων
Γίνεται πηγὴ σκανδάλων,
Βλέποντες πῶς, καὶ μὲ ὅλην τοῦ Κὺρ Σ'... τὴν σοφίαν
Καὶ τοῦ Κὺρ Παπαδοπούλου τὴν ἀλχημικὴν μαγείαν,
Ἔχει χρείαν τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τριςεκτάκτους φόρους,
Παρακούσαντες τὴν γνώμην ἐν ταὐτῷ τῆς Γερουσίας,
Προκηρύττομεν ἐνόχους τῆς ἐσχάτης προδοσίας
Τῶν Ὑδραίων τοὺς Προκρίτους καὶ τῆς Σύρας τοὺς ἐμπόρους.
Ἑπομένως προσκαλεῖται ὁ Τζοβάνης Γεννατᾶς
Νὰ ἐκλέξῃ ὅσον τάχος ἐξαιρετικοὺς Κριτάς,
Ἀπὸ μὲν τὴν Γερουσίαν
Τοὺς Κυρίους Α'.... Μεταξᾶν καὶ Συντροφίαν,
Ἀπὸ δὲ τοὺς Γραμματεῖς μας τὸν Γλαράκην, πρὶν ἀρχίσῃ
Τῆς ὑπνωτικῆς του πλόσκας τὸ κλοῦ κλοῦ νὰ τὸν ζαλίσῃ.
Νὰ ἰδῇ τὸ Ἔθνος θέλει θριαβεύοντας τοὺς νόμους,
Κι' ὅσους ἔχουν ταλαράκια κρεμασμένους εἰς τοὺς δρόμους.

Τοῦ Μαρόχου Πολιτεία.

Κυβερνήτης Κόντε Νάννες, τοῦ ποτὲ Τόνη Μαρία.

Θεωροῦντες πῶς τὰ φῶτα τὰ πολλὰ δὲν φέρουν ἄλλο
Παρὰ θάμβωμα μεγάλο,
Βλέποντες πῶς χωρὶς μέσα καὶ μὲ γράμματα δυὸ τρία
Κατωρθώσαμεν ὡς τώρα τόσα τέρατα σημεῖα,
Κι τὰ κάμαμεν μὲ Ῥάμφους, μ' ἀπροκόπους Κολανδρούτσους,
Παρακούσαντες τὴν γνώμην ἐν ταὐτῷ τῆς Γερουσίας,

Προκηρύττομεν ἐνόχους τῆς ἐσχάτης προδοσίας
Τοὺς Ζωγράφους, τοὺς Τρικούπας καὶ τοὺς ἑβδομῆντα
Σούτσους.
Ἑπομένως προσκαλεῖται τῶν Κορφῶν τὸ παλληκάρι,
Ὁ Κὺρ Κόμης Αὐγουστῖνος, εἰς τὴν Ὕδραν νὰ στρατεύσῃ,
Κ' ἐμπρὸς ὅλους νὰ τοὺς βάλῃ μὲ σπαθὶ καὶ μὲ κοντάρι.
Ἂν μ' ἐκείνους δὲν τολμήσῃ στῆθος στῆθος νὰ παλεύσῃ,
Ἐκεῖ πάντοτε γυρίζουν ἀνεμόμελοι μεγάλοι·
Μὲ αὐτοὺς ἂς πολεμήσῃ καὶ τὰ βγάζει στὸ κεφάλι.
Νὰ ἰδῇ τὸ Ἔθνος θέλει θριαμβεύοντας τοὺς νόμους,
Κι' ὅσους ἔχουν ἀσπροῦ φῶτα κρεμασμένους εἰς τοὺς
δρόμους.

Τοῦ Μαρόκου Πολιτεία.

Κυβερνήτης Κόντε Νάννες, τοῦ ποτὲ Τόνη Μαρία.

Θεωροῦντες, ὅτι ὅσοι παλαιὰς δουλεύσεις ἔχουν,
Στὰ τυφλὰ μ' ἐμᾶς δὲν τρέχουν,
Βλέποντες, ὅτι συμβάλλει στὸ δημόσιον καλὸν
Νὰ κληρονομήσῃ ἕνας τὰς θυσίας τῶν πολλῶν,
Καὶ στ' ἀνάθεμα νὰ πάγουν ὅσοι ἔχουν κἄποιαν φήμην,
Παρακούσαντες τὴν γνώμην ἐν ταὐτῷ τῆς Γερουσίας
Προκηρύττομεν ἐνόχους τῆς ἐσχάτης προδοσίας
Τοὺς αὐθάδεις Κουντουριώτας καὶ τὸν ἄπιστον Ζαΐμην.
Ἑπομένως προσκαλοῦμεν τὸν πιστό μας Σπηλιάδη,
Στὸν καφέ μας τὴν αὐγίτσα, στὸ Συμβούλιον τὸ βράδυ
Μὲ τὸ φέσι του στὸ χέρι, μὲ φλοκάτα σταυρωμένη
Καὶ μὲ κεφαλὴ σκυμμένη
Τ' ὄνομα νὰ καταρᾶται τοῦ Μιαούλη καὶ μαζὺ
Τοῦ Ἀντώνη Κριεζῆ.
Νὰ ἰδῇ τὸ Ἔθνος θέλει θριαμβεύοντα τοὺς νόμους,
Κι' ὅσους ἔχουν ἐκδουλεύσεις κρεμασμένους εἰς τοὺς δρόμους.

(Ὁ αὐτός.)

Ο ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ἀπὸ τὸ πλοῖον τῆς φυγῆς του.

Δὲν μπορῶ εἰς τὸ κακό μου κ' εἰς τὴν λύπην μου ν' ἀν-
θέξω·
Νὰ μὲ ποῦν « ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, Ἐξοχώτατέ μου, ἔξω! »
Προχθὲς εἴμουν Κυβερνήτης, τώρα φεύγω παλιομοῦτσος
Μ' ἕνα Ῥώσσικο καράβι, καθὼς πρόλεγεν ὁ Σοῦτσος!
Τὰ παιδιὰ μὲ τὰ λεμόνια τὸ κατόπι μου μὲ πέρνουν,
Στοὺς Κορφοὺς ἐν ᾧ οἱ Φράγγοι σὰν κατάδικο μὲ σέρνουν.
Μή, παιδιὰ μὲ τὰ λεμόνια... ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Ἕνας Κόντες εἶναι μέσα.

Δὲν τὰ κάπνισες, Βιαρέτο, σὰν ἐγὼ μ' ἕνα παποῦτσι,
Φλουριὰ πῆρες ὅσα ηὗρες, καὶ δὲν ἄφησες κουκοῦτσι.
Τραβημένος ἐσὺ τώρα στὸ χρυσό σου παλατάκι,
Ζῆς σὰν ἥσυχο ποντίκι στ' Ὁλανδέζικο τυράκι.
Κ' ἐγὼ τρέχω ζαλισμένος ἀπὸ τὸ μεθύσι ψάθα,
Κυβερνήτης χωρὶ σκῆπτρο καὶ Στρατάρχης χωρὶς σπάθα.
Μή, παιδιά, μὲ τὰ λεμόνια!!! ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Ἕνας Κόντες εἶναι μέσα!

Νάπλι μου πολλαταέτη! Νάπλι μου ἔχε ὑγείαν!
Σὲ ἀφίνω!!! πλὴν μὲ λύπην, μ' ἐντροπὴν καὶ ἀτιμίαν
Μὲ ἡλιοκαμένην ὄψιν, μὲ μακρὺ καὶ στραβὸ φέσι
Οἱ ἐξόριστοι γυρίζουν εἰς τοῦ πλάτανου τὴν μέση.
Ἀπὸ ποιὰν ν' ἀρχίσω πρῶτα νὰ θρηνῶ ταῖς ἐντροπαῖς μου;
Ὡς κι' αὐταῖς μ' ἡ φιλενάδες τραγουδοῦν ταῖς Σάτυραῖς
μου!!
Μή, παιδιά, μὲ τὰ λεμόνια!!! ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Ἕνας Κόντες εἶναι μέσα!

Τὴν Συνέλευσιν θυμοῦμαι τοῦ Ναυπλίου... Τί λαμπρότης!
Στὸ Βουλευτικὸ μ' ἐπῆγε Ἄρον! Ἄρον! ὁ Ἀξιώτης.
. « Κυβερνήτη! » μ' ἔκραξ' ἕνας, ἄλλος μ' ἔλεγεν « Ἀφέντη! »
Ἄλλος μ' ἔλεγε « Δεσπότη! » κι' ἄλλος « Ῥήγα καὶ Λεβέντη! »
Τὴν χαράν μου ὁ καϊμένος νὰ βαστάξω δὲν μποροῦσα,
Καὶ τὰ παλαμάκια μόνος τράκα τράκα ἐκτυποῦσα...
Μή, παιδιά, μὲ τὰ λεμόνια!!! ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Ἕνας Κόντες εἶναι μέσα!

Ἐξημέρωσε... Ἀντίκρυ βλέπω, βλέπω κυματίζουν
Ῥουμελιώτικαις σημαίαις... καὶ τὰ μάτια μου δακρύζουν...
Καβαλλάριδες, πεζοῦρα μ' ἐνθουσιασμένο βῆμα
Στοῦ Μαυρομιχάλη τρέχουν καὶ μαζόνονται τὸ μνῆμα..
Εἰς τὴν πλάκα του μυρσίναις, πασχαλιαῖς καὶ ῥόδα στρώνουν.
Καὶ ἀνάθεμα μὲ πέτραις κατ' ἐπάνω μου σηκώνουν...
« Γιοῦχα γιοῦχα μὲ φωνάζουν... ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Ἕνας Κόντες εἶναι μέσα.

Τοῦ Ναυπλίου τὸν λιμένα τὸ καράβι μου ἀφίνει,
Καὶ ὁ κόλπος του ἀρχίζει σφοδρὸν ἄνεμον νὰ χύνῃ...
Νά, τῆς Ὕδρας οἱ αὐθάδεις καὶ γιγαντιαῖοι βράχοι...
Ναυαγήσαμεν ἐπάνω στὴν ἀκλόνητή τους ῥάχη,
Ἀπὸ τὸν γιαλὸ μὲ βλέπουν καὶ γελοῦν οἱ Ὑδριῶται..
Θριαμβεύουν οἱ Μιαοῦλαι καὶ οἱ δύω Κουντουριῶται...
Σκάνω σκάνω καὶ πεθαίνω... ἔγια μόλα! ἔγια λέσα!
Στὸ ἀμπάρι πέφτω μέσα.

(Ὁ αὐτός.)

ΣΑΤΥΡΑ ΠΡΩΤΗ.
1832.

Λυτρώθησαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὴν τυραννίαν,
Κι' ἀντὶ νὰ κτίσωσι Ναὸν εἰς τὴν Ἐλευθερίαν,
Βωμοὺς εἰς τὴν Διχόνοιαν, στὰ πάθη των ὑψόνουν,
Καὶ τοὺς δεσπότας των μ' αἰσχρὰς μωρίας δικαιόνουν.
Κρατοῦσα εἰς τὴν δεξιὰν συντάγματα καὶ νόμους,
Η' Ἀναρχία μὲ κραυγὰς διέρχεται τοὺς δρόμους.
Πολιτικοί, Πολεμικοὶ μ' ἀναίδειαν μεγάλην
Ὡσὰν οἱ λύκοι χαίρονται εἰς τὴν ἀνεμοζάλην,
Ἁρπάζουν τὰς προσόδους μας, γυμνόνουν τὸν λαόν μας,
Καὶ ἀπειθὲς καὶ ἄτακτον τὸ στρατιωτικόν μας,
Σὰν ἀφρισμένο ἄλογον ποῦ βασταγμὸν δὲν ἔχει,
Ἐπῆρεν εἰς τὸ στόμα του τὸν χαλινὸν καὶ τρέχει.
Ἑστία ὅλων τῶν κακῶν καὶ κέντρον διχονοίας,
Εἰς δύο ἡ Κυβέρνησις ἐσχίσθηκε φατρίας,
Κ' ἡ κάθε μία ἔνοπλος στὰς πόλεις, στὰ χωρία,
Κτυπᾷ κτυπᾶται, σφάζεται καὶ δὲν νικᾷ κἀμμία.
Ἀλλοίμονον! ὅλ' ἡ Ἑλλὰς εἰς χείλη κρημνοῦ κεῖται·
Ὁ Καποδίστριας νεκρὸς τὸ Ἔθνος ἐκδικεῖται.

Κἀνεὶς Τακίτου κάλαμος εἰς τὴν χολὴν βαμμένος
Δὲν στηλιτεύει τοὺς κακούς, δὲν ἐκδικεῖ τὸ Γένος;
Κἀνεὶς δὲν θέλει ὁπλισθῇ μὲ Γιουβενάλου τόξα;
Ἐγὼ κακοῦργοι!!! Δι' ἐμὲ τί λαμπροτέρα δόξα;

Τὸν θρόνον ἐθρυμμάτισαν τῶν πλάνων Κερκυραίων
Τὸ χέρι τὸ ἀθάνατον τῶν Μαυρομιχαλαίων.
Κ' ἡ Ὕδρα, ὁ βαθύπλουτος υἱός της Κουντουριώτης,
Καὶ ὁ Κωλέττης, καὶ πολλῶν ἡ σύμπραξις κ' ἑνότης.
Ἀλλ' ἕνας συστηματικὸς τοῦ Ἔθνους ταραξίας,
Σάκκος παθῶν καὶ κακιῶν, ἀσκὸς κενοδοξίας,
Τῆς τυραννίας στήριγμα ἐκ νέου κατεστάθη,
Τὸ Ἔθνος κατεσπάραξε διὰ μικρά του πάθη.

Ἀπατημένος ἄλλοτε στὰ διαβήματά του,
Ἐζήτουν εἰς τὴν λύραν μου νὰ ψάλω τ' ὄνομά του.
Πλὴν ἡ ψυχή μου τοὺς κακοὺς φιλίαν δὲν φυλάττει,
Εἰν' ὑπὲρ πάντα φίλον μου ἡ ἀρετὴ φιλτάτη.

Καὶ διὰ σὲ τῆς Σάτυρας χαλάρωσα τὸ τόξον,
Ἀφοῦ σὲ εἶδα νὰ πατῇς ὁδὸν ἀνδρῶν ἐνδόξων.
Καὶ διὰ σὲ σιώπησα, μικρέ μας Διπλωμάτη!
Ἐχθρός μου ἤσουν... ἀλλ' ἐγὼ μὲ φίλου εἶδα μάτι
Τὴν ἔντιμον πενίαν σου, τὴν ταπεινὴν ζωήν σου,
Καὶ τὴν ἀπὸ τὰ πράγματα γενναίαν ἄφεσίν σου·
Πλὴν μὴ σκοποὺς καὶ φρόνημα ἐξαίφνης μεταλλάξῃς,
Καὶ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ζητήσῃς νὰ ταράξῃς!...
Συνέλευσιν καὶ Σύνταγμα ἐσάλπισες σὺ πρῶτος,
Καὶ τοῦ σαλπίσματος αὐτοῦ εὐθὺς ὁ θεῖος κρότος
Ἐσάλευσε τὰ στήθη μας, ἀνέτρεψε τὰ πάντα,
Κ' ἐπέφερε στὸ Ἔθνος μας ὀδυνηρὰ συμβάντα.

Ὤ' αἶσχος! Ὢ ἀναίδεια! οἱ πρόμαχοι τῶν νόμων,
Ἀφοῦ τὸ Ἔθνος ἔσυραν εἰς ἀπωλείας δρόμον,
Θυσίασαν στὰ πάθη των καὶ νόμους καὶ πατρίδα...
Ἐσέ, Γραμματικίδιον, στὴν Ὕδραν δὲν σὲ εἶδα
Νὰ συνεργῇς εἰς τοῦ σκληροῦ Τυράννου μας τὴν πτῶσιν;
Δὲν ἤσουν ἐσύ, ῥήτορα, ποῦ μ' εὐγλωττίαν τόσην,
Ποῦ μὲ τῶν τόσων σου βραβαὶ! καὶ φεῦ! τὸν μέγαν κρότον
Κηρύχθης στὸν Ἀπόλλωνα ὑπέρμαχος τῶν φώτων;
« Θεία τοῦ Πλάτωνος σκιά! » ἐφώναζες μὲ τόνον,
Ἀπὸ τοὺς τάφους τὰς ψυχὰς ἐξύπνας τῶν προγόνων.
Θεόπνευστα ἐνόμιζα καὶ τὰ φρονήματά σου,
Καὶ τὰς χειρονομίας σου, καὶ τὰ κινήματά σου.
Δὲν σ' ἔδωκαν ὑπούργημα κἀνένα ἴσως χρόνον,
Καὶ διὰ τοῦτο τὰς σκιὰς ἐνοχλεῖς τῶν Πλατώνων;
Καὶ διὰ τοῦτο ἐμπνευσμὸς ἀκράτητος σ' ἐκράτει; —
Ὤ' σφαλερὴ ἁπλότης μου! Ὤ' τοῦ νοὸς ἀπάτη!

Τοὺς ἀθλητὰς τῶν νόμων μας τοὺς ἤκουα μὲ σέβας,
Καὶ θεῖος ἐνθουσιασμὸς μ' ἐφλόγιζε τὰς φλέβας.
Καὶ πίστιν εἰς τοὺς λόγους των ἐπρόσφερα τελείαν,
Κ' ἐνόμιζα πῶς ἐξηγοῦν τὰ χείλη τὴν καρδίαν.
Ὁ Τύραννος τοὺς ξώριζε στὴν Ὕδραν ἕνα ἕνα,
Κ' ἕνας κατόπιν ἔφθανε τοῦ ἄλλου στὸν λιμένα·
Τοὺς ἔδλεπα κ' ἐκραύγαζα· « Νὰ Ἕλληνες ἀρχαῖοι!
« Νὰ χαρακτῆρες σταθεροί! Νὰ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι! »
Μιὰν νύκτα ἓν Ἰονικὸν πλοιάριον ἀράζει,
Κ' ἐβγαίνει ἕνας ἥρωας... Μᾶς βλέπει καὶ φωνάζει,
« Στὴν Ὕδραν ἦλθα, φίλοι μου, ἐνδόξως ν' ἀποθάνω
« Εἰς τὴν ἐλευθερίαν μας, στὸ Σύνταγμα ἐπάνω.
« Ὑπὲρ πατρίδος εὐτυχὴς νὰ συνταφῶ μαζύ σας!
Εἶπεν αὐτά, καὶ ὕστερα τὴν Ὕδραν ἀπατήσας,
Ἐπρόδωκε καὶ Σύνταγμα καὶ νόμους καὶ πατρίδα,
Προσάψας εἰς τὸν βίον του αἰώνιον κηλίδα!

Νὰ ἦν' ἐθνοκατάρατος ὅστις ποτὲ θελήσῃ
Ἑνώσεις πατριωτικὰς μαζύ σας νὰ συστήσῃ,
Ὦ ψεῦσται κατ' ἐπάγγελμα, ὦ γέροι λαοπλάνοι!
Αὐτῆς σας τῆς διαγωγῆς τὸ μάθημα μᾶς φθάνει.

Ἰδὲ τὸν ἕνα Ὑπουργόν... Γελᾷ τὸ πρόσωπόν του.
Εἰς τὸ κομπόδεμα κρατεῖ, τὸ Μηνυστήριόν του,
Καὶ ἀπὸ τόρα στῆς Αὐλῆς γυμνάζεται τὰ ἤθη.
Μὲ σμαραγδόσμαλτα κουμπιὰ ἐστόλισε τὰ στήθη,
Τοῦ ὑψηλοῦ κολάρου του τὰ δυὸ πτερὰ ἰσιάζει,
Συστρέφει τὸ ποδάρι του καὶ μόσχους συχνοβάζει.

Ἐδῶ στὸν Πλάτανον, σ' αὐτοῦ τοῦ τοίχου τὴν γωνίαν
Δυὸ Γραμματέων ἄκουσε αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν.
« Ὁ Ἡγεμών μας, Κύριε, θὰ ἔλθῃ σ' ἕνα μῆνα.
— Ναί! Κύριέ μου. Τί χαρά! θὰ φέρῃ κι' ἀπ' ἐ-
κεῖνα;..

— Ἑξῆντα μιλλιούνια. — ἑξῆντα!!! Τάχα πόσα
Θὰ τὸν ἀρμέξωμεν καθείς; —Καὶ τὰ μετρᾷ ἡ γλῶσσα;

Ἰδοὺ οἱ νέοι Βροῦτοί μας!!! Νὰ χαρακτήρ! Νὰ ἤθη!
Τὸ ψεῦδος ἡ διαφθορὰ στὸ Ἔθνος διεχύθη·
Κακίας μᾶς ἐκύκλωσε κατάμαυρος ὁρίζων·
Μισεῖ κἀνεὶς τὸν ἄνθρωπον, τὸν σπούδαρχον γνωρίζων.
Ἓν μόνον τέκνον γνήσιον τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος,
Τοῦ οἴκου τῶν Ὑψηλαντῶν λαμπρὸς καὶ νέος κλάδος,
Τὴν ἔρημην κοιλάδα μας ἐστόλιζε μὲ ἄνθη,
Πλὴν καὶ αὐτὸς ἀπ' τὴν πνοὴν τῆς λύπης ἐμαράνθη.
Τὸν εἶδα εἰς τὴν νεκρικὴν κ' ἐσχάτην του ἡμέραν,
Τὸν εἶδα νὰ μᾶς εὔχεται πατρίδα ἐλευθέραν.
Νὰ λησμονῇ τὸν θάνατον ἐκστατικὸς τὸν εἶδα,
Καὶ μὲ σβυσμένους ὀφθαλμοὺς νὰ κλαίῃ τὴν πατρίδα!

Ὠ τῆς Ἑλλάδος ἀνθηραὶ καὶ μαγικαὶ κοιλάδες!
Ὠ λόφοι χαριτόβρυτοι! Τερπναί μου πρασινάδαις!
Εἰς τοὺς ἀθώους κόλπους σας θὰ φύγω τοὺς ἀνθρώπους.
Θὰ φύγω τὸν αἰῶνά μου στοὺς σκιεροὺς σας τόπους.
Ὠ κῆποι μυρσινόφυτοι! Πυκνόφυλλά μου δάση!
Τὴν λύραν μου στὰ δένδρα σας ἡ χείρ μου θὰ κρεμάσῃ.
Δεχθῆτε τὸν χιτῶνά μου τὸν πολυπαθημένον,
Τὸν ἀπὸ τόσα θλιβερὰ ναυάγια βρεγμένον!

(Ὁ αὐτός.)

ΣΑΤΥΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.
1840.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ δεύτερον προβαίνει ὁ Τοξότης
Καθὼς εἰς μάχην ἄτρομος κι' ἀνδρεῖος στρατιώτης,
Βλέμμα ἀστράπτον, καὶ ταχὺ παντόθεν περιστρέφει
Ὡς ὅταν σχίζῃ κεραυνὸς τοῦ Οὐρανοῦ τὰ νέφη,

Καὶ εἰς τὰ ὕδατα καθὼς εἰρηνικῆς θαλάσσης
Γεννᾷ ὁ δύων ἥλιος λαμπρὰς ἀντανακλάσεις,
Φαρέτρα πλήρης χάλκινος στοὺς ὤμους του ἀστράπτει·
Στὰ λάσια τὰ στήθη του ὀργὴν καὶ μῖσος θάπτει,
Νευρὰν τανύων ἀργυρᾶν καὶ τὰς ὀφρῦς του νεύων
Στήθη τοξεύει προδοτῶν ἀλάνθαστα σκοπεύων.

Α'ν ἄλλοτε ἐμόλυνα μὲ πρωτοπείρους χεῖρας
Εἰς προσβολὰς ἰδιωτῶν τὸ τόξον τῆς Σατύρας,
Α'ν γράψας ἄλλοτε μικρὰ παρέβλεψα μεγάλα,
Η' Μοῦσά μου ἐθήλαζε μικροῦ νηπίου γάλα·
Πλὴν σήμερον ὅτε αὐτὴ ηὐξήνθη, καὶ ἠνδρώθη.
Καὶ αἱ ἰδέαι ἤλλαξαν κ' οἱ τῆς ψυχῆς μου πόθοι,
Μὲ σπουδαιότερον σκοπὸν καὶ θαῤῥαλέαν χεῖρα
Ρ'ηγνύω τὸν κοχλάζοντα στὰ στήθη μου κρατῆρα,
Καὶ δρακοντώδη μάστιγα κρατῶν τῶν Ε'ριννύων
Θὰ πλήξω τὴν ἀναίδειαν ἀνδρῶν καταχθονίων,
Θὰ χύσω τῆς καρδίας των τὸ ἐξενῶδες αἷμα,
Καὶ θέλω μόνον σεβασθῇ τοῦ Ὄθωνος τὸ στέμμα.

Εἰς ἀχανῆ Ὠκεανὸν καθὼς ὁπόταν πλοῖον
Μὲ νύκτα προμηνύουσαν τὴν πάλην τῶν στοιχείων
Πλανᾶται, καὶ τοὺς χαλινοὺς ἀφήσας τῶν ἀνέμων
Α'νακυκᾷ τὴν θάλασσαν τριαινοφόρος δαίμων,
Κ' εἰς τῆς νυκτὸς τὸ παχυλὸν, καὶ φρικαλέον σκότος
Βροντοσυρίζει ὁ Βοῤῥᾶς βαρυβογγᾷ ὁ Νότος·
Καὶ ἡ Ἑλλὰς παρόμοια μὲ κύματα κτυπᾶται,
Κι' ὡς πλοῖον εἰς Ὠκεανὸν ἀφρίζοντα πλανᾶται.
Ε'ξαπλωμένοι Ὑπουργοὶ εἰς Σιβαρίτου κλίνην
Κοιμῶνται μὴ ταράττοντες τοῦ ὕπνου τὴν γαλήνην,
Τὰ δὲ σμηνώδη τάγματα τῶν δραχμοϋπαλλήλων
Μετρῶσι μετὰ προσοχῆς πηδήματα τῶν ψύλλων.
Τῶν Ὑπουργῶν μας τὴν χολὴν ἂν θέλῃς νὰ ἀνάψῃς,
Α'ρκεῖ τρεῖς στίχους μ' ἔννοιαν ἐλεύθερον νὰ γράψῃς,

Α'ρκεῖ τὰς καταχρήσεις των νὰ εἴπῃς μ' εὐτολμίαν,
Καὶ βλέπεις ποίαν παρευθὺς λαμβάνεις τιμωρίαν·
Δοῦλοι τῶν ξένων ἀναιδεῖς, ἀνοίγουσι τὸν τάφον
Τῶν ἐλευθέρων ποιητῶν καὶ δημοσιογράφων,
Καὶ κύνες Εἰσαγγελικοὶ διώκουσι μ' ἀγῶνα
Φίλον Λαοῦ καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Πρόοδον κ' Αἰῶνα.

Ω' θέα! ἀπὸ σπήλαια φρικώδη τῶν δαιμόνων
Ἀπὸ τὰ καταχθόνια μὲ συριγμοὺς τυφώνων
Ἐξέρχεται σείον τὴν γῆν, ἀνοίγον μέγα χάσμα
Τὸ μαῦρον τοῦ Φανατισμοῦ καὶ κολοσσαῖον φάσμα·
Ἔχει φωνὴν ὡς κεραυνῶν ἀναριθμήτων κρότους,
Καὶ νέφη προπορεύονται πυκνοῦ ζοφώδους σκότους,
Καὶ ὄφεις πρασινόμαυροι μετὰ θορύβου πλείστου
Σαλεύουσι συρίζοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του·
Τὸ στόμα του ὡς κάμινος φλογώδης κι' ἀναμμένη
Τὸ αἷμα τοῦ Καΐρη μας νὰ πίῃ περιμένει.
Ἄλλοτε φέρον ὀπαδὸν τὴν δεισιδαιμονίαν
Τὴν ἀμαθῆ ἐρήμωσεν ἀσπλάγχνως Ἱσπανίαν.

Σὲ σέβομαι καὶ σὲ τιμῶ, ὦ τῆς Ἑλλάδος κλῆρε!
Τοῦ παραδείσου διὰ σοῦ ἀνοίγονται αἱ θύραι,
Εἰς μίαν χεῖρα μὲ σταυρὸν, καὶ μ' ὅπλα εἰς τὴν ἄλλη
Καθεὶς σὲ εἶδε τρέχοντα στὴν ἐθνικήν μας πάλην,
Καὶ σταυροφόρον ὕψωσε μὲ τόλμην θαυμαστέαν
Ἐν πρώτοις εἰς Καλάβρυτα ὁ Γερμανὸς σημαίαν·
Σὲ σέβομαι, καὶ δι' αὐτὸ κηλῖς δὲν θέλω τόση
Τὴν στίλβουσάν σου ἀρετὴν ποτὲ νὰ ἀμαυρώσῃ.
Μὲ τὴν εὐχήν σας ἐρωτῶ, ὡς πότε τὸν Καΐρη
Εἰς παλαιὸν θὰ ἔχετε κλεισμένον Μοναστῆρι;
Ποιμένες εὐσεβέστατοι τῶν λογικῶν ποιμνίων!
Ἂν ὁ Καΐρης ἔπταισε τί πταίει τὸ σχολεῖον;
Πῶς τοῦτον φυλακίζοντες ἐκεῖνο διελύθη;
Ἐδῶ ὁ Γόρδιος δεσμὸς μὲ φαίνεται ἐλύθη...

Εἰσαγγελεῖς! τὸ ἐκφωνῶ μὲ θαῤῥαλαῖον στόμα,
Τὸ μαῦρον ἑτοιμάσατε τῆς φυλακῆς μου δῶμα!
Ἀφ' οὗ σ' αὐτὸν τὸν πνιγηρὸν ἐπὶ τῆς γῆς μας Ἅδην
Ἐκλείσατε τὸν Φιλήμονα, καὶ τὸν Ἀντωνιάδην,
Κ' ἐμὲ βεβαίως σήμερον φρονοῦντα ἐλευθέρως
Εἰς ζοφερὸν θὰ κλείσετε θανατηφόρον μέρος,
Πλὴν φρόνημα ἡ φυλακὴ γενναῖον δὲν δαμάζει,
Οὐδὲ καρδίαν δειλιᾷ, οὐδὲ ψυχὴν τρομάζει.

Ω' τῶν Εἰσαγγελέων μας φρικτὴ ἀπανθρωπία!
Ω' ἀναιδὴς ἀδράνεια! ὢ ξένων ἀπληστία!
Ἀφ' οὗ δι' ἐξισώσεων ἀλγέβρης θαυμασίου,
Καὶ τὴν ἐσχάτην ἔρχγον μονάδα τοῦ δανείου
Κἂν φυλακὴν δὲν ἔκτισαν εἰς τὴν καθέδραν μίαν,
Κ' ἠξεύρετε, ὦ Ἕλληνες, τὴν ἀληθῆ αἰτίαν;
Διὰ νὰ σπείρουν στὰς ψυχὰς τῶν ἐλευθέρων τρόμον
Φροντίζοντες περὶ ποινῶν, καὶ ὄχι περὶ νόμων.
Εἰς πέντε τρώγλας δυσωδῶν καθύγρων ὑπογείων
Τοὺς αὐξηνθέντας ῥίπτουσιν ἐντὸς σπουδαστηρίων,
Καὶ ὡς μεγίστου καὶ δεινοῦ ἐγκλήματος ἐνόχους
Μὲ τοὺς ληστὰς συγκλείουσι καὶ τοὺς λησταποδόχους,
Καὶ βλέπεις τὸν Φιλήμονα ἐξαίφνης στὴν ἀράδα
Μὲ τὸν κακοῦργον Μπίμπισην, καὶ τὸν ληστὴν Τρακάδα.

Εἰς σᾶς, ὦ ὕπουλοι ἐχθροί, τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου,
Εἰς σᾶς, δοχεῖα κακιῶν, εἰς σᾶς ἀσκοὶ τοῦ φθόνου,
Ἀκόρεστοι τῆς μάνδρας μας καὶ φρικαλέοι λύκοι
Τὴν κατ' ἐμοῦ νὰ χύσετε, τώρα, χολὴν ἀνήκει·
Ἀλλὰ τὰς τελευταίας μου ἀκούσατε προσρήσεις!
Καὶ σᾶς, καὶ τοὺς δεσπότας σας καταφρονῶ ἐπίσης,
Καὶ μὲ καρδίαν ἄτρομον θέλω τοξεύει βέλη
Στὰ φοβισμένα στήθη σας στὰ ἔνοχά σας μέλη,
Οὐδ' ἂν μὲ καταθάψετε στῶν δόλων τὰς ἀβύσσους,
Τὴν χεῖρά μου θὰ δέσητε μὲ δουλικὰς ἀλύσους.

Δὲν ζῶ μὲ τὰς ὑπουργικὰς γελοίας ὑποσχέσεις,
Οὐδὲ ζητῶ γονυκλιτῶς τιμὰς, βαθμοὺς, καὶ θέσεις,
Ὡς ρύαξ μικρὸς κ' ἥσυχος ἡ ῥέουσα ζωή μου
Ἂς ῥέῃ κελαρίζουσα τὰ δίκαια τοῦ δήμου,
Τοῦ δήμου μόνον μ' ἐξαρκεῖ φίλος νὰ ἦμαι πρῶτος,
Στὰ ὦτά σας ν' ἀντιβοᾷ τῶν στίχων μου ὁ κρότος,
Νὰ τρέμετε στοὺς λόγους μου, ὡς λαγωὸς ποῦ στέκει
Ὅταν ἐμπείρου κυνηγοῦ ἀκούσῃ τὸ τουφέκι.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης. Τοξότης.)

ΣΑΤΥΡΑ ΤΡΙΤΗ.
1833.

Τάκα! Τάκα! — Ποῖος εἶναι; — Εἶμ' ἐγὼ καὶ ἄνοιξέ με,
— Εἶσ' ἐσύ! Καὶ ποῖος εἶσαι; Τ' ὄνομά σου χάρισέ με,
— Ἄνοιξέ με· εἶμ' ἡ Τύχη, ἔρχομαι νὰ σὲ πλουτίσω,
Καὶ τοῦ Γύγου καὶ τοῦ Κροίσου τ' ἀγαθὰ νὰ σὲ χαρίσω,
— Ὢ! ἡ Τύχη! Κυρὰ Τύχη, τὸ χεράκι σας φιλῶ·
Δι' ἐμὲ τιμὴ μεγάλη!.. Πλὴν πῶς τοῦτο τὸ καλό;
—Καλὲ ἄνοιξέ με πρῶτα
Κι' ἀφοῦ ἔμβω τότ' ἐρώτα.
— Μὴν θυμώνετε, Κυρία· τόσο μὴν πολυβροντᾶτε,
Καὶ τὸν τόπον σας πιασμένον ἄλλη τὸν βαστᾷ Κυρία,
Ἡ Θεὰ Ἐλευθερία.
Εἰς τ' ἀχέρινό μου στρῶμα ἥσυχα γλυκοκοιμᾶται,
— Τὴν πτωχὴν αὐτὴν θεάν σου εἰς τὸ Κάϊρο δὲν στέλλεις;
Ἐγὼ ἦλθα φορτωμένη ἀπὸ δῶρα ὅσα θέλεις.
— Εἶναι πρώτη Ἀπριλλίου καὶ σ' ἐγέλασταν χρυσῆ μου.
Ἀλλοῦ σπῆτι θὰ ζητοῦσες, καὶ σὲ εἶπαν τὸ κελί μου.
— Ἀπατᾶσαι, εἰς τὸ Ναύπλι ἐνῷ χθὲς ἐτριγυρνοῦσα,
Καὶ εἰς τὰς μεταμορφώσεις τῆς χειρός μου ἐγελοῦσα,
Κ' ἔβαλλα ἐξ Ὑπουργεῖα εἰς ἑνὸς Σαμψόνη πλάτην,
Κ' ἔκαμνα τὸν χρεωκόπον τῶν προσόδων Ἐπιστάτην,

Πολιτάρχην τὸν λῃστὴν·
Καὶ τὸν κλέπτην Φροντιστὴν,
Ἔτυχε νὰ μ' ἀντικρύσῃς καὶ νὰ σὲ παρατηρήσω·
Ὁ μισάνθρωπός σου τρόπος καὶ τὸ ἄγριόν σου ἦθος
Μ' ἐγαργάλισαν τὸ στῆθος,
Κ' ἦλθα, θέλῃς ἢ δὲν θέλῃς, στὸ χρυσάφι νὰ σ' ἐν-
δύσω.
— Καλοσύνη σας, Κυρία, καὶ σᾶς εἶμαι τρισευγνώμων
Πάρτε ὅμως ἄλλον δρόμον,
— Ἄκουσέ με· μὴ μ' ἀφήσῃς ἀπ' τὸ χέρι σου νὰ ἔδγω·
Ὅσον ἔρχομαι δυσκόλως, τόσον εὔκολα καὶ φεύγω.
— Ἅγια τὰ ὅσα λέγεις! Πλὴν, Κυρία μου, μὲ θάῤῥος
Θὰ στὸ πῶ, καὶ μὴ πρὸς βάρος·
Ἂν τὴν θύραν μου σ' ἀνοίξω, θὰ συῤῥεύσωσι μαζή σου
Ἡ Ἀπάτη καὶ ὁ Δόλος, οἱ συνήθεις σύντροφοί σου,
Καὶ πρὸ πάντων ὁ αὐθάδης καὶ ὁ φουσκωμένος Τῦφος·
Αὐτοῦ δὲ τοῦ νεκνίου ἀποστρέφομαι τὸ ὕφος,
Ἀφοῦ μάλιστα καὶ μία Φουστανέλα παχυτάτη
Τὸν συσσωματώθη ὅλον, καὶ θαῤῥεῖ πῶς εἶναι κἄτι.
— Σέβας κἂν, ἂν ὄχι ἄλλο, ἀπὸ σὲ δὲν ἀποσπῶσι
Τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς στολῆς μου οἱ ἀδάμαντες οἱ τόσοι
Καὶ τὸ σκῆπτρον κ' ἡ πορφύρα
Καὶ τὰ δέκα ὅπου φέρω διαδήματα στὴν χεῖρα;
Ὁ θαυματουργὸς χρυσός μου! Αὐτὸς δίδει πνεῦμα, χάριν,
Καὶ τὸν ἄσχημον Θερσίτην περιττὰ ὡραῖον Πάριν.
Αὐτὸς δίδει στοὺς ἀφώνους Δημοσθένους στωμυλίαν,
Καὶ εἰς τοὺς ἀναλφαβήτους τοῦ Σωκράτους τὴν σοφίαν.
— Σὲ τεριάζει νὰ κουπάζῃς εἰς τὸν ἔρημον χρυσόν σου!
Εἰς τὸ ἄθλιόν μας ἔθνος δι' αὐτὸ τὸ μέταλλόν σου
Ἔγειναν μυρίαι τόσαι σφαγαὶ, μάχαι καὶ λῃστεῖαι,
Ἁρπαγαὶ καὶ προδοσίαι.
Δι' αὐτὸν καὶ τρεῖς κακοῦργοι, ἄτιμοι Πολιτικοὶ,
Θρασεῖς πέρσι ὀχλοκράται, δειλοὶ φέτος Αὐλικοὶ,

Θύματα εἰς στρατιώτας πένητας κ' ἐγκληματίας
Ἔδωκαν τοὺς ἐλευθέρους Παραστάτας τῆς Προνοίας.
— Εἶσαι πλούσιος εἰς λόγους. Ἐνθυμήθης τὸ Σχολεῖον,
Καὶ ζητεῖς νὰ μ' ἀναγνώσῃς τοῦ Σενέκα τὸ βιβλίον;
Ἀρετή, δικαιοσύνη, καὶ πατρὶς κ' ἐλευθερία,
Εἶναι λέξεις κι' ὄχι ἄλλο·
Ἀπὸ λέξεις ν' ἀπατᾶσαι εἶναι φίλε μου μωρία·
Καί, μὲ συγχωρεῖς, στὸν νοῦν σου κάμνεις ἄδικο μεγάλο.

— Ἀπ' ἐμὲ μὴν περιμένῃς αἰσθημάτων προδοσίας·
Ἐν' ᾧ ἔφθειρες τοὺς φίλους τῆς Θεᾶς Ἐλευθερίας,
Καὶ κἀνένα δὲν εὑρίσκω τῶν ἀπίστων ὀπαδῶν της,
Τὸ θυμίαμά μου φέρω εἰς τὸν ἔρημον βωμόν της.
Εὔκολα δὲν παραιτοῦμαι τὴν ἀθάνατον τιμὴν
Ὅτι ἕνας κ' ἐγὼ ἤμουν λάτρις της καὶ δορυφόρος,
Κι' ὡς τὴν ὕστερη στιγμὴν
Ἄτρομός της, ὡς ἐστάθην, θὰ σταθῶ σημαιοφόρος.
Οἱ αἰσχροί της λειποτάκται ἂς ζητοῦν μ' ἐπιτυχίας,
Νὰ καλύψουν τὰς γνωστάς των εἰς τὸ Ἔθνος προδοσίας.
Μ' ὅλας τὰς λαμπράς των τύχας, ἂς μὲ τρέμωσιν ἀκόμα.
Εἰς αὐτοὺς τῆς ἀληθείας φοβερὸν εἶναι τὸ στόμα.
Κατ' ἐμοῦ τὸ πρόσωπόν των καταφρόνησιν ἂν πνέῃ,
Εἰς τὸ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ ἕνας στίχος μου ἀρκεῖ,
Καὶ τὸ Ἔθνος ἐκδικεῖ.
Σίδηρος πεπυρωμένος, εἰς τὸ μέτωπον τοὺς καίει,
Κ' εἰς αὐτοὺς τοὺς πατραλοίας
Βαθὺ στίγμα ἐγχαράττει καταισχύνης αἰωνίας·
Εἶναι πλοῦτος διὰ ὅλους, πλοῦτος ὅμοιος τὸν ὁποῖον
Οὔτε τύραννος ν' ἁρπάσῃ, οὔτε κλέπτης ἠμπορεῖ,
Πλοῦτος, ὅς τις εἰς βαναύσων καὶ κακούργων ἀνδραρίων
Τὰς καρδίας δὲν χωρεῖ,
Κ' εἶν' αὐτός, ἡ διὰ πράξεις ἐναρέτους εὐφροσύνη,
Καὶ τῆς συνειδήσεώς μας ἡ ἀτάραχος γαλήνη.

—Μὲ κινοῦν εἰς μέγαν οἶκτον οἱ μισάνθρωποι σκοποί σου,
Κ' ἡ κρυμμένη, πλὴν μεγάλη τρικυμία τῆς ψυχῆς σου·
Ἄθλιε, προβλέπεις ἄρα ποῖον μέλλον σὲ προσμένει;
—Φύγε! φύγε! δὲν σ' ἀκούω καὶ ἂς γένῃ ὅ,τι γένῃ...
Ἡ Κακία νὰ μὲ φθείρῃ μὲ τὰ χείλη σου ζητεῖ·
Πλὴν τὰ δάκρυά μου τρέχουν καὶ νικᾷ ἡ Ἀρετή.
—Ἄκουσε λοιπὸν, αὐθάδη, τὰς ἐσχάτας μου εὐχάς·
Ἄμποτε, δι' ὅσας δίδεις εἰς τὸ Ἔθνος διδαχάς,
Δι' αὐτὰς τὰς κυνικάς σου, δι' αὐτάς σου τὰς ὡραίας
Διογενικὰς ἰδέας,
Διογενικὰ νὰ ζήσῃς, μὲ τὸ βάκτρον, μὲ τὴν πήραν,
Καὶ μὲ δίσκον καὶ μὲ λύραν
Δυστυχὴς νὰ περιτρέχῃς ἀπὸ γῆς εἰς γῆν γωνίαν,
Καὶ κατόπι σου νὰ σύρῃς σύνοικόν σου τὴν πενίαν!
Ἔγινεν ἡ κακοδαίμων ἄφαντος στὴν ὅρασίν μου,
Κ' αἱ κατάραι της, ὡς θρῆνοι, ἀντηχοῦν στὴν ἀκοήν μου..
Πήγαινε, διεφθαρμένη, πήγαινε στοὺς ὀπαδούς σου
Ἄσωτα νὰ δαψιλεύσῃς τοὺς ἀτίμους θησαυρούς σου!
Πλὴν καὶ ἂν, ἀπὸ τὸν ἕναν ἕως εἰς τὸν ἄλλον πόλον,
Καθὼς λέγεις καὶ καυχᾶσαι, κυβερνᾷς τὸν κόσμον ὅλον,
Δι' αὐτὸ δὲν σὲ τιμῶ·
Δι' αὐτὸ ἐπιθυμῶ,
Δι' αὐτὸ ν' ἀφήσω πλέον καὶ τὸν κόσμον σου κ' ἐσένα,
Καὶ νὰ ζήσω ἐρημίτης καὶ μακράν σου εἰς τὰ ξένα.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

ΣΑΤΥΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.
1840.

Καθὼς ὁπόταν καταιγὶς τὸν οὐρανὸν θολώσῃ,
Καὶ αἴθριον ὁρίζοντα ἐξαίφνης ἀμαυρώσῃ,
Ὅταν κλονοῦσι κεραυνοὶ τὴν γῆν ἐκ θεμελίων,
Καὶ τρομερὰ καθίσταται ἡ πάλη τῶν στοιχείων,

Τοῦ δάσους τὸ πτηνὸν, ἐν ᾧ ἡ φύσις σκυθρωπάζῃ
Συνεσταλμένον σιωπᾷ καὶ τρέμον ἡσυχάζει,
Ὁμοίως ἐσιώπησα, ὁμοίως συνεστάλην
Εἰς κεραυνοὺς, καὶ εἰς βροντὰς, καὶ εἰς ἀνεμοζάλην·
Ὀξυδερκὲς καὶ ἄγρυπνον Εἰσαγγελέως ὄμμα
Μετὰ ὀργῆς ἐπέβλεψε καὶ εἰς ἐμὲ ἀκόμα.

Ὀλίγον ἂν ἐβράδυνα τὸ τόξον νὰ τανύσω,
Ὀλίγον ἂν ἐβράδυνα τὰς φλόγας νὰ ἐκχύσω
Μὴ ἐλογίσθην ῥίψασπις τῆς νοερᾶς μας πάλης;
Ἰδοὺ λοιπὸν παρίσταμαι μετὰ φωνῆς μεγάλης,
Κ' ἡ χείρ μου κατὰ προδοτῶν εὐστόχως θέλει σύρει
Ὀξέα βέλη καὶ πικρὰ, ἀπὸ φαρέτραν πλήρη.

Ὡς βόμβα ῥοδοπόρφυρος, ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου
Φθάνει ἀπονεκρούμενος στὸ τέρμα τοῦ σταδίου,
Μ' ἀκτίνας ἀποχαιρετῶν ψυχρὰς τὴν νεκρὰν φύσιν,
Μὲ νέφη πορφυρόχρυσα κατακοσμῶν τὴν δύσιν·
Κ' ἡ νὺξ σκιώδεις πτέρυγας ν' ἀπλώνῃ δὲν βραδύνει,
Ἀπὸ τὸ μαῦρον στόμα της τὰ μαῦρα σκότη χύνει.
Εἰς ἀσυννέφους κ' ἱλαροὺς ἐκτείνουσα αἰθέρας
Χλαμύδα χρυσοστίλβουσαν μὲ λάμποντας ἀστέρας,
Κι ἀπὸ τοῦ γέρου Ὑμηττοῦ φῶς ὅλη καὶ γαλήνη
Κρυφοκυττάζει ἱλαρῶς ἡ ἀργυρᾶ σελήνη.

Τὴν ὥραν ταύτην μαγικῶς ναρκοῦσαν τὰς αἰσθήσεις
Πρὸς γενικὴν ἀνάπαυσιν διώρισεν ἡ φύσις.
Πραΰνει τῶν τρικυμιῶν, τὴν θάλασσαν, ὁ δαίμων
Ὁ Αἴολος, τοὺς χαλινοὺς συστέλλων τῶν ἀνέμων.
Τὸ σύμπαν ἀναπαύεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα,
Κι αὐτὴ ἡ φύσις ἠρεμεῖ ἀπαύστως κοπιῶσα,
Καὶ μόνον μεγαλοπρεπῶς λαμπροὶ καὶ φωτοφόροι
Οἱ ἄμετροι τῶν οὐρανῶν κινοῦνται ὁδοιπόροι.

—Ἐν ᾧ τὸ πᾶν γαληνιᾷ, εἰς τὰς Ἀθήνας μόνον
Ὑπάρχει ἡ ἀνατροπὴ τῶν γενικῶν κανόνων·
Εἰς τὴν κακίαν, φαίνεται, δὲν ἄφησε κἀμμίαν
Ὁ πάνσοφος δημιουργὸς στιγμὴν πρὸς ἡσυχίαν.

Ἐδῶ μὲ ὄμμα ἄγρυπνον οἱ σύμβουλοι τοῦ Κράτους
Μισθοὺς εἰς χαρτοπαίγνια ξοδεύουν ἀδροτάτους,
Ἐκεῖ ὑπαλληλίδια, καὶ ἄλλη νεολαία
Κλάδων βλαστοί, καὶ τῆς ζωῆς στελέχη γηραλέα
Δοῦλοι, καὶ χαῦνοι κόλακες τριῶν γυναικαρίων
Ἀπηύδησαν μαχόμενοι ἐντὸς τῶν καφφενείων.

Ἐδῶ ἐντὸς πολυτελοῦς τρανοῦ τινος οἰκίας,
Οἱ ἐκλεκτοὶ συνάζονται τῆς Ναπικῆς φατρίας,
Νομίζοντες πῶς ἔφθασε καθεὶς των ξηροβήχων
Στῶν Ταλλεράνδων τὴν σειρὰν καὶ εἰς τῶν Μετερνίχων.
Ἀφήσαντες τοὺς μύθους των τοὺς διὰ μέγα μέλλον
Καὶ παλαιοὺς ψευδοχρησμοὺς ψευδοαγαθαγγέλων.
Περὶ Εὐρώπης ὁμιλοῦν, καὶ πλέον ἐννοεῖται
Ὅτι ἡ Ἄρκτος πάντοτε εἰς ὅλα ἐπαινεῖται.
Τρεῖς ψευδοσυνταγματικοὶ ἐκεῖ ζητοῦσι πάλιν
Μὲ νυκτοδιαβούλια κι' ἀναίδειαν μεγάλην,
Θῦμα ὀργῆς νὰ πέμψωσι τῶν ξένων ἀχορτάγου
Εἰς Ἄδην τὴν δαφνοστεφῆ κάραν τοῦ Τουρκοφάγου.

Ὦ ἀθλιότης ἐθνικὴ! ὢ σύγχυσις πραγμάτων!
Μεγάλους μόνον ἔχομεν πατάγους ὀνομάτων!
Ἔθνος, πολίτης, καὶ κοινὴ πατρίδος εὐτυχία,
Δικαιοσύνη, ἀρετή, παιδία, εὐνομία,
Ὅλα ξηροὶ ὑπάρχουσι λόγοι τῶν ἀπλουστέρων,
Οἱ πάντες δέ, λατρεύουσι τὸ ἴδιον συμφέρον.
Στὰ πάθη του καθεὶς βωμοὺς ὑψόνει καὶ τεμένη,
Κ' ἔρημος τέκνων ἡ πατρίς, καὶ ἔμεινε, καὶ μένει,
Μὲ ποίαν πάντα νὰ εἰπῇς καρδίαν νοῦν καὶ χεῖρα;
Ἡ γλῶσσα μένει ἄφωνος... ἡ φαντασία στεῖρα.

Στῆς Ἀθηνᾶς πλανώμενος τὴν θεῖαν ποτὲ πόλιν
Δὲν φρίττεις στὴν ὑπάρχουσαν πολιτικὴν πανώλην;
Ἐκτὸς λειψάνων γηραιῶν, καὶ ἀξιοσεβάστων,
Καὶ τριορόφων οἰκιῶν ὡραίων εὐστεγάστων,
Τί θέλγει τὰς αἰσθήσεις σου; τῆς κόνεως τὰ νέφη
Ὅταν ἀκάθεκτος βοῤῥᾶς τὰ φέρει τὰ συστρέφει;
Ἢ ἤθη λόγοι κ' ἔθιμα ἀνδρῶν ἀπολιτεύτων;
Ἢ ξένων πολυάριθμοι ἀγέλαι ἀπαιδεύτων;
Ἐδῶ πληθὺς ὠτακουστῶν, ἀτίμων ὀντιδίων
Μὲ τὰς ἐφημερίδας μας ἐντὸς τῶν καφφενείων!
Ἐκεῖ ὁ Τσῖνος ἄοπλον πολίτην μαστιγόνει,
Τὴν κεφαλήν, τὰς χεῖράς του, τοὺς ὤμους του πληγόνει.
Ἀλλοίμονον! μετέβημεν μὲ μέγα μόνου κρότον
Ἀπὸ τὴν στάσιν τοῦ ῥαγιᾶ, στὴν στάσιν τῶν Εἱλώτων.

Ἐνῷ εἰς τὸ κατάφυτον τῶν Ἀθηνῶν πεδίον
Ἀέρα πνέεις καθαρὸν κ' εὐώδη Ἠλυσίων,
Καὶ τῆς αὐγῆς τὰ δάκρυα ἐπὶ ἀνθῶν καὶ κρίνων
Τὴν λάμψιν τῶν Ἡλιακῶν ἀντανακλοῦν ἀκτίνων,
Κ' ἐπὶ ταπήτων χλοερῶν καὶ φύλλων ἀπατήτων
Ὡς τόσα στίλβουν χρώματα λίθοι πολυτιμήτων,
Ἐνῷ μακρὰν μὲ κλαυθμηρὸν μελαγχολίας τόνον
Ὁ ἦχος τῶν ποιμενικῶν ἀκούεται κωδώνων,
Καὶ τὸ ἀνέστιον πτηνὸν ἀρχίζει τὰς ᾠδάς του
Ἐπὶ τοῦ κλάδου ἐξυμνοῦν τὴν πρόνοιαν τοῦ Πλάστου!
Ἐνῷ μακρὰν τῆς πόλεως κατὰ τὴν ὥραν ταύτην
Μὲ τὸν εὑρόντα ὅμοιος καλὸν λιμένα ναύτην,
Καὶ κοινωνίας θόρυβον φεύγων διεφθαρμένης
Στὸν ἀχανῆ Ὠκεανὸν τῶν ἰδεῶν ἐμβαίνεις,
Καὶ τῶν βλεμμάτων ἡ στροφὴ ἐπὶ τῶν Παρθενώνων
Σ' ἀναβιβάζ' εἰς κλίμακα τριάκοντα αἰώνων.
Ἐν ᾧ τὴν φύσιν μελετῶν ἀδήλων μυστηρίων
Τὸ μέγα ἔχεις ἀνοικτὸν τῆς φύσεως βιβλίον,

Στὴν πόλιν τί ἐργάζεται τὸ πλῆθος τῶν κηφήνων
Τὸ αἵματα ἑλληνικὰ κ' ἱδρῶτας καταπίνου;
Τί κάμνουν τὰ ἀνδράποδα, τὰ ἀρουραῖα κτήνη;
Αὐτὸς Παυαρσὺπουργὸς τὸν οἶκόν του ἀφίνει,
Καὶ Ὑπουργοῦ μόνον σκιὰ μὲ πνεῦμα δεσμευμένον,
Νὰ καύσῃ τρέχει λίβανον, εἰς τὸν βωμὸν τῶν ξένων.

. . . .

. . . .

Τῶν Ὑπουργῶν μας θέλετε φιλότητος σημεῖον;
Ἰδοὺ τὸ συσταινόμενον τρελλοφρενοκομεῖον,
Φροντίζουσιν οἱ ἄνθρωποι μὲ πόνον των μεγάλον
Διὰ τῶν ἐγκεφάλων μας τὸν μανιώδη σάλον,
Μωροκομεῖον κάμνουσι, ὡς τάχα νὰ μὴν ἦναι
Μωροκομεῖον τέλειον ἡ πόλις μας Ἀθῆναι,
Ἐν ᾧ τοσοῦτοι κατοικοῦν τῶν χρυσοαρλεκίνων
Νὰ ταξειδεύσουν ἄξιοι διὰ τὴν νῆσον Τῆνον,
Ὅ,που ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ὡς Ἶρις χρυσωμένη
Τῆς Θεοτόκου ἄνωθεν ἡ χάρις καταβαίνει.

Ἀπεστερήθη ἡ Ἑλλὰς ἐκτάσεως καὶ κλέους
Ἡ πάλαι ὅρους ἔχουσα τὰς στήλας Ἡρακλέους,
Τοῦ σώματός της τὰς πληγὰς πορφύρα ἂν καλύπτῃ
Εἰς δίνας περιπετειῶν ἀνιαρῶν δὲν πίπτει;
Κι' ὁ Ἕλλην ὁ ἀγέρωχος διώκτης τοῦ Τυράννου
Ὡς σκύβαλον δὲν φαίνεται ἐμπρὸς τοῦ Μουσουλμάνου;

Εἰς σέ . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

Ὢ! εἴθε! εἴθε! ἂν στὴν γῆν ὑπάρχῃ θεία κρίσις,
Ὅσα θὰ πέσουν δάκρυα τοσάκις νὰ δακρύσῃς

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Διὰ νὰ λάβῃς, ἄθλιε, τὰ ἄδωρά σου δῶρα,
Ἴδὲ ὁπόσοι Ἕλληνες πικροστενάζουν τώρα,
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

. . . .
. . . .
Ἐπέπρωτο τὰς φωτεινὰς τοῦ Ἔθνους μας ἐλπίδας
Νὰ ἀμαυρώσῃ σήμερον ὁ νέος Ἀνταλκίδας!
Ἡ γῆ ἥτις σὲ ἔθρεψεν εἴθε νὰ μὴ βλαστήσῃ!
Ἂν μέλλῃ ἄλλον ὅμοιον προδότην νὰ γεννήσῃ.
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Ὑπὲρ πατρίδος ἐρωτῶ τίς πλέον ἀποθνήσκει;
Ἐχάθησαν οἱ Βότσαρεις, δὲν ζοῦν οἱ Καραΐσκοι,
Καὶ τὰ ὀλίγα λείψανα περικλεῶν ἀγώνων
Εὐχαριστοῦνται τρώγοντα τὰ ἄχυρά των μόνον.
Ἀναισχυντοῦσιν Ἕλληνες νὰ λέγωνται μὲ πνεῦμα,
Ἐν ᾧ ὡς δοῦλοι κύπτουσιν εἰς ἕνα ξένον νεῦμα,
Ἐν ᾧ μὲ βέβηλον σκοπὸν γίνεται καθεὶς κρίκος
Αὐξάνων τῶν ἁλύσων μας τὸ βάρος καὶ τὸ μῆκος.

Ἡμεῖς λοιπὸν οἱ σήμερον ὁμίληκες καὶ φίλοι,
Ἡμεῖς λοιπὸν ἂς γείνωμεν τοῦ Ἔθνους μας οἱ στύλοι.

Ἡμεῖς φιλοτιμούμενοι μὲ ζέσιν θαυμαστέαν
Ἡμεῖς ἂς ἐπιφέρωμεν τὴν δόξαν τὴν ἀρχαίαν.
Ναί! ἂς ἠχήσῃ, φίλοι μου, στὴν Πνύκα ἐκ δευτέρου,
Κ' ἐξ στόματος ἑλληνικοῦ ἂς ῥεύσῃ ἐλευθέρου
Ῥητορικὲς, ἀκάθεκτος, φλογώδης καταῤῥάκτης
Κ' ἐκ τῆς τρισευκλεοῦς αὐτῆς προγονικῆς μας στάκτης
Ὡς φοίνιξ ἂς ἀναστηθῇ ἡ δόξα μας ἡ νέα
Ἐπίσης καταπληκτικὴ καθὼς καὶ ἡ ἀρχαία.

. . . .

. . . .

Τὸ δένδρον τῆς πατρίδος μας ὑπάρχομεν τὸ θάλλον,
Κ' ἔχομεν στάδιον εὐρὺ, προορισμὸν μεγάλον.
Ναί! ἂς μὴν ἐπιζήσωμεν εἰς αἶσχος τῶν αἰώνων
Φανέντες ἄδοξοι υἱοὶ περικλεῶν προγόνων.

Εἰς λόφον πλατανοστεφῆ μυρτόφυτον κι' ὡραῖον
Ὅ,που θαμένον ἔχουσι τὸν Ῥήγαν τὸν Τυρταῖον
Στῶν μεσανύκτων τὴν σιγὴν εἰς τὸ πλησίον ἄντρον
Ὅπλων ἀκούετε κλαγγὴν, κ' ἤχους βαρεῖς σημάντρων,
Καὶ κοπετοὺς καὶ στεναγμοὺς, παιᾶνας μετὰ θρήνων;
Φεῦ! οἱ τὸν τόπον, λέγουσι, πατήσαντες ἐκεῖνον
Εἰς θέαν πῶς ἐγγίζοντος ἀνδρείου διαβάτου
Τὰ ἅγια σαλεύουσιν εὐώδη λείψανά του,
Καὶ πῶς φωνὴ ἀκούεται ὡς γογγυσμὸς θαλάσσης
Διὰ τὰς τῶν ὁρίων μας θρηνοῦντα ἀποστάσεις.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης. Τοξότης.)

Ο ΝΕΟΦΕΡΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ.

1833.

« Τέρατα σημεῖα θέλεις; Τοῦ πουλιοῦ ζητεῖς τὸ γάλα;
Στὴν πρωτεύουσά μας τρέξε» μ' ἔγραφε μιὰ φιλινάδα,
Κι' ἀπ' τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα
Εἰς τὸ Ναύπλι σὰν πουλάκι πέταξα εὐθὺς καβάλλα.
Πόσοι πλούσιοι καὶ πόσοι
Χωρὶς γρόσι!
Πόσοι φρόνιμοι, καὶ πόσοι
Χωρὶς γνῶσι!
Πόσοι ψεῦσται ὑπουργοί!
Πόσοι τίμιοι ἀργοί!
Πόσοι ἰατροί!
Πόσοι νεκροί!
Ἕνα πήδημα, κ' ἐπάνου
Ἐτινάχθηκα στὸ πρῶτο Καφφενεῖον τοῦ Πλατάνου.
Ἐδῶ ἕνας σπουδαρχίδης μὲ κατεβασμένα μοῦτρα
Ἐκεῖ δύο φουστανέλαις τὸ ποτῆρι κοῦτρα κοῦτρα.
Γλῶσσα ὁ καθεὶς παππούτσι, ὁ καθεὶς στραβὰ τὸ φέσι,
Καὶ ὁ Κὺρ Ἀντωνιάδης μὲ τὴν παλαβή, στὴν μέση,
Ὑπουργοὶ δυστυχισμένοι!
Τί σᾶς ψάλλουν ἀπ' ὀπίσω νὰ ἠξεύρετε καϋμένοι!

Ἀπ' ἐκεῖ τοὺς δρόμους πῆρα.
Στὸ κριτήριον νὰ ἔμβω θέλησα κακή μου μοῖρα.
Φώναζε μὲ φαρδὺ στόμα ἕνας ῥήτωρ φοβερός,
Εὐκρινὴς καὶ καθαρός.
« Κύριοι Κριταί! ἀφέσεις, δίοδοι, καὶ ἀγωγαί.
« Μαρτυρίαι, δίκαι, ὅρκοι, ἐντολαὶ κ' ὑπεκφυγαί.
« Τερετεντίν, τερετεντὲν, καὶ πατατὶ καὶ πατατά.
« Βάλετε τὴν προσοχήν σας εἰς τὰ λόγια μου αὐτά.»

Α'φησα τὸν Δημοσθένη σὰν τὴν κάργα νὰ φωνάζῃ,
Καὶ τ' ἀκροατήριόν του μ' ἔκστασιν νὰ τὸν κυττάζῃ.
Μὲ τὸν κλήτορά του νάσου κ' ἕνας Ὑπουργὸς ἐμπρός μου,
Τόσο πνεῦμα! τόσα φῶτα! ἐθαμβώθηκε τὸ φῶς μου.
Πᾶ! Πᾶ! Πᾶ! τί εὐτυχία! νὰ καὶ μία Ὑπουργίνα
Δι' αὐταῖς ταῖς λεπταῖς φλούδαις, δι' αὐτὰ τὰ καπελίνα,
Ε'λληνες μὲ τὰ τσαρούχια ξεσχισθήκαμεν στοὺς βάτους.
Τόσος ἵδρως, τόσο αἷμα, διὰ τρεῖς Εὐγενεστάτους!
('Αλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΑΗΔΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.
1833.

Τί πλῆξις! ἄλας ἡ ζωὴ νὰ εἶχε κἂν ὀλίγο!
Α'! Ἀ! Ἀ! Ἀ! τὸ στόμα μου τρεῖς πιθαμαῖς τ' ἀνοίγω...
Κάθε αὐγὴν ὁ ἥλιος τῆς χθεσινῆς ἡμέρας
Καὶ κάθε νύκτα οὐρανὸς μὲ τοὺς αὐτοὺς ἀστέρας!
Κάθε ἡμέρα τακτικὰ καθεὶς μὲ τ' ὡρολόγι
Νὰ ἐξυπνᾷ, νὰ τρώγῃ,
Καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἔντιμον σκοπὸν νὰ κοπιάζῃ!
Ω'! τί ζωὴ, καὶ πῶς κανεὶς νὰ μὴν ἀηδιάζῃ;

Ζῇς μόνος κι' ἀνεξάρτητος; Ἀπὸ τὴν πλῆξιν σκάνεις.
Λαμβάνεις ὑπουργήματα! τὴν ἀρετήν σου χάνεις.
Νυμφεύεσαι! Στὸ μέτωπον θὰ σὲ κεντᾷ ἡ μύγα.
Μὲ πόσους ἡ Σωσάνα σου θὰ παίζῃ τυφλομύγα;

Η' νέαις ποῦ μυρίσθηκαν πῶς ἀσκητὴς θὰ μείνῃς
Σὰν κάργαις πονηραῖς πετοῦν, ἀλλοῦ φωλιὰ γυρεύουν,
Κ' οἱ ποντικοὶ μερόνυκτα στὸ στρῶμά σου χωρεύουν.

Στὸ Ναύπλιον ὡς καὶ γυμνὴ καὶ φαλακρὰ ἡ φύσις.
Πῶς νὰ περάσῃς τῆς ζωῆς τὰς ὥρας τὰς ἀέργους;
Στὸ σπῆτι σου καθήμενος, κἂν ν' ἄκουες εἰδήσεις
Ο'λίγον περιέργους!

Ο' ἕνας τώρα ὑπουργὸς, καὶ ὕστερα ὁ ἄλλος.
Κ' ἐκεῖνος ὅπου ἔλειψε πολιτικὸς μεγάλος,
Μεγάλος καὶ παντάξιος κ' ἐκεῖνος ποῦ ἐμβῆκε!
Τῷ ὄντι, Ἐξοχώτατοι, καὶ θρόνος σᾶς ἀνῆκε!

Α'ς ἤθελαν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλοιώτικοι νὰ γένουν!
Διὰ ταῖς ἁμαρτίαις μου οἱ ἴδιοι ὅμως μένουν.
Πῶς νὰ τοὺς κάμῃς Σάτυραις; Αἱ ἴδιαι των κακίαι,
Τὰ ἴδια ἐλαττώματα, αἱ ἴδιαι μοχθηρίαι.
Ω' φίλοι μου, βαρύνομαι ὡς καὶ ν' ἀνοίξω χείλη
Καὶ νὰ σᾶς σατυρίσω.
Ο'ρκον σᾶς κάμνω, Ὑπουργοὶ πῶς καὶ νὰ σᾶς δροσίσω
Βαρύνομαι... καὶ ἀπορῶ πῶς πιάνω τὸ κονδύλι.

Χασμούρημα τὸ κάθε τί, ὡς κ' ἡ ἀθανασία·
Ο'πόταν δὲν αἰσθάνωμαι, τί θέλω Μαυσωλεῖα;
Η' ποίησις ὑπόληψιν μεγάλην ἂν μὲ δώσῃ,
Τί θέλω κατορθώσει·
Ζωὴν ἀθάνατον ζητῶν μ' ἐναρμονίους ἤχους,
Μὴ τάχα δὲν γηράσκω;
Μ' ἐνύσταξε κι' ὁ Παρνασὸς, καὶ τώρα γράφων στίχους,
Βεβαιωθῆτε χάσκω.

(Ὁ αὐτός.)

ΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.
1839.

Ο' φόρος ὁ κοινωτικὸς, οἱ φόροι τῶν δεκάτων,
Τοῦ χαρτοσήμου, τῆς βοσκῆς, τῶν ἐπιτηδευμάτων,
Ο' μεταβατικὸς στρατὸς, ἡ νεοσυλλεξία
Καὶ τὰ λοιπὰ, ἐπτώχυναν καὶ πόλεις καὶ χωρία.
Ο' χωρικὸς τῆς Ἤλιδος, τ' ἀροτρικά του ζεύγη
Πωλήσας, εἰς τὴν Ζάκυνθον καὶ τὴν Λευκάδα φεύγει.

Εἰσαγγελεῖς, οἱ τρέχοντες μὲ Τάγματα καὶ Λόχους,
Μὴ τοὺς ληστὰς διώκετε μὴ τοὺς λησταποδόχους!
Διώξατε Εἰσπράκτορας, Ταμίας καὶ Τελώνας,
Δημάρχους καὶ Διοικητὰς καὶ ἄλλους Ἁρπαγόνας!

Ἐστράγγισεν ὁ Δήμαρχος ἐκεῖνος ὁ γεννάδας
Δραχμὰς ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν πεντήντα χιλιάδας,
Καὶ μᾶς ἀφίνει μεταξὺ ἀστρώτων δρόμων ὅλους
Τὰς πτέρνας νὰ πληγόνωμεν εἰς πλίνθους καὶ τριβόλους.

Γνωρίζω ἕνα ἔντιμον Διοικητὴν τοῦ Κράτους·
Δὲν εἶχε τόπον νὰ ταφῇ τρεῖς πήχαις μῆκους, πλάτους·
Πλὴν σήμερον ἀγόρασε τοῦ Κίμωνος τοὺς κήπους,
Περνῶν τῆς τιμιότητος ὁ χρησμοδότης τρίπους.
Χθὲς ὅταν τοὺς ἱδρῶτάς του ἐσφόγγιζεν ἀσθμαίνων,
Καί, « Ζήτω! Ζήτω! » ἔκραζε μὲ τὰ παιδιὰ πηγαίνων,
Καταστιχάκι ἔπεσε τριῶν τεσσάρων φύλλων
Ἀπὸ τὸν ὑπομάσχαλον καστόρειόν του πῖλον.
Τὸ σημειωματάριον τοῦ ἥρωος φυλάττω,
Καὶ ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ νάτο.
« Κατάλογός μου ἀκριβὴς
» Τῆς χρονικῆς ἀπολαυῆς.
» Χιλίας ἀπὸ κτίρια, χιλίας ἀπὸ δρόμους.
» Χιλίας ἐκ συντροφιῶν μὲ τοὺς Ἀγορανόμους.
» Τρεῖς χιλιάδας ἑκατὸν ἐκ τῆς στρατολογίας·
» Τοσαύτας ἀπὸ τυχηράς, μικρὰς δωροδοκίας,
» Χιλίας ἴτεμ ἑκατὸν ἀπὸ ἐνοικιάσεις.
» Χιλίας ἐκ τῶν ληστειῶν, χιλίας ἀπὸ στάσεις.
» Ἓξ χιλιάδες τακτικαί,
» Ἀλλ' ἄγνωστοι καὶ μυστικαί,
» Ὁ ἔκτακτος κ' ἐκ περισσοῦ διδόμενος μισθός μου
» Ἀπὸ Δημάρχους δώδεκα τῆς Διοικήσεώς μου.
» Τὸ ὅλον, δόξαν ὁ Θεὸς νὰ ἔχῃ κ' εὐλογίας!
» Τρεῖς χιλιάδας δίπτηλα δραχμὰς τριακοσίας. »

Νὰ μάλαγμα Διοικητής! τῷ ὄντι ἀξιότης!
Πλὴν τ' ὄνομά του; Σιωπῶ.. εὑρέτε το —...

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Μενιππεία.)

ΑΙ ΕΓΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ.

Ἀπὸ τοῦ Νόμου βῆμα ἐν τὸν χάρακα ἐδγῆκες;
Ὁ ἄγρυπνος Εἰσαγγελεὺς παρὰ τοῖς Πρωτοδίκαις
Εἰς ἔγγραφον ἠμίκλαστον παπύρου λευκοτάτου
Αὐτὰ σὲ γράφει εὐγενῶς τὰ Κοραϊστινά του.

« Ἰδόντες τὴν ὑπ' ἀριθμὸν πεντήκοντα σελίδα
Προσβάλλουσαν ούσιωδῶς καὶ θρόνον καὶ πατρίδα,
Περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τὴν δημοσίαν τάξιν,
Αὐτὴν πρὸς ὄφελος κοινὸν ἐκδίδομεν τὴν Πρᾶξιν.

« Διότι ἀναφέρεται συχνὰ ἡ Καμαρίλλα
Εἰς τοῦ σοφοῦ σας ἄλλως πως συγγράμματος τὰ φύλλ
Κ' ἐκ τούτου κατὰ Παυαρὼν ἀμέσως πίπτει μῶμος,
Πλημμέλημα, ὁποῦ αὐτὸς ἐπρόβλεψεν ὁ Νόμος,
Καὶ ἐπειδὴ ὡς κάλλιστα ὁ Κῶδηξ ἐξηγεῖται,
Ἐκ τῶν πρὸς ξένους ὕβρεων τὸ ἔθνος δυσφημεῖται,
Κατὰ τὸ ἄρθρον εἰκοστὸν τῆς Διαδικασίας
Ἐμφανισθῆτε αὔριον ὀκτὼ πρὸ μεσημβρίας,
Καὶ σημειοῦμαι μ' ἀσπασμοὺς συνταγματικωτάτους
Ὁ τῶν Πλημμελειοδικῶν Εἰσαγγελεὺς τοῦ Κράτους. »

Εἰς τὸ Πινάκιον λοιπὸν ἡ δίκη σου ἐμβῆκε·
Νὰ καὶ ὁ βήχων Πρόεδρος! Νὰ καὶ οἱ Πρωτοδίκαι!
Ἀργὰ τοῦ Πραιτωρίου των διέρχονται τὰς θύρας·
Ὡς ἰσοῤῥόπους νὰ κρατοῦν τὰς πλάστιγγας εἰς χεῖρας,
Φοβοῦνται μὴ μὲ κίνησιν τοῦ σώματος μεγάλην
Ὑπὲρ τὸ πρέπον κλίνωσι τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην.

Τὸν κώδωνα ἐπέσεισεν ὁ Πρόεδρος βραδέως·
Ἰδοὺ ἀρχίζει ὁ ἀγών, καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως
Τὸ στόμα, χύνον ἀριθμοὺς καὶ παραγράφους νόμων,
Ἐκτείνει δίκτυα λεπτὰ καθ' ὅλον σου τὸν δρόμον·
Ἀπαραλλάκτως γόνιμον τὸ στόμα τῆς Ἀράχνης
Ἱστὸν ὑφαίνει δολερόν, λεπτότερον τῆς πάχνης,
Μεθ' ὥρας τρεῖς τὸν κατὰ σοῦ ἐπίλογόν του κλείων,
Τριῶν ἐτῶν φυλάκωσιν εἰς ἓν τῶν ὑπογείων
Ὡς πόρισμα τῆς τόσης του πολυμαθείας σύρει,
Μὲ χείλη ἀπὸ ζάχαριν καὶ ἀπὸ μέλι πλήρη.

Εἰς τὴν ἀπολογίαν του ἓξ μῆνας δαπανήσας,
Ὁ ῥήτωρ σου σηκώνεται τὴν σιωπήν του λύσας.
Τὸ στόμα τὸ ἀπύλωτον, ὁ εὐφραδὴς Πετσάλης
Μετὰ δεινότητος πολλῆς καὶ χάριτος μεγάλης
Καταβιβάζει ἐπὶ γῆς ἀστέρας καὶ ἡλίους,
Ἐπισωρεύει συγγραφεῖς δικανικοὺς χιλίους,
Κωδήκελα καὶ Νεαρά, Πανδέκτας δέκα τόμους,
Καὶ εἴκοσι Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων νόμους.
Εἰς τόσων λόγων εὔροιαν ὁ Πρόεδρος ἐσείσθη,
Τὴν φαλακράν του κεφαλὴν κινεῖ ὡς νὰ ἐπείσθη.
Ἐβγάλλει τὴν ἀπόφασιν τὴν προετοιμασμένην,
Καὶ εἰς εἱρκτήν, ἐκ τοῦ καιροῦ τῶν Βενετῶν σκαμμένην,
Μὲ χίλια «Σκεπτόμενοι, ἀκούσαντες» σὲ στέλλει
Νὰ στερηθῇς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ μισά σου μέλη.

Τιμῶ τὸν Πρωτοδικικὸν μεγάλως χαρακτῆρα.
Ἀλλ' ἡ τῆς καταχρήσεως καὶ ἀδικίας θύρα
Ἀνοίγεται εἰς τοὺς Κριτὰς ἀπὸ αὐτὸν τὸν Νόμον.
Ἀφ' οὗ ἐμπνέει πρὸς αὐτοὺς ἡ Ἐξουσία τρόμον
Καὶ νὰ τοὺς παύσῃ δύναται ἢ νὰ τοὺς μεταθέσῃ,
Πῶς ἀπὸ δούλους ὄστρακον ἐλεύθερον νὰ πέσῃ;
Προσμένουν συνεχεῖς μισθοὺς ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν,
Ἐπαίνους ἀπὸ τὴν κοινὴν τοῦ Ἔθνους δοξασίαν.

Τοὺς Ὑπουργοὺς φοβούμενοι, τὴν μίαν φυλακώνουν·
Εἰς τὸ κοινὸν ἐνδίδοντες, τὴν ἄλλην ἀθωώνουν·
Τώρα κτυποῦν στὸ πέταλον, καὶ τώρα εἰς τὸ νύχι.
Εὐδαίμων ὅστις τὰ ζυγὰ τοῦ κύβου ἐπιτύχῃ!

Εἶν' ἐξαιρέσεις χίλιαι, καὶ τὰς γνωρίζω πρῶτος.
Πλὴν ἂν κανεὶς Εἰσαγγελεὺς μ' ἐνήγαγεν εὐγλώττως,
Καὶ μ' ἔσυρεν εἰς τὸ ἁγνὸν καὶ ἄσπιλόν του Βῆμα,
Αὐτὰ ν' ἀκούσῃ ἔμελλεν ἀπὸ ἐμὲ τὸ θῦμα.
« Εἰσαγγελεῦ! ἡ κατ' ἐμοῦ τῆς Ἐξουσίας δίκη
Εἰς Ὁρκωτῶν Κριτήριον νὰ δικασθῇ ἀνήκει
Ἀπὸ πολίτας ἀγαθούς, ἐλευθερίας φίλους,
Καὶ ὄχι ἀπὸ μισθωτοὺς καὶ δούλους Ὑπαλλήλους. »

(Ὁ αὐτός.)

Ο ΑΣΧΗΜΟΣ.

Φεῦγα νὰ μὴ σὲ ἰδῶ.
Φεῦγα ἀπ' ἐμπρός μου.
Ὢ μοῦτρο φοβερό,
Σκιάχτρο τοῦ κόσμου.

Πιὰ μάνα ἦταν αὐτή,
Καὶ πιὸς πατέρας,
Ποῦ σ' ἔκαμαν νὰ βγῇς
Σὲ φῶς ἡμέρας;

Τόσο πολὺ κακὸ
Τόσο ψεγάδι,
Νὰ βρίσκεται ποτὲ
Σ' ὅλον τὸν Ἅδη!

Νὰ ἴδε, ἢ θὰ ἰδῇ
Τέρας κἀνένα
Ὁ ἥλιος πουθενὰ,
Ὡσὰν κ' ἐσένα!

Ὄχι γιατὶ μ' ὀργὴ
Ἡ ἴδια φύση,
Τὸ καλούπι σου εὐθὺς
Τὸ ἔχει τσακίσει.

(Γιάννης Βηλαρᾶς.)

Ο ΗΛΙΘΙΟΣ ΜΩΚΟΣ.

Πές με Μῶκο! στὴ ζωή σου,
Πῶς τὸ νιόθεις τὸ κορμί σου,
Ζωντανὸ κἀνένα πρᾶμα,
Ἢ τῆς τέχνης εἶσαι θᾶμα;
Ἀγαπῶντα νὰ τὸ ξεύρω,
Μόνε πῶς νὰ σοῦ τὸ εὕρω!
Δὲν μοῦ λεῖς τὴν ἀπορία;
Φίλος εἶμαι, τί ἔχεις χρεία;
Πέτρα εἶσαι; Λὲς κινιέσαι,
Μ' εἶσαι δένδρο; Μόνε ξιέσαι.
Ὄρνιο τάχα; θὰ πετοῦσες.
Μαϊμοῦ; δὲ θὰ μιλοῦσες.
Ἑρπετό; δὲν περπατοῦσες.
Κῆτος; θέλα κολυμβοῦσες.
Κτῆνος; μὸν ὀρθοποδίζεις.
Μέταλλο; ἅμ δὲν ἀχρήζεις.
Μὲ κἀνένα δὲν ταιριάζεις,
Καὶ ἀπ' ὅλα προσομιάζεις.

(Ὁ αὐτός.)

ΟΙ ΠΡΙΓΓΙΠΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ξώρισε τοὺς τίτλους ὅλους ἡ Τροιζὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα.
Ποῖος ὅμως τοὺς ἀφίνει;
Καὶ ἁπλοῦς πολίτης ποῖος καταδέχεται νὰ μείνῃ;
Τὸ πανέκλαμπρέ μου Πρίγγιψ ἔχει τόσην νοστιμάδα!
Ἐκλαμπρότητες ἐδῶ, Ἐκλαμπρότητες ἐκεῖ·
Ὅπου πᾶς μιὰ Ἐκλαμπρότης μὲ τὸ τρύπιο της βρακί.
Ὅπου κι' ἂν σταθῇ κανείς,
Νάσου κ' ἕνας εὐγενής.

Κάτω φέσια καὶ καπέλα! ἕνας Πρίγγιπας περνᾷ.
Τ' ἡγεμονικὸ ποῦ ἔχει!
Βλέπει ὅλους σὰν μυρμήγκια καὶ τὰ μάτια του σφαλνᾷ·
Ἀπ' τὴν μύτη του ἰδέτε ἡ εὐγένεια πῶς τρέχει·
Στὸ μανδύλι του φυσᾷ,
Ταμπακίζει, ξεροβήχει καὶ τὰ λόγια του μασᾷ.
Ἠμπορεῖ νὰ 'πῇ κανείς.
Πῶς δὲν εἶναι εὐγενής;

Ἄκουσε τὸν ἥρωά μας, ἄκουσέ τον πῶς λαλεῖ·
— Πῶς μισῶ τοὺς ἐντοπίους! Ἐξεπάρθηκαν πολύ.
Κὺρ ἐπάνω καὶ Κὺρ κάτω ξεφωνίζουν εἰς τ' αὐτί σου·
Κι' ἀπ' ἐμπρός σου κι' ἀπ' ὀπίσου.
Σὲ φιλεύουν μ' ἕνα κρύο Δημοκρατικὸ ΕΣΥ,
Αὔριο θὰ σὲ κεράσουν κ' εἰς τὸ καπηλιὸ κρασί.
Τί καλὸ νὰ ζῇ κανεὶς
Μὲ ἀνθρώπους ἀγενεῖς!

Εἶχε δίκιο νὰ φωνάζῃ ὁ Μπαρόνος ὁ γαμβρός μου,
Καὶ ὁ Πρίγγιψ ὁ υἱός μου,
Κι' ὁ πατέρας μου ὁ Κόντες, καὶ ἡ μάνα μ' ἡ Κοντέσσα,
Κ' ἡ γιαγιά μ' ἡ Πριγγιπέσσα

« Μὲ χωριάτιδες ἀνθρώπους πρόσεχε καλὰ μὴν 'μπλέξῃς.
« Ἀγενὴς καὶ ζῶο εἶναι, πρᾶγμα ἕνα, σὲ δυὸ λέξεις.
« Νὰ φυλάγεται κἀνεὶς ! »
« Ἀπ' ἀνθρώπους ἀγενεῖς ! »

Ἔγεινε χάριτι θείᾳ ἡ Ἑλλάς μας Βασιλεία·
Μὲ τοὺς Κύρ αὐτόχθονάς μας θὰ τὰ εἴχαμεν ἀχρεῖα. . .
Τώρα θἄχωμεν, ἐλπίζω, τὰ καλὰ τοῦ Παραδείσου,
Καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κροίσου.
Πριγγιπὰς ἐγὼ θὰ ἦμαι, Πρίγγιπας μὲ τρεῖς οὐραῖς,
Καὶ σὺ, Πριγγιπά μου φίλε, πρέσβυς ἑκατὸ φοραῖς.
Δὲν 'μπορεῖ νὰ 'πῇ κἀνεὶς,
Πῶς δὲν εἴμασθ' εὐγενεῖς.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

ΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
1836.

Η' Σάλπιγξ, εὐαγγελικὴ στοὺς λόγους καὶ στὸ ἦθος,
Περιπατοῦσα μὲ σταυρὸν κρεμάμενον στὸ στῆθος
Καὶ μὲ τὰ κομπολόγια τοῦ Ὄρους εἰς τὰς χεῖρας,
Κυττάζει μὲ χασμουρητὰ τὰς οὐρανίους θύρας.

Γραμματικὴν Λασκάρεως, Τετράτομον Πατοῦσα
Η' διδασκάλισσα Ἠὼς εἰς χεῖράς της κρατοῦσα,
Παντοῦ γυρεύει μαθητὰς, κἀνένα δὲν εὑρίσκει
Κι' ἀπ' τὰ πολλά της γράμματα, τῆς πείνας ἀποθνήσκει.

Ι'δοὺ κι' ὁ Ταχυδρόμος μας μὲ τ' ἀρτεσιανά του
Α'ρτιφανῆ πηγάδια καὶ μὲ τὸν Πειραιᾶ του·
Βαστάζει κηροψάλιδον εἰς τὴν σοφήν του χεῖρα
Κ' εἰς τὸ κεφάλι του φορεῖ κωνοειδῆ σβυστῆρα.

Ἡ Ἀθηνᾶ μας, Λιάπισσα μ' ἀμελημένον σῶμα,
Μὲ λερωμένον ἔνδυμα, μ' ἀπόλωτον τὸ στόμα,
Πολυλογοῦ, αὐθάδισσα καὶ ἄλλη Μπουμπουλίνα,
Μὲ ὕφος πατριωτικὸν μᾶς λέγει τοῦτα κεῖνα.
Πλὴν εἰς τὰς συγχισμένας της καὶ φράσεις καὶ ἰδέας
Τοῦ Ἄστρους μᾶς ἀνακαλεῖ καὶ τὰς πορτοκαλέας
Καὶ τοὺς ἐρημωμένους του καὶ σκιασμένους δρόμους,
Καθ' οὓς ἐσχεδιάζαμεν Συντάγματα καὶ νόμους.

Κουφότης, ἐπιφάνεια καὶ ἀστασία ὅλος
Καὶ ὡς συνήγορος γυρνῶν τὰς φράσεις του εὐκόλως,
Περιπλανᾶται ὁ Σωτὴρ ἀπ' ἓν εἰς ἄλλο μέρος
Σκορπίζων λέξεις ἠχηρὰς καὶ πάταγον ἀέρος.
Πολεμιστὴς ἀκούραστος, εἰς τὴν πυρὰν ἐμβαίνων
Μὲ ἵππον ἀπὸ σιδηροῦν πλέγματι σκεπασμένον,
Τρεῖς χρόνους ἀδιάκοπα μὲ ὑψωμένον δόρυ
Ὑπὲρ ψυχῆς του μάχεται καθὼς οἱ Σταυροφόροι.
Ἀγανακτεῖ καὶ μαίνεται Σωτὴρ ὁ πατριώτης,
Σωτὴρ ὁ φιλελεύθερος καὶ πάντα ἰδιώτης,
Τὸ Ὑπουργεῖον θεωρῶν καὶ ἀτελὲς καὶ κοῦφον,
Νὰ στέκεται μὲ κεφαλὴν σκυμμένην χωρὶς σκοῦφον. . .

(Ὁ αὐτός. Ἑλληνικὴ Μάστιγξ.)

ΗΡΩΪΚΟΚΩΜΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΦΑΝΑΡΙΩΤΗΣ.

Ω῏ Μοῦσαις, ὁποῦ ἔχετε ἀλλοπροσάλλους τρόπους,
Καὶ παραιτεῖτε γλήγορα τοὺς παλαιούς σας τόπους,
Καὶ ἀπὸ σᾶς ξεχάσθηκαν καὶ Πίνδοι, κ᾽ Ἑλικῶνες,
Καὶ τὴν Γραικίαν ἄμουσην πολλοὶ ἴδαν αἰῶνες,
Ω῏ Μοῦσαις! Γραικὸς φίλος σας δὲν ἔμεινε κανένας;
Καὶ πότε πλέον παίζετε ᾽ς ταῖς ἀμμουδιαῖς τῆς Σένας,
Πότε ᾽ς τὰ χείλη ψάλλετε τῆς σκυθρωπῆς Ταμίζας!
Ἐμπνεῦστε κ᾽ ἕνα λάτρην σας, βλαστὸν Γραικικῆς ῥίζας.
Κυρήξατε ᾽ς τὸν τωρινὸν πολύαθλον αἰῶνα,
Μιὰ Κοῦρκα, πῶς ἐκλέφθηκεν ἀπὸ τὸν ὀρνιθῶνα!
Μιὰ Κοῦρκα μεγαλώτατη, πουλὶ ἀπ᾽ τὴν Ἰνδίαν,
Μὲ πάχος δεκαδάκτυλον, μὲ κρέας ἀμβροσίαν.
Εἰπέτ᾽ ἐσεῖς, ποῦ εἴπατε τὰ πάθη τῆς Ἑλένης,
Τὰ πάθη καὶ τῆς Κοῦρκας μας τῆς καλαναθρεμμένης.
Ω῏ μεγαλόφωναις Θεαῖς, ἀδέλφια ᾽γαπημένα,
Ὁμήρους ἐδιδάξατε, διδάξατε κ᾽ ἐμένα.

Ὁ Βόσπορος, ᾽ποῦ σύνορα Δύσιν, κι᾽ Ἀσίαν ἔχει,
Κ᾽ ἐμπρὸς ἀπ᾽ τὸ Βυζάντιον ᾽ς τὴν Προποντίδα τρέχει,
Καὶ πότ᾽ ἐδῶ τὸ ῥέμα του, καὶ πότ᾽ ἐκεῖ γυρίζει,
Κι᾽ ἀγκῶνας, κι᾽ ἀκρωτήρια, καὶ κόρφους σχηματίζει·
Αὐτὸς ὁ καλὸς Βόσπορος δυὸ θάλασσαις ἑνώνει,
Καὶ μιὰ σειρὰ στὰ χείλη του χωριῶν τὸν στεφανώνει.
Πλὴν μεταξὺ στ᾽ ἀσύγκριτα χωριὰ τοῦ Καταστένου
Τὰ Θεραπειὰ ἔχουν βαθμὸν τὸν πρῶτον τοῦ ἐπαίνου.
Καθὼς ὅλαις αἱ εὔμορφαις μὲ τὰ χρυσᾶ μαλιά τους
Στολίζουν τ᾽ ἀλαβάστρινα κι᾽ ὡραῖα μέτωπά τους,

Ὁμοίως καὶ τῶν Θεραπειῶν τὸν κόρφον τριγυρίζουν
Ἄπειροι κῆποι κρεμαστοὶ, καὶ τὸν καταστολίζουν.

Ἐκεῖ ὡς καὶ οἱ κάτοικοι οἱ φίλοι Φαναριῶταις
Τὰ Θεραπειά τους τ' ἀγαποῦν σὰν Σπάρτης πατριώταις.
Καὶ μεταξύ τους ἄσπονδοι καὶ μὲ διαφωνίαν,
Στῶν Θεραπειῶν τὸν ἔπαινον φυλάττουν συμφωνίαν.
Ὁ τόπος ὅμως τῆς τρυφῆς, καὶ τῆς εὐδαιμονίας,
Φρικτὸν ἔγεινε στάδιον μεγάλης διχονοίας.

Εὑρίσκετ' ἕνας ἄρχοντας Λευκᾶς ὠνομασμένος,
Ἀπ' Οὐρανοκαταίβατο εἰς τὸ Φανάρι Γένος,
Πλούσιος, ἔχει ἀρμαθιαῖς γεραῖς ὁμολογίαις
Εἰς ἔγκριταις, ἀκίνδυναις, μεγάλαις ἐπαρχίαις.
Σημαντικὸς, καὶ ἔνδοξος, ψυχροὺς ποτὲ του λόγους
Ὁ Ἥρωας δὲν ἤκουσε ἀπὸ τοὺς φορολόγους!
Κ' ἐκείνου τὰ Περγαμηνὰ χαρτιὰ τῆς εὐγενείας
Ὑπάρχουν στὴν ἐνθύμησιν τῆς σκλάβας τοῦ Χωσσίας.
Ἠξεύρ' αὐτὴ τοῦ πάππου του τῶν πρακτικῶν τοὺς τόμους,
Πῶς ἔλαμψ' ὁ προπάππος του στοῦ Φαναριοῦ τοὺς δρόμους.
Αὐτὸς ἀφ' οὗ συνάθροισε τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κροίσου
Στῶν Φαναριώτων τὸ Περοῦ, στὸν Δούναβιν ὀπίσου,
Ὀπίσ' ἀπὸ τὸν Δούναβιν, ἐκεῖ 'ποῦ τὸ χρυσάφι
Χλωμιάζει τῶν ἡδονικῶν τὴν ὄψιν σὰν τὸ θειάφει,
Ἐγύρισε παμπλούσιος εἰς τὸ Φανάρι πλέον,
Κ' εἰς τὴν τρυφὴν σὰν Λούκουλλος τῶν παλαιῶν Ῥωμαίων,
Τὰ Θεραπειὰ προτίμησε διὰ νὰ κατοικήσῃ,
Κ' ἐκεῖ παντοῦ τὸ σῶμά του σὰν μύδι νὰ κολλήσῃ.
Καταφρονῶντας τὴν στρυφνὴν τοῦ κόσμου βασκανίαν,
Ἐπόμπευε τὰ πλούτη του καὶ τὴν εὐδαιμονίαν.
Πουρνὸ ἄλλα φορέματα, τὸ βράδυ φοροῦσ' ἄλλα.
Εἶχε καλπάκια ἄπειρα, γυαλιστερὰ μεγάλα.
Καὶ στοῦ Τομάζου πάντοτε πηγαίνωντας τὸν κῆπον,
Τὸν δοῦλον εἶχ' ὀπίσω του μ' ἕνα δεμάτι Πίπων.

Χαρτιὰ βαρύτατ' ἔπαιζε, στὰ τυχηρὰ παιγνίδια
Ἐ'τείναζε τὰ κίτρινα στὴν μέσην σὰν σκουπίδια.
Τὸν ἐφθονοῦσ' ἕνας ἐδῶ, ἐκεῖ ἔλεγεν ἄλλος,
» Νὰ τολμηρὸς Βρελανιστής, νὰ Ο'μπριστὴς μεγάλος. ! «

Αὐτὸς λοιπὸν ἕνα πουρνὸ στὸ βάθος τοῦ σπητιοῦ του
Ἐ'ξέταζε τοὺς θησαυροὺς τοῦ ῥουχικοῦ του πλούτου.
Κι' ἀφ' οὗ καὶ δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς τοὺς μέτρησε μονάχος,
Καὶ τῶν γουνῶν του τείναξε, καὶ δίπλωσε τὸ πάχος,
Φαιδρὸς, καταχαρούμενος, φορῶντας ἕνα ῥῆσσον,
Στὸ παραθύρι κάθησε, μὲ ὄγκον σὰν τὸν Κροῖσον,
Κ' ἐκεῖ συλλογιζόμενος τῶν ῥούχων του τὸ πλῆθος,
Καὶ τὸν καπνὸν τῆς Πίπας του ῥουφῶντας ὡς τὸ στῆθος,
Στὸν δρόμον ἴδεν ἔξαφνα ἕνα Κουρκῶν κοπάδι,
Ποῦ τ' ὄφερν' ἕνας χωρικὸς ἀπὸ τὸ Βελιγράδι.
Καθὼς τ' ἀνεμοστρόφιλο, ὁποῦ πνιγμὸν σαλπίζει,
Μὲ σύννεφα πυκνότατα τὸν οὐρανὸν μαυρίζει,
Κ' οἱ ναύταις τρέχουν, στέκονται μ' ἀπελπισίας τρόμον,
Κ' αἱ Κούρκαις ἀπαράλλαχτα ἐμαύρισαν τὸν δρόμον.

(Ἰάκωβος Ῥίζος Νερουλός. Κούρκα.)

ΤΑ ΗΘΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΦΑΝΑΡΙΩΤΩΝ.

Καθὼς στὴν Μαραθωνικὴν νικῶσα πεδιάδα
Παιάνιζεν ἐλεύθερη, κροτοῦσεν ἡ Ἑλλάδα,
Καθὼς θριάμβων σάλπιγγες ς' τὴν Ῥώμην ἀντηχοῦσαν,
Ὁ'πόταν οἱ Σκιπίωνες τὴν Ἀ'φρικὴν νικοῦσαν,
Ὁ'μοίως καὶ τῶν Θεραπειῶν ἡ μιὰ πλευρὰ, κ' ἡ ἄλλη,
Κ' ὁ κόρφος μέσ' ὁλόκληρος, κι' αὐτὸ τὸ περιγιάλι
Εὐθὺς ἀναστατώθηκαν, καὶ ὅλ' ἀντιβοοῦσαν
Δυὸ λέξαις: Κούρκα, καὶ Λουκᾶς παντοῦ ἠχολογοῦσαν,

Κ' ἡ φήμη ἡ ἀσθματικὴ στυφᾶ χαμογελῶσα,
Κι' ὡσὰν σχεδὸν μανιακὴ ἐδῶ κ' ἐκεῖ πετῶσα,
Σὰν Στέντορας χαλκόστηθος ἐμεγαλοφωνοῦσε,
Καὶ τοῦ Λουκᾶ τὸν θρίαμβον παντοῦ διαλαλοῦσε·
Τὴν κάθε μιὰ δὲ λέξιν της εὐθὺς ἀκούγωντάς την
Χίλιαις ἠχὼ τὴν ἅρπαζαν, τριπλασιάζωντάς την.
Καὶ οἱ καλοὶ Θεραπευανοὶ, οἱ μὲν ζευγαρωμένοι,
Ἐμπρὸς ς' τὰ περιγιάλια τους συστρέφονταν σκυμμένοι,
Οἱ δὲ πηγαινοέρχονταν ἀπ' τοῦ Λουκᾶ τὸ σπῆτι,
Καὶ ἵδρον ὅλη ἔσταζεν ἡ πονηρή τους μύτη·
Ἄλλοι δὲ πάλιν σοβαροὶ, ἀπ' τὰ παράθυρά τους,
Ὡσὰν κανόνια ἔστηναν τὰ τηλεσκόπιά τους,
Αὐτὰ τὰ ἐφευρήματα τῶν μαύρων Ἐριννύων,
Τοὺς σιγανοὺς ἐξεταστὰς τῶν ξένων μυστηρίων!

Ὅλα λοιπὸν τὰ Θεραπειὰ εἰς τέτοιον βρασμὸν ἦσαν,
Εἰς τέτοιαν φοβερώτατην ἀνησυχίας λύσσαν.
Οἱ δοῦλοι ὅμως τοῦ Λουκᾶ, ὅπου τὴν τέχνην ἔχουν,
Στὸν ὕπνου τὸν φουσκόφθαλμον, καὶ ς' τὸ φαγὶ νὰ τρέχουν,
Εὐθὺς 'ποῦ ἴδαν τοῦ Λουκᾶ τὸν φοβερὸν ἀγῶνα,
Τὸν ζῆλον, καὶ τὴν πρόνοιαν διὰ τὸν ὀρνιθῶνα,
Ἀπ' τὴν χαράν τους ἄφησαν κοινῶς τὴν ὀκνηρίαν
Καὶ μ' ὅσην ὁ συνερισμὸς ἐμπνέει προθυμίαν
Ἕνας τὸν ἄλλον ἔπασχε νὰ τὸν παραγκωνίσῃ,
Νὰ τρέξῃ ς' τὸν αὐθέντην του, νὰ τὸν ὑπερετήσῃ.
Ἄλλος σηκώνει τὸν μοχλὸν τῆς θύρας τὸν συρμένον,
Κ' ἐμβάζει τὸν αὐθέντην του κουρκοτριγυρισμένον,
Καὶ ἄλλος, ἠλεκτρόστομον ἁρπάζων μίαν Πίπαν
Παστρεύει τὴν καπνιστικὴν, καὶ τὴν λεπτήν της τρύπαν.

Ὡς τόσον ς' τῆς ὑποδοχῆς τὴν τόσην ποικιλίαν
Ἐνθουσιάσθηκ' ὁ Λουκᾶς ἀπ' τὴν κενοδοξίαν,
Καὶ τότ' ἐπάνω ς' τὸν ἀφρὸν τῶν ἁπαλῶν στρωμάτων,
Ἀφρὸν, τὸ μόνο στήριγμα τῶν μαλακῶν σωμάτων,

Ξαπλόνωντας τὰ τρυφερά, καὶ τ' ἄνευρά του μέλη,
Τὰ χέρια, τὸ κεφάλι του, ταῖς πλάταις του, τὰ σκέλη,
Καὶ τ' ὤχ τὸ ξεκουραστικὸ πέντε φοραῖς φυσῶντας,
Καὶ τῆς τρυφῆς τὴν σιωπὴν δυὼ ὥραις σιωπῶντας,
Συνῆλθεν ἀπ τὴν κούρασιν, καὶ ἀπ' τὸν πολὺν ἀγῶνα
Κι' ἀφοῦ ἀνασηκώθηκε στὸν δεξιὸν ἀγκῶνα,
Τοὺς δούλους μέσα ἔκραξε, καὶ βλέπων εἰς τὴν στέγη
Αὐτὰ μὲ ὕφος ζωηρὸ ἀρχίνησε νὰ λέγῃ·
« Ποτὲ τόσον δὲν ἔτυχε τὸ αἷμά μου ν' ἀνάψῃ,
» Μήτ' ὅταν ς' τὴν ἐπιγραφὴν ὁ Φώτης μ' εἶχε γράψει
» Τὸ σοβαρὸ π α ν ε υ τ υ χ ῶ ς, ἀντὶς τ ὸ ε ὐ δ α ι μ ό ν ω ς,
» Μήτ' ὅταν ἐμνημόνευσεν ὁ πρώην Ἐλασσῶνος
» Ἐμένα τὸν Ποστέλνικο κατόπ' ἀπ' τὸν Γεωργάκη,
» Ἐμένα τέτοιον ἄρχοντα κατόπ' ἀπ' ἀρχοντάκι,
» Καὶ πάλιν ὅταν πρόπεραι ς τὰ Ψωμαθειὰ ς τὸν δρόμον,
» Μὲ χτύπησ' ἕνας ἄγριος Ὀθωμανὸς ς' τὸν ὦμον,
» Κι' ὡσὰν νὰ τὸν χαιρέτησα γιὰ νὰ εὐχαριστήσω,
» Σ' ταῖς λάσπαις τὸ καλπάκι μου τινάχθηκ' ἀπὸ πίσω.
» Καὶ μόλον 'ποῦ δὲν ἔχασα τὴν σοβαρότητά μου,
» Πλὴν ἕνας ράφτης τόλμησε, καὶ γέλασε μπροστά μου.
» Τότε μ' αὐτὸν ἐθύμωσα τὸν ράφτη τὸν αὐθάδη,
» Ὥστ' ἐνθυμούμουν τὴν γροθιὰν, κ' ἐκεῖνον ὡς τὸ βράδυ,
» Μὲ ὅλον τοῦτο σήμερα μιὰ φλογερὴ πληθῶρα
» Θυμοῦ νὰ τρέμω μ' ἔκαμε, κι ἀκόμη τρέμ' ὡς τώρα.
» Ἂν δίδετ' ὁ ἀνόητος ὁ πάμφτωχος Πετράκης,
» Αὐτὸς, 'ποῦ παρασίτευε ς' τὸ σπῆτί μου πολλάκις,
» Εἰς τόσην ματαιότητα καὶ ἔπαρσιν νὰ φθάσῃ,
» Ὥστε τὴν πλέον εὔμορφη τὴν Κεύρκα ν' ἀγοράσῃ. »

Αὐτὰ ὁ Λουκᾶς λέγωντας ἀπ' τὸν πολὺν θυμόν του
Ἐπρίσθηκαν αἱ φλέβαις του εἰς τὸν παχὺν λαιμόν του,
Ἐλύθηκ' ἀπ' τὴν μέσην του τὸ ἁπαλὸ ζωνάρι,
Ζαρώζηκαν τὰ γένειά του καὶ γίνηκαν κουβάρι.

Οἱ κρόταφοί του φούσκωσαν, αἱ τρίχες τῶν φρυδιῶν του
Πρισμέναις μισοσκέπαζαν ταῖς κόραις τῶν ματιῶν του.
Καθὼς ὅταν ἐκστράτευσε μ' ἕναν λαὸν ἀνδρεῖον
Ὁ Ἕλληνας Ἀλέξανδρος ς' τὸν βάρβαρον Δαρεῖον,
Ταῖς τρομεραῖς του φάλαγγαις ταῖς ἐδημηγοροῦσε,
Κ' εὐθὺς ταῖς ἐνθουσίαζε, καὶ τοὺς ἐχθροὺς νικοῦσε,
Τὴν ἴδιαν καὶ σφοδρότερην ς' τοὺς δούλους του ἀνδρείαν
Τότ' ἐπροξένησ' ὁ Λουκᾶς μὲ τὴν δημηγορίαν.

(Ὁ αὐτός.)

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ.

1832.

Γύρισεν ἡ ἄνοιξίς μας, καὶ μ' αὐτὴν μαζὺ γυρνᾷ
Ἡ γλυκειὰ Ἐλευθερία στῆς Ἑλλάδος τὰ βουνά.
« Κάτω κάτω οἱ Ναπαῖοι, καὶ τὸ Σύνταγμα νὰ ζῇ! »
Ἀντηχοῦν βουνὰ καὶ κάμποι,
Ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἄνοιξιν μαζὺ
Ἡ Ἑλλὰς γελᾷ καὶ λάμπει.
Στὸ στρατόπεδο τοῦ Ἄργους, ξαπλωμένος στὰ λουλούδια,
Μυρωδάτα κρασιὰ πίνω μὲ γλυκὰ γλυκὰ τραγούδια.
Τερερέμ, ταρά, τατά!
Τί χαρά! τοῦ Κὺρ Περσύκα τὰ κρασάκια εἶν' αὐτά.

Δὲν φοβοῦμαι τὰ Καστέλια καὶ μερόνυκτα μπορῶ
Σὲ δακτυλιδένια μέση τὸ σπαθί μου νὰ φορῶ.
Εὐκαιρόνω στὸν ἀέρα τὸ τουφέκι μου, σὰν θέλω,
Χωρὶς νάβγῃ ἔμπροσθά μου ἕνα Νάπικο καπέλο.
Τραγουδῶ στοὺς δρόμους μέσα « Σύνταγμα! Ἐλευθερία »
Καὶ στὸ νύχι μου τὸ γράφω τί θὰ πῇ Ἀστυνομία.
Ἀπ' ἐμπρός μου ἂν περάσῃ κάμμιὰ νόστιμη γυναῖκα,
Σύνταγμα! ποῦ πᾷς, τὴν λέγω; Σύνταγμα, τὴν λέγω στέκα·

Τερερὲμ, ταρὰ, τατά!
Η' καλή σου φιλινάδα, Νάπα μου, σὲ χαιρετᾷ.

Οἱ διαβόλοι! μ' εἶχαν κλείσει σὲ κατώγι ἀποκάτου,
Κ' ἔμοιαζα σὰν τὸ μερμήγκι στὴν στενόχωρη φωλιά του.
Ε'σπασα τὰ σίδερά μου καὶ τινάχθηκα στὰ δάση,
Σὰν λιοντάρι ὅπου φεύγει ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ καφάσι.
Τὸν Δεκέμβρη πῆρα μέρος εἰς τοῦ Ἄργους τὸ τουφέκι,
Καὶ στοῦ Νάπα τὸ κεφάλι βρόντησε τ' ἀστροπελέκι.
Τὰ ψαλιδοκέρια πῆραν τοῦ Ναυπλιοῦ εὐθὺς τὸν δρόμον
Κ' ἔφυγαν χωρὶς παπούτσια μὲ τὸ πάπλωμα στὸν ὦμον.
Τερερὲμ, ταρὰ, τατά!
Ε'φυγε κι' ὁ Κὺρ Σπηλιάδης μὲ τὰ μοῦτρα κρεμαστά.

Α'π' ἐκεῖ στὴν Περαχώρα ἐτεινάχθηκα σὰν βέλι.
Ε'τρεχαν σὰν τοὺς ἀνέμους οἱ Καπετανοῖοι ὅλοι.
Ε'τρεχα κ' ἐγὼ μαζύ τους, καὶ χωρὶς τσαρούχι νἄχω,
Ε'πετοῦσα σὰν τὸ φίδι, ἀπὸ ἕνα σ' ἄλλον βράχο.
Εἰς τὰ Μέγαρα ἐμπῆκα μὲ σπαθὶ φωτιαῖς γεμάτο,
Καὶ στὰ τείχη τῆς Κορίνθου ἦλθα μ' ἄλογο βαρβάτο.
Φωτιὰ πάνου... Φωτιὰ κάτου... Νὰ πιστόλαις... Νὰ μαχαίρια...
Τὰ παπούτσια τὸν Κὺρ Νάπα τὰ ἐδώκαμε στὰ χέρια.
Τερερὲμ, ταρὰ, τατά!
Μπῆκα μέρα μεσημέρι στὸ Ἀνάπλι πηδηκτά.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΥ Θ. ΓΡΙΒΑ,

Η

Ο ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ.

Ἔφθασεν ἡ ὀλεθρία ἡ δικάσιμος ἡμέρα,
Κι' ἄρχισε νὰ μὲ μυρίζῃ μήπως δὲν τὰ βγάλλω πέρα.
Μάρτυρας κατὰ τοῦ Γρίβα δὲν ἠμπόρεσα νὰ εὕρω,
Κι' ἀπ' ἐδῶ νὰ τὰ πρυμνίσω μὲ τί πρόφασιν δὲν ξεύρω.
Ἄλλο πλέον δὲν μὲ μένει παρὰ ἡ παραίτησίς μου
Καὶ εἰς γράμματα μεγάλα Η ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΗΣΙΣ ΜΟΥ.
—Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ἔχω ἔγγραφα μιὰ στίβα.
Ἔχω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι' ἀργγομέντα ὅσα θέλω.
Πλὴν ἀντίο! . . . τὰ καπνίζω καὶ σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο . . . .

Νὰ ὁ Λέων τῶν Μεγάρων! Νὰ ἐμβαίνει χωρὶς τρόμον,
Μὲ τὴν χαίτην σηκωμένην καὶ χυμένην εἰς τὸν ὦμον·
Στὸ Κριτήριον ἐμβαίνει, καὶ νομίζεις πῶς μ' αὐτὸν
Ἐξ ἐμβαίνουν χιλιάδες φοβερῶν Ῥουμελιωτῶν.
Νὰ αἱ χίλιαί του νίκαι! Νὰ τὰ Μέγαρα ἐμπρός μου!
Τρέμω . . . χάνεται ὁ νοῦς μου . . . τρέμω . . . σβύνεται τὸ φῶς μου,
—Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ἔχω ἔγγραφα μιὰ στίβα·
Ἔχω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι' ἀργγομέντα ὅσα θέλω·
Πλὴν ἀντίο! . . . τὰ καπνίζω καὶ σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο . . .

Ὁμιλεῖ, ἐν ᾧ τὸν κάμνει ἐξετάσεις ὁ Κριτής·
« Εἶμ' ὁ Γρίβας, καὶ σᾶς λέγει ἀρκετὰ τὸ ὄνομά μου·
» Ἐρωτᾶτέ με τί μάχαις κέρδισα ἐκ γενετῆς,
» Τί πληγαῖς στὰ κόκκαλά μου,

« Δὶ αὐτὰ νὰ σᾶς λαλήσω καταδέχομαι Κριταί !
« Πλὴν διὰ ὅσα συκοφάνται μὲ κατηγοροῦν, ποτέ.
—Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ἔχω ἔγγραφα μιὰ στίβα·
Ε῎χω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι᾿ ἀργγομέντα ὅσα θέλω·
Πλὴν ἀντίο!.. τὰ καπνίζω, καὶ σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο...

Ἐξακολουθεῖ· ἀκοῦτε! « Ἐὰν ἤμουν δολοφόνος,
« Σᾶς ἐφόνευα στὸ Ναύπλι, ὅταν δὲν ἐμβῆκα μόνος·
« Ἀλλὰ ἕνα μόνον εἶχα κ᾿ ἔχω πάντοτε σκοπὸν,
« Τὸ νὰ μ᾿ ἔχῃ στρατηγόν της ἡ θεὰ Ἐλευθερία.
« Κριταὶ, ὅρκον μὲ ζητεῖτε; Σᾶς ὁρκίζομαι λοιπὸν,
« Ὅτι ἔσωσα τὸ Ἔθνος στῆς Κορίνθου τὰ πεδία. »
—Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ἔχω ἔγγραφα μιὰ στίβα·
Ε῎χω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι᾿ ἀργγομέντα ὅσα θέλω·
Πλὴν ἀντίο!... τὰ καπνίζω, καὶ σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο...

Ο῾ Συνήγορός του νάτος! ἄρχισε νὰ ῥητορεύῃ...
Τὸ ἀκροατήριόν του ὡσὰν πέλαγος σαλεύει,
Κυματίζει καὶ γογγύζει·
Μίαν μίαν τὰς καρδίας ὁ ἀντίζηλος κερδίζει·
Αἱ φωναὶ του ἀντηχοῦσι· τὸ θηρίον θὰ μᾶς φάγῃ·
Α᾿δελφοί, θὰ μᾶς σφυρίζουν· ἡ δουλιά μας κακὰ πάγει.
—Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ε῎χω ἔγγραφα μιὰ στίβα·
Ε῎χω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι᾿ ἀργγομέντα ὅσα θέλω·
Πλὴν ἀντίο!... τὰ καπνίζω καὶ σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο..!

Ε᾿σιώπησεν ἐκεῖνος· πλὴν καθεὶς Κριτὴς στὸ χέρι
Λευκὴν ψῆφον, ὑπὲρ Γρίβα ἐξ ἁμαρτιῶν μου φέρει.

Ἀθωώθη «Ζήτω! Ζήτω!» οἱ ἐλεύθεροι φωνάζουν,
Καὶ μὲ δάκρυα οἱ φίλοι κι' ὁ λαὸς τὸν ἀγκαλιάζουν.
Τὸ ἐπρόλεγεν ὁ Σοῦτσος κ' ἔψαλλε μὲ τὸ ποτήρι·
«Ἀπ' τὴν φυλακὴν θὰ ἔβγῃ· τρίκα τράκα, τίρι λίρι!»
— Δικασταί! κατὰ τοῦ Γρίβα
Ἔχω ἔγγραφα μιὰ στίβα·
Ἔχω πρόβαις καὶ ῥαγγιόναις κι' ἀργγομέντα ὅσα θέλω·
Πλὴν ἀντίο!... τὰ καπνίζω μὲ γροθιαῖς εἰς τὸ καπέλο...

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΚΟΥΡΚΑΣ.

Μ' ὄρεξιν νόθην τὸ σαθρὸ στομάχι του κεντῶσα,
Καὶ ταῖς φλουροσκορπίστριαις παλάμαις του τρυπῶσα,
Ἡ Ἀσωτία ἔφυγε· ὁ δὲ Λουκᾶς τρεχάτος,
Στὸν δρόμον ἐκαταίβηκεν ἀπὸ φλωριὰ γεμάτος.
Τοῦ ἀνθρωπίνου ὅμως νοῦ, ὢ δύναμις μεγάλη!
Αὐτὸς με τὴν μαγείαν του τὴν φύσιν μεταβάλλει.
Τὴν γῆν τὴν κάμνει πλεύσιμον, τὴν θάλασσαν γαιώνει,
Κ' εἰς τῶν πουλιῶν τὸ στάδιον τὸν ἄνθρωπον ὑψώνει.
Ματαίως θέλουν τὰ πουλιὰ ἐλεύθερα νὰ μένουν,
Καὶ τὸν ἀέρα σχίζοντα 'ς τὰ σύννεφ' ἀναβαίνουν,
Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ς' τὴν γῆν τὰ καταιβάζει,
Χερσαῖα τὰ μεταποιεῖ, καὶ τὰ ἐξουσιάζει.

Ἕνα σκυφτὸ, κι' ἀδύνατο ς' τὸν δρόμον γεροντάκι
Κρατῶντας εἰς τὸ χέρι του λεπτότατο ῥαβδάκι
Κουρκῶν κοπάδι ἔφερνε κατὰ τὸ θέλημά του,
Κ' ἐκείναις ὑπετάσσοντο εἰς ἕνα σφύριγμά του.
Καθὼς ὁ δοῦλος τοὺς σκληροὺς τυράννους ὑπομένει,
Εἰς τὴν σφαγήν του σέρνεται, καὶ πάλιν σιωπαίνει,

Κ' αἱ κοῦρκαις ἀπαράλλαχτα ἡ μιὰ κοντὰ ς' τὴν ἄλλην
Σ' τὸν ὄλεθρόν τους πήγαιναν μ' ὑποταγὴν μεγάλην,
Καὶ κέχριοῦ σκαλίζοντας σπηριά, ἀλησμονοῦσαν,
Ὅτ' οἱ πατέρες των ψηλὰ ἕνα καιρὸν πετοῦσαν.
Ταθὼς ταῖς εἶδεν ὁ Λουκᾶς, εὐθὺς ἄλλος ἐξ ἄλλου,
Πὸ στόμ' ἀμέσως ἔλυσε ἑνὸς πουγγειοῦ μεγάλου,
Κουγγί, ὁποῦ ς' τὸν ἦχόν του τὸν λιγυρὸν ἐκεῖνον
Τὰ μέλη δὲν συγκρίνονται τῶν μουσικῶν Σειρήνων,
Πουγγί, ὁποῦ τ' ἀκοίμητα χρυσόπλεχτά του μάτια
Τῶν θεατῶν ταῖς ὅρασαις τραβοῦσαν σὰν πλεμάτια·
Τέτοιο πουγγὶ ὁ ἄρχοντας ς' τὸ χέρι του κρατῶντας,
Καὶ τὸ καλπάκι του στραβὰ τὸ θολωτὸ φορῶντας,
Ἄπειραις Κούρκαις ἄρχησε μονάχος νὰ διαλέγῃ,
Κι' Ἀττικισμοὺς τοῦ Φαναριοῦ εἰς τὸν βοσκὸν νὰ λέγῃ.
Ὁ χωρικὸς δὲν ἔνοιωσε τὴν γλῶσσαν τοῦ Πολίτη,
Πλὴν τοῦ παγγλώσσου χρυσαφιοῦ, καὶ τοῦ κοσμοπολίτη
Νοῶντας τὴν διάλεκτον ς' ταῖς Κούρκαις του σφυρίζει,
Καὶ μιὰ ς' αὐταῖς τὰ μάτια του, μιὰ στὸν Λουκᾶν γυρίζει.

Ποτὲ μὲ τόσην ἔπαρσιν ὁ Τοῦρκος δὲν προβάλλει
Σ' τὴν ἀγορὰν τὰ πωλητὰ τῆς Σιρκασσίας κάλλη,
Μὲ ὅσον τῦφον ὁ βοσκὸς μὲ τῦφον χωρικόν του
Ἀράδιαζε διαλέγωντας τὸ ἄνθος τῶν Κουρκῶν του.
Ξι' αὐτὸς μὲν ταῖς ἐδιάλεγε, ὁ δὲ Λουκᾶς πληρώνει,
Κι' ἀκόμι φλωριὰ βλέπωντας εἰς τὸ πουγγὶ θυμώνει,
Πλὴν πλεονέκτης ἔτυχεν ὁ χωρικὸς μας γέρος,
Παντοῦ εἶναι, ὡς φαίνεται, τοῦ χρυσαφιοῦ ὁ ἔρως.
Λοιπὸν καὶ περισσότερα ζητῶντας νὰ κερδήσῃ,
Εἰς τὸν Λουκᾶν ἐτόλμησεν αὐτὰ νὰ ὁμιλήσῃ.

« Μιὰ κούρκα εἶχα ἄρχωντα, χρυσέ μου, νὰ σὲ δώσω,
« Πλὴν ἄλλος τώρα πρόλαβε, καὶ τὴν ἐπῆρ' ὡς τόσο,
« Μιὰ κούρκα σὲ πληροφορῶ ξεχωριστὴ ς' τὰ κάλλη·
« Δὲν εἶναι παρομοία της καὶ δευτέρη της ἄλλη.

« Όταν τὸν κύκλον τῆς οὐρᾶς τὸν πλουμιστὸν ἁπλώνῃ,
« Δὲν ἔχ' αὐτὴ διαφορὰν κᾀμμιὰν ἀπὸ παγῶνι. »

Καθὼς τὸ ῥέμα τοῦ νεροῦ ὁρμητικ' ὅταν τρέχῃ,
Κι' ὁ μυλωνᾶς νερόμυλον ἐκεῖ μὲ τέχνην ἔχῃ,
Τότ' ὁ τροχὸς τῆς μηχανῆς ἐν ἀκαρεῖ γυρίζει,
Καὶ φουσκαλίδες τοῦ νεροῦ τιναχτικὰ σκορπίζει,
Ἔτσι κ' ἡ γλῶσσα τοῦ Λουκᾶ δὲν ἔστεκε, γυρνοῦσε,
Κι' ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα του ἐδῶ κ' ἐκεῖ σκορποῦσε.
Τὴν Κούρκα ποιὸς ἀγόρασε; βοσκέ, μαρτύρησέ με,
Ἕνα φλωρὶ ἂν σ' ἔδωσε, τριάντα ζήτησέ με.
Καὶ πῶς! τὴν εὐμορφότερην ἐκεῖνος νὰ κρατήσῃ;
Καὶ εἰς ἐμένα τὸ λοιπὸν τὰ σκύβαλα ν' ἀφήσῃ;
Ἀφοῦ τόσαις ἀγόρασα, ἐγὼ θὰ προτιμοῦμαι,
Δὲν ἀδικοῦμαι εὔκολα, καὶ δὲν καταπατοῦμαι.
Αὐτὰ ἐφώναζ' ὁ Λουκᾶς, κι' ὁ δρόμος ἀντηχοῦσε,
Καὶ ὁ βοσκὸς ἀπ' τὴν χαρὰ τὴν ἄκραν του πετοῦσε.
Πολλάκις καὶ βασίλεια, μιὰ σύμπτωσις πραγμάτων,
Γίνετ' αἰτία νὰ χαθοῦν ἀπ' τὴν κορφὴν ς' τὸν πάτον.
Δὲν φέρνουν μῆνες δώδεκα τὰ ὅσα φέρν' ἡ ὥρα,
Τὸ ἴδιο ἀκολούθησε ς' τὸ δρᾶμα τοῦτο τώρα.
Ἕνας ἐκεῖ Θεραπειανὸς, κ' ἐκεῖνος ἀπὸ γένος,
Πτωχὸς, πλὴν ς' τὸ τραπέζι του καλοσυνειθισμένος,
Γυμνὸς χωρὶς κεφάλαια, χωρὶς περιουσίαν,
Πλὴν στολισμένος μὲ λαμπρὴν ἀρχοντικὴν ἀξίαν,
Καὶ μέσα στὸ κεφάλι του τὸ ἐλπιδοτροφεῖον,
Σκευῶν, καὶ ῥούχων κύριος, καὶ παλατιῶν πλουσίων,
Κ' ἐπακουμβῶντας πάντοτε εἰς τὴν εὐγένειά του,
Καὶ ζῶντας μὲ τὸ σήμερα, καὶ μὲ τὰ δανεικά του,
Αὐτὸς μὲ ἕνα δανεικὸ φλωρὶ εἶχε προλάβῃ,
Καὶ τῶν Κουρκῶν τὸν Φοίνικα ὁ φίλος εἶχε λάβῃ.

Καὶ νά! καθὼς ἐφάνηκε, ὅτι αὐτὸς τὴν ἔχει,
Ἀμέσως ἐναντίον του μ' ὀργὴν ὁ Λουκᾶς τρέχει.

Σὰν ἕνας πρέσβυς βλέποντας, ὅτ' ἡ αὐλὴ ἡ ξένη,
Ζητεῖ ς' τὸν ἡγεμόνα του ἐπίβουλη νὰ γένῃ,
Πότε φωνάζει ς' τ' ἄδικο, καὶ πότε φοβερίζει,
Καὶ τῶν ἀρχείων λακτιστὰ τὸ ἔδαφος κλονίζει,
Ἔτσ' ὁ θυμὸς καὶ τοῦ Λουκᾶ ἦτον σχεδὸν μανία,
Ὥστε ὁ ἄλλος τρόμαξε, καὶ ὅλος μιὰ δειλία,
Λησμόνησε καὶ Κώδηκας εὐθὺς τῆς εὐγενείας,
Καὶ λόγους τῆς ἀξίας του, καὶ τῆς φιλοτιμίας,
Κ' εὐθὺς παραζαλίσθηκε ἀπ' τοῦ Λουκᾶ τοὺς κρότους.
Φοβοῦντ' οἱ πρῶτοι ἄσωτοι, τιμοῦν τοὺς νῦν ἀσώτους.
Καὶ τρομασμένος τὸ λοιπὸν τὸ εἶναί του προδίδει,
Καὶ ς' τὸν Λουκᾶ τὴν Κούρκαν του παραχωρῶντας δίδει.

('Ιάκωβος 'Ρίζος, Νερουλός. Κούρκα.)

ΤΟ ΦΑΝΑΡΙΩΤΙΚΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ.

Ἀφοῦ οἱ δοῦλοι τοῦ Λουκᾶ τὴν τολμηρὴν κοιλιά τους
Τὴν γέμισαν μὲ τ' ἄνιφτα τὰ δέκα δακτυλά τους,
Καὶ τὸ τραπέζι σπρώχνωντας μὲ τὸ φαγὶ ς' τὸ στόμα,
Ἐτάνισαν τὰ μέλη τους εἰς τὸ στενό τους στρῶμα,
Τότ' ὁ Μορφέας ς' τὰ νωθρὰ παχύδερμά τους μάτια
Ἀμέσως κατεστίβαξε πολλὰ μάκων δεμάτια,
Σὰν ὅταν μιὰ βαρύκροτη σφοδρὴ ἀνεμοζάλη
Τὰ κύματ' ἀλλεπάλληλα χτυπᾷ ς' τὸ περιγιάλι,
Κι' αὐτὰ ς' τῶν βράχων μὲ ὁρμὴν γλυστροῦν ταῖς χαραμάδαις,
Κι' ὀπίσω πάλιν σέρνονται, κι' ἀφίνουν ταῖς σπιλάδαις,
Σ' αὐταῖς δὲ ταῖς παλίῤῥοιαις δὲν ξεύρω, πῶς μουγγρίζουν,
Καὶ ἕνα ἦχον τραγανὸν μουρμουριστὰ τενίζουν,
Ἔτζι καὶ ὅλοι τοῦ Λουκᾶ οἱ δοῦλοι σὰν τοὺς κάτους
Τὸν ἴδιον ἦχον ἅρμοζαν μὲ τὰ ῥουχαλιτά τους.
Ὁ ἕνας μὲν διὰ πασῶν, ὁ ἄλλος δὲ ὑπάτην,
Καὶ ἄλλος μουσονίζωντας κρατοῦσε παρυπάτην.

Ἀλλ' αἱ φροντίδες αἱ πολλαῖς, τοῦ στομαχιοῦ οἱ πόνοι
Κατακεντοῦσαν τὸν Λουκᾶ ς' τὸ ἁπαλὸ σενδόνι.
Κ' εἰς ἕνα στρῶμα μαλακὸ τὸ βάθος του μιὰ πῆχη,
Ἀνήσυχος δὲν ἔπαυε μὲ γογγυτὰ νὰ βήχη.
Πότ' ἀπ' ἐδῶ τὸ σῶμά του, πότ' ἀπ' ἐκεῖ γυρνοῦσε,
Καὶ τὸν Μορφέα βοηθὸν ματαίως προσκαλοῦσε.
Τότ' ἠμπορεῖ ὁ πλούσιος νὰ κοιμηθῇ μιὰν ὥραν,
Ὁπόταν φάγῃ ὄπιον ἢ ἔχει μανδραγόραν.
Μόλις ἐπρόφθασ' ὁ Λουκᾶς ἀπ' ταῖς ποδιαῖς ν' ἁρπάξῃ
Τὸν ὕπνον ποῦ τὸν ἔφευγε, καὶ τότε νὰ νυστάξῃ,
Τότε ὁπόταν ἄρχησε τὸ λυκαυγὲς τοῦ ἄστρου
Νὰ στρώνῃ τὸν Ὁρίζοντα μὲ πλάκαις ἀλαβάστρου
Ὁπόταν κι' ὁ πολύγαμος ὁ πετεινὸς ὀργῶντας,
Καὶ τὸν γυναικωνίτην του εἰς τὴν τρυφὴν ξυπνῶντας
Ἀρχίνησε τὸ σύνθημα τῆς ἡδονῆς νὰ κράζῃ,
Κι' ἀκούραστος ταῖς ὄρνιθαις μιὰν μιὰν νὰ μεταλλάζῃ.
Τότ' ὁ Λουκᾶς ἐσφάλιξε σχεδὸν τὰ βλέφαρά του,
Κ' ἐξεναντίας ξύπνησεν ἡ ἐπιστάτισσά του.
Πέρνει μὲ ὕφος τὰ χονδρὰ κλειδιὰ τῶν ἀποθήκων,
Σὰν νὰ κρατοῦσε τ' ἅγια κλειδιὰ τῶν Ποντιφίκων,
Καὶ ς' τὰ κρεββάτια τριγυρνᾷ τῶν δούλων, καὶ τοὺς κράζει,
Καὶ ἔργον ς' τὸν καθένα τους ξεχωριστὸ προστάζει.
Ἐγέρασα ς' τ' ἀρχοντικά, ποτὲ μου τέτοιους δούλους
Δὲν ἴδα τόσον ὀκνηρούς, αὐθάδεις, ἐπιβούλους!
Πότε λοιπὸν θὰ ψουνισθοῦν ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι,
Κρασιά, πάγοι, γλυκύσματα, γυαλιὰ γεμάτα ῥόμι;
Καὶ πότε τόση ψαρική; καὶ τὰ κυνήγια πότε;
Ὤ!!! ς' τὸν λαιμόν σας νὰ σταθῇ τόσο φαγί, 'ποῦ τρῶτε.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα λέγουσα τοὺς δούλους ἐξυπνοῦσε,
Καὶ τὸ κεφάλι της στυφὴ τὸ φαλακρὸ κινοῦσε.
Κ' ἡ ψευτικὴ πλεξούδα της καρπὸς κεφαλῆς νέας
Σὰν λοφιὰ ἐσείετο τῆς περικεφαλαίας.

Λοιπὸν τὸ πανώφορι τους χτυπῶντας εἰς τὸν ὦμον,
Α'λλοι ἄλλου ἄλλον εὐθὺς ἐπῆραν τότε δρόμον.
Φυλακώμενος δ' ὁ Λουκᾶς εἰς σκοτεινὸν κοιτῶνα,
Κοιτῶνας, ὁποῦ δὲν ψηφᾶ τὸν χιονιστὴν χειμῶνα.
Εἰς τὸν κοιτῶνα τότ' αὐτὸν ἑρμητικὰ κλεισμένος,
Καὶ μ' ὅλα τὰ παράσημα τοῦ ὕπνου προικισμένος,
Ε'πρεπ' ἐκεῖ νὰ κοιμηθῇ σὰν τὸν Ἐπιμενίδη,
Αὐτὸν, ποῦ ὁ Λαέρτιος σοφὸν μᾶς παραδίδει.
Α'λλ' οἱ σπασμοὶ τοῦ στομαχιοῦ ξυπνῶντάς τον μὲ βίαν,
Τρεῖς ὥρας δὲν τὸν ἄφησαν νὰ λάβῃ ἡσυχίαν.
Καὶ παίγνιον τῶν ἀηδῶν κι' ἀΰπνων του στρωμάτων,
Σπρώχνει τὸ βάρος τῶν τριπλῶν χρυσῶν του παπλω-
μάτων,
Ε'να κουδοῦνι ἔπιασε, ποῦ εἶχ' ἐκεῖ κοντά του,
Κ' ἐσήμανε μὲ τ' ὄργανο αὐτὸ, τὸ ξύπνημά του.
Οἱ δὲ εὐθὺς ποῦ ἄκουσαν τοῦ κουδουνιοῦ τὸν χτύπον,
Ο' ἐπιστάτης δηλαδὴ τῶν πολυτίμων Πίπων,
Καὶ ὁ κλειδοῦχος τοῦ Καφφὲ, καὶ ὁ τῶν γλυκυσμάτων
Κι' ὁ καταστιχοφύλακας μαζὺ τῶν ἐνδυμάτων,
Εἰς τὸν κοιτῶνα ἔτρεξαν, κ' ἐμβῆκαν κατὰ τάξιν,
Διὰ νὰ βάλλουν τοῦ Λουκᾶ ταῖς προσταγαῖς εἰς πρᾶξιν,
Τρώγει γλυκὸ, καὶ τὸ ποτὸ τῆς Ἀραβίας πίνει,
Καὶ πίπαις ἀλλεπάλληλαις ῥουφῶντας καταπίνει.
Ὕστερα στράφηκε, κι' αὐτὰ ς' ἐκείνους εἶπε πάλιν.
« Ἠξεύρετ', ὅτι σήμερα πανήγυριν μεγάλην
« Εἰς τὴν τιμὴν τῆς Κούρκας μου ἐδῶ θὰ συγκροτήσω,
« Καὶ ἐποχὴν τῆς δόξης μου ς' τὰ Θεραπειὰ θ' ἀφήσω; »

Τὸ εἶπε, κ' ἐσηκώθηκε, καὶ ἄρχησε ν' ἀλλάζῃ,
Καὶ γούναις τρεῖς βαθύμαλλαις ς' τὴν ῥάχην νὰ στιβάζῃ·
Ο' ὡροδείχτης βήματα ἑξῆντα εἶχε κάμῃ,
Κι' ἀκόμ' ὁ Λουκᾶς ἄλλαζε, καὶ δὲν εἶχ' ἀποκάμῃ.
Α'ριστα ὅλα γίνονται μὲ τὴν ἀργοπορίαν.
Αὐτὸ κ' ἐκεῖνος ἔκαμε εἰς τὴν ἐνδυμασίαν.

Ὅθεν ἐβγῆκε πλουμιστὸς μὲ ροῦχα τῆς Ἰνδίας,
Μὲ ζῶα τρία τέσσερα τῆς ἄσπρης Σιβηρίας.
Κ' ἐσήκωνε, ὦ δύναμις τῆς ἕξεως μεγάλη!
Ἕνα καλπάκι σήκωνε ἐπάνω ς' τὸ κεφάλι,
Καλπάκι, ὅπου ὅμοιον μὲ Περσικὴν Τιάραν·
Περνοῦσε ς' τὴν βαρύτητα τὴν πατρικὴν κατάραν.
Μὲ τέτοιο τιαρόσχημο Βουχαρικὸ καλπάκι
Τῷ ὄντι ἄξιζ' ὁ Λουκᾶς νὰ τὸν δουλεύ' ἡ Θράκη.
Καὶ μόλις ς' τῆς ὑποδοχῆς τὸν θάλαμον ἐμβαίνει,
Κ' ἐγέμισαν τὸ σπῆτί του πολλοὶ προσκαλεσμένοι.
Τότε Λουκᾶ ἡ δόξα σου εἰς τὴν ἀκμήν της ἦτον!
Τότε ς' τὸ μέσον τῶν πολλῶν τοῦ Φαναριοῦ Προκρίτων
Ἐπόμπευσες τὰ ροῦχά σου, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν,
Κι' αὐτοὶ ὅλοι σ' ἐθαύμασαν μὲ ἄκραν ἀπορίαν.
Καθὼς ὅταν ὁ πρώτιστος τῆς Μελπομένης φίλος
Φιλοσοφοῦσε ς' τὴν σκηνὴν ὁ τραγῳδὸς Αἰσχύλος,
Κ' ἐκεῖν' ἡ Μοῦσα ἡ Θεὰ αὐτοῦ τοῦ Ἀθηναίου
Περίγραψε ς' τὸ θέατρον τὸ ἦθος τοῦ δικαίου,
Τότ' οἱ περίφημοι Γραικοὶ τῶν παλαιῶν αἰώνων,
Ἐγύρισαν τὰ μάτια τους ς' τὸν Ἀριστείδην μόνον.
Ἔτσι κ' ἐπάνω ς' τὸν Λουκᾶν τὸν λαμπροφορεμένον
Τὰ μάτια ὅλων στράφηκαν τῶν τότε καλεσμένων.
Κι' ὁ θαυμαστός τους σύντροφος μὲ τὴν πολυλογίαν
Κολάκευε τοῦ τρυφηλοῦ Λουκᾶ τὴν φιλαυτίαν.

(Ὁ αὐτός. Κούρκα.)

ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ο ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΡΙΕΖΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ ΚΑΙ ΠΥΡΠΟΛΙΣΤΑΙ ΤΟΥ ΕΝ ΠΟΡΩ ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ.

1832.

Τὰ παράλια τοῦ Πόρου ἡ πανσέληνος φωτίζει,
Καὶ ἀστέρων χιλιάδας εἰς τὸ κῦμα σχηματίζει.
Τοῦ ὁρίζοντος αἱ λάμψεις εἰς τὴν θάλασσαν πλανῶνται,
Εἰς τὰ γαλανὰ νερά της γαλανοὶ ἀντανακλῶνται
Τ' οὐρανοῦ οἱ χρυσοὶ θόλοι,
Καὶ θαῤῥεῖς ὅτ' εἶναι δύο οὐρανοὶ ἀκτινοβόλοι.

Τί σιωπηλὴ ἑσπέρα! δὲν ἀκούεις κτύπον ἄλλον
Παρὰ μόνον τοῦ πελάγους τὸν κυματισμὸν καὶ σάλον...
Δὲν ἀκούω βαρεῖς ἤχους; εἰς ἀνθόδροσο χορτάρι,
Ρύακος μουρμουροτρέχει καθαρὸ μαργαριτάρι;

Ἑκατὸν σκιαὶ Ὑδραίων κολοσσαῖαι ταξειδεύουν
Ὑπὸ τῆς νυκτὸς τὸ σκότος,
Καὶ ἀκούεται μακρόθεν τῶν βημάτων των ὁ κρότος·
Παρομοίως εἰς τὸν Πίνδον ὑψηλὰ πεύκη σαλεύουν
Αἱ μακραὶ δὲ κορυφαί των, ὅταν ἄνεμοι τὰς κλίνουν,
Συριγμοὺς καὶ σκιὰς χύνουν.

Περιτρέχων τὴν Ἑλλάδα, μεταξὺ τῶν ἐρειπίων
Σ' ἔτυχε νὰ εὕρῃς, ξένε! εἰς τὴν κόνιν τῶν μνημείων
Κεφαλὴν ποτὲ ἀρχαίαν;
Εἰς αὐτήν, τὸν Πραξιτέλην καὶ τὸν Λύσιππον θαυμάζεις.
Ἀριστούργημα τὸ κάλλος τὴν εὑρίσκεις· τὴν κυττάζεις
Μ' ἔκστασιν πάντοτε νέαν.

Εἰς τὸν Κριεζῆν ὁμοίως τύπους καλλονῆς ἀρχαίους
Ὡραιότητα εὑρίσκεις τῶν καιρῶν τοῦ Περικλέους.

Εἰς τὸν Ναύσταθμον ἐμβαίνει, ὅπου ὅπλον τυραννίας
Εἶν' εἰς χεῖρας Κερκυραίων ἢ ἐν γῇ ἐλευθερίας
Πολυδάπανα κτισθεῖσα γιγαντώδης μας τριήρης.
Εἰς τὸν Πόρον καθημένη μὲ δεσμὰ βαρέα πλήρης,
Τὰ νεφόλευκα πτερά της ἑτοιμάζεται ν' ἀνοίξῃ,
Κ' εἰς τὸ αἷμα τῶν Ὑδραίων, τοὺς δεσμοὺς ἡμῶν νὰ πνίξῃ.

Μὲ τὸ ξίφος γυμνωμένον ἀναβαίνει... τὴν ἁρπάζει
Τὸν λαὸν τῆς Καλαυρείας εἰς τὰ ὅπλα προσκαλεῖ.
Τῆς ἐλευθερίας σάλπιγξ ἠχεῖ πάλιν καὶ φωνάζει,
Καὶ παιᾶνας ἐλευθέρους ἡ Ἠχὼ ἀντιλαλεῖ.

Ἦλθαν ἦλθαν εἰς τὸν Πόρον οἱ Πινῶτσαι οἱ Σαχῖναι.
Ἦλθ' ἡ Ὕδρα... πῶς βραδύνει ὁ Μιαούλης της νὰ φθάσῃ;
Ἦλθαν, Ζάκαι καὶ Πιπίνοι· ὁ Μιαούλης της ποῦ εἶναι;
Ἀπὸ τ' ἄντρου τοῦ Αἰόλου εἰς πλατάνων μακρὰ δάση
Πρὶν ὁρμήσῃ ὁ Βορέας,
Πολλοὶ ἄνεμοι ἐβγαίνουν, καὶ κατόπιν, τῶν ἀνέμων
Ἔρχεται ὁ βασιλέας,
Καὶ τὸν βλέπ' ἡ φύσις ὅλη, καὶ ὁ κόσμος ὅλος τρέμων.

Εἰς τὸ δίκροτον ὁ γίγας, συναγωνιστὴς ἀνέβη
Τοῦ μεγάλου Κριεζῆ.
Ἡ Ἑλλὰς δὲ, εἰς τὴν πρῶραν μ' αὐτοὺς κάθηται μαζὺ,
Καὶ μ' αὐτοὺς συγκινδυνεύει.

Τὸν Μιαούλην ἡ ναῦς βλέπει καὶ κινεῖται καὶ σαλεύει,
Τὰ πτερά της ὅλ' ἀνοίγει, τὸν αὐθέντην της γνωρίζει,
Καὶ ὡς ἵππος λευκοχαίτης χρεμετίζει καὶ ἀφρίζει,
Κ' εἰς τὰ κύματα χορεύει...

Οὐρανέ! μακρὰν δὲν βλέπω μέγα δάσος καταρτίων,
Μέγα σύννεφον ἱστίων;
Κατὰ τοῦ Μιαούλη φέρων κεραυνοὺς καὶ τρικυμίας
Ἔρχεται ὁ μέγας στόλος τοῦ Μονάρχου τῆς Ῥωσσίας·

Ὁ Μιαούλης τοὺς πρωτίστους συμπολίτας του συλλέγει
Κ' ἐν τῷ μέσω των ὁ γέρων μὲ φωνὴν βροντώδη λέγει.
« Ἐπὶ κεφαλῆς ὁπόταν καὶ λαῶν καὶ βασιλέων
» Ἐπλημμύρησε τῆς Μόσχας τὰς ὁδοὺς ὁ Ναπολέων,
» Δαυλοὺς φέροντες οἱ Ῥῶσσοι ἄναψαν τὴν Μόσχαν ὅλην,
» Καὶ μετέβαλαν εἰς Αἴτνην ἐρυθρόφλογην τὴν πόλιν.
» Ὁ κατακτητὴς τοῦ κόσμου ἐλυτρώθηκε φυγὼν
» Ἀπὸ θάλασσαν φλογῶν
» Μὲ ὀφρῦς ἡμικαυμένας, μὲ πυρίφλεκτον χιτῶνα
» Καὶ ἡ δόξα του ἐτάφη εἰς τὴν Σκυθικὴν χιόνα. »
Σιωπὴ παντοῦ μεγάλη.
Κατηφεῖς τριγύρω στέκουν ναῦται, ναύκληροι, καὶ ἄλλοι.
Ἀποκρίνεται ὁ Ἥρως Κριεζῆς, εἰς χεῖρας φέρων
Ἀναμμένον τὸν δαυλόν.
« Οἱ πατέρες ἡμῶν πόλεις καὶ ὀστᾶ νεκρῶν πατέρων,
» Μέλη τέκνων ἀπαλῶν
» Καὶ γυναῖκας καὶ μητέρας ἔδωκαν πυρὸς θυσίαν
» Διὰ τὴν Ἐλευθερίαν.
» Καὶ ἡμεῖς ἀψύχων ξύλων φειδωλοὶ πῶς! δειλιῶμεν,
» Τὰ πτερὰ τοῦ Κερκυραίου στακτωμένα νὰ ἰδῶμεν! »

Ἄναψε τὸ πῦρ... ἐξαίφνης γῆ καὶ θάλασσα σαλεύει,
Νέφος δέ τι πυκνωμένον εἰς τὰ νέφη ταξειδεύει
Μ' ἀστραπὰς καὶ μὲ πατάγους,
Καὶ τὸν δίσκον τοῦ ἡλίου μὲ τὰς πτέρυγάς του κρύπτει
Καὶ μ' ἀγκύρας φλογισμένας κ' ἐρυθρὰς κεραυνοπίπτει
Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πελάγους.
(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ἡρωελεγεῖα.)

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ.

Δυστυχία εἰς τὸ γένος! μετὰ τόσας μας θυσίας
Καὶ σφαγὰς κ' αἰχμαλωσίας,
Δυστυχία! ἦλθε ξένος καὶ τὰς δάφνας μας θερίζει·
Εἰς γῆν, ὅπου αἵματός μας καταῤῥάκτης πλημμυρίζει,
Ἔγινεν ὁ ξένος Ἕλλην, κ' ἔμεινεν ὁ Ἕλλην ξένος.
Δυστυχία εἰς τὸ γένος!

Δυστυχεῖς! εἰς τὴν πατρίδα εἴμεθα χωρὶς πατρίδα,
Καὶ χωρὶς χαρὰν κ' ἐλπίδα.
Πλοῦτον, δύναμιν καὶ δόξαν, δικαιώματα καὶ φῶτα,
Ὅλα τ' ἀγαθὰ τὰ πρῶτα,
Μᾶς τὰ στέρησαν δεσπόται, ἄγνωστοι καὶ πάντῃ νέοι,
Καὶ ὁ Ἕλλην τῆς Ἑλλάδος τὸν ἀέρα ν' ἀναπνέῃ
Οὔτ' αὐτὸν δὲν ἠμπορεῖ.
Ἀποθνήσκει;... τάφου πέτραν ἡ πατρίς του τὸν στερεῖ.

Αὐτὸς, ὅστις ῥιγοτρέμει καὶ χωρὶς σχεδὸν χιτῶνα
Κοίτεται εἰς τῆς εἱρκτῆς του τὸν ὑγρόψυχρον κοιτῶνα,
Τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἀθλητὴς αὐτὸς καὶ μάρτυς,
Εἶν' ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης!
Ἴδεν εἰς τὴν φυλακὴν του
Καὶ τὴν Σπαρτιατικὴν του
Γενειάδα ἐν τῷ μέσῳ τῶν δημίων αὐξηνθεῖσαν,
Καὶ τὴν κεφαλὴν του ἴδεν ἀπὸ θλίψεις λευκανθεῖσαν.

Δέσμιος ὁ γίγας γέρων ὅταν μεταξὺ τοῦ σκότους
Περιφέρεται... κι' ἀκούῃς τῶν ἀλύσων του τοὺς κρότους,
Καὶ τ' ὠχρὸν καὶ γηραλέον μέτωπόν του διακρίνῃς
Εἰς τὸ φέγγος τῆς σελήνης,
Βλέπεις φάντασμα ἐμπρός σου ὅ,που ἄφησε τὸ μνῆμα,
Κ' εἰς τὸ μνῆμα ἐπιστρέφει τὸ κλονούμενόν του βῆμα.

Νέος ἄλλοτε εἰς Σπάρτην μ' ᾄσματα ἐλευθερίας
Τεσσαράκοντα αἰῶνας ἐξυπνοῦσε κοιμωμένους,
Κ' εἰς τὰς παραλίας τρέχων τῆς ὡραίας Ἰταλίας,
Ἔκραξε τὸν Βονοπάρτην πρὸς βοήθειαν τοῦ γένους.
Ὁ Τιτὰν τῶν Γάλλων τότε πρὸς τὴν Αἴγυπτον κυττάζων,
Σέσωστρις, εἰς τ' ὄχημά του ἔζευγε τοὺς βασιλεῖς.
Ἀετός, εἰς ὄνυχάς του διαδήματα βαστάζων,
Ἔτρεχε μέχρις ἐσχάτων Δύσεως, Ἀνατολῆς...

Τοῦ Μεσολογγίου ὅταν παρετάττετο ἡ πόλις
Κατὰ τῆς Τουρκίας ὅλης,
Μὲ Ζαήμας καὶ μὲ Λόντους, μὲ τοῦ Ἔθνους τοὺς προμάχους,
Γέρων ἔτρεξε περάσας δάση, θάλασσαν καὶ βράχους,
Καὶ τῆς Αἰτωλίας ἴδε τὸν βροντώδη ποταμὸν
Ῥοδοπόρφυρ' ἀπὸ αἷμα νὰ σκορπίζῃ τὰ νερά του,
Κι' ἀντὶ λίθων καὶ κορμῶν,
Κεφαλὰς ἐχθρῶν κομμένας νὰ κυλᾷ στὰ ῥεύματά του.

Πρῶτος ὅλων τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν δόξαν εἰς τὸ γένος,
Ἀφ' οὗ ἤρχησεν τοῦ ἔθνους ὁ ἀγὼν ὁ δοξασμένος,
Πλήρωσε κάθε μας νίκην μ' αἵματός του σταλαγμούς,
Καὶ τὴν πλήρωσεν ὁ γέρων μ' ἀδακρύτους ὀφθαλμούς.

Νεκροὶ κεῖνται μὲ στεφάνους ἀπὸ αἵματα βρεγμένους,
Ὁ γενναῖος Κυριακούλης, ὁ Ἠλίας ὁ μεγάλος,
Εἰς τὰ δύο σύνορά μας, δύο πρόμαχοι τοῦ γένους,
Εἰς τὴν Ἤπειρον ὁ ἕνας, εἰς τὴν Εὔβοιαν ὁ ἄλλος.

Κατεπάτησεν ὁ ἵππος τῆς Αἰγύπτου τὴν Ἑλλάδα;
Ἄτρομος ὁ Ἰωάννης μ' ἄτρομον τὸν ἴδε βλέμμα.
Πρῶτος ἔτρεξε, καὶ πρῶτος ἔβρεξε τὴν πεδιάδα
Μὲ τὸ ἱερόν του αἷμα....

Ἀλυσόδετος τῆς Σπάρτης ὁ Στρατάρχης ἐκοιμᾶτο
Μ' ὄμματα μισοκλεισμένα καὶ μὲ κόμην ἄνω κάτω,

Πότε ἅπλονε τὸ χέρι, πότε πίσω τὸ γυρνοῦσε.
Τῶν τριάντα συγγενῶν του αἱ ψυχ' αἱ ἀποθανοῦσαι,
Κάτωχραι κ' αἱματωμέναι γύρω του εἰς τ' ὄνειρόν του
Ἔζωναν τὸν κράββατόν του.

Ἐδῶ, χαίρουσα ἡ μία εἰς τῆς σάλπιγγος τὸν κρότον,
Εἶχ' ὡς τρόπαιά της γύρω, στρατὸν Τούρκων αἰχμαλώτων.
Ἔδειχνε τοῦ Νεοκάστρου μὲ τὸν δάκτυλον τὰ τείχη,
Περιπάτει; ὄπισθέν της νίκης τύμπανον ἀντήχει.
Μὲ χρυσαφωτὰς πλεξίδας, μὲ τὸ μέτωπον στεμμένον
Ἀπ' τοῦ Βαλτεσιοῦ τὰ ῥόδα,
Ἄλλη κατ' ἐχθρῶν ἐκίνα καὶ μὲ βλέμμ' ἀνδρειωμένον
Καὶ μὲ θαῤῥαλέον πόδα.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Ἐλεγεῖα.)

ΤΟ ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ.

Εἰς παρατάξεις νεκρικὰς, καὶ εἰς λειψάνων θέας
Θεέ! εἰς πόσας κλαυθμηρὰς καὶ σκέψεις καὶ ἰδέας
Εὑρίσκεται ἡ ἀσθενὴς ψυχή μας βυθισμένη!
Ποία χαρὰ καὶ ἡδονὴ τοῦ βίου διαμένει;
Ποία ἰσχὺς ἀκράδαντος; Ἀμάραντον τί κάλλος;
Καὶ ποία δόξα στερεά;
Ὅλα μὴ ὄντα καὶ μικρά· ὁ θάνατος μεγάλος
Καὶ μόνος ὤν, καὶ μὴ σκιά!

Ἰδὲ τοῦ Καποδίστρια τὴν νεκρικὴν σινδόνην,
Κ' ἐγγύθεν κύτταξε, θνητὲ, τὴν τέφραν καὶ τὴν κόνιν,
Ἐξ ἧς οἰκοδομήθημεν.
Ποῦ εἴμεθα; . . . ποῦ τρέχομεν; . . . ποῦ τέλος καταν-
τῶμεν; . . .

Καὶ διατί γεννήθημεν;
Ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ λείψανον ἐλᾶτε νὰ ἰδῶμεν.
Καὶ ποῖος ὁ ὑπήκοος, καὶ ποῖος ὁ δεσπότης,
Καὶ τίς ὁ Βασιλεὺς τῆς γῆς, καὶ τίς ὁ ἰδιώτης.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος! ἐπὶ τῆς γῆς φαινόμενος,
Ὡς ἄνθος μαραινόμενος,
Μὲ ῥάκος σαβανόνεται,
Μὲ χῶμα παραχόνεται,
Κλαιόμενος, θρηνούμενος
Καὶ τέλος λησμονούμενος!..

Ποῦ εἶναι, Καποδίστρια, ἡ τόση σου λαμπρότης;
Ὢ κόσμου ματαιότης!
Ὀστᾶ γυμνὰ ἡ δόξα σου, ὁ νοῦς σου, ἡ ἰσχύς σου,
Αἱ πλάναι σου, κ' αἱ μάταιαι μελέται τῆς ζωῆς σου.

Δὲν σὲ εἶχα κολακεύσει καὶ δυνάμενον καὶ ζῶντα·
Δύναμαι, νὰ σ' ἐξυβρίσω δυστυχῆ, ἀποθανόντα;
Ὄχι· πλὴν τῆς ἀληθείας ἄγγελος καὶ σαλπιστὴς
Εἶναι πάντοτε ὁ μέγας κ' ἐμπνευσμένος ποιητής.
Πλὴν μαθήματα μεγάλα ἡ θανὴ παντὸς τυράννου
Εἰς τὴν γῆν παρουσιάζει,
Κ' εἰς αὐτὸν ἀντὶ νὰ χύνῃ θυμιάματα λιβάνου,
Αὐστηρῶς ἡ ἀνθρωπότης χρεωστεῖ νὰ τὸν δικάζῃ.

Τὸ βουνὸν τῆς Ἑλβετίας, ὅθεν βλέπει τοὺς αἰῶνας
Καθημένους εἰς χιόνας,
Εἶχεν ἡ Ἐλευθερία πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων
Ὡς ἀπόρθητόν της θρόνον.

Λάτρης σὺ τῆς τυραννίας ἔτρεξες εἰς τὸν ναόν της,
Καὶ ἀρώματα νὰ καίῃς, ἤρχισες εἰς τὸν βωμόν της.
Ἡ Θεὰ ἐξηπατήθη καὶ σὲ εἶπεν. « ὁ λαός μου
« Σὲ φωνάζει· τρέξε· γίνου ἀρχηγός του καὶ υἱός μου. »

Εἰς γῆν ἦλθες ὅπου ζῶσι Βότσαροι καὶ Λεωνίδαι,
Καραΐσκοι Μιλτιάδαι, Ὑψηλάνται Ἀριστεῖδαι,
Εἰς παντοτεινὴν εἰρήνην κ' εἰς παντοτεινὴν τιμήν·
Ὅπου κάθε βουνοῦ πέτρα, κάθε βράχος καὶ λιμὴν
Ἔγινε βωμὸς ἢ τάφος τῆς Ἐλευθερίας μόνης·
Ὅπου κάθε αὖρα φέρει ἑνὸς Ἥρωος τὰς κόνεις.
Ὅπου, ὅσῃ τὰς ἀκτάς μας θάλασσα κι' ἂν τριγυρίζῃ
Ἕν μας ὄνομα μεγάλο, μίαν νίκην μουρμουρίζει.

Ἦλθες Σύ, καὶ κληρονόμος τῶν χυθέντων μας αἱμάτων,
Τῶν χυθέντων μας ἱδρώτων,
Ἔγινες καταδιώκτης ἀρετῆς, δικαιωμάτων,
Ἱκανότητος καὶ φώτων.

Ἀπὸ τὴν Ἐλευθερίαν υἱοθετηθεὶς γενναίως,
Ἐπεχείρησες τὰ σπλάγχνα τῆς μητρός σου νὰ σπαράξῃς,
Καὶ ἡ μήτηρ σου βιαίως
Σ' ἔσφαξε πριχοῦ τὴν σφάξῃς.

Κατεφρόνεις ἡμᾶς ὅλους, δὲν ἐγνώριζες κανένα,
Ἔζησες εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὰ ὄμματα κλεισμένα.
Τ' ἄνοιξε τοῦ κεραυνοῦ σου ἡ μεγάλη βροντὴ μόνον,
Καὶ μᾶς εἶδες, εἰς τὸν τάφον καταβὰς ἀπὸ τὸν θρόνον.

Πῶς σ' ἐφάνη τοῦ θανάτου ἡ φρικώδης ἀστραπή;
Καὶ τὸ εὔγλωττόν σου στόμα ἔφθασέ τι νὰ εἰπῇ;
Μετανοίας βλέμμα ἦτον τὸ ὑστερινόν σου βλέμμα
Ἢ θερμῆς ὀργῆς καὶ μίσους;
Ἔκλεισες τὸν θολωμένον ὀφθαλμόν σου εἰς τὸ αἷμα,
Βλέπων τ' οὐρανοῦ τὸ ὕψος, ἢ τοῦ ᾅδου τὰς ἀβύσσους;

Ἐκ τῶν τόσων σου φυλάκων ποῖος τώρα σὲ φυλάττει;
Χθὲς τὴν νύκτα ἐκοιμᾶσο εἰς πολύχρυσο παλάτι,
Τώρα σ' ἔρημον ναόν,
Κ' εἰς αὐτὸν νὰ μένῃς τρέμεις μοναχὸς μὲ τὸν Θεόν!

Ω' νεκρέ! τ' ὠχρόν σου χέρι,
Τῶν σφαγῶν τῶν ἐμφυλίων κρατεῖ ἔτι τὸ μαχαίρι!
Διὰ σὲ νεκρὸν ἀκόμη, τόσοι φόνοι καὶ φονεῖς!
Ζῶν τὸ Ἔθνος ἐτυράννεις, καὶ νεκρὸς τὸ τυραννεῖς!

('Ο αὐτός. Ἐλεγεῖα.)

Ο ΠΟΡΘΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ ΣΤΑΪΚΟΣ.

Νὺξ σκοτεινὴ κι' ἀσέληνος μ' ἀστέρων λεγεῶνας
Τὴν γῆν περικαλύπτει,
Βαρυδογγᾷ σχιζόμενος βοῤῥᾶς εἰς καλαμῶνας,
Καὶ σμερδαλέος κεραυνὸς εἰς δάση ἐπισκήπτει.

... Δὲν εἶν' ἀπάτη; ... στὴν βοὴν κυμάτων καὶ ἀνέμων
Κρότος ἠχεῖ πλησίον; ...
Μὴν ὁ τρομακτικὸς τῆς τρικυμίας δαίμων,
Ο' ἐπιτάττων λυσσωδῶς τὴν πάλην τῶν στοιχείων;

Ο'χι! ... δὲν εἶναι... ὡς σκιαὶ προβαίνουν λευκοφόροι
Στὸ ἐβενῶδες σκότος,
Ω'ς ἀετοὶ ἐλεύθεροι, ὀλίγοι ὁπλοφόροι,
Καὶ εἶναι τῶν ἡρωϊκῶν βημάτων των ὁ κρότος.

—Ποῦ τρέχετε ὦ ἥρωες; μὲ μανιώδεις φρένας
Ο' ποῦς σας μὴ πλανήθῃ;
«Εἰς δόξαν ἢ εἰς θάνατον» μὲ ἀπεκρίθη ἕνας
Μὲ τόνον ἀπὸ χάλκινα ἀναπηδῶντα στήθη.

Πλὴν τί; ἀστράπτουν κεραυνοὶ στοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον,
Καὶ τοῦ Παλαμηδίου
Φωτίζεται ἡ κορυφή, καὶ κρότοι πυροβόλων,
Καὶ μάχη, μετὰ συριγμοῦ ἀκούεται ἀγρίου.

Τίς εἰς τὰ τείχη ἵσταται μὲ λάμπουσαν ῥομφαίαν,
Μὲ ἐξαστράπτον βλέμμα,
Μὲ τρίχωσιν πυρίκαυστον, στὴν χεῖρα μὲ σημαίαν,
Μὲ πρόσοψιν ἀκάθεκτον τουρκῶν διψῶσαν αἷμα;

Τίς; εἶν' ὁ ἥρως Στάϊκος! ἡ ζῶσα ἀκινδύνως
Ἡρωϊκὴ ταχύτης,
Εἶναι ὁ τρόμος τῶν ἐχθρῶν... ὁ ἴδιος ἐκεῖνος
Ὁ εἰς τὸ Ναύπλιον ταφεὶς παράφρων ψωμοζήτης.

Ἡ χείρ του εἶναι ὁδηγὸς εἰς ἑκατὸν ἀνδρείους
Τραφέντας εἰς τὴν μάχην,
Καὶ ἡ φωνή του κεραυνὸς εἰς χαύνους ἐναντίους
Στὸν πόλεμον προτείνοντας ἀντὶ στηθῶν, τὴν ῥάχην.

Εἰς ἅρμα τρέχων χρύσινον ὁ ἥλιος προβαίνει
Μὲ ῥόδα καὶ μὲ κρίνα,
Καὶ ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ ἡ κυματιζομένη
Ἑφέλκει εὐεργετικῶς τὴν πρώτην του ἀκτῖνα.

Καὶ ἀντὶ δρόσου δάκρυα νὰ πέμπωσι ποικίλα
Αὐγάσματα χρωμάτων,
Τῆς φύσεως καλύπτουσι τὰ ἄνθη, καὶ τὰ φύλλα,
Σταγόνες ἀτμοπνέουσαι τῶν ἐχθρικῶν αἱμάτων.

Πλὴν φρίττω!... καὶ τὰ χείλη μου σπασμωδικῶς κι-
νοῦνται
Χωρὶς νὰ τὸ νοήσω,
Ψυχρὸς μὲ περιβρέχ' ἱδρὼς, αἱ ὄψεις μου θολοῦνται
Ὅταν μὲ θλίψιν στὸ παρὸν τὸν νοῦν ἐνατενίσω.

Πρὸς τί χυθέντα αἵματα; πρὸς τί ἀγῶνες τόσοι;
Καὶ τρόπαια ἀνδρείων;
Τὸν τύραννον ἐξώσαμεν, κ' ἦλθε νὰ μᾶς ἐξώσῃ
Ὁ πεινασμένος ἀριθμὸς ἁρπακτικῶν ἁρπυίων.

Τὴν δυστυχίαν τὴν κοινὴν ὁ Στάϊκος νὰ φύγῃ
Ἠμπόρει τάχα μόνος;
Ἐπαίτης, βαρυνθεὶς τὴν γῆν, τὰς πτέρυγας ἀνοίγει,
Κ' εἰς τὰ ἠλύσια πετᾷ νὰ ζήσῃ εὐδαιμόνως.

Ὡς Μαυσωλεῖόν του λαμπρὸν συσσωρευμένον χῶμα
Κἀνεὶς θὰ ἀπαντήσῃ,
Ἄγνωστον ἔτι κ' εἰς αὐτὸ τοῦ πατριώτου τ' ὄμμα
Τοῦ θέλοντος μὲ δάκρυον θερμὸν νὰ τὸν τιμήσῃ.

Πλὴν ὅτε εἰς τὴν ἱερὰν τῶν μεσανύκτων ὥραν
Οἱ ἄνεμοι κοιμῶνται,
Εἰς τὴν πλησίον τοῦ βουνοῦ ταφοσπαρμένην χώραν,
Μὲ λέγουσιν, ὅτι σκιαὶ ἀτμόπλαστοι πλανῶνται,

Ἐν εἴδει ὁμηγύρεως περὶ σκιὰν μεγάλην
Ὡς φύλλα ψιθυρίζουν,
Ἀλλ' ὡς φανῇ τὸ λυκαυγὲς μ' ἀργὸν τὸ βῆμα πάλιν,
Καὶ γόον μελαγχολικὸν στοὺς τάφους των γυρίζουν.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης. Τοξότης.)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΡΗΞΑΣΑΝ ΤΑ ΔΕΣΜΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΝ.

Τί τρέμει τὸ Δικτύνναιον, καὶ σείεται ἡ Ἴδη;
Κορύβαντες τὰ δόρατα μὴ κρούουν εἰς ἀσπίδας;
Τυφῶνας δρακοντοσκελεῖς ἡ γῆ μὴν ἀναδίδει;
Ἢ μὴ κατοποντίζεται ὑπὸ τὰς καταιγίδας;

— Μήτε Κορύβαντες κροτοῦν τὰ δόρατα σ' ἀσπίδας
Μήτε ἡ γῆ τρομακτικοὺς Τυφῶνας ἀναδίδει,

Μήτε καταποντίζεται ὑπὸ τὰς καταιγίδας·
Α'λλ' εἶναι τὸ ἡφαίστιον τὸ ἐξανάπτον ἤδη.

Α'λλ' εἶναι καταπληκτικὸς σεισμὸς Ε'λευθερίας
Κατεδαφίζων φρούρια, καὶ θρόνους τῶν Τυράννων,
Κ' ἡρώων φάλαγξ τὸν ζυγὸν συντρίψασα δουλείας
Α'γαλλομέν' εἰς ᾄσματα Α'ρχαϊκῶν παιάνων.

Ι'δέ!... ἐκεῖ ποῦ ἀετὸς τὴν φωλεάν του κτίζει,
Ποῦ ἀναπνέει ἡ δορκὰς ἐλεύθερον ἀέρα,
Σταυροῦ σημαία ἱερὰ ἀνέτως κυματίζει
Καθὼς εἰς στήθη εὔοσμα, κόμη εὐοσμοτέρα.

Α'κουσον!...μὲ τὸν θόρυβον χειμάῤῥων καχλαζόντων
Ποῦ διαχέει ἡ ἠχὼ εἰς νάπας, ἡ πεδίᾳ,
Α'κούονται κεραυνωδῶς, καὶ εἰς ξηρὰν κ' εἰς πόντον,
Τὰ ποθητὰ ὀνόματα, ΠΑΤΡΙΣ κ' ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Α'λλὰ στὴν ῥίζαν τοῦ βουνοῦ τί ἄρα γε μαυρίζει
Ε'κεῖ ποῦ γίγας κρέμαται φαλακρωμένος βράχος;
Μὴν ἦναι τῶν βουνῶν κλαδιὰ ποῦ θύελλα κρημνίζει;
Μὴν ἦναι ποίμνια αἰγῶν ποῦ βόσκουν ἀταράχως;

Εἶναι οἱ Τοῦρκοι· κ' ἔρχονται, ὦ Σφακιανοὶ γενναῖοι,
Τ' ἀκονισμένα σας σπαθιὰ ἂν κόπτουν νὰ ἰδῶσι,
Κ' αἱ σφαῖραί σας αἱ φλογεραὶ ὡς μύδρος ὅς τις καίει,
Α'ν 'ξεύρουν τῆς καρδίας των τὸν τόπον νὰ εὑρῶσι.

Α'ς ἠδυνάμην καθὼς σᾶς, τοὺς γίγαντας τοὺς ζῶντας
Εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰς φάλαγγας λυσσώδης νὰ εἰσδύω,
Κυναίγειρος, νὰ πολεμῶ μὲ χεῖρας καὶ μ' ὀδόντας,
Νὰ βαπτισθῶ εἰς αἵματα καὶ αἵματα νὰ πίω!

Κἂν σαρκοφάγον ὄρνεον ἂς ἤμην νὰ πετάξω,
Τὴν πτῆσίν μου πρὸς τὴν κλαγγὴν μαχῶν νὰ διευθύνω,

Καὶ ἀδηφάγως πτώματα τυράννων νὰ σπαράξω,
Καὶ μένος εἰς τὸ στῆθός μου φρικῶδες νὰ πραΰνω.

Ὠ Κρῆτες γενναιόκαρδοι! ὡς πότε ζῆτε μόνοι
Υ̓πηρετοῦντες ἄνομα τοὺς δούλους κ᾽ ὑπηρέτας;
Ὠς πότε τὸ αὐθαίρετον καὶ σᾶς θὰ ταπεινόνῃ
Τοὺς πάλαι χρηματίσαντας τοῦ κόσμου νομοθέτας;

Βαρβάρων πόδες βεβηλοῦν τὸ ἅγιόν σας χῶμα,
Καλλιεργεῖτε τοὺς ἀγροὺς πρὸς κόρον τοῦ βαρβάρου
Τὸν ἄρτον ἀπ᾽ τῶν τέκνων σας ἁρπάζοντες τὸ στόμα,
Καθὼς ἱέραξ τὸν ἰχθὺν ἀπὸ τὸ στόμα λάρου.

Τὴν γῆν σας δὲν ἠκούσατε βαρέως νὰ στενάζῃ,
Κ᾽ εἰς φρικαλέαν σιωπὴν ἀγρίων μεσανύκτων
Τὸ αἷμα τόσων ἀδελφῶν ἐκδίκησιν νὰ κράζῃ;
Τὰ δάκρυα τῶν ὀρφανῶν δὲν σᾶς κινοῦν εἰς οἶκτον;

Μὲ ἄνθη τοὺς κροτάφους σας κοσμήσατε ἀνδρεῖοι!
Εἶν᾽ ἑορτὴ ὁ πόλεμος ὁ τοῦ ἐπαναστάτου,
Κ᾽ εἰς ἥρωα ποῦ κεραυνοὺς κατὰ Τυράννων σείει
Εἶναι ζωὴ αἰώνιος ἡ ὥρα τοῦ θανάτου.

Εὐλογημένος ὁ ἀγὼν νὰ ἦν᾽ ὁ ἱερός σας,
Ἀθάνατος ἡ δόξα σας, ὦ τέκνα τῶν πολέμων!
Ὀ Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν νὰ ἦναι σύμμαχός σας!
Κι᾽ ὁ Τοῦρκος εἰς τὴν θέαν σας νὰ μένῃ Κάϊν τρέμων!

Κι᾽ ἂν μὲ τῆς μάχης τὴν κλαγγὴν ἥτις τὴν γῆν σας σείει
Ἠ βίβλος ἡ αἰώνιος ἀνοίξῃ τῶν μαρτύρων,
Πρὸς μέλλουσαν ἀνατολὴν ἐν ᾧ τὸ φῶς σας δύῃ
Προφέρετε γενναίως τὸ «Οὐδὲν δειλίας χεῖρον.»

Εὐγνωμοσύνης δάκρυα θερμὰ τῶν ἀπογόνων
Τὸ μάρμαρον τοῦ τάφου σας ἀφθόνως θέλουν λούσει,

Τῆς ὑψηλίου θὰ κινῇ ἡ δόξα σας τὸν φθόνον
Δαφνοστεφὴς τὰ κύμβαλα ἀφ' οὗ ἡ νίκη κρούσῃ.
('Ο αὐτός.)

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΣ ΚΡΗΤΑΣ.
1841.

Ἔφθασες λοιπὸν Ταχίρη! μὲ τὸ πρόσωπον ἀκόμη
Κολοβὸν ἀπὸ τὰς βόμβας τοῦ Μιαούλη καὶ Τομβάζη,
Καὶ δὲν σ' ἔδειξαν οἱ τόσοι τοῦ πελάγους ὑγροὶ δρόμοι
Τὴν σειρὰν νικῶν μας, ἥτις, γέφυρά του τὸ σκεπάζει;
Ὤ δὲν θέλεις τὰς ἐκτάσεις
Ἀναπλεύσει τῆς θαλάσσης
Τὴν ὁποίαν, τοῦ Θεοῦ·
Αἱ οὐράνιοι θελήσεις
Ὅριον κατὰ τῆς λύσσης
Εἶχαν τοῦ Ἀγαρηνοῦ.

Ὤ Κρῆτες ὁρμᾶτε,
Ὁρμᾶτε, κτυπᾶτε
Τοῦ Τούρκου τὰ πλήθη
Καὶ στήθη πρὸς στήθη
Ἄς τάξῃ καθείς.
Ἂς σπρώξῃ μὲ κτύπον,
Ὁ ἵππος τὸν ἵππον,
Ῥομφαία ῥομφαίαν,
Σημαία σημαίαν
Ἂς θραύσῃ εὐθύς.

Εἰς τὸ φρόνημά σου στάσου στάσου, Κρήτη! σταθερά·
Μόνη τὸν ἐχθρὸν δὲν θέλεις εἰς τὴν μάχην ἀντικρύσει.
Ἡ Ἑλλὰς ἰδοὺ σὲ λέγει θέλομεν πλευρά, πλευρά,
» Εἰς τῆς δόξης τὸ πεδίον μήτηρ, κόρη, πολεμήσει.

» Διὰ σὲ ἰδοὺ ἁρπάζω
Τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὴν θήκην,
» Καὶ μὲ σὲ ἰδοὺ μοιράζω
Ἢ τὸν τάφον ἢ τὴν νίκην. »

Ἡ Ἑλλὰς ἐὰν ἠμπόρει ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ της
Τὸν βυθὸν ν' ἀποσπασθῇ,
Ἤθελεν, ὦ Κρήτη! τώρα ἐκ τοῦ φίλτρου τοῦ πολλοῦ της
Εἰς τοὺς κόλπους σου ῥιφθῇ.
Τὰ ὀστᾶ υἱῶν σου τόσων ὅσα ἔχεις εἰς τὴν γῆν της
Κατὰ μάχας ἐσπαρμένα πρὸς ἀπελευθέρωσιν της,
Κρήτη! ἄκαρπα δὲν μένουν
Ὑπερασπιστάς σου ὅλα εἰς τὰς χώρας της βλασταίνουν.

Εἰς ἡμᾶς ἀκουμβισμένην, Κρῆτες, ἔχετε τὴν ῥάχιν.
Τρέξατε λοιπὸν ἀφόβως εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὴν μάχην.
Εἰς ἡμᾶς, τοὺς πληγωθέντας ἀποστέλλετε ὁπλίτας·
Θέλομεν ἡμεῖς ἱκανεὶ τοὺς Βελισαρίους Κρῆτας·
Εἰς ἡμᾶς, τοὺς γέροντάς σας, τὰς γυναῖκάς σας τὰ βρέφη·
Θέλομεν ἡμεῖς τοὺς τρέφει,
Καθὼς ἔθρεψαν τὸ πάλαι τὰ μικρὰ οἱ ἐν Τροιζῆνι,
Τὰ μικρὰ τῶν Ἀθηναίων νικητῶν ἐν Σαλαμῖνι.

Εἰς τὴν Κρήτην σεῖς Κανάρη! Κριεζῆ! Παπανικόλα!
Μή, τ' ἀπόμαχα ἐκεῖνα μὴν γενῆτε πυροβόλα
Ὅσα ἔξω τοῦ πολέμου ὕστερον ἀποσυρμένα
Κ' εἰς τὰ φρούρια ἐπάνω φαλακροῦ βουνοῦ στημένα,
Χαιρετοῦν τὰς ἐξουσίας εἰς Κυριακῶν ἡμέρας
Χύνοντα καπνόν, καὶ ὄχι σιδηρᾶς πυρίνους σφαίρας.
Εἰς τὴν Κρήτην Ὕδρα! Σπέτσαι! καὶ σεῖς λείψανα Ψα-
ρῶν!

Ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῶν ὅλων καὶ τὸ ἔργον ἱερόν.
Γέφυρα γενῆτε πλοίων ἐκ Ταινάρου μέχρι Κρήτης,
Ὅθεν ἄφθονα νὰ βαίνῃ ὁ χαλκὸς καὶ ἡ πυρῖτις.

Ἀλλὰ δεῦτε Κρητῶν παῖδες! τὴν πατρίδα σας λυτροῦτε,
Χωρὶς βάπτισμα εἰς αἷμα ἔθνος δὲν ἐλευθεροῦται.
Βλέπετε; χειραγωγοῦσι τοῦ πολέμου σας τὰς τύχας
Ὁ Ῥαδάμανθυς, ὁ Μίνως μὲ τὰς πολιάς των τρίχας.
Βλέπετε; παρὰ τὴν Ἴδην σείουσιν ἀρχαῖον δόρυ
Οἱ προπάτορες τοῦ κόσμου γέροντες ἀσπιδοφόροι.

Εἰς τὴν κόνιν τῶν αἰώνων
Ἐκοιμῶντο τόσον χρόνον
Εἰς αἱματωμένους τοίχους,
Ἀλλ' εἰς τοὺς ἁγίους ἤχους
Τῶν ὡραίων σας παιάνων,
Ἐγερθέντες παρ' ἐλπίδα
Τὴν ῥομφαίαν, τὴν ἀσπίδα
Καὶ τὴν περικεφαλαίαν
Ἅρπασαν, καὶ τὴν σημαίαν
Κυνηγοῦσι τῶν τυράννων,

Ὦ Κρῆτες! ὁρμᾶτε,
Ὁρμᾶτε κτυπᾶτε
Τοῦ Τούρκου τὰ πλήθη
Καὶ στήθη πρὸς στήθη
Ἂς τάξῃ καθείς.
Ἂς σπρώξῃ μὲ κτύπον
Ὁ ἵππος τὸν ἵππον,
Ῥομφαία ῥομφαίαν,
Σημαία σημαίαν
Ἂς θραύσῃ εὐθύς.

Ὦ Κρήτη! κράτει μῆνας ἕξ, ἀκόμη τὴν ἀσπίδα
Ὀμνύω δὲ εἰς τὸν Θεόν, εἰς σέ, εἰς τὴν πατρίδα,
Ἡ ἀπὸ τὸν Λαβύρινθον τοῦ Μίνωος ἐκβαίνουσα
Φωνὴ ἐπαναστάσεως
Φωνὴ ἐλευθερίας

Μακεδονίαν, Ἤπειρον καὶ Θράκην διαβαίνουσα,
Παντοῦ καὶ πάσης κλάσεως
Θ' ἀνάψῃ τὰς καρδίας·
Καὶ Σλάβοι, Δᾶκες, Ἕλληνες γενόμενοι ἐν σῶμα
Εἷς μέγας μονομάχος,
Θὰ κράξωσιν εἰς τὸν Μεζίδ « ὦ δίχως ψυχὴν πτῶμα
» Δὲν θνήσκεις ὅσον τάχος; »

Τοῦ Φράγγου τὰ πρωτόκολλα μὴ φοβηθῇς, ὦ Κρήτη!
Κηρύττ' εἰς τὸ χαρτὶ αὐτὸς πολλὰ κι ἀποκηρύττει.
Ὁ Ἕλλην ὅταν ἄλλαζε τὸν σιδηροῦν ζυγόν του
Εἰς ἀκινάκην κοπτερὸν κατὰ τῶν δεσποτῶν του,
Ὀμνύοντες εἰς τὸν Θεὸν
Οἱ Βασιλεῖς κατὰ λαῶν
Τὴν Ἱερὰν ὑπέγραφαν ἐκείνην συμμαχίαν,
Κ' ἐκήρυτταν τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἐλευθερίαν,
Ἀλλὰ ἡμεῖς ἐμμένοντες λαὸς ἐπαναστάτης
Εἰς τ' ἄρθρα ἐνεπτύσαμεν ἕξ ἔτη τ' ἄθλιά της,
Καὶ ἡ Εὐρώπη δι' ἡμᾶς εἰς Ναυαρῖνον μ' ὅλους
Κατέβη κ' ἐπολέμησε τοὺς φοβερούς της στόλους.

Χθὲς τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Τούρκου ἡ Εὐρώπη
Ἐκήρυξεν ἀναφανδὸν,
Καὶ σήμερον ἓν μέλος του, ἡ Κρήτη ἀπεκόπη.
Εἰς ποίας δόξης Ἕλληνες! ἐμβαίνομεν πάλιν ὁδόν!
Εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀπόκειται ἡ δόξα λοιπὸν πάλιν
Ὁ κόσμος τὰ γραφέντα του νὰ σβύσῃ φορὰν κι ἄλλην!

Ναί, ἡ ἀποστασία σου μικρὰς ἂς λάβῃ ῥίζας
Ὦ Κρήτη Δημοκρατική!
Κ' εἰς τ' ὄνομά σου τὸ γλυκὺ
Θὰ ἐγερθῶσιν αἱ βουλαὶ τῆς Σένας καὶ Ταμίζας
Καὶ τρέμοντες οἱ βασιλεῖς φωνὰς ἐλευθερίας
Θὰ δώσωσι χεῖρα εἰς σὲ δικαίας βοηθείας.

Η' γῆ μας, Κρῆτες! δόξης γῆ καὶ τ' ὄνομά της μόνον·
Εἰς ὅλους φέρει τοὺς λαοὺς ἠλεκτρισμὸν καὶ κλόνον,
Καὶ τ' ὄνομά της σύνθημα τὰ ἔθνη ἐξυπνίζον.
Ο' μελετῶν γενναῖόν τι, ἀνδρείας ὅμως χρήζων
Πρὸς τὴν Ἑλλάδα στρέφεται,
Μὲ ἀναμνήσεις τρέφεται,
Κ' ἐπικαλούμενος αὐτὰς ὁρμᾷ μετ' ἀφοβίας
Εἰς κτῆσιν ἑνὸς μνήματος, ἢ τῆς ἐλευθερίας.

Ω' Κρῆτες! ὁρμᾶτε
Ο'ρμᾶτε κτυπᾶτε
Τοῦ Τούρκου τὰ πλήθη,
Καὶ στήθη πρὸς στήθη
Α'ς τάξῃ καθείς.
Α'ς σπρώξῃ μὲ κτύπον
Ο' ἵππος τὸν ἵππον,
Ρ'ομφαία ῥομφαίαν,
Σημαία σημαίαν
Α'ς θραύσῃ εὐθύς.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. (1))

ΑΙ ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ.

Διαβὰς ἀπὸ Ἠπείρου εἰς τῶν Θετταλῶν τὴν γῆν,
Ἤγγιξα στὴν ξακουσμένην τῶν θερμῶν νερῶν πηγήν.
Ἦλθα δὲ εἰς τῶν ἐνδόξων Θερμοπύλων τὸ στενόν·
Θάλασσα τὸ ἕνα μέρος, τ' ἄλλο, Οἴτης τὸ βουνόν.
Τότε ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν μου τὸ συμβὰν τὸ φοβερόν,
Τὸ συμβὰν ποῦ δὲν ἠκούσθη ἄλλου πώποτε καιρόν.

(1) Εἰς αὐτὸν ἡ κοινὴ γνώμη ἀπέδωκε τὸ τυπωθὲν τοῦτο ἀνωνύμως ποιημάτιον εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.

Τριακόσιοι Σπαρτιᾶται ἦλθαν νὰ θυσιασθοῦν,
Τὸν ἀνδρεῖον Λεωνίδαν ἄφοβοι ἀκολουθοῦν.
Νικηταί, πλὴν προδομένοι ἀπὸ ἄνδρ' ὁμογενῆ,
Φέρουν τὴν ζωὴν θυσίαν τῆς πατρίδος εὐγενῆ.
Προχωρῶν δὲ διαβαίνω τὸ ποτάμι Ἀσωπὸν,
Βλέπω τὴν κατηραμένην τοῦ προδότου ἀτραπόν.
Μοῦ ἐπάγωσαν τὰ μέλη, δὲν ἐκτύπα ὁ σφυγμός,
Τὴν καρδίαν μου ἐκίνα συνεχὴς μόνον παλμός.
Πᾶσα αἴσθησίς μου ἦτον ἀνενέργητος, νεκρά,
Ἀλλ' ἐμπρός μου αὐτὰ φέρει φαντασία ζωηρά.

Βλέπω βλέπω κινουμένους Σπάρτης τοὺς λαμπροὺς υἱούς,
Εἰς τὴν μάχην προχωροῦσι ὅμοιοι μὲ τοὺς Θεούς.
Βλέπω κ' εἰς τὸ ἄλλο μέρος πλῆθος τὸ βαρβαρικὸν
Μεγαλοπρεπὲς τὴν θέαν, ὄχι ὅμως ἀνδρικόν.
Βλέπω σωρηδὸν νὰ πίπτουν τῶν Περσῶν οἱ Στρατηγοί,
Κοκκινίζει ἀπὸ αἷμα καὶ ἡ θάλασσα κ' ἡ γῆ.
Εἰς αὐτὴν τὴν ἔκστασίν μου μ' ἦλθεν ἕνας ταραγμός,
Καὶ εἰς ὅλον μου τὸ σῶμα μ' ἦλθεν ἕνας σπαραγμός.
Ἐξυπνῶ, θαυμάζω, βλέπω, ὅτι κεῖμαι εἰς τὴν γῆν,
Δὲν αἰσθάνομ' ὅμως πόνον εἰς τὸ σῶμα, ἢ πληγήν.
Καὶ πλησίον τ' ἄλογόν μου ὡς εἰς ἔκστασιν κι αὐτὸ,
Εἰς τὰ μάτια μὲ κυττάζει, τὸ κεφάλι του σκυφτό.
Ἐσηκώθηκα εὐθέως, κ' εἰς τὰ ὦτά μου ἠχεῖ
Μιὰ φωνὴ φοβερωτάτη, 'ποῦ τὸ ὄρος ἀντηχεῖ.
» Ἄνθρωπε, ἡ φωνὴ λέγει, παντελῶς ἀναισθητεῖς,
» Δὲν στοχάζεσαι τί τόπους, ποίαν γῆν περιπατεῖς;
» Εἶσαι, ὡς τὸ λέγεις, Ἕλλην, μὲ τοὺς λόγους μᾶς ὑμνεῖς,
» Πλὴν μὲ ταύτην σου τὴν πρᾶξιν, πόσον μᾶς καταφρονεῖς;
» Ἔφιππος νὰ διάβῃς θέλεις τόπους τόσον ἱερούς,
» Ποῦ τὸν Λεωνίδαν κρύπτουν, καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν νεκρούς;
» Ὅπου κι' ἂν περιπατήσῃς, ἢ ἱππεύσῃς, ἢ σταθῇς,
» Εἶναι Σπαρτιάτου τάφος, πρέπει νὰ εὐλαβηθῇς. »

Χαῖρε ἥρως Λεωνίδα,
Καὶ ἐσὺ κ' οἱ ὀπαδοί σου,
Οἵτινες εἰς τὴν πατρίδα,
Θυσιάσθηκαν μαζύ σου.
Σύνοικοι τῶν Μακαρίων!
Μὲ χαρὰν παντοτεινὴν,
Ζῆτε εἰς τῶν Ἠλυσίων
Τὴν χαρμόσυνον σκηνήν.

(Γεώργιος Σακελλάριος.)

Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΝΟΣ.

Ἐξαίφνης εἶδαν ἀσκηταὶ τοῦ Ἄθω, εἰς τὰ ὄρη
Ἐλθόντα ξένον ἄγνωστον μαζύ των νὰ μονάσῃ·
Τὸ ἦθός του διήγειρε τὴν περιέργειάν των·
Ἐφαίνετο ἀγριωπὸς, ἐκρύπτετο μακράν των,
Καὶ μόνος του προσηύχετο εἰς σπήλαια καὶ δάση.
Ὅταν τὴν νύκτα τοὺς πιστοὺς τὸ σήμαντρον ἐκάλει,
Εἰς τοῦ ναοῦ τὸν νάρθηκα δὲν ἤρχετ' ὡς οἱ ἄλλοι.
Ἀλλ' ἔφευγε νὰ πλανηθῇ. Πολλάκις τὸν ἀπήντων
Εἰς βάραθρ' ἀναβαίνοντα, καὶ εἰς τὴν κορυφήν των
Ἀκούοντα τὰ κύματα ποῦ κάτω του ἐβρόντων·
Καὶ ὅταν ἄγριος χειμὼν ἐμάστιζε τὸν πόντον,
Ἱστάμενον ὡς φάντασμα τοῦ ὄρους εἰς τοὺς βράχους,
Ἐκτείνοντα τὰς χεῖράς του πρὸς τοὺς θαλασσομάχους,
Κ' εἰς τοὺς ἀνέμους ψάλλοντα τὸν ὕμνον τῶν θανόντων.
Κ' ἐξ ἐναντίας ἄλλοτε τὸν εἶδον κατὰ μόνας
Εἰς τὸν ναὸν μὲ δάκρυα νὰ λούῃ τὰς εἰκόνας,
Καὶ νὰ ὑπνώττ' εἰς τὰς ψυχρὰς βαθμίδας πρὸ ποδῶν των.
Τὸ πρόσωπόν του ἔβαφε ὠχρότης ἀπαισία,
Ἦτον ὡς δὰς νεκρώσιμος τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν του·
Ἦτον φρικτὸν τὸ στόμα του ὁπόταν ἐμειδία

Ὡς νὰ ἐπρόφερεν ἀράς. Ἐπὶ τὸ μέτωπόν του
Παθῶν ἀπαραγνώριστα ἐφαίνοντο σημεῖα
Βαθέως μὲ τῶν θλίψεων τὴν χεῖρα γεγραμμένα
Καὶ κόσμος ὅλος συντριβεὶς, κ' ἡφαίστια σβυσμένα.
Πολλάκις εἶδον νὰ κινῇ μετὰ σπουδῆς τὰ χείλη,
Ὡς μ' ὀπτασίας μυστικὰς κρυφίως νὰ ὡμίλει·
Τότε τὸ στῆθός του πνοὴ πυκνὴ ἐστενοχώρει,
Τοῦ ὀφθαλμοῦ του ἐρυθρὰ ἐγίνετο ἡ κόρη.
Ψυχρὸς ἱδρὼς τὸν ἔλουεν, ἐφλέγετο κ' ἐῤῥίγου,
Καὶ τῶν νεκρῶν ἐλάμβανε τὴν ὄψιν δι' ὀλίγου.

Εἰς μαύρην ὥραν τῆς νυκτὸς τὸν προσεχῆ χειμῶνα
Ἀγρύπνως παρεδαίρετο εἰς τὴν σκληράν του κοίτην.
Καλέσας τὸν ἡγούμενον ἀρχαῖον ἐρημίτην
Μὲ κεκυφυῖαν κεφαλὴν, μὲ τρίχας ὡς χιόνα·
Τὸν ἔκραξε « Ἡγούμενε, » τὸν εἶπε, » θ' ἀποθάνω.
»Βοήθησε, Ἡγούμενε. Σὲ ἐξομολογοῦμαι·
»Ἂν τὴν ζωὴν δὲν ἀγαπῶ, τὸν θάνατον φοβοῦμαι.
»Κολάσεις εὗρον εἰς τὴν γῆν, τί θὰ εὕρω ἐπάνω;
»Εἰπὲ, ἀπὸ τὴν εἴσοδον περᾷ τοῦ παραδείσου
»Ὁ φόρτος ὁ ὑπέρογκος τῆς συνειδήσεώς μου;
»Ἢ νὰ τὸν ἄρῃ ἀπ' ἐμὲ ἀρκεῖ ἡ προσευχή σου,
»Ἀρκοῦσιν ὅλ' αἱ προσευχαὶ ἂν ἑνωθοῦν τοῦ κόσμου;
»Ὡς ἀγαποῦν οἱ ἄγγελοι μ' ἀγάπησε νεᾶνις,
»Καὶ πρόνοια καὶ κόσμος της τὰ βλέμματά μου ἦσαν.
»Ἀλλὰ εἰς μέθην ἀγενοῦς καὶ φιλοδόξου πλάνης
»Τὰ ἄνθη τῶν ἐλπίδων της ἐπάτησα μὲ λύσσαν,
»Καὶ δι' ἐμὲ αὐτόχειρα τὴν εἶδα φονευθεῖσαν.

»Εἶσαι καλὸς, ὦ πάτερ μου· μ' ἀκούεις καὶ μ' οἰκτείρεις.
»Ἂν εἶχες πλὴν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς συνειδήσεώς μου,
»Ἂν ἦσουν ὡς τὸν μάρτυρα ποῦ κατοικεῖ ἐντός μου,
»Αἱμάτων θὲ νὰ ἔβλεπες τὰς χεῖρας αὐτὰς πλήρεις,
»Καὶ πῦρ ἐκρέον ἄγριον ἀπὸ τοῦ στόματός μου.

»Ἰδοὺ τὸ μεσονύκτιον· ἰδοὺ, κτυπᾷ ἡ ὥρα.
»Εἶν' ἡ ἐσχάτη δι' ἐμέ· θὲ ν' ἀπαθάνω τώρα.
»Εἰπέ με ποῦ ἀπέρχομαι, εἰπὲ τί θ' ἀπαντήσω;
»Εἰπὲ τί κρύπτουν δι' ἐμὲ οἱ κόλποι τῆς σκοτίας;
»Τῶν πράξεών μου ἀμοιβάς; κολάσεις αἰωνίας;
»Βοήθησε, Ἡγούμενε, βοήθησε νὰ ζήσω. »—
— «Μεγάλα καταμαρτυρεῖς κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου.
»Πλὴν ἔπλασε τὸ ἄπειρον ἡ θεί' ἀγαθωσύνη.
»Δάκρυα χύσε συντριβῆς ἐμπρὸς τοῦ ποιητοῦ σου.
»Εἰς τὴν μεγάλην στάθμην του καὶ ἡ ῥανὶς βαρύνει.
»Ἂν ἡτοιμάσθης, πρόσφερε τ' ἁμαρτωλά σου χείλη
»Εἰς τὴν μετάδοσιν... » —Ἐν ᾧ ὁ γέρων τὸν ὡμίλει,
Ἀπέθανε τὸ πρόσωπον ἀγρίως διαστρέφων,
Καθ' ἣν στιγμὴν ἐβρόντησεν ὁ θόλος τῶν συννέφων.

Ἐπὶ τοῦ Ὄρους ἵστατο ἀκόμη τοῦ ἁγίου
Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν πλησίον τῆς ἀβύσσου
Κεραυνωμένον στέλεχος καείσης κυπαρίσσου,
Καὶ πλὰξ μαρμάρου ὑπ' αὐτὸ ἐσώζετο Παρίου,
Μὲ μίαν λέξιν ΣΤΕΦΑΝΟΣ ἀντὶ ἐπιταφίου.

('Αλέξ. Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. Λαοπλάνος.)

Ο ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΣΦΑΓΙΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Φοροῦσιν ἅρματα διπλᾶ, σκουτάρια σιδηρένια·
Καὶ τὸ σημάδι μὲ αὐτιὰ προσμένουν ἀνοιγμένα.
Ὁ κρότος σὰν ἀκούσθηκε τῆς σάλπιγγας τῆς πρώτης,
Ἐσείσθη καὶ τῶν δύο τους ἡ εὔμορφη νεότης.

Χιλιμιντρίζουν τ' ἄλογα κι' ἀφρίζουν κι' ἀγριόνουν,
Κτυποῦν τὰ πόδια τους στὴν γῆν κονιορτὸν σηκόνουν,
Καπνίζουν τὰ ῥουθούνια τους, τ' αὐτιὰ συχνοσαλεύουν
Νὰ φάγουν μὲ τὸ μάτι τους τὴν ὅλη γῆ γυρεύουν.

Ἡ σάλπιγγα δευτέρωσε τῆς μάχης τὸ σημάδι
Κ' ἐφάνηκε πῶς τὴν φυσᾷ ὁ Θάνατος στὸν Ἄδη.
Καὶ ἦτον χάρος ἡ φωνὴ καὶ ἡ ἠχώ της αἷμα.

Μ' ἕνα καιρὸν ἐκίνησαν οἱ δυό, κ' εἰς ἕνα βλέμμα
Ἡ σκόνις εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέβ' ἡ γῆ ἐσείσθη
Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ καρδιὰ γυαλ' ἦταν κ' ἐραγίσθη,
Σὰν εἶδαν δύο ἀετοὺς χρυσοῦς στὴν οἰκουμένη
Κ' ἐγνώρισαν πῶς ἕνας τους χωρὶς πτερὰ θὰ μένῃ.

Σὰν ὅταν μισοπέλαγα ἐξάφνου σηκωθοῦσι
Δυὸ ἄνεμοι καὶ μὲ βρονταῖς φυσοῦντες πολεμοῦσι
Ὁ κάμπος ἔτζι βρόντησε καὶ στὰ βουνὰ γροικήθη
Ὅταν ταῖς πρώταις κονταριαῖς ἐδῶκαν εἰς τὰ στήθη.
Ἐσπάσαν τὰ κοντάρια τους κ' εἰς ἑκατὸ γενῆκαν
Τὰ θρύμματα στὸν οὐρανόν, ἐφθάσαν κ' ἐκαῆκαν.

Καὶ ὥραις ὁ Ῥωτόκριτος κτυπᾷ νικᾷ τὸν ἄλλον
Κι' ὥραις τὸν Ἄριστον κρατοῦν τὰ ἅρματα μεγάλον.
Σὰν τοὺς ἀνέμους ποῦ στῆς γῆς τὰ ἔγκατα χωσμένοι,
Νὰ ἔβγουν πάσχουν ἀπ' ἐκεῖ φυσῶντας, θυμωμένοι,
Κ' ἡ γῆ κρατεῖ τους σφαλιστούς, νὰ βγοῦν δὲν τοὺς ἀφίνει,
Καὶ πλειὰ μανίζουν πλειὰ φυσοῦν καὶ πλειὰ θυμόνουν κεῖνοι.
Καὶ νὰ εὑγοῦν ἀπ' τὰ βαθειὰ τὴν δύναμίν τους βάνουν
Κ' εἰς τὸ φρικτὸν των εὔγαλμα σεισμὸν μεγάλον κάνουν.
Ἔτζι κ' ἐκεῖνοι· ταραχὴ ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι·
Κάνουν τὴν γῆν σιγοτρομᾷ τὰ νέφη καὶ βροντοῦσι.

Γυμνὰ τὰ λαμπυρὰ σπαθιὰ ἀνεβοκατεβαίνουν,
Καὶ σπίθαις ἀπὸ τ' ἄρματα σὰν ἀστραπαῖς εὐγαίνουν,
Τριγύρου λάμπουν στράφτουσι κι' ἀνοίγουν τὸν ἀέρα
Κ' ἀντιλαλεῖ τὸ σίδερο στὴν δυνατήν τους χέρα.

Στὸν οὐρανὸν τῆς ἀστραπῆς ἡ πέτρα πρῶτ' ἀνάπτει
Α'πέκει ἔρχεται στὴν γῆν, χαράκια πύργους βλάπτει
Ο'πόταν μὲ βρονταῖς πολλαῖς καὶ μὲ φωτιαῖς κινήση
Τὰ δένδρα κάμη κάρβουνα, τὰ μάρμαρα τρυπήση.
Ε'τζι κ' ἐκείνων τὰ σπαθιὰ ποῦ ἔπιασαν μὲ λύσσαν
Βροντοῦν ἀστράπτουν καὶ τρυποῦν· ἀστροπελέκια ἦσαν.

Ο' Ἄριστος ὁρμᾷ πετᾷ καὶ μ' ἕνα κι' ἄλλο χέρι
Σφίγγει σηκόνει ἀψηλὰ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι.
Α'λλὰ ὁ Ἐρωτόκριτος, ἐσύρθη καὶ ἡ σπάθη,
Τ' ἀλόγου ἐδρεπάνισε τὸ πλεύρωμα, κ' ἐστάθη...

Ο'γλήγωρος σὰν ἀετὸς ἀπὸ τὴν σέλλαν βγαίνει
Πεζεύει καὶ τὸν Ἄριστον ἐκεῖνος ἀναμένει.
Ο' Ἄριστος πεζεύοντα σὰν εἶδε τὸν ἐχθρόν του
Α'πὸ ὑπερηφάνειαν πετᾷ τὸ ἄλογόν του.
Καὶ λέγει « ἔχω ἐντροπὴν νὰ σὲ τ' ὁμολογήσω,
Ω'ς τώρα νὰ σὲ πολεμῶ, καὶ νὰ μὴ σὲ νικήσω. »

Τὸ λέγει μὲ ἀναπνοὴ ποῦ βράζει σὰν καμίνι,
Καὶ σπίθαις ἀπ' τὰ μάτια του σκορπίζονται μ' ἐκείνη.
Α'λλὰ ὁ Ἐρωτόκριτος τὸ βάρος του μαζόνει,
Καὶ δίδει μιὰν τὸν Ἄριστον, μιὰν ὅμως ποῦ τὸν σώνει.

Ω'σὰν τὸ νέον λούλουδον ποῦ ἔχει πολλὰ κάλλη,
Κ' εἶναι στὸν κάμπον δροσερό, μὲ μυρωδιὰ μεγάλη
Κι' ἀλύπητα τὸ ἄροτρον βαθυὰ τὸ ξεριζώσει,
Καὶ μαραθῇ τὸ χρῶμά του, κ' ἡ εὐμορφιά του λιώση,
Καὶ τοῦ Ἀρίστου ἡ ψυχὴ ὁμοίως ὅταν βγῆκε,
Τὸ σῶμά του ἀσπρόχλωμον καὶ ἄμορφον ἀφῆκε.

Καὶ μ' ἕνα τράνισμα φωνῆς σὰν παραπονεμένο
Εἶπ' ἕνα λόγον μοναχὸν καὶ σιγανὸν «πεθαίνω»
Ἀλλ' ὅταν ἡ πολεμικὴ ψυχή του τὸν ἀφῆκε,
Βροντὴ βροντὴ στὸν οὐρανὸν μεγάλη δὲν ἐβγῆκε;
Κι' ἀνεμοστρόβιλο πολλοὶ δὲν εἶδαν σκοτισμένο,
Νὰ τριγυρίζῃ τὸ κορμὶ αὐτοῦ, τὸ πεθαμμένο;

(Βικέντιος Κορνάρος. Ἐρωτόκριτος)

ΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Η ΛΑΜΠΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ Η ΑΘΛΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΠΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΝΥΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.

(*Ὁ διάλογος ὑποτίθεται εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία.*)

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ἡ Ἑλλὰς καὶ τώρα εἶναι ὡς τὸ πάλαι λαμπρὰ χώρα;
Τὴν ἀρχαίαν ἔκτασίν της διεφύλαξε καὶ τώρα;
Περιέχει τὴν μεγάλην Ἤπειρον καὶ Θεσσαλίαν,
Κρήτην, Ῥόδον, Κύπρον, Χίον, τὴν παράλιον Ἀσίαν,
Καὶ τὴν Κέρκυραν μὲ πέντε ἀδελφάς της νήσους ἄλλας,
Καὶ Θρακῶν καὶ Μακεδόνων κ' Ἰταλῶν χώρας μεγάλας;
Τὴν γῆν ἔχει ὡς τὸ πάλαι πληθυσμένην μ' ἀποικίας
Ἐκ τῶν ἄκρων τοῦ Εὐξείνου μέχρις ἄκρων τῆς Λιβύας;
Οἰκημέναι εἶν' ὡς πρῶτον αἱ ἀμέτρητοί της πόλεις;
Χιλιάδας πόσας τρέφει;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐννεακοσίας μόλις.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ἐννεακοσίας; παίζεις! ἐπὶ τῶν λαμπρῶν της χρόνων
Ἑπτακόσιαι κατῴκουν εἰς τὴν Ἀττικήν μου μόνον,
Κ' εἰς τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος τὰς μεγάλας καὶ πλουσίας,
Μυριάδες ἀριθμοῦντο ὑπὲρ τὰς ὀκτακοσίας.

ΠΛΑΤΩΝ.

Χιλιάδας πόσας ἔχει στρατευμάτων ἡ Ἑλλάς;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

—Ψεύδομαι ἂν εἰπῶ δέκα· πίπτω εἰς ὑπερβολάς.

ΠΛΑΤΩΝ.

Αἱ Ἀθῆναι εἶχαν μόνον πεζικοῦ τρεῖς μυριάδας
Κ' ἱππεῖς δέκα χιλιάδας.
Καὶ ἡ Σπάρτη μὲ τὰς Θήβας, ὅταν εἰς τῆς Μαντινείας
Ἀπηντήθησαν τὰς θύρας,
Ἑβδομήκοντά των ἦλθαν χιλιάδες εἰς τὰς χεῖρας.
Χιλιάδας στρατοῦ εἶχεν ἡ Ἑλλὰς διακοσίας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Πόσας ἔχετε τριήρεις;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Εἴκοσι, σαθρὰς καὶ ταύτας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ἀντὶ τῶν ὀκτακοσίων! ἀθλιότης! πόσους ναύτας;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Εἰς τὴν Ὕδραν ταύτην νέον κάνεις τώρα δὲν εὑρίσκει·
Καὶ ἂν ἄλλοτε ἀπήντα ναυτῶν μίαν μυριάδα
Εἰς τοὺς βράχους της καθεὶς.
Παρομοίως μὲ γυναῖκα, ἥτις τίκτει κ' ἀποθνήσκει,
Ἔτεκεν ἡ νῆσος Ὕδρα μέγα βρέφος τὴν Ἑλλάδα,
Καὶ ἀπέθανεν εὐθύς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ἕλληνας μεγάλους ἔχει γύρω του ὁ Βασιλεύς σας;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Δὲν εὑρίσκει καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ταξειδεύσας
Παρ' ὀλίγους ταλαιπώρους καὶ αὐτοὺς ᾐτιμημένους,
Καὶ εἰς πάθη δεδομένους.

ΠΛΑΤΩΝ.

Σύγχρονοί μου πόσοι ἄνδρες δόξης ἔχυναν ἀκτῖνας!
Κίμων καὶ Ἀλκιβιάδης, Περικλῆς εἰς τὰς Ἀθήνας!
Ἀγησίλαος εἰς Σπάρτην! εἰς Ἰσθμὸν ὁ Τιμολέων,
Κ' ὁ σοφὸς Ἐπαμινώνδας εἰς τὰ τείχη τῶν Θηβαίων!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Δυστυχία! καλῶν τέκνων ἡ Ἑλλὰς νὰ ἦναι στεῖρα!

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Πέθαναν οἱ ἥρωές της, καὶ ἡρώων εἶναι χήρα.
Σεβασθῆτε, θεῖοι ἄνδρες! τοὺς πολεμικοὺς υἱούς σας.
Ὕλην ἔδωκαν ἐκεῖνοι αἰωνίαν εἰς τὰς Μούσας·
Κίνησαν τὰς τρεῖς αἰῶνας ἀκινήτους των ῥομφαίας,
Ἀνεκάλεσαν τὰς νίκας τὰς λαμπράς σας καὶ ἀρχαίας,
Ἐξηφάνισαν τριήρεις ἐχθρικὰς διακοσίας,
Καὶ βαρβάρων χιλιάδας ὑπὲρ τὰς τριακοσίας.
Καὶ ὁ Βότσαρής των ὅταν πίπτῃ, ἀλλὰ θριαμβεύει,
Χαίρεται ὁ Λεωνίδας πλὴν τὴν δόξαν του ζηλεύει.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ἔχετε Ἀκαδημίας;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἀθλιότης! οὐδὲ μίαν.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Αἱ πικραί σου ἀποκρίσεις λύπην φέρουσι βαθεῖαν.

ΠΛΑΤΩΝ.

Ὦ τοῦ εὐτυχοῦς μου βίου ἐποχὴ τρισμακαρία,
Ὅτε ἡ λογία ἤνθει κόρη μου, Ἀκαδημία!
Τὰ μικρὰ καὶ σπινθοβόλα ὄμματά μου προσηλόνων,
Ὁ Ἀριστοτέλης νέος μ' ἔβλεπε προσεκτικῶς.
Μὴ φειδόμενος ἱδρώτων καὶ μελέτης καὶ ἀγώνων,
Ὁ βραδύνους Ξενοκράτης μ' ἠκολούθει τακτικῶς.
Μὲ ψελίζουσαν τὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς ὤμους του κινῶν
Μ' ἤκουεν ὁ Δημοσθένης.
Καὶ τὸν γέλωτα μ' ἀπέσπα τοὺς θριάμβους μου φθονῶν
Ὁ ἀγροῖκος Διογένης.
Εἰς τὸν οἶκόν μου κατῴκει ὁ ἐκ Συρακούσης Δίων,
Ἔβλεπα τὸν Ξενοφῶντα τὸν Ἀρίστιππον συχνάκις,

Καὶ τὸν φίλον Ἱπποκράτην, τὸν Θεόπομπον τὸν Χῖον,
Καὶ τὸν Ἔφορον ἐκάλουν εἰς τὰ δεῖπνά μου πολλάκις.

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἦσαν, πέρασαν ἐκεῖνα· ἡ ἐνθύμησίς των μένει,
Καὶ παρῆλθε τοῦ ὡραίου ἡ μεγάλη ἐποχή.
Ἡ Ἑλλὰς ὑπάρχει Πλάτων! πλὴν τὸ σῶμα διαμένει
Καὶ δὲν εἶναι ἡ ψυχή.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Τάχα σώζονται, ἀκόμη τόσ' ἱδρῶτες καὶ ἀγῶνες,
Τόσα ἔργα τῶν χειρῶν σου ὦ Φειδία κι' Ἀπελλῆ!
Τόσ' ἀγάλματα ὡραῖα, τόσαι θαυμασταὶ εἰκόνες,
Τοῦ μεγάλου παρελθόντος μάρτυρες σιωπηλοί;

ΝΕΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐκ τῶν ἀγαλμάτων ἄλλα κεῖτονται συντετριμμένα,
Εἰς Ἀρκτώων ἐθνῶν ἄλλα στοὰς μένουν κεκρυμμένα.
Ἰταλὶς, τοῦ Πραξιτέλους ἔγινεν ἡ Ἀφροδίτη·
Ὁ Ἀπόλλων του εἰς Βιένναν δέσμιος λυσσᾷ καὶ φρίττει,
Κ' οἱ Κορίνθιοί σας ἵπποι τύχας ἔπαθαν παντοίας
Καὶ πολλὰς ὁδοιπορίας,
Ὀπαδοὶ τῆς νίκης εἶδαν αἰχμαλώτους ἑαυτοὺς
Εἰς Ῥωμαίους, εἰς Γαλάτας καὶ εἰς δούλους Βενετούς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

Ποία κίνησις τὸ πάλαι πρὸς τὴν δόξαν πρὸς τὰ φῶτα!
Ποῦ ἡ δόξα σας ἡ πρώτη; Ποῦ τὰ φῶτά σας τὰ πρῶτα;
Ἐνθυμοῦμαι τὸν Αἰσχύλον εἰς πτωμάτων ὅταν στίβας;
Ὅμηρος τῆς τραγῳδίας,
Ἀναβαίνοντας παρίστα με βροντὰς καὶ τρικυμίας
Γίγαντας ἀσπιδοφόρους τοὺς ἑπτά του ἐπὶ Θήβας.
Εἰς τὴν μνήμην μου βαθέως ἐγκεχαραγμέναι εἶναι
Αἱ πολύκροτοι Ἀθῆναι,
Ὅταν πρὸς τὰς ἀγορὰς μας βῆμα ἤνοιγα δρομαῖον
Καὶ διέβαινα τοὺς δρόμους τῶν μεγάλων Προπυλαίων,

Κ' ἔτρεχα μετὰ ζωγράφων καὶ γλυπτῶν κὶ ἀρχιτεκτόνων
Πρὸς καλλωπισμὸν Ὠδείων καὶ Πνυκῶν καὶ Παρθενώνων,
Καὶ μετέβαλλον εἰς στήλας, εἰς στοὰς καὶ εἰς εἰκόνας
Ὅσον εἰς τοὺς Μαραθῶνας,
Ὅσον εἰς τὰς Θερμοπύλας ἐκ τῶν Μήδων καὶ Περσῶν
Ἥρπασαν οἱ Μιλτιάδαι καὶ Θεμιστοκλεῖς χρυσόν.
Ἔτρεχαν εἰς τὴν παλαίστραν μὲ βοὴν καὶ λάμψιν τότε
Πελτασταί, ἱππεῖς, τοξόται.
Περιέτρεχε τὸ πλῆθος τῆς Ποικίλης τὰς στοάς,
Οἱ σοφοὶ ἐφιλοσόφουν εἰς τῶν δένδρων τὰς σκιάς.
Ἑκατὸν τριήρεις ἦσαν φύλακες τοῦ Πειραιῶς.
Εἰς διακοσίας ἄλλας ὡδοιπόρει ὁ λαός.

ΠΛΑΤΩΝ.

Ω' τῆς νῦν Ἑλλάδος παῖδες, ἄφετε τὰς ἔριδάς σας
Ἄθλιοι συλλογισθῆτε τ' ἦτον πάλαι ἡ Ἑλλάς σας·
Δὲν μὲ λέγετε ποῦ εἶναι οἱ ἀρχαῖοί σας αἰῶνες;
Οἱ ὡραῖοί σας ποῦ εἶναι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες;
Ποῦ τὰ Παναθήναιά σας,
Αἱ μεγάλαι τελεταί σας τὰ μεγάλα θέατρά σας;
Ποῦ εἰκόνες, κὴ ἀνδριάντες, ποῦ βωμοί, καὶ ποῦ τεμένη;
Κάθε πόλις, κάθε δάσος, καὶ καθεὶς ναὸς πρὸ πάντων,
Ἦσαν πάλαι πληθυσμένοι
Μὲ ὁμήγυριν σιγῶσαν μαρμαρίνων ἀνδριάντων.
Τοὺς βωμούς σας ξένα ἔθνη στόλιζαν μὲ προσφοράς,
Μὲ χρυσοὺς ὁ Γύγης πίθους,
Καὶ ὁ Κροῖσος μὲ κρατῆρας καὶ μὲ πλάκας ἀργυρᾶς
Καὶ μὲ πολυτίμους λίθους.
Ἤνοιγε τῶν Ὀλυμπίων ἡ ἐνδοξοτάτη πάλη;
Ἔῤῥεεν εἰς τὸν ἀγῶνα λαοῦ χείμαῤῥος πολύς,
Καὶ κατέβαιναν εἰς τοῦτον ἀθληταὶ οἱ βασιλεῖς,
Ὁ Ἱέρων καὶ ὁ Γέλων, καὶ ὁ Φίλιππος καὶ ἄλλοι,
Εἰς Ἑλλήνων χιλιάδας τεσσαράκοντα ἐκθάμβους
Ὁ Ἡρόδοτος παρίστα εἰς ὡραίαν Ἱστορίαν

22.

Τοὺς προσφάτους των θριάμβους.
Ἤκουεν ὁ Θουκυδίδης τὴν ὡραίαν ἁρμονίαν
Τῆς πεζῆς ποιήσεώς του,
Καὶ ἠλείφετο εἰς πάλην ἔνδοξος ἀντίζηλός του.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

Η ΜΙΚΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ.

Δὲν μὲ λέγεις ποῖος σκώληξ μυστικὸς μὲ κατατρώγει;
Διατί αὐτοὶ τοῦ πένθους καὶ τῆς θλίψεως οἱ λόγοι;
Ὅμοιος μὲ διαβάτην, ὅςτις μὲ σπουδὴν μεγάλην
Νύκτα καὶ ἡμέραν τρέχων ἀπὸ μίαν πόλιν σ' ἄλλην
Βλέπει ὅλ' ἀδιαφόρως,
Ψυχρὰ ὅλα κ' ἐγὼ βλέπω κ' εἶμαι ξένος ὁδοιπόρος...
Ὄνειρα ἐλευθερίας, διελύθητε βραδέως
Καὶ μ' ἀφήσατε εἰς σκότος.
Ἱερώταται εἰκόνες, Ἀρετή! Πατρίς! ματαίως
Λίβανον εἰς τὸν βωμόν σας ἔκαυσα ἐγὼ ὁ πρῶτος...
Ὢ ἀκράτητος χαρά,
Ὢ ψυχῆς παραφορά,
Ὅταν ἤκουσα στῶν Γάλλων τὰς Ἀθήνας κατὰ πρῶτον
Τῆς Ἑλληνικῆς μας δόξης καὶ τῶν ὅπλων μας τὸν κρότον!
Νὰ ἰδῶ ἐφανταζόμην τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν
Ἐλευθέραν ἐκ Μαλέου μέχρις ἄκρων τοῦ Εὐξείνου,
Κ' ἐξ ἀνδρῶν τετρακοσίων Ἀντιπρόσωπον Βουλὴν
Στὴν ἑπτάλοφον καθέδραν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Κάτοικος ὁ Ἕλλην τώρα βασιλείου στενωτάτου,
Μὲ τὰς δύω χεῖρας φθάνει καὶ τὰ δύο σύνορά του.

Κ' ἡ Ἑλλὰς ἡ πεινασμένη
Ἀπ' τὸν Βρετανὸν προσμένει
Ἕνα ψύχαλον νὰ πέσῃ
Ὅταν κι' ὅπως τὸν ἀρέσῃ.
Κ' ἡ Ἐλευθερία στέκει σκυθρωπή, σιωπηλή,
Κι' οὐδὲ δόξα πλέον Ἔθνους, οὐδὲ δῆμος ἢ Βουλή.

Εἰς τὴν πρώτην ἡλικίαν τὴν πολὺ ἀγαπητὴν,
Τὸν ὁρίζοντα τοῦ βίου ὅλοι βλέπομεν πλατύν.
Πλὴν καθ' ὅσον προχωροῦμεν
Τὸ στενόχωρον τοῦ κόσμου μετὰ λύπης θεωροῦμεν.
Ὅλος ἔκθαμβος μακρόθεν μὲ τὸ πρίσμα τῆς ἐλπίδος
Τὴν ἀνάστασιν ὁμοίως κ' ἐγὼ εἶδα τῆς Πατρίδος.
Ἀλλ' αὐτὴν ἀπὸ πλησίον βλέπω τώρα, βλέπω μόνον
Εὐτελεῖς καρποὺς μεγάλων θυσιῶν μας καὶ ἀγώνων...

Ὡς ἐκεῖνα τὰ πτηνὰ
Τ' ἄγνωστα καὶ μακρυνὰ,
Ὅπου τρέχουν τὰς ἐκτάσεις
Τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης,
Ἀθανάσιέ μου, ἦλθες μετὰ χρόνων περιόδους
Εἰς τὴν γῆν μας νὰ ζητήσῃς στέγην φωλεᾶς εὐώδους.
Ἀλλὰ φεύγεις μετ' ὀλίγον
Λευκὰς πτέρυγας ἀνοίγων.

Φύγε... ἡ Ἑλλὰς ἡ νέα
Καὶ αὐτὴ ὡς ἡ ἀρχαία,
Τοὺς υἱούς της φθονεῖ ζῶντας
Καὶ τοὺς ἀγαπᾷ θανόντας.

Φύγε... ὁ κλεινὸς πατήρ μας, ὁ φωστὴρ τῆς Ἰωνίας. (1)
Ὁποῦ μετὰ θάνατόν του ἐγκολποῦντο ἑπτὰ πόλεις,
Μὲ τὴν λύραν εἰς τὰς χεῖρας, μὲ τὸν δίσκον τῆς πενίας,
Ψωμοζήτης, ὅσῳ ἔζη, τῆς Ἑλλάδος ἦτον ὅλης.

(1) Ὁ Ὅμηρος.

Φύγε... εἴθε κ' ἐγὼ, φίλε, τὸν πλατὺν Ὠκεανὸν
Νὰ διέλθω μετ' ὀλίγον, κ' ὑπὸ ἄλλον οὐρανὸν,
Ὅςτις ἄλλας χώρας στέφει,
Νὰ περάσω μὲ τὰ νέφη
Μὲ τὰ νέφη, ὅσα μαῦρα τοὺς αἰθέρας διατρέχουν
Κ' εἰς τὰ στήθη των κρυμμένας τρικυμίας μαύρας ἔχουν!

Φύγε... φύγε...ἀλλὰ ποία ἐσωτερικὴ φωνὴ
Ὅταν ζῶμεν εἰς τὰ ξένα τὴν καρδίαν μας κινεῖ,
Καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα ὅλους καὶ μᾶς ἄγει καὶ μᾶς φέρει;
Δὲν ἐζήτησα μακράν της ἔρημα πολλάκις μέρη;
Πλὴν μὲ φλέγα νοσταλγίας εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς
Δὲν ἐπέστρεψα δακρύων, ἄθλιος καὶ δυστυχής;

Τοῦ σημάντρου ἐπεθύμουν
Ἢ θρησκευτικὴ νὰ ἤμουν
Καὶ περίλυπη φωνὴ
Ὅπου φεύγει καὶ θρηνεῖ,
Ἢ τὸ χόρτον τοῦ ἐδάφους
Τὸ βλαστάνον εἰς τοὺς τάφους!...

('Αλέξανδρος Σοῦτσος. Ἑλληνικὴ Πλάστιγξ.)

Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ
Η
ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχομεν εἰκοσιπέντε τοῦ Μαρτίου, ἂν δὲν σφάλλω.
Εἰς τὸ μέτωπόν σου φῶς μου! τί ἀδάμαντας νὰ βάλω;
Ἐλαφρότερον τῆς πάχνης φόρεσ' ἔνδυμα λευκὸν
Ὦ σεμνή μου ἐρωμένη! Ὦ τοῦ ἔαρος εἰκών!

Τῆς Ἑλληνικῆς ἐτέθη σήμερον αὐτονομίας
Ἡ ἀθάνατος κρηπίς,
Καὶ παρερχομένων ὅλων μετ' ὀργῆς καὶ ἀθυμίας,
Εἴκοσιν αἰώνων δούλων ἐπληρώθη ἡ ἐλπίς·
Τὸ συμβὰν αὐτὸ τὸ μέγα εἰς τὴν γῆν ἤγγειλε πρῶτος
Μὲ σεισμὸν ὁ οὐρανός,
Τὸ στερέωμα ἠνοίχθη, ἄνωθεν ἠκούσθη κρότος
Καὶ ἀστὴρ « ἐν τούτῳ νίκα » ἐπανῆλθε φαεινός.

Διὰ τρόμου νὰ δεσμεύσῃ τὰς ἐχθρὰς μας ζητεῖ χεῖρας,
Τοῦ Θανάτου ὁ Σουλτάνος ὁδηγῶν τὰς μαύρας μοίρας.
Πατριάρχου χρυσῆν μίτραν εἰς τὸ μέτωπόν του φέρων,
Ἐν ἀγχόνῃ τελειοῦται ὁ Γρηγόριος ὁ γέρων·
Ἀλλ' ὡς δίκροτον ἀπόταν, ἡ πυρκαϊὰ τὸ ζώσῃ,
Καὶ τὸ σκάφος του κερώσῃ,
Κ' ἐκκενοῦνται τότε μόνα τὰ πολλά του πυροβόλα,
Τὰ παράλια ὁμοίως τῆς Ἑλλάδος βοοῦν ὅλα.

Ἔχομεν εἴκοσι πέντε τοῦ Μαρτίου, ἂν δὲν σφάλλω.
Ἀπὸ μαργαρίτας βάλε περιδέραιον μεγάλο,
Κ' εἰς σανδάλια μετάξης, πορφυρᾶς ὡσὰν τὰ ῥόδα,
Τὸν χυτόν σου δέσε πόδα.

Τότ' ἐρχόμενοι καὶ Ἄγγλων καὶ Αὐστριακῶν καὶ Γάλλων
Ναύαρχοι μὲ δάση στόλων,
Παρετήρουν, κατεμέτρουν, κ' ἐνεβάθυνον μὲ δόλον
Τῆς ἐπαναστάσεώς μας τὸν πυθμένα τὸν μεγάλον.
Ἔδιδαν τὰς δύο χεῖρας καὶ Ἀνατολὴ καὶ Δύσις,
Καὶ κατὰ λαοῦ ἀόπλου ὤμνυαν ὁμοῦ κ' ἐπίσης·
Ἀλλ' ἡμεῖς καταγελῶντες καὶ τὴν μίαν, καὶ τὴν ἄλλην,
Τὸν Θεὸν ἐπροκαλοῦμεν τὸν Θεὸν αὐτὸν εἰς πάλην.

Ἄλλοτε εἰς τῆς ἐρήμου Ἐπιδαύρου τὰς ἐλαίας,
Ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ Ἄστρους τὰς χρυσᾶς πορτοκαλέας,

Ἐκηρύττομεν πανδήμως ἀδιαίρετον μονάδα
Τὴν φιλόνομον Ἑλλάδα,
Καὶ τὸ Σύνταγμα εἰς χεῖρας, καθιδρύομεν εἰς θρόνον
Τὴν ἁπλὴν Ἐλευθερίαν,
Ἥτις ἔχει μικρὰν χρείαν
Νομιμότητος ἀρχαίας, καὶ σειρᾶς πολλῶν προγόνων.

Ἔχομεν εἴκοσι πέντε τοῦ Μαρτίου, ἂν δὲν σφάλλω.
Ὦ στολίσου δίχως ἄλλο.
Καὶ εἰς μέσην λεπτοτέραν τῆς τοῦ μύρμηκος ἀκόμα,
Βάλε ζώνην μὲ τὸ τρίχρουν τῆς Ἐλευθερίας χρῶμα.

Ὦ ἀρχαῖαι τῆς Ἑλλάδος ἐποχαὶ δύο μεγάλαι!
Στέλλουσα τριακοσίας ἀποικίας της τὸ πάλαι,
Τοῦ κοινωνισμοῦ τὸν σπόρον εἰς τὴν γῆν ἐναποθέτει,
Κ' ἕνα τίκτει σοφὸν κόσμον εἰς τρεῖς χιλιάδας ἔτη!
Κ' ὕστερον θρησκείας κήρυξ καὶ σοφῆς, κ' ἠθικωτάτης, (1)
Τοὺς λαοὺς ἀπὸ τὸ γάλα ἀποκόπτει τῆς ἀπάτης,
Κι' ὡς μητέρα τοῦ Θεοῦ των μέχρις ὥρας τὸν τιμῶσι,
Καὶ Ἰλλυριοὶ καὶ Δᾶκες, καὶ Τρανσυλβανοὶ καὶ Ῥῶσσοι!

Πλέε οὔριον ἀέρα, ὦ Ἑλλάς, ὦ μέγα πλοῖον,
Ὅπου φέρεις τὰς ἐλπίδας τὰ κεφάλαια μυρίων
Ἀσιατικῶν λαῶν!
Πρὸς τὸν ὅρον σου κινεῖσαι, ἀπὸ μόνον τὸν Θεόν,
Ὡς πλανήτης, ὅστις τρέχει τὸν αἰώνιόν του δρόμον,
Χώρας φέρων καὶ κατοίκους ἐπὶ τῶν μακρῶν του ὤμων.
Κι ὅστις πίπτων, πίπτει, κόσμου τὰ ναυάγια σκορπίζων
Καὶ πλησιοχώρους γαίας καὶ συντρίβων καὶ φλογίζων.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

(1) Ἡ Ἑλλὰς ἔτεκε τὴν σοφὴν καλουμένην Εὐρώπην· ἡ Ἑλλὰς ἔφερεν εἰς αὐτὴν καὶ τὸν χριστιανισμόν.

Η ΑΥΤΗ ΥΛΗ.

Χαῖρε ἡμέρα ἔνδοξος τῆς παλιγγενεσίας!
Ροδόχρυσος ἀνέτειλες Ἠὼς ἐλευθερίας!
Ἐλευθερία! ὦ Θεὰ τοῦ Ἕλληνος φιλτάτη!
Ὁπότε ποῦς βαρβαρικὸς τὴν γῆν σου κατεπάτει
Δραπέτης ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐνδόξου σου ἑστίας
Πολεμικοὺς ἐμόρφωνες λαοὺς τῆς Ἑσπερίας.
Ἡ Θέα σου φέρει ἠχὼ νικητικῶν παιάνων,
Κ' εἶν' ἡ φωνή σου κεραυνὸς στὰ ὦτα τῶν τυράννων.

Ὡς ὁ χοχλάζων ἀφανὴς κρατὴρ τοῦ Βεζουβίου
Μετὰ φρικώδους κλονισμοῦ καὶ συριγμοῦ ἀγρίου,
Ἐξαίφνης ἐκρηγνύμενος καπνοῦ ἐκπέμπει νέφη,
Καὶ φλόγας Ἅδου ἐξεμῶν τὰ πέριξ καταστρέφει,
Οὕτω καὶ ἡ ἐκδίκησις ἡ βράζουσα στὰ στήθη
Κατὰ τυράννων σήμερον βιαίως ἐξεχύθη,
Καὶ παρ' ἐλπίδα ἔξαφνα λαῶν τῶν Εὐρωπαίων
Ξυπνᾷ ὁ ἀλυσόδετος βαρέως ῥέγχων λέων.

Εἰς Θήβας, κατὰ τοὺς καιροὺς ποτὲ τοὺς παρελθόντας
Ὁ Κάδμος ὅταν ἔσπειρε τοῦ Δράκοντος ὀδόντας,
Γιγάντιοι τ' ἀνάστημα, καὶ πάλλοντες τὸ δόρυ
Ἀπὸ τὴν γῆν ἐφύτρωσαν ἄνδρες ἀσπιδοφόροι.
Κι' ἀπὸ τοῦ Ῥήγα σήμερον γεννήθησαν τὸ αἷμα
Στὰς κεφαλὰς των φέροντες τῆς νίκης λαμπρὸν στέμμα,
Καραϊσκάκης, Βότσαρης, Κανάρης, καὶ Μιαούλης,
Γρίβας, Νικήτας, Περῤαιβὸς, Φλέσσας, καὶ Κυριακούλης.
Φωτίζει τὸν ἀστερωπὸν οὐράνιόν μας θόλον
Ἡ μαυροπόρφυρος πυρὰ τῶν καιομένων στόλων,
Καὶ ἰαχαὶ ἀκούονται εἰς μακρυνὰς ἐκτάσεις,
Καὶ μὲ τὸ κῦμα τὸ γλαυκὸν τῆς ἠχηρᾶς θαλάσσης
Φέρει φυσῶν ὁ ζέφυρος μὲ αὔραν γαληναίαν
Νέων Περσῶν ναυάγια, πρὸς δεξαν πάλιν νέαν.

Ὤ! ποῖος ἐνθουσιασμὸς κατὰ τυράννων τότε!
Καὶ πόσοι οἱ τῆς ἀρετῆς καὶ δόξης θιασῶται!
Καὶ σήμερον ὁ ἀριθμὸς ὁπόσος τῶν ὑπούλων,
Τῶν ῥαδιούργων, τῶν κλεπτῶν, τῶν ἀναισχύντων δούλων!
Οἱ ξένοι καὶ ἀντιγραφεῖς σιγὰ καὶ χωρὶς κρότον
Τρυγῶσι τώρα τοὺς καρποὺς τῶν τόσων μας ἱδρώτων,
Κι' ὡς ἅρπυιαι ἁρπάζουσαι τὸ γεῦμα τοῦ Φοινέως
Δραχμὰς ἁρπάζουν φέροντες τὰς ὕβρεις μας γενναίως·
Ματαίως γράφουν κατ' αὐτῶν οἱ δημοσιογράφοι!
Ἀκολουθοῦν τὸ ἔργον των σιωπηλοὶ ὡς τάφοι,
Ὠχρὰ τοῦ ξένου παρειά, καθεὶς μας τὸ γνωρίζει,
Εἰς λέξεις νὰ ἐρυθριᾷ ποτε δὲν συνειθίζει.

(Θεόδωρος Ὀρφανίδης. Τοξότης.)

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ.

Μὴν ἐλεύθεραις ἰδέαις
Ταῖς ὡραίαις τὸ κρασί,
Τὸ κρασὶ καὶ ταῖς ὡραίαις,
Ψάλλε λύρα μου χρυσῆ!

Ἡ Ἐλευθερία βλέπεις, βαρὺν ὕπνον ἐκοιμήθη
Καὶ τὰ ὄνειρά της εἶναι μάταια καὶ λυπηρά.
Τῆς ἐπαναστάσεώς μας τὸ πῦρ ἔσβυσε κ' ἐχύθη·
Καὶ τῆς Αἴτνης της μᾶς μένει στάκτη μόνον ῥυπαρά
Τὴν Ἡρωϊκὴν Ἑλλάδα Ἑλλὰς χαύνη καὶ δειλή,
Καὶ τοὺς Γίγαντας πυγμαίων διαδέχεται φυλή.

Τῶν ἡρώων μας τὰ ἔργα λησμονοῦνται τὰ γενναῖα,
Καὶ ὀνόματα ἐμβαίνουν εἰς τὸ Ἔθνος ἄλλα νέα,
Κ' ἐγὼ ψάλτης τοῦ ἀγῶνος ἔμεινα εἰς κόσμον νέον
Ὅμοιος μὲ γηραλέον

Μὲ παλαιωμένον πεῦκος πεδιάδος γυμνωμένης,
Ὅπου βλέπεις ἐμφυτεύσεις χθεσινῆς χειρὸς καὶ ξένης.
Μὴν ἐλεύθεραις ἰδέαις!
Ταῖς ὡραίαις τὸ κρασί,
Τὸ κρασὶ καὶ ταῖς ὡραίαις
Ψάλλε λύρα μου χρυσῆ!

Τῆς ἁγίας Λαύρας (1) χαῖρε συμμαχί Ἀχαϊκή!
Καὶ σεῖς χαίρετε τοῦ γένους πρῶτοι χρόν' ἡρωϊκοί!
Καὶ σεῖς πρῶτοι ἀποστάται χωρικοὶ τῆς Ἀρκαδίας
Τέκνα τῆς Ἐλευθερίας,
Κρούσαντες εἰς τὴν φωνήν της μὲ τὰ δρέπανα εἰς χεῖρας
Τοῦ Ναυπλίου, τῆς Κορίνθου, τῆς Τριπολιτσᾶς τὰς θύρας.
Πόσον ἐλαμπρύνθη τότε ἡ ὡς κρύσταλα λευκὴ
Κι' ἀληθῶς ἡρωϊκὴ
Φουστανέλα μας ἡ τόσον σήμερον ἀπεῤῥιμμένη!
Ἡ Ἐλευθερία τότε μ' αὐτὴν ἔτρεχ' ἐνδυμένη,
Καὶ ἡ βόμβα της ὡς ὕλας σ' τὸν ἀέρα φλογισμένας
Σκῆπτρα ἔχυνε θραυσμένα καὶ ἀλύσους συντριμμένας.
Μὴν ἐλεύθεραις ἰδέαις
Ταῖς ὡραίαις τὸ κρασί
Τὸ κρασὶ καὶ ταῖς ὡραίαις
Ψάλλε λύρα μου χρυσῆ!

Τῶν Ὀθωμανῶν τὰ πλοῖα εἰς φυγὴν ἔτρεπε ὅλα·
Κι' ὡς σημαίαν ἐρυθράν των εἰς τὴν πρύμνην των ἐκόλλα
Ὁ Κανάρης τὴν πυράν·
Καὶ εἰς τοῦ Ἀγηνορίου τὴν λαμπρὰν σφαγὴν ἐκείνην
Ὁ Νικήτας τοῦ Χουρσίτη κατεπάτει τὴν κοκκίνην
Καὶ τριπλῆν ἀλογουράν. (2)

(1) Ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπεφασίσθη εἰς τὸ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ Μοναστήριον τῆς Ἁγίας Λαύρας παρὰ τοῦ Γερμανοῦ Ἱεράρχου τῶν Παλαιῶν Πατρῶν, παρὰ τοῦ Ἀνδρέου Ζαήμη, Βενιζέλου Ῥούφου, Ἀ. Λόντου καὶ Χαραλάμπους.

(2) Τὸ Τουρκιστὶ λεγόμενον τούγι.

Τῶν ἐχθρῶν τὰς πυκνὰς βόμβας εἰς τὸ Μισολόγγι τότε
Φλογερὰς πρὶν ἐκραγῶσιν ἅρπαζαν οἱ στρατιῶται
Κ' εἰς τὴν ἔσχατην στιγμὴν
Στὴν πυριτοθήκην ὅταν μόνοι ἔφεραν τὴν φλόγα
Τοῦ θανάτου των τὴν ὥραν ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλόγα
Κι' αὐτοὶ ἔψαλλαν « Ἀμήν. »

Μὴν ἐλεύθεραις ἰδέαις
Ταῖς ὡραίαις τὸ κρασὶ
Τὸ κρασὶ καὶ ταῖς ὡραίαις,
Ψάλλε λύρα μου χρυσῆ!

Τώρα τρέξατε σεῖς ξένοι! καὶ κυκλώσατε τὸν θρόνον·
Ὁ δικός μας νοῦς σ' τοὺς βράχους ἐπαχύνθη τόσον χρόνον
Δὲν ἠξεύρουν νὰ χαϊδεύουν χέρι ἀδρὰ ἀπ' τὸ τουφέκι,
Καὶ τὰ χείλη μας ἀκόμη μέλαν' ἀπὸ τὸ φυσέκι
Μὲ τὸ στόμα μας σχισμένου
Γλυκεῖς ἤχους δὲν ἠξεύρουν κολακευτικῶν ἐπαίνων.

Καλλωπίζεσθε Σεῖς τώρα μὲ λαμπρὰς ἐνδυμασίας
Μὲ βασιλικὰς ταινίας,
Ἔχομεν κ' ἡμεῖς ταινίας, καὶ στολὰς πλέον ὡραίας·
Τὰ παράσημά μας εἶναι αἱ ἀθάναται πληγαί μας.
Καὶ μὲ ὅσας εἰς τὰς μάχας ἐχθρῶν πήραμεν σημαίας,
Κρύπτουν εὔκολα αἱ σάρκες αἱ ἀνδρεῖαι καὶ γυμναί μας.

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ.

Τοῦ Μονόχειρος καὶ πρώτου Ὑψηλάντου ἡ φωνὴ
Ὅταν ἤρχησε τοὺς βράχους τῆς Ἑλλάδος νὰ κινῇ,
Εἰς τὰς Γαλλικὰς Ἀθήνας γλυκύ φῶς μου! εὑρισκόμην,
Καὶ παιδίον, τὸν Βολναῖον τὸν Τρασῆν ἐδιδασκόμην.
Ἀλλὰ ποῖον δὲν ᾐσθάνθην γενικὸν ψυχῆς σεισμὸν!
Ποῖον ἐνθουσιασμόν!

Τὰ ὀνόματα τοῦ Μάρκου, τοῦ Κανάρου, ὅταν πρῶτα
Ἔκρουσαν τὰ νεαρά μου καὶ ποιητικά μου ὦτα,
Εἰς τὰς πόλεις καταβαίνων τῆς ὡραίας Ἰταλίας
Τιμολέοντος καὶ Βρούτου ἔγραφον τὰς τραγῳδίας,
Ἐπευχόμενος ἡμέρας
Εἰς τὸ Ἔθνος ἐλευθέρας.

Εἶδα τέλος τὴν Ἑλλάδα! ποία κίνησις πνευμάτων!
Πόσοι θρίαμβοι! τί πλῆθος ἀνικήτων στρατευμάτων!
Στολισμέν' ἦτον ἡ Ὕδρα καὶ μὲ ναύτας καὶ μὲ πλοῖα.
Ἔζων ὅλ' οἱ ἥρωές μας εἰς τῆς δόξης τὰ πεδία,
Κ' ἔχαιρον κ' ἐγὼ εὑρίσκων
Εἰς τὸ Μαραθωνικόν του σκήνωμα, τὸν Καραΐσκον.

Μὴ δὲν ἔλαβαν τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ κοινοῦ τυράννου
Καὶ ἡ Κρήτη καὶ ἡ Σάμος καὶ τὸ ὄρος τοῦ Λιβάνου;
Κ' ἀπὸ τ' ἄχυρα τῆς μαύρης καὶ καυμένης μας καλύβας
Δὲν ἐβγῆκε τῆς Τουρκίας ἡ πυρκαϊὰ ἡ τόση;
Κ' ὕποπτον τοσάκις βλέμμα στῶν ἀχύρων μας τὰς στίβας
Δὲν ἐτόξευσαν κ' οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ῥῶσσοι;

Τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἐποχὴ λαμπρὰ ἐκείνη!
Ὁ Μινᾶς τὴν Ἱσπανίαν εἰς τὰ ὅπλα ὑπεκίνει.

Εἶχε πῦρ ἡ Ἰταλία κ' εἰς τοὺς δύο της κρατῆρας
Καὶ δὲν ἔχυνε καὶ λάμψεις καὶ καπνοὺς ἀνωφελεῖς, (1)
Κ' εἰς τὰ διαδήματά των ἔβαλαν τὰς δύο χεῖρας
Τρέμοντες οἱ Βασιλεῖς.

Ἀλλ' ἡ Ἰταλία μόλις ἔῤῥιπτ' ἕν, ἡ δύο βέλη
Κ' ἔπιπτον ἀπηυδισμένα τὰ θηλυπρεπῆ της μέλη.
Η' Ἑλλὰς ὡδήγει μόνη τ' ὄχημα τῆς εἱμαρμένης
Καὶ τῆς τύχης τῶν λαῶν,
Κ' εἰς τὴν λύτρωσιν συνήργει τῆς δεσμίου οἰκουμένης
Η' Ἑλλὰς μὲ τὸν Θεόν.

(Ὁ αὐτός. Κιθάρα.)

ΑΙ ΣΚΙΑΙ.

Εἴσθε σεῖς ὁπού τὴν νύκτα ὅταν ἄνεμος χειμῶνος,
Τὸ παράθυρόν μου σείῃ,
Καὶ μὲ χεῖρας σταυρωμένας τοὺς αἰθέρας βλέπω μόνος,
Καὶ τὸ ὄμμα μου δακρύῃ,
Εἴσθε σεῖς σκιαὶ τῶν πρώτων στρατηγῶν μας καὶ προμά-
χων,
Καὶ ὠχραὶ κ' αἱματωμέναι καταβαίνετ' ἐκ τῶν βράχων!

Διατὶ τὸ πρόσωπόν σας ἔχει τι ἀρχαϊκόν,
Καὶ γλυκὺν ἐμπνέει πόθον ἡ ἀρχαία σας εἰκών;
Φίλοι μου τῶν στρατοπέδων! πόσον μεταβεβλημένους
Σᾶς εὑρίσκω, καὶ συγχρόνως κατηφεῖς καὶ τεθλιμμένους!
Τί ἐγίνετε; πού ἦσθε!... πόσα ἔτη δὲν σᾶς εἶδα
Εἰς τὴν φίλην μας πατρίδα!

(1) Τὸ Βεζούβιον καὶ ἡ Αἴτνα εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Νεαπόλεως καίμενα παριστῶσι τὴν ἐπανάστασιν τῆς Νεαπόλεως.

Ἄνθος ἱερὸν ἡρώων! τῆς Ἐλευθερίας θῦμα!
Μάρτυρές μας μετὰ δόξης καταβάντες εἰς τὸ μνῆμα!
Μὴν ἐπέσατε γενναίως, ἄλλην τρέφοντες ἐλπίδα!
Ἐζητεῖτε νὰ ἰδῆτε λαμπροτέραν τὴν πατρίδα,
Καὶ τὸ μέτωπόν σας τώρα λύπης σύννεφον καλύπτει
Καὶ τὸ δάκρυόν σας πίπτει;

Ἐνθυμεῖσθε τὰς μεγάλας τοῦ ἀγῶνός μας ἡμέρας;
Ἥλιος ἔφεγξεν ἄλλας εἰς τὸν κόσμον λαμπροτέρας;
Τῆς ἀρχαίας ἱστορίας καὶ τῶν παλαιῶν αἰώνων
Δύο θαύματα ὑπῆρξαν, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ῥώμη μόνον.
Δύο θαύματα, καὶ τούτων τῶν καιρῶν εἶναι τῶν νέων,
Ἡ Ἑλλάς, ὁ Ναπολέων.

Ἀλλ' εἰς τοὺς ψαλμούς μου, φίλοι! τέρπεσθε κ' ἐνθουσιᾶτε.
Μὲ κυκλοῦτε, καὶ βοᾶτε...
Χαίρετε! Ὀδυσσεῦ! Γοῦρα! Παπαφλέσσα! Κυριακούλη!
Βότσαρη καὶ Ὑψηλάντη! Καραΐσκε καὶ Μιαούλη!
Ἔρχεσθε... καὶ τὴν κιθάραν κρούοντες τοῦ ποιητοῦ σας,
Γύρω μου ἐπικαλεῖσθε τὰς ἐπικηδείους Μούσας.

(Ὁ αὐτός. Κιθάρα.)

Ο ΨΩΜΟΖΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ἕνας γέρων στρατιώτης μὲ τοῦ ζήτουλα τὸν δίσκο,
Στὸ ῥαβδὶ ἀκουμβισμένος καὶ μὲ τὸ σακκὶ στὸν ὦμον,
Ἔλεγε σ' ἕνα παιδάκι ποῦ τοῦ ἔδειχνε τὸν δρόμον.
Μὴ παιδάκι μου, μὴν τρέχῃς καὶ πολὺ ὀπίσω μνήσκω.
Εἶσ' ἐσὺ εὐτυχισμένο... τὰ ματάκια σου τὰ ἔχεις,
Γερὰ ἔχεις ποδαράκια, κ' ἐλαφρὸ σὰν λάφι τρέχεις...
Ἐγὼ ἔχασα τὸ φῶς μου στοῦ Μισολογγιοῦ τὴν πόλι,
Καὶ τὸ ἕνα μου ποδάρι μὲ τὸ ἅρπαξε τὸ βόλι.

Ποῦ νὰ εἴμασθε παιδί μου;... εἶναι νύκτα;...
εἶναι μέρα;...
—Νύκτα εἶναι... Στὸ Ἀνάπλι ἐζυγώσαμε, πατέρα.
—Στὸ Ἀνάπλι; —Κλαίεις γέρο; —Τὰ παλιά μου
ἐνθυμοῦμαι...
Τ' ἤμουν πρῶτα, τ' εἶμαι τώρα στέκομαι καὶ συλλο-
γοῦμαι...
Στὸ Ἀνάπλι!!! ἐγὼ πρῶτος καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ στόμα
Πήδησα στὸ Παλαμίδι.
Ἀπὸ ἕνα σ' ἄλλον βράχον πρῶτα ῥιπτούμενον σὰν φίδι,
Καὶ σηκώνω μόλις τώρα τὸ βαρύνεκρό μου σῶμα.

Ἐτυφλώθηκα... δὲν βλέπω τῆς Ἑλλάδος τὰ βουνά.
Κ' ὁ ἐλεύθερός της ἥλιος στὰ ματάκια μου δὲν λάμπει...
Δενδροσκέπαστοι, ὡραῖοι κ' αἱματοβρεμένοι κάμποι,
Εἰς σᾶς τώρα κόσμος ἄλλος ζωὴν ἥσυχη περνᾷ·
Ἐγὼ μόνος εἰς τοὺς δρόμους τρέχω καὶ ψωμοζητῶ.
Στὰ ἐρημοκλήσια μέσα καὶ στοὺς τάφους ξενυκτῶ,
Παντοῦ εἶμ' ἀποῤῥιμμένος.
Ξένος εἶμαι στὴν Ἑλλάδα, καὶ στὸ σπήτι μ' εἶμαι ξένος.

Ὅλος ἄλλαξεν ὁ κόσμος, καὶ αὐτῆς μας τῆς ἡμέρας
Τὰ παιδιὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν γνωρίζουν τοὺς πατέρας.
Ταῖς θυσίαις, τοὺς ἀγῶνας ξέχασαν τῶν παλαιῶν,
Καὶ τὸν πλοῦτον ἔχουν ὅλοι διὰ μόνον τους Θεόν.
Προσπαθῶ τοὐκάκου νὰ εὕρω ἕνα φίλο τοῦ παλιοῦ μας
Τοῦ ἡρωϊκοῦ καιροῦ μας.
Ἄλλοι πέθαναν, καὶ ἄλλοι ζοῦν ἀπ' ὅλους ξεχασμένοι
Ὅπου κι' ἂν σταθῶ μὲ σπρώχνουν μὲ περιγελοῦν οἱ ξένοι.

Ξένοι, μὴν περιγελᾶτε τὰ χυμένα μου τὰ μάτια,
Τὸ σπασμένο μου ποδάρι·
Τοῦ μεγάλου Μπότσαρη μας ἤμουν πρῶτο παλληκάρι,
Ἡ παλιά μου φουστανέλα, ὁποῦ βλέπετε κομμάτια,

Χάρισμα τοῦ Καρχίσκου, ἀπὸ δόξα μὲ σκεπάζει.
Τὸ σπαθὶ αὐτὸ ποῦ φέρω στὸ πλευρό μου κρεμαστὸ,
Ἂν δὲν ἦναι μὲ χρυσάφια, μὲ κοράλια σκεπαστὸ,
Εἶν' ἐνθύμησις φιλίας τοῦ Ἐμμανουὴλ Τομπάζη.

Ἥρωες ἐξακουσμένοι!
Καὶ ἂν ἦσθε πεθαμένοι,
Στὴν ἐνθύμησιν τοῦ κόσμου, στὴν ἐνθύμησίν μας ζῆτε.
Πέθαναν, κι' ἂν ζοῦν ἀκόμα, ὅσοι ἄτιμοι πολῖται
Εἰς τοὺς τάφους σας πατοῦν,
Νὰ κληρονομήσουν ὅλας τὰς θυσίας σας ζητοῦν,
Καὶ ἀφίνουν τῆς πατρίδος τοὺς πατέρας, τοὺς προμάχους,
Νὰ ψωμοζητοῦν στὰς πόλεις καὶ νὰ ξενυκτοῦν στοὺς
βράχους.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Πανόραμα.)

Ο ΓΕΡΩΝ ΧΙΤΩΝ ΜΟΥ.

Φιλοσόφει! μὴν λυπεῖσαι, φόρεμά μου γηραλέον!
Εἴχαμεν τὴν ἐποχήν μας· ἤμουν νέος κ' ἦσουν νέον.
Πλὴν ἡ πρώτη καλονή σου, ἡ νεότης σου δὲν ζῇ
Κ' ἐγηράσαμεν μαζή.
Ἂς γελᾷ, τὴν σεβαστήν σου ἡλικίαν ὅστις βλέπῃ·
Πλὴν ἀγέρωχος νὰ ἦσαι, πτωχὲ φίλε μου σὲ πρέπει.

Ὅταν εἴχαμεν ἀρχίσει νὰ συζῶμεν, χιτὼν γέρε,
Τῆς πατρίδος, ἐνθυμεῖσαι, λαμπραὶ ἦσαν αἱ ἡμέραι·
Ξίφος ἡ Ἐλευθερία εἰς τὴν χεῖρά της ἐκράτει,
Καὶ εἰς πτώματα τυράννων ἡ Ἑλλὰς ἐπεριπάτει·
Εἰς τοὺς βράχους, εἰς τοὺς βάτους ἐσχισθήκαμεν μαζή,
Κ' ἐπεράσαμεν λαγκάδια ἱδρωμένοι καὶ πεζοί.

Φαίνεται πῶς ἐγεννήθης εἰς ἡμέρας παλαιάς·
Διὰ τὰς πληγάς σου ὅμως πρέπει νὰ ἐρυθριᾷς,

Ὠ'ς ἀπόμαχος ἂν φέρῃς τρισενδόξους ἐνθυμήσεις,
Ὑπερήφανος ἐστάθης ἀνεξάρτητος ἐπίσης·
Δὲν σὲ εἶδαν εἰς τὰς θύρας τῶν Μεγάλων νὰ συχνάζῃς,
Καὶ τὸ ἔντιμόν σου γῆρας σήμερον δὲν ἀτιμάζεις.

Τὸ ἀρχαῖον ἔνδυμά του ὁ καθεὶς ζητεῖ ν' ἀλλάξῃ,
Ἀμελῶν τὸν ἐθνικόν του χαρακτῆρα νὰ φυλάξῃ.
Σταθερὸς τὸ φρόνημά μου
Καὶ κρατῶν τὸ φόρεμά μου,
Σὲ προκρίνω ἀπὸ κάθε χρυσοκέντητον μανδύαν
Ὅςτις κρύπτει ψυχῆς δούλης τὴν ἐπίσημον κακίαν.

Μὴ νομίσῃς πολὺν χρόνον πῶς μ' ἐμὲ θὰ τυραννῆσαι,
Καὶ ἡμέρας μὴ φοβῆσαι
Μεμιγμένας μὲ χαλάζας, μὲ βροχὰς καὶ τρικυμίας.
Τοὺς περισπασμοὺς τοῦ βίου, τὸν ζυγὸν τῆς κοινωνίας
Βαρυνθεῖσα ἡ ψυχή μου
Ἢ τὸν τάφον θὰ ἐκλέξῃ, ἢ τὰ βάθη τῆς ἐρήμου.

Ἤθελα, σὰν ἀποθάνω, εἰς τοὺς κλάδους γηραλέας
Μελαγχολικῆς ἰτέας,
Εἰς τὸ μνῆμά μου πλησίον φίλος μου νὰ σ' ἀποθέσῃ·
Ἂν κανένας νὰ περάσῃ ἀπ' τὴν ἔρημον συμπέσῃ,
« Ποιητοῦ, εἰπέ του, ἤμουν ἀκηλίδωτος χιτών·
» Ἐγὼ ζῶ, κ' ἡ πέτρα κρύπτει καὶ τὴν μνήμην του κ' αὐτόν. »

(Ὁ αὐτός.)

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΜΟΥ.

Φεύγετε, ὑστερινοί μου πενθοφορεμένοι στίχοι!
Μελαγχολικῆς κιθάρας φεύγετε θρηνώδεις ἦχοι!
Ἀποχαιρετᾶτε, τέκνα, διὰ πάντα τὴν πατρίδα
Καὶ τοὺς φίλους καὶ τὴν δόξαν καὶ ἀκόμη τὴν ἐλπίδα!
Ἂν κἀνένα μετὰ χρόνους εὕρετε πιστόν σας φίλον,
Πρόθυμον νὰ ἐξετάσῃ τοῦ πατρός σας τὴν καρδίαν,
Παραστήσετέ τον ὅλον τὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν
Ἀμετάτρεπτόν μου ζῆλον.

— Κωμικός, τινὲς θὰ κράζουν, νὰ ἐμπαίζῃ ἐπεθύμει
Καὶ τὸν Ποιητὴν τῶν ὄντων·
Τὴν χολὴν τοῦ Ἀρχιλόχου ἔχυσε κατὰ τῶν ζώντων.
Τοῦ σατυρικοῦ πατρός σας μισητὴ μᾶς εἶν' ἡ μνήμη·
— Πλὴν ἀποκριθῆτε τότε κατ' αὐτῶν τῶν κακοτρόπων
Ἐχθρὸς ἦτον τῆς κακίας, ὄχι ὅμως τῶν ἀνθρώπων·
— Ἡ ψυχή του, θὰ προσθέσουν, εἶχε φρόνημα γενναῖον,
Καὶ ὁ τόσος σαρκασμός του σκοπὸν εἶχε κἂν σπουδαῖον;
Ὁ γελῶν αὐτὸς δι' ὅλους εἶχε οἶκτον πρὸς κἀνένα;
— Μεταξὺ σκοπέλων, 'πέτε, καὶ μακρὰν ἀπὸ λιμένα
Ὅταν ἔβλεπε τὸ σκάφος τῆς πατρίδος του νὰ πλέῃ,
Ηὕρε κι' αὐτὸς νὰ κλαίῃ.
Σεῖς ὀλίγοι σύγχρονοί μου τῶν ὁποίων ἐδυνήθην
Τὴν συμπάθειαν νὰ στρέψω πρὸς τὰς τύχας τῆς πατρίδος,
Σεῖς τῆς Μούσης μου προστάται, μὴν ἀφήσετε εἰς λήθην
Καὶ τὸ τραγικόν της εἶδος·
Εἰς τὰ τέκνα σας εἰπέτε ὅτι δάκρυα κ' ἐπαίνους
Ἔδωκα κ' ἐγὼ πολλάκις εἰς τὰς συμφορὰς τοῦ Γένους.

(Ὁ αὐτός.)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΛΟΧΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.

Α῾ς μὴ βρέξῃ ποτὲ
Τὸ σύννεφον, καὶ ὁ ἄνεμος
Σκληρὸς ἂς μὴ σκορπίσῃ
Τὸ χῶμα τὸ μακάριον
'Ποῦ σᾶς σκεπάζει.

Α῾ς τὸ δροσίσῃ πάντοτε
Μὲ τ' ἀργυρᾶ της δάκρυα
Η῾ ῥοδόπεπλος κόρη
Καὶ αὐτοῦ ἂς ξεφυτρώσουν
Αἰώνια τ' ἄνθη.

Σᾶς ἅρπαξεν ἡ τύχη
Τὴν νικητήριον δάφνην,
Καὶ ἀπὸ μυρτιὰν σᾶς ἔπλεξε
Καὶ πένθιμον κυπάρισσον
Στέφανον ἄλλον.

Α'λλ' ἂν τις ἀποθάνῃ
Διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύρτος
Εἶναι φύλλον ἀτίμητον,
Καὶ καλὰ τὰ κλαδιὰ
Τῆς κυπαρίσσου.

Ο῾ γέρων φθονερὸς
Καὶ τῶν ἔργων ἐχθρὸς
Καὶ πάσης μνήμης ἕρπεται·
Περιτρέχει τὴν θάλασσαν
Καὶ τὴν γῆν ὅλην.

Α'πὸ τὴν στάμνον χύνει
Τὰ ῥεύματα τῆς λήθης,
Καὶ τὰ πάντα ἀφανίζει·

Χάνονται ἡ πόλεις χάνονται
Βασίλεια, κ' Ἔθνη.

Ἀλλ' ὅτε πλησιάσει
Τὴν γῆν, ὁποῦ σᾶς ἔχει
Θέλει ἀλλάξειν τὸν δρόμον του
Ο' χρόνος, τὸ θαυμάσιον
Χῶμα, σεβάζων.

Αὐτοῦ, ἀφοῦ τὴν ἀρχαίαν
Πορφυρίδα καὶ σκῆπτρον
Δώσωμεν τῆς Ἑλλάδος,
Θέλει φέρει τὰ τέκνα της
Πᾶσα μητέρα.

Καὶ δακρυχέουσα θέλει
Τὴν ἱερὰν φιλήσειν
Κόνιν, καὶ εἰπεῖν. Τὸν ἔνδοξον
Λόχον, τέκνα, μιμήσατε,
Λόχον Ἡρώων!

(Κάλβος.)

ἸΑΚΩΒΟΣ ΡΙΖΟΣ ΚΛΑΙΩΝ ΤΟΝ ΘΑΝΟΝΤΑ ΥΙΟΝ ΤΟΥ.

Ποῦ εἶν' ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ὅταν κ' ἐγὼ εὐδαίμων,
Ἀπ' αὔρας βοηθούμενος τῶν εὐμενῶν ἀνέμων,
Ἀκύμαντον διέπλεα τὸ πέλαγος τοῦ βίου,
Καὶ εἰς τοὺς κόλπους ἔμβαινα λιμένος γαληνίου!
Λιμὴν ἦτον ὁ οἶκός μου· σ' ἐκεῖνον καθ' ἡμέραν,
Συμπαίζων μὲ τὰ τέκνα μου, περίπαιζα τὴν σφαῖραν.
Συμπάρεδρον ς' τὴν τράπεζαν λαμβάνων τὴν ὑγείαν,
Τὴν ἁπαλὴν των ἔτρεφα κ' ἀθώαν ἡλικίαν.

Ἀλλ' ὦ πατρίς! ὦ ὄνομα παμφίλτατον καὶ θεῖον!
Φεῦ! σὲ προφέρω σήμερον μετὰ πικρῶν δακρύων.
Ὦ γλυκυτάτη μου πατρίς! τὰ τέκνα σου καθένα
Ὁπόταν σὺ προσκάλεσες, σὺ μ' ἔκραξες κ' ἐμένα.
Τί τέκνον σου εἰλικρινές, μ' Ἑλληνικὴν καρδίαν,
Πρὸς τὴν φωνήν σου ἔμελλε νὰ μέν' εἰς ληθαργίαν;

Διέβην γῆν τὴν εὔανδρον τῆς ἄνω Γερμανίας,
Τὴν γῆν τὴν φίλην τῶν τεχνῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας.
Ἀπῆλθα τὴν καλλίλιμνον γενναίαν Ἑλβετίαν,
Ἑλλήνων εὐεργέτριαν μὲ μεγαλοψυχίαν.
Ἐθαύμασα κ' ἠγάπησα τὴν σώφρονα Γενέβην,
Καὶ εὐχηθεὶς ὑπὲρ αὐτῆς, τὰς Ἄλπεις ὑπερέβην...

Κατέβην ς' τὰ Ἠλύσια Ἰταλικὰ πεδία,
Φιλομμειδὴς φιλόξενος μ' ἐδέχθ' ἡ Τυῤῥηνία.
Τὰς θέσεις τὰς ποιητικάς, τὰ ἄλση της, τοὺς κήπους,
Ὅπου ἐμβαίνει ὁ χειμὼν μὲ σέβας καὶ βραδύπους,
Τὰ ἴδα· πλήν, ἀλλοίμονον! παυσίλυπα πρὸς ἄλλους,
Σ' ἐμένα λύπας γέννησαν καὶ στεναγμοὺς μεγάλους.

Ἐνίοτε πλανώμενος στὴν παραθαλασσίαν,
Μὴν ἔχων ἄλλον σύντροφον παρὰ τὴν ἀθυμίαν,
Ὁπόταν πλοῖα ἔβλεπα τὴν θάλασσαν νὰ σχίζουν,
Μακάριοι, ἐφώναζα, ὁπόσοι ἀρμενίζουν!
Πότε, πτηνὰ θαλάσσια, νὰ φέρετε κ' ἐμένα
Μὲ τὰς λευκάς σας πτέρυγας στῆς Ὕδρας τὸν λιμένα!

Πρὸ ἡμερῶν πλῆθος νεφῶν, ἀπὸ ἀτμῶν πληθώρας
Ἐξογκωμένα, ἔβρεχαν σχεδὸν ἑξῆντα ὥρας....
Μετὰ τὴν παῦσιν τῆς βροχῆς, ἐγὼ κ' ἕνας μου φίλος,
Ἀργὰ περιπατήσαμεν ς' τοῦ ποταμοῦ τὸ χεῖλος,
Ἐκεῖ παρετηρήσαμεν, μετὰ φρυγάνων ἄλλων,
Κ' ἕνα παρασυρόμενον κορμὸν δρυὸς μεγάλον.
Στραφεὶς τότε ς' τὸν φίλον μου· ἴδε, τὸν εἶπα, κείνην
Τὴν δρῦν, πῶς παραφέρεται ς' τὴν ποταμίαν δίνην.

Ἦτον κι᾽ αὐτὴ πυκνόφυλλος, μὲ κλῶνας πολλοὺς πρώην,
Μὲ τὴν σκιάν της δρόσιζε τὴν ὑποκάτω χλόην,
Σ᾽ τοὺς κλάδους της λιγύφθογγα πτηνὰ ἐκελαδοῦσαν,
Σ᾽ τὴν ῥίζαν της τὰς σύριγγας ποιμένες ἐφυσοῦσαν.
Ἀλλὰ τὴν ἐξεῤῥίζωσε τῆς καταιγίδος βία,
Σ᾽ τὸν Ἄρνον τὴν ἐκρήμνισε, καὶ σύρετ᾽ ἡ ἀθλία.

Μὲ τοῦτον, φίλε, τὸν κορμὸν κ᾽ ἐγὼ παρωμοιώθην,
Ἀφοῦ ἀπὸ τὸν οἶκόν μου χωρίσθην κ᾽ ἐμονώθην.

(Ἰάκωβος Ῥίζος Νερουλός.)

Ο ΚΑΡΑΤΣΟΥΤΣΑΣ ΚΛΑΙΩΝ ΤΟΝ ΘΑΝΟΝΤΑ ΦΙΛΟΝ ΤΟΥ.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ.

Τοῦ παγετώδους γέροντος καὶ τοῦ χιονοφόρου
Ἰδοὺ ὁ κρύος πρόδρομος μὲ ὅλα του τὰ δῶρα.
Ἡ ἐτησία ὥρα
Ἰδοὺ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ φύσις ὅλη κατηφὴς καὶ ὅλη τεθλιμμένη,
Τῆς καλλονῆς της τὸν σκληρὸν καὶ τρομερὸν φθορέα
Ὡς ἴδιον φονέα
Μὲ φρίκην περιμένει.

Οὐδὲ τὸ ῥόδον τὸ τερπνὸν τὴν φύσιν τέρπει πλέον
Οὐδ᾽ ὁ ἡδύπνους ζέφυρος, οὐδ᾽ ἅπαντα τὰ ἄνθη·
Τὸ πᾶν συνεμαράνθη
Μὲ τ᾽ ἄνθος τῶν ἀνθέων.

Πλὴν ἂν ἡμέρας ἔζησεν ἐπὶ τῆς γῆς ὀλίγας,
Ὁποῖος ἤθελε φανῇ πολλὰ ἂν ἔζῃ ἔτη,

Δεκαεπτέτης ἔτι
Τὸ ἔδειξεν ὁ Ῥήγας. (1)

Τὸ δείχνουσιν αἱ φίλαι του αἱ Παρνασσίδες Μοῦσαι,
Πενθηφοροῦσαι σήμερον, κ' ἐπὶ τὸν τάφον τοῦτον
Τοῦ νέου ἐραστοῦ των
Τὸν θάνατον θρηνοῦσαι.

Ναί! δὲν ἀκούω, φίλοι μου! τὴν θελκτικὴν φωνήν του;
Ὅπου παντοῦ καὶ πάντοτε τὰ βλέμματά μου τρέπω,
Νομίζω ὅτι βλέπω
Τὴν ἱλαρὰν μορφήν του.

Πότ' ἔνδακρυς μὲ φαίνεται μελαγχολίαν πνέων,
Καὶ πότε ἀγγελόμορφος ἀνθοστεφανωμένος,
Καὶ περιβεβλημένος
Ἱμάτιον ὡραῖον.

Εἰς ταύτην τὴν ἀνθόστρωτον τοῦ κήπου μου γωνίαν,
Ὡραίους δύο ἔβλεπες πρὸ ἡμερῶν ναρκίσσους,
Καὶ εἰς τὸ κάλλος ἴσους,
Καὶ εἰς τὴν εὐωδίαν.

Ἀλλ' ἐπιπνεῦσαν αὐστηρῶς σφοδρὸν βορέου πνεῦμα,
Τὸν ἕνα ἐξεῤῥίζωσεν εἰς τὴν ἀνεμοζάλην·
Τὸν μείναντα δὲ πάλιν,
Παρέσυρε τὸ ῥεῦμα...

Ἐὰν τὸ ῥεῦμα τὸ θολὸν μὲ σύρῃ τοῦ θανάτου,
Καὶ ὡς ὁ κόκκος ἄγνωστος ἀπολεσθῶ τῆς ἄμμου,
Ἂς θάψουν τὰ ὀστᾶ μου,
Σιμὰ εἰς τὰ ὀστᾶ του.

(1) Φίλος τοῦ ποιητοῦ· ποιητὴς καὶ αὐτὸς καὶ νέος εὐγενῶν αἰσθημάτων.

Α'ς φυτευθῇ τριγύρω μας ἀνθῶν πυκνὴ φυτεία·
Κ' ἐπάνω εἰς τὸν τάφον μας ἀντὶ ἐπιτυμβίου,
Α'ς γράψωσι ΦΙΝΤΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΑΜΩΝΟΣ ΦΙΛΙΑ.

(Ἰωάννης Καρατσούτσας.)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Μεσάνυκτα ἐσήμαναν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν
Ο' λύχνος χύνει τρέμον φῶς καὶ λάμψιν ἀπαισίαν,
Καὶ εἰς τὰ βάθη τοῦ βωμοῦ τοῦ κλαυθμηροῦ κ' ἐρήμου,
Μοσχοβολεῖ θυμίαμα λιβάνου νεκρωσίμου.

Εἰς τῆς νυκτὸς τὴν σιωπὴν μὲ τεθλιμμένας φρένας
Προσεύχεται καὶ ἀγρυπνεῖ μεταξὺ τάφων, ἕνας·
Τίς εἶν' αὐτός; — ὁ ποιητὴς ὁ ζῶν χωρὶς ἐλπίδα,
Καὶ βαρυνθεὶς τὸν βίον του, καὶ κλαίων τὴν πατρίδα.

Τὸ μέτωπόν του κατηφὲς ὡς τῶν μνημάτων λύχνος,
Τοῦ ἐσωτερικοῦ φωτὸς ἀφίνει ἔξω ἴχνος·
Ω'ς τάφος στέκει ἄφωνος, καὶ τὸ μειδίαμά του
Μειδίαμα εἶναι νεκροῦ καὶ γέλως τοῦ θανάτου.

Α'ν βῆμα συγγενοῦς ἐδῶ τὰ ἴχνη του ζητήσῃ,
«Τί ἔγεινεν ὁ ποιητής» κἀνεὶς ἂν ἐρωτήσῃ,
Α'ς τὸν εἰπῇ ὁ ἱερεὺς τῆς ἐκκλησίας ταύτης,
«Λιμένα ηὗρ' ἐδῶ γλυκὺν ὁ ναυαγήσας ναύτης.»

Πολλάκις ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ὑψηλῆς φιλύρας
Τὴν μελῳδίαν ἔχυνε τῆς κλαυθηρᾶς του λύρας,
Καὶ θνήσκων πανηγύριζε τὴν θνήσκουσαν πατρίδα·
Πλὴν χθὲς εἰς τῆς ἀγάπης του τὸ δένδρον δὲν τὸν εἶδα.

Καὶ σήμεραν τοῦ οἴκου του τὰς θύρας ἀνοιγμένας
Τὰς ηὗρα... Κ' εἶδα νεκρικὰς λαμπάδας ἀναμμένας·
Τὸν ἔφεραν εἰς τὸν ναὸν μὲ λύπης βραδὺ βῆμα·
Πλησίασε καὶ κύτταξε τί ἔγραψαν ς' τὸ μνῆμα.

« Ἐνταῦθα κεῖται ὑπ' αὐτὸν τὸν ἕνα τῆς γῆς πῆχυν
» Ὁ μὴ γνωρίσας ποιητὴς τὴν δόξαν καὶ τὴν τύχην·
» Ἁμαρτωλὴν καὶ ἀσθενῆ καρδίαν εἶχεν ἴσως,
» Πλὴν δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τὸν φθόνον καὶ τὸ μῖσος.

» Ἀπὸ τὴν πλέον τρυφερὰν ἀθώαν ἡλικίαν
» Μ' ἁγνὸν ἐμπνεύσθη ἔρωτα πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν,
» Καὶ εἰς τὴν γῆν νὰ τὴν ἰδῇ, ὁπόταν ἀπελπίσθη,
» Ἐστράφη πρὸς τὸν οὐρανὸν κ' ἐκεῖ ἐλιμενίσθη. »

(Παναγιώτης Σοῦτσος. Κιθάρα.)

ΚΩΜΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ.

ΣΩΤΗΡΗΣ, ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

(Ὁ Σωτήρης προσηκονόμενος).

Καλῶς τὸν ἐξοχώτατον!

(Ὁ Ἰπεκακουάνας μὲ τὸ καπέλο εἰς τὸ χέρι.)

Σᾶς εὔχομαι ὑγείαν,
Χυμοὺς καλοὺς, ὑγρὰ καλὰ καὶ καθαρὴν κοιλίαν!

(Ἀνασκουμπονόμενος.)

Γλυστήρια, βδέλλαις, αἵματα καθάρσια ζητᾶτε;
Προστάξετε... Εἶμ' ἕτοιμος εἰς ὅ,τι ἀγαπᾶτε.

(Ὁ Σωτήρης πηγαίνων νὰ καθίσῃ εἰς μίαν καρέγκλαν.)

Ὀλίγον ἤμουν ἄῤῥωστος...

(Ὁ Ἰπεκακουάνας διακόπτων καὶ σπρόχνων τὸν Σωτήρην πρὸς τὴν κλίνην.)

Στὸ στρῶμα... Στὸ κρεββάτι...
Τὸ φῶς νὰ ἔβγῃ ἀπ' ἐδῶ... Σφαλῆστε τὸ κανάτι...
Στουμπῶστε τὰ παράθυρα, τὴν πόρτα καὶ ταῖς τρύπαις...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Δὲν πάσχω τόσον Κύριε...

(Ὁ Ἰπεκακουάνας σπρώχνων ἀκόμη τὸν Σωτήρην πρὸς τὴν κλίνην.)

Εἶσ' ἄῤῥωστος... Τὸ εἶπες.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Ἀφ' οὗ τὸ θέλ' ἡ ὄρεξις τῆς Ἐξοχότητός σας,
Εὑρίσκομαι τοῦ θανατᾶ.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας πιάνων τὸ χέρι τοῦ Σωτήρη.)

Πῶς εἶναι ὁ σφυγμός σας;

(Ἀφίνων μὲ θυμὸ τὸ χέρι τοῦ Σωτήρη.)

Νά, πεισματάρικος σφυγμός, σφυγμὸς ἀγριωμένος,
Σφυγμὸς κατὰ τῆς τέχνης μας ἐπαναστατωμένος.

(Κάμνει νεῦμα εἰς τὸν Σωτήρην νὰ δείξῃ τὴν γλῶσσαν του. Ὁ Σωτήρης τὴν δείχνει, καὶ ὁ Ἰπεκακουάνας ἐξακολουθεῖ μὲ θυμόν.)

Καλήτερα τὴν γλῶσσά του κάνεις κομμένην νἄχῃ
Παρ' ἄπαστρη τέτοιας λογῆς! Πῶς πάγει τὸ στομάχι;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Καλά.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Δουλεύει ἄφθονα, θυμίαμα μπροστά σας;
Ῥοδόσταμο στὰ χείλη σας, πῶς εἶναι ἡ κοιλιά σας;
Γουργουρισμούς; μουρμουρισμούς;...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Ἐνίοτε.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας κτυπῶν τὴν ταμπακέραν του.)

Ἀβδέλλαις!
Ἀβδέλλαις!... Τ' ἄλλα γιατρικὰ ψευτιαῖς εἶναι καὶ τρέλλαις.

(Σιωπᾷ ὀλίγον. καὶ ὕστερον ἐξακολουθεῖ μὲ σοβαρὸν τρόπον.)

Θὲ νὰ σὲ κάμω μερικὰς σπουδαίας ἐρωτήσεις,
Καὶ βάθυνέ με· μέτρησε καλὰ τὰς ἀποκρίσεις.
Στὸ γεῦμ' ἀνίσως καὶ δὲν φᾷς, πεινᾷς πολὺ στὸ δεῖπνο;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Πεινῶ.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας κτυπῶν τὴν ταμπακέραν του.)

Ἀβδέλλαις... Τὸ κρασὶ σὲ φέρνει βαρὺν ὕπνο;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Βαρύν.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας κτυπῶν τὴν ταμπακέραν του.)

Ἀβδέλλαις!.. Σὰν διψᾷς, νὰ πιῇς πολὺ γυρεύεις;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Πολύ.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας κτυπῶν τὴν ταμπακέραν του..)

Ἀβδέλλαις! ἀγαπᾷς ποτὲ νὰ μὴ δουλεύῃς;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Ποτέ.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας φωνάζων εἰς τ' αὐτὶ τοῦ Σωτήρη.)

Ἀβδέλλαις, Κύριε, Ἀβδέλλαις! ὁ Μπρουσέτος
Τρακόσιαις σ' ἕναν ἄῤῥωστο ἐκόλλησεν ἐφέτος.

(Ὁ Σωτήρης καθ' ἑαυτόν.)

Ἀπ' τὸν θυμόν μου ἄῤῥωστος ἀληθινὰ θὰ πέσω!..
Θὰ σκάσω!.. τοῦ ψευτοϊατροῦ τὴν γλῶσσαν πῶς νὰ δέσω;

(Ὁ Ἰπεκακουάνας περιπατῶν μὲ τὰ χέρια ὀπίσω καὶ κουνῶν τὴν κεφαλήν.)

Γερά, καθὼς τὸ ἤθελα, δὲν ἔπεσες ἀκόμα·
Ἐπιθυμοῦσα νὰ σὲ ἰδῶ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα,
Κι' ἀπὸ τὰς δέκα φλέβας σου τὸ αἷμά σου νὰ τρέχῃ,
Γιὰ νὰ γνωρίσῃς τί γιατρὸ τὸ Νάπλι μέσα ἔχει.
Δὲν εἶμ' ἐγὼ Ζαγοριανός, νὰ περπατῶ στὸν δρόμο
Μὲ ἀλοιφαῖς, μ' ἐμπλάστρια, μὲ βότανα στὸν ὦμο,
Καὶ μὲ δοντάγρων συριγγῶν, καὶ νιστεριῶν χαρχάλι,
Μὲ τὸ σαμουροκάλπακο νὰ τρέχω στὸ κεφάλι,
Νὰ σκούζω ἀπὸ τὸ κουτσὸ καὶ ψόφιο μου μουλάρι.
« Καλὸς γιατρὸς! Πουλῶ ζωή! Ποιὸς θέλει! Ποιὸς θὰ πάρῃ; »
Τὸ κάμω μὲ τὸ μέτρημα τὸ κάθε πάτημά μου
Νό, νὰ εἰς τὴν ἰατρικὴν τὸ μόνον σύστημά μου.
Ἡ φύσις, λέγω, μόνη της ταῖς ἀῤῥωστιαῖς μᾶς φέρνει·
Ἡ φύσις δούνκουε μπορεῖ ὀπίσω νὰ ταῖς πέρνῃ·
Ἀπὸ κοντά μου δούνκουε τὴν φύσιν δὲν ἀφίνω·
Ἐκείνης δούνκουε γιατρός, τὰ γιατρικά της δίνω.
Ταῖς βδέλλαις μὲ τὰ χέρια της δὲν φθάνει κάθε χρόνο;
Αἱ βδέλλαις εἶναι δούνκουε τὸ γιατρικὸ τὸ μόνο.
Αἱ βδέλλαις δούνκουε παντοῦ. Εἰς τὴν παροῦσαν στάσιν,

(Συλλογίζεται.)

Τί τὸ πρακτέον;.. Τῶν χυμῶν ν' ἀλλάξωμεν τὴν κρᾶσιν·
Καὶ πῶς νὰ τὴν ἀλλάξωμεν; μὲ κίνας καλὴν δόσιν·
Η' κίνα πότε δίδεται; εἰς τοῦ σφυγμοῦ τὴν πτῶσιν·
Καὶ τοῦ σφυγμοῦ τὸ πέσιμον πῶς ἠμπορεῖ νὰ γένῃ;
Ε'δῶ μὲ ταῖς ἀβδέλλαις της ἡ τέχνη μᾶς προσμένει·
Α'νάγκη χύσις αἵματος νὰ γένῃ... Τὸ καράβι
Εἰς τὸν λιμένα νὰ σωθῇ ὁπόταν δὲν προλάβῃ,
Κ' εἰς τρικυμίαν εὑρεθῇ, ἀμέσως κάμει χύσι,
Καὶ χάνει μέρος, μὲ σκοπὸν τὸ ἄλλο νὰ κερδίσῃ.
Καράβιμπους, ἀνέμιμπους, ἀφρόρουμ, κυματόρουμ,
Τρικυμιάντουμ ἄγκουραμ, σικούρουμ λιμενόρουμ.
Δὲν ξεύρετε Λατινικά;.. Λυποῦμαι... Κρίμα! Κρίμα!
Τῶν ὑψηλῶν μου ἰδεῶν ἐχάσετε τὸ νῆμα.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Α'κοῦστε, Ἄρχων Ἰατρέ!... σᾶς ὁμιλῶ μὲ θάῤῥος...
Τὸ αἷμά μου τὸ ἀγαπῶ καὶ δὲν μὲ δίδει βάρος.
Καθένας τόσον εὔκολα τὸ αἷμά του δὲν βγάλλει,
Τί ἔχω; πόνον μοναχὰ ὀλίγον στὸ κεφάλι.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας μὲ τόνον προφητικόν.)

Αὐτὸς ὁ κεφαλόπονος στὴν θέρμην θὰ γυρίσῃ,
Η' θέρμη σου στὸν μαρασμὸν, ὁ μαρασμὸς στὴν φθίσι,
Η'φθίσις στὸν ὑδρώπηκα κ' εἰς τὴν βραδυπεψίαν,
Καὶ ἡ βραδυπεψία σου εἰς τὴν δυσεντερίαν.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Φυλάξετε τοὐλάχιστον αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα...

(Ὁ Ἰπεκακουάνας μὲ βίαν.)

Νὰ πέρνουμε νὰ δίνουμε... μ' ἀρέσ' ἡ γληγοράδα.
Αἰώνια οἱ ἄῤῥωστοι στὸ στρῶμα θὰ φυλάγουν;
Μαζύ μου ἂς μὴν καρτεροῦν πολὺ ψωμὶ νὰ φάγουν.
Τρεῖς μέραις μάρτυς ὁ Θεὸς στὰ χέρια μου δὲν μένουν.
Μὰ πέθαναν... γεννήθηκαν διὰ νὰ μὴν πεθαίνουν;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Τὸν δοῦλόν σας παρακαλῶ ἰδέτε μ' ἄλλο μάτι·
Τὴν μέθοδόν σας δι' ἐμὲ ἀλλάξετε κομμάτι.

('Ο 'Ιπεκακουάνας θυμωμένος.)

Στὸ διάβολ' ὅλη σύσσωμος ἡ ἀνθρωπότης πρῶτα,
Παρ' ὅ,τι λέγ' ἡ τέχνη μου ν' ἀλλάξω ἕνα γιῶτα
Τὰ πέταλα στὰ χέρια μου κἀνένας κι' ἂν τινάξῃ,
Νὰ πῇ τί ἔχει;... Πέθανε μὲ μέθοδο καὶ τάξι.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Δυὸ λόγια, 'Εξοχώτατε, καὶ ὄχι παραπάνω.
Δὲν θέλω παρὰ ὄπιον... τὸ θέλω κι' ἂς πεθάνω.

('Ο 'Ιπεκακουάνας μὲ τρόπον καταφρονητικόν.)

Τὸ ὄπιον! τὸ ὄπιον! πιοτὸ φαρμακωμένο.
Τὸ ὄπιον! εἰς ἄφθονο ποσότητα παρμένο,
Στὰς ἶνας, στὸν ἐγκέφαλον, στὰ νεῦρα φέρνει κλόνους,
Καὶ στὴν κοιλιὰ, στὰ ἔντερα, θανατηφόρους πόνους.
Τὸ ὄπιον! νὰ γκρεμισθῇ νὰ φύγῃ ἀπ' ἐμπρός μου!
Τὸ ἄνοστο, τὸ ἀγενὲς ἰατρικὸ τοῦ κόσμου!
Τὸ πέρνουν κ' οἱ 'Οθωμανοὶ... καὶ ποιά του εἶν' ἡ χάρις;
Καὶ ποιά του ἡ εὐγένεια, καὶ θέλεις νὰ τὸ πάρῃς;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Εἰς τὸ καθένα του σπυρὶ, Βενέτικο πληρώνω.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Βενέτικο!

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Βενέτικο!

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Ἀλλάζει!... Δὲν μαλόνω!...
Τὸ δέμπολέτου ὁ καθείς... 'Εγὼ διὰ ταὶς βδέλλαις,
Ἐσὺ διὰ τὸ ὄπιον, κι ὁ ἄλλος γιὰ κοπέλαις.

(Μὲ τρόπον πανηγυρικόν.)

Τὸ ὄπιον! Τὸ ὄπιον! Ζουμάκι ζωογόνον!
Εἰς δόσιν ἂν παρθῇ μικρὴν, στὰ νεῦρα δίδει τόνον.

Τὸ ὄπιον ἀποκοιμᾷ τοὺς πόνους καὶ ταῖς λύπαις...
Διὰ τὸ κάθε του σπυρὶ φλουράκι ἕνα εἶπες;
Τὸ ὄπιον! Τὸ ἀγαπῶ καλήτερ' ἀπ' τὸ φῶς μου.
Τὸ νόστιμο, τὸ εὐγενὲς ἰατρικὸ τοῦ κόσμου!
Ὁ Φριδερίκος, ὁ Βολταὶρ τὸ ἔπερναν... τὸ πέρνεις;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Σαράντα σιταρόσπυρα τὴν ὥρ' αὐτὴ μὲ φέρνεις;

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Σαράντα μόνον; Ἑκατό.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Μὲ φθάνουν τὰ σαράντα.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Τὸ ὄπιον σὲ ὠφελεῖ καὶ νὰ τὸ πέρνῃς πάντα
Τὸ ὄπιον πανάκειον, ἰατρικὸ μεγάλο!

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Θὰ μὲ τὸ φέρῃς;

(Ὁ Ἰπεκακουάνας πηγαίνων πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ φύγῃ.)

Στέκομαι; τὸ φέρνω χωρὶς ἄλλο...

(Ἐπιστρέφων.)

Α'! δὲν γνωρίζετε καλὰ τὴν δύναμίν του ὅλην,
Σαράντα σιταρόσπυρα ἀποκοιμοῦν μιὰν πόλιν.

(Ὁ Σωτήρης σπρώχνων τὸν Ἰπεκακουάναν.)

Α' τρέξετε!

(Ὁ Ἰπεκακουάνας πηγαίνων εἰς τὴν θύραν καὶ πάλιν ἐπιστρέφων.)

Ὅποιος προτιμᾷ τὸ αἷμα ἢ τὴν βδέλλα
Δὲν ξεύρει τί τὸν γίνεται...

(Ὁ Σωτήρης σπρώχνων τὸν Ἰπεκακουάναν.)

Α'! φθάνει!.. Ἔλα! Ἔλα!..

(Ὁ Ἰπεκακουάνας πηγαίνων εἰς τὴν θύραν καὶ πάλιν ἐπιστρέφων.)

Ποτὲ τὸν Ἱπποκράτην μας δὲν θὰ νὰ καταλάβῃ...

(Ὁ Σωτήρης σπρώχνων τὸν Ἰπεκακουάναν.)

Καλά! Καλά!...

(Ο' Ἰπεκακουάνας κάμνων μερικὰ βήματα καὶ πάλιν γυρνῶν ὀπίσω.)

Δὲν διάβασε ποτὲ τὸν Βοεράβη.

(Ο' Σωτήρης σπρώχνων τὸν Ἰπεκακουάναν ἕως εἰς τὴν θύραν.)

Καλά! Καλά!

(Ο' Ἰπεκακουάνας ἐβγαίνων ἀπὸ τὴν κάμαραν.)

Τὰ λόγια του περνοῦν τῆς Καραβάνας,
Καὶ τοῦ τὸ λέγει ὁ γιατρὸς ὁ Ἰπεκακουάνας.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΗΣ.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Η' τέχνη μας εἶν' ἱερά, κι' ὁποῖος τὴν λατρεύῃ
Τὰ κάλλη της τ' ἀγγελικὰ στὸν πλοῦτον δὲν πορνεύει.

(Ο' Σωτήρης τυλίζων τὰ φλουριὰ εἰς ἕνα κομμάτι χαρτί.)

Τὰ βάλλω μέσα στὸ χαρτί... Α'ν ὅμως σᾶς πειράζῃ...

(Θέλει νὰ τὰ βάλῃ εἰς τὸν κόρφον του.)

('Ο Ἰπεκακουάνας μὲ βίαν.)

Τὰ βάλλετε μὲς τὸ χαρτί; τὸ πρᾶγμα τώρ' ἀλλάζει.

(Πέρνων τὰ φλουριά.)

Τῆς τέχνης τώρα ἡ τιμὴ δὲν 'γγίζεται...

('Ανοίγων τὸ χαρτὶ καὶ παρατηρῶν τὰ φλουριά.)

Στὴν ζύγη
Ε'βάλθηκαν; Δὲν εἶν' ἐδῶ παραχαράκται λίγοι.

(Κουδονίζων τὰ φλουριὰ εἰς τὴν φούκταν του.)

Μὰ τὸ Θεό, οἱ ἄῤῥωστοι μᾶς ἔχουν σκλαβωμένους,
Καὶ ὅλους πάππο πρὸς γονιὸ μὲ μάλαμα θρεμμένους·
Πεθαίνουν, ζοῦν, σὰν τίμιοι πραγματευταὶ πληρόνουν.
Γιατρεύονται; Στοὺς οὐρανοὺς μ' ἐπαίνους μᾶς ὑψόνουν.
Τὰ κακαρόνουν· τσιμουδιά! Τὸ ῥίχτουν στὸ λεβέντη.

(Κάμνων ὑποκλίσεις βαθυτάτας.)

Εὐχαριστῶ... Εὐχαριστῶ... Εὐχαριστῶ, αὐθέντη.

('Εβγάλλων ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα κουτὶ ἰατρικά.)

Μὴν τύχῃ κι' ἀγαπούσετε ὀλίγο ῥεβεντάκι;...

Ὀλίγην κάσια;..

(Ὁ Σωτήρης θέλων νὰ φύγῃ.)

Ὄγιεσκε.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας τρέχων κατόπιν του.)

Κανένα γλυστηράκι;
Κανένα νοστιμούτσικο ἐμετικό;...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Δὲν θέλω.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Καμμιὰν βεντούζα;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Τίποτε... Σᾶς βγάλλω τὸ καπέλο...
Στὸν μπάλο, ἐξοχώτατε, πηγαίνω τώρα, τώρα...
Ἀφῆστέ με, παρακαλῶ, κ' ἐκόντευσεν ἡ ὥρα.

(Ὁ Ἰπεκακουάνας ἀγκαλιάζων τὸν Σωτήρην.)

Θὲ ν' ἀνατέμω σήμερα ἑνός μου φίλου πτῶμα·
Εἶναι νωπὸ καὶ δροσερὸ, τριῶν μερῶν ἀκόμα·
Μυρίζει σὰν τὸ γιασουμί... Στὸ μπάλο σας μὴν πᾶτε·
Νὰ δῆτε τέτοιο νόστιμο σπεττάκολο ἐλᾶτε.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Πολλαταέτη... ἔφυγα...

(Ὁ Ἰπεκακουάνας σπρωχνόμενος ἀπὸ τὸν Σωτήρην ἕως εἰς τὴν θύραν.)

Μιὰν ὀπερατσιόνα
Φαμόζα δὶ πρίμ' ὄρδινε, θὰ κάμῃ μιὰ κοκόνα·
Εἶν' εὔμορφος σὰν ἄγγελος... Στὸ στῆθος ἔχει σκίῤῥο·
Ὁλάκερό της τὸ βυζὶ θὰ κόψω γύρω γύρω.
Δὲν τὸ στοχάζομαι ποτὲ ἡ ἄῤῥωστη νὰ γιάνῃ·
Τὸ κάζο ῥάρο... Ἑκατὸ στὰ δέκα νὰ πεθάνῃ,
Δὲν εἶν' ἡ σπανιότητες αὐταῖς κάθ' ἑβδομάδα.
Ἐλᾶτε νὰ γουστάρετε αὐτὴν τὴν νοστιμάδα.

(Ὁ Σωτήρης τὸν σπρώχνει ἕως ἔξω καὶ ἐπιστρέφει.)

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος. Ἄσωτος.)

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ.

ΣΩΤΗΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΟΔΑΝΗΝ.

(Ὁ Νικόλαος πρὸς τὸν Σωτήρην.)

Καλὰ τὰ πάμε, τσελεπή... Μᾶς ἦλθ' ὁ Ἀβοκάτος..!
Θὰ κέρδησε τὴν κρίσι σας... Εἶναι χαρὰ γεμάτος.

(Ὁ Ῥοδάνης ἀπὸ τὸ κατόφλι τῆς κάμαρας μὲ χειρονομίας καὶ μὲ ἔμφασιν.)

Τοῦ Δημοσθένη ἔβαλα τὴν εὐγλωττίαν ὅλην,
Καὶ ὅλην στὸ Κριτήριον σ' ἐμάζωξα τὴν πόλιν...
Η' γλῶσσά μου ἐμάλιασε, ὡς ποῦ νὰ καταφέρω
Τὸ στόμα τὸ ἀπύλωτο τοῦ ἀντιδίκου...

(Ὁ Σωτήρης μὲ χαρὰν διακόπτων τὸν Ῥοδάνην.)

Χαίρω!
Τὴν κρίσιν μου τὴν κέρδησα;...

(Ὁ Ῥοδάνης μὲ ἀταραξίαν.)

Τὴν ἔχασες... Τί κρίσις!
Μὲ πόσην δόξα χάθηκε! Μὲ τί χειροκροτήσεις!
Τὸ φέσι σου βάλε στραβά! Τιμὴ καθένα κάνει
Τὸ ἔχει του τέτοιας λογῆς σταῖς κρίσεις νὰ τὸ χάνῃ.

(Ὁ Σωτήρης μὲ λύπην.)

Τὴν ἔχασα!...

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Νὰ μ' ἄκουες ἀπὸ τὸ βῆμα πάνω,
Τί φωνακλάραις δυναταῖς ἀρχίνησα νὰ βγάνω!...

(Ὁ Σωτήρης μὲ λύπην.)

Τὴν ἔχασα!...

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Νὰ μ' ἔβλεπες, ἐπάνω στὸν βρασμόν μου,
Μὲ τί θυμὸ φοβέριζα τ' Ἀκροατήριόν μου!
Εἰς τοὺς Κριτὰς παρέστησα στὰ τέλη της τὴν κτίσιν·
Στὰ μάτια τους ζωγράφισα τὴν τελευταίαν κρίσιν

Τὰ Σεραφὶμ κατέβαιναν μὲ τὰ χρυσὰ φτερά τους,
Καὶ οἱ νεκροὶ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὰ μνήματά τους.
» Καὶ σεῖς ἐφώναξα, Κριταί, μιὰ μέρα θὰ κριθῆτε!
» Ἐδῶ ἂν κάμετε κακό, κακὸ ἀλλοῦ θὰ βρῆτε! «
Μὲ ἄκουαν ὅλ' οἱ Κριταὶ μὲ σηκωμέναις τρίχαις.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Καὶ ὕστερα; . . .

(Ὁ Ῥοδάνης κοντοστεκόμενος καὶ ξεροβήχων.)

Ἐ' . . . χάθηκε ἡ κρίσις ὅπου εἶχες.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Μεγάλ' ἡ εὐγλωττία σας! ! !

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Νὰ μὴ σᾶς ἦν' εἰς βάρος,
Σᾶς δείχνω τῶν ἐξόδων μου κατάστιχο μὲ θάῤῥος.
Ἀμπέλια μὲ τὰ κλήματα, σὰν ἄλλοι δὲν γυρεύω·
Μὲ τὴν τιμή μου ἔζησα. Τὸ γρόσι δὲν λατρεύω.
Σὰν ἄλλοι δὲν συνείθισα νὰ γδύνω τοὺς ἀνθρώπους.
Τρεῖς χιλιάδας τάλλαρα μὲ ὅλους μου τοὺς κόπους!. . .

(Ὁ Σωτήρης ὀπισθοδρομῶν.)

Τρεῖς χιλιάδας τάλλαρα!

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Σὲ πέφτουν στὸ στομάχι;
Ἤ κάθε σου ἀναφορὰ ὡς πόσα γρόσια θἄχῃ;

(Ὁ Σωτήρης μετὰ μικρὰν σκέψιν.)

Ὡς χίλια γρόσια σὲ μετρῶ.

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Λαλεῖς μὲ τὰ σωστά σου;
Τριάντα μέραις ἔχυσα τὸ φῶς μου στὰ χαρτιά σου.
Τῶν συνηγόρων θάῤῥεψες σὰν τίποτες τὸ τάγμα;
Στὰ μάτια σου ἡ τέχνη μας περνᾷ γιὰ λίγο πρᾶγμα.
Στοχάζεσαι πῶς στὴν Φραγγιὰ τὴν βαθουλή μας σκούφια
Μ' ἀέρα τὴν γεμίζουμε, ἢ μὲ καρύδια κούφια.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Α'πὸ τὰ χίλια ὀβολὸ δὲν δίδω παραπάνω.

ΡΟΔΑΝΗΣ.

Δὲν θὰ τὰ πάρω, Ἑβραῖος καὶ Τοῦρκος νὰ πεθάνω...
Φυλάξου μὲ Συνήγορο μὴν ἔλθῃς στὰ μαχαίρια...
Σὲ κἀνενὸς ποῦ ξεύρω 'γὼ δὲν ἔπεσες στὰ χέρια,
Μὲ τὸν ἐχθρόν σου στὸ κρυφὸ νὰ τἄχῃ τεριασμένα,
Νὰ πέρνῃ τὰ μισ' ἀπ' αὐτὸν καὶ τὰ μισ' ἀπὸ σένα.

(Ο' Σωτήρης καθήμενος εἰς μίαν καρέγκλαν καὶ βυθισμένος εἰς συλλογισμούς.)

Τρεῖς χιλιάδαις τάλλαρα!

(Ὁ Ροδάνης ἀπαριθμῶν μὲ τὰ δάκτυλά του.)

Ε'κκλήσεις, μαρτυρίαι,
Ε'φέσεις, ὅρκοι, ἀγωγαὶ καὶ διαδικασίαι,
Παραγραφαί, κωδίκελλα, διαφοραὶ κ' ἐνάξεις,
Μεσέγγυα, φερέγγυα, συνθῆκαι, ὑποθῆκαι,
Α'νέκκλητα, Πρωτόκλητα, στρεψοδικίαι, δίκαι,
Η' κάθε λέξις τάλλαρα κοστίζει μιὰ χιλιάδα.

(Ἐβγάλων ἀπὸ τὸν κόρφον του ἕνα σωρὸν χαρτιά.)

Τὰ ἔγγραφά μου διάβασε καὶ δὲ μὲ τὴν ἀράδα.
Τρεῖς μέραις παραγέμιζα τὸ φύλλ' αὐτὸ ποῦ πιάνω
Α'πὸ τὸν Κὸδ-Ναπολεὼν καὶ ἀπὸ Γιοὺς-Ῥομάνο.
Τρεῖς νύκταις ἐκοσκίνιζα, γι' αὐτὴν μόνα τὴν κόλλα,
Τὰ σχόλια τῶν Νεαρῶν καὶ τοῦ Πανδέκτου ὅλα.
Σὰν ἄλλοι δὲν ἀγόρασα ἐγὼ τὸ δίπλωμά μου.
Τὸ πῆρα μὲ τὸν κόπο μου καὶ μὲ τὸν ἵδρωτά μου.
Στὸν Καρμινιάνη σπούδαξα τοῦ Τριβουνάλε στίλε,
Γιουρισπρουδέντσα, κόδιτσε πενάλε καὶ τσιβίλε.
Κοσπέτο! εἶμαι τῆς Φραγγιᾶς Δοτὸρ Λαουρεάτος
Καὶ δακτυλοδεικτούμενος τοῦ Ἄργους Ἀβοκάτος.

[Κτυπῶν τὰ χέρια του ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν.]

Τρεῖς χιλιάδαις τάλλαρα... ἢ μοῦ τὰ δίνεις τώρα,
Η' αὔριον μὲ τὰ μετρᾶς στὸ Ἄργος τέτοιαν ὥρα.

(Ἄσωτος. ὁ αὐτός.)

Η ΓΕΛΟΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΣΩΤΗΡΗΣ, ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ, ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

(Ὁ Φοιβαπόλλων προχωρῶν μὲ βήματα μετρημένα καὶ προφέρων ἀργὰ τὰς λέξεις.)

Στὸ σπῆτί σας μ' ἐκράξετε νὰ γράψω τραγῳδίαις;

(Ὁ Ἁρμόνιος περιπατῶν καὶ ὁμιλῶν ὀγλήγωρα.)

Στὸ σπῆτί σας μ' ἐκράξετε νὰ γράψω κωμῳδίαις;

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τραγικὰ, ᾠδὰς καὶ διθυράμβους
Συνθέτω εἰς Πινδαρικοὺς κι' ἁρμονικοὺς Ἰάμβους.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κωμικὰ, εἰς ἄλλα δέκα εἴδη
Τῆς ἀκουράστου Μούσας μας τὸ πνεῦμα ἐπιδίδει.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Μὲ σφαλισμένα στόματα μισὴ στιγμὴ σταθῆτε,
Ἀκοῦστέ με τί θὰ σᾶς πῶ, καὶ ὕστερα λαλεῖτε.
Νὰ γράψετε...

(Ὁ Φοιβαπόλλων καὶ ὁ Ἁρμόνιος συγχρόνως διακόπτοντες τὸν Σωτήρην.)

Νὰ γράψουμε...

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Μιὰν νέαν Ἰλιάδα;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Κάμμίαν Διομήδειαν;

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Κάμμιὰν Μποτζαριάδα;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Ἐρωτικά;

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Βουκολικά;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Τοῦ Πυθαγόρου ἔπη;

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Γεμάτη ἀπὸ τέτραδα εἶν' ἡ βαθιά μου τσέπη.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Νὰ γράψετε...

(Ὁ Φοιβαπόλλων καὶ ὁ Ἁρμόνιος συγχρόνως διακόπτοντες τὸν Σωτήρην.)

Νὰ γράψουμε.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Χαρτὶ καὶ καλαμάρι!

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Κονδύλια!

(Ὁ Σωτήρης καθ' ἑαυτόν.)

Ὁ διάβολος τὴν γλῶσσά τους νὰ πάρῃ!

(Βάλλει τὰ ἀναγκαῖα διὰ γράψιμον εἰς ἕνα τραπέζι, καὶ τοὺς κάμνει νεῦμα νὰ πλησιάσουν.)

(Ὁ Φοιβαπόλλων εἰς τὸν Ἁρμόνιον.)

Ὁρίστε.

(Ὁ Ἁρμόνιος ὀπισθοδρομῶν.)

Εἶναι ἀδύνατον.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Πρῶτος ἐσεῖς ἀρχῆστε.

(Ὁ Σωτήρης κατ' ἰδίαν.)

Μ' ἀρχίνησαν κ' εὐγένειαις.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Καλήτερός μου εἶστε·

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Δὲν πιάνω τὸ χαρτὶ ἐγὼ διὰ τὸν κόσμον ὅλον.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Ἐὰν ἐγὼ προτιμηθῶ θυμόνει ὁ Ἀπόλλων.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Θὰ χολοσκάσ' ἡ Θάλεια, Θεὰ τῆς κωμῳδίας.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Θὰ κλαύσῃ κ' ἡ εὐέσθητη Θεὰ τῆς τραγῳδίας.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Εἰς ὅλας τὰς ποιήσεις σας τί κάλλος, τί κομψότης!

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Εἰς ὅλας τὰς συνθέσεις σας τί κάλλος, τί λαμπρότης!

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Στὴν κάθε μιάν σας συλλαβὴν τὰ χάχλανα μὲ πέρνουν.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Καὶ τὰ ψηφεῖά σας αὐτὰ παράπονα μὲ φέρνουν.

(Ὁ Σωτήρης καθ' ἑαυτόν.)

Ἀνάθεμά τους!!!

(Πρὸς τοὺς λογιωτάτους.)

Ὅποιος σας μὲ λέξεις καλητέρας
Πεναίση τὴν ἀντικρυνήν...

(Ὁ Φοιβαπόλλων διακόπτων τὸν Σωτήρην.)

Τὸν ἄγγελο;

(Ὁ Ἁρμόνιος ὁμοίως.)

Τὸ τέρας;..

(Ὁ Σωτήρης ἀνοίγων ἕνα συρτάρι καὶ πέρνων μίαν σακκούλα τάλλαρα.)

Γεμάτην ἀπὸ τάλλαρα θὰ πάρῃ μιὰν σακκούλα.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί νὰ τὴν πῶ τὴν Φράγγισσα;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Τί θέλ' ἡ εὐμορφοῦλα;

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Εἰπέτε την πῶς ἔρριψε εἰς τὴν φωτιά μου λάδι·
Ἀφοῦ μὲ γλυκομήνυσε πῶς θὰ τὴν δῶ τὸ βράδυ.

(Ὁ Φοιβαπόλλων μὲ δυνατὴν φωνήν.)

Ὁ οἶστρος μ' ἐκυρίευσε...

(Ὁ Ἁρμόνιος βαστῶν τὰ μάτια του.)

Θαμβόνεται τὸ φῶς μου...

(Ὁ Φοιβαπόλλων τρέχων ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὡς μανιακός.)

Εἰς ἕνα στύλο δέστε με... Πετᾷ ὁ Πήγασός μου...

(Οἱ δύο λογιώτατοι συνθέτουν, κάμνοντες ἀλλόκοτα σχήματα, τραγουδοῦντες, καὶ κτυπῶντες τὰ χέρια των εἰς τὸ τραπέζι.)

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Βαστοῦν τὸ ἴσο καὶ κτυποῦν... Τὸ τερερὲμ μὲ ψάλλουν..
Εἰς τὸ σπητάλι τῶν τρελλῶν δὲν πάγουν νὰ τοὺς βάλουν;
Ἀκοῦστε τραγαναῖς φωναῖς συρσίματα καὶ τόνους...

(Ὁ Ἀρμόνιος βαστῶν τὰ πλευρά του.)

Βαστᾶτέ με...κ' ἐχάθηκα...

(Ὁ Φοιβαπόλλων πιάνων τὸ μέτωπόν του.)

Ὁ νοῦς μου ἔχει πόνους..

(Μὲ ἀγρίαν φωνήν.)

Γεννῶ...

(Ὁ Ἀρμόνιος μὲ τὸν ἴδιον τρόπον.)

Ἐλευθερόνουμαι...

(Ὁ Φοιβαπόλλων μεγαλοφώνως.)

Γῆ, οὐρανοί, σταθῆτε!
Τὰ μέτρα μου μ' ὀρθάνοικτο αὐτὶ ἀφιγκρασθῆτε!

(Ἀκολουθεῖ μερικὰς στιγμὰς σιωπή, ἔπειτα ὁ Φοιβαπόλλων ἐκφωνεῖ τοὺς στίχους του μὲ σχήματα γελοῖα καὶ προφορὰν ἐπιτηδευμένην.)

« Ὦ Ἀφροδίτη! ὦ Παλλάς! ὦ τῶν ψυχῶν Κυρία!
» Ὦ τῆς ὑπουρανὸν Θεά! Τί ὥρα μακαρία,
» Καθ' ἣν ὁ ὑπηρέτης σφᾶς, περὶ ἡλίου δύσιν,
» Θαλάμου σφᾶς θέλλει τερπνῶς τὸ ἔδαφος πατήσειν!..

(Ὁ Ἀρμόνιος διακόπτων τὸν Φοιβαπόλλωνα.)

« Ὦ Ἀφροδίτη! Ὦ Παλλάς!» Τί θαῦμα σᾶς συγχαίρω.

(Ὁ Φοιβαπόλλων φυσῶν καὶ ἀεριζόμενος μὲ τὸ μανδύλι του.)

Ὀμνύω... αἷμα ἵδρωσα... ὡς ποῦ νὰ καταφέρω
Αὐτὸ τὸ ἡμιστίχιον...

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Κυρία!.. Κάθε λέξις σας εἶν' ὅλη ἁρμονία.

(Ο' Φοιβαπόλλων τραγουδῶν.)

» Ω' Ἀφροδίτη! ὦ Παλλάς! ὦ τῶν ψυχῶν Κυρία!
» Ω' τῆς ὑπουρανὸυ Θεά! Τί ὥρα μακαρία! «
Τὰ ὦ μου πῶς σᾶς φαίνονται;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Γι' αὐτὰ τὸν νοῦν μου χάνω.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Εἰς δυὸ ἀράδαις ὦ! ὦ κάτω ὦ ἐπάνω!

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

» Καθ' ἣν ὁ ὑπηρέτης σφᾶς. « Διὰ τὸ σφᾶς σας μόνον
Ἀπ' τὴν ζωήν μου ἤθελα χαρίσει ἕνα χρόνον.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

» Θαλάμου σφᾶς θέλει τερπνῶς τὸ ἔδαφος πατήσειν, «
Αὐτοῦ τοῦ στίχου βλέπετε τὴν χάριν καὶ τὴν φύσιν;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Εἰς κάθε φράσιν κ' ἕνα σφᾶς!.. Τὸ σφᾶς σας δίδει νόμον.
Αὐτὸ τὸ σφᾶ σας μ' ἔσφαξε... Ἀ'ξίζει ἕνα τόμον.

(Ο' Φοιβαπόλλων ἑτοιμάζεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν στίχων του. Ἀλλ' ὁ Σωτήρης τὸν ἁρπάζει μὲ θυμὸν ἀπὸ τὰ χέρια του, καὶ, ῥίπτων εἰς αὐτὸν τὴν σακκούλαν μὲ τὰ τάλλαρα, λέγει μὲ ἀγανάκτησιν.)

Μὲ ψορολογιώτατους τί γύρευα νὰ μπλέξω;
Πῶς εἶναι δὲν τὸ ἤξευρα σκουριὰ καὶ μέσα κ' ἔξω;

(Σχίζων τοὺ στίχους τοῦ Φοιβαπόλλωνος.)

Στὸ διάβολο κ' οἱ στίχοι σου κ' ἐσὺ ἀκόμα!...

(Ὑπάγει πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ φύγῃ.)

(Ἁ'μόνιος τρέχων κατόπι του.)

Στάσου!...
Τὸ νεογέννητο παιδὶ τῆς Μούσας μου...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Βουβάσου!...

Ν' ἀλλάξω πάγω... Λεῖψέ με καὶ εἶναι μεσημέρι.

(Φεύγει.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ, ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

(Ὁ Φοιβαπόλλων κρατῶν τὴν σακκούλαν μὲ τὰ χρήματα· ἐμπαιχτικῶς.)

Σᾶς κλαίω... ἀπεμείνετε μὲ τὸ χαρτὶ στὸ χέρι.

(Ὁ Ἀρμόνιος προσπαθῶν νὰ κρύψη τὸ πεῖσμά του καὶ ὑποκρινόμενος ὑπερηφάνειαν.)

Ψοφοῦν διὰ τὸ μέταλλον οἱ ἄνθρωπ' οἱ χυδαῖοι.
Τὸ πνεῦμά μου εἰς Πακτωλὸν ἀθανασίας πλέει,
Εἶμ' ἄϋλος...

(Ὁ Φοιβαπόλλων φιλῶν τὴν σακκούλαν μὲ τὰ τάλλαρα.)

Καὶ ὑλικὸς, στὴν ὕλην ἐγὼ τρέχω.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Εἶμ' ἄνθρωπος ὑπέρπλουτος, κ᾽ἂν ὀβολὸν δὲν ἔχω.

(Κτυπῶν εἰς τὸν κόρφον του.)

Ἐ'δῶ στὸν κόρφο μου βαστῶ τρεῖς χιλιάδαις στίχους.

(Ὁ Φοιβαπόλλων κουδουνίζων εἰς τ' αὐτὶ τοῦ Ἀρμονίου τὴν σακκούλαν μὲ τὰ τάλλαρα.)

Πλὴν δὲν ἀφίνουν εἰς τ' αὐτὶ τόσον ὡραίους ἤχους.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Εἰς τοὺς ἀέρας ἐγὼ ζῶ.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Κ' ἐγὼ εἰς τὸ χρυσάφι.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Μὲ τὰ ψωμοζητήματα ὁ Ὅμηρος ἐτράφη.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Ὁ Ὅμηρος ἀπέθανε κ᾽ ἀφῆστε τὰς συγκρίσεις.

('Ο Ἁρμόνιος μὲ θυμόν.)

Νὰ μὴ θαῤῥῇς, ὅτι χρησμὸς εἶν' ἡ δική σου κρίσις;

('Ο Φοιβαπόλλων δείχνων τὴν σακκκούλαν μὲ τὰ τάλλαρα.)

Τὸ βαθουλὸ αὐτὸ πουγγὶ σὲ δείχνει τί ἀξίζω.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Τοῦ κόσμου εἶν' οἱ ἔπαινοι καλήτεροι, νομίζω.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί λέγουν ἀπ' ὀπίσω σου δὲν ἐξετάζεις πρῶτα;

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Εἰς τί μεταχειρίζονται τὸ ποίημά σου ῥώτα.

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Θυμήσου πῶς σ' ἐσφύριζαν.

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Δαρμένος, χωρὶς ῥοῦχα,
Ἐξέχασες πῶς ἄκουσες τῆς πόλεως τὸ γιοῦχα;

ΦΟΙΒΑΠΟΛΛΩΝ.

Δύω γαϊδάρων ἄχερο δὲν ξεύρεις νὰ μοιράσῃς,
Καὶ θέλεις, ἄθλιο κορμὶ, μαζύ μου νὰ τὰ πιάσῃς!

ΑΡΜΟΝΙΟΣ.

Νὰ μὴ μὲ λέγουν Ποιητὴ, ἀνίσως χίλιους στίχους
Δὲν σ' ἀραδιάσω αὔριον στῶν καπηλειῶν τοὺς τοίχους.

('Ο Φοιβαπόλλων σηκόνων μίαν καρέγκλαν καὶ τρέχων κατὰ τοῦ Ἁρμονίου.)

Ἐσένα, κουρουνόμυαλε, κεφάλι κολοκύθι!

('Ο Ἁρμόνιος σηκώνων συγχρόνως καὶ αὐτὸς ἄλλην καρέγκλαν καὶ τρέχων κατὰ τοῦ Φοιβαπόλλωνος.)

Ἐσένα κοντοπίθαρο! ἐσένα σαμιαμήθι!

('Αφίνουν ταῖς καρέγκλαις καὶ πιάνονται ἀπὸ τὰ μαλλιά.)

(Ὁ Σωτήρης ἀπ' ἔξω σκορπίζων κατὰ γῆς μίαν φοῦκταν τάλλαρα.)

Ντροπὴ σταῖς ἄσπραις τρίχαις σας!.. Σὰν γάτοι τσου-
μαδιέσθε.
Νὰ τάλλαρα!.. νὰ Φοίνικες.. καὶ μὴν βροντοκτυπιέσθε!..

(Οἱ λογιώτατοι ἀφίνονται καὶ τρέχουν νὰ μαζώξουν τὰ τάλλαρα.)

('Ασωτος. ὁ αὐτός.)

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΗΘΗ.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

(Κερὰ-Θάμαρη εἰς τὸν Σωτήρην.)

Φωτιὰ θὰ πέσῃ, γιόκα μου, τὸ σπῆτί μας νὰ κάψῃ.
Εἰς τὸ εἰκονοστάσι μας λαμπάδ' ἀντὶς ν' ἀνάψῃ,
Ἡ ἐγγονή μου φράγγεψε καὶ τὸν Βολταὶρ διαβάζει.

(Ὁ Χαράλαμπος πρὸς τὸν Σταμάτην.)

Βιβλίο τέτοιο, φίλε μου σταῖς νέαις μας τεριάζει
Εἰς ὅλα μας ὑπερβολαῖς! Τ' ἀλφάβητο περνοῦμε,
Καὶ παρευθὺς φιλόσοφοι νὰ γένουμε ζητοῦμε.

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Ἀνάθεμα τὸ διάβασμα καὶ τὸ πολὺ καλό του!
Ἐδῶ κἀνένας δὲν ψηφᾷ τὸν μεγαλήτερό του·
Ἀφοῦ τὸ σπῆτι γέμισε κονδύλια καὶ μελάνη,
Παποῦτσι γλῶσσα ὅλοι τους, τὸ στόμα τους ῥοδάνι.
Ἡ κόρη μας γραψίματα! Πολὺ δὲν θὰ περάσῃ,
Κι' ἀπ' τὸ χεράκι της θὰ διοῦν οἱ νέοι μας ῥαβάσι.
Τὸ βράδυ τὸ κατάστιχο ἂς ξεύρῃ νὰ διαβάζῃ,
Καὶ ὡς τὰ χίλια τὸ πολὺ σωστὰ νὰ λογαριάζῃ.
Τί θέλει ἄλλο; Ἤξευρα ἐγὼ νὰ συλλαβίσω,
Ἢ στὴν κιθάρα φράγγικους σκοποὺς νὰ τραγῳδήσω;
Πλὴν στὰ νιάτα μου γι' αὐτὸ δὲν λέγουμουν ὡραία;
Φουστάνια θέλ' ἡ κόρη σου... Δὲν ἤμουν κ' ἐγὼ νέα;

Πλὴν τέτοιο κακὸ ἔκαμα; Πλὴν εἶχα τέτοιαις τρέλαις;
Τί ἔχει μου τὸ ἔῤῥιχτα σὲ μόσχους, σὲ κορδέλαις;
Ἂν ξόδευα τὸ γρόσι μου, τὸ ῥοῦχό μου βαστοῦσε.
Μεταξωτὰ ἡ μούρη μου καὶ φλοῦδες δὲν φοροῦσε,
Σαρίκι στὸ κεφάλι μου, κουντούρα στὸ ποδάρι,
Στὴν πλάτη κακουμόγουνο, στὴν μέσην μου ζουνάρι,
Καὶ δυὸ βαριὰ, θεόρατα, στὸ χέρι δακτυλίδια.
Σειρὰς φλουριῶν εἰς τὸν λαιμὸν ἐκρέμαζα χαρχάλι,
Ἐπερπατοῦσα κουνιστὴ καὶ μὲ σκυφτὸ κεφάλι.
Στὸ νύχι μ' ἄγγιζε κανείς; Τὸν ἄστραφτα μιὰν μπάτσα
« Δὲν εἶμ' ἐγὼ τὸν ἔλεγα, τῶν Ψωμαθιῶν κεράτσα.
» Τὸ χέρι μου δὲν τὸ φιλεῖ παρ' ὅποιος θὰ μὲ πάρῃ. »
Κ' ἐγὼ δὲν εἶχα εὐμορφιαῖς; Κ' ἐγὼ δὲν εἶχα χάρι
Μ' ἐκεῖνα τὰ φορέματα, μ' ἐκεῖνά μου τὰ ἤθη;
Αὐταῖς ποῦ τώρα περπατοῦν μ' ὀρθάνοικτα τὰ στήθη,
Μὲ δυὸ μεγάλα δάκτυλα στὸ πρόσωπο φκιασίδι,
Μὲ κτένι στὸ κεφάλι τους καὶ μὲ βαμμένο φρύδι,
Αὐταῖς θαῤῥοῦν πῶς ἅρπαξαν τὴν εὐμορφιὰν τοῦ κόσμου,
Ἂν εἶχα γυιὸ τῆς πανδρειᾶς, δὲν ἄφινα ὁ γυιός μου
Νὰ πάῤῥῃ ἀπ' αὐταῖς καμμιὰ μὲ τὸ στενὸ φουστάνι...

(Χαράλαμπος βαστῶν τὰ μέσα του.)

Ἀπὸ... τὰ... γέλια... ἔσκασα...

ΣΤΑΜΑΤΗΣ.

Α'! φθάνει πλέον, φθάνει...

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Θέλ' ὁ γαμβρός μας, γυιόκα μου, εὐθὺς ὅπου χαράζῃ,
Μονάχος του στὸ μακελιὸ τὸ κρέας ν' ἀγοράζῃ,
Καὶ νὰ γυρνᾷ στὸ σπῆτι του, νὰ κάμῃ τὸν σταυρόν του
Μὲ τὸ σικότι κρεμαστὸ ἀπὸ τὸ δάκτυλό του.
Οἱ νέοι οἱ σημερινοὶ δὲν ξεύρουν τίποτ' ἄλλο
Παρὰ νὰ καμαρόνουνται καὶ νὰ πηδοῦν στὸ μπάλο,
Ἀπὸ τὰ νύχια στὴν κορφὴ λεβάνταις νὰ μυρίζουν,
Νὰ περιπαίζουν ταῖ γρηαῖς σταῖς νιαῖς νὰ γονατίζουν.

Τὸν ἴδες, τὸν κρεμάλα σου, τὸν ἀξιόλογό σου;
Τὸν ἴδες, ποῦ νὰ τὸν χαρῇς τὸν ἄξιο γαμβρό σου;
Προχθὲς μὲ βλέπει... τσιμουδιά... οὔτ' ἕνα καλημέρα.
Σὰν νἄμουν καμμιὰ συχασιά, σὰν νἄμουν κάμμιὰ λέρα.
Κ' ἐγὼ δὲν εἶχα μιὰ φορὰ τὰ εἴκοσί μου χρόνια;
Σὰν μ' ἔβλεπαν δὲν κάθουνταν οἱ ἄνδρες στὰ βελόνια;
Καὶ σὺ παιδὶ μυξιάρικο, καὶ σὺ φραγγολελέγκο,
Κὺρ Σωτηράκης χθεσινὸς... Ξανάστροφη στὴν φέγγω,
Α'ν τὴν στιγμὴν καθὼς μὲ ὀίῃς δὲν βγάλλῃς τὸ καπέλο.

(Ὁ Χαράλαμπος ξεκαρδιζόμενος ἀπὸ τὰ γέλοια.)

Νὰ κωμῳδία ζωντανή... τὸν Μολιὲρ τί θέλω;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, ΣΤΑΜΑΤΗΣ, ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ, ΜΑΡΟΥΣΑ.

ΚΕΡΑ-ΠΑΡΜΑΘΟΥΛΑ.

(Ὁ Σταμάτης εἰς τὴν Μαροῦσαν, ἡ ὁποία ἐμβαίνει μὲ φουστάνι μισοθηλυκωμένο καὶ μὲ καπέλο.)

Νά, τώρα εἶσαι φράγγισσα... Σταῖς ἀγκαλιαῖς μου ἔλα.

(Τὴν ἀγκαλιάζει.)

(Ὁ Χαράλαμπος κυττάζων τὴν Μαροῦσαν.)

Α'πάνω κάτου, ὅλη της ἀτλάζι καὶ δαντέλα.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Η' πισινὴ κορδέλα μου φοβοῦμαι μὴν ἐλύθη,
Καὶ κάτω πέσουν ἄξαφνα τὰ ψεύτικά μου στήθη...
Μὲ σφίγγει τὸ κορσέτο μου.:. Θεέ μου! μὲ πληγόνει...

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Μὲ τ' ἀνοιγμένα του φτερὰ μᾶς ἦλθε τὸ παγόνι.

(Ἡ Μαρoῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Μὲ πιάνει τὸ φουστάνι μου;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Κερά μου, εἶσθε τρέλα!
Ο'ργυιαῖς ἀκόμα κάμποσαις φορέσατε δαντέλα.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ Παρμαθοῦλαν.)

Στοῦ Φράγγου Τετραπέραστου τὸ βράδυ σὰν μὲ πάγουν,
Τί θὲ νὰ ποῦν ἡ Φράγγισσαις;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Τὰ σίδερα θὰ φάγουν.
Ἀπ' τὴν ζούλεια ὅλαις τους στὸ στρῶμα θὲ νὰ πέσουν.

ΜΑΡΟΥΣΑ.

Τῶν Φράγγων ἡ εὐγένεια κ' οἱ τρόποι πῶς μ' ἀρέσουν!

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Βουβάσου Κερά-Θάμαρη, κατάπιε τὸν θυμό σου,
Καὶ λέγε τὸ Τρισάγιος ἢ τὸ Πατερημό σου.

ΜΑΡΟΥΣΑ.

Οἱ Φράγγοι μόνοι ἄνθρωποι, καὶ μόνοι ἔχουν χάρι.
(Ἀγριζομένη μὲ τὸ μυαστῆρί της.)
Ἀπ' τὸ νερὸ ἔξω νὰ ζῇ δὲν ἠμπορεῖ τὸ ψάρι.
Δὲν ἠμπορῶ κ' ἐγὼ χωρὶς τὸν φράγγικο ἀέρα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Ἠξεύρετε φραντσέζικα πῶς λὲν τὸ καλημέρα;
(Ἡ Μαροῦσα καμαρόνουσα τὸ φουστάνι της.)
Θὰ πάγω ἔτσι στὸν χορό...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Μ' αὐτό σας τὸ φουστάνι,
Ἂν πᾶτε, σᾶς ὁρκίζομαι τὸν κόσμο θὰ ζουρλάνῃ.
(Ἡ Μαροῦσα κυττάζουσα εἰς τὸν καθρέπτην καὶ χορεύουσα.)
Τὸ Βάλς τί νόστιμος χορός!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Κακὸ δὲν εἶν' ἀλήθεια
Τὰ χέρια νὰ μπερδεύωνται, ν' ἀγγίζουνται τὰ στήθια.
(Σταμάτης εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)
Τὰ ξεύρεις ὅλα... Στῆς Φραγγιᾶς ἐστάθηκες τοὺς τόπους
Δὲν τὴν μανθάνεις φράγγικους μαργιωλεμένους τρόπους;
(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)
Ἡ Φράγγισσαις στὸ σπήτι τους ἐβγάλλουν τὸ καπέλο,
Ἢ τὸ φοροῦν αἰώνια;... Νὰ μὲ τὸ μάθῃς θέλω.

ΚΕΡΑ-ΠΑΡΜΑΘΟΥΛΑ.

Τὸ βγάλλουν.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλα.)

Τί παράξενο! . . . Φοροῦν τὸ καλοκαίρι
Χερόφτια;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Ξεκαλτσόνονται.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὸν Χαράλαμπον.)

Σᾶς πίστευσα . . .

(Εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Τὸ χέρι
Καθὼς ἐμεῖς στὸ στῆθός τους κἀμμιά τους δὲν τὸ βάλλει,
Πῶς ἠμποροῦν καὶ χαιρετοῦν μὲ μόνο τὸ κεφάλι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Εἰς τὸ ἑξῆς θὰ χαιρετοῦν μὲ τὰ ποδάρια πάνω

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὸν Χαράλαμπον.)

Ἀφῆστε τοὺς ἀστεϊσμοὺς, καὶ τοὺς καταλαμβάνω.

(Εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Δασκάλισσά μου, δὲν μὲ λὲς νὰ στέκουμε πῶς πρέπει;

ΚΕΡΑ-ΠΑΡΜΑΘΟΥΛΑ.

Ἴσια κι᾽ ὀρθή.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Τὸ μάτι σας στὴν μύτην μου νὰ βλέπῃ.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Ἐπάνω τὸ κεφάλι μου! . . . Πῶς μὲ σκυμμένον ὦμο
Ἤ ἄλλαις ὅλαις περπατοῦν, καὶ σείονται στὸν δρόμον;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Σκαλίζουν κάτι.

(Ἡ Μαροῦσα εἰς τὴν Κερὰ-Παρμαθοῦλαν.)

Στὴν Φραγγιὰ τὰ δόντια πῶς τ᾽ ἀσπρίζουν;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

Ἀπὸ τὸν ἥλιο τὰ βαστοῦν κλειστὰ, καὶ δὲν μαυρίζουν.

(Ἡ Κερὰ-Θάμαρη μὲ θυμόν.)

Τελείωσε τὸ μάθημα;

ΜΑΡΟΥΣΑ.

Στὸ ἄλφα εἶμ' ἀκόμα.

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Ἀκόμα ἔχει πρόσωπο, κ' αὐθαδιάζει ἡ βρῶμα!
Χαρὰ στὴν ἀδιάντροπη! Τὸ πῆρε γιὰ παιγνίδι·
Ἐστένεψε τὴν μέση της τὴν ἔχει δακτυλίδι,
Μὲ τὰ βαμβάκια φούσκωσε τὰ πισινά της πάχη,
Ἀπὸ ἀσπράδι φόρτωσε τὰ στήθια της τὴν ῥάχη,
Καὶ συχνοκαμαρόνεται μὲ δυὸ χαρχάλια χάνδρες,
Τί θὲ νὰ πῇ ὅποιος σὲ δῇ; Τί θὲ νὰ ποῦν οἱ ἄνδρες;

ΚΕΡΑ-ΠΑΡΜΑΘΟΥΛΑ.

Οἱ ἄνδρες;... Μὲ τί πρόσωπο θὰ τὴν περιγελάσουν;
Μὲ τὸν κορσὲ δὲν σφίγγουνται κι' αὐτοὶ ὡς ποῦ νὰ σκάσουν;
Τὸ ἄσπρο λαιμοδέτι τους ὡς ποῦ νὰ καλοβάλλουν,
Σωσταῖς τρεῖς ὥραις τὴν ψυχὴ τῶν δούλων τους δὲν βγάλλουν;
Οἱ ἄνδρες;... Νόστιμη δουλειά!... Ἐγνώρισα στὴν Σύρα
Μιὰν εὔμορφα, μισόκοπη, πανταπραγμένη χήρα.
Στὴν ἐκκλησία, στὸν γιαλὸ, εἰς ὅποιο ἦτον μέρος,
Τὴν κυνηγοῦσε κάποιος Ναπολιτάνος γέρος.
Κτικιάρης κίχ, κίχ, ἔβηχε...Δυὸ βόλια εἶχαν πάρει
Τὸ χέρι του τ' ἀριστερὸ καὶ τὸ δεξὶ ποδάρι.
Φοροῦσε μάτι ψεύτικο, σὲ τσουλουφιῶν χαρτάκια
Τὴν νύκτα πάντα ἔβαζε τὰ ξένα του μουστάκια.
Πρὶν νὰ πλαγιάσῃ, τὤμουρφο καὶ νιό μας παλικάρι
Στὸν καναπέ του ἄφινε τὸ χέρι τὸ ποδάρι,
Τὰ δανεικὰ μουστάκια του, τὸ ψεύτικό του μάτι,
Καὶ μ' ὅ,τι τὸν ἀπέμνησκε πηδοῦσε στὸ κρεββάτι.

[Ὅλοι γελοῦν.]

(Ἡ Κερὰ-Παρμαθοῦλα ἐξακολουθεῖ.)

Σὰν ὁ νεκρὸς στὸ μνῆμά του ἐκοίτουνταν στὸ στρῶμα,
Καὶ ὅταν ἐσηκόνουνταν μὲ γυμνωμένο σῶμα,
Μὲ σῶμα χωρὶς κρέατα σὰν τοῦ καλικαντζάρου,
Θαῤῥοῦσες τὴν ἀνάστασιν πῶς βλέπεις τοῦ Λαζάρου.

(Ἡ Κερὰ-Θάμαρη θυμωμένη.)

Ἀκοῦστέ με νὰ σᾶς χαρῶ, κοκόνα συμπεθέρα.
Τὴν νύκτα δὲν συνείθισα νὰ λέγω ποτὲς μέρα.
Ἂν θέλετε στὸ σπῆτί μου νὰ ἔρχεσθε ἀκόμα,
Σᾶς δίνω τὴν κλωστὴ αὐτὴ νὰ ῥάψετε τὸ στόμα.

(Ὁ Σταμάτης εἰς τὴν Κερὰ-Θάμαρη.)

Μιὰ λέξιν ἤθελα...

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Μεγάλ' ἡ προκοπή σας!
Τ' αὐγὰ μὲ τὰ καλάθια μας τὰ χάνουμε μαζή σας!
Σοφαῖς κι' ὀρθαῖς ἢ κρίσαις σας! Ταῖς προσκυνῶ, ταῖς βάνω
Ἀπάνω στὸ σαρίκι μου, κι' ἀκόμα παραπάνω...
Τ' αὐτιά μου μὲ τὰ χέρια μου σφαλνῶ, καὶ σᾶς ἀκούω.

ΜΑΡΟΥΣΑ.

Γιαγιάκα μου, νὰ σᾶς χαρῶ, ἀνίσως δὲν προσκρούω...

ΚΕΡΑ-ΘΑΜΑΡΗ.

Λαμπάδαις τρεῖς ἀνάψετε, Παριζινὴ κοκόνα
Στοῦ Ὄρους τὴν θαυματουργὴ τῆς Τουρλωτῆς Εἰκόνα
Καὶ τὸν Θεὸ δοξάζετε, ποῦ κόρη μου δὲν εἶστε,
Ποῦ πήχαις γλῶσσα βγάζετε καὶ δὲν χειροτονεῖστε;

(Ἄσωτος. Ὁ αὐτός.)

ΟΙ ΚΛΗΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΔΗΜΟΣ, ΕΝΑΣ ΚΛΗΤΩΡ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Χωρὶς νὰ φέρω σύγχυσι καὶ πείραξι κἀμμία,
Ὁ Ἀστρονόμος μ' ἔστειλε ἀπ' τὴν Ἀστρονομία...
(Ὁ Δῆμος δείχνων τὴν θύραν.)
Ὥρα καλὴ συμπέθερε! Ἀπ' ἐδωπέρα πάστρα...
Ὁ ἥλιος βγῆκε κ' ἔδυσαν στὸν οὐρανό μας τ' ἄστρα.
Μὲ Ἀστρονόμους, Ἕλληνα, δὲν ἔχω τί νὰ κάμω.

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Ἂν δὲν σ' ἀρέσ' ἡ λέξι μου, τὴν ῥίχνεις, Φράγγο, χάμω.
Εἰς τὸ σχολιὸ δὲν σπούδαξα τὸ ἄλφα καὶ τὸ βῆτα·
Μὲ ἔμαθαν τὸ πιὲ κρασί, φάγε τυρὶ καὶ πῆτα.
(Ὁ Δῆμος πάλιν δείχνων τὴν θύραν.)
Πολλαταέτη...

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Μιὰ στιγμὴ ἀφέντη στενοβράκη·
Μπαροῦτι φούκταις ἔφαγα μὲ τὸν Καραϊσκάκη·
Δὲν βλάφτει ἂν δὲν ἔμαθα τὸ γιῶτα καὶ τὸ κάππα·
Ἀπ' τὰ μολύβια κόσκινο εἶν' ἡ χοντρή μου κάπα.
Τὸν τσελεμπῆ σου ἤθελα...
(Ὁ Δῆμος φεύγων καὶ δείχνων τὸν Σωτήρην, ὅστις ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν κάμαραν μὲ τὸν Νικόλα.)
Ὁ τσελεμπῆς μου νάτος!

ΣΩΤΗΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΣ, Ο ΚΛΗΤΩΡ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

(Ὁ Κλήτωρ καθ' ἑαυτὸν βλέπων τὸν Σωτήρην.)
Εἶν' ὅλος λύπαις, συλλογαῖς καὶ σιωπὴ γεμάτος·
Ἀκόμη τώρα ξύπνησε... Δὲν ἔσκασε τ' αὐχιόνι...

(Εἰς τὸν Σωτήρην ἐβγάζων τὸ φέσι του.)

Ο' τσελεμπῆς εἶναι καλὸς, ποτές του δὲν θυμόνει.
Κουβένταις ἔχω νὰ τὸν πῶ ξυνούτσικες ὀλίγο.
Μὰ δὲν μὲ κραίνει;.. τσιμουδιά· τὸ στόμα δὲν τ' ἀνοίγω.

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Τί θέλεις; τί ζητεῖς;

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Ἐγώ; Ἀφέντη, τί νὰ θέλω;
Καὶ τί περν' ἀπ' τὸ χέρι μου; μὴ δὰ φορῶ καπέλο;
Μὴ δὰ μεγάλο ἔτυχα κ' ἐγὼ ψαλιδοκέρι;
Πηγαίνω σὰν τὸν ζήτουλα μὲ τὸ ῥαβδὶ στὸ χέρι,
Καὶ εἶμαι φτωχοκλήτορας εἰς τὴν Ἀστρονομία·
Ἐστάλθηκα γιὰ κἄποια σας μικρὴ ὁμολογία...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Ὁμολογία!... μέθυσες!...

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Νὰ μὴν σᾶς δίνω βάρος.
Ὅποιος σᾶς θέλει τὸ κακὸ, νὰ τὸν ἐπάρ' ὁ Χάρος.
Δὲν εἶναι ἡ ποσότητα ὑπόθεσις μεγάλη.
Τοῦ τσελεμπῆ στὸν τόπον του νὰ στέκῃ τὸ κεφάλι.
Χίλια φλουριὰ βενέτικα καὶ ἄλλα χίλι' ἀκέμα...

ΣΩΤΗΡΗΣ.

Νὰ τὸν μετρήσω μ' ἔρχεται χίλιαις γροθιαῖς στὸ στόμα...

ΝΙΚΟΛΑΣ.

Ο' τσελεμπῆς τόσα χρωστᾷ!

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Νὰ ἦτον κι' ἄλλα τόσα!
Η' τσέπη τοῦ αὐθέντου μας ἱδρόνει ἀπὸ γρόσα;

ΝΙΚΟΛΑΣ.

Νὰ πιῇς κρασὶ στὸ καπηλιὸ δὲν πᾶς κὺρ Κλήτορά μου;

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Αὐτὰ τὰ λόγια τ' ἄνοστα ἀφῆστε καλὲ χάμου.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι βάρβαρος τὸ εἶναί μου τὸ ξεύρω,
Ἔκόπιασα μ' εὐγένειαν τὸν τσελεμπῆ νὰ εὕρω,
Καὶ νὰ τὸν πῶ τὸ χρέος του πῶς ἂν δὲν τὸ πληρώσῃ,
Ἀπόψε στὸ παλάτι μας μπορεῖ νὰ ξενυκτώσῃ.

ΝΙΚΟΛΑΣ.

Στὴν φυλακή!

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Στὴν φυλακή, στρῶμα κερὶ δὲν εἶναι;
Παράδες ἔχεις; ὅσο θὲς γλυκὸ κρασάκι πίνε,
Καὶ ξέχανε τὰ χρέη σου.

(Ὁ Σωτήρης σπρώχνων τὸν Κλήτορα.)

Κουράσθηκα... γκρεμίσου!

(Ὁ Κλήτωρ καθ' ἑαυτόν.)

Τὸν Φράγγο τὸν ἐφράγγεψα...

(Πρὸς τὸν Σωτήρην.)

Τί κάμεις συλλογίσου...
Δυὸ λέξαις πές με πριχοῦ πᾶς στῆς φυλακῆς τὴν τρύπα·
Στὸν Σατανόπουλον χρωστεῖς αὐτὰ ὁποῦ σὲ εἶπα.
Θὰ τὰ πληρώσῃς; Ὄχι, Ναί;.. εἶν' ἡ ὁμολογία
Μὲ τόσα θεοχάρακτα κεφαλιακὰ στοιχεῖα.
Ἂν τὰ πλερώσῃς, μέτρα τα τρὶγγ τρὶγγ αὐτὴν τὴν ὥρα,
Ἂν ἦσαι κούφιος, κόπιασε στὸν Ἀστρονόμο τώρα.

ΣΑΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ.

Ο ΚΛΗΤΩΡ.

Τὴν φουστανέλα τὴν νικᾷ στὰ λόγια ὁ καπέλος·
Ἐσεῖς τὰ λέτε στρογγυλὰ καὶ μὲ τὸ Ν στὸ τέλος.

(Δείχνων εἰς τὸν Νικόλαν τὸν Σατανόπουλον ὅς τις φαίνεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.)

Νά, ὁ Κὺρ Σατανόπουλος· αὐτὸς τὰ ξεύρει ὅλα·
Μ' αὐτὸν ἂν ἔχῃς ὄρεξι, κουβέντα Κὺρ Νικόλα.

(Ὁ Σατανόπουλος εἰς τὸν Σωτήρην μὲ θυμόν.)

Ὡς πότε θὰ μᾶς κάμετε κουφὸ τὸ ἕν' αὐτίσας;

Γνωρίζετε τὸ χέρι σας καὶ τὴν ὑπογραφή σας;

(Ἐβγάλων ἀπὸ τὸν κόρφον του ἓν ἔγγραφον.)

Νὰ ἡ ὁμολογία σας... Ὡς πότε μὲ γελᾶτε;
Ξοφλήσετέ την ἢ ἀλλιῶς στὴν φυλακὴ ἐμπᾶτε.

(Ὁ Σωτήρης βλέπων τὴν ὁμολογίαν.)

Ἡ διορία πέρασε!.. τὸ γράψιμο δικό μου!..
Δική μου ἡ ὑπογραφή...

ΣΑΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ ἀρχοντόπουλόν μου!
Μὲ χάμει τὸν ἀνήξερο!.. Μεγάλ' ἡ διαβολιά του!

(Εἰς τὸ Σωτήρην.)

Γι' αὐτὰ τὰ γρόσια μῆνες τρεῖς δὲν κάμω ἄνου κάτου;
Αὐτὰ δὲν σᾶς τὰ ζήτησα προχθὲς ἐχθὲς ἀκόμα;

(Ὁ Σωτήρης δαγκάνων τὰ δάκτυλά του.)

Ἐσβύσθηκα!

(Ὁ Κλήτωρ εἰς τὸν Σωτήρην.)

Τί στάθηκες μὲ ἀνοιγμένο στόμα!
Τὰ γρόσια γλήγορα Χατζῆ.

(Ὁ Νικόλας εἰς τὸν Σατανόπουλον.)

Στ' ἀποψινὸ μεθύσι,
Μὲ εἶπαν τὸ χαρτὶ αὐτὸ πῶς εἴχετε κτυπήσει.

(Ὁ Σατανόπουλος εἰς τὸν Νικόλαν.)

Σὰν ποιὸν μ' ἐπῆρες κ' ἔβγαλες τὴν γλῶσσά σου μιὰν πήχη;
Ξεύρεις πῶς παίζω Βασιλεῖς εἰς τὸ μικρό μου νύχι;

(Εἰς τὸν Σωτήρην.)

Ὡς πότε θὰ μὲ κάμετε τὸν Ἐξηνταβελόνη;
Πληρώσατε, πληρώσατε, χωρὶς πολὺ λεμόνι.

(Ὁ Σωτήρης βράζων ἀπὸ θυμόν.)

Ἀχρεῖε!... Ἀσυνείδητε!...

('Ο Σατανόπουλος εἰς τὸν Κλήτορα.)

Ποῦ εἶσαι στρατιώτη;

Νὰ ἡ ὁμολογία μου...

('Ο Σωτήρης εἰς τὸν Σατανόπουλον.)

Α'! δὲν μπορῶ προδότη·

Μαζὺ μ' αὐτό σου τὸ χαρτὶ τὰ χείλια σου νὰ σχίσω!..

Τὸ μεσημέρι γύρισε γιὰ νὰ σὲ τὰ μετρήσω.—

("Ασωτος. ὁ αὐτός.)

ΤΡΑΓΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ.

ΜΕΣΣΙΑΣ, ΚΑΙΑΦΑΣ, ΑΝΝΑΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ, ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ, ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ, ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ, ΗΡΩΔΗΣ, ΙΟΥΔΑΣ ΙΣΚΑΡΙΩΤΗΣ, ΚΟΥΙΝΤΙΟΣ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΟΛΛΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

(Πόντιος Πιλάτος ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ κάθηται.)

Ο' ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑΝ.

Πλησίασε καὶ τῶν πολλῶν τὴν ἀπορίαν λῦσε·
Η' Παλαιστίνη περὶ σοῦ πολλὰ λαλεῖ· τίς εἶσαι;

ΜΕΣΣΙΑΣ.

Ο' πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὅστις ἤμην εἶμαι.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Ποικίλα διασπείρουσι πολλαὶ περὶ σοῦ φῆμαι.
Τίς ἡ διδασκαλία σου, καὶ ποῖος ὁ Θεός σου;

ΜΕΣΣΙΑΣ.

Ο' πλάστης σου καὶ κύριος τοῦ διαδήματός σου.
Ο' τῶν ἀστέρων τὴν χρυσῆν κονίαν ἀριθμήσας,
Καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ ἄμετρον διάστημα μετρήσας.
Αἱ χεῖρές του ἀνοίγονται ὡς ἀφθονίας βρύσεις,
Καὶ ἀπὸ τὰ ἐλέη του ἐμπίπλαται ἡ κτίσις.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Τῶν Ἰουδαίων βασιλεὺς καλεῖσαι;

ΜΕΣΣΙΑΣ.

Α'πατᾶσαι.
Παρέρχονται ὡς ὁ καπνὸς αἱ βασιλεῖαι πᾶσαι,
Καὶ τῶν αἰώνων γίνονται τὸ παίγνιον, ὁ γέλως.
Η' βασιλεία ἡ ἐμὴ, δὲν ἔχει μόνη τέλος.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ (*καθ' ἑαυτόν.*)

Οἱ λόγοι του εἰς θαυμασμὸν τὸν ἄθρωπον κινοῦσι,
Καὶ τόσον δὲν μ' ἐξέπληξε κἀνεὶς τῶν ἐν τοῖς οὖσι.

ΜΕΣΣΙΑΣ (*μετ' ὀλίγην παῦσιν.*)

Οἱ νομοθέται καὶ σοφοὶ λαῶν τῆς γῆς τοσούτων,
Ἐκεῖνον ἐξεπαίδευσαν, ὦ Πόντιε καὶ τοῦτον,
Ἐγὼ δὲ ἦλθον ἅπαντα τὰ ἔθνη νὰ διδάξω,
Κ' εἰς φῶς ζητῶ ἀνέσπερον τοὺς πάντας νὰ προάξω.
Αὐτῶν οἱ νόμοι μάχονται τὰς φανερὰς κακίας,
Ἀλλ' ὄχι καὶ τὰς ἐν κρυπτῷ καὶ σκότει ἀδικίας,
Ἐγὼ ἁπάσας πολεμῶ, προβαίνων περαιτέρω,
Καὶ εἰς τοὺς νόμους σύμμαχον διδασκαλίαν φέρω.

Ἰδέτε τὴν τῶν Μοναρχῶν αὐθάδη τυραννίαν,
Τὴν τῶν λαῶν ἀμάθειαν καὶ δεισιδαιμονίαν,
Διεύθυνσιν εἰς τῶν ἐθνῶν τὰς τύχας φέρων ἄλλην
Πρὸς θραῦσιν τῶν ἀλύσεων τοῦ κόσμου ἀπεστάλην.

Δὲν τιμωρεῖται εἰς τὴν γῆν κακία, ἡ μωρία,
Εἰς οὐρανὸν μὴ ἔχουσα προστάτην ἕνα Δία.
Ἀλλὰ ἐγὼ συνέσεως, καὶ ἀρετῆς καὶ φώτων,
Ὡς τύπον, τὴν θεότητα ἐμφαίνω κατὰ πρῶτον.
Ἀνέβην τὰ οὐράνια; ἐντὸς τῶν δύο πόλων,
Τὴν θραῦσιν ὅλοι θέλετε ἀκούσει τῶν εἰδώλων

Τὰ χείλη μου κηρύττουσιν ὡς γέρας τῶν δικαίων,
Καὶ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον, καὶ κόσμον ἄλλον νέον,
Ἕνα θεὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀντὶ τῆς εἱμαρμένης,
Καὶ μίαν οἰκογένειαν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης.
Ἐκ τούτων ἐξελεύσεται ὁ νόμος τῆς γῆς ὅλης
Εἰρηνικὴν ἰσότητα προσφέρων εἰς τὰς πόλεις.
Νὰ μεταβάλλω ἔρχομαι τὴν δάφνην εἰς ἐλαίαν
Εἰς ἄροτρον εἰρηνικὸν τὴν μάχιμον ῥομφαίαν·

Ἀδελφοκτόνον μάχαιραν μὴ ἀνυψώσῃ πλέον,
Ἀσιανὸς πρὸς Ἕλληνα, καὶ Πάρθος πρὸς Ῥωμαῖον.
Μονάρχαι! Λαοί! δράμετε, ἀφήσαντες τὰ μίση
Πρὸς τοῦ Θεοῦ τὴν τράπεζαν συνδαιτημόνες ἴσοι.

ΚΑΪΑΦΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΝΤΙΟΝ ΠΙΛΑΤΟΝ.

Ἀκούεις; ὁ πολέμιος τῆς Ῥώμης Γαλιλαῖος
Ἀντιποιεῖται δίκαια Θεοῦ καὶ βασιλέως.
Ζητεῖ ἐθνῶν ἰσότητα ἐθνῶν ἐλευθερίαν,
Καὶ πολεμεῖ τοῦ Καίσαρος τὴν μονοκρατορίαν.
Εἰς τοὺς λαοὺς διδάσκαλον τοιοῦτον θέλεις δώσει;
Ὡς δημεγέρτην, Ἡγεμών, δὲν θέλεις τὸν σταυρώσει;

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Τὴν καταδίκην τοῦ σοφοῦ ἐγὼ ἀκούω φρίττων...

ΚΑΪΑΦΑΣ.

Δὲν σὲ τὸν παρεδίδομεν ἐὰν ἀθῶος ἦτον.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Δὲν φέρω χεῖρα ἐπ' αὐτοῦ ἐγώ· σεῖς λάβετέ τον.
Κριταὶ σεῖς εἶσθε· κατ' αὐτὸν τὸν νόμον κρίνετέ τον.

ΚΑΪΑΦΑΣ.

Ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἰσχὺν τοῦ θανατῶσαι,
Ὑπάρχουσι δὲ κατ' αὐτοῦ κατηγορίαι τόσαι.

ΑΝΝΑΣ.

Καὶ πρῶτον ἑαυτὸν υἱὸν Θεοῦ διακηρύττει,
Ὑπὸ τὴν Ῥώμην, φοβερὰν ὑπόνομον ὀρύττει..,

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑΝ.

Ἀκούεις τί τὸ ἔθνος σου καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς σου
Τί σ' ἐγκαλοῦσιν; ἄφωνος τί μένεις; ἀποκρίσου!

[Καθ' ἑαυτόν.]

Δὲν ὁμιλεῖ! ἀγέρωχος σιγή!.. τὰ βλέμματά του
Ὑπερηφάνως θίγουσι τὸ ξίφος τοῦ θανάτου·

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΗΡΩΔΗΝ.

Εἰς ποίας κυματίζεσαι περὶ αὐτοῦ ἰδέας,
Ἡρώδη! πῶς! σιγᾷς καὶ σύ! . . ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,

Ἀπὸ τῆς τετραρχίας σου ὁ ῥήτωρ οὗτος ὅμως,
Καὶ λόγον, εἰς σὲ χορηγεῖ ἁρμόδιον, ὁ νόμος.

ΗΡΩΔΗΣ.

Δὲν τὸν εὑρίσκω οὐδ' ἐγὼ αὐτὸς, ἐγκληματίαν,
Δὲν βλέπω εὔλογον ποινῆς κεφαλικῆς αἰτίαν.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Ἰδοὺ λοιπὸν Ἀρχιερεῖς καὶ Ἰουδαῖοι ἄλλοι!
Οὐδ' ὁ τετράρχης μέλαιναν τὴν ψῆφον αὐτοῦ βάλλει.
Ἀλλὰ τὸ Πάσχα ἤγγισε· κατ' ἔθος δὲ ἀρχαῖον,
Χαρίζω ἕνα ἔνοχον θανάτου, Ἰουδαῖον.
Τὸν Ἰησοῦν, τὸν Βαραββᾶν, ὁποῖον ἐκ τῶν δύο
Προκρίνετε; προφέρετε, κ' εὐθὺς τὸν ἀπολύω.

(Οἱ Γραμματεῖς ὅλοι ὁμοῦ.)

Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ Βαραββᾶν.

ΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ.

Αὐτὸν μὴν ἀπολύσῃς.

ΟΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ.

Σταύρωσον, Σταύρωσον, αὐτόν.

(Πόντιος Πιλᾶτος καταβαίνων ἀπὸ τοῦ βήματος.)

Φωναὶ ἀγρίαι, λύσσης!
Ἐγὼ τὰς χεῖρας νίπτομαι, Θεέ! ἀπέναντί σου.

ΚΑΪΑΦΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΝΤΙΟΝ.

Εὐθύνην, ὅτι φοβερὰν λαμβάνεις, συλλογίσου.
Δὲν εἶσαι φίλος Καίσαρος, καὶ φίλος τῆς εἰρήνης,
Ἂν τοῦτον τὸν καλούμενον μονάρχην Παλαιστίνης
Δὲν ἀποκτείνῃς, ὡς τῆς γῆς κοινὸν ἀνατροπέα.

ΑΝΝΑΣ.

Τὸν Καίσαρα γνωρίζομεν ὡς μόνον βασιλέα.

ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ.

Τοῦ Καίσαρος κ' ἐγὼ εἰμὶ ὁ πρῶτος ὑπηρέτης.
Αὐτὸς ἡμῶν, αὐτὸς τῆς γῆς, θεὸς καὶ ἀρχηγέτης.
Ὁμοεθνοῦς τὸν θάνατον ζητεῖτε;... σφάξετέ τον.
Εἰς τὸν σταυρὸν, ὦ φύλακες! εὐθὺς ἀπάγετέ τον.

(Ο' Μεσσίας ἀναχωρῶν.)

Γῆ! τοῦ ἀνθρώπου ὁ υἱὸς ἐκλείπει μετ' ὀλίγον,
Πλὴν θέλεις τὸν ἐπανιδεῖ ἐπὶ λευκῶν πτερύγων
Ἐκ δεξιῶν ἐρχόμενον τῆς δόξης τοῦ Ὑψίστου,
Καὶ κρίναι καθεζόμενον τοὺς ἀσεβεῖς φονεῖς του.

(Μεσσίας. Παναγιώτης Σοῦτσος.)

Η ΑΥΡΗΛΙΑ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΙΛΑΤΟΥ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗ.

ΑΥΡΗΛΙΑ ΚΑΙ ΛΙΒΙΟΣ.

ΛΙΒΙΟΣ ἐραστὴς της πρὸς τὴν Αὐρηλίαν.

Αὐτὸ τὸ μαῦρον ἔνδυμα τοῦ πένθους τί σημαίνει;
Καὶ πῶς ἡ νέα κόμησου ἀτάκτως ἐσπαρμένη!...

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Δὲν θέλω φεύγουσα λοιπὸν ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην,
Εἰς τῆς Αἰγύπτου τὴν συκῆν ἀναπαυθῇ ἐκείνην,
Εἰς τῆς ὁποίας τὴν σκιὰν ἐκάθησας, Μαρία,
Μὲ βρέφος θεὸν φεύγουσα τὰ τοῦ δρυμοῦ θηρία!

ΛΙΒΙΟΣ.

Ἐρήμους ὀνειρεύεσαι, κ' ἐπιθυμεῖς ἐρήμους;
Ἰδέας τόσον διατὶ συνέλαβες κλαυσίμους!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Ὠ Ἰορδάνη! διατὶ ἀκούουσα τὸν μόνον
Ψιθυρισμὸν τῶν πέριξ σου ἐρήμων καλαμώνων,
Δὲν βλέπω τὸ πανάγιον νὰ καταβαίνῃ πνεῦμα,
Ἐν σχήματι περιστερᾶς εἰς τὸ λευκόν σου ῥεῦμα!

ΛΙΒΙΟΣ.

Τί λέγεις, φίλη! μὲ λυπεῖ ὁ τῆς φωνῆς σου τόνος
Γλυκὺς, ὡς τὸ κελάδημα θρηνούσης ἀηδόνος.

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Κοιλὰς Ἰωσαφάτ! κοιλὰς, μνημάτων τεθλιμμένη!

Σὲ χαιρετῶ· τὴν κλαίουσαν καρδίαν μου εὐφραίνει
Ἡ ἕρπουσα μαλάχη σου καὶ ὁ ἀσφόδελός σου.

ΛΙΒΙΟΣ πρὸς τὴν Αὐρηλίαν.

Τὰ δάκρυά σου πίπτουσιν ὡς μαργαρῖται δρόσου!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Δὲν ἔχεις Κέδρων χείμαῤῥε! χιλιετεῖς ἐλαίας!
Σὺ πεύκας, ὦ Γεθσημανὶ, δὲν ἔχεις γηραλέας!
Ὦ Βηθλεέμ! Ὦ Βηθλεέμ! γῆ τῆς γενέσεώς του,
Ὡς μάρτυς ἔρχομαι πρὸς σὲ, τῆς ἀναστάσεώς του,
Καὶ θέλω ἀσπασθῆ ἐκεῖ τὴν φάτνην τὴν ἁγίαν,
Καθ' ἣν εἰς τῆς θαυματουργοῦ νυκτὸς τὴν ἡσυχίαν
Καὶ ἀγραυλούντων Κύριε! ποιμενικῶν νομάδων,
Στρατὸς Ἀγγέλων ἤρχετο τὴν γέννησίν σου ᾄδων!

ΛΙΒΙΟΣ.

Θερμὸς, θερμὸς ὁ ζῆλός σου, μετρίασέ τον φίλη!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Κ' ἐκφράζουσι τὴν πίστιν μου τ' ἁμαρτωλά μου χείλη;

ΛΙΒΙΟΣ.

Εἰς κίνδυνον ἐκτίθεσαι.

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Διὰ τὸν Κύριόν μου.

ΛΙΒΙΟΣ.

Τὸν κόσμον ἔχεις κατὰ σοῦ.

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Ὁ ἄλλος, ἄσυλόν μου.

ΛΙΒΙΟΣ.

Καὶ τὴν τοιαύτην ὁ Θεὸς θυσίαν διατάττει;

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Καθ' ὅσον ἐθελούσιος τοσοῦτον καὶ φιλτάτη!

ΛΙΒΙΟΣ.

Ἀπάται σου! καὶ δι' ἐμὲ, ἀπάται ἀπευκταῖαι!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Ἀλήθειαι! καὶ δι' ἐμὲ ἀλήθειαι ὡραῖαι!

ΛΙΒΙΟΣ.

Ἀντὶ τοῦ διαδήματος!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Μὴ βάλῃς τὰς ἐλπίδας
Εἰς ἀγαθὰ παρέχοντα καὶ λύπας καὶ φροντίδας.
Τρισμακαρία! φίλε μου! ἡ ἐρημίτις κόρη!
Τοῦ ὑμεναίου ᾄσματα γυναῖκες λευκοφόροι
Εἰς τ' ὄνειρόν της ψάλλουσι, καὶ εἰς τὸ μέτωπόν της
Τὸ ῥόδον θάλλει τῆς Ἐδὲμ, ὡς στέμμα νυμφικόν της,
Καὶ δι' αὐτὰς ὁ Κύριος προετοιμάζει μόνος
Ἀτίμητον δακτύλιον ἁγίου ἀῤῥαβῶνος.

(Πλησιάζουσα πρὸς τὸν Λίβιον.)

Νὰ σὲ εἰπῶ τί μυστικὸν ἐζήτουν....

ΛΙΒΙΟΣ.

Λάλησέ με...

ΑΥΡΗΛΙΑ τρέμουσα.

Πλησίασε καὶ ἄκουσε...

ΛΙΒΙΟΣ.

Ὁμίλει καὶ μὴ τρέμε...

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Χριστοῦ, Χριστοῦ μαθήτρια τὴν ὥραν ταύτην εἶμαι·
Ἡ χάρις αὕτη, ἔκθαμβον, περιχαρῆ ποιεῖ με·
Ἀπέκτησεν ὁρίζοντα εὐρὺν ἡ ὅρασίς μου,
Ἡ γῆ, μικρά μου γέφυρα, ὁ οὐρανὸς, πατρίς μου.

(μετὰ φωνῆς λυπηρᾶς.)

Εἰς τὰς στοὰς τῆς πόλεως Σιχὰρ ὑπάγετέ με,
Εἰς τὴν πηγὴν τοῦ Ἰακὼβ ἐκείνην φέρετέ με,
Ἐξ ἧς ἀντλοῦσα πότιμον νερὸν ἡ Σαμαρείτις,
Τὸν Κύριον καθήμενον κατεῖδεν ἀντικρύ της.

ΛΙΒΙΟΣ.

Καθήσας εἰς τὸν ποταμὸν καὶ σὺ τῆς Βαβυλῶνος,
Μακρὰν τῶν ζώντων, καὶ μακρὰν τοῦ ῥέοντος αἰῶνος

Α'πελπισμένε Λίβιε! μεμονωμένος κλαῖε,
Καθὼς αἱ εἰς τὰς ὄχθας του δακρύουσαι ἰτέαι.

(Πρὸς τὴν Αὐρηλίαν.)

Χωρίζεσαι ἀπὸ ἐμὲ, καὶ δάκρυ ἓν δὲν χύνεις;
Α'φίνεις με διὰ παντὸς, κ' εὐθύμως μὲ ἀφίνεις;
Δοθεῖσα ἡ καρδία σου εἰς εὐσεβῆ λατρείαν,
Μακράν μου καὶ χωρὶς ἐμοῦ εὑρίσκει εὐτυχίαν!
Τὰς παιδικὰς ἡμῶν χαρὰς καὶ τέρψεις ἐνθυμήσου.
Δὲν σ' ἐπιπλήττει σήμερον ἡ ἄσπλαχνος ψυχή σου;
Δὲν σ' ἐνθυμίζει τι αὐτὸς ὁ γνώριμος ὁρίζων;
Ο' ῥύαξ δὲν σὲ λέγει τι, αὐτὸς ὁ κελαρύζων;
Γ'δοὺ τῆς κέδρου ὁ κορμός· εἰς τὸν φλοιόν της ἔτι
Ε'γγεγραμμένα μένουσι τὰ πρῶτα ἡμῶν ἔτη.
Α'λλ' ἂν δὲν προωρίσθημεν ἡμεῖς νὰ συζευχθῶμεν,
Θεός τις δὲν προώρισεν ἡμᾶς νὰ συνταφῶμεν;

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Καὶ σὺ ὁμοίως ἄκουσε. . .λοιπὸν εἰς τὴν μορφήν μου
Λοιπὸν εἰς τὰς κινήσεις μου, λοιπὸν εἰς τὴν φωνήν μου
Καὶ εἰς αὐτῆς τῆς ἀσθενοῦς καρδίας μου τὸ βάθος,
Πολλάκις δὲν διέκρινες τὸ δυστυχές μου πάθος;
Ω'! ἡ ψυχή μου ἀπὸ σὲ ἀποχωριζομένη,
Ε'νώπιόν σου ἵσταται καὶ τώρα τεθλιμμένη!
Ω' δίψις! εἰς τὴν ἔρημον, ἂν ἡ ἐνθυμησίς σου
Τὰς θύρας εἰς ἐμὲ κρατῇ κλειστὰς τοῦ παραδείσου!
Ω' φρίκη! ἂν τοῦ πλάστου μου μιάνω τὰ τεμένη,
Αἰχμάλωτος τῆς πίστεως καὶ σοῦ, προσερχομένη,
Κ' ἐνῷ ἡ χείρ μου λίβανον εἰς τὸν Θεόν μου καίει,
Η' ἔνοχος καρδία μου, ἂν σὲ ζητῇ καὶ κλαίῃ!
Πλὴν εἰς τὴν θύραν βλασφημῶ τοῦ θυσιαστηρίου!
Καὶ τρέμω τρόμον ἔνοχον ἡ νύμφη τοῦ Κυρίου!
Θεὲ οἰκτείρμων! δεῖξέ ε τὸν ἀληθῆ λιμένα
Καὶ εἰς ζυγὸν ἀπόβαλε τὴν ἀπειθῆ μου φρένα!

ΛΙΒΙΟΣ.

Ω῾ φίλη, κλαίεις!

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Δύνασαι νὰ μὲ κλονίσῃς ἴσως.
Πλὴν σὲ ὁρκίζω Λίβιε! ἂν δὲν σ' ἐμπνέω μῖσος,
Α῎ν ἦσαι φίλος ἀληθὴς...

ΛΙΒΙΟΣ.

Τί θέλεις;

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Νὰ μὲ σφάξῃς,
Πρὶν τὸν Θεόν μου ἀρνηθῶ... ἢ κᾂν νὰ μὲ βαστάξῃς.
Εἰς χεῖλος κρέμαμαι κρημνοῦ! ἂν ἔπιπτον! ὦ χάος!
Ω῏ χείμαῤῥε! κολάσεως κοχλάζων ἀεννάως!....
Α῎ν ἐνικᾶτο ἀπὸ σὲ ὁ πλάστης καὶ Θεός μου!
Ω῏ ἀδελφέ! λυπήσου με καὶ γένου ὁδηγός μου
Ε᾽γγυητής μου...

ΛΙΒΙΟΣ ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Γίνομαι.

ΑΥΡΗΛΙΑ χαίρουσα.

Ἰδοὺ μ' ἐπεφορτίσθης!
Ἰδού! τῆς σωτηρίας μου κ' ἐμοῦ αὐτῆς ἐφείσθης!
Δὲν εἶμαι, ὦ χαρὰ ψυχῆς, κυρία ἐμοῦ πλέον!
Καὶ ἀναπνέω.

ΛΙΒΙΟΣ.

Φύγε με.

ΑΥΡΗΛΙΑ.

Τὸ ἔργον σου γενναῖον,
Α᾽λλ' ἂν ἀκούσῃ ὁ Θεὸς ἁμαρτωλῆς δεήσεις,
Τὸ γέρας τὸ τῆς ἀρετῆς εἰς ἄλλην γῆν εὑρήσεις.

(Ἡ Αὐρηλία ἀναχωρεῖ.)

Ο ΛΙΒΙΟΣ μένει ἄφωνος καὶ ὕστερον λέγει.

Η῾ ὄρνις ἡ θαλάσσιος ἡ ἀλκυὼν πῶς κλαίει,
Κ' εἰς σιγαλὸν αἰγιαλὸν μεμονωμένη πλέει;
Μὴ τὸν ἀποθανόντα σου νεόνυμφον ἐκεῖνον
Ε᾽νθυμουμένη, ἀλκυών! γοώδη χύνεις θρῆνον;

Ω'! . . . ἡ ψυχή μου ἔμεινεν εἰς τὰ τοῦ κόσμου ξένη!
Εἰς πᾶν, εἰς πᾶν ἀναίσθητος, καὶ λύρα τεθραυσμένη!
Καθὼς πολλάκις χρόνους ζῇ ὁ πλάτανος ὁ γέρων
Εἰς σπλάγχνα του τὸν πέλεκυν τοῦ ξυλοτόμου φέρων.
Τὸ βέλος εἰς τὰ στήθη μου ἐμπεπηγμένον μένει,
Καὶ μὲ νεκρόνει βαθμηδὸν καὶ μὲ ἀπομαραίνει.

(Ο' αὐτός. Μεσσίας.)

Η ΕΜΦΑΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΤΑΥΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΑΥΤΟΥ.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, ΠΕΤΡΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ, ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΛΦΑΙΟΥ, ΜΑΤΘΑΙΟΣ, ΒΑΡΘΟΛΕΜΑΙΟΣ, ΘΩΜΑΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ, ΣΙΜΩΝ, ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΤΟΥ ΖΕΒΒΕΔΑΙΟΥ, ΘΑΔΔΑΙΟΣ.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ *περίλυπος.*

Ε'νθυμεῖσθε, ἐνθυμεῖσθε, ὅτε εἰς τὴν Βηθανίαν,
Εἰς τοῦ Σίμωνος ἐδείπνει τοῦ λεπροῦ τὴν κατοικίαν,
Κ' εὐσεβὴς γυνὴ κρατοῦσα λίτραν νάρδου μοσχοβόλου
Εἰς τὸ λάμπον μέτωπόν του ἔχυνε τὸ μῦρον ὅλον;
'Ενθυμεῖσθε τότε ποίαν
Λυπηρὰν περὶ θανῆς του ἐξεφώνει προφητείαν;
« Α'φετ', ἔλεγε, τὸ μῦρον τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου,
« Τοῦ θανάτου μου τὸ μῦρον, καὶ τῆς προσεχοῦς ταφῆς μου.»

ΙΩΑΝΝΗΣ *κλαίων.*

Ε'νθυμεῖσθε, ἐνθυμεῖσθε, ὅτε εἰς τὴν Βηθανίαν
Ε'πορεύετο δρομαῖος πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν.
Η' Μαρία, τοῦ Λαζάρου ἔκλαιε τὴν τελευτήν.
Ε'νθυμεῖσθε, ὅτε εἶδε πικρῶς κλαίουσαν αὐτήν,
Πόσα πόσα ἐκ καρδίας,
Ε'χυσεν εἰς μνήμην φίλου θερμὰ δάκρυα φιλίας;
Ε'νθυμεῖσθ' ἐκ τοῦ μνημείου ὅτε τὸν νεκρὸν ἐκάλει;
» Δεῦρο, δεῦρο Λάζαρ' ἔξω. » ἔκραζε φωνῇ μεγάλῃ.

ΠΕΤΡΟΣ.

Φρικώδης νύξ! ἡ μαύρη σου σκιὰ κεχαραγμένη
Διὰ χρωμάτων σκοτεινῶν εἰς τὴν ψυχήν μοῦ μένει·
Δὲν εἶχε μίαν φέγγουσαν ὁ οὐρανὸς λαμπάδα,
Εἰς τοῦ Ἰωσαφὰτ αὐτὸς τὴν κλαίουσαν κοιλάδα,
Εἰς ἄντρον τοῦ Γεθσημανὶ προσηύχετο ἡσύχως...
Κἀνεὶς, εἰς τ' ὄρος Ἐλαιῶν δὲν ἐπλανᾶτο ἦχος.
Τῶν Κέδρων μόνος ἔρρεεν ὁ χείμαῤῥος, ἐκχύνων
Ὑπὸ ἰτέας κλαυθμηρὰς ὀλοφυρμὸν καὶ θρῆνον...
Ἐκεῖ, ἐκεῖ, τοὺς ἀσεβεῖς φονεῖς του περιμένων
Κ' εἰς τοῦ σταυροῦ τὸ φοβερὸν μυστήριον προβαίνων,
Ἐστάθη στιγμὴν μίαν,
Ἱδρῶτα χύσας αἵματος κ' ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν.
Τὸ βλέμμα στρέφων κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν ἐσχάτην,
Εἰς κόσμον τυραννούμενον, εἰς γῆν δυστυχεστάτην,
Δὲν εἶδε τότε ἅπασαν τὴν ἀθλιότητά της;
Δὲν εἶδεν, ὅτι μεταξὺ τῆς γενικῆς ἀπάτης
Δὲν φέρομεν ἀλήθειαν, εἰς τοὺς λαοὺς αἰσίαν,
Χωρὶς ὀδύνην καὶ πικρὰν θανάτου ἀγωνίαν;

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ *ἀόρατος καὶ φωνῇ μεγάλῃ·*

Τί ὁμιλεῖτε μεταξὺ καὶ τί διανοεῖσθε;
Ποῦ σκυθρωποὶ βαδίζετε, καὶ διατί λυπεῖσθε;

ΙΩΑΝΝΗΣ.

Αὐ...τός!

ΠΕΤΡΟΣ.

Ε'... κεῖνος!

ΑΝΔΡΕΑΣ.

Ἡδονὴ ἀγγέλων ὑπερτάτη!

ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΛΦΑΙΟΥ.

Χαρά μου!

ΜΑΤΘΑΙΟΣ.

Τέρψις!

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ.

Ἔκστασις!...

ΘΩΜΑΣ.

Τῆς ἀκοῆς ἀπάτη ; . . .

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Διατὶ τρέμω ! . . .

ΣΙΜΩΝ.

Διατὶ ῥιγῶ ! . . .

ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΤΟΥ ΖΕΒΒΕΔΑΙΟΥ.

Διατὶ καίω ! . . .

ΘΑΔΔΑΙΟΣ.

Παράφρων, ἐκτὸς ἐμαυτοῦ ἐγὼ διατὶ κλαίω ;

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ἀόρατος.

Θαρσεῖτε· σᾶς ἡγίασα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σας
Ὡς μῦρον ἱερότητος τὸ αἷμά μου ἐκχύσας.

ΙΩΑΝΗΣ.

Σύ ! . . . Σύ ! . . . νεκροῦμαι. . . σβύνεται ἡ τρέμουσα φωνή μου.
Ἐλθὲ, καὶ εἰς τὰ χείλη μου πλανᾶται ἡ ψυχή μου.

(Γίνεται σιγή.)

(Ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι γονυπετοῦσι μετ' εὐλαβίας.)

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ἀόρατος.

Ὁπόταν περιτρέχητε τὴν γῆν δεδιωγμένοι,
Εἰς σᾶς τὸ ἐπουράνιον φῶς θέλει καταβαίνει,
Καὶ θέλει, προστατεύουσα τὸν ὕπνον ὑμῶν πέριξ,
Παρήγορον χύνει σκιὰν, ἡ πατρική μου πτέρυξ.

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ἀνυψοῦντες μετ' ἐκπλήξεως τὰ ὄμματα πρὸς τὴν φωνήν.

Ἀκούομεν τοὺς λόγους σου, φωνὴ, Θεοῦ ἁγία !
Πλὴν δὲν σὲ βλέπομεν· φανοῦ, ἐλθὲ, φανοῦ Μεσσία !

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ἀόρατος.

Ὁπόταν εἰς τῶν φυλακῶν στενάζητε τὰ σκότη,
Καὶ μόνον τῶν ἀλύσων σας ἀκούωνται οἱ κρότοι,
Ἐκπεπληγμένον θέλετε τὸ βλέμμα γύρω στρέφει,
Ὡς εἰς τὸ σκότος, πρὸς φωνὴν μητρὸς, τὰ μικρὰ βρέφη,

Φωνάζοντες « ὁ λόγος του, καὶ ἡ φωνή του πόθεν; »
Ὑμᾶς δὲ θέλω εὐλογεῖ ἐγὼ καὶ εὐρανόθεν.

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ μετὰ δακρύων.

Πῶς ὦ Θεέ! εἰς τὴν ἠχὼ τῆς λαλιᾶς του μένει,
Πῶς! ἡ καρδία, ἔνδοθεν, ἡμῶν, πυρπολουμένη!

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ φαινόμενος.

Ἐμάθετε τὰ πάθη μου ἀπὸ τῆς χθὲς καὶ μόνον,
Καὶ γεγραμμένα τὰ ἐμὰ δὲν ἦσαν ἀπ' αἰώνων;
Δὲν εἴδετε εἰς τὰς γραφὰς καὶ εἰς τὰς προφητείας,
Τοιαῦτα, ὅτι ἔμελλε νὰ πάθῃ ὁ Μεσσίας;

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ φωνῇ μεγάλῃ.

Ὢ θαῦμα!...

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ πλησιάζων πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.

Εἰρήνη ὑμῖν.

(Οἱ Ἀπόστολοι μένουσιν ἄφωνοι.)

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.

Ἐξίστασθε ὦ φίλοι!

(Πρὸς τὸν Θωμᾶν.)

Ἡ ἀπορία ἔκλεισε τὰ ἔκθαμβά σου χείλη
Θωμᾶ!... πόθεν ὁ τόσος σου καὶ θόρυβος καὶ σάλος;
Ἐγὼ εἰμί, αὐτὸς ἐγώ, ἐγώ, καὶ οὐχὶ ἄλλος.
Ἰδοὺ τῆς παρουσίας μου ἀλάνθαστοι ἐνδείξεις,
Αἱ χεῖρές μου, οἱ πόδες μου καὶ τῆς πλευρᾶς ἡ νύξις.

Ο ΘΩΜΑΣ πίπτων εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μεσσίου.

Ὁ Κύριός μου
Καὶ ὁ Θεός μου!

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ πρὸς τὸν Θωμᾶν.

Μὲ εἶδες, καὶ μ' ἐπίστευσας· μακάριοι δὲ ὅσοι
Πιστεύσωσί με, ὦ Θωμᾶ! καὶ ἂν δὲν μὲ ἰδῶσι.

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ πίπτοντες εἰς τοὺς πόδας του.

Φιλοῦμεν, ὦ Διδάσκαλε! τὰς χεῖράς σου καὶ πάλιν,
Καὶ θάλπομεν τοὺς πόδας σου εἰς τρέμουσαν ἀγκάλην.

ΙΩΑΝΝΗΣ *κλαίων καὶ μετὰ φωνῆς διακεκομμένης.*

Δὲν λέγομεν, Διδάσκαλε! αὐτὰ μεμψιμοιροῦντες,
Πλὴν μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς εἰς πᾶν ἐγκαρτεροῦντες,
Καὶ πεινῶμεν,
Καὶ διψῶμεν,
Πενητεύομεν,
Γυμνητεύομεν,
Ἐξυβριζόμεθα,
Κολαφιζόμεθα,
Λοιδορούμενοι, εὐφημουμεν,
Βλασφημούμενοι, εὐλογοῦμεν,
Καλὰ πράττοντες, διωκόμεθα,
Διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα.
Πλὴν πάτερ! ὑπομένομεν τὰ τῶν ἀνθρώπων μίση·
Τί ἀπὸ τῆς ἀγάπης σου, τί θέλει μᾶς χωρίσει!
Μὴ θλίψις; μὴ πενία;
Μὴ διωγμὸς, μὴ φυλακὴ, μὴ βάσανος κάμμία;
Μὴ γένοιτο! οὐδ' ἡ ζωὴ, καὶ αὕτη καὶ ἡ ἄλλη,
Οὐδ' ἄγγελοι, οὐδὲ ἀρχαὶ, οὐδ' ἄνακτες μεγάλοι,
Οὐδὲ ἡμέρα, οὐδὲ νὺξ, οὐδὲ παρὸν ἢ μέλλον,
Οὐδὲ ὁ δύων ἥλιος, οὐδὲ ὁ ἀνατέλλων.

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ *γονυπετῶν.*

Προθύμως ῥαπιζόμεθα,
Προθύμως λιθαζόμεθα,
Προθύμως ναυαγοῦμεν
Προθύμως καρτεροῦμεν
Κινδύνους ἐξ ὁμοεθνῶν,
Κινδύνους ἐξ ἀλλοεθνῶν,
Κινδύνους κοινωνίας,
Κινδύνους ἐρημίας,
Καὶ ἐν λιμῷ καὶ δίψει,
Ἐν μόχθῳ τε, καὶ θλίψει,
Καὶ διὰ εὐφημίας,

Καὶ διὰ δυσφημίας,
Ἐκεῖθεν διωκόμενοι,
Καὶ ἀλλαχοῦ δεχόμενοι.
Αἱ χῶραι περιμένουσιν ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ ἄλλους,
Ἡμᾶς, καὶ θεσμοθέτας των, ἡμᾶς, καὶ διδασκάλους.

ΠΕΤΡΟΣ πρὸς τὸν Μεσσίαν.

Βασιλικὰς εἰς σὲ τιμὰς ὁ κόσμος ἀπηρνήθη,
Σταυρούμενον σ' ἐνέπαιζον τὰ τῶν τυράννων πλήθη.
Ἡ ἄκανθα, διάδημα ὑπῆρξε κεφαλῆς σου,
Χλαμύς σου ἡ τοῦ χλευασμοῦ κοκκινωπὴ ἐσθής σου,
Καὶ κάλαμος τὸ σκῆπτρόν σου, καὶ θρόνος ἀλγεινός σου
Ὁ φοβερὸς σταυρός σου.
Ἀλλὰ ἰδοὺ, τὸ σκῆπτρόν σου τὸ ἐκ λεπτῆς καλάμου
Ναοὺς καὶ εἴδωλα θεῶν εἰς κόνιν θραύει ἄμμου,
Καὶ πᾶσαν κυβερνᾷ τὴν γῆν, ὑφ' ἑαυτὸ ἑνῶσαν
Τοὺς διαφέροντας λαοὺς εἰς θρήσκευμα καὶ γλῶσσαν!
Καὶ ὁ σταυρός σου, θρόνος σου προσκαίρου ἀλγηδόνος,
Τῆς αἰωνίου δόξης σου καθίσταται ὁ θρόνος,
Σοφίας ἕδρα καὶ κρηπὶς τῆς οἰκουμένης πάσης,
Καὶ βῆμα κρίσεως, ἐξ οὗ τοὺς βασιλεῖς δικάσεις.

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ἀποχωρῶν.

Λάβετε πνεῦμα ἅγιον....
(Μετ' ὀλίγον.)
Παραγγελίαν νέαν,
Ἀλλ' ἐντολὴν δίδω εἰς σᾶς συγχρόνως τελευταίαν,
Τὰ ἔθνη ἐκπαιδεύετε, ἀλλήλους ἀγαπᾶτε,
Γενόμενοι τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν καλῶν ἐργάται.

('Ο αὐτός. Μεσσίας.)

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΤΙΜΟΦΑΝΗΣ, ΤΙΜΟΛΕΩΝ.

ΤΙΜΟΛ. Ἄκουσε, Τιμόφανες! ὧδε κ' οἱ δύω,
μόνοι εὑρισκόμεθα. γυμνὸς σὺ εἶσαι,
τῆς πομπῆς, τοῦ Δάμωνος, τῶν δορυφόρων.
γυμνὸς κ' ἐγὼ τῆς ζάλης, ἥτις ταράττει,
ἀδελφὸν ὑβρισθέντα, καὶ πατριώτην.
πρόσμενε νὰ κρίνωμεν, ὅπως ἁρμόζῃ,
ἀδελφὸς πρὸς ἀδελφὸν, ἵνα μὴ τρέμῃς,
ὅμοιος πρὸς ὅμοιον. — ἀνοικτὰ λέγε.
ὅτε ὁ δῆμος, σ' ὕψωσε, καὶ προστάζεις,
ἀπ' ὧδ' ἐπάνω, ἆρά γε, ἐγνώρισας,
ποῖον τὸ τέλος;

ΤΙΜΟΦ. Βέβαια. θλιβόμενος,
ἀπὸ θορύβους, καὶ ἐμφυλίους μάχας,
εἰρηνάρχην μ' ἔστησε.

ΤΙΜΟΛ. Καὶ τόσων ὄντων,
πόθεν πρὸς σὲ ἡ ψῆφος;

ΤΙΜΟΦ. Ἀνδρὸς φρονίμου,
ἀδελφὸν θρασύμαχον, μ' ἰδ' ἡ Κόρινθος,
συνεχῶς στρατεύσαντα.

ΤΙΜΟΛ. Καὶ τί ἔπραξας;

ΤΙΜΟΦ. Κατὰ μέρος, ἔσβυσα τινὰ σπινθῆρα·
κ' ἐλπίζω ἔτι, τελείως ν' ἀποσβύσω,
τὴν φλόγα ὅλην· ἴσως σκληρὰ ἡ μάστιξ·
βαρὺς ὁ τρόπος· μὲ συγχωρεῖ ἡ νόσος·
δεινὰ δεινῶς θέλουσι· θάλπει, δὲν σβύνει,
ἁπαλὴ διοίκησις.

ΤΙΜΟΛ. Αἴ· τί λέγεις σύ;
κάμνων καὶ λύων, ὅπως ποθῇς τοὺς νόμους·
δεσμεύων, καὶ φονεύων, καὶ ἐξορίζων,
ὁπόσους, δειλότατε, καταφοβεῖσαι;

παχύνων τοὺς ὀλίγους σου ἀχορτάστως,
μὲ τῶν πολλῶν τὴν κτῆσιν, καὶ τοὺς ἱδρῶτας,
βαρὺς καλεῖσαι; τύραννος εἶσαι, λέγε·
καὶ τύραννος βάρβαρος, ἡ ἀδελφός μου·
μ᾽ ἐμὲ σὺ δὲν κρύπτεσαι· ὁ χαρακτήρ σου,
φίλαρχος, ὑπερήφανος, θηριώδης,
ὧδε, κ᾽ ἐς τὸ στρατόπεδον, κ᾽ ἐς τὴν πόλιν,
γνωστὸς μ᾽ ἦτον πάντοτε. νὰ σ᾽ ἡμερώσω,
τί δὲν ἐπεχείρησα; τί δὲν ἐφεῦρον;
αὐτοῦ ἀκόμη, ὅπου λαμπάζεις τώρα,
μὴ κρίνῃς ὅτι, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἀνέβης;
ἐγὼ ἐμεσίτευσα, πάσχων, μὴ ἴσως,
ἀλλάσσων κατάστασιν, ἀλλάξῃς τρόπους.
τί δέ; ὁ Δάμων οὗτος, ἴσχυσε πλέον,
πάρεξ ἐγώ· καὶ ὅμως, ἤλπιζον ἔτι·
καὶ μ᾽ ἤκουσαν πολλάκις (τίς τὸ πιστεύει;)
νὰ προφασίσω, τὰς στρεβλὰς κινήσεις σου.
ἰδού με ἀχάριστε, διὰ σέ, ψεύστης·
ἰδοὺ ἴσως ὕποπτος· ἰδού με πταίστης,
πρὸς τὴν πατρίδα, διὰ σέ, κακότροπε·
ζητῶν δὲ τώρα, τὴν ἐξορίαν πάλιν,
τόσων ἀθώων, εἰς μάτην προσποιεῖσαι.
τὸ προσωπεῖον, μεθ᾽ οὗ πλανᾷς, ἐφάνη·
βλέπω· ὀψὲ κινοῦμαι· ἐν καιρῷ δ᾽ ἔτι.
δὲν μ᾽ ἔχεις πλέον ὄχι, ἀπολογοῦντα·
ἀδελφὸν μ᾽ ἔχεις, ἂν θέλῃς, εἰδ᾽ ἀλλέως,
αὐστηρὸν διορθωτήν. τί φαντάζεσαι;
νὰ χρηματίσῃς, τῆς πατρίδος τύραννος;
νὰ στήσῃς τοῦτον, τὸν ἰδιώτην οἶκον,
βασίλειον οἴκημα; αὐτὰ νομίζεις;
κακὰ νομίζεις. τὸν σύμβουλόν σου ἄφες.
πίστευσον ἐμέ· μάταια φαντάζεσαι.

ΤΙΜΟΦ. Ἂν, ὅπως πρέπῃ, εἰς τοὺς πικρούς σου λόγους,

ἔδιδον σκέψιν, μᾶλλον σ' ἀπεκρίνετο,
τὸ βράζον στῆθος, ἢ τὸ γενναῖον πνεῦμα·
κ' ἴσως ἀξίζεις. ἂν ὡς οἰκεῖος κρίνῃς,
δίκαιον, μάθε, δὲν ἔχεις, νὰ ὑβρίζῃς·
ἂν ὡς πολίτης, τίμα, τὸν αὐθέντην σου.
ὅςτις εἶσαι σὺ, παραφρονεῖς βέβαια,
μὲ δυνατὸν παλεύων· τὰς χάριτάς σου,
ὡς σὲ, χυδαίας, ματαίως ἀναφέρεις·
ὅςτις δὲ ἐγὼ, ἐν ᾧ σφιγκτὰ βαστάζω,
ὅλον τὸ κράτος, ὅλην τὴν προσκύνησιν,
δὲν γίνετ' ἄλλος ὄχι, καὶ πίστευσόν με,
κριτὴς εἰς ὅ,τι πράξω, πλὴν, ἐγὼ μόνος. —
λοιπὸν γογγύζει, ὁ ὄχλος τῆς Κορίνθου,
καὶ σὲ, στέλλει ἄγγελον. — στρέψον, καὶ λέγε·
ὅτι, κακῶς μὲ κρίνει, πρὸ τοῦ νὰ φέρω,
τὸ ἔργον μου εἰς τέλος. πρόσθεσε, ὅτι,
ἂν ὠφελῶμαι, δὲν βλάπτεται ἐκεῖνος·
ἂν πρέπῃ πρὸς ἄρχοντα, νὰ δώσῃ λόγον,
εἰς πλῆθος κτήνων.

ΤΙΜΟΛ. Τ' ἀκούω; πλῆθος κτήνων,
ὁ δῆμος τῆς Κορίνθου; οὕτω, σὺ Ἕλλην,
ἀναίσχυντα χλευάζεις, Ἕλληνα δῆμον;
φεῦ· ποῖον τέρας, ἀνέτρεψ' ἡ πατρίς μου.
ὅμως, βλέπε δύστυχε, ἐν ὅσῳ μένει,
εἷς, εἷς καὶ μόνος τοῦ Κορινθίου κτήνους,
ζυγὸν δουλείας, σὺ, δὲν στηρίζεις ὄχι·
ἀνάμεσόν σου, καὶ τοῦ δεινοῦ σου θρόνου,
τόσα τὰ προσκόμματα, τόσα τὰ ξίφη,
ὅσα τὰ στήθη. τῶν Κορινθίων ὅλων·
τράχηλος Ἕλλην, εἰς ζυγὸν τινάσσεται,
κ' ἔχεις παραδείγματα. ἐλευθερία,
ἥτις προκαθέζεται, λελατρευμένη,
γενναίας αὔρας, ὧδε πρὸς ὅλους πνέει.

τί σὲ θαῤῥύνει; οἱ ὀπαδοί σου ἴσως;
ἡ ἠχὼ τῆς σάλπιγγος, οὔτινος τρέχει,
ὑπὲρ Πατρίδος, ὑπὲρ θεῶν Πατρῴων,
τρόμον ἐμπνέει, πρὸς μισθωτοὺς ὁπλίτας·
κατέμπροσθέν σου, αὐθάδεις φαίνοντ' οὗτοι.
λαγοὶ δὲ κατὰ μάχην. σκούζοντος μόνον,
τοῦ θυμωμένου ὄχλου, τρέπονται ὅλοι,
ὡς νέφη ὑπ' ἀνέμου καταφυσῶντος.
ἀνακυλίεις ἴσως, νυκτίους δόλους;
ἐπίβουλον δρέπανον, δὲν θερίζ' ὄχι,
τοὺς στάχυς ὅλους. ὅπου πλέον σέβεται,
ἡ θεία δόξα, ἢ ἡ ζωὴ, ἀφεύκτως,
ὁ λαοσσόος, ἀναγεννᾶτ' εὐκόλως·
ἄθλιε, τρέφεις, τὸ πάθος σου ματαίως·
ἆ τρέμε, τρέμε, ἂν δὲν ἀλλάξῃς γνώμην.

ΤΙΜΟΦ. Λέγε μοι, συμβουλεύεις, ἢ φοβερίζεις;
ἐγὼ νὰ τρέμω, λέγεις; τρομάζει ὅστις,
πόδα προβάλλει, βίαιον, ἀμφίβολον,
εἰς δεινὸν ἔργον, κ' ἐγὼ γνωρίζω ὅλα,
ἐμὲ, τὸ ἔργον, ὅλους, σὲ τὸν ἴδιον· —
λοιπὸν νομίζεις, ἀνδρειωμένων τάγμα,
τὸν ὄχλον τοῦτον; πόσον πολὺ λανθάνεις.
τὸν ἔτρωγεν ὁ σκώληξ τῆς διχονοίας,
ἐὰν τοιοῦτος ἦτον; ἔβαπτεν ἴσως,
τὴν γῆν καὶ τοὺς βωμούς μας, τοσοῦτον αἷμα;
τὸ αἷμα τοῦτο, πῶς οὖν ἐξιλεώνεις;
δὲν τὸ ἀκούεις, πῶς κράζει θυμωμένον,
ἔκδικον διοίκησιν, ἑνὸς καὶ μόνου;
ὁ μόνος οὗτος, εἶμαι ἐγώ. τὸ θέλω.
τὸ θέλ' ἡ χρεία, πολεμικὸν ζητοῦσα,
τὸν ἕνα τοῦτον. σὺ, νράζεις φιλαρχίαν,
τὸ πάθος τοῦτο. ἐγὼ τὸ ὀνομάζω,
κέντημα δόξης· πολὺ ζεστὸν μὲ κρίνεις,

κατὰ τὸ στῆθος; ἐλθὲ, νὰ μ' ἀπαλύνῃς.
γίνομαι Πεισίστρατος, σὺ ἔσο Σόλων. —
εἶδε καὶ φοβερίζεις, σέβομαι, βλέπε,
πολὺ τὸ γένος· ὅμως ἐν ὅσῳ πρέπει,
πρός με, πρὸς τὴν ἀξίαν, πρὸς τοὺς σκοποὺς μου.

ΤΙΜΟΛ. Ἐγὼ πλευρὸν τυράννου; Θεοὶ Πατρῷοι.
τυράννου στόμα, ἐκχέει, πάρεξ ὕβριν,
πειράζων ἔτι; — ὅτι τὴν πόλιν βλάπτων,
ἀρκεῖς νὰ βλάψῃς, τοὺς συγγενεῖς σ' ἀκόμη,
ναὶ, ναὶ πιστεύω.. ἄοι· κ' ἤλπιζον τόσον;
ἀπὸ σὲ Τιμόφανες; σὲ, δι' ὃν εἶχον,
ἐλπίδας γλυκυτάτας; σκληρέ. μ' ἀρνεῖσαι;
ἀρνεῖσαι τὴν Πατρίδα; ἂ ὄχι, ὄχι·
εἶσ' ἀδελφὸς, εἶσ' Ἕλλην, Πολίτης εἶσαι
λοιπὸν ἐμπράκτως, πάλιν φανοῦ Πολίτης.
τρέχων μ' ἐμὲ, Πολίτης, ποῦ δὲν ὑψοῦσαι;
κ' εἶναι, νομίζεις, στολὴ μεγαλητέρα,
πάρεξ Πολίτης, Πατρίδος ἐλευθέρας;
ζήλευσον τοῦτο.. παραίτησον τὸ κράτος.
ἂ ναὶ, κατάβα.

ΤΙΜΟΦ. Α', αὐτὸ δὲν γίνεται.

ΤΙΜΟΛ. Ἀδελφέ.

ΤΙΜΟΦ. Ἀδύνατον.

ΤΙΜΟΛ. Ἄκουσε.

ΤΙΜΟΦ. Φθάνει.

ΤΜΟΛ. Σύμβουλον μὲ ὕβρισες. ἀδελφὸν, βλέπε,
μ' ἀποδιώκεις. λοιπὸν, ἐχθρὸν ἔχε με.
ἐμοῦ ζῶντος, σὺ, δὲν βασιλεύεις ὄχι.

ΤΙΜΟΦ. Ὑπερήφανε· θέλεις προσπέσει πρῶτος.

(Ἰωάννης Ζαμπέλιος. Τιμολέων.)

ΣΚΗΝΗ.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ. ΔΗΜΑΡΙΣΤΗ. ΤΙΜΟΦΑΝΗΣ.

ΤΙΜΟΛ. Μὲ πάθος, βλέπεις, αὐτὸς ἀρχίζει πρῶτος.
ΤΙΜΟΦ. Σὺ πρῶτος, μὲ ἐχθρεύθης· σὺ μὲ διώκεις.
σὺ ἐχθροὺς ἔχεις, ὅσους φιλῶ· φιλτάτους,
ὅσους ἀποστρέφομαι. τί ἄλλο; μ' εἶπας
ἐχθρὸν προὐλίγου, κ' ἰδοὺ μ' ἐπιβουλεύεις·
κ' ἕνεκα τίνος; καθ' ὃ δοξάζω,
τὸν οἶκον, τὴν Πατρίδα, σὲ τὸν ἴδιον.
ΤΙΜΟΛ. Νὰ δοξασθῇς μὲ θρόνον; πόσον πλανᾶσαι,
σὲ γαργαλίζ' ἡ δόξα; στάδιον ἔχεις,
κατέμπροσθέν σου. λαμπρὸς πολίτης γίγνου.
σύστησε τὴν Κόρινθον, ἄλλας Ἀθήνας,
ἄλλην Λακεδαίμονα. γνῶσις πολίτου,
ἀνέβασε τὰς Θήβας, εἰς τόσον ὕψος,
ὁποῖον βλέπεις· κ' εἶναι, νομίζεις, δόξα
μεγαλητέρα, εἶναι χαρὰ τοσαύτη,
ὅσην τις ἔχει, τὴν γῆν πιστὰ δουλεύων,
ὅπου γεννᾶται; Ἕλλην ποθεῖς νὰ λάμψῃς;
τὴν Ἑλλάδα λάτρευε. πρὸς ὄφελός της,
ἱδρῶτας χῦσον κ' αἷμα· κ' ἔχει ἀνάγκην,
ὅσην ποτέ. δὲν βλέπεις, ὁποία ἦτον,
καὶ ποία εἶναι; τὴν Ἑλλάδ' ἀνάστησον.
τί πλέον δόξα, στάσιν θεοῦ λαμβάνεις,
λελατρευμένος, ὥστε ζῶσιν Ἕλληνες.
τύραννος τοὐναντίον, ἐξεύρεις, τ' ἔχεις;
συχνὰ προῦπτον κίνδυνον· ποτὲ γαλήνην.
πάντα τρόμον, ἔλεγχον, δίψαν λυσσώδη,
αἵματος, πλούτου. ὁπόσους δούλους, τόσους
ἐχθροὺς ἀσπόνδους. καὶ ταῦτα ἔτι ζῶντος·
μετὰ ζωὴν, κατάρας. ταῦτα κερδίζεις,

ἂν τύραννος καθίσῃς. ἂ ὄχι, ὄχι·
ποτὲ δὲν θέλω, ἐφ' ὅσον ζῶ. τί τάχα;
τοιοῦτον μὲ νομίζεις, νὰ σ' ἑρμηνεύσω,
ὅ,τι σὲ βλάπτει; ἢ ἄγνωστον μὲ κρίνεις;
θῦσε καὶ σὺ κἂν τώρα, ἕνα σου πάθος,
πρὸς εὐχαρίστησίν μου. ἐγὼ πολλάκις,
δὲν ἵδρωσα, σοῦ χάριν; κἂν ἀκροάζου,
τὰ δάκρυά μου. γονυπετῆ μὲ βλέπεις.
ἀπ' ὧδε δὲν σαλεύω, ἂν δὲν μ' ἀκούσῃς.

ΔΗΜ. Χήρα καὶ γραία μήτηρ, κ' ἐγὼ πρεσβεύω.

ΤΙΜΟΦ. Πράϋνε μῆτερ. σήκου. ἀκούσατέ μου.
ἐξ ὧν ἐδιηγήθης, πολλὰ εὔλογα.
ὀλίγα μεγαλύνει ἡ φαντασία.
οὐδ' ἓν μὲ ἀνακράζει. τόσον μὲ σύρει,
τὸ φάντασμα τοῦ θρόνου, ὥστε, ὄχι σὺ,
θεὸς ἐὰν μ' ἐλέγξῃ, λαλεῖ ματαίως.
ἡμέραν, νύκτα, παντοῦ μὲ ἐξαφνίζει,
τὸ φάσμα τοῦτο. φέρ' εἰς τὴν μίαν χεῖρα,
θαμβῶνον φέγγος, κορώνας σχῆμα ἔχον·
βαστάζει μὲ τὴν ἄλλην, γυμνὸν σπαθίον.
σύρει κατόπιν, αὐλὴν, πομπὰς, σημαίας.
ἐκεῖ ὁ πλοῦτος, αἱ ἡδοναὶ, ἡ φήμη,
κόσμος πολὺς, δυνάμεις.. ἔκθαμβος μένω
βλέπων, ἀλλὰ τὸ φάσμα, εἰς ὕψος μέγα
μέγα, εὐθὺς ὑψώνων, χέει ἐξάφνω,
νέφη καπνοῦ ζοφώδους, καὶ μὲ σκοτίζει.
ἔχυνον τότε, ἵνα τὸ φθάσω, ῥεῖθρα
αἱμάτων.. ἰδού... φάσμα λαμπρὸν σὲ φθάνω·
ταχὺ σὲ φθάνω.. μ' ἀνακαλεῖς; δυνάμεις,
ἔχω τόσας, ὁπόσας πρέπει... τὸν θρόνον
ἑτοιμάζω.... τί εἶπα; τί μ' ἐξέφυγε;
σὺ, ὧδε εἶσαι;

ΔΗΜ. Παραφρονεῖς υἱέ μου;

ἆ ποῖος οἶστρος, τὸν Ͽλιβερὸν ταράττει.

ΤΙΜΟΛ. Λέγε· σὺ τὸν γέννησας, ἡ τῆς Ἀσίας,
λέαιν' ἄγρια; ἐκεῖ, ἐκεῖ γεννῶνται,
τόσον σκληρὰ Ͽηρία.. Πῶ πῶ σκληρότης!
φίλαρχον σ' ἴδον πάντα, ἀλλ' ὄχι τόσον,
γίνωσκε ὅμως, δὲν προστελεῖς, ἆ ὄχι.
δύναμιν, εἶπες, ἔχεις; ὑψώνεις Ͽρόνον;
τυφλὲ, πολὺ σοὶ λείπει. δύναμιν λέγε,
τὴν τόλμαν μόνον, ἥτις δεινῶς σὲ σύρει.
τὸν Ͽρόνον, τάφον. ἐκτὸς τινῶν πιστῶν σου,
μεμισθωμένων, ὅλους ἐχθροὺς τοὺς ἔχεις·
τοὺς συγγενεῖς σου πρώτους. πρόβαινε ἔξω,
ἂν δὲν φοβῆσαι. φανοῦ εἰς τὰς πλατείας,
ὅπου μὲ ἐπόμπευσας. τί βλέπεις; ὄψεις
ὠχρὰς ὀλίγον, ἀλλὰ κοινῶς πνεούσας,
τρομερὰν ἐκδίκησιν. σπινθὴρ ὀλίγος,
μεγάλην φλόγ' ἀνάπτει. ἀρχηγὸς μόνον
κράζει, εὐθὺς κινοῦνται. καὶ εἶναι τόσοι,
ὅσοι βλαβέντες, γογγύζουσι μεγάλα.
λοιπὸν, τί μένεις; ἐν ᾧ καιρὸς, ἐξύπνα.
ἐπάνωθέν σου, κρεμάμενον σπαθίον,
ἄθλιε βλέπω.. ναί, ναί.. ἆ τρέμε τρέμε,
ἂν ὑψωθῇς ἀκόμη.

ΔΗΜ. Ἀδελφὸς οὗτος,
πάσχει νὰ σὲ λυτρώσῃ, καὶ σὺ διστάζεις;
ἀκτὶς ἐλπίδος μένει. πρὸς τοῦτον δίδου.
δεινὴν αἰγίδα τὴν σύνεσίν του φέρει.
αὐτὸς πραΰνει, καὶ σὲ καὶ τὴν Πατρίδα.

ΤΙΜΟΦ. Δι' ἐμὲ τρομάζετε; ἀναπαυθῆτε.
ἔχω τόσην δύναμιν, ὥστε μὲ νεῦμα,
μὲ βλέμμα μόνον, ῥίπτω, ὅσους κινοῦνται,
οὐ μόνον μ' ὅπλα, ἀλλ' ἔτι καὶ μὲ λόγους.
μὲ συρφετώδη ὄχλον, νὰ μὲ λαμπάξῃς;

τοσοῦτον διαφέρει, ἐγὼ κ' ἐκεῖνος,
ὅσον λαγὸς καὶ λέων. Πρὸς ὅλους χέει
Πανικὸν τρόμον, τὸ ὄνομά μου μόνον.
νὰ σηκωθῇ ὁ ὄχλος; μηδὲ φαντάζου.
ἔχω αἰγίδα ἄλλην, δυνατωτάτην,
τὸν κοινὸν φόβον. θρόνον, τὴν ἀμαθίαν.
ὅπλον, τὸν πλοῦτον. τοὺς βωμοὺς, ἀπόστολον.
λαμπὰς κρυφὴ μοὶ φέγγει ἡ προδοσία.
σειρὴν πιστὴ τοῦ θρόνου ἡ κολακεία,
μὲ γλύφει, κ' ἐξαχλυάζει, καὶ αἰωνίζει.
ὥριμος ἴσως, ὁ ζυγὸς δὲν φαίνεται·
ὅμως μὲ φθάνει, πρὸς ὥραν νὰ τὸν στήσω·
τὰ ἑξῆς, ἡ δύναμις. βέβαια πάντα,
εἰς τὰς ἀρχὰς, πικρίζει, ὅ,τι φορτίον.
ὅμως πρὸς τόσα ἄλλα, ἔχω τὴν ἕξιν,
ἰατρὸν μέγαν. μὲ τὸν καιρὸν, σμικρύνει,
τὰ βάρη τόσον, ὥστε, μόνον βλέπουσα,
ὅτι ταχὺ βουλεύω, ταχὺ κινοῦμαι,
αὐτὰ λατρεύει, κ' ὑφαίνει τόσους ὕμνους,
τῆς μάστιγός μου, ὥστε, δημοκρατία,
θόρυβος εἶναι, ὄχι ἀρχὴ, ἡ μᾶλλον,
ἀνύπαρκτος, μυθώδης. — Ἴδετε τώρα,
ἂν μ' ὅλ' αὐτὰ τρομάζω.

ΣΚΗΝΗ.

ΤΙΜΟΦΑΝΗΣ *μὲ Δορυφόρους*, [illegible] -
ΜΟΛΕΩΝ. ΔΗΜΑΡΙΣΤΗ. ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΤΙΜΟΦ. Σπλάγχνα ἀκούω, ἀδελφικὰ ἀκόμη·
πρώτην μου πρᾶξιν, ὡς βασιλεὺς, προκρίνω,
πρᾳότητος νὰ δείξω· ἴδετε. ἔχω,
δύναμιν τόσην, ἄπειρα πλούτη, δόξαν
πολλήν. δεχθῆτε, ὅ,τι ποθεῖτε. πρῶτος
ἐγὼ, εἰς ὅλα, δεύτεροι καθήσατε.
μῆτερ, δὲν κρίνεις;

ΑΙΣΧ. Καὶ δὲν φοβεῖσαι, λέγει;

ΔΗΜ. Καὶ τί νὰ κρίνω, ὅταν εἰς μάτην κρίνω;

ΤΙΜΟΦ. Εἰπέ. δὲν λέγω ὡς ἀδελφός;

ΑΙΣΧ. Ὡς πλάνος.

ΔΗΜ. Ναί. ἀλλ' ἀδίκως καθήρπασας τὸν θρόνον
κ' ἔχυσας τόσον αἷμα.

ΤΙΜΟΦ. Δὲν ἀντιλέγω.
πάθος μεγάλον, μ' ἀνάπτει καὶ τὸν θέλω.
ὅμως, εἰπέ μοι; ἀλλέως ἀποκτᾶται,
πάρεξ μὲ αἷμα; ὑπόσχομαι νὰ παύσω.
ἔμπειρος ναύτης, αὐτὸς νὰ κυβερνήσῃ.

ΤΙΜΟΛ. Τύραννε δειλότατε· δὲν φθάνει ὅτι,
φυλακωμένον μ' ἔχεις, ἀλλ' ἔτ' ὑβρίζεις;
θρόνον νὰ δίδῃς, πρὸς ὃν μισεῖ τὸν θρόνον,
ἔχεις ὀλίγην ὕβριν; καθ' ὃ φοβεῖσαι,
σφάξε με πλέον. ἰδὲ, πόσον ἡδύνει,
οἰκεῖον αἷμα. τί ἀναμένεις; στρέφεις
ὀπίσω τώρα, ὁπότε εἰς τὸ τέλος,
ἔφθασας ἤδη; ὅμως ἐν ὅσῳ πνέω,
ποτὲ δὲν φθάνεις, ἀχρεῖε, νὰ μὲ φθείρῃς·
πάντα ἐχθρὸς, γενναῖος, ἄφοβος πάντα,

θέλω σοὶ δείξει, πόσον ἀξίζ' ὁ θρόνος.
ὑπόθες ἔτι, κ' ἐμὲ νὰ θανατώσῃς,
νομίζεις ἴσως. μὲ τοῦτο νὰ κερδίσῃς;
χαύνη ἐλπίς, σὲ θέλγει εἰς τὴν γῆν ταύτην,
ὄχι, λανθάνεις, δεν μένει ἡ δουλεία,
πολὺν καιρόν. πάντοτε εὗρε, ἀνδρείους
ἀντιμάχους, κ' ἔπεσε πάντα. τί τάχα;
τύραννος. ἴδες, ἐτελεσφόρησ' ἔτι;
ὥστε, ἀπ' ἄλλον, τύραννε, θέλεις πέσει.

ΤΙΜΟΦ. Λοιπὸν, αὐθάδεις, ἀκόμη ἀπειθεῖτε,
εἰς τοὺς γλυκεῖς μου λόγους; ὤ, πεῖσμα. ! τώρα,
ἀκούσατε νᾶν τώρα τυράννου λόγους,
σεῖς ὑπακούετέ με, προστάζω μόνος.
προπέτην χεῖρα, ὡπλίσατε ματαίως.
ματαίως πλέον, μ' ἐμὲ ἀνδραπηδᾶτε.
ὅλα προεῖδον. ἐπρόβλεψα εἰς ὅλα.
τοῦ θρόνου τὴν πορείαν, ἕτοιμον ἔχω·
ἴδετε τῆς ἀρχῆς μου τὰ παράσημα
πρὸς ἐμὲ, ὅλα· τὴν ἐξουσίαν ὅλην.
ὅλα τὰ κέρδη· πρὸς ὅλους δὲ τοὺς ἄλλους,
ὑποταγὴν τελείαν, βάρη, δουλείαν,
ἂν προστελῶ ἢ ὄχι, ἐμὸν τὸ ἔργον.
ἀλλ' ὡς πρὸς σᾶς τοὺς δύω νὰ ζῆτε θέλω·
δέσμιοι πάντα, ἀλλὰ νὰ ζῆτε, δοῦλοι,
θεαταὶ τῆς δόξης μου· οὕτω παιδεύω,
τὴν τόλμαν τῶν ἀνδρείων.

ΔΗΜ. Α'οι, τί λέγεις;
τὸ πρόσταγμά σου παῦσε· παῦσε τὸ πεῖσμα.
μ' αὐτοὺς κ' ἐμὲ παιδεύεις.

ΤΙΜΟΦ. Α ὄχι, ὄχι.
διὰ σὲ μόνην ζῶσι. προστάζω. φθάνει.

ΤΙΜΟΛ. Ο'θεν, ἀπεφάσισας.

ΤΙΜΟΦ. Εἶπα. νὰ γένῃ.

ΤΙΜΟΛ. Οὐδεπωσῶς δὲν κλίνεις;
ΤΙΜΟΦ. Τελείως πλέον.
ΤΙΜΟΛ. Καὶ μόνον θέλεις...
ΤΙΜΟΦ. Νὰ σᾶς παιδεύσω θέλω.
ΤΙΜΟΛ. Καὶ βασιλεύεις;
ΤΙΜΟΦ. Βασιλεύω ἄφοβος.
ΤΙΜΟΛ. Κἂν νὰ μὴ βλέπω.
ΑΙΣΧ. Λοιπὸν πέσε τύραννε.
ΤΙΜΟΦ. Ἄοι.
ΔΗΜ. Υἱέ μου.
ΔΑΜ. Τρέξατε Δορυφόροι.
ΤΙΜΟΛ. Δός μοι τὸ ξίφος·/κ' ἐγὼ, κ' ἐγὼ νὰ πέσω.
ΑΙΣΧ. Διὰ τὴν πόλιν μένε.
ΤΙΜΟΛ. Δός μοί το λέγω!
ΑΙΣΧ. Ποτέ.
ΔΑΜ. Σφάξατε τοὺς προδότας.
ΤΙΜΟΦ. Ἄ, ὄχι.

Δορυφόροι, φύγετε. ἐγὼ, προστάζω—
ποινὴν δικαίαν... τῶν ἔργων μου λαμβάνω.
ὀλίγον αἷμα χύνω... πρὸς ὃ ἐχύθη.
πολὺ τὸ πάθος... μ' ἐτύφλωσε... ἄ, πάθος.
ἔβλεπον πάντα... τὸν λάκκον ἔμπροσθέν μου..
ἀλλ' ὄχι τώρα... τύραννοι... κυττάξετε...
ἴδετε... ποίους καρποὺς.. φυτρώνʹ ὁ θρόνος—
σὺ, ἀδελφέ.. τί, κλαίεις;.. ὄχι.. μὴ κλαίῃς..
ἔπραξες πρᾶξιν θείαν... συγχώρησέ με...
κ' ἐγὼ ὁμοίως... σὲ συγχωρῶ.. Αἰσχύλε...
σὲ... συγχωρῶ ἀκόμη... παῦσε τὸ δάκρυ,
μῆτερ... Ἥρωα ὄντως, υἱόν... σ' ἀφίνω...

ΔΗΜ. Ἄοι, τὴν ταλαίπωρον.
ΤΙΜΟΛ. Σὺ ἀποθνήσκεις;
ταχέως σὲ προφθάνω.
ΤΙΜΟΦ. Ὄχι, νὰ ζήσῃς...

διὰ τὸν οἶκον... διὰ τὴν δόξαν... ζῆσον...
καὶ σὺ, ὦ Δάμων.. σὺ, κακέ μου σύμβουλε..
στρέψ' ἐξ οὗ ἦλθες... ἆοι... αἱ Ἐριννύες...
βαστάζουσι.. τὰς δᾷδας.. ὁ Χάρων.. φθάνει.
ἔχετ' ὑγείαν... ὅλοι... ἆ, ἀποθνήσκω...

ΔΗΜ. Καὶ ποῦ μ' ἀφίνεις, τάχα γλυκὲ υἱέ μου;
ποῦ τὴν ἀθλίαν; ἆοι.. καὶ πῶς νὰ ζήσω,
μὲ τόσον πόνον;.. καὶ σὺ, σκληρὲ προδότα
σὺ ἀδελφὲ κακοῦργε τί κλαίεις; ἆοι.

ΤΙΜΟΛ. Πόσον μὲ θλίβ' ἡ πρᾶξις, θέλεις γνωρίσει.
Αἰσχύλε, χαῖρε. κυβέρνα τὴν Πατρίδα.
Πολίτης, φθάνει τώρα. ἀδελφὸς πάλιν,
τρέχω νὰ κλαύσω.

ΑΙΣΧ. Ἀπολογοῦ κἂν πρῶτα.

ΤΙΜΟΛ. Ἀπολογοῦμαι, μὲ δάκρυα, μὲ θρήνους.

(Ὁ αὐτός.)

Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΚΙΝΝΑ ΚΑΙ ΜΑΞΙΜΟΥ ΠΕΡΙ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΥΖΗΤΟΥΝΤΕΣ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Ἡ κατὰ πόντον καὶ ξηρὰν λαμπρά μου βασιλεία,
Καὶ ἡ ἐφ' ἅπασαν τὴν γῆν ἀρχὴ καὶ ἐξουσία,
Τὸ ἄκρον μεγαλεῖόν μου, ὁ μέγιστος βαθμός μου
Ὃν μόνος μου ἀπέκτησα διὰ τοῦ αἵματός μου.
Καὶ εἴτι ἄλλο εἰς αὐτὴν τὴν ἄκραν εὐτυχίαν
Τιμᾶτ' ἀπὸ τῶν αὐλικῶν τὴν φαύλην κολακείαν,
Κατεκθαμβεῖ μὲν κατ' ἀρχὰς ὡς κάλλος φωτοφόρον.
Ἀλλ' ἡ ἀπόλαυσις εὐθὺς συνεπιφέρει κόρον.
Ὁ κόρος φέρει νάρκωσιν εἰς τὴν κενοδοξίαν.
Ἡ πρώτη ζέσις τρέπεται εἰς ζέσιν ἐναντίαν.

Τὸν θρόνον ἐπεπόθησα καὶ ηὗρα τὸν σκοπόν μου,
Πλὴν δὲν ἐγνώριζα ποθῶν, τί τὸ ποθούμενόν μου.
Οὐδὲν ᾐσθάνθην ἕτερον ἀπὸ τὴν βασιλείαν,
Εἰμὴ μερίμνας συνεχεῖς, φρικτὴν ἀνησυχίαν,
Ἐχθροὺς μυρίους μυστικοὺς, τὸν θάνατον ἐμπρός μου,
Καὶ στέρησιν διηνεκῆ τῆς ἀναπαύσεώς μου.
Ὁ Σύλλας ἦρξε πρὸ ἐμοῦ μετ' ἄκρας ἐξουσίας.
Ὁ Καῖσαρ ἔσχε τῆς ἀρχῆς ἐπίσης τὰς ἡνίας.
Πλὴν διαφόρως παρ' αὐτῶν αὐτὴ ἐθεωρήθη.
Ὁ εἷς τὴν διετήρησεν, ὁ ἄλλος παρητήθη·
Ὁ μὲν σκληρὸς καὶ βάρβαρος, ἀπέθαν' ἐπὶ κοίτης,
Ἀγαπητὸς καὶ ἥσυχος ὡς ἀγαθὸς πολίτης.
Ὁ δὲ καὶ πρᾶος καὶ καλὸς ἐντὸς τῆς γερουσίας
Ἀπεστερήθη τῆς ζωῆς διὰ δολοφονίας.
Αὐτὰ πρὸς ὁδηγίαν μου βεβαίως ἐξαρκοῦσαν,
Τὰ παραδείγματ' ἀσφαλῶς ἂν μᾶς καθωδηγοῦσαν.
Ἰδοὺ τῆς ἀθυμίας μου τὸ αἴτιον τί εἶναι·
Σεῖς δ' οἱ ἐμοὶ ἀγαπητοὶ Ἀγρίππαι καὶ Μαικῆναι
Διὰ ν' ἀνακουφίσετε τὸ ἄχθος τοῦ νοός μου,
Λάβετ' ἐκείνων τὴν ἰσχὺν ἐπὶ τοῦ πνεύματός μου·
Μὴ τὴν συστέλλεσθε αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν
Τὴν εἰς τὴν Ῥώμην μισητὴν καὶ εἰς ἐμὲ βαρεῖαν·
Ὡς φίλον θεωρεῖτέ με, μὴ ὡς δεσπότην πλέον.
Ἡ τύχη κεῖται εἰς ὑμᾶς ἐμοῦ καὶ τῶν Ῥωμαίων.
Ψηφίσατε εἰς Ἀφρικὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν,
Ἡ τὴν ἀπόλυτον ἀρχὴν, ἢ τὴν δημοκρατίαν.

ΚΙΝΝΑΣ.

Μὲ ὅλην μου τὴν ἔκστασιν καὶ τὸ ἀνίκανόν μου,
Τὸν περὶ τούτου ἀπαθῶς ἐκθέτω στοχασμόν μου.
Καὶ μ' ὅλον ὅτι σέβομαι ἑκάστην θέλησίν σου,
Τολμῶ νὰ ἐναντιωθῶ εἰς ταύτην τὴν βουλήν σου.
Εἰς τοῦτο μὲ παρακινεῖ τῆς δόξης σου ὁ ζῆλος.
Μὴ θέλῃς ἀνεξάλειπτος νὰ τὴν σπιλώσῃ σπῖλος.

Κατὰ τοσοῦτον φαίνεται κακῶς ἀποκτηθεῖσα,
Καθόσον εἶναι ὑψηλὴ ἀρχὴ παραιτηθεῖσα.
Μὴν ἀμαυρώσης ὁ λαμπρὸς καὶ ἔνδοξος μονάρχης
Τὰς ὑψηλάς σου ἀρετὰς δι' ὧν δικαίως ἄρχεις·
Πρεπόντως ἔχεις τὴν ἀρχὴν, καὶ ἄνευ ἀδικίας
Τοὺς ὅρους μετεῤῥύθμισες τῆς σῆς ἐπικρατείας·
Διὰ τῆς νίκης, βασιλεῦ! ἡ Ῥώμη σὲ ἀνήκει,
Ὡς εἰς τὴν Ῥώμην δι αὐτῆς ἡ οἰκουμέν' ὑπείκει·
Δι ὅπλων τὴν ἀπέκτησες, ὡς ἅρπαξ θεωρεῖσαι,
Πλὴν διὰ τοῦτο τύραννος δὲν ἕπεται νὰ ἦσαι.
Ὁπόταν οἱ κατακτηταὶ δικαίως διοικῶσι,
Νομίμων ἐξουσιαστῶν δικαίωμ' ἀποκτῶσι.
Ὁ Καῖσαρ τοῦτο ἔκαμεν· ὀφείλεις ὁ υἱός του,
Ἂν δὲν τὸν κρίνῃς ἔνοχον, νὰ γίνῃς ὀπαδός του.
Ἂν ἦσαι τόσον τῆς ἀρχῆς, ὦ Αὔγουστ' ἐναντίος,
Ὁ Καῖσαρ ἄρα τύραννος, καὶ ἔπαθεν ἀξίως,
Καὶ θέλεις ἀπολογηθῇ περὶ τῶν τόσων φόνων
Δι ὧν αὐτὸν ἐκδικηθεὶς, ἀνέβης εἰς τὸν θρόνον.
Τὸ τέλος του τὸ τραγικὸν τελείως μὴ φοβῆσαι,
Ὑπ' ἀνωτέρας βασιλεῦ, χειρὸς διατηρεῖσαι.
Δεκάκις σὲ κατέτρεξαν, πλὴν μάταιον ἐστάθη.
Κατέτρεξαν τὸν Καίσαρα καὶ παρευθὺς ἐχάθη.
Πολλοὶ ἐπιχειρίζονται, οὐδεὶς ἐπιτυγχάνει.
Φονεῖς ὑπάρχουν ἀρκετοὶ, εἷς Βροῦτος δ' ἀνεφάνη.
Καὶ τέλος εἰς καταστροφὴν τὸ πρᾶγμ' ἂν καταντήσῃ,
Καλὸν μονάρχης τοῦ παντὸς ἐὰν τὶς τελευτήσῃ.
Ἰδοὺ συντόμως, βασιλεῦ, ἡ γνώμ' ἡ ἐδική μου·
Στοχάζομαι πῶς συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν τοῦ Μαξίμου.

ΜΑΞΙΜΟΣ.

Ἡ Ῥώμη σὴ, ὦ Βασιλεῦ, καὶ κτῆμά σου ὁ θρόνος.
Τὸ κτῆμά του ὁ κτώμενος διαχειρίζει μόνος.
Τὸ ἀποβάλλει τὸ κρατεῖ καθεὶς, καθὼς θελήσῃ.
Σὺ μόνος τὰ τοῦ καθενὸς δὲν ἤθελες τολμήσῃ!

Ἀφοῦ ἐτρόπωσας τὸ πᾶν, λοιπὸν κατεδικάσθης
Νὰ ἦσαι δοῦλος τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν ἀνεβιβάσθης!
Δὲν πρέπει νὰ δουλώνεσαι ἀλλὰ νὰ ἄρχῃς μόνον.
Χωρὶς νὰ κυριεύεσαι, κυρίευε τὸν θρόνον.
Καὶ δεῖξε, δεῖξε εἰς τὸ πᾶν πῶς δὲν ἐξουθενεῖσαι
Ἀλλὰ καὶ θρόνων καὶ ἀρχῶν ἀνώτερος πῶς εἶσαι.
Παρὰ τῆς Ῥώμης ἔλαβες τὴν ὕπαρξιν αὐτήν σου,
Καὶ ὅταν πρὸς ἀνταμοιβὴν τὴν δίδῃς τὴν ἀρχήν σου,
Ὁ Κίννας ἔγκλημα καλεῖ τὴν γενναιοφροσύνην,
Καὶ τὴν πρὸς τὴν γεννήτριαν λαμπρὰν εὐγνωμοσύνην!
Τὸν τῆς πατρίδος ἔρωτα καλεῖ παρανομίαν!
Λοιπὸν ἡ ἄνω ἀρετὴ προστρίβει ἀτιμίαν!
Πειθάρχησε, ὦ βασιλεῦ, εἰς νεῦσιν οὐρανίαν.
Ἡ φήμη σου θὰ κοσμηθῇ μὲ δόξαν αἰωνίαν,
Καὶ εἰς τὸν ἅπαντα καιρὸν θὲ νὰ διαθρυλλῆσαι
Οὐχ' ὅτι ἔσχες τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ὅτι παραιτεῖσαι.
Διὰ τῆς τύχης δυνατὸν ἐπ' ἄκρον ν' ἀναβῶμεν,
Ἀνάγκη ὅμως ἀρετῆς διὰ νὰ καταβῶμεν.
Πρὸς δέ, στοχάσου, βασιλεῦ! πῶς εἰς τὴν Ῥώμην ἄρχεις,
Εἰς τόπον ὅπου γενικῶς μισεῖται ὁ μονάρχης,
Καὶ ὅπου αὐτοκράτορα καθὼς καὶ βασιλέα
Τοὺς ἐκλαμβάνουν ἅπαντες ὡς ὄντα ἀπευκταῖα.
Θηλυπρεπὴς ὁ μὴ τολμῶν τὴν κατ' αὐτῶν παιδείαν,
Καὶ ἀρετὴ πᾶν κίνημα τὸ πρὸς ἐλευθερίαν·
Ἐνδείξεις ἔχεις, βασιλεῦ, περὶ αὐτοῦ βεβαίας.
Ἐνέδρας δέκα κατὰ σοῦ ἐσκεύασαν ματαίας.
Τίς οἶδεν, ἴσως πρόκειται καὶ ἄλλη ἑνδεκάτη,
Καὶ ἴσως ἡ συναίσθησις ὁποῦ σὲ συνταράττει,
Εἶν' εἴδησις ἀπόκρυφος βουλῆς τῆς οὐρανίας....

ΚΙΝΝΑΣ.

Ἂν τῆς πατρίδος, βασιλεῦ! ὁ ἔρως ὑπερέχῃ,
Ὁ νοῦς σου μόνον εἰς αὐτὴν ὀφείλει νὰ προσέχῃ.

Τὸ δὲ λεγόμενον καλὸν τὸ τῆς ἐλευθερίας,
Ὡ'ς πρὸς τὴν Ῥώμην παίγνιον κατέστη φαντασίας,
Καὶ πώποτε δὲν προξενεῖ ὠφέλειαν καὶ κλέος,
Καθὼς καλὴ διοίκησις, δικαίου βασιλέως.
Αὐτὸς μὲ λόγον, μὲ ῥυθμὸν μοιράζει τὰς ἀξίας.
Δικαίως δίδει τὰς ποινὰς καὶ τὰς ἀντιμισθίας.
Ὡ'ς κατὰ νόμους κύριος, τὰ πάντα διευθύνει,
Καὶ βασιλεύων ἀδεῶς, οὐδὲν ἐπιταχύνει.
Πλὴν ὄχλος ὅταν διοικῇ, θορυβωδῶς κινεῖται·
Ἡ' σεβαστὴ τοῦ λογικοῦ φωνὴ ἐξουθενεῖται.
Εἰς τὸν κενοδοξότερον πωλεῖται ἡ ἀξία.
Εἰς τὸν στασιωδέστερον ἀνήκ' ἡ ἐξουσία.
Καθεὶς ἐκείνων τῶν μικρῶν τοῦ πλήθους ἡγεμόνων,
Μὴ ἄρχων περισσότερον ἀπ' ἕνα χρόνον μόνον,
Τὰ ἔργα τὰ κοινωφελῆ ζητεῖ νὰ καταργήσῃ,
Εἰς τὸν διαδεξόμενον μὴ θέλων νὰ τ' ἀφήσῃ.

ΜΑΞΙΜΟΣ.

Πλὴν, εἰς τὴν Ῥώμην δι' αὐτῆς τὸ πᾶν ὑπεδουλώθη,
Τῶν βασιλέων δι' αὐτῆς τὸ κράτος ἐτροπώθη,
Καὶ ἔγειναν οἱ τόποι των βραβεῖον τῶν Ῥωμαίων.
Τί ἄλλ' ὁ ἄριστος ποτὲ ποιεῖ τῶν βασιλέων;
Τολμῶ δ' εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, πῶς ὅλ' αἱ διοικήσεις
Εἰς πάντα τόπον πρόςφοραι ποτὲ δὲν εἶν' ἐπίσης.
Κατὰ τὸ συμφερώτερον πᾶν ἔθνος διοικεῖται,
Καὶ ἂν συμβῇ μεταβολὴ, βεβαίως ἀδικεῖται.
Ὁ' οὐρανὸς ὁ πάνσοφος μὲ δικαιοκρισίαν,
Διέσπειρεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτὴν τὴν ποικιλίαν.
Τῆς μοναρχίας ἔκλεξεν ὁ Μακεδὼν τὸ μέρος,
Οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, φιλοῦν νὰ ζῶσιν ἐλευθέρως,
Οἱ Πάρθοι μετὰ τῶν Περσῶν ἀρχὴν τῶν ἡγεμόνων,
Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην πρόςφορος ἡ ὑπατεία μόνον.

ΚΙΝΝΑΣ.

Τῷ ὄντ' ἡ ὑπεράπειρος τοῦ οὐρανοῦ σοφία

Τὰ ἔθνη τὰ ἐποίκιλε· καθέκαστον ἰδίᾳ.
Πλὴν ἡ τοιαύτη τῶν ἐθνῶν προωρισμένη στάσις
Πολλάκις μεταβάλλεται κατὰ τὰς περιστάσεις.
Η' Ῥώμη εἰς τοὺς βασιλεῖς ὀφείλει τὴν ἀρχήν της,
Εἰς τοὺς ὑπάτους χρεωστεῖ τὴν δόξαν, τὴν ἰσχύν της,
Καὶ ἤδη μὲ τὴν δύναμιν τῆς σῆς εὐεργεσίας
Α'νέβ' εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς εὐτυχίας.
Α'πὸ τὴν βλάβην τῶν στρατῶν ὁ τόπος ἠσφαλίσθη.
Διὰ χειρός σου ὁ ναὸς τοῦ Ἰανοῦ ἐκλείσθη.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Α'ρκεῖ· ὁ οἶκτος ἴσχυσε καὶ ἡ τοῦ Κίννου γνώμη.
Ναί, φίλη μὲν ἡ ἄνεσις, φιλτάτη δὲ ἡ Ῥώμη.
Καὶ εἰς ὁποίας συμφορὰς ἐκ τούτου καὶ ἂν φθάσω,
Καὶ τὴν ζωήν μου δέχομαι ὑπὲρ αὐτῆς νὰ χάσω.
Ματαίως ἡ καρδία μου ποθεῖ τὴν ἡσυχίαν.
Μὲ τὴν τοῦ Κίννου συμβουλήν, κρατῶ τὴν βασιλείαν,
Πλὴν θέλω νὰ μετέχετε καὶ σεῖς τῆς ἐξουσίας.
Ε'δείξετε τὸ ἄδολον τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας.
Ε'γνώρισα πῶς ἕκαστος εἰς τὴν δοθεῖσαν γνώμην
Σκοπόν του ἔθεσε ἐμὲ κυρίως, καὶ τὴν Ῥώμην.
Ο' ζῆλός σας, τὰς ἔριδας κινεῖ τὰς μεταξύ σας
Διὸ καὶ θέλει σᾶς δοθῇ ἡ πρέπουσ' ἀμοιβή σας.

(Ἰάκωβος Ῥίζος Ῥαγκαβῆς. ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Κορνηλίου.)

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ.

ΣΚΗΝΗ.

(Σκηνὴ Μωάμεθ ἔξω τῶν τειχῶν, ἄντικρυ τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Ῥωμανοῦ.)

ΖΑΓΑΝΟΣ. ΜΩΑΜΕΘ. ΙΣΡΑΗΛ.

ΜΩΑΜΕΘ.

Ναί, καὶ πιστεύσατέ με· ἂν ἡ Ἀσία,
Ἦτο Παλαίστρα, στενὴ, πρὸς τοὺς γονεῖς μου,
Εἶν' ἡ Εὐρώπη, ἀκόμη στενωτέρα,
Ὡς πρὸς τὴν δύναμίν μου. ἔχει ἀνάγκην,
Ὁ θρόνος τοῦ Ὀτμάνου, ἀπὸ Σουλτάνον,
Ἔμπειρον, ὑψιπέτην, κινδυνοφάγον,
Θέτοντα κέντρον, ὅλης τῆς γῆς τὸ κέντρον,
Κ' εἶμ' ἐγὼ· ἐκεῖνος. Λάφυρα πλέον,
Τὸ Γένος μας δὲν θέλει· ἤθελε τότε,
Ὅτε ἐγέννα, Θρησκείαν καὶ Κορώναν.
Τώρα, θερμαίν' ἡ μία, κ' ὑψώθ' ἡ ἄλλη.
Ὅλα τρυγῶμεν, τὰ πλούτη τῆς Ἀσίας.
Αἱ ἀποθῆκαι, τόσων τῆς γῆς Μονάρχων,
Ἔγιναν ὅλαι, τοῦ θρόνου μου οὐσία.
Λάμπει ἡ Μίτρα, τοῦ Ἰσμαὴλ, μὲ τόσους,
Φωσφόρους λίθους, λαμπρῶν διαδημάτων.
Καὶ εἰς ἓν σκῆπτρον, σκῆπτρα πολλὰ βαστάζω.
Ὅμως ἀκόμη, εἶν ἐλαφρόν· ἡ χείρ μου,
Ζητεῖ καὶ ἄλλα· τοῦ Κωνσταντίνου πρῶτον.

ΖΑΓΑΝΟΣ.

Σὺ ἐκστρατεύεις; τὸ ἀποκτᾷς. σοὶ πρέπει.
Ἐκεῖ, τοιοῦτον, κεῖτεται, καὶ διστάζεις;
Ἂν εἰς ἀπίστων χεῖρας, σώζητ' ἀκόμη,

Δώρημα εἶναι, τῆς γενναιότητός μας.
Ἀνδρεῖοι ἦσαν, ἀλλὰ ἁπλοῖ ἀκόμη,
Οἱ Πρόγονοί μας· κ' ἐκύτταζον μὲ σέβας,
Τείχη ποτὲ ἀνδρεῖα. ὅμως ἀγνώμων,
Ἐφάνη τώρα, ὁ Βασιλεύς των οὗτος.
Λοιπὸν νὰ πηδηθῶσι. Κ' ἔχουσι χρείαν,
Κ' ἐκεῖν' ἀκόμη, τῆς ἰδικῆς μας δόξης,
Κ' ἡμεῖς τῆς ἰδικῆς των.

ΜΩΑΜΕΘ.

Καὶ εἶναι δόξα,
Νὰ πηδηθῶσι τείχη, κλείοντ' ἀνάνδρους;
Ἡ δόξα δὲν μισθοῦται, ἀλλ' ἀποκτᾶται·
Κ' εἶμαι τοιοῦτος, ἐγὼ, νὰ τὰ δοξάσω,
Μὲ τοῦτο τὸ σπαθίον. Ὅ,τι δὲν κάμνει,
Αὐτὸς ὁ Βασιλίσκος, ἐγὼ τὸ κάμνω.
Τὰ ἁρπαγμένα, τῆς Ποίμνης του ἀρνία,
Ἐγὼ εἰς ταύτην τὴν μάνδραν των συνάζω.
Ἐγὼ μὲ τόσας φάλαγγας Γενισσάρων,
Ῥίπτω τὴν ἐπηρμένην, ὀφρῦν τῶν Φράγγων.
Ἂν τὰς κινήσω, ποῖα δεινὰ πελάγη,
Ἢ ψυχρὰ ὄρη, φράζουσι τὴν ὁρμήν των;
Ὅμοιαι μὲ θηρία ὅταν λυθῶσι,
Ποδοβολοῦσι, ῥίπτουσιν ὅ,τι λάχη,
Καὶ τὴν φωσφόρον ἐμπήγουσι Σελήνην,
Εἰς τοὺς σωροὺς τῆς νίκης. Πρόσμενε πρῶτα,
Τὸν πόδα νὰ στηλώσω, ἐκεῖ, καὶ βλέπεις,
Ζεύγων τὸν Πορθμὸν τοῦτον, τῶν δύο κόσμων,
Εὐθὺς σφαλίζω, τὰς Πύλας τῆς Ἀσίας,
Κ' ἐκείνας τῆς Εὐρώπης, εὐθὺς ἀνοίγω.
Εὐθὺς ἐκβαίνω, στραποβροντῶν καὶ λάμπων,
Καὶ βασιλεύω, τὸ σκότος της σκορπίζω,
Καθὼς ἐξαστερόνει, οὐρανὸν μαῦρον,
Ἡ παρουσία τοῦ φωτεινοῦ Ἡλίου.

ΖΑΓΑΝΟΣ.

Ἡ δύναμις κ' ἡ τόλμη, νικῶσιν ὅλα.
Καὶ σὺ ἑνόνεις, ἔξοχα καὶ τὰς δύο.
Εἰκὼν ὑπάρχεις, καὶ μύστης τοῦ Προφήτου.

ΜΩΑΜΕΘ.

Προφήτης, στρατιώτης, καὶ Νομοθέτης,
Τρανὰ ὑψώθη, ἐπάνωθεν τοῦ σκότους,
Κ' ἔκραξε μόλις, εὐθὺς ἡ γῆ ἐσείσθη.
Εὐαγγελίζων, καὶ πολεμῶν, καὶ γράφων,
Ἐνθουσιάζει, νικᾷ, καὶ βασιλεύει.
Αἰσθάνετ' ἡ Ἀσία, τὸν σεισμὸν πρώτη,
Καὶ πίπτει πρώτη, τὸν Μέγαν προσκυνοῦσα.
Κ' εἰς τόσον μέγα, κ' ἐρημωμένον πλάτος,
Βωμὸς καὶ Θρόνος, σμίγονται, καὶ γεννῶσι,
Τρεῖς Βασιλείας, Ταρτάρων, Περσῶν, Τούρκων,
Εἰς μίαν κ' ἴσην, δύναμιν καὶ Θρησκείαν.
Στρέψε κ' ἐκεῖθεν; χωρίζεται ἡ Ῥώμη,
Εἰς δύω κλάδους· ὁ πρῶτος ἐκρημνίσθη.
Καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκβῆκαν, Αὐθένται τόσοι,
Ἀλλὰ πυγμαῖοι· εἰς κράτος, κ' εἰς Θρησκείαν,
Ἐχθροὶ φανερωμένοι, ἄσπονδοι πάντα.
Τοῦτον δέ, πόσον, ἐκλάδευσ' ὁ Πατήρ μου,
Πόσον νὰ τὸν ἁρπάξω, ἐμπορῶ, θέλω,
Καὶ πολεμῶ ἀόκνως· καὶ πόσον στέκει,
Ἀργὸς ὁ Φράγγος, καὶ θεωρεῖ, δὲν βλέπεις;
Ἂν τὸν προλάβω, ἄς μ' ἀναμένῃ τότε.

ΣΚΗΝΗ.

ΖΑΓΑΝΟΣ. ΜΩΑΜΕΘ. ΙΣΜΑΗΛ.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕ ΓΕΝΙΣΣΑΡΟΥΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὁ Βασιλεύς μου, ἐπὶ ταὐτοῦ μὲ στέλλει.
Ζητεῖ νὰ σ' ὁμιλήσῃ· ἵνα κινήσῃ,

Ἀπόκρισιν προσμένει.

ΜΩΑΜΕΘ.

Εἰπὲ νὰ ἔλθῃ.

ΣΚΗΝΗ.

ΖΑΓΑΝΟΣ. ΜΩΑΜΕΘ. ΙΣΜΑΗΛ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ὀθωμανὲ Σουλτάνε. Καθὼς ἐνδόξως,
Βαστάζομεν κ' οἱ δύο, στέμμα καὶ σκῆπτρον,
Οὕτω κ' οἱ λόγοι βασιλικοὶ νὰ ἦναι.
Μ' ὕβρεις, ἐξεύρεις, δὲν μάχοντ' οἱ ἀνδρεῖοι.
Ἀλλ' οὔτε μὲ καυχήσεις· ἀλλὰ μὲ στήθη.
Καὶ στήθ' ἀνδρεῖα, προβάλλομεν κ' οἱ δύω.
Ἐὰν οἱ λόγοι, σβύσωσι τὴν ὀργήν μας,
Φιλούμεθα ὡς φίλοι· εἰ δὲ, τῶν λόγων,
Ἔστω κριτὴς ἡ νίκη.

ΜΩΑΜΕΘ.

Ἐγὼ καὶ μάθε,
Βασιλεὺς πάντα, καὶ ὁμιλῶ καὶ πράττω.—
Νὰ πολεμῇς κλεισμένος, νὰ κατακρύπτῃς,
Τὸ στῆθός σου εἰς τείχη, καὶ στῆθος φέρεις;
Τί λόγους, δὲν ἐξεύρω. Σὺ τοὺς προβάλλεις·
Σὺ ἦλθες ἐπὶ τούτου, ἐδῶ πρεσβεύων·
Λοιπὸν ὁμίλει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἂν πολεμῶ εἰς τείχη,
Ἂν ἦλθον νὰ σὲ εὕρω πταῖσμα τῆς τύχης
Εἶναι, ὄχ' ἰδικόν μου· κ' ἡ τύχη, βλέπε,
Ἄστατος εἶναι. καὶ ὥστ' ὁρμᾷ καὶ φεύγει,
Ἡ ἀστραπὴ, κρημνίζει, ἀπὸ τὰ νέφη,
Εἰς τὰ βυθὰ τοῦ Ἅδου. ἀλλ' ἡ ὀργή σου,

Η' δύναμίς σου αὕτη μὲ κλονεῖ τόσον,
Ο'σον σαλεύει θάλασσα θυμωμένη,
Υ'ψηλοκρήμνου, ἀκρωτηρίου βράχους.
Ε'ρχομαι· ὅμως, μὲ θάῤῥος Βασιλέως·
Μ' ἐλαίαν καὶ μὲ ξίφος ὁμοῦ ζωσμένος.
Κ' ἔκλεξε· ἀλλὰ πρῶτα, στοχάσου τοῦτο,
Συχνὰ χειρακωμένον ἆθλον, πετάει.
Τοῦ Οὐρανοῦ βραβεῖον, εἶναι ἡ Νίκη·
Κ' ἐκεῖθεν, πίπτει, σωρεύετ' ὁ ὑψαύχην,
Κ' ἐξ ἐναντίας, ὁ ταπεινὸς ὑψοῦται.—
Α"κουσε ὦ Μωάμεθ. ἂν οἱ γονεῖς σου,
Ε'μβῆκαν ὡπλισμένοι, εἰς τὴν Εὐρώπην,
Τοὺς ἔκραξαν οἰκεῖαι, τοῦ θρόνου τούτου,
Διχόνοιαι καὶ μάχαι. Τὸ κλίμα θέλγει.
Ε"μειναν πρῶτα. Ἐφώλευσαν κατόπιν.
Δυναμωθέντες, ἔστησαν καὶ καθέδραν.
Ο' θρόνος ὅμως, τοῦ Κωνσταντίνου τότε,
Ε'ῤῥιπτεν ἔτι, σκιὰν ἐκτεταμένην.
Καὶ πεδιάδας ἐτρύγα καρποφόρους.
Κ' ὑψοῦτο εἰς τοὺς ὤμους, λαῶν ἀνδρείων.
Καὶ ἂν τοὺς κεραυνούς του ἔδραξε, μόνον,
Οἱ Τοῦρκοι ἐξεκίνουν, εὐθὺς, ὀπίσω.
Τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὴν περὶ θρόνου ἔχθραν,
Δὲν ἦλθεν ὁ πατήρ σου, ἐδῶ νὰ σβύσῃ;
Δὲν ἔκλεξε Μονάρχην ἐμὲ, ὡς πρῶτον;—
Αὐτῶν σὺ τώρα υἱὸς καὶ κληρονόμος,
Διάφορος, ἀγνώμων, νὰ φανῇς θέλεις;
Νὰ παραβῇς, ἀρχαίας, γραπτὰς συνθήκας;
Φιλίαν, σφραγισμένην μ' ὅρκους, νὰ λύσῃς;—
Τὰς ὕβρεις τῶν χυδαίων, ἡμεῖς κτυποῦμεν.
Ο'μως, τὰς ἰδικάς μας, Μωάμεθ, σκέψου,
Ο' ἐποπτεύων ὅλα, Θεὸς, κτυπάει.

ΜΩΑΜΕΘ.

Κ' ἐμὲ νὰ ἐκδικήσω, ἐκεῖνος στέλλει,
Τοῦ θρόνου σου τὰς ὕβρεις. Ναί, ὁ πατήρ μου,
Σ' ἔστησε βασιλέα. Πῶς δ' ἀπεκρίθης;
Μὲ τοὺς κρυφίους, συνειθισμένους δόλους.
Μόλις τὸν Καραμάνον, ἴδες ἐχθρόν μου,
Εὐθὺς μ' αὐτὸν ἠκούσθης· καὶ ν' ἀπολύσῃς,
Ἤθελες τὸν Ὀρχάνην, ἂν δὲν ἐπλήρουν,
Διπλᾶ τὰ ἔξοδά του. ὁ Καραμάνος,
Μ' ἐνόησε, κ' ἐκρύφθη. Μένεις σὺ τώρα.
Νὰ σὲ παιδεύσω θέλω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ζητεῖς θριάμβους;
Ποθεῖς νὰ στέψῃς τὸ μέτωπον μὲ δάφνας;
Ἰδού. ἀπὸ τὴν μίαν, εἶν' ἡ Ἀσία.
Τροφὸς ἐστάθη, καὶ ἀνοικτὴ παλαίστρα,
Τόσων ἡρώων. Ἀνώτερος σὺ γίνου.
Σμίξε εἰς ἕνα, τόσους λαοὺς σπαρμένους,
Καὶ εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ταμερλάνου, ῥίψε,
Τοῦ Πάππου σου, τὴν ὕβριν. — Ἀπὸ τὴν ἄλλην,
Στάδια ἔχεις τόσα, μ' ὅσους καυχᾶται,
Πρίγγιπας ἡ Εὐρώπη. Στήθη καὶ γνῶσιν,
Καὶ δύναμιν ὁμοίαν, ἐκεῖ εὑρίσκεις. —
Ἐδῶ, τί θέλεις; Ὅ,τι ζητήσῃς λάβε.
Μὲ ζητεῖς φίλον; Φίλος πιστὸς νὰ ἦμαι.
Σύμμαχον ἴσως; Κ' ἐγὼ καὶ ὁ στρατός μου,
Νὰ πολεμῶμεν, ὡς λέοντες ἐμπρός σου.
Μὴ ἀποθήκην, καὶ κέντρον ἀναγκαῖον,
Τὴν γῆν μου θέλῃς; Ὡς σύμμαχος, ὡς φίλος,
Καὶ ταύτην ἔχε. Φόρον ζητεῖς; τὸν δίδω.
Ἀλλ' ἂν νομίζῃς, ἐκεῖ νὰ βασιλεύσῃς,
Ἐμέ, Μωάμεθ, νὰ πολεμήσῃς πρέπει.
Καὶ χεὶρ ἀπελπισμένη, βαρεῖ ἀνδρεία.

Κρατοῦμεν ὅπλα. κ' ἡμεῖς κρατοῦμεν ὅπλα.
Καὶ ὥστε εἰς τὰς φλέβας, μᾶς μένει αἷμα,
Θέλει ἀνδρείως, πάντοτε τὰ κρατοῦμεν.
Ἐμβαίνεις ναὶ ἢ ὄχι, ἄδηλον εἶναι·
Ἀλλ' ἂν ἐμβῇς, στοχάσου. Ὅλους θαμμένους,
Εἰς τόσους χαλασμάτων σωρούς, εὑρίσκεις.
Καὶ τότε, νίκα, ἔμβα, δοξάσου τότε.

ΜΩΑΜΕΘ.

Ἂν πολεμῶ μεγάλος, μὲ σὲ πυγμαῖον,
Δὲν εἶν' αἰσχύνη. Τρανόνοντ' οἱ μεγάλοι,
Μὲ τῶν μικρῶν τὴν πτῶσιν, δράζοντες πάντα.
Πῶς τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν Εὐρώπην βλέπω,
Ἐξεύρω, ἐγὼ μόνος. Καὶ πότε πλύνω,
Τοῦ πάππου μου τὴν ὕβριν, σύ, μὴ φροντίζῃς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ὅθεν, Μονάρχην, παρακαλοῦντα, σπρώχνεις...
Μωάμεθ, συλλογίσου. Ὁ θρόνος μ' οὗτος,
Ἦτο τοῦ κόσμου θρόνος, κ' εἶδεν αἰῶνας.

ΜΩΑΜΕΘ.

Καὶ διὰ τοῦτο, νὰ τὸν φουμίσω θέλω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τὸ αἷμα, βλέπε, πλύνεται μὲ τὸ αἷμα.
Καὶ ἡ γενεά σου, θέλει ποτὲ τὸ πλύνει.

ΜΩΑΜΕΘ.

Ἂν δειλὴ γένῃ, ἀξίζει νὰ τὸ πλύνῃ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Κἂν, τὸν θεὸν στοχάσου.

ΜΩΑΜΕΘ.

Μ' ἐμὲ τὸν ἔχω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἰδέ...

ΜΩΑΜΕΘ.

Ματαίως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Λοιπὸν, σὲ ἀναμένω.

(Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος. Ι. Ζαμπέλιος.)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ.

ΣΚΗΝΗ.

ΑΝΝΑ. ΧΟΡΟΣ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ.

(Ο' Κωνσταντῖνος πληγωμένος, καὶ φερόμενος ἀπὸ τὸν Θεόφιλον καὶ τὸν Λόγγον μὲ στρατιώτας.)

ΑΝΝΑ.

Ἆσι· τί βλέπω...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ε'δῶ νὰ ἐκψυχήσω.

Σὺ, ἐδῶ εἶσαι;

ΑΝΝΑ.

Κ' ἐγὼ μὲ σὲ νὰ πέσω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πέσε καὶ σύ. Μὴ μείνῃ, ἄνθρωπος, ἴχνος.
Ο' Πέλεκυς τῆς βίας, νὰ ῥίψῃ ὅλα.
Ο'λα νὰ ἀφανίσῃ, τὸ μαῦρον σκότος.
Η' φήμη μόνη, νὰ θρηνῳδῇ· ἡ φήμη,
Κλαίουσα πάντα, νὰ ἱστορῇ τὴν πτῶσιν.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ.

Και ποίαν πτῶσιν, μᾶς μέλλει νὰ ἰδῶμεν!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τὸ μέγα δένδρον, τὸ παλαιὸν, τὸ πρώην,
Λαμπρῶς σκιάζον, τόσον γῆς κύκλον, τόσας
Προβάτων μάνδρας, ἔπεσεν ἐσωρεύθη·
Τὸ βαθὺ γῆρας, τὸ 'κούφωσε κ' ἐσάπη.
Καὶ ὁ Βορέας, ἔξαφνα, τὸ κρημνίζει...
Ω̃ Γένος σύ. Ω̃ Θρόνε, ὦ σὺ Θρησκεία.
Λάβετε τοῦτο, τὸ ὕστερόν μου δάκρυ.
Ο῞τι νὰ κάμω, εἰς δούλους χρόνους ἦτον,
Ε῎καμ' ἀόκνως, πάντα. Ἔσχατον χρέος,
Ε῎μενε τοῦτο· μὲ σᾶς νὰ ἀποθάνω.
Ἰδοὺ, πληρῶ καὶ τοῦτο.

ΑΝΝΑ.

Ω̃ σκληρὸν χρέος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Σὺ Λόγγε, φεῦγε. Πρόλαβε τοὺς κινδύνους.
Α'ντιμισθίαν, τὸν ἀσπασμόν μου λάβε.
Ο῞λα ἐξεύρεις· ὅλα εἰπέ. Μᾶς εἶδες·
Κ' ἴδες τοὺς Φράγγους. Εἰπέ, ὅτι γραμμένον,
Εἰς τῶν Ἑλλήνων τὸν νοῦν, καὶ τοῦτο μένει.
Ε῞να καιρὸν, κ' εἰς τοῦτο, δίδουσι λόγον,
Ο῞ταν ἡ ζάλη παύσῃ. Εἰπέ, ἡ ὕβρις,
Πλύνεται μὲ τὴν ὕβριν· κ' ἡ τύχη πάντα,
Ω῾σὰν τροχὸς γυρίζει.

ΛΟΓΓΟΣ.

Θέλει κηρύξω,
Καὶ τὴν ψυχήν σου. Χαῖρε.

ΣΚΗΝΗ.

ΧΟΡΟΣ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ.

(Κωνσταντῖνος κατὰ γῆς. Ἄννα γονατισμένη ἐπάνωθέν του.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄθλιον Γένος! Εἰς ποῖον ζυγὸν πίπτεις!
Εἰς ποῖα σκότη, ἡ ζάλη σὲ βυθίζει!
Ποίαν ζωὴν κτηνώδη, θέλει περάσεις!
Καὶ πῶς ὁ κακὸς δαίμων, θέλει χαλάσει,
Κ' ἐξολοθρεύσει ὅλα! τήρησε ὅμως,
Κἂν τὴν Θρησκείαν· τὴν γλῶσσάν σου κἂν σῶσε,
Σφαλμένη στάθμη Πολιτικῆς τὴν ὥραν,
Θέλει βραδύνει, τῆς ἀναστάσεώς σου.
Πολλαὶ μεταμορφώσεις, θέλει συμβῶσι.
Σὺ δ' ὄχι χεῖρα, νὰ ἐγερθῇς, ἀλλ' ἔτι,
Θέλει ἀπ' ὅλους, κ' ἐναντιώσεις λάβεις.
Ὅπου δὲ πλέον, ἡ δόξα σου φωνάζει,
Ἐκεῖ, ὅπου ὁ Πέρσης, εὕρηκε τάφον,
Σιγὴν θέλ' ἴδῃς, σκοτίαν, ἐρημίαν,
Σωροὺς μαρμάρων, ἐρείπια, καὶ τείχη.
Σκύλοι νὰ ἀλυκτῶσι, κοῦκκος νὰ σκούζῃ,
Καὶ ὄφις νὰ φωλεύῃ· καὶ ὡς καὶ τότε,
Θέλει ὁ Φράγγος, σὲ περιπαίζει· ὅ,τι
Λείψανον μένει, θέλει σ' ἁρπάζει πάντα...
Ἀλλ' ὅμως θάῤῥει... Ἡ φωτεινὴ ἡμέρα,
Ἰδοὺ προβαίνει... Α' ναί· ἠχεῖ, βροντάει,
Ἀφρίζει τὸ Αἰγαῖον· Ἡ χέρσος ὅλη,
Καπνοβολεῖ. Σημαῖαι, Σταυροῦ ὑψοῦνται.
Ἐξύπνησαν, κινοῦνται, μάχονται ὅλοι·
Ἐλευθερίαν, ἢ θάνατον ζητοῦσι...
Ῥίψατε ὅλοι, ἀνδρείως τὸν ζυγόν σας.
Ὅτι οἱ αὐτοὶ εἴσθε, πάλιν φανῆτε...
Ἀλλ' ἄοι... Τούρκους ἀκούω... ἀποθνήσκω.

ΑΝΝΑ.

Κ' ἐγὼ ἀκόμη... δέξαι με... σὲ προφθάνω.

(Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος. Ὁ αὐτός.)

Ο ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ ΤΟΥ.

ΣΚΗΝΗ.

ΡΗΓΑΣ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ. ΣΕΡΓΙΟΣ. ΠΕΡΕΒΟΣ. ΦΙΛΗΤΑΣ.

ΡΗΓΑΣ.

Ἄνδρες Ἑταῖροι, θαῤῥεῖτε, εὐψυχεῖτε.
Τῆς νίκης ἡ ἡμέρα, ἔφθασεν, ἦλθε.
Καὶ σᾶς προσμένει, ὁ στέφανος τῆς δόξης.
Εἰς τοῦ θανάτου, τὴν τελευταίαν ὥραν,
Στεῤῥοί, ἀνδρεῖοι, Ἕλληνες, εὑρεθῆτε,
Μὴ σᾶς ὠχρώσῃ τὸ πρόσωπον ὁ φόβος.
Ἡ ὄψις τῶν βασάνων, μὴ σᾶς τρομάξῃ.
Ἀλλὰ ὁ πόθος, τῆς Φίλης μας Πατρίδος
Ἂς δυναμώσῃ, ἂς θρέψῃ τὴν ψυχήν σας.
Εἰς τὸ μεγάλον, καὶ θεῖον ὄνομά της,
Πρὸ πολλοῦ ἤδη, ὡρκίσθημεν, συμφώνως.
Πρὸς αὐτὴν ὅλοι, ἐτάχθημεν εἰς δῶρον.
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ, ὑπάρχει,
Παντὸς ἑταίρου, τὸ ὅπλον κ' ἡ Σημαία.
Ἐλευθερία, Θεὰ Ἐλευθερία,
Σφιγκτὰ βοῶσι, τὰ ὄρη, τὰ πελάγη,
Ἡ χέρσος ὅλη, κ' αἱ νῆσοι τῆς Ἑλλάδος.
Κ' εἰς τὴν βοήν των, αὐτὴ ἀπὸ τὰ Ἄλπη,
Ὡς ἡ σελήνη ἀπὸ βουνόν, προβαίνει,
Κ' ἔρχομ' ἀντιβοάει. Ἄ ναί, τὸ φῶς της,
Ἤρχησε ν' ἀνατέλλῃ, κ' ἐδῶ ἀκόμη,
Κ' ἐδῶ νὰ λύῃ, τοῦ Ἕλληνος τὸν ὕπνον,

Καὶ νὰ θαμβώνῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Τούρκου.
Εὐφράνθητε, χαρῆτε· ὁ θάνατός μας,
Τὴν ὥραν τοῦ ἀγῶνος, ἠχεῖ, ἀνοίγει
Τὴν ποθουμένην, Ἀνάστασιν τοῦ Γένους,
Καὶ τῶν βαρβάρων, τὴν ἔξωσιν καὶ πτῶσιν.

ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ.

Ο῞τι διὰ τὸ Γένος, μὲ χαρὰν πίπτω,
Ἂν δὲν προαποθάνῃς, θέλει γνωρίσεις.
Ὅμως, ἀφοῦ σφαγῶμεν, τίς τελειώνει
Τὸ μέγα ἔργον τότε;

ΡΗΓΑΣ.

Ἡ Ἑταιρεία·
Αὐτὴ ἡ ποθητή μου, πιστὴ θυγάτηρ,
Καὶ τὴν ὁποίαν ἀφίνω κληρονόμον. —
Ἤμην ἀκόμη, ἀγένειον παιδίον,
Ὅτε, ὡς ἀπ' ἀνέμου ῥοπὴν σπρωγμένος,
Ὥρμησα, προσηλώθην, εἰς τῶν ἐνδόξων,
Προγόνων μας τὰς βίβλους. Καὶ ἴδον τότε,
Πόσην φωτοχυσίαν, ἄναψαν δόξης.
Καὶ εἰς ἐκείνην, ηὔξησα, κ' ἐπυρώθην.
Ἀλλ' ὅτε ἀναβλέψας, ὡς ἀπὸ ὕπνου,
Ἴδον, ποίων πατέρων, ἤμεθα τέκνα,
Πόσον τὸν τράχηλόν μας, ὁ ζυγὸς σφίγγει,
Καὶ πόσον σκότος, τὸ Γένος μας σκεπάζει,
Ἂ Μαυρογένη, τὰ ὄμματά μου πρῶτα,
Ἔχυσαν θάμβος, καὶ δάκρυα κατόπιν·
Τὸ στῆθός μ' ὅμως, ἔβραζε, κ' ἔτι βράζει
Ὡσὰν τὴν Αἴτναν, ἀπὸ θυμὸν καὶ πεῖσμα.
Καὶ πάραυτα, νὰ γράψω, ἤρχησα πρῶτα
Νὰ σχεδιάσω, τὴν γῆν μας, τὴν Ἑλλάδα·
Τοὺς Ἕλληνας ν' ἀνάψω μ' ᾠδὰς γενναίας.
Κ' ἔπειτα νὰ συστήσω, εὕρημα μέγα,
Δύσκολον, κινδυνῶδες, ἀλλ' ἀναγκαῖον,

Καὶ ἔνδοξον ἀκόμη, τὴν Ἑταιρείαν.
Α'μέσως ἴδον παντόθεν νὰ δεθῶσι,
Μ' ἀδαμαντίνους, καὶ μυστικὰς ἀλύσσους,
Ο῎λων τῶν ἐλευθέρων ψυχῶν, αἱ ψῆφοι.
Τοῦ Γένους μας τὸ Πνεῦμα εὐθὺς ν' ἀλλάξῃ.
Ξένοι γενναῖοι, τὰς χεῖρας νὰ κροτῶσι·
Νὰ μᾶς θαῤῥύνῃ, ἐκεῖθεν ἡ Γαλλία,
Καὶ ὁ Πασβάνος, ἐδῶθεν νὰ στρατεύῃ.
Ἡ πυρὰ ἤδη, εὑρέθη, ἐσυνάχθη.
Δὲν μένει πάρεξ, νὰ σωρευθῇ, ν' ἀνάψῃ.
Α'ς πέσωμεν ἀνδρείως· θέλει ἀνάψει.

ΣΕΡΓΙΟΣ.

Καὶ νὰ μ' ἀνοίξῃ, ἡ μάχαιρα τοῦ Τούρκου,
Α'ωρον μνῆμα, χωρὶς νὰ χαιρετήσω,
Τὴν πρώτην λάμψιν τῆς Ἀναστάσεώς μας;
Καὶ ν' ἀποθάνω δοῦλος;

ΡΗΓΑΣ.

Καὶ τί ἐθάῤῥεις;
Νὰ ἐπιζήσῃς ἴσως; νὰ ἀποφύγῃς,
Τοὺς πρώτους τοῦ ἀγῶνος, σεισμοὺς καὶ βρόντους;
Η' τρυπωμένος, ἐσκόπευες νὰ μείνῃς;
Τῶν δουλωμένων λαῶν, οἱ ἀναστάται,
Α'νοίγουσι τὴν πάλην, πίπτοντες πρῶτοι·
Η' μᾶλλον πίπτει, ἡ ἐνεστῶσα Πλάσις,
Διὰ νὰ σώσῃ, καὶ λάμψῃ τὰς μελλούσας.
Οὕτω γεννῶνται, κ' ὑψώνονται τὰ Ἔθνη,
Καὶ χύνουσ' εἰς τὸ μέγα, τοῦ Κόσμου πλάτος,
Σημεῖα ζῶντα, ἴχνη φωτὸς ἀσβέστου.
Εὐτυχεῖς ὅσοι, εἰς τῆς ὑψώσεώς των,
Τὴν σκιὰν ζῶντες, κεῖτοντ' ἀναπαυμένοι·
Α'λλ' ὅσοι τὰ γεννῶσιν, εὐτυχεῖς πλέον.
Τρυγῶσι γέρας, ἀμάραντον, τὴν δόξαν.
Η' φήμη τοὺς σαλπίζει, σωτῆρας, πάντα.

Ἀνδρίζεσθε· τοιοῦτοι, θέλει γραφθῆτε,
Εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰς φωτεινὰς σελίδας.

ΦΛΙΙΤΑΣ.

Ναί, ἂν ἡ τύχη, μ᾽ ἠξίωνε νὰ πέσω,
Εἰς ἀναμμένον, Ἑλληνικὸν ἀγῶνα,
Τρανὰ κτυποῦντα, βάφοντα τὸ σπαθίον,
Εἰς τῶν ἐχθρῶν τὸ αἷμα. Ἂ νὰ ἐμπόρουν,
Προτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἢ τὸ φῶς κλείσω,
Δέκα, κἂν δέκα, νὰ σχωβροντήσω Τούρκους,
Κ᾽ ἔπειτα ν᾽ ἀποθάνω.

ΡΗΓΑΣ.

Κ᾽ ἐγὼ ἀκόμη,
Ἤλπιζον ν᾽ ἀποθάνω, σφίγγων τὰ ὅπλα.
Ὅμως ἡ μοῖρα, ἐναντιοῦται βλέπεις...
Ἄδικος Ἀουστρία, Φίλη τοῦ Τούρκου,
Παντοτεινή. ὁμόφρων, πιστὴ τοῦ Τούρκου,
Κ᾽ ἔχθρισσα τῆς Ἑλλάδος, ἄσπονδος, πάντα!
Τὸ κρίμα πέντε, τοῦ μίσους σου σφαγίων,
Νὰ γραφθῇ πρῶτα, εἰς τῶν Γραικῶν τὴν μνήμην,
Κ᾽ ἔπειτα νὰ πέσῃ, ἐπάνωθέν σου!..
Θαῤῥεῖτε ὅμως. Τὸ χρέος τῆς Πατρίδος,
Μὲ σᾶς ἐντάμα, ἐξώφλησα τελείως.
Μήτε διότι, ἄοπλος καταβαίνω,
Σᾶς σύρω ἀστεφάνους, εἰς τὰς ἐνδόξους,
Σκηνὰς τῶν ἀθανάτων. Θαῤῥεῖτε· μένει,
Τὴν φλόγα νὰ ἀνάψῃ ὅμιλος ἄλλος·
Καὶ ἄλλος νὰ κροτήσῃ, δεινοὺς πολέμους.
Μένουσιν οἱ Σουλιῶται, τοῦ ψυχροῦ Πίνδου,
Οἱ ἀετοί. Τ᾽ Ὀλύμπου, οἱ λευκοὶ κύκνοι.
Τοῦ Ἴδα οἱ Ἀνδρῖται, καὶ τόσων ἄλλων,
Παλληκαρίων πλῆθος· Αἱ τοῦ Αἰγαίου,
Εὔπτεροι Ἀλκυόνες, μένουσιν ἔτι,
Ὑδραῖοι, καὶ Ψαῤῥαῖοι, καὶ Σπετσιῶται,

Θαλασσοφάγοι, μάχιμοι, φλογοβόλοι·
Νὰ κινηθῶσι, συγχρόνως, φωνὴ λείπει·
Καὶ αὕτη, μόνον, περίστασιν προσμένει.

ΠΕΡΕΒΟΣ.

Μὲ σὲ, τίς, δὲν ἀποθνήσκει χαίρων;

ΡΗΓΑΣ.

Α'! ἡ ἰδέα, τῆς εὐτυχοῦς, βεβαίας,
Ἐγέρσεώς μας, γεμίζει τὴν ψυχήν μου.
Ὀρθὸς εἰς τοῦ Ὀλύμπου, τὰ ὕψη στέκω,
Καὶ κάτω βλέπω, τὸν ἔνδοξον ἀγῶνα·
Τῆς γῆς ἡ κόνις, καὶ ὁ καπνὸς τῆς μάχης,
Σηκώνουσι παντόθεν, σύννεφα μαῦρα.
Μακρόθεν τοῦ Αἰγαίου, τὸ λευκὸν κῦμα,
Φουσκώνει, καὶ ἀφρίζει· καὶ μικρὰ σκάφη,
Βροντῶσιν, ἐξερῶσι, ῥίπτουσι φλόγας...
Ἀλλ' ἰδοὺ βλέπω, καὶ ἀφανίζοντ' ὅλα·
Καὶ μόνον ἡ σωθεῖσα Ἑλλὰς, νὰ μείνῃ
Ὡς μένει πλοῖον, μετὰ βιαίαν ζάλην.
Αἱ ῥίπαι Πόλεις, καπνίζουσιν ἀκόμη.
Οἱ ποταμοὶ κινοῦσι, κόκκινον ῥεῦμα·
Κ' ἡ γῆ, κατεσκαμμένη, σκεπάζετ' ὅλη,
Μὲ σκόρπια δένδρα, καὶ μὲ νεκρὰ κορμία.
Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ, ὑψοῦται, ἀερίζει,
Λαμπρὰ Σημαία, μὲ τὸν Σταυρόν. καὶ φέρει,
Γράμματα χαραγμένα, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.
Εἰς τὸ πλευρὸν, ἡ Θέμις, Δέλτους προσφέρει.

ΠΕΡΕΒΟΣ.

Εὐτυχεῖς ὅσοι τὰ ἴδωσιν ἐμπράκτως!

ΣΕΡΓΙΟΣ.

Μ' αὐτὰ γεμάτος, ἂς ἀποθάνω τώρα

(Ῥήγας. Ὁ αὐτός.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ.

ΣΚΗΝΗ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΪΣΙΟΣ.

(*Φαίνονται παράλια τοῦ Ἁγίου Ὄρους· ἡ σελήνη δύει.*)

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Ποῦ εἶναι ὁ νεόφερτος ὁ ξένος Ὁδοιπόρος;
Ἡ μαύρη παρουσία του ἐσκότισε τὸ Ὄρος,
Παράδοξος καλόγηρος! τί φεύγει τοὺς ἀνθρώπους
Κ' εἰς τῶν σπηλαίων θάπτεται τοὺς ἀφωτίστους τόπους;

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Ο' ἔξοχος πολλάκις νοῦς ζητεῖ τὴν ἐρημίαν
Καὶ φεύγει τὴν μετὰ κοινῶν ἀνθρώπων κοινωνίαν,
Καθὼς ὁ μέγας πλάτανος τὰς ῥίζας του δὲν βάλλει
Παρ' ὅπου πλατανόκορμοι δὲν τὸν ἐγγίζουν ἄλλοι.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Τί θέλεις; φρίκην μ' ἔφερε· μ' ἐπάγωσαν τὸ αἷμα
Τὸ σιγαλόν του πάτημα τὸ σκοτεινόν του βλέμμα
Κ' αἱ ὀρθωμέναι καὶ λευκαὶ τῆς κεφαλῆς του τρίχες.
Μ' αὐτὸν σὲ εἶδα σήμερον· τί ὁμιλίαν εἶχες;
Τίς εἶναι; τί ζητεῖ ἐδῶ; σὲ εἶπε τ' ὄνομά του
Ο'ποία ἡ θρησκεία του καὶ τίς ἡ γενεά του;

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Τρεῖς νύκτας τὸν φιλοξενεῖ τὸ πτωχικόν μου δῶμα,
Τρεῖς μόνον λέξεις ἔφυγαν ἀπὸ τὸ ὠχρόν του στόμα.
Αὐτὴν τὴν ὥραν, φίλε μου! ἐν ᾧ λευκοχαράζει,
Καὶ μόνος ὁ ἀνήσυχος ἀλεκτρυὼν φωνάζει,
Τὰ ὄρη περιέρχεται, τοὺς θρήνους του ἀρχίζει
Καὶ εἰς τὰς λειτανείας των τοὺς μοναχοὺς συγχίζει.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Τὴν νύκτα προχθὲς ἄστραπτε· τὸν εἶδα νὰ πηγαίνῃ,
Κατὰ τὴν ἔρημην ἀκτὴν κ' εἰς βράχους ν' ἀναβαίνῃ.

Ἐδῶ τριγύρω ἔσκαψε ἡ χείρ του βαθὺν λάκκον,
Καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα ἔθαψε τῆς γῆς κοκκάλων σάκκον,
Ἀπὸ μαγείας μυστικὰ καὶ κρίματα γεμάτος.
Ἀκούω κρότον, ἔρχεται εἶν' ἡ φωνή του. . .νά τος.

(Ὁ Ὁδοιπόρος φαίνεται καθήμενος ἐπὶ βράχου.)

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Αὐτὸ βλέπεις τὸ ποτάμι
Ὁποῦ τρέχει θολωμένο·
Αὐτὸ βλέπεις τὸ καλάμι
Ὁποῦ τρέμει κυρτωμένο·
Ἐγὼ εἶμαι τὸ καλάμι,
Τὸ ποτάμι, ἡ ζωή μου,
Καὶ τὸ μέλλον μου αἱ ἄμμοι
Τῆς ξηρᾶς αὐτῆς ἐρήμου.
Θόλωσε καὶ μαύρη τρέχει Ὁδοιπόρε! ἡ ζωή σου,
Τὰ βουνά, τὰ σύννεφά των εἶναι μόνοι σύντροφοί σου.
Εἰς ἐρήμους πεδιάδας σὲ παραίτησαν οἱ φίλοι.
Τῆς πιστῆς σου ἐρωμένης νεκροκλείσθησαν τὰ χείλη.
Τὸ πᾶν ἄλλαξεν ἡ φύσις καὶ οἱ ἄνθρωποι, κι' ὁ χρόνος.
Πλὴν δὲν ἄλλαξεν ὁ πλάστης, δὲν ἀλλάζει αὐτὸς μόνος.
Ὅλοι σ' ἔστησαν δολίως
Τὴν παγίδα τῆς ἀπάτης,
Πλὴν αὐτὸς εἶν' αἰωνίως
Καὶ πατήρ σου καὶ προστάτης.
Ὡς θυμίαμα λιβάνου καθαρὸς ἐνώπιόν του,
Ζῆσ' ἐν μέσῳ ἀρωμάτων εἰς τὸν ἅγιον ναόν του.
Ὅμοιος μὲ σὲ ὁ φοίνιξ τὸ πτηνὸν τῆς μελῳδίας,
Προνοῶν τὴν τελευτήν του,
Γῆν ἀπάτητον ἐκλέγει μεταξὺ τῆς ἐρημίας
Κ' εἰς εὐώδη ξηρὰ δάση ἑτοιμάζει τὴν ταφήν του.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Τὸ ἄγριόν του πρόσωπον ἀρχίζει νὰ μ' ἀρέσῃ.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Ἀπὸ τὸν βράχον, ἀδελφέ, φοβοῦμαι μήπως πέσῃ.

(Μὲ δυνατὴν φωνὴν πρὸς τὸν Ὁδοιπόρον.)

Θὰ πέσῃς ξένε ἀσκητή! μὴ γέρνῃς τὰ πλευρά σου.

Ο ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ πρὸς τὸν Ὁδοιπόρον.

Τί βλέπεις εἰς τοὺς οὐρανούς; δὲν βλέπεις ἐμπροστά
σου; . . .

. . . .

(Ἀκούεται κτύπος σημάντρου.)

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Ἡ ῥοδοδάκτυλος αὐγὴ μὲ κρίνους στολισμένη
Εὐγαίνει· καὶ τὸ σήμαντρον τῆς προσευχῆς σημαίνει
Τὰ ποίμνια ἐξύπνησαν μὲ τὰ βηλάσματά των,
Μὲ τὸν εἰς τοὺς τραχήλους των ἠχοῦντα κώδωνά των.

(Ἀναχωρεῖ.)

ΠΑΙΣΙΟΣ μόνος.

Αὐτὸς δὲν εἶναι ἄνθρωπος συνήθους, μικρᾶς σφαίρας.
Ποῦ ἄραγε τὸ πρῶτον φῶς νὰ εἶδε τῆς ἡμέρας;
Τὸν ἔχασα· ἐκρύφθηκεν εἰς τὸ βουνὸν ὀπίσω
Ἀλλ' ἔρχεται· πῶς ἤθελα νὰ τὸν καλογνωρίσω.' . .

(Ὁ Ὁδοιπόρος ἐπαναφαίνεται.)

(Παΐσιος πρὸς τὸν Ὁδοιπόρον.)

Καλῶς σὲ ηὗρα μοναχέ! σὲ βλέπω δακρυσμένον·
Καὶ ἥλιον χειμερινὸν εἰς νέφη βυθισμένον.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Τῶν συννέφων ὁμοιάζω ταῖς μαυρόμορφαις σκιαῖς,
Ὅταν τρέχουν ἀφειμένα στῶν ἀνέμων ταῖς πνοαῖς.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Τοῦ κόσμου πάθη ἀσκητή! ὁ ῥάσσος σου μὴν κρύπτῃ;
Τὸ συνειδὸς σὲ τύπτει;
Ἀπὸ ψυχῆς ἰατρικὰ κρατῶ βαρὺν τὸν σάκκον.
Εἰπέ με· τοῦ πλησίον σου, μὴν ἔσκαψες τὸν λάκκον;
Ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος τοῦ κρίματος σὲ τρώγει;

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Αὐτὸ τὸ ἑκατόσπυρον μακρύ σου κομβολόγι
Τὰ κρίματά μου ἠμπορεῖ νὰ τ' ἀκριβομετρήσῃ;

ΠΑΙΣΙΟΣ

Πῶς ἡ ψυχή μου ἐξ ἀρχῆς τὸ εἶχε προνοήσει!
Ἔχει μακρὺν ὁρίζοντα ὁ γέρων ὀφθαλμός μου·
Ἡ ῥάβδος ἡ πολύπειρος τοῦ κρύου γήρατός μου...

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ἔπαρέ την ὁδηγόν σου χιονόφρυδέ μου γέρε,
Καὶ ἀλλοῦ τὰ βότανά σου καὶ τὰς συμβουλάς σου φέρε.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Συγχώρησε τὴν τόλμην μου· ἡμέρας τρεῖς στοχάσου
Ἡ χείρ μου ἂν ἐτόλμησε νὰ ψαύσῃ τὰς πληγάς σου..
Ἀκτίνας σπείρει διαυγεῖς τὸ σκυθρωπόν σου βλέμμα·
Τὸ βλέπω, εἰς τὰς φλέβας σου κοινὸν δὲν τρέχει αἷμα.
Ἢ μ' ἀπατᾷς, ἢ ἀσκητὴς νὰ ἦσαι δὲν ἐπλάσθης.
Εἰς τὸν ναὸν τὰ πάθη σου νὰ κλείσῃς ἐβιάσθης.
Τίς εἶσαι, τίς σ' ἐγέννησε; τίνα Θεὸν λατρεύεις;

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Τίς εἶμαι; τίς μ' ἐγέννησε; τί τὰ πολυγυρεύεις;
Τὰ περασμένα πέρασαν, μὴν τὰ βαθυταράττῃς.
Στὸ πανδοχεῖον ἔτυχα τοῦ κόσμου διαβάτης.
Ἀπὸ ἀνθρώπους, τῆς ζωῆς καλύπτεται ὁ δρόμος.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Τὸ πρόσωπόν σου γήρασε καὶ εἶσαι νέος ὅμως!

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Γηράσκουν μόνον πάτερ μου! τὸν ἄνθρωπον οἱ χρόνοι;
Ἡ λύπη κόπτει γόνατα, ὀδόντας ἐκριζόνει.

(Μετ' ὀλίγην διακοπήν.)

Εἰς τὸ τραπέζι τῆς ζωῆς τὸν τάπητα πρὶν στρώσω,
Σ' ἕνα ποτήρι θέλησα τὸ χέρι μου ν' ἁπλώσω,

Η' μοῖρά μου μ' ἐπρόσφερε κἰ αὐτὸ φαρμακευμένο,
Τὸ ἄγγισαν τὰ χείλη μου καὶ μὲ σφαγμοὺς πεθαίνω.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Καὶ τί κακὰ ὑπέφερες;

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ο' κόσμος πόσα ἔχει!

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Ο' φρόνιμος εἰς τὰ δεινὰ τοῦ βίου του ἀντέχει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Καλήτερα ὁ ἄνθρωπος νὰ ἦτον κρύα πέτρα,
Παρὰ νὰ ἔχῃ αἴσθησιν καὶ φρόνησιν καὶ μέτρα!
Σταθμίζεις τὰ ἐγκόσμια μὲ ἀταράχους φρένας
Α'πὸ τοῦ κρύου γήρατος τὸ ψύχος δαμασμένας.
Πλὴν μάθε, εἰς τὰ σπλάγχνα μου ἡ λύπη ἐμφωλεύει.
Πλὴν μάθε, ὅτι νὰ σβυσθῇ ὁ νοῦς μου κινδυνεύει.
Πλὴν μάθε, μὲ διώκουσι φαντάσματα στὰ σκότη.
Προχθὲς ἡ ὥρα τῆς νυκτὸς ἐσήμαινεν ἡ πρώτη.
Καθήμενος περὶ αὐτὸ τὸ ἔρημόν της μνῆμα,
Τοῦ καταῤῥάκτου ἔβλεπα τὸ θορυβῶδες κῦμα,
Καὶ ὡς ἐκεῖνος ἔλεγα « ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου
Α'νήσυχη καὶ ἄγνωστη παρῆλθεν ἡ ζωή μου. »
Φωνὴ θρηνώδης ἔσεισεν ἐξαίφνης τοὺς ἀέρας·
Ε'στράφην· εἰς τὸ τρέμον φῶς τῆς σκυθρωπῆς ἑσπέρας
Τὴν εἶδα· τῶν χρυσαφωτῶν πλεξίδων της ἡ ἄκρη
Τῶν γαλανῶν της ὀφθαλμῶν ἐστέγνονε τὸ δάκρυ.
Εἰς τὰς κρινώδεις πτέρνας της, εἰς τ' ἁπαλὰ της στήθη
Α'λύσων εἶδα στίγματα, τραυμάτων εἶδα πλήθη.
Μὲ μίαν χεῖρα μ' ἔδειχνε τὸ καταῤῥέον αἷμα,
Μὲ ἄλλην μ' ἐφοβέριζε, καὶ μὲ ὀργίλον βλέμμα,
Μὲ βῆμα θυμομέθυσον ὁρμήσασα, ἐστάθη·
Διῆλθε ψυχρὰ μάχαιρα τῶν σπλάγχνων μου τὰ βάθη. . . .
Τί πταίω καὶ μὲ κυνηγᾷ ἡ ἄγρια σκιά της;
Σκιὰ σκληρή! τί σ' ἔπταισα καὶ μὲ σκληροσπαράττεις;

Σκιὰ τῆς ἐρωμένης μου! τί θέλεις; ἀποκρίσου.
Ἐκούρασε τὰ στήθη μου ἡ ἄκαμπτος ὀργή σου.
Δὲν ἔχω αἵματος λεπτὴν στὰς φλέβας μου ῥανίδα.
Ἄ! διὰ σὲ παραίτησα καὶ φίλους καὶ πατρίδα,
Καὶ μὲ τὰ ὄρη ὅμοιος τ' ἀποσκελεθρωμένα
Ζῶ ἔρημος στὴν ἔρημον καὶ ξένος εἰς τὰ ξένα.
. . . . ,
. . . .

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Ὡς πότε κλαίεις;

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ἤλλαξε χιτῶνας ἕξ, ἡ φύσις,
Ἀφ' οὗ δακρύων ἔγιναν οἱ ὀφθαλμοί μου βρύσεις.
Μὲ εἶδαν μελαγχολικὸν καὶ μόνον εἰς τὰ ξένα,
Ὁ παχνωμένος Τάμεσις, καὶ ἡ ἀμμώδης Σέννα.
Εἰς τὸ Σινά, στὸ Ἀραράτ, καὶ εἰς τὰ Πυρηναῖα
Ἐγήρασα· ἡ λύπη μου διατηρεῖται νέα.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Τῶν καρδιῶν μας τὰς πληγὰς ὁ χρόνος βαλσαμόνει.
Στοῦ χρόνου τὰ πτερὰ πετοῦν οἱ ψυχικοί μας πόνοι.
Ὁ ἄνθρωπος γλυκογελᾷ, θρηνεῖ, καὶ πάλιν χαίρει.
Τὸ στῆθός του αἰώνια αἰσθήματα δὲν φέρει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Τοῦ ἔαρός μου πέρασαν οἱ ἀνθισμένοι χρόνοι,
Τὴν κάρα μου ἐλεύκανε τοῦ γήρατος τὸ χιόνι.
Μ' ἀφῆκαν τῆς νεότητος ἐλπίδες, πλάναι, πόθοι.
Τὰ πάθη μου σιώπησαν, τὸ σῶμά μου κυρτώθη.
Πλὴν στὰ καυμένα φύλλα της τοῦ ἔρωτος τὰ ἴχνη
Ἀκόμα ἡ καρδία μου ἐγχαραγμένα δείχνει,
Καθὼς ὁ χάρτης φλογισθείς, διατηρεῖ ἀκόμα
Τὰ ξένα χειροστίγματα εἰς τὸ καέν του σῶμα.

(Κλαίων.)

Τὸ φῶς σου ὅταν ἔσβυνε Ῥαλοῦ μου! δὲν μὲ εἶδες.
Μᾶς χώριζαν ὠκεανοί, βουνὰ κρυσταλλωμένα,

Πλὴν μ' ἔνωναν μ' ἐσένα
Καὶ ὅλοι μου οἱ στοχασμοὶ καὶ ὅλαι ἡ ἐλπίδες.....

. . . .

(Πρὸς τὸν Παίσιον.)

Τὸν ὄρθρον, ὅταν ἐξυπνᾷς καὶ κάμνῃς τὸν σταυρόν σου,
Εἰς τὴν χρυσῆν ἀνατολὴν γυρνᾷς τὸ πρόσωπόν σου.
Κ' ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ ἄστρον μου, σ' αὐτὸν τὸν ἥλιόν μου
Ἀδιακόπως ἔστρεφα τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Λησμόνησε τὸ παρελθὸν, τὸ βλέπεις, σὲ ταράττει.
Ἡ μνήμη τῶν εὐτυχιῶν τοὺς δυστυχεῖς σπαράττει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Καὶ τὸ ἡλιοτρόπιον ἀδιακόπως στρέφει
Τὰ φύλλα πρὸς τὸν ἥλιον, κι' ὁ ἥλιος τὰ τρέφει.
Κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν λάμψιν ζῶ τῶν περασμένων χρόνων.
Τὸ παρελθὸν, μὲ λέγεις σὺ, μὲ φέρει λύπας μόνον.
Ἡ μαύρη φαντασία μου πρὸς τί τ' ἀναμοχλεύει;
Ἡ πεταλοῦδα τῆς νυκτὸς, δὲν λέγεις, τί γυρεύει
Τὸν λύχνον ὁποῦ καίονται τὰ ἐλαφρὰ πτερά της;

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Τί κάθεσαι στὴν ἔρημον; τί στέκεις; τί φυλάττεις;

. . . .

. . . .

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ἄγνωστη νὰ μένῃ θέλω ἡ ταλαίπωρη ζωή μου.
Ἡ ψυχή μου πλούτη, δόξαν, οὔτε θέλει, οὔτ' ἐλπίζει.
Εἴθε δένδρον ἓν, νὰ ἤμουν τῆς ξηρᾶς αὐτῆς ἐρήμου,
Ὅ,που θάλλει καὶ γηράσκει καὶ κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει!

('Αποσπάσματα ἐκ τοῦ 'Οδοιπόρου. Π. Σοῦτσος.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΚΑΙ Η ΡΑΛΟΥ ΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΔΕΚΑ ΕΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

(*Φαίνεται ἔκτασις θαλάσσης.*)

ΣΚΗΝΗ.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΚΑΙ ΡΑΛΟΥ.

Η ΡΑΛΟΥ *βλέπουσα μακρόθεν τὸν Ὁδοιπόρον ἐρχόμενον.*

Τοὺς ὀφθαλμούς μου δὲν τολμῶ ἐπάνω του νὰ στήσω.
Καὶ τρέμω εἰς τὸ βλέμμα του τὸ φῶς μου ν' ἀντικρύσω...
Θεοί μου... πῶς παρήλλαξε μὲ μαῦρα ἐνδυμένος.
Καθὼς ἐγὼ ἀγνώριστος, ὠχρὸς καὶ μαραμένος!

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *μακρόθεν βλέπων τὸν Ὠκεανόν.*

Ἥσυχε Ὠκεανέ μου, ὦ γαλήνιέ μου γέρε!
Εἰς τ' ἀνήσυχά μου στήθη τὴν γαλήνην σου κἂν φέρε.
Ἢ ἂν θέλῃς ἔπαρέ με εἰς ἀβύσσους σκοτεινάς,
Ὡς αὐτὸ τὸ ξηρὸν φύλλον, ὅπου φέρεις καὶ πλανᾷς.

Η ΡΑΛΟΥ *καθ' ἑαυτήν.*

Τί θλίψις εἰς τῶν σπλάγχνων του τὰ βάθη ἐμφωλεύει!
Εἰς τὴν ψυχήν μου ὁ σκληρὸς ἀκόμη βασιλεύει.

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *βλέπων τὴν θάλασσαν.*

Ἐκτείνω εἰς τοῦ βίου μου τὸν ῥοῦν τὰ βλέμματά μου·
Τὰς πρώτας βλέπω τέρψεις μου, τὰ τωρινὰ δεινά μου,
Καὶ κλαίω...

(*Βλέπων τὴν Ῥαλοῦν.*)

Ἄ!

ΡΑΛΟΥ *καθ' ἑαυτήν.*

Μή μ' ἐγνώρισεν;

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *καθ' ἑαυτὸν μὲ τρέμουσαν φωνήν.*

Δὲν ἦτον ἡ μορφή της;
Δὲν ἦσαν οἱ γαλάζιοι ὡραῖοι ὀφθαλμοί της,
Τὸ ἱλαρόν της μέτωπον, καὶ τὸ ἀνάστημά της;
Φεῦ! ἀπατῶμαι! ὄνειρον σκληρότατον ἀπάτης

Μὲ ἄφησες.

(Πλησιάζων.)

Τί θέλγητρον πλησίον της μὲ φέρει!
Τί θέλει μόνη, κόρη τις εἰς ἐρημίας μέρη!

ΡΑΛΟΥ καθ' ἑαυτήν.

Τὰ βήματά του πρὸς ἐμὲ θεοί μου! ἀποτείνει.
Μὲ βλέπει, μὲ παρατηρεῖ, καὶ δὲν μὲ διακρίνει!
Αἱ λῦπαι θὰ μ' ἀλλοίωσαν.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Γυνή... συγχώρησέ με
Τὴν τόλμην μου... πῶς μόνη ζῇς! εἰς τὰ βουνά, εἰπέ με.
Τοῦ Ὄρους τί σ' ἐδίασε νὰ γένῃς ἐρημίτης;

ΡΑΛΟΥ.

Ἡ τρικυμία τῶν παθῶν.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ. καθ' ἑαυτόν.

Ὢ πλάστα! ἡ φωνή της!
Ἀλλοίμονον τὴν ἔθαψα, καὶ τὴν ζητῶ ἀκόμα!
Ἀφίνει ὁ νεκρὸς ποτὲ τοῦ μνήματος τὸ χῶμα;
Δὲν μὲ λαλεῖ! ὦ οὐρανέ! ἡ θέα της ταράττει,
Ταράττει ὅλον μου τὸν νοῦν, τὰ σπλάγχνα μου σπαράττει.

(Πρὸς τὴν Ῥαλοῦν.)

Ποτὲ δὲν ἐγνωρίσθημεν εἰς ἄλλο μέρος κόσμου;
Ὁ χαρακτήρ σου ἄγνωστος δὲν εἶναι εἰς τὸ φῶς μου.

ΡΑΛΟΥ.

Κι' ἂν μᾶς συνένωσε ποτὲ τῆς τύχης μία ὥρα,
Κι' ἂν ἄλλοτε μ' ἐγνώρισες, θὰ μὲ γνωρίσῃς τώρα;
Τοῦ ὕδατος ὁ σταλαγμὸς τὸ μάρμαρον κοιλαίνει,
Καὶ μόνος ἀναλλοίωτος ὁ ἄνθρωπος θὰ μένῃ!
Καθὼς αὐτὸ τὸ ἄδροσον, καὶ κύτρινον τριφύλλι,
Δὲν εἶχα πάντοτε ὠχρὰ καὶ μαραμένα χείλη.
Παρήλλαξεν, ἐμαύρισεν ὡς καὶ αὐτὴ ἀκόμη
Τῆς νεκρᾶς μου κεφαλῆς ἡ χρυσωμένη κόμη.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Τὶ χάρις εἰς τοὺς λόγους της! παρθένε! μὲ μαγεύεις
Κ᾽ ἐκ θεμελίων ὅλον μου τὸ λογικὸν σαλεύεις.

Ὢ ἄγγελε τῶν οὐρανῶν! τί ἔχεις καὶ λυπεῖσαι
Τοῦ ἄλλου κόσμου κάτοικος, σ᾽ αὐτὸν στενοχωρεῖσαι;
Διατὶ κλαίουν οἱ γλυκεῖς κ᾽ ὡραῖοι ὀφθαλμοί σου;
Ὢ ἡδονὴ ἀνέκφραστος νὰ ἔκλαια μαζύ σου!

ΡΑΛΟΥ.

Διατὶ συχνοθρηνῶ;
Ρώτησε τὸ ἀηδόνι διατὶ συχνοστενάζει,
Καὶ τοῦ τάφου τὸ πτηνὸ
Διατὶ τὴν νύκτα μόνον μελαγχολικὰ φωνάζει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Τὴν Ῥαλοῦν μου μ᾽ ἐνθυμίζει τὸ ἀγγελικόν της σῶμα
Τὸ ῥοδόκρινόν της χρῶμα!
Στὴν μορφήν της στὴν φωνήν της ὁμοιότητας εὑρίσκω,
Τὴν κυττάζω καὶ μ᾽ ἐκστάσεις εὐφροσύνης ἀποθνήσκω!

(Πρὸς τὴν Ῥαλοῦν.)

Τί ἐπιθυμεῖς εἰπέ με· δύναμαι νὰ σὲ συνδράμω;
Διὰ σὲ θυσίαν πᾶσαν, εἶμαι πρόθυμος νὰ κάμω.

ΡΑΛΟΥ.

Γεννημένη νὰ μὴν ἤμουν
Τοῦτο μόνον ἐπεθύμουν!

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ. καθ᾽ ἑαυτόν.

Ὢ τί σκότος εἰς τὸν νοῦν μου! ὢ τί φλόγα αἰωνία
Εἰς τὸ στῆθός μου ἐχύθη! δυστυχία! δυστυχία!

ΡΑΛΟΥ.

Ἂχ πότε ὡς ὁ ἀετὸς μακρὰν ἀπὸ ἀνθρώπους
Καὶ εἰς ἐρήμους τόπους
Τὴν ἐρημήν μου φωλεὰν εἰς τὰ βουνὰ θὰ κτίσω,
Καὶ μόνη μὲ τοὺς γείτονας ἀστέρας μου θὰ ζήσω!

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *μὲ πάθος πρὸς τὴν Ῥαλοῦν.*

Ὤ! τί γλυκὺς μὲ ἤθελε φανῆ αὐτὸς ὁ βίος
Στὰ ἴχνη τῶν βημάτων σου ἂν ἔτρεχ' αἰωνίως
Πιστὴ ὡς ἄλλη σου σκιὰ ἡ πένθιμος ψυχή μου!

ΡΑΛΟΥ.

Νὰ ἤμουν τὸ χυνόμενον ποτάμι τῆς ἐρήμου!
Τοῦ βρέφους ἡ μικρὴ ψυχή, ὅταν ζητῇ νὰ εὔγῃ,
Ἡ τοῦ σημάντρου ἡ φωνὴ ὅταν θρηνῇ καὶ φεύγῃ!

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ποία σύγχυσις τὸν νοῦν μου αἰσθημάτων ἀνατρέπει;
Τὴν Ῥαλοῦν ἡ ὅρασίς μου, ἢ τὸ φάντασμά της βλέπει!
Ὀνειρεύομαι; ἢ θέλεις οὐρανὲ! νὰ μὲ παιδεύῃς;
Καὶ τὰ ὄντα μεταπλάττεις καὶ τὰς φρένας μου σαλεύεις;

. . . .

(Πρὸς τὴν Ῥαλοῦν.)

Ἡ αἰωνιότης φῶς μου ἔμπροσθέν μου θὰ περάσῃ,
Καὶ ὁ ἥλιος τὸ πῦρ του καὶ τὰς φλόγας του θὰ χάσῃ,
Πέρας ὅμως ὁ ἀθῶος ἔρως μου δὲν θέλει ἔχει,
Καὶ πῦρ ἔρωτος ἀσβέστου εἰς τὰς φλέβας μου θὰ τρέχῃ.
Πέ με κἂν, ἐὰν πεθάνω
Πέ με, θὰ μὲ λυπηθῇς;
Πέ μέ το, στιγμὴν δὲν χάνω,
Ἀποθνήσκω παρευθύς.

Η ΡΑΛΟΥ *ἀπομακρυνομένη μὲ ὀργήν.*

Ὁ βορέας, ὅταν τρέχῃ ἀπὸ λόφους εἰς βουνά,
Καὶ ἡ θάλασσα ἡ μαύρη, ὅταν ἄστατη γυρνᾷ,
Καὶ εἰς ἕνα βράχον τώρα, καὶ εἰς ἄλλον πλησιάζει,
Μὲ τὴν ἄστατην ψυχήν σου μόλις, μόλις ὁμοιάζει.

(Ὁ αὐτός. Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ὁδοιπόρου.)

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΟΣ.

Φαίνονται μνήματα πολλὰ εἰς ἔμβατρα δάσους· εἶναι ἑσπέρα ἀστερωπός.

ΣΚΗΝΗ.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *γονυπετῶν ἐμπρὸς τοῦ τάφου τῆς Ῥαλοῦς.*

Ὢ ν ἀγαπητὸν κὶ ὡραῖον! ἄνθος μαρανθὲν ἀκαίρως,
Εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ βίου μᾶς συνένωσεν ὁ ἔρως.
Ἀλλὰ εἰς τὸν τάφον κεῖσαι,
Ἀπ' αὐτὸν τὸν τάφον τάχα μ' ἐλεεῖς καὶ μὲ λυπεῖσαι;
Δὲν εἶμ' ἄξιος εἰπέ με εἰς τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα
Ν' ἀποθέσω τὸ νεκρόν μου, τὸ πολυπαθές μου σῶμα;

(*Ἀκούεται κρότος εἰς τὸ πλησίον δάσος.*)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *προχωρεῖ καὶ ἐπιστρέφει μὲ φωνὰς ἀγρίας.*

Ἆ!.. ἆ!.. ἆ!.. ἆ!..

(*Ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος.*)

Φύγε! φύγε!

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *ἐπανερχόμενος καὶ φωνάζων.*

Ἆ!.. ἆ!.. ἆ!.. ἆ!..

(*Ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος.*)

Μή μ' ἐγγίζῃς.

(*Ἐν φάντασμα φαίνεται κεκαλυμμένον.*)

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ *ἐκκαλυπτόμενον.*

Ἐγὼ εἶμαι μὲ γνωρίζεις;

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Ἡ Ῥαλοῦ μου! ἡ σκιά της!

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ.

Ἡ σκιά της! ἐγώ. τρέμε.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *τρέμων.*

Φάντασμά της... ἄκουσέ με!..

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ.

Ἄπιστε! δὲν σὲ ἀκούω· σ' ἄκουσα ὅσον δὲν πρέπει.
Ἡ ψυχή μου μ' ἀπιστίαν καὶ ἀποστροφὴν σὲ βλέπει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *μὲ ὀρθωμένας τρίχας.*

Ἐὰν ἦσαι ἡ σκιά της,
Ἐὰν οὐρανοκατέβης,
Τί τὰ σπλάγχνα μου σπαράττεις;
Διατί μὲ φαρμακεύεις;
Ω᾽ Ῥαλοῦ μου! ὢ Ῥαλοῦ μου! ἡ τερπνή σου παρουσία
Ὡς ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου μ᾽ ἦτον ἄλλοτε γλυκεῖα.
Πρέπει τώρα νὰ φοβοῦμαι νὰ σὲ ἰδῶ νὰ σὲ λαλήσω,
Καὶ νὰ μὴ τολμῶ τὸ φῶς μου εἰς τὸ φῶς σου ν᾽ ἀντικρύσω.
Δὲν εἶμ᾽ ἄξιος ἀγάπης· ἡ ψυχή μου τὸ γνωρίζει.
Ἄβυσσος ἁμαρτημάτων ἀπὸ σὲ μ᾽ ἀποχωρίζει.
Ἀπὸ ἔρωτας πολλάκις ὑπευθύνους ἐθερμάνθην,
Ἀλλ᾽ ἐὰν πικροὺς ἐλέγχους συνειδήσεως ᾐσθάνθην,
Ἀλλ᾽ ἐὰν τὰ δάκρυά μου
Ἔσβυσαν τὰ ὄμματά μου,
Ἀλλ᾽ ἂν πάσχω καθ᾽ ἡμέραν σπαραγμοὺς καρδίας νέους,
Δὲν εἶμ᾽ ἄξιος ἀγάπης, πλὴν εἶμ᾽ ἄξιος ἐλέους.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ.

Μὰ τὸ κώνειον τοῦ πλάνου καὶ δολίου στέματός σου,
Μὰ τὸ ἑωσφόρον δάκρυ τοῦ ἀπίστου ὄμματός σου,
Εἰς τὸ δίκτυ σου δὲν πίπτω.
Μὲ ἀγκάλην ἀνοιγμένην, μὲ ὑπακοὴν μεγάλην
Τὴν καρδίαν σου μὲ δίδεις· τρέξε, δὸς αὐτὴν εἰς ἄλλην·
Εἰς τοὺς πόδας μου τὴν ῥίπτω.

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ *γονατίζων ἔμπρὸς τοῦ φαντάσματος.*

Σ᾽ ἔπταισα· συγχώρησέ με· δὲν φυλάττει κἀνεὶς μῖσος
Πρὸς ἐχθροὺς ἀποθανόντας.
Μὲ μισεῖς, καὶ τὸ πιστεύεις ὅτι χρόνους θέλω ἴσως,
Ἔτι κλαίει μὲ τοὺς ζῶντας;
Ἡ τρυγὼν τὴν σύντροφόν της παρ᾽ ἐλπίδα ὅταν χάσῃ,
Ἔρημην τὴν φωλεάν της παραιτεῖ μὲ στεναγμούς.
Ἀπ᾽ αὐτὰ κ᾽ ἐγὼ τὰ ὄρη ἀπ᾽ αὐτὰ κ᾽ ἐγὼ τὰ δάση
Τρέχω, φεύγω μὲ κλαυθμούς.

Ποῦ πηγαίνω; ποῦ πηγαίνει τὸ κλαδὶ τὸ κεκομμένο
Εἰς κρημνὸν ὁπόταν τρέχῃ ἀπὸ χείμαῤῥον συρμένο;
Α'κουσέ με· δὲν σὲ κάμνω κάνὲν ζήτημα μεγάλο
Δὲν ζητῶ δὲν θέλω ἄλλο,
Παρὰ ν' ἄλθῃς μετὰ χρόνους εἰς τὸ κρύον μάρμαρόν μου,
Καὶ νὰ βρέξῃς μ' ἕν σου δάκρυ τὴν ξηρὰν κυπάρισ-
σόν μου.

Σὲ ὁρκίζω εἰς αὐτό μου τὸ σκελεθρωμένον σῶμα,
Εἰς αὐτὸ τὸ θολωμένον εἰς τὰ δάκρυά μου ὄμμα,
Εἰς αὐτὰς τὰς παρακαίρους τοῦ μετώπου μου ῥυτίδας,
Τῶν ἐλέγχων μου σημεῖα τῆς ὀδύνης μου σφραγῖδας.
(Πίπτει λειποθυμισμένος.)

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ περιπατεῖ γύρω τοῦ Ὁδοιπόρου καὶ λέγει.

Σὲ γνωρίζω· σὲ γνωρίζω,
Διὰ αὐτὸ σὲ ταλανίζω,
Καὶ σὲ κλαίω δυστυχῆ!

Εἰς ταῖς λύπαις θὰ γεράσῃς,
Εἰς τὴν γῆν δὲν θὰ περάσῃς
Μίαν ὥραν εὐτυχῆ.

Α'θλιε! μὴν ἀπατᾶσαι,
Αἰωνίως θὰ θυμᾶσαι
Τὸν ἀθῶον ἔρωτά μου.

Θὰ θυμᾶσαι αἰωνίως
Πῶς ἐφέρθηκές δολίως
Μὲ τὴν ἄδολη καρδιά μου.

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ συνέρχεται, καὶ ἀκούων τοὺς λόγους τοῦ φαντάσματος ἀφίνει ἀναστεναγμόν, καὶ πάλιν λειποθυμεῖ.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ φεῦγον.

Καὶ μακρὰν τῆς κοινωνίας,
Καὶ μακρὰν τῆς ἐρημίας,
Κ' εἰς τὰ φῶτα τῆς ἡμέρας,
Κ' εἰς τὰ σκότη τῆς ἑσπέρας,
Θὰ σὲ φαίνετ' ἡ σκιά μου.

Κ' εἰς τὸ μέσον τῶν ἀνέμων,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῆς γαλήνης,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῶν πολέμων,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῆς εἰρήνης,
Θὰ ν' ἀκοῦς τὰ κλαύματά μου.

(Φεύγει.)

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ἐξαίφνης σηκόνεται μὲ νοῦν σαλευμένον, καὶ ἐπαναλέγει.

Καὶ μακρὰν τῆς κοινωνίας,
Καὶ μακρὰν τῆς ἐρημίας,
Κ' εἰς τὰ φῶτα τῆς ἡμέρας,
Κ' εἰς τὰ σκότη τῆς ἑσπέρας,
Θὰ σὲ φαίνετ' ἡ σκιά μου.

(Ὁ Θεοδόσιος καὶ Παΐσιος φαίνονται.)

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Τὸν Ὁδοιπόρον κύτταξε· τί τρίχες ὠρθωμέναι!
Δὲν εἶναι τῶν ὀμμάτων του αἱ κόραι σαλευμέναι;

Ο ΠΑΙΣΙΟΣ τρέχων πρὸς τὸν Ὁδοιπόρον.

Τὸ λογικόν σου σάλευσε; τί ἔπαθες; τί ἔχεις;
Δὲν μὲ γνωρίζεις; κάθησε· σταμάτησε· ποῦ τρέχεις;

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ μὲ σχήματα παραφροσύνης ἐπαναλέγων.

Κ' εἰς τὸ μέσον τῶν ἀνέμων,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῆς γαλήνης,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῶν πολέμων,
Κ' εἰς τὸ μέσον τῆς εἰρήνης,
Θὰ ν' ἀκοῦς τὰ κλαύματά μου.

ΠΑΙΣΙΟΣ.

Παραφρονεῖ ὁ ἄθλιος! ὢ κρίμα! δυστυχία!

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Δὲν εἶναι εἰς τοὺς λόγους του συνέχεια καμμία.

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ψάλλων μὲ παραφροσύνην.

Καὶ μακρὰν τῆς κοινωνίας,
Καὶ μακρὰν τῆς ἐρημίας,

Κ᾽ εἰς τὰ φῶτα τῆς ἡμέρας,
Κ᾽ εἰς τὰ σκότη τῆς ἑσπέρας,
Θὰ σὲ φαίνετ᾽ ἡ σκιά μου.

Ο ΠΑΙΣΙΟΣ πλησιάζων πρὸς τὸν Ὁδοιπόρον.

Ὡς πότε εἰς τὰ μνήματα πλανᾶσαι Ὁδοιπόρε;
Ἐσήμαναν αἱ δώδεκα τῶν μεσανύκτων ὧραι.

Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ στήνων ἄγριον ὄμμα πρὸς τὸν Παΐσιον.

Ἡ κλαυθμηρὴ αὐτὴ φωνὴ τριγύρω μου τί θέλει;
Μὴ τὴν γεννᾷ ὁ ἄνεμος; τὸ σήμαντρον τὴν στέλλει;
Πῶς μόνον ἡ φωνὴ αὐτὴ τὰς ἀκοάς μου κρούει;
Αὐτὴν πῶς μόνην, ἡ νεκρὰ καρδία μου ἀκούει;

(Ψάλλων.)

Κ᾽ εἰς τὸ μέσον τῶν ἀνέμων,
Κ᾽ εἰς τὸ μέσον τῆς γαλήνης,
Κ᾽ εἰς τὸ μέσον τῶν πολέμων,
Κ᾽ εἰς τὸ μέσον τῆς εἰρήνης,
Θὰ ν᾽ ἀκοῦς τὰ κλαύματά μου.

(Ὁ αὐτός. Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ὁδοιπόρου.)

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σελ.

ΛΥΡΙΚΑ ΤΕΜΑΧΙΑ.

ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΤΕΜΑΧΙΑ.

Σελ.

ΕΡΩΤΙΚΑ.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙΑ.

ΣΑΠΦΙΚΑ.

ΒΑΚΧΙΚΑ.

Σελ.

ΤΥΡΤΑΪΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΣΑΤΥΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΗΡΩΙΚΟΚΩΜΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΚΩΜΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ.

Σελ.

ΣΚΗΝΑΙ ΤΡΑΓΙΚΑΙ

ΤΕΛΟΣ.